Türkiye İNSAN HAKLARI Raporu

2021

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Yayınları XX

TİHV
Türkiye İnsan Hakları Vakfı

Türkiye İnsan Hakları Raporu 2021

Hazırlayanlar
TİHV Dokümantasyon Merkezi:
Eylem Yıldızer, Coşkun Üsterci, Deniz Zarakolu

Ankara, Eylül 2022

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Yayınları XX

Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Türk Medeni Yasası'na göre kurulmuş,
hükümet dışı ve bağımsız bir kuruluştur.
Statüsü 30 Aralık 1990 tarihli ve 20741 sayılı *Resmi Gazete*'de
yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

ISBN: XXXX

Bu rapor, TİHV'in Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir ve Van Temsilcilikleri ile
Cizre Referans Merkezinde profesyonel ve gönüllü olarak çalışan arkadaşlarımızın
çok değerli katkılarıyla hazırlanmıştır.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI
Mithatpaşa Cad. 49/11 6. Kat 06420 Kızılay, Ankara
Tel: (312) 310 66 36 • Faks: (312) 310 64 63
E-posta: tihv@tihv.org.tr
Web: http://www.tihv.org.tr

BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri San. Tic., Ankara
Tel: (312) 222 44 06 • Faks: (312) 222 44 07
www.bulustasarim.com.tr

SIGRID
RAUSING
TRUST

Bu yayın Sigrid Rausing Trust desteği ile hazırlanmıştır.
İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na aittir ve Sigrid Rausing Trust'ın
görüşlerini yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR ..... **VII**
ÖNSÖZ ..... **IX**

2021 YILINDA TÜRKİYE'DE YAŞANAN İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BAĞLAMINDA YENİ İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI (İHEP) ELEŞTİRİSİ **1**

1. YAŞAM HAKKI **23**
1.1. Operasyonlar ve Saldırılar 23
1.1.1. Türkiye 23
1.1.2. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi 27
1.1.3. Suriye 30
1.2. Yargısız İnfaz, Dur İhtarı, Rastgele Ateş Açma Olayları Sonucu Meydana Gelen Ölümler ve Yaralanmalar 32
1.3. Kara Mayınları ve Sahipsiz Patlayıcılar Sonucu Yaşamını Yitiren veya Yaralanan Kişiler 36
1.4. Güvenlik Güçlerine veya Kamu Kurumlarına Ait Araçların Çarpması Sonucu Yaşamını Yitiren veya Yaralanan Kişiler 37
1.5 Gözaltında Şüpheli Ölümler 38
1.6. Şüpheli Asker Ölümleri 39
1.7. Irkçı Saldırılar 41
1.8. İş Cinayetleri 47
1.9. Kadın Cinayetleri 48
1.10. COVID-19 Salgını 50
1.11. Davalar 51
1.11.1. Yargısız İnfaz ve Diğer Davalar 51
1.11.2. Doksanlar Faili Meçhul, Yargısız İnfaz Davaları 58
1.11.3. Bombalı ve Silahlı Saldırı Davaları 59
1.11.4. Cezaevleri ile İlgili Davalar 61

2. KİŞİ GÜVENLİĞİ **63**
2.1. İşkence ve Diğer Kötü Muamele 64
2.2. Kaçırılma ve Zorla Kaybetme 88
2.3. Sokağa Çıkma Yasakları 92
2.4. Davalar ve Soruşturmalar 95

3. CEZAEVLERİ **97**
3.1. Yaşam Hakkı 104
3.2. İşkence ve Diğer Kötü Muamele 108
3.3. Sağlık Hakkı 124
3.4. Kültürel, Sosyal, İletişim ve Diğer Haklar 129
3.5. Açlık Grevi ve Ölüm Orucu 135
3.6. Cezaevlerindeki Yapısal, Fiziksel ve Benzeri Sorunlar 137
3.7. Davalar ve Soruşturmalar 140
3.7.1. Mahpusların Yargılandığı Davalar 140
3.7.2. Cezaevi Personeli Hakkında Açılan Soruşturmalar 141

4. ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ 143
4.1. Gözaltı ve Tutuklamalar 145
4.1.1. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Milletvekilleri, Belediye Eş Başkanları, Belediye Meclisi Üyeleri ve Muhtarlar 145
4.1.1.1. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Milletvekilleri 145
4.1.1.2. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Belediye Eş Başkanları, Belediye Meclisi Üyeleri ve Muhtarlar 146
4.1.2. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Siyasi Parti Üye ve Yöneticileri 148
4.1.3. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Dernek, Vakıf, Sendika, Meslek Örgütü, İnisiyatif ve Platform Üye ve Yöneticileri 159
4.1.4. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Hak Savunucuları 164
4.1.5. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Diğer Kişiler 165
4.2. Milletvekilleri ve Siyasi Parti Yöneticilerine Yönelik Saldırı ve Tehditler 166
4.3. Soruşturmalar ve Davalar 169
4.3.1. Milletvekilleri ve Belediye Eş Başkanları Hakkında Açılmış Davalar ve Soruşturmalar 169
4.3.1.1. Önceki Dönem Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar 169
4.3.1.2. 27. Dönem Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar, Soruşturmalar, Fezlekeler 172
4.3.1.2.1. Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar 172
4.3.1.2.2. Milletvekilleri Hakkında Açılmış Soruşturmalar 174
4.3.1.2.3. Milletvekilleri Hakkında Hazırlanan Fezlekeler 175
4.3.2. Belediye Başkanları / Eş Başkanları Hakkında Açılmış Davalar ve Soruşturmalar 177
4.3.3. Siyasi Partilerin Üye ve Yöneticilerinin Yargılandığı Davalar 183
4.3.4. Hak Savunucuları Hakkında Açılmış Davalar 194
4.3.5. Sendika, Vakıf, Dernek, İnisiyatif ve Platformların Üye ve Yöneticileri Hakkında Açılmış Davalar 196
4.3.6. Diğer Davalar 203
4.4. Siyasi Parti, Dernek, Vakıf ve Diğer Kurumların Binalarına Yönelik Kolluk Güçleri Tarafından Yapılan Baskınlar 208
4.4.1. Kolluk Güçleri Tarafından Basılan Siyasi Parti Binaları 208
4.4.2. Kolluk Güçleri Tarafından Basılan Dernek, Vakıf ve Diğer Kurumlar 209
4.5. Kapatma Davası Açılan Siyasi Parti 210
4.6. Kayyım Atamaları ve Görevden Almalar 211
4.6.1. Belediyeler 211
4.6.2. Görevden Uzaklaştırılan, Yerine Kayyım Atanan Belediye ve İl Genel Meclis Üyeleri, Muhtarlar 211

5. TOPLANTI VE GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ 213
5.1. Eylem ve Etkinliklere Yönelik Müdahale ve Engellemeler 215
5.1.1. İşimi Geri İstiyorum Eylemleri 215
5.1.2. Cezaevlerinde Yaşanan Hak İhlalleri ile İlgili Eylemler 216
5.1.3. Kadın ve LGBTİQ+ Haklarına Dair Eylemler 218
5.1.3.1. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 218
5.1.3.2. İstanbul Sözleşmesi ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 219
5.1.3.3. Onur Haftası ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 220
5.1.3.4. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 221
5.1.3.5. Diğer Eylem ve Etkinliklere Yönelik Müdahaleler 222
5.1.4. Öğrenci Eylem ve Etkinlikleri 223
5.1.5. İşçi ve Emekçi Eylem ve Etkinlikleri 230
5.1.6. 1 Mayıs ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 234

5.1.7. Çevre ve Kent Hakkı ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 236
5.1.8. Newroz Kutlamaları 237
5.1.9. 1 Eylül Dünya Barış Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 238
5.1.10. 10 Ekim Ankara Gar Katliamı Anmaları 239
5.1.11. Şenyaşar Ailesinin Adalet Nöbeti 239
5.1.12. Ekonomik Kriz ile İlgili Eylem ve Etkinlikler 240
5.1.13. Siyasi Partiler, Platformlar ve İnisiyatiflerin Eylem ve Etkinlikleri 242
5.1.14. Diğer Eylem ve Etkinlikler 245
5.1.15. Kolluk Kuvvetleri Tarafından İndirilen Pankart ve Afişler 251
5.2. Eylem ve Etkinlik Yasakları 254
5.2.1. Yasaklanan Eylem ve Etkinlikler 254
5.2.2. İl ve İlçelerde Eylem ve Etkinliklerin Yasaklanması 255
5.3. Eylem ve Etkinliklere Katıldıkları İçin Haklarında Soruşturma Açılan ve Yargılanan Kişiler 260

6. DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ 271
6.1. Basın Özgürlüğü 275
6.1.1. Gazetecilere ve Basın Çalışanlarına Yönelik Gözaltı ve Tutuklamalar 275
6.1.2. Gazetecilere ve Basın Çalışanlarına Yönelik Tehdit, Saldırı ve Engellemeler 278
6.1.3. Gazeteciler ve Basın Çalışanları Hakkında Açılmış Dava ve Soruşturmalar 281
6.1.4. İnternet Sitelerine ve Sosyal Medya Hesaplarına Getirilen Erişim Engelleri 301
6.1.5. Basın ve Yayın Organlarına Verilen Cezalar 314
6.1.6. Basın ve Yayın Organlarına Yönelik Polis Baskınları 316
6.1.7. Toplatılan Yayınlar 316
6.2. Sosyal Medya Paylaşımları Gerekçesiyle Gözaltına Alınan, Tutuklanan, Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler 317
6.2.1. Sosyal Medya Paylaşımları Gerekçesiyle Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Kişiler 317
6.2.2. Sosyal Medya Paylaşımları Gerekçesiyle Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler 320
6.3. Cumhurbaşkanı'na Hakaret Gerekçesiyle Gözaltına Alınan, Tutuklanan, Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler 324
6.3.1. Cumhurbaşkanı'na Hakaret Gerekçesiyle Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Kişiler 324
6.3.2. Cumhurbaşkanı'na Hakaret Gerekçesiyle Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler 325
6.4. Atatürk'e Hakaret Gerekçesiyle Gözaltına Alınan, Tutuklanan ve Yargılanan Kişiler 328
6.5. Sanatçıların Yargılandığı Davalar 329
6.6. Diğer Gerekçelerle Hakkında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler 332

7. KÜRT SORUNU 333

8. DARBE GİRİŞİMİ 341
8.1. Darbe Girişimiyle İlişkilendirilerek Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Kişiler 342
8.2. Darbe Girişimiyle İlişkilendirilerek Yargılanan Kişiler 351

KISALTMALAR

AABK	Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu
AGİT	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi
ATO	Ankara Tabip Odası
AYM	Anayasa Mahkemesi
BBP	Büyük Birlik Partisi
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BDP	Barış ve Demokrasi Partisi
BES	Büro Emekçileri Sendikası
BİK	Basın İlan Kurumu
BM	Birleşmiş Milletler
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BTP	Bağımsız Türkiye Partisi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
CPT	Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
ÇHD	Çağdaş Hukukçular Derneği
DAD	Demokratik Alevi Derneği
DBP	Demokratik Bölgeler Partisi
DEDEF	Dersim Dernekler Federasyonu
DEV-GÜÇ	Gençliğin Devrimci Güçleri
DFG	Dicle Fırat Gazeteciler Derneği
DHKP-C	Devrimci Halk Kurtuluş Partisi–Cephesi
DGD	Devrimci Gençlik Dernekleri
DİHA	Dicle Haber Ajansı
DÎSA-DER	Dil Kültür ve Sanat Araştırmaları Derneği
DİSK	Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DKP	Demokratik Kurumlar Platformu
DP	Demokrat Parti
DSP	Demokratik Sol Parti
DTK	Demokratik Toplum Kongresi
Eğitim-Sen	Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EHB	Ezilenlerin Hukuk Bürosu
EMEP	Emek Partisi
ESP	Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA	Etkin Haber Ajansı
GBT	Genel Bilgi Toplama
Haber-Sen	Basın Yayın İletişim ve Posta Emekçileri Sendikası
HDK	Halkların Demokratik Kongresi
HDP	Halkların Demokratik Partisi
HHB	Halkın Hukuk Bürosu
HKP	Halkın Kurtuluş Partisi
HPG	Halk Savunma Güçleri
HSK	Hakimler ve Savcılar Kurulu
HSYK	Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
HÜDA PAR	Hür Dava Partisi
IKBY	Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi
IŞİD	Irak ve Şam İslam Devleti
İHA	İhlas Haber Ajansı
İHD	İnsan Hakları Derneği
İHH	İnsani Yardım Vakfı
İTO	İstanbul Tabip Odası
JİTEM	Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele
KCK	Kürdistan Topluluklar Birliği (Koma Civakên Kurdistanê)
KESK	Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MEYA-DER	Mezopotamya Yakınlarını Kaybedenlerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
MEBYA-DER	Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
MİT	Milli İstihbarat Teşkilatı
MLKP	Marksist Leninist Komünist Parti
MLSA	Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MSGSÜ	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
ÖDP	Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖGK	Özgür Genç Kadın
ÖHD	Özgürlük İçin Hukukçular Derneği
ÖHP	Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖSO	Özgür Suriye Ordusu
PİRHA	Pir Haber Ajansı
PJAK	Kürdistan Özgür Yaşam Partisi
PKK	Kürdistan İşçi Partisi
PSAKD	Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
RSF	Sınır Tanımayan Gazeteciler
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SEGBİS	Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SES	Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SGDF	Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu
Sine-Sen	Sinema Emekçileri Sendikası
SKM	Sosyalist Kadın Meclisi
SODAP	Sosyalist Dayanışma Platformu
SOHR	Suriye İnsan Hakları Gözlemevi
SP	Saadet Partisi
SYKP	Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi
TAYAD	Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Derneği

KISALTMALAR

TBMM Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDİ Tutsaklarla Dayanışma İnisiyatifi
TİHV Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP Türkiye İşçi Partisi
TJA Tevgera Jinên Azad /Özgür Kadın Hareketi
TKP Türkiye Komünist Partisi
TKP/ML-TİKKO Türkiye Komünist Partisi/Marksist - Leninist - Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TMMOB Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TOHAV Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı
TOMA Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı
TÖP Toplumsal Özgürlük Partisi
TSK Türk Silahlı Kuvvetleri
TTB Türk Tabipleri Birliği
TUAYDER Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
TUHAY-DER Tutuklular ve Hükümlü Aileleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
TUHAD-FED Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Derneği
Tüm Bel-Sen Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası
TÜGVA Türkiye Gençlik Vakfı
YJA-STAR Star Özgür Kadın Birlikleri
YPG Halk Savunma Birlikleri
YPJ Kadın Savunma Birlikleri
YSK Yüksek Seçim Kurulu
QHA Kırım Haber Ajansı'nın

ÖNSÖZ

2021 Türkiye İnsan Hakları Raporu, TİHV Dokümantasyon Merkezi olarak yıl içinde temel hak kategorilerinde yaşanan ihlallerin izini sürmek ve bunları belgelemek üzere yapageldiğimiz bir çalışmanın ürünü. Her gün Türkiye'de yaşanan insan hakları ihlallerini düzenli olarak izleyerek hazırladığımız günlük raporları daha sonra belli hak ve kategoriler altında tasnif edip verileştirerek tüm bir yılın insan hakları fotoğrafını oluşturmaya çalışıyoruz.

2021, ağır siyasal, ekonomik ve sosyal sonuçlarıyla küresel çapta kurulu sistemlerin ve değerlerin sorgulanmasına yol açan Covid-19 salgınının ikinci yılına girmesinin yanı sıra ülkede insan hakları açısından kaygı verici gelişmelerin yaşandığı bir yıl oldu.

Belki de dünyada bir ilki yaşayarak Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu ve bu alanda en kapsamlı uluslararası sözleşme olan Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden çıkılmasına tanık olduk. 2018 yılında sözde kaldırıldığı iddia edilen, ancak OHAL döneminde alınmış tüm kararları kapsayan 7145 Sayılı Kanun, yani fiili OHAL, bir torba yasa düzenlemesiyle bir yıl daha uzatıldı. İnsan hakları savunucuları gözaltına alındı, haklarında davalar açıldı, tutuklananlar oldu. Parti kapatma davaları açıldı…

Üstelik tüm bunlar yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı'nın (İHEP) iddialı bir sunuşla kamuoyu ile paylaşıldığı aynı yıl içinde gerçekleşti. Bu nedenle raporumuzun giriş bölümünde yer alan ihlal verilerinin ışığında İHEP'in karşılaştırmalı bir değerlendirme ve eleştirisini yapmaya çalıştık.

Raporumuzda 2021 yılında yaşam hakkı, kişi güvenliği hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü gibi hak kategorilerinde yaşanan ihlalleri belgelediğimiz her bir bölümün ardından, insan hak ve özgürlüklerine saygılı, eşit yurttaşlığın tesis edildiği barış içinde, demokratik bir Türkiye idealine ulaşmanın önündeki önemli engelin, yani Kürt sorununun söz konusu ihlal kategorilerine de ne kadar yakıcı bir ağırlıkla yansıdığını ifade etmek istedik. Aslında raporumuz bir bütün olarak, kimi zaman yasal düzenlemelerle kimi zaman keyfi uygulamalarla gerçekleştirilen hak ve özgürlüklerin sistematik ihlalinin barışçıl ve demokratik çözüm olanaklarından hızlı bir uzaklaşmaya, dolayısıyla da bu durumun ihlallerin daha da derinleşmesine yol açtığını çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

2021 yılı boyunca cezaevlerinden sokaklara, gözaltı merkezlerinden sosyal medyaya, hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği olayların izini sürerek oluşturduğumuz bu raporda, her bir kategorideki genel tabloyu, sayısal verileri ve vakaları ayrıntılı biçimde bulacaksınız.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

2021 YILINDA TÜRKİYE'DE YAŞANAN İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BAĞLAMINDA YENİ İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI (İHEP) ELEŞTİRİSİ

GİRİŞ

2 Mart 2021 tarihinde, henüz Covid-19 pandemisinin zorluklarını yaşadığımız koşullarda bizzat Cumhurbaşkanı tarafından yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı'nın (İHEP) oluşturulduğu bilgisi gösterişli bir sunumla kamuoyuna duyuruldu. Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Daire Başkanlığı'nın web sayfasından ulaşılabilen[1], toplam altı bölüm ve 128 sayfadan oluşan İHEP'in vizyonu "özgür birey, güçlü toplum; daha demokratik bir Türkiye" olarak ifade ediliyor. 11 ilkesi ve 9 amacı olan İHEP'in nihai amacının ise "yeni ve sivil bir anayasa yapmak" olduğu belirtiliyor. Ayrıca 393 faaliyet ile 50 hedefe ulaşılması öngörülüyor.

Kurulduğundan bu yana insan haklarını korumak ve geliştirmek için çalışmalar yürüten, bedeller ödeyen TİHV olarak, Türkiye'nin uluslararası taahhütlerini yerine getirmesini kolaylaştıracak, insan haklarına saygıyı yükseltecek bir belgenin, gerçekçi ve uygulanabilir bir eylem planının varlığından elbette sevinç ve heyecan duyarız.

Ancak yeni İHEP, kamuoyu ile paylaşıldığı ilk günden beri ne bizde ne de kamuoyunda böylesi bir sevinç ve heyecana yol açabildi. Çünkü yıllardır yapılan benzer planların soru işaretli akıbetlerini, son yıllarda, bilhassa da OHAL ilanından bu yana ülkede yaşanan ağır ve ciddi insan hakları ihlallerini, uluslararası insan hakları kurum ve mekanizmalarının bu ihlalleri teyit eden Türkiye raporlarını bir bütünlük içinde değerlendiren herkeste İHEP'in adeta vitrin düzenlemekten öte bir işlevinin olamayacağı kaygısı oluştu.

Nitekim İHEP'in ilanından 18 gün sonra, 20 Mart 2021 tarihinde, Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu ve bu alanda en kapsamlı uluslararası sözleşme olan 'Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni (İstanbul Sözleşmesi) fesheden ilk ülke olması bu kaygıları haklı çıkardı.

Keza elinizdeki raporda yer alan vakalar ve veriler de İHEP'in iddiasının Türkiye'nin uluslararası taahhütlerini yerine getirmek, insan haklarına olan saygıyı korumak ve yükseltmek olmasına karşın ilan edilişinden 31 Aralık 2021 tarihine kadar geçen on aylık sürede bu yönde samimi, gerçekçi ve heyecan verici hiçbir adımın atılmadığını orta koymaktadır.

Evet, kısaca Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Dokümantasyon Merkezi tarafından hazırlanan 2021 Türkiye İnsan Hakları İhlalleri Raporu'nun bir bütün olarak İHEP'in eleştirisi olduğunu söylemek mümkün. Ancak, bu gerçekten kolaycılık olurdu. Böylece ideal bir insan hakları ulusal eylem planı oluşturmanın devletlerin insan haklarını koruma ve geliştirme yükümlülükleri açısından taşıdığı önemi, yanı sıra böylesi bir belgeyi hazır-

1 İHEP için özel olarak oluşturulan bir internet sitesi erişime sokulmuştur. Siteye https://insanhaklarieylemplani.adalet.gov.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

larken dikkat edilecek uluslararası ilke ve kuralları hatırlatmaktan ve ülkemizin var olan temel insan hakları sorunlarının karşılaştırmalı bir değerlendirmesini yapmaktan yoksun kalırdık.

Gerçi siyasal iktidarın özenle izlemeye çalıştığımız mevcut pratiği, bu tür hatırlatma ve değerlendirmeleri hiçbir şekilde dikkate almadığını, hatta geliştirdiği tüm parlak söylemlere rağmen artık icraatlarında insan haklarını referans almaktan vazgeçtiğini gösteriyor ama hakikati ısrarla dile getirmek de insan hakları savunuculuğunun asli sorumluluğudur.

Bu ilkeden aldığımız güçle, sabrınıza ve hoşgörünüze sığınarak aşağıda İHEP'e yönelik eleştirilerimizi iki bölümde dile getirmeye çalışacağız. İlk bölümde Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Konseyi (AK) gibi uluslararası kuruluşların bünyesinde yürütülen tartışma ve çalışmalarda üretilen ideal bir ulusal eylem planını hazırlarken dikkat edilecek ilke ve kurallar ışığında yeni İHEP'i değerlendireceğiz. İkinci bölümde ise Türkiye'nin var olan temel insan hakları sorunları ile İHEP'in bazı başlıklar altında belirtilen hedeflerinin, raporumuzda yer verilen ihlal verilerinin ışığında karşılaştırmalı bir değerlendirmesini yapmaya çalışacağız.

1. ULUSLARARASI İLKE VE KURALLAR ÇERÇEVESİNDE İHEP ELEŞTİRİSİ

Ulusal İHEP hazırlama ve uygulama fikri ilk kez 1993 yılında Viyana'da gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler (BM) Dünya İnsan Hakları Konferansında ortaya atılmıştır. Amaç, üye devletlerin uluslararası insan hakları yükümlülüklerini yerine getirirken kendilerine yardımcı olması için ulusal boyutta tespit ettiği insan hakları sorun ve ihtiyaçlarını giderecek hedef ve eylemleri belirleyen planların oluşturulmasıdır. Söz konusu konferansta insan haklarının evrensel, bölünmez, karşılıklı bağımlı ve bağlantılı olduğu beyan edilerek üye devletler ulusal İHEP hazırlanması da dahil olmak üzere sistematik çalışmalar yaparak insan hakları yükümlülüklerini yerine getirmeye davet edilmiştir. O tarihten bu yana da gerek BM gerekse Avrupa Konseyi (AK) üye devletleri ulusal İHEP'ler hazırlama ve uygulama yönünde teşvik etmekte ve desteklemektedir.

Sadece ülkemizde değil tüm dünyada insan hakları bakımından ciddi sorun ve zorlukların yaşandığı bir dönemde iyi hazırlanmış İHEP'ler devletlerin/hükümetlerin sorumluluklarının yeniden hatırlanması ve onaylanması için etkili bir araç işlevi görebilir. Her ne kadar hükümetlerin politikalarını yansıtan bir niyet belgesi niteliğinde olsalar da İHEP'ler iyi tasarlanıp uygulandığında insan haklarının kurucu değerinin hayata geçirilmesinde bir fark yaratma potansiyeline sahiptirler. Ancak bu potansiyelin gerçeklik kazanabilmesi için İHEP'lerin belli ilke ve kurallar doğrultusunda hazırlanması, içeriklerinin doğru olması ve yaratacağı etkinin azami düzeye çıkarılması yönünde çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Türkiye'nin de arasında olduğu üye devletleri ulusal İHEP hazırlama yönünde teşvik etmek için AK bünyesinde yol gösterici, destekleyici birtakım çalışmalar yürütülmektedir. Söz konusu çalışmaların yürütücüsü olan AK İnsan Hakları Komiserliği (AKİHK) İHEP'lerin hazırlanması ve uygulanmasına yönelik çalıştaylar[2] yapmakta, tavsiyeler[3] yayınlamaktadır. Keza BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (BMİHYK) de bir "Ulusal İnsan Hakları Eylem Planları El Kitabı"[4] yayınlamıştır.

Kısaca sözü edilen tüm bu çalışma ve belgelere göre devletlerin/hükümetlerin insan hakları yükümlülüklerini daha iyi yerine getirmelerini sağlayan,

2 Bkz. https://rm.coe.int/uihep-gelistirme-ve-uygulama-calistayi-sonuclari-2014/16809ef183 ve https://rm.coe.int/uihep-uygulama-calistayi-sonuclari/16809ed828

3 Bkz. https://rm.coe.int/ref/CommDH(2009)3

4 Bkz. https://www.ohchr.org/Documents/Publications/training10en.pdf

yurttaşların hak ve özgürlükleri kullanımının kalitesi ve niteliğini yükselten, etkin olarak uygulanabilen bir İHEP oluşturmak için atılabilecek temel adımlar ve dikkat edilecek genel ilkeler şöyledir:

- Ulusal İHEP, öncelikle ülkedeki insan hakları ihtiyaçlarına dair ayrıntılı bir 'mevcut durum analizi' genel kamuoyu ve sivil toplumun geniş katılımı ve danışmanlığıyla yapılmalıdır.
- Plan, toplumun tüm unsurlarını içeren ulusal bir taahhüt olmalıdır.
- İlgili tüm insan hakları konularına bu planda kapsamlı şekilde yer verilmelidir.
- İnsan haklarının evrenselliğini, karşılıklı bağımlılığını ve bölünmezliğini yansıtacak şekilde kapsamlı olmalıdır.
- Planın hazırlanma süreci, paydaşlarla kapsamlı ve derinlemesine istişarelere dayalı ve paydaşların beklentilerine uygun olarak yürütülmeli, izleme ve değerlendirme süreçleri için açık kriterler belirlenerek güçlü katılımcı mekanizmalar oluşturulmalıdır.
- Plan, evrensel insan hakları standartlarına bağlı olmalı ve bu standartların nasıl etkili şekilde uygulanacağını belirlemelidir.
- Planın somut, ölçülebilir ve değerlendirilebilir faaliyetleri kapsaması ve eylem odaklı yapılması sağlanmalıdır. Bu anlamda uygulamanın etkili bir şekilde izlenmesi ve denetlenmesi esas olmalıdır.
- Ulusal İHEP, insan hakları eğitimi için kullanılabilecek kamuoyuna açık bir belge hâline getirilmelidir.
- Faaliyetlerin finansmanı, uygulamanın izlenmesi ve değerlendirilmesi dahil olmak üzere uygulama süreci hakkında tüm bilgiler planda ayrıntılı olarak yer almalıdır.
- Ulusal İHEP süreci, bir planın sonuçlandığında diğerinin başlamasına yol açması ile süreklilik arz etmelidir.

Oysa 2 Mart 2021 tarihli yeni İHEP'in ilan edilişinin üzerinden geçen yaklaşık bir yıl boyunca (bu raporun yazıldığı sırada) yapılanları ve ülkede yaşananları bir bütün olarak değerlendirdiğimizde planın sözü edilen genel ilkelere uygun hazırlanmadığını, soyut iddialar ve belirsiz vaatlerden ibaret bir belge olduğunu rahatlıkla söyleye biliriz. Şöyle ki;

1.1. Yeni İhep'te Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunlarına ve İhtiyaçlarına Dair Ayrıntılı Bir Mevcut Durum Analizi Yapılmamıştır

Genel ilkelere göre ülkede yaşanan insan hakları sorunlarına ve ihtiyaçlarına dair ayrıntılı bir mevcut durum analizi İHEP için delillere dayalı bir temel sunar ve planın önceliklerinin belirlenmesini sağlar. Kapsamlı analizler İHEP'e tutarlılık getirir, başarı şansını artırır.

Bunun için de yapılması gereken ilk iş üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, siyasi partilerin ve diğer ilgili kişi ve kuruluşların insan hakları sorunlarına dair çalışma ve raporlarında, Anayasa Mahkemesi (AYM) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında, başta BM Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) olmak üzere BM ve AK bünyesindeki diğer izleme mekanizmalarının Türkiye raporlarında, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) ilgili organ ve komiteleri ile AKİHK ve BMİHYK'nin rapor ve tavsiyelerinde, Avrupa Birliği'nin (AB) ilerleme raporunda yer alan tüm nitel ve nicel verileri hukuk, siyaset ve sosyal bilim metodolojilerinin bir arada kullanılması ile analiz etmek ve bu veriler/bulgular ile günlük hayattaki gerçeklikler arasında bağlantı kurmak olacaktır.

Kısacası İHEP'te açık ve anlaşılır biçimde güncel durum ifade edilmeli, buna göre hangi insan hakları sorunlarının üstesinden gelinmesi gerektiği tespit edilmeli ve bu bağlamda hangi eylemlerin hangi sorunların çözümü için ön görüldüğü ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

Yeni İHEP'in giriş bölümünde yukarıda sıralanan uluslararası kurumların rapor ve tavsiyelerinin eylem planını besleyen uluslararası kaynaklar olduğu belirtilmektedir.[5] Bununla birlikte İHEP'te söz konusu rapor ve tavsiyelerde yer alan nitel ve nicel verilere dayalı sistematik ve bütünlüklü hiçbir bir analiz yapılmamıştır.

5 Bkz. https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/1/dosya/insan-haklari-ep02-03-202115-14.pdf, s.12

Oysa yıllar önce, 1 Mart 2014 tarihinde "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı"[6] başlığı ile ilan edilen belgede bile tüm eksiklerine karşın bir analiz çabası bulunmaktaydı.

Sözü edilen bu eylem planının sunuş bölümünde şöyle denilmekteydi: *"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) istatistiklerine bakıldığında, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla, Mahkeme önündeki derdest dosyaların % 11,3'lük dilimini ülkemiz aleyhine yapılan başvuruların oluşturduğu, bu kapsamda Türkiye'nin; Rusya, İtalya, Ukrayna ve Sırbistan'dan sonra 5. sırada yer aldığı görülmektedir. Aynı tarih itibarıyla, AİHM'nin Türkiye hakkında vermiş olduğu toplam (1959-2013) ihlal kararı sayısı 2.639'a ulaşmış olup, Ülkemiz maalesef hakkında en çok ihlal kararı verilen ülke durumundadır (…)"*. Bu tespitin ardından planın, temel hak ve özgürlüklerin korunarak geliştirilmesi idealine gölge düşüren bu görünümün iyileştirilmesi ve AİHM tarafından verilen ihlal karalarına konu alanlarda ihlale neden olan sorunların ortadan kaldırılması amacıyla hazırlandığı belirtilmekteydi.[7]

Görüldüğü gibi sınırlı da olsa veriler ile bir durum analiz yapılmış, buna bağlı olarak öncelikli bir sorun saptanmış (örneğin; AİHM tarafından verilen ihlal kararlarına konu olan alanlarda ihlale neden olan sorunları ortadan kaldırmak) ve bunu gidermek üzere de bazı faaliyetler öngörülmüştür.

Ancak, sözü edilen bu eylem planın üzerinden yedi yıl geçmesine rağmen öngörüldüğü gibi bir iyileşme sağlanamamış, hatta daha da kötüye doğru bir gidişat yaşanmıştır. Bu tespiti teyit etmek için 2014 yılında hazırlanan eylem planında yapıldığı gibi yine AİHM verilerine bakmak yeterli olacaktır. 31 Aralık 2021 tarihi itibariyle AİHM önündeki tüm ülkelere ilişkin toplam derdest başvuru sayısı 70 bin 150'dir.[8] Söz konusu başvurulardan 17 bini (% 24,2) Rusya Federasyonu, 15 bin 250'si (% 21,7) Türkiye, 11 bin 350'si (% 16,2) Ukrayna ve 5 bin 700'ü (% 8,1) Romanya aleyhine yapılmıştır. Türkiye aleyhine yıllara göre (son üç yılda) yapılan başvuru sayılarındaki artış ise şöyledir: 2019'da 7 bin 274 başvuru, 2020'de 9 bin 104 başvuru, 2021'de ise 9 bin 548 başvuru.

Sonuç olarak 2013 yılında % 11,3'lük başvuru oranı ile 5. sırada yer alan Türkiye, 2021 yılında % 21,7'lik bir oranla Rusya'dan sonra ikinci sıraya yükselmiştir. Yanı sıra AİHM'nin Türkiye hakkında vermiş olduğu toplam ihlal kararı sayısı ise 2013 yılında 2.639 iken 2021 yılında 3.385'e yükselmiştir.

Genel ilkelere göre insan haklarını geliştirmek ve korumak, devamlılık arz eden bir süreçtir. Tüm insan hakları sorunlarını kısa bir süre içinde çözmek kolay ve mümkün değildir. Bu nedenle ulusal İHEP'ler uzun vadeli bir sürecin parçası olarak görülmeli ve tıpkı ekonomi planlarında olduğu gibi bir İHEP sona ererken, onun yerine başka bir plan geliştirilmelidir.

Ancak yeni İHEP'i hazırlayanlar böylesi bir bakış açısına sahip olmadıkları için yukarıda aktarılan ve sorunun sürekliliğini ortaya koyan veriler üzerinden iki plan arasında bağlam oluşturan bir analiz yapılmamıştır. 'Ne oldu da Türkiye, yedi yılda aleyhine en çok başvuru yapılan ikinci ülke hâline geldi?' diye sorulmamış ve buna göre öncelikler, hedef ve faaliyetler belirlenmemiştir. Aksine İHEP'in giriş bölümünde büyük bir pişkinlikle, "24 Şubat 2014 tarihli 'Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı' ile reform iradesinin yansıması olarak esaslı mevzuat değişiklikleri, kurumsal kapasite geliştirilmesi ve eğitim faaliyetleri düzenlenmesi yönünde ciddi adımlar atılmıştır."[9] denilerek bir başarı öyküsü oluşturulmaya çalışılmıştır.

Yine AİHM raporuna göre 1959 ile 2021 yılları arasında Türkiye aleyhine verilen toplam ihlal kararları içinde 975 karar ile adil yargılanma hakkı ihlali ilk sıradadır.[10] Diğer yandan 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren bireysel başvuru kabul etmeye başlayan AYM, o tarihten 31 Aralık 2021 tarihine kadar

6 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140301-2-1.pdf

7 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140301-2-1.pdf Sunuş, s.2

8 İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yayımlanan AİHM istatistikleri, https://inhak.adalet.gov.tr/Home/BilgiDetay/10

9 İHEP Belgesi, Giriş Bölümü, s.10

10 https://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/802202215424506%20-%201959%20-%202021%20YILLARI%20ARASI%20MADDELERE%20G%C3%96RE%20A%C4%B0HS%20%C4%B0HLALLER%C4%B0%20DA%C4%9EILIMI.pdf

toplam 26 bin 155 başvuru için en az bir ihlal kararı verdi. Bu kararların en başında ise 20 bin 084 (% 76,8) karar ile adil yargılanma hakkı ihlali bulunuyor.[11] Hangi ülkeye ait olduğuna bakmaksızın sadece veriler üzerinden analiz yapmaya çalışan birine doğrudan 'ciddi bir yargı bağımsızlığı ve adil yargılanma sorunu var' dedirtecek bir durumla karşı karşıyız. Maalesef AYM ve AİHM'in kararlarında adil yargılanma hakkı ihlali yüksek bir oranla ilk sırayı almasına karşın yeni İHEP'te buna dair bir analiz göremiyoruz.

İHEP metninin giriş bölümünde AYM ile diğer yüksek yargı organlarının kararları göz önünde bulundurulduğu, bu kurumların temsilcileriyle toplantı ve çalıştaylar yapıldığı belirtilmektedir. İnsanın ister istemez sorası geliyor: Türkiye'nin en yüksek mahkemesinin verdiği toplam ihlal kararlarının dörtte üçüne tekabül eden bu dehşet verici hakikate rağmen o toplantı ve çalıştaylarda siz ne konuştunuz?

Analiz yapılmayınca hâliyle sorunun özüne yönelik çözüm önerileri de yapılamamaktadır. Evrensel insan hakları hukukuna göre adil yargılanma hakkı ihlalini önlemek için temel ilke yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığını kayıtsız şartsız sağlamaktır.

AİHM içtihadına göre, bir mahkemenin bağımsızlığına kanaat getirebilmek için, diğerlerinin yanı sıra özellikle bakılması gereken kriterler şunlardır:

a) Üyelerinin atanma biçimi,

b) Görev süreleri,

c) Dışarıdan gelen baskılara karşı teminatların bulunması,

d) Mahkemelerin demokratik bir toplumda kamuoyuna telkin etmesi gereken güven düşünüldüğünde bağımsız oldukları görüntüsünü verip vermediği.[12]

Bu kriterlerin öncelikle yaşam bulacağı yer ise hakim ve savcıların atama ve denetlenmesine yönelik düzenlemelerdir. Türkiye için bu düzenlemelerin en başında Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) gelmektedir. Bugün yargı bağımsızlığının önündeki en temel engeli HSK'nin mevcut yapısı oluşturmaktadır. Bilindiği gibi Adalet Bakanı ve ilgili Bakan Yardımcısı HSK'nin doğal üyesidir. Başkanı ise Adalet Bakanı'dır. Toplam 13 üyeden oluşan HSK'nin doğal üyeleri dışında kalan 11 üyesinin 4'ü Cumhurbaşkanı, 7'si ise TBMM tarafından seçilmektedir.

30 Mayıs 2019 tarihinde 'Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin ilan edilişinden kısa bir süre sonra AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic, 1-5 Temmuz 2019 tarihlerinde Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Ziyaretin amacı adalet sistemi ve yargı mekanizmasında insan haklarının korunması ile insan hakları savunucuları ve sivil toplumun durumuna odaklanmaktır. AK İnsan Hakları Komiseri, söz konusu ziyarete dair izlenimlerini paylaştığı 19 Şubat 2020 tarihli raporunda, Yargı Reformu Stratejisi'nden memnuniyet duyduğunu belirtmekle birlikte mevcut ve gelecekte hasıl olacak ihtiyaçların daha kapsamlı ve kararlı bir karşılık gerektirdiğini ve şu ana kadar alınan önlemlerin bu ihtiyaçlara yeterince cevap vermediğini [13] açıkça söylemektedir. Ayrıca Komiser, raporun tavsiyeler bölümünde HSK'nin yapısal bağımsızlığını sağlayacak anayasal değişikliklerin yapılmasını, bu kuruluşun kararlarını (Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru da dahil) yargı denetimine açmayı, yanı sıra 7145 sayılı yasa gereği hâlâ yürürlükte olan hakimler ve savcılara ilişkin OHAL yetkilerinin geri alınması gerektiğini belirtmektedir.[14] Komisere göre, sözü edilen bu tedbirler alınmadan yapılacak hiçbir reform, adalet sisteminde ve yargı tarafından insan haklarının korunmasında anlamlı herhangi bir iyileşmeye yol açmayacaktır.[15]

Tüm bu söylenenlere karşın İHEP'in "Hedef 2.1 Yargı Bağımsızlığı ve Adil Yargılanma Hakkının Güçlendirilmesi" başlığı altında yer alan on adet faaliyetin hiç birinde yargı bağımsızlığını gerçekten tesis etmek üzere HSK'nin yapısında yapılacak değişikliklere dair bir değerlendirme veya öneri

11 Bkz. https://www.anayasa.gov.tr/media/7734/bb_2021_tr.pdf, İhlal Karalarının Hak ve Özgürlüklere Göre Dağılımı, 08 numaralı İnfografik

12 Bkz. Çıraklar / Türkiye, 28 Ekim 1998, paragraf 38, ile Fey / Avusturya, 24 Şubat 1993, paragraf 30

13 https://rm.coe.int/avrupa-konseyi-insan-haklari-komiseri-dunja-mijatovic-1-5-temmuz-2019-/16809c5187, s.4.

14 Agr. s.27, P. 116

15 Agr. s.27, P. 116

bulunmadığı gibi yukarıda sözü edilen ve adeta fiili OHAL anlamına gelen 7145 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 28 Temmuz 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 7333 Sayılı Kanun ile bir yıl daha uzatılmıştır.

Kısacası yukarıda bazı örnekler üzerinden yaptığımız değerlendirmeler açıkça göstermektedir ki durum tespiti ve analiz yokluğu bir yöntemsizlik ya da iş bilmezlik hâli değil, ihlalleri sürdürebilmek için kasıtlı olarak sorunları yok sayma, daha doğrusu üstünü örtme çabasıdır. Bu yaklaşım yeni İHEP'te yer alan tüm hak ve özgürlük kategorileri için geçerlidir.

1.2. Yeni İHEP'te İlgili Tüm İnsan Hakları Kategorilerine/Konularına Kapsamlı Bir Şekilde Yer Verilmemiştir

Uluslararası ilkelere göre İHEP'lerde tüm hak kategorilerine eşit önemde yer verilmelidir. Bu, farklı toplumsal kesimlerin sorunlarına planda yer verildiğini görmelerini, dolayısıyla da kapsayıcılık sağlar. Aynı zamanda planda insan haklarına bütünlüklü bir bakış açısıyla yaklaşıldığını gösterir. Ancak bazen hükümetler İHEP'te sınırlı sayıda insan hakları konusuna yer verilmesi yönünde bir karar da verebilirler. Böylesi durumlarda yer verilmeyen konuların nasıl ve ne zaman ele alınacağı, neden kapsam dışı bırakıldığı planda ayrıntılı olarak açıklanmalıdır.

Yeni İHEP'te tüm insan hakları konularına/sorunlarına yer verilmemiştir. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar, medeni ve siyasi hakların bir bölümü, toplumsal cinsiyet eşitliği, LGBTİ+ hakları, Kürt sorunu, mültecilik/sığınmacılık, cezaevleri vb. pek çok konu İHEP'te yer almamaktadır. Bu konuların neden kapsam dışında bırakıldıklarına ya da nasıl ve ne zaman ele alınacaklarına dair herhangi bir açıklama da yapılmamıştır.

"Kişinin Maddi ve Manevi Bütünlüğü ile Özel Hayatının Güvence Altına Alınması" başlıklı 6 nolu amacın altında kadına yönelik şiddet ele alınmış, yanı sıra pek çok amaç ve hedef altında öngörülen faaliyetlerde kadınlar gözetilmiş olmakla birlikte toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılık ülkenin en temel insan hakları sorunu iken böylesi spesifik bir başlık açılmamıştır. Kadına yönelik şiddetin temelinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılık yatmaktadır. Kadın ve erkek arasında yasal ve fiili eşitliğin sağlanmadığı koşullarda kadına yönelik şiddetin önlenmesi mümkün değildir. Başka bir deyişle eşitsizliği ve ayrımcılığı sonlandıracak kapsamlı programlar oluşturulmaksızın şiddeti önlemeye yönelik alınacak önlemler, atılacak adımlar yüzeysel ve göstermelik kalacaktır. İHEP'te kadınların karşılaştıkları eşitsizlikleri ve ayrımcılıkları bütünlüklü bir şekilde ele alan bir bakış açısı bulunmamaktadır. Kırsal kesimde yaşayan kadınlar, Kürt kadınlar, engelli kadınlar, mülteci/sığınmacı kadınlar, lezbiyen ve trans kadınlar dahil kesişimsel ayrımcılığa maruz kalan veya kalabilecek tüm kadınları etkileyen şiddet biçimlerini önlenmeye ve şiddetle mücadeleyi güçlendirmeye yönelik kapsamlı hedef ve faaliyetler bulunmamaktadır.

Türkiye'nin de imzacısı olduğu BM Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesinde "Etnik, dinsel ya da dilsel azınlıkların bulunduğu devletlerde, bu azınlıklara mensup olan kişiler, kendi gruplarının diğer üyeleri ile birlikte, kendi kültürlerinden yararlanma, kendi dinlerine inanma ve bu dine göre ibadet etme, ya da kendi dillerini kullanma hakkından yoksun bırakılmayacaklardır." denilmektedir. Türkiye sözleşme maddesinde ifade edilenlerin aksine başta Kürtler ve Aleviler olmak üzere tüm etnik, dinsel ve dilsel azınlıkların ağır ve ciddi ihlaller yaşadığı bir ülkedir. Anadilde eğitim sorunu çözülememiştir. Maalesef İHEP'te bu ihlallerin giderilmesini hedefleyen hiçbir faaliyet bulunmamaktadır.

"Din ve Vicdan Özgürlüğünün En Geniş Anlamda Sağlanması" (Hedef 4.3) başlığı altında yer alan faaliyetlerde Alevilerin sorunlarına hiçbir şekilde yer verilmemiştir. Gayrimüslimler olarak adlandırılan etnik ve dini azınlıkların (Ermeniler, Rumlar, Yahudiler, Süryaniler) sorunları ise sadece cemaat vakıflarının yönetimleri sorununa sıkıştırılmıştır.

"Nefret Söylemi ve Ayrımcılıkla Mücadelede Etkinliğin Artırılması" (Hedef 4.4) başlığı altında sıralanan faaliyetlerde bu ülkede ayrımcılığa ve nefret söylemine en fazla maruz kalan, Kürtlerin, Alevilerin, LGBTİ+'ların, mültecilerin/sığınmacıların, Romanların ve diğer etnik ve dini azınlıkların spesifik sorunlarına değinilmemektedir. Oysa 2021 yılı içinde, bu raporun ilgili bölünde de göreceğiniz gibi, TİHV Dokümantasyon Merkezi tarafından tespit edilebilen 27 ırkçı saldırı sonucunda 12 kişi yaşamını yitirmiş, 31 kişi ise yaralanmıştır. Söz

konusu ırkçı saldırıların 19'u Kürtlere yöneliktir ve bu saldırılarda toplam 9 kişi yaşamını yitirmiş ve 26 kişi yaralanmıştır. Mültecilere ve Türkiye dışında başka ülkelerin vatandaşlarına yönelik 8 ırkçı saldırıda ise 3 kişinin yaşamını yitirdiği ve en az 5 kişinin yaralandığı tespit edilmiştir.

Türkiye bugün dünyada en fazla mülteci/sığınmacı nüfusunu barındıran ülkelerden biri durumundadır. Bu kapsamda olan milyonlarca insanın maruz kaldığı, yıllardır çözüm üretilemeyen çok boyutlu ve ciddi insan hakları sorunları vardır. Mülteci ve sığınmacılar, İHEP'te koruma altına alınmış yabancılar olarak adlandırılmakta, sadece rehabilitasyon ve adalete erişimlerinin güçlendirilmesi (Hedef 8.5) başlığı altında ele alınmaktadır. Başta ekonomik, sosyal ve kültürel hakları ile medeni ve siyasi hakları olmak üzere yaşadıkları iç içe geçmiş kompleks sorunlara ayrı bir başlık altında yer verilmemektedir.

"İşkence ve Kötü Muameleye Sıfır Tolerans Politikasının Titizlikle Uygulanmaya Devam Edilmesi" (Hedef 6,1) başlığı altında son yıllarda yeniden kaygı verici bir artış yaşanan zorla kaybetme ve kaçırma girişimlerine/eylemlerine dair hiçbir şey söylenmemiştir. Elinizdeki raporun ilgili bölümlünde göreceğiniz gibi 2021 yılı içinde tespit edilen 16 ayrı olayda 16 kişi kaçırılmıştır. Bu kişiler tehdit, işkence ve diğer kötü muamelenin yanı sıra ajanlık dayatmalarına maruz kalmışlardır. 2021 yılında zorla kaybetme vakası yaşanmamıştır. Ancak 8 Ağustos 2019 tarihinde Ankara'da kaçırılan Yusuf Bilge Tunç isimli kişinin akıbeti hakkında 31 Aralık 2021 itibarıyla bilgi edinilememektedir.

Türkiye bir süreden beri tarihinin en ağır ekonomik krizini yaşamaktadır. Covid-19 pandemisi krizi daha da derinleştirmiştir. Adil ve uygun işte çalışma şartları tümüyle bozulmuş, işsizlik ve yoksulluk dayanılmaz bir boyuta ulaşmıştır. Özellikle 2021 yılının son çeyreğinde görülen enflasyon artışı gelir dağılımında muazzam uçurumlara yol açmış, yaşam standartları olağanüstü gerilemiştir. Buna karşın sosyal güvenlik hakkı ve sendikal haklar başta olmak üzere işçilerin, emekçilerin ve çalışma yaşamının sorunlarına İHEP'te yer verilmemiştir.

Son yıllarda, özellikle de OHAL KHK'ları ile akademik ve kültürel yaşama yönelik müdahaleler sonucu daha da yoğun yaşanan bilimsel ve kültürel erozyona karşın kültürel yaşama katılma hakkı konusunda İHEP'te tek bir ifadeye dahi rastlanmamaktadır.

Covid-19 pandemisi bir yıldır tüm dünyayı meşgul eden tek konu iken "Toplum Sağlığının Korunması ve Sağlık Hizmetlerine Erişimin Kolaylaştırılması" (Hedef 8,9) başlığı altında pandeminin yol açtığı ve çözüm bekleyen ciddi sağlık sorunlarına, özellikle de sağlık çalışanlarının mesleki, ekonomik ve sosyal sorunlarına hiçbir şekilde yer verilmemiştir.

Aslında sıralanan tüm bu eksikler İHEP'in bütünlüklü bir insan hakları bakış açısından yoksunluğunun göstergesidir.

1.3. Yeni İHEP, İnsan Haklarının Karşılıklı Bağımlılığı ve Bölünmezliği İlkesine Sahip Değildir

Cumhurbaşkanı İHEP'in kamuoyuna sunulması vesilesiyle yaptığı konuşmada şöyle demiştir:

"*Medeniyet müktesebatımız bize, adaletin yerini bulmasının çok hassas bir dengeye bağlı olduğunu anlatıyor.*

'Bir çiçeğe az su vermek onu kuruturken, fazla su vermek de soldurur' gerçeği, adaletin kuyumcu titizliğiyle uygulanmasını gerektiriyor.

Ayrıca öyle her gördüğümüz çiçeğe de su vermeyeceğiz.

Susuzluktan boynu bükülmüş bir çiçeğe su vermek adaleti yerine getirmek olurken, dikene su vermek zulüm anlamına gelebiliyor."

Bu ifadeler İHEP'e hakim olan bakış açısını/kavrayışı çok açık bir biçimde gözler önüne seriyor. İnsan haklarına dair her türlü konuşmanın içermesi gereken zorunlu bir bakış açısı vardır ve bu, hakların ayrımsız "herkes" için olduğu, "karşılıklı bağımlı ve bölünemez" olduğu bilincine dayanır.

Bir insan hakları planını, kimlerin hak sahibi olacağını, kimlerin haklardan dışlanacağını belirleme yetkisine sahip bir dille sunmak, daha baştan insan hakları kavramına içkin olan eşitlik, bölünmezlik ve evrensellik ilkelerini reddetmek anlamına gelir. Oysa insan hakları kavramı, hem bu türden bir yetkinin bertarafı için hem de bir kişinin, bir grubun bile haklardan mahrum bırakılmasını engellemek için insanlığın ortak referansı kılınmıştır.

Bu nedenle de İHEP, tüm parlak ve gösterişli ifadelere karşın bir önceki maddede vurguladığımız insan hakları bakış açısından yoksun bir belgedir.

1.4. Yeni İHEP'in Hazırlanma Süreci Kapsamlı ve Derinlemesine İstişarelere Dayalı ve Paydaşların Beklentilerine Uygun Olarak Yürütülmemiştir

İHEP'ler, her ikisi de eşit derecede öneme sahip olan hem bir sonuç hem de bir süreçtir. Planının hazırlanma ve geliştirilme şekli, başarı şansını etkileyecektir. Kapsamlı ve derinlemesine istişarelere dayalı bir hazırlık ve uygulama süreci başarılı sonuçları da beraberinde getirecektir.

İHEP sadece siyasal iktidarın önceliklerini yansıtan bir politika belgesi olarak değil de ülke çapında insan haklarını geliştirmeye yönelik ortak bir toplumsal taahhüt olarak ele alındığında katılımcılık çok daha önem taşımaktadır. Planın gerçek bir fark yaratması için her kesim tarafından "sahiplenilmesi" gerekir. Bu nedenle de İHEP sivil topluma merkezi rol vermeli ve en geniş katılımcı yelpazesini kucaklamalıdır. Toplumun tüm sektörlerine, insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarına, ilgili kişilerin, yanı sıra muhalefet partileri dahil parlamentonun, yerel yönetimlerin sürece en etkin bir şekilde dahil edilmesi gerekmektedir. Kapsayıcı katılım bir İHEP'in geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi açısından kilit öneme sahiptir.[16]

Uluslararası insan hakları ortamının katılımcılık konusundaki hassasiyeti siyasal iktidar tarafından iyi bilindiği için giriş bölümünde İHEP'in katılımcı ve şeffaf bir yöntemle hazırlandığı, tüm paydaşların görüş ve önerilerinin dikkate alındığı, sivil toplum kuruluşlarının sürece katılımına özel bir önem verildiği, insan hakları örgütlerinin görüş ve önerilerinin Belge'ye yansıtıldığı belirtilmektedir. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Adalet Komisyonu ile toplantılar yapılarak parlamentonun da sürece dahil edildiği iddia edilmektedir.

Evet, İHEP'in hazırlık sürecinde bu kapsamda bir dizi toplantılar yapılmıştır. Özellikle de kurum olarak davet edildiğimiz için hak temelli sivil toplum kuruluşları ile yapılan toplantılardan haberdarız. Ancak, Adalet Bakanlığı'ndan gelen toplantı davetini sivil toplum kuruluşlarının varlığının siyasal çıkarlar doğrultusunda araç hâline getirilebileceği kaygısıyla kabul etmedik. Nitekim İHEP kamuoyu ile paylaşıldıktan sonra bu kaygımızda ne denli haklı olduğumuzu da gördük.

Sadece ülkemizde değil, evrensel ölçekte hükümetlerin sivil topluma çoğunlukla araçsal yaklaştığı bilinmektedir. Bu nedenle de Avrupa Konseyi tarafından 27-28 Mart 2014 tarihinde Strazburg'da gerçekleştirilen Ulusal İnsan Hakları Eylem Planı Geliştirme ve Uygulama Çalıştayı'nın sonuç bildirgesinde de "UEP insan haklarında nihai yükümlülük sahibi olan hükümetin projesi ise ve siyasi önceliklerini yansıtıyorsa STÖ'lerin hükümetin menfaatine araçsallaştırılmaması için sivil toplum katılımcılarının beklentileri uygun ve doğru şekilde yönetilmelidir." [17] denilerek hükümetler uyarılmaktadır.

İnsan Hakları Derneği (İHD), Hafıza Merkezi, Eşit Haklar için İzleme Derneği (ESHİD), Yurttaşlık Derneği (eski HYD), Diyarbakır Barosu, Türk Tabipleri Birliği (TTB), Hak İnisiyatifi Derneği gibi kuruluşlar yeni İHEP hazırlıkları kapsamında Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Başkanlığı'nın davetiyle 14 Şubat 2019 tarihinde yapılan bir toplantıya katılmışlardır. Daha sonra toplantıda dile getirdikleri görüş ve önerileri 6 Mart 2019 tarihinde 27 sayfalık kapsamlı bir raporla kamuoyunun bilgisine sunmuşlardır.[18] Keza İHD de ayrıca kurumsal görüş ve önerilerini 21 Ocak 2020 tarihinde yayınladığı 52 sayfalık kapsamlı bir raporla kamuoyu ile paylaşmıştır.

Bu raporları İHEP ile sabırla karşılaştıran dikkatli her göz, hak temelli sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerilerine, iddia edilenin aksine, İHEP'te yer verilmemiş olduğunu görecektir. Hak temelli örgütlerin raporlarında yer alan insan hakları sorun ve konuları ağırlıkla yukarıda 1.2 nolu başlıkta da belirtildiği gibi İHEP'te yer verilmeyen hak kategorilerine tekabül etmektedir. Örneğin İHD'nin

16 https://rm.coe.int/uihep-gelistirme-ve-uygulama-calistayi-sonuclari-2014/16809ef183 s.4.

17 https://rm.coe.int/uihep-gelistirme-ve-uygulama-calistayi-sonuclari-2014/16809ef183 s.5.

18 https://hakikatadalethafiza.org/wp-content/uploads/2019/03/AdaletBakanligi_InsanHaklariEylemPlaniOneriler_Son-06.03.2019.pdf

sözü edilen raporunda 'Din ve Vicdan Özgürlüğü' başlığı altında dile getirilen vicdani ret hakkının tanınması, cemevlerine ibadethane statüsü kazandırılması ve zorunlu din derslerinin kaldırılması şeklindeki üç hedefin İHEP'te lafı bile edilmemektedir. Ne var ki aynı ilgisizlik ve özensizlik, daha doğrusu görmezden gelme hâli İHEP'te yer verilen hak kategorileri için de geçerlidir. AB ve AK'nin ortak programı olan 2019-2022 yılları için Batı Balkanlar ve Türkiye'ye yönelik Yatay Destek Projesi kapsamında 22 Nisan 2020 tarihinde *"COVİD-19 salgınının insan hakları ve hukuk devleti üzerindeki etkileri"* konulu bir çevrimiçi (online) yuvarlak masa toplantısı düzenlemiştir. Bu toplantıda AK ve AİHM hukukçuları tarafından Covid-19 salgınının önlenmesi kapsamında getirilen kısıtlamaların AİHS'de güvence altına alınan haklara olan etkisi üzerinde açıklama ve değerlendirmelerde bulunulmuştur. Yaklaşık aynı dönemde TİHV olarak, 11 Mart – 10 Mayıs 2020 tarihleri arasında Covid-19 salgını ile ilişkili hak ihlallerini ele alan bir rapor yayınladık.[19] Raporumuzda, yukarıda AK ve AİHM hukukçularının ifade ettiği gibi Covid-19 salgınının önlenmesi kapsamında getirilen kısıtlamaların AİHS'de güvence altına alınan haklara olumsuz etkisini değerlendirdik. Pandemi ile mücadeleyi bir önleme ve koruma değil de güvenlik sorunu hâline getiren iktidarın, bu süreci erkini daha da merkezileştirmenin ve toplum üzerindeki baskı ve kontrolünü daha da arttırmanın bir fırsatı hâline getirdiğini söyledik ve veriler ile başta bilgi edinme hakkı, yaşam hakkı, kişi güvenliği ve işkence yasağı, ayrımcılık yasağı, sağlığa erişim hakkı, çalışma hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, toplanma ve gösteri yapma özgürlüğü olmak üzere pek çok temel hak ve özgürlüğün ihlal edildiğini ortaya koyduk. Kaldı ki pek çok hak temelli kuruluş tarafından da bu konuda benzer eleştiri ve değerlendirmelerin yapıldığı raporlar yayınlanmıştır. Buna karşın İHEP'te ne Covid-19 ile ilgili bir başlık açılmış ne de planda var olan kişi güvenliği ve işkence yasağı, ayrımcılık yasağı, sağlığa erişim hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, toplanma ve gösteri yapma özgürlüğü ile ilgili bölümlerde Covid-19 ile ilgili tedbir ve kısıtlamaların yol açtığı ihlallerin önlenmesi yönünde hedef ve faaliyetler konulmuştur.

Aktarılan bu örnekler İHEP'i hazırlarken sadece sivil toplumun talep ve beklentilerinin değil aynı zamanda uluslararası kurum ve mekanizmaların tavsiyelerinin bile iddiaların aksine dikkatte alınmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Parlamentonun katkısı sadece iki komisyon ile yapılan toplantılar ile sınırlı kalmıştır. Muhalefet partilerinin ve yerel yönetimlerin katkısından ise hiç söz edilmemektedir.

Sonuç olarak İHEP'in hazırlık süreci iddiaların aksine farklı toplumsal kesimler ile kapsamlı ve derinlemesine istişarelere dayalı ve bu kesimlerin beklentilerine uygun olarak yürütülmemiştir. Uygulama, izleme ve değerlendirme için açık kriterler belirlenerek güçlü katılımcı mekanizmalar oluşturulmamıştır. Katılımcılık ilkesi daha çok bir vitrin düzenleme faaliyeti olarak ele alınmıştır. Bu nedenlerle yeni İHEP paydaşların kendilerine ait hissettikleri, insan haklarını geliştirmeye yönelik ortak bir toplumsal taahhüt belgesi niteliğinde değildir. Aksine siyasal iktidarın önceliklerini yansıtan, esasen de uluslararası ortamda vizyonunu güçlü göstermeye yönelik bir politika belgesidir.

1.5. Yeni İHEP Evrensel İnsan Hakları Standartlarına Bağlığın Bir İfadesi Değildir ve Planda Bu Standartların Etkili Şekilde Uygulanmasına Yönelik Taahhütler Bulunmamaktadır

Devletler, uluslararası insan hakları sözleşmelerini hiçbir çekince koymaksızın onaylayarak, buna bağlı olarak insan hakları ile ilgili iç mevzuatta koruyucu ve geliştirici yeni düzenlemeler yaparak ve bunları etkin bir şekilde uygulayarak, uluslararası sözleşmelerin izleme mekanizmalarıyla daha güçlü işbirliği içinde olarak ve bu mekanizmaların rapor ve tavsiyelerinin gereklerini hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirerek insan haklarına ilişkin taahhütlerini yerine getirebilir ve evrensel insan hakları standartlarına uyum sağlayabilirler.

Genel ilkelere göre ideal bir İHEP evrensel insan hakları standartlarına bağlılık içermeli ve bu standartların yer aldığı temel belge ve metinler ile uyum içinde olmalıdır. Medeni ve siyasal haklar ile

19 https://tihv.org.tr/basin-aciklamalari/11-mart-10-mayis-2020-arasinda-covid-19-salgini-ile-iliskili-hak-ihlalleri-raporu-yayinlandi/

ekonomik, sosyal ve kültürel hakları kucaklarken, uluslararası insan hakları sistemini temel almalıdır.

İHEP'te iç mevzuattaki bir iki düzenlemede değişiklik yapma temennisi dışında evrensel insan hakları standartlarına uyum sağlama isteği, çabası ve taahhüdü bulunmamaktadır.

Türkiye'nin hâlâ "BM Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme" gibi onaylamaktan imtina ettiği ya da "BM Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme" gibi çekince koyduğu pek çok sözleşme vardır. Türkiye'nin evrensel standartları yakalaması ve uluslararası yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için bu eksikleri ivedilikle gidermesi gerekmektedir. Yeni İHEP'te bu yönde kısa, orta ya da uzun vadeli hedefler bulunmamaktadır.

Daha da vahimi, Türkiye, yukarıda da değindiğimiz gibi İHEP'in ilanından 18 gün sonra, "Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi"ni (İstanbul Sözleşmesi) Cumhurbaşkanı kararıyla feshetmiştir.

1.6. Yeni İHEP Eylem Odaklı Değildir ve Somut, Ölçülebilir Faaliyetleri Kapsamamaktadır

Uluslararası ilkelere göre ideal bir İHEP'te;

- ✓ Güncel durum açıkça belirlenmeli,
- ✓ Hangi problemlerin üstesinden gelinmesi gerektiği vurgulanmalı,
- ✓ Hangi eylemlerin hangi sorunlar için konulduğu nitelendirilmeli,
- ✓ Kimin hangi eylemden sorumlu olduğu ifade edilmeli,
- ✓ Hangi eylemin ne zaman gerçekleşeceğine ilişkin zaman çizelgesi çıkarılmalı,
- ✓ Nelerin yapıldığına ilişkin etkin bir izleme ve değerlendirme sağlamalıdır.

Bir İHEP nihayetinde insan haklarının uygulanması üzerindeki olumlu etkileri ve insanların hayatlarını iyi yönde geliştirip geliştirmediğine bakılarak test edilir. Uluslararası ilkelere göre, göstergeler bütüncül bir şekilde bir faaliyetin değerlendirilmesi için tasarlanmaktadır: Yapısal göstergeler devletin bir faaliyete ilişkin kararlılığını, süreç göstergeleri üstlenilen çalışmaların niteliğini, sonuç göstergeleri ise bir faaliyetin insan haklarının kullanılması açısından güncel sonuçlarını ölçmektedir.[20]

Yeni İHEP metninde uluslararası ilkelere uygun bir ölçme metodolojisinden söz edilmemektedir. Hedeflere ulaşmak için öngörülen faaliyetler çoğunlukla temenni niteliğinde ve belirsiz olduğundan ölçülebilir değildir. Örneğin "Yargı Bağımsızlığı ve Adil Yargılanma Hakkının Güçlendirilmesi" başlıklı 2 nolu amacın altında yer alan "Makul Sürede Yargılanma Hakkının Güçlendirilmesi" (Hedef 2.4) için öngörülen faaliyetten ("Mahkemelerin görev ve yetki uyuşmazlıklarına ilişkin sorunlar, makul sürede yargılanma hakkını temin etmek amacıyla giderilmesidir"- Faaliyet 2.4.d) sorumlu kurum Adalet Bakanlığı'dır ve üç aylık bir faaliyet süresi öngörülmüştür. Ancak görüldüğü gibi görev ve yetki uyuşmazlıklarına dair sorunlar ne ayrıntılı biçimde tarif edilmiştir, ne de bu sorunların giderilmesi için mevzuattan uygulama pratiğine kadar ölçülebilir eylemler öngörülmektedir.

1.7. Faaliyetlerin Finansmanı, Uygulamanın İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Dahil Olmak Üzere Uygulama Hakkında Ayrıntılı Bilgiler Planda (İHEP'te) Yer Almalıdır

İHEP'in nasıl uygulanacağı, izleneceği ve değerlendirileceğine dair bir planın İHEP metninde ayrıntılı olarak yer alması gerekir.

İHEP hükümetin taahhütlerini içeren bir siyasi metin olduğu için uygulanmasından öncelikle hükümet sorumludur. Ancak katılımcılık ve şeffaflık öncelikli ilkedir. Özellikle parlamentonun, muhalefetin, yerel yönetimlerin ve sivil toplumun katılımının sağlanması İHEP'in etkin bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.

Uygulamanın izlenmesinde ülkeden ülkeye farklılıklar olabilmektedir. İzlemeyi doğrudan hükümetler yaptığı gibi parlamento, ulusal insan hakları

20 OHCHR, "İnsan Hakları Göstergeleri: Ölçme ve uygulama rehberi", 2012, erişim için: http://www.ohchr.org/Documents/Publications/Human_rights_indicators_en.pdf.

kurumları, yerel makamların ve mali denetim hizmetleri temsilcilerinin yanı sıra tamamı izleme ve değerlendirme alanında uzmanlık sahibi bağımsız akademik uzmanları bir araya getiren 'bağımsız bir izleme kurulu' tarafından yapılabilmektedir.

Ancak değerlendirme "nesnellik ve meşruluk" sağlamak açısından mutlaka bağımsız uzmanlarca yapılmalıdır.

İdeal bir İHEP'te öngörülen faaliyetlerin gerçekten uygulanabilmesi için yeterli finansmanın sağlanması gerekir. Buna uygulama, izleme ve değerlendirme birim(ler)inin oluşturulması da dahildir. Bugüne kadar yaşanan uluslararası deneyimler böyle bir altyapı için yapılacak küçük bir yatırımın İHEP'in ölü bir belge olarak kalmamasını sağlamak açısından hayati öneme sahip olduğunu göstermektedir.[21] Özellikle ekonomik ve sosyal hakların uygulanması sırasında kaynak kullanımı daha bir önem kazanır. Bu nedenle hedefine ulaşmak isteyen bir İHEP'te ayrıntılı bir bütçe planının da olması gerekmektedir.

Buna karşın yeni İHEP'te yer alan 393 faaliyetin finansmanı için ayrıntılı bir bütçe planı yapılmamıştır. Konunun önemine karşın 128 sayfalık belgede bütçeye dair altı satırlık bir paragrafta şunlar söylenmektedir: *"Eylem Planı'nda belirlenen amaçlara bağlı hedef ve faaliyetlere ilişkin bütçenin, ilgili ve sorumlu kurumların yıllık bütçelerinde gösterilmesi öngörülmüştür. Eylem Planı sonrasında hazırlanacak olan 'Uygulama Raporunda' her bir amaç için ilgili bakanlık veya kurum tarafından kullanılan toplam bütçenin bildirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda sorumlu kurumların, yıllık bütçelerinde öngörülen hedef ve faaliyetler için ayrılan ödeneği söz konusu hedef ve faaliyetlerin gerçekleşmesi amacıyla kullanmaları öngörülmüştür".*[22]

Ayrıca İHEP'te nasıl uygulanacağı, izleneceği ve değerlendirileceğine dair ayrıntılı bir plana da yer verilmemiştir. Uluslararası ilkelerde değerlendirmenin nesnellik ve meşruluk sağlamak için mutlaka bağımsız uzmanlarca yapılması tavsiye edilmesine karşın yeni İHEP'in izleme ve değerlendirmesi Cumhurbaşkanlığı koordinesinde, sorumlu bakanlıkların ve ilgili kurulların temsilcilerinden oluşan "İzleme ve Değerlendirme Kurulu"[23] tarafından yapılacaktır. Kurul'un sekretarya hizmetleri Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yerine getirilecektir. İHEP'te öngörülen faaliyetlerden sorumlu olan bakanlık ve kurumlar, dört aylık dönemlerde uygulamaya ilişkin raporlarını hazırlayarak Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı'na göndereceklerdir. Adalet Bakanlığı "Yıllık Uygulama Raporu" hazırlayacak ve bu raporu "İzleme ve Değerlendirme Kurulu"nun onayına sunacaktır. Daha sonra, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) ile Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından "Yıllık Uygulama Raporu" değerlendirilmesi yapılacak ve sonuçlar Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulacaktır.[24]

Görüldüğü gibi İHEP'in değerlendirmesi uluslararası ilkelerde belirtildiği gibi bağımsız uzmanlarca değil aşağıda kapsamlı eleştirisi yapılan TİHEK gibi Paris Prensipleri'ne aykırı şekilde oluşturulmuş, işlevsel, yapısal ve finansal bağımsızlığı sorunlu kuruluşlarca yapılacaktır.

21 https://rm.coe.int/uihep-uygulama-calistayi-sonuclari/16809ed828, S.12

22 İHEP Belgesi ve Uygulama Takvimi, s.137

23 Bu kurul 30 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde belirtildiği üzere "Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Adalet Bakanı, Aile ve Sosyal Hizmet Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Haine ve Maliye Bakanı, İçişleri Bakanı ve Hukuk Politikaları Bakan Vekilinden" oluşmaktadır.

24 İHEP Belgesi ve Uygulama Takvimi, s. 138-139

2. YENİ İHEP'İN AMAÇ, HEDEF ve FAALİYETLERİNİN TÜRKİYE'NİN İNSAN HAKLARI SORUNLARI ÇERÇEVESİNDE ELEŞTİRİSİ

Bu bölümde İHEP' te yer alan amaç, hedef ve faaliyetlerden belli başlı bazılarını sırasıyla ele alarak elinizdeki raporda yer verilen hak ihlalleri verileri ışığında Türkiye'nin insan hakları hakikatiyle karşılaştırmaya/yüzleştirmeye çalışacağız.

2.1. Daha Güçlü Bir İnsan Hakları Koruma Sistemi (Amaç 1)

Yeni İHEP'te böylesi bir amaca yer verilmesinin gerekçesi olarak her ne kadar insan haklarına dayalı hukuk devleti anlayışının güçlendirilmesi olarak ifade edilse de aslen daha pratik politik bir ihtiyaç öne çıkmaktadır: AB müktesebatına uyum çalışmalarına hız vermek, tüm müzakere fasıllarında ilerleme kaydetmek ve siyasi engeller kalktığında fasılları hızla açabilmek amaçlanmaktadır.[25]

Yine aynı bahiste hukuk devletinin tüm unsurlarıyla istikrar kazanması için güçlü, erişilebilir ve sonuç almaya elverişli bir insan hakları koruma sisteminin tesis edilmesi hedeflendiği belirtilmektedir. Bunun için de ulusal ve uluslararası alanda etkin bir kurumsal yapılanma dolayısıyla da mevcut insan hakları kurumlarının etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir (Hedef 1.2).

Hedefe ulaşmak için önerilen faaliyetlerin hepsi genel geçerli ifadeler ve vaatler (yapısı güçlendirilecek, etkinliği arttırılacak vb.) şeklindedir ve sorunun özüne yönelik bir şey söylenmemektedir. Örneğin Hedef 1.2'nin ilk maddesinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun (TİHEK) yapısının, BM ilkeleri ile uyumlu hale getirilecek ve İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı akreditasyonu alması sağlanacaktır denilmektedir.

TİHV olarak biz de insan haklarının korunması ve geliştirilmesi için güçlü ve etkin bir kurumsallaşmanın gerekli olduğuna inanıyoruz. Ağır ve ciddi insan hakları ihlallerinin gerçekten önlenebilmesi için kamu gücü desteğini almış, pro-aktif çalışmalar yürütebilen, her bakımdan bağımsız kurumların varlığına ihtiyaç var. Bu nedenle somut ve işlevsel kurumsallaşma çabalarını destekleriz.

Ancak sorun Türkiye'de kamu gücü desteği ile oluşturulmuş mevcut ulusal insan hakları kurumlarının hiçbirinin evrensel ilkelere, özellikle de bunların en başında gelen bağımsızlık ilkesine uygun olmamasıdır. Sözü edilen TİHEK ise bunun en çarpıcı örneklerinden biridir.

TİHEK, aynı zamanda BM İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Küçültücü Muamele ve Cezaya Karşı Sözleşme'nin Ek Seçmeli Protokol'ü (OPCAT) kapsamında öngörülen işkencenin önlenmesinde etkili ve önemli bir araç olan 'Ulusal Önleme Mekanizması' işlevlerini de yerine getirmek üzere yetkilendirilmiştir. Dolayısıyla TİHEK, üstelendiği tüm işlevler nedeniyle ulusal insan hakları kurumlarının statüsüne ilişkin BM ilkelerine, yani OPCAT ve Paris Prensipleri'ne uygun olmak durumundadır. Sözü edilen prensiplere göre önleme ve koruma faaliyeti yapacak bir kurum, mutlaka işlevleri, üye ve personeli, mali yapısı bakımından bağımsız olmalıdır.

Oysa 6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kanunu'nun 10. maddesinin 2. paragrafında belirtildiği üzere TİHEK biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan on bir üyeden oluşmaktadır. Ayrıca kurumun Cumhurbaşkanı'nın görevlendireceği bakanlık ile ilişkilendirilmesi ve Cumhurbaşkanı'nın gerekli gördüğü yerde yetkilerini bu bakan vasıtasıyla kullanması söz konusudur. Kısacası TİHEK işlevleri, idari ve mali yapısı bakımından bağımsız değildir, ayrıca "dokunulmazlık ve bağışıklık" güvencesi bulunmamaktadır.

Yeni İHEP'in hazırlık çalışmalarının yürütüldüğü bir sırada TİHV tarafından 24 Eylül 2019 tarihinde Ankara'da BM İşkenceye Karşı Komite Başkanı Jens Modvig'in ve BM İşkenceye Karşı Alt Komitesinin Başkan Yardımcısı Nora Sveaas'ın da katılımı ile bir

25 İHEP Belgesi, s.20.

toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıya Adalet Bakanlığı yetkilileri, Kamu Denetçisi (Ombudsman), Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, bazı Avrupa ülkeleri ve insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin yanı sıra TİHEK Başkanı, üye ve uzmanları katılmıştır. Bu toplantıda herkesin tanıklığında yapılan tartışmalarda Türkiye'de 'Ulusal Önleme Mekanizması' olarak atanan TİHEK'in OPCAT ilkeleri ile hiçbir şekilde uyumlu olmadığı çok açık bir şekilde söylenmiştir.

Kaldı ki bu yöndeki eleştiriler uluslararası önleme mekanizmalarının periyodik raporlarında da yer almaktadır. BM Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Komitesi, BM Irk Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi ve BM İşkenceye Karşı Komite ayrı ayrı hazırladıkları raporlarda Türkiye'ye TİHEK'in işlevsel, yapısal ve finansal bağımsızlığının sağlanmasını, üyelerinin atanmasının Paris Prensipleri ile tam uyumlu olmasını garanti altına almasını tavsiye etmişlerdir.[26]

Keza bu konuya 19 Şubat 2020 tarihli raporunda AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic de, değinmektedir: "(…) Komiser, hem bu kurumun bağımsızlığı (Başkanı ve bütün üyeleri Türk hükümeti veya Cumhurbaşkanı tarafından atanmaktadır), hem de Avrupa Konseyi standartlarına kayıtsızlık gösteren faaliyetleri ile ilgili olarak endişelidir. Komiser, şayet ulusal insan hakları koruma sistemine bir katkıda bulunacaksa, bu kurumun acil reformlara ihtiyacı olduğunu düşünmektedir."[27]

Kısacası sorun çok açıktır: TİHEK bağımsız bir yapıya sahip değildir. Buna mukabil çözüm de çok açıktır: TİHEK'i Paris Prensiplerine ve OPCAT ilkelerine uygun bir şekilde üye ve personeli, işlevleri ve mali yapısı bakımından bağımsız bir yapıya kavuşturmaktır.

Hal böyleyken maalesef 'güçlü bir hukuk devleti olmak için güçlü, erişilebilir ve sonuç almaya elverişli bir insan hakları koruma sisteminin' tesis edilmesini sağlayacak olan en önemli şeye, yani bu kurumların bağımsızlığına dair yeni İHEP'te hiçbir şey öngörülmemektedir.

2.2. Yargı Bağımsızlığı ve Adil Yargılanma Hakkının Güçlendirilmesi (Amaç 2)

Yukarıda **1.1'**de İHEP'in ülkedeki insan hakları sorunlarına dair ayrıntılı bir mevcut durum analizi içermediği eleştirisini yaparken adil yargılanma hakkı ve yargı bağımsızlığı konusundaki değerlendirmelerimizi paylaşmış ve sorunun özüne yönelik çözüm önerileri yapılmadığını belirmiştik. Tekrar etme pahasına olsa da ifade etmek isteriz ki, bugün yargı bağımsızlığının önündeki en büyük engel HSK'nin mevcut yapısıdır. HSK'nin yapısal bağımsızlığı sağlanmadan, bu kuruluşun kararlarını (Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru da dahil) yargı denetimine açılmadan ve gerçekten kuvvetler ayrılığı ilkesi tesis edilmeden ülkede yargı bağımsızlığından söz etmek mümkün değildir.

Bu amacın gerçekleşmesi için yargı bağımsızlığı ve adil yargılanma hakkının güçlendirilmesi hedeflenmektedir (Hedef 2.1). Maalesef bu hedefe ulaşmak için öngörülen on adet faaliyetin hiçbirinde sorunun özüne yönelik yani HSK'nin yapısında yapılacak değişikliklere dair bir değerlendirme veya öneri bulunmamaktadır.

Amaç 2'nin gerekçe bölümünde yapılan şu değerlendirme hakikatin nasıl çarpıtıldığını göstermesi bakımından önemlidir: *"Hukuk sistemlerinde yargı bağımsızlığı kavramı, hâkimlerin kararlarını her türlü etkiden uzak bir biçimde verebilmeleri için hukuk devletinin bir gereği olarak ortaya çıkmıştır. Bu konuda, tüm kurumların olduğu gibi, toplumun da sorumluluğu bulunmaktadır. Yapılmakta olan soruşturmaları ya da görülmekte olan davaları etkileyebilecek nitelikteki yorum ya da değerlendirmelerin zaman içerisinde adalete olan inancı sarsabileceği unutulmamalıdır. Bu durumdan kaçınmak tüm kurumların olduğu gibi toplumun da ödevidir."*[28] AİHM içtihadında sözü edilen "dışarıdan gelen baskılara karşı yargının teminat altında olması" şeklinde ifade edilen bağımsızlık kriterinde "dışarıdan gelen baskı" ile kast edilen toplumdan çok iktidarın/yürütmenin baskısıdır. Elbette toplumdan gelen yargıyı baskı altına alma çabaları da olabilir.

26 CAT/C/TUR/CO/4, p. 28; CEDAW/C/TUR/CO/7, p. 21; and CERD/C/TUR/CO/4-6, p. 16. Ayrıca bkz. CAT/C/TUR/QPR/5, p. 16.

27 https://rm.coe.int/avrupa-konseyi-insan-haklari-komiseri-dunja-mijatovic-1-5-temmuz-2019-/16809c5187, s.32, p.140.

28 İHEP Belgesi s.28

Ancak bu gibi durumlar için yapılacak somut düzenlemeler ile yargı bağımsızlığına güçlü teminatlar sağlanabilir. Yasanın gücü ve eğiticiliği toplumun bu tür çabalarını etkisizleştirir, geriletir. Asıl sorun kuvvetler ayrılığı ilkesinin ilga edildiği koşullarda siyasal iktidarların yargıyı bir baskı aracı olarak kullanmaya başlamasıdır. Böylesi koşullarda parlamentodan güçlü teminatlar sağlayacak yasalar da çıkarma imkânı ortadan kalktığı için hâliyle toplumun giderek tekdüze ve partizanca hal alan yargı kararlarına yönelik itiraz ve eleştirileri de artar. İktidarın yargı üzerindeki kontrolünü gizlemeye, hakikati ters yüz etmeye yönelik böylesi ifadelerin İHEP'te yer alması gerçekten endişe vericidir.

2.3. İfade, Örgütlenme ve Din Özgürlüklerinin Korunması ve Geliştirilmesi (Amaç 4)

Bu amaç kapsamında İHEP'te yer alan değerlendirmeler yaşanan onca ihlale karşın siyasal iktidarın kendi kendini güzellemesi şeklindedir. İddiaya göre ifade ve basın özgürlüğünden, toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne, din ve vicdan özgürlüğüne kadar her konuda yaşanan tüm kronikleşmiş sorunlar geçmişe ait olup 2002 sonrası hükümetler döneminde (yani AKP iktidarları döneminde) çözülmüştür.[29]

Oysa hakikatin böyle olmadığını görebilmek için TİHV Dokümantasyon Merkezi tarafından hazırlanan 'Yıllık İnsan Hakları Raporları'na şöyle bir göz atmak bile yeterlidir. Nitekim TİHV'in yaptığı bir çalışma kapsamında sadece 2015-2019 yılları arasındaki TİHV Günlük İnsan Hakları Raporları taranarak, ifade, medya, toplantı/gösteri ve örgütlenme özgürlükleri çerçevesinde ihlal bildirimleri değerlendirilerek bir veri tabanında toplandı. Buna göre söz konusu dönemde ifade ve medya özgürlükleriyle ilgili 2.779, toplantı ve gösteri özgürlüğüyle ilgili 4.771 ve örgütlenme özgürlüğüyle ilgili 5.498 ihlal bildirimi tespit edildi.[30]

Demokratik bir toplumda siyasal karar vericilerin serbestçe eleştirilebilmesi asli bir yurttaş özgürlüğü olduğu gibi, kamusal organların denetlenmesi de yine asli bir yurttaşlık ödevidir. Bu nedenle AİHM, pek çok karar ve içtihadında siyasal erki elinde bulunduranların sadece yasama ve yargı organları tarafından değil, aynı zamanda halk, sivil toplum ve kitlesel medya tarafından da denetlenmesi gerektiğini belirtir. Mahkeme'ye göre siyasi tartışma ve ifade özgürlüğü "tüm demokratik sistemlerin temel ilkesidir".[31]

Ne var ki Türkiye'nin bugünkü koşullarında, ifade özgürlüğünün siyasal eleştiriyi ve yurttaş denetimini mümkün kılacak şekilde etkin kullanımı, içerikleri bakımından muğlak ve her yöne çekilebilecek yasal düzenlemeler yoluyla engellenmektedir. Bu tür düzenlemelerin başında TCK'nin 301'inci (Türk Milletini, devleti aşağılamak), 299'uncu (Cumhurbaşkanı'na hakaret), 216'ıncı (halkı kin ve düşmanlığa tahrik) ve 220/6'ıncı (örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek) ile 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7/2'nci (terör örgütünün propagandasını yapmak) maddeleri gelmektedir. Bu yasal düzenlemeler yoluyla ifade özgürlüğünün etkin ve meşru kullanımı demokratik toplum düzeni açısından kabul edilemez biçimlerde sınırlandırılmakta, kovuşturulmakta ve suçlulaştırılmaktadır. Nitekim AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic de, sözü edilen raporunun 36. paragrafında Türkiye'de yargının terör veya silahlı suç örgütüne üyelik konusunda aşırı geniş yorumda bulunduğuna ısrarla işaret etmektedir.

Özellikle Cumhurbaşkanı'na hakaret sebebiyle başlatılan soruşturma ve davalar Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı görevini devraldığı Ağustos 2014 sonrasında büyük bir hızla artış göstermektedir. Adalet Bakanlığı verilerine göre, 2010-2014 arasındaki beş yıllık dönemde Cumhurbaşkanı'na hakaret gerekçesiyle başlatılan toplam soruşturma sayısı 2.804, bu soruşturmalar sonucunda açılan kamu davası sayısı ise 690'dır. Buna karşılık Erdoğan'ın görevde olduğu 2015-2019 arasındaki beş yıllık dönemde toplam 128 bin 190 soruşturma başlatıldığı ve toplam 27 bin 607 kamu davası açıldığı görülüyor. Diğer bir deyişle, Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla başlatılan soruşturmalarda yaklaşık 47 kat, aynı gerekçeyle açılan kamu davalarında ise yaklaşık 40 kat artış söz konusudur.

29 İHEP Belgesi s.53

30 Daha kapsamlı bir değerlendirme için bkz. https://tihvakademi.org/wp-content/uploads/2022/01/Kusatma_Altindaki_Yurttaslik_Alani.pdf

31 Bkz. AİHM, Lingens/Austria, Appl. No 9815/82, 08.07.1986, § 41-42.

3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu ise ifade özgürlüğü olduğu kadar örgütlenme özgürlüğü bakımından da çok önemli bir sorundur. Söz konusu kanunun çeşitli maddeleri uyarınca haklarında açılan soruşturmalar ve hükmedilen yargı kararları sonucu seçilmiş yerel yöneticiler, siyasal parti, sendika, dernek veya vakıfların üye ve yöneticileri büyük bir baskı altındadırlar. TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin tespitlerine göre 2021 yılında örgüte yardım ve yataklık etmek', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüt üyesi olmak' gibi gerekçeler ile 10'u çocuk en az 1634 kişi gözaltına alındı, 5'i çocuk 248 kişi tutuklandı. 361 kişi adli kontrol şartıyla, 5 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

Bu verilerin çok net olarak işaret ettiği gibi ifade özgürlüğünün önündeki engelleri kaldırmak için mevzuatta somut değişikliler yapılması kendini açıkça dayatmışken yeni İHEP'te (Hedef 4.1) ifade özgürlüğünün en geniş şekilde teminat altına alınması amacıyla mevzuatın uluslararası insan hakları standartları doğrultusunda gözden geçirileceği söylenmektedir. Daha da vahimi, aynı hedef altında öngörülen bir başka faaliyette "düşünce açıklamalarının soruşturma konusu olmaması için hâkim, savcı ve kolluk görevlilerine düzenli olarak eğitim verilecektir" denilerek sorunun mevzuattan, siyasal iktidarın tutum ve tercihlerinden değil de birkaç yargıç ve bürokratın eğitim vb. yetersizliklerinden veya kötü uygulamadan kaynaklandığının iddia edilmesidir.

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin elinizdeki rapora konu olan tespitlerine göre sadece 2021 yılında 3'ü yabancı olmak üzere en az 54 gazeteci ve basın çalışanı gözaltına alındı. 2 kişi tutuklanırken, 2 gazeteci adli kontrol şartıyla, 4 gazeteci ise ev hapsi ve yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı. 1 yabancı gazeteci ise sınır dışı edildi. 5 gazeteci haber takibi sırasında polisin, 3 gazeteci bekçilerin, 6 gazeteci ise ırkçı bir grubun fiziksel şiddetine maruz kaldı. Haber takip ettikleri sırada en az 6 gazeteci kolluk kuvvetleri tarafından engellendi. 1 gazeteci şüpheli biçimde ölü bulundu, 1'i Almanya'daki evinde olmak üzere 14 gazeteci saldırıya maruz kaldı. 3'ü polis tarafından olmak üzere 5 gazeteci tehdit edildi. 1 gazeteci kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan kişilerce alıkonuldu. 2 gazetecinin evlerine, 2 gazetecinin ise çalışma ofislerine polis tarafından baskın düzenlendi.

Ayrıca 2021 yılında 250 basın çalışanı hakkında açılan 120 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 68 kişi beraat etti, 41 gazeteci toplam 87 yıl, 1 ay 14 gün hapis, 45.180 Türk Lirası para cezası ile cezalandırıldı. 24 gazeteci hakkında soruşturma başlatıldı.

Hal böyle iken Hedef 4.1 altında bu konuda yapılması düşünülen faaliyetler, gazetecilerin mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasına yönelik tedbirlerin alınması, Basın Kanunu uyarınca verilen yayım yasağı kararlarıyla ilgili uygulamaya ilişkin düzenleyici çerçeveyi, basın özgürlüğünü güçlendirecek şekilde gözden geçirmek ve basın özgürlüğünün standartlarını yükseltmek ve gelişmesini sağlamak için farkındalık çalışmaları yürütmek gibi genel geçer ifadelerden ibarettir.

Kamuoyu, İHEP'in ilanından sonra bu kapsamda gazetecilerin/basın çalışanlarının mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasına yönelik tedbirlerin alınmasını beklerken, Emniyet Genel Müdürlüğü 27 Nisan 2021 tarihinde "Ses ve Görüntü Kaydı Alınması" başlıklı bir genelge yayınladı. Bu genelge ile özellikle kolluk güçlerinin barışçıl toplantı ve gösterilere müdahaleleri sırasında görüntü almaya çalışan gazeteciler görevlerini yapamaz hale geldiler. Neyse ki, yapılan başvuru üzerine Danıştay 10. Dairesi, 11 Kasım 2021 tarihinde haberleşme ve basın özgürlüğünü ihlal ettiği gerekçesiyle söz konusu genelgeye dair yürütmeyi durdurma kararı verdi.[32] Hatırlanacağı üzere Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bağlı olduğu İçişleri Bakanı İHEP'in "başarıyla uygulanmasını" takip edecek "İzleme ve Değerlendirme Kurulu" üyesidir. Kanımızca ilanının üzerinden iki ay geçmeden böyle bir genelgenin yayınlanması Kurul tarafından İHEP'in ne kadar "ciddiyetle" izlendiğinin bir göstergesi.

İfade özgürlüğü ile birlikte demokratik toplumun temelini oluşturan barışçıl toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün kullanımı da Türkiye'de her dönem zor olmuş ve ciddi ihlaller yaşanmıştır. Halen barışçıl toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün ihlaline yol açan iki önemli etken bulunmaktadır. Bunlardan ilki kolluk kuvvetlerinin keyfi, aşırı

32 https://www.aa.com.tr/tr/gundem/egmnin-ses-ve-goruntu-kaydi-alinmasi-konulu-genelgesinin-yurutmesi-durdurulduu/2418194

ve orantısız zor kullanımıdır. Ancak son yıllarda kolluk güçlerinin barışçıl toplantı ve gösterilere yönelik müdahaleleri sırasında başvurdukları zor kullanımı, evrensel hukukta ve ülke yasalarında tanımlanan zor kullanma yetkisinin çok ötesine geçen kural dışı ve denetimsiz bir şiddet eylemine dönüşmüştür. Hatta denilebilir ki kolluğun barışçıl toplanma ve gösteri yapma hakkını kullanan kişilere yönelik bu şiddeti, çoğu zaman işkence ve diğer kötü muamele boyutuna varmaktadır.

Elinizdeki raporun ilgili bölümünde daha ayrıntılı olarak göreceğiniz gibi 2021 yılında kolluk kuvvetleri en az 303 barışçıl toplantı ve gösteriye fiziki olarak müdahale etmiş ve bunun sonucunda en az 3 bin 701 kişi işkence ve kötü muamele niteliğindeki şiddette maruz kalarak gözaltına alınmıştır. Müdahaleler sırasında en az 55 kişi yaralanmıştır.

Barışçıl toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün ihlaline yol açan ikinci önemli etken ise mülki idare amirlerinin (valiler ve kaymakamlar) kendilerine 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. maddesi ile verilen yetkiye dayanarak aldıkları bireysel veya toplu olarak yapılan eylem ve etkinlikleri yasaklamaya yönelik kararlarıdır. Yasaklar tek bir eylem ve etkinliğe yönelik olabileceği gibi belli bir süre içerisinde tüm eylem ve etkinlikleri de kapsayabilmektedir. Ancak son yıllarda mülki idare amirleri bu yasak kararlarını rutin bir uygulama hâline getirmişlerdir. Hatta art arda yasak kararlar alarak yasanın en fazla 30 gün ile sınırladığı eylem ve etkinlik yasaklarını fiilen kesintisiz ve süresiz hale getirmektedirler. Yetkinin bu biçimde uygulanması/kullanılması Anayasa'nın 13. ve 15. maddelerine aykırı olduğu gibi hakkın özünü de ortadan kaldırmaktadır. Aynı zamanda adı konmamış ve süreklilik kazanmış fiili bir OHAL'e yol açmaktadır.

2021 yılında 26 ilde ve 5 ilçede yaşayan 44 milyon 310 bin 211 yurttaş en kısası 1 en uzunu 30 gün süreyle olmak üzere mülki idare amirleri tarafından 134 kez eylem ve etkinliklerin yasaklanması nedeniyle toplantı ve gösteri özgürlüklerini kullanamamıştır.

Türkiye gerçekliği böyle iken toplantı ve örgütlenme hakkının güçlendirilmesi hedefi (Hedef 4.2) için öngörülen faaliyetler adeta toplumun akıl sağlığını zorlayan ifadelerle "mevzuatın gözden geçirilmesi" (Faaliyet 4.2.b) ve "uluslararası standartlar dikkate alınarak farkındalık arttırıcı faaliyetler" (Faaliyet 4.2.c.) şeklindedir.

Bu amaç kapsamında sivil toplumun kısaca dengeleyici ve denetleyici işlevinden söz edildikten sonra örgütlenme özgürlüğüne yönelik olarak da sırf bir şeyler söylenmiş olsun diye "örgütlenme serbestisine sosyal ve ekonomik haklar kategorisinde yer alan sendikal haklar da dâhildir" denilmektedir.[33]

2016 yılında OHAL ilanında bu yana örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlal ve baskılar istikrarlı bir biçimde artış göstermektedir. OHAL döneminde çıkarılan KHK'lar ile terör örgütleriyle "ilişkili/iltisaklı" olduğu vb. gerekçeler ile 1.598 dernek, 129 vakıf ve 19 sendika kapatılmıştır. Bu kurumların OHAL dönemi bittikten sonra yeniden faaliyette bulunmalarına yönelik herhangi bir olanak sağlanmamıştır.[34]

Bu süreçte mevzuatta örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda 2 Temmuz 2018 tarihli ve 703 sayılı KHK ile Dernekler Kanunu'nun 27. maddesinde yapılan değişiklikle hangi derneklerin kamu yararına olduğunu belirleme yetkisi bütünüyle Cumhurbaşkanı'nın takdirine bırakılmıştır. Daha önce bu yetki Maliye Bakanlığı'nın görüşü ve İçişleri Bakanlığı'nın teklifi ile Bakanlar Kurulu'na aitti.

13 Eylül 2018 tarihli ve 17 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığı bünyesindeki Dernekler Dairesi Başkanlığı, Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne dönüştürülmüştür. Bu yeni oluşumun yetki, sorumluluk ve öncelikleri hâlâ net değildir.

1 Ekim 2018 tarihinde İçişleri Bakanlığı, 'Dernekler Yönetmeliği'nin 83. maddesine bir fıkra ekleyerek derneklere her yeni üye kabulünü ve dernek üyeliğinden her çıkarılmayı ya da istifayı 30 gün içinde DERBİS sistemine bildirme yükümlülüğü getirdi. Daha sonra 25 Mart 2020 tarihinde 7226 sayılı Kanun ile 5253 Sayılı Dernekler Kanunu'nun

33 İHEP Belgesi ve Uygulama Takvimi, s.61.

34 KHK ile kapatılan örgütlerin sayımında OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu verileri esas alınmıştır.

23. Maddesinde değişiklik yapılarak tüm üyelik işlemlerinin İçişleri Bakanlığına bildirilmesi yükümlülüğü yasa hükmü hâline getirildi. Yapılan bu değişiklikler öncesinde bildirim yükümlülüğü sadece derneklerin yönetim, denetim ve diğer organlarına seçilen üyelerin bildirilmesiyle sınırlıydı. Yine sözü edilen tarih ve sayılı kanunla Dernekler Kanunu'nun 32. maddesinde yapılan değişiklikle yukarıda sözü edilen bildirimde bulunma yükümlüğünü yerine getirmeyen dernek yöneticilerine 500 TL idari para cezası verilmesi hükme bağlandı. Yapılan bu değişiklikler, yurttaşların Anayasa ile güvence altına alınan ve hiçbir şekilde açıklamaya zorlanamayacakları düşünce ve kanaatlerinin bir anlamda ifadesi olan dernek üyeliklerinin bildirim yoluyla açıklanmaya zorlanmaları anlamına gelmektedir. Anayasa'ya ve AGİT/AK Örgütlenme Özgürlüğü Ortak Kılavuz İlkeleri'nde belirtilen derneklerin ve üyelerinin mahremiyetinin korunması hakkına da açıkça aykırı olan bu uygulama yurttaşların fişlenmesi ve kişisel verilerinin kötü amaçlı kullanımlara açık hale gelmesi demektir. Kısacası getirilen bildirim zorunluluğu derneklere yönelik diğer baskılar ile birlikte düşünüldüğünde yurttaşların sivil toplum faaliyetlerinden çekilmelerine dolayısıyla da derneklerin üye sayılarında ciddi düşüşler yol açabilecektir. Ayrıca bildirimde bulunulmaması durumunda ödenecek idari para cezasının bildirim başına mı yoksa bildirilmeyen her üye başına mı uygulanacağı ne kanunda ne de yönetmelikte açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle de uygulamada her bir üye için idari para cezasının önü açılmıştır. Bu ceza, derneklerin genel olarak mali yapılarının zayıflığını, kamu desteğine ve fonlara ulaşımlarının önündeki engel ve kısıtlamaları düşünürsek son derece ağırdır. Bu durum çok sayıda üyeye sahip olan birçok derneğin kapanması sonucuna yol açabilir.

Bunlar yetmiyormuş gibi yeni İHEP hazırlıklarının sürdüğü bir sırada 31 Aralık 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7262 Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun ile sivil topluma yönelik yeni kısıtlamalar getirildi, baskılar arttırıldı.

Her ne kadar bu kanunun "BM Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlediği" iddia edilse de bu konu sadece ilk altı maddede ele alınmaktadır. Diğer maddeler 5393 sayılı Dernekler Kanunu ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu ve mal varlığının dondurulmasına dair düzenlemelere ilişkindir. Kanun uluslararası antlaşmaların yanı sıra 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun, dolayısıyla da 3713 sayılı TMK kapsamında terör suçu olarak kabul edilen fiilleri de kapsamaktadır. Sözü edilen kanunlar uyarınca hakkında kovuşturma başlatılan genel kurul dışındaki organlarda görev yapan kişiler nedeniyle bir derneğin yönetimini İçişleri Bakanlığı görevden uzaklaştırabilecektir. Kanun ayrıca Cumhurbaşkanı'na dernek veya vakıfların mal varlığını dondurma ve İçişleri Bakanlığı'na, Maliye ve Hazine Bakanlığı'nın oluşturduğu komisyonca görevlendirilen denetçilerin yanı sıra bakanın gerekli gördüğü durumlarda denetim yetkisi verdiği kamu görevlilerinin de her an denetleme yapmasına olanak tanımaktadır.

Kanun teklifi TBMM'ye getirildiğinde bazı sivil toplum örgütleri 22 Aralık 2020 tarihinde teklifin derhal geri çekilmesini talep eden bir açıklamayı imzaya açtılar. Kısa sürede Türkiye genelinde faaliyet yürüten 694 sivil toplum örgütü söz konusu açıklamayı imzaladı. Ne var ki, siyasal iktidar, sivil toplumu yaşamsal bir şekilde etkileyecek bu kanun teklifini, yapılan tüm eleştiri ve itirazları da görmezden gelerek TBMM'den geçirdi.

11 Şubat 2021 tarihinde üç BM Özel Raportörü[35], çıkarılan yasaya dair eleştiri ve tavsiyelerini içeren bir mektubu hükümet yetkililerine iletti. BM Özel Raportörleri mektuplarında 7262 sayılı Kanunun altı maddeden oluşan ilk bölümünün FATF (Mali Eylem Görev Gücü) ve BM Güvenlik Konseyi kararlarıyla uyumlu olduğu belirtmekle birlikte Kanunun yapım sürecinde sivil toplum aktörlerine danışılmadığına ve değişiklik önerileri dikkate alınmaksızın komisyondan meclise gönderilmesine dikkat çekiyorlar. Yanı sıra hem bu kanunun ve

35 Martin Scheinin (BM Terörle Mücadele Ederken İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Geliştirilmesi ve Korunmasına İlişkin Özel Raportörü), Clement Nyaletsossi Voule (BM Barışçıl Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğü Hakları Özel Raportörü) ve Mary Lawlor (BM İnsan Hakları Savunucularının Durumuna İlişkin Özel Raportör).

TMK'nin geniş kapsamından ve yorumlanmasından duydukları endişeyi dile getiriyorlar. Özellikle de Kanunun İçişleri Bakanlığına sağladığı yetkilerin sivil toplum kuruluşlarına yönelik kullanılabileceğine, insan haklarını ve masumiyet karinesini ihlal edebileceğine, etiketleme/fişleme gibi sorunlar doğuracağına, sosyo-ekonomik sorunlara yol açacağına ve dernek yönetici ve üyelerinin diğer aile bireylerini de olumsuz etkileyeceğine dair kaygılarını belirtiyorlar. Aynı zamanda kanunda denetleyiciler için bir kriter belirlenmediğini ve bunun bir takım keyfi uygulamalara yol açacağını, içişleri bakanının istediği zaman denetleme yetkisinin olmasının ciddi anlamda olumsuz etkileri olacağı belirtiliyorlar.

25 Şubat 2021 tarihinde de AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic de İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'na hitaben benzer bir mektup[36] gönderdi. Mektubunda üç BM Özel Raportörü'nün Kanuna ilişkin yorumlarına katıldığını belirten Komiser, kanunun BMGK'nin önerileri doğrultusunda aslında terörizmin finansmanının önlenmesi ve kitle imha silahlarının yaygınlaşmasının önüne geçilmesini sağlaması beklenirken insan hakları örgütlerine karşı bir tehdit olarak kullanılmasının yanlışlığından söz ediyor. Ayrıca Kanunun hükümetin sivil toplum üstündeki teftiş ve denetim yetkilerini ciddi anlamda genişlettiğini, deneticilerin yetkilerinin ve niteliklerinin keyfiyete mahal verecek denli geniş olduğunu söylemektedir.

AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatović, sivil topluma baskı amaçlı denetim meselesine 1-5 Temmuz 2019 tarihlerinde Türkiye'ye yaptığı ziyaretin ardından hazırladığı raporda da değinmektedir. Örgütlenme özgürlüğüne dair AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu/Avrupa Konseyi Venedik Komisyonu Ortak Kılavuz İlkeleri'ne[37] gönderme yaparak sivil toplum kuruluşlarının denetiminin mevzuata ciddi bir aykırılık şüphesi olmadıkça yapılmaması, yalnızca şüphenin teyit veya bertaraf edilmesi amacına hizmet etmesi ve hiçbir hal ve şartta denetim sürecinin bir örgütün taciz edilmesi ile sonuçlanmaması gerektiğini belirtmektedir.[38]

Şu ana kadar örgütlenme özgürlüğünün kullanımına dair Türkiye'de yaşanan sorunlar kapsamında sadece derneklerin durumuna değinebildik. Oysa bu kapsamda siyasi parti, sendika, meslek örgütü, kooperatif gibi diğer tüzel yapılar ya da inisiyatif, platform veya çevrimiçi bir araya gelişler de bulunmakta. Bu tür örgütlenmelerin maruz kaldığı sorunları da ilave ettiğimizde karşımıza örgütlenme özgürlüğü açısından çok daha ağır ve ciddi bir tablo çıkmaktadır.

Yine elinizdeki raporun ilgili bölümünde daha ayrıntılı verilere ulaşabileceğiniz üzere 2021 yılında 13'ü CHP, 13'ü DBP, 1'i DEVA Partisi, 18'i Devrimci Parti, 3'ü EMEP, 28'i ESP, 564'ü HDP, 1'i KKP, 1'i SOL Parti, 1'i SYKP, 2'si TİP ve 10'u TKP üye ve yöneticisi olmak üzere en az 655 kişi gözaltına alındı. 8'i DBP, 1'i DEVA Partisi, 4'ü ESP ve 65'i HDP üyesi olan 78 kişi tutuklandı, 164 kişi adli kontrol, 7 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı. Ayrıca dernek, vakıf, sendika, meslek örgütü, inisiyatif ve platformların üye ve yöneticisi olan en az 281 kişi gözaltına alındı, 74 kişi tutuklanırken 88 kişi adli kontrol şartıyla, 10 kişi ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

Buna karşın İHEP'te "Toplantı ve Örgütlenme Hakkının Güçlendirilmesi" (Hedef 4.2) başlığı altında toplam 5 faaliyet öngörülmüş. Bunlardan aşağıda aktarılan sadece iki tanesi örgütlenme özgürlüğünü güçlendirmeye yönelik:

d. İnsan haklarının geliştirilmesini amaç edinen ve bu doğrultuda çalışan birey ve sivil toplum kuruluşlarıyla periyodik görüşmeler yapılacak ve bunların çalışmalarında her türlü kolaylık sağlanacaktır. (Faaliyet 4.2.d)

e. Sendikal hakların etkin bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla yöneticilerin farkındalıklarını artırmaya yönelik faaliyetler yürütülecektir. (Faaliyet 4.2.e)

Görüldüğü üzere karşı karşıya olunan devasa sorun ve ihlalleri gidermeye dair önerilenler insan hakları savunucusu kişi ve kuruluşlar ile görüşmeler yapmak, yöneticilerin farkındalıklarını arttırmak. Adeta şaka gibi…

36 https://rm.coe.int/letter-to-mr-suleyman-soylu-minister-of-interior-of-the-republic-of-tu/1680a18d4c

37 CDL-AD(2014) 046, op. cit., paragraflar 231 ve 233.

38 https://rm.coe.int/avrupa-konseyi-insan-haklari-komiseri-dunja-mijatovic-1-5-temmuz-2019-/16809c5187s..33, p.145.

2.4. Kişi Özgürlüğü ve Güvenliğinin Güçlendirilmesi (Amaç 5)

Kişi özgürlüğünün ve güvenliğinin keyfi biçimde kısıtlanmasının önlenmesi amaçlanan bu başlık altında oldukça iddialı ve ülke gerçekliği ile çelişen bir söylem söz konusudur: "*Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanununda 2012 ve 2013 yıllarında 3. ve 4. yargı paketleriyle birlikte devrim niteliğinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Koruma tedbirlerinde, özellikle tutuklama ile ilgili yapılan yeni düzenlemelerle karşılaştırmalı hukuk açısından üst düzeyde özgürlükçü ve bireysel güvenliğe saygı gösteren bir mevzuat oluşturulmuştur.*"[39]

Yanı sıra tutuklamanın bir cezalandırma aracı olmadığı, bu yöndeki ilkenin esas kabul edildiği, mevcut mevzuata göre tutuklamanın istisnai nitelikte olduğu ve tutuklamaya alternatif mevcut diğer koruma tedbirlerinin daha da geliştirileceği söylenmektedir.

Oysa uygulamada karşı karşıya olunan sorunlara bakıldığında maalesef gerçeklik böyle değildir.

Yıllardan beri, bilhassa da OHAL ilanından bu yana ceza yargılaması uygulamasında tutuklama bir tedbir olmaktan çıkmış adeta bir cezalandırma yöntemi hâline gelmiştir. Şartları oluşmamış gözaltı kararları verilmekte, yetersiz gerekçelerle tutuklama kararları alınmakta, iyi temellendirilmiş şüpheler ortaya koymak için delil toplamak yerine, şüphelilerin tutuklanmasından delile gitme yolu seçilmektedir. Tutuklamayı kolaylaştıran katalog suçların kapsamı çok geniştir, uygulamada katalog suçlar kapsamında olmayan maddelerden bile kolaylıkla tutuklama kararları verilmektedir. Örneğin Boğaziçi Üniversitesi kampüsünde protestoları desteklemek için bir açık hava sergisi düzenleyen 5 öğrenciden 2'si katalog suçlar kapsamında olmayan TCK'nin 216/1 maddesinden (halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme) tutuklanabilmişlerdir.

Tutuklamaya alternatif tedbirlere başvurulmamakta ya da gereklilik, orantılılık/ölçülülük ilkelerine dikkat edilmeden kullanılmaktadır. Aslında adli kontrol tedbiri tutuklanmayı gerektiren koşulların varlığı hâlinde, şüpheliye/sanığa daha hafif nitelikte bir tedbir uygulamak amacıyla tutuklamaya alternatif olarak düzenlenmiştir. Ancak yürürlüğe girdiği 1 Haziran 2005 tarihinden bu yana, özellikle de son dönemde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılan çeşitli değişiklikler sonucunda alternatif olmaktan çıkarak tutuklamanın tamamlayıcısı ve devamı niteliğinde bir tedbir hâline gelmiştir.

Öte yandan mevcut sulh ceza hâkimliği sistemi tutuklamanın tarafsız ve bağımsız organlarca denetlenmesine ilişkin uluslararası standartları karşılamamaktadır. Çünkü bu sitem yargı bağımsızlığının olmadığı koşullarda tek yargıç olarak görev yapan sulh ceza hâkimlerinin dışarıdan gelecek etki ve baskılara karşı direnmesine olanak tanımamaktadır.

Tutukluluğun devamına ilişkin kararlar otomatik olarak alınmakta, tutuklu yargılama aşırı uzun sürelere tekabül eden rutin bir uygulama hâline getirilmektedir. AİHM'in 1959-2021 yılları arasında Türkiye aleyhine verdiği ihlal kararları arasında özgürlük ve güvenlik hakkı (AİHS 5. Madde) ihlali 816 kararla ikinci sırada gelmektedir.[40] Mahkemenin 2021 yılında verdiği 76 ihlal kararından 29'u (%38) özgürlük ve güvenlik hakkı ihlalidir. 2019 ve 2020 yıllarında ise bu kapsamda verilen karar sayısı ayrı ayrı 16'dır.

OHAL sırasında tanınmış yeni bir yetki olan cumhuriyet savcılarının mahkemelerin tahliye kararlarına itiraz edebilmeleri (CMK 104. madde) yaşanmakta olan tüm bu sorunları daha da ağırlaştırmaktadır.

AK İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic de 19 Şubat 2020 tarihli raporunda, tutuklamalarla ilgili acil sorunlar olduğunu belirmekte ve öne çıkan bazılarını şöyle sıralamaktadır[41]:

- Şüphelilerin gözaltılarının, ilk baştaki ve devam ettirilen tutuklamalarının *prima facie* delil olmadan, asılsız suçlamalara dayandırıldığı, dolayısıyla Mahkeme'nin (AİHM) içtihadı uyarınca makul şüphenin ortaya konmadığı çok fazla

39 İHEP Belgesi, s.63.

40 https://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/802202215424506%20-%201959%20-%202021%20YILLARI%20ARASI%20MADDELERE%20G%C3%96RE%20A%C4%B0HS%20%C4%B0HLALLER%C4%B0%20DA%C4%9EILIMI.pdf

41 https://rm.coe.int/avrupa-konseyi-insan-haklari-komiseri-dunja-mijatovic-1-5-temmuz-2019-/16809c5187, s.16, p. 54.

sayıda dava olması (örneğin, tamamıyla gazetecilik faaliyetleri olanlar dışında maddi delillere hiçbir atıf bulunmaması);

- Makul şüphe olabilecek hallerde bile, özgürlükten mahrum bırakmayı haklı kılacak, ilgili ve yeterli sair gerekçe gösterilmemesi (gereklilik ve orantılılık gibi);
- Sulh ceza hakimleri ve diğer mahkemelerin, davanın somut koşulları hakkında detaylı bir inceleme ve muhakeme içermeyen basmakalıp ve soyut nitelikte tutuklama kararları;
- Hâlâ Türk hukuk düzeninin bir parçası olan, tamamen savcının seçtiği suça dayanarak tutuklama lehine hukuki bir karine yaratan ve neredeyse kendiliğinden tutukluluğa yol açan "katalog suçlar" kavramı.

Elinizdeki raporun kişi özgürlüğü ve Kürt sorunu bölümlerinde ayrıntılı olarak değinilen 'aralıksız/günboyu süren sokağa çıkma yasakları' daha kısa süreli ve küçük ölçekli de olsa tüm olumsuzlukları ile birlikte 2021 yılında da sürdürülmüştür. TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin tespitlerine göre 2021 yılı içinde toplam 19 kez ve 41 gün sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

Sokağa çıkma yasakları 2015-2016 yıllarında yoğun biçimde uygulanmış, uygulandığı il ve ilçelerde yaşadığı bilinen en az 1.8 milyondan fazla kişinin başta kişi özgürlüğü ve güvenlik hakkı olmak üzere; en temel yaşam ve sağlık haklarının ihlâl edilmesine yol açmıştır. Bu uygulamanın hiçbir yasal dayanağının olmadığı, Anayasa'ya aykırılığı Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) ve AK İnsan Hakları Komiseri'nin raporlarında kapsamlı olarak tartışılmıştır.

Tüm bu ciddi sorunlara karşın İHEP'te "Kişi Özgürlüğü ve Güvenliğine İlişkin Standartların Yükseltilmesi" (Hedef 5.1) için ilgili mevzuat, ölçülülük ve orantılılık ilkeleri çerçevesinde gözden geçirilerek ve analiz raporu hazırlamak (Faaliyet 5.1.d), yargı bağımsızlığını sağlamak yerine sulh ceza hâkimliklerinin tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin kararlarına karşı dikey itiraz usulü getirmek (Faaliyet 5.1.a), sulh ceza hâkimliklerine yapılacak yetkilendirmelerde asgari kıdem şartı getirmek (Faaliyet 5.1.b), hakim ve savcılara eğitim vermek (Faaliyet 5.1.h) gibi faaliyetler ön görülerek sorunun etrafından dolaşılmaktadır.

Tutuklamada ölçülülük ve orantılılık ilkeleri doğrultusunda, katalog suçların kapsamının daraltılacağının (Faaliyet 5.1.e) ifade edilmesi memnuniyet verici olmakla birlikte hangi yasa maddelerinin kapsam dışına bırakılacağı somut olarak belirtilmemektedir.

Adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin standartların yükseltilmesi (Hedef 5.2) konusunda ise imza yükümlülüğünün teknolojik imkânlar kullanılarak yerine getirilmesi (Faaliyet 5.2.a) ve adli kontrol tedbirinin yanlış veya haksız uygulanması hâlinde tazminat ödenmesi (faaliyet 5.2.c) gibi "sevimli" yenilikler öngörülmektedir.

2.5. Kişinin Maddi ve Manevi Bütünlüğü ile Özel Hayatının Güvence Altına Alınması (Amaç 6)

İHEP'te bu amaç başlığı altında Türkiye'de işkence ve diğer kötü muamele konusunda önemli reformlara imza atıldığı, işkenceye karşı sert ve ağır yaptırımlar içeren düzenlemelerin yapıldığı ve işkence suçu için zamanaşımının kaldırıldığı ifade edilmektedir. Evet, doğrudur, gereklerini yerine getirme konusunda gerçekten samimi olunduğu, iyi uygulandığı ve cezasızlığın önüne geçildiği takdirde Türkiye'de işkence yasağı ihlallerini önleyebilecek nitelikte bir yasal düzenleme söz konusudur.

Ancak bu düzenlemenin varlığına rağmen maalesef yasa, kural ve norm denetiminden kaçınma, keyfilik, bilinçli ihmal gibi sebeplerle usul güvencelerinin ihlal edilmesi, gözaltı sürelerinin uzunluğu, izleme ve önleme mekanizmalarının işlevsiz kılınması ya da bağımsız izleme ve önlemenin hiç olmaması vb. nedenlerle resmi gözaltı merkezlerinde işkence ve diğer kötü muamele uygulamaları devam etmektedir.

İzleme ve önleme mekanizmalarının işlevsiz kılınması ya da bağımsız izleme ve önlemenin hiç olmaması konusunun altını bir kez daha çizmek istiyoruz. Özellikle yukarıdaki bölümlerde TİHEK eleştirisini yaparken bağımsız izlemenin önemine ve Türkiye'de bir mekanizmanın ya da kurumun olmadığına vurgu yapmıştık.

2021 yılında TİHV'e işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı gerekçesiyle 984 kişi başvurmuştur. Bunlardan 630'u 2021 yılı içinde işkenceye maruz kalmış ya da onların yakını olan kişilerdir.

Kolluk güçlerinin barışçıl toplantı ve gösterilere müdahalesi sırasında, sokak ve açık alanlarda veya ev ve iş yeri gibi mekânlarda, yani resmi olmayan gözaltı yerlerinde ya da gözaltı dışındaki ortamlarda yaşanan işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarında da kaygı verici bir artış yaşanmaktadır.

2021 yılında TİHV'e başvuranlardan 417'si (% 47,9) açık alan ve gösteri sırasında, 151'i (% 17,3) ise ev ve işyeri gibi mekânlarda işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıklarını beyan etmişlerdir.

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin basını tarayarak yaptığı tespitlere göre 2021 yılı içinde en az 152 ayrı olayda en az 449 kişi işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalmış ve en az 18 kişi yaralanmıştır. Tespit edilen bu 152 olayın 19'u ev baskınları sırasında, 87'si açık alanlarda ve 44'ü resmi gözaltı merkezlerinde meydana gelmiştir.

Yine 2021 yılında 1 kişi ise gözaltında şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiştir.

Kolluk güçlerinin barışçıl toplantılara yönelik müdahaleleri sırasında yaşanan işkence ve diğer kötü muamele vakalarının sayılarını yukarıda dile getirmiştik. Keza yakın tarihimizin en utanç verici insan hakları ihlallerinden biri olan insanlığa karşı suç niteliğindeki zorla kaçırma/kaybetme vakalarına da değinmiştik.

Türkiye'de hapishaneler, her dönem işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarının yoğun olarak yaşandığı mekânlar olmuştur.

İşkencenin önlenmesinde önemli rolü olan ancak yıllardır uygulamada büyük ölçüde ihmal edilen usul güvenceleri, OHAL sürecinde KHK'lar ile yapılan yasal düzenlemeler sonucu önemli ölçüde tahrip olmuştur. Bu yasal düzenlemelere de dayalı olarak, kişiyi gözaltı hakkında bilgilendirme, üçüncü taraflara bilgi verme, avukata erişim, hekime erişim, uygun ortamlarda uygun muayenelerin gerçekleştirilmesi ve usulüne uygun raporların düzenlenmesi, hukukilik denetimi için süratle yargısal makama başvurulabilme, gözaltı kayıtlarının düzgün tutulması, bağımsız izlemelerin mümkün olması başlıklarında toplanabilecek usul güvencelerinin son dönemde büyük ölçüde ortadan kaldırıldığını ve bu konuda bütünüyle keyfi bir ortam yaratıldığını ifade etmek mümkündür.

Cezasızlık, işkence ile mücadelede en önemli engeldir. Faillere hiç soruşturma açılmaması, açılan soruşturmaların kovuşturmaya dönüşmemesi, dava açılan vakalarda işkence yerine daha az cezayı gerektiren suçlardan iddianame düzenlenmesi, sanıklara hiç ceza verilmemesi ya da işkence ve bireysel suçlar kapsamında kamu görevi dışında eziyet suçu kapsamına alınarak cezalar verilmesi ve cezaların ertelenmesi gibi nedenlerle cezasızlık olgusu işkence yapılmasını mümkün kılan en temel unsurlardan birisi olarak hâlâ karşımızda durmaktadır.

Türkiye'nin işkence gerçekliği uluslararası mekanizma ve organlar tarafından hazırlanan raporlarda da tüm çıplaklığı ile dile getirilmektedir. Halen en kapsamlı uluslararası insan hakları izleme mekanizması olan BM Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) kapsamında Türkiye'ye yönelik 3. Periyodik İnceleme 2020 Ocak ayında gerçekleştirilmiştir. Periyodik inceleme kapsamında BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nce hazırlanan raporun konu başlıklarından biri de işkencedir. Raporda Türkiye'deki işkence gerçeği kapsamlı bir biçimde ele alınmış, yapılan eleştiri ve tavsiyeler yetkililere iletilmiştir.

Hal böyleyken "İşkence ve Kötü Muameleye Sıfır Tolerans Politikasının Titizlikle Uygulanmaya Devam Edilmesi" başlığı altında (Hedef 6.1) 13 faaliyet öngörülmektedir. Bu faaliyetlerin arasında yukarıdaki paragraflarda vurgu yapılan usul güvencelerinin daha etkin uygulanmasını sağlayacak hiçbir somut bir faaliyet bulunmamaktadır.

Yine de haksızlık yapmamak için, belgede sunulan bir faaliyeti belirtmekte yarar var: "Yakalama ve gözaltı uygulamalarının insan onurunu zedelemeyecek şekilde yerine getirilmesini temin etmek için kolluk görevlilerinin farkındalıkları artırılacaktır." (Faaliyet 6.1.g).

Yanı sıra "Soruşturmaların Etkili Bir Şekilde Yürütülmesinin Sağlanması" (Hedef 6.2) başlığı alında ele alınan adli muayene ve raporlama işlemlerinin İstanbul Protokolü ve uluslararası standartlara uyumunun sağlanması amacıyla adli tıp uzmanlarına ve doktorlara eğitim verilmek istenmesini de (Faaliyet 6.2.d) bu kapsamda memnuniyet verici bir faaliyet olarak değerlendirebiliriz.

Hatırlanacağı üzere 18 Haziran 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 7245 Sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu ile bekçilere zor ve silah kullanma; kamu düzenini bozacak mahiyetteki gösteri, yürüyüş ve karışıklıkların önlenme-

si amacıyla genel kolluk kuvvetleri gelinceye kadar önleyici tedbirleri alabilme; makul bir gerekçeyle durdurma; kimlik veya diğer belgeleri isteyebilme; kişinin şüphe uyandırması durumunda üst araması yapabilme; araçlarının görünmeyen bölümlerinin açılmasını isteyebilme vb. yetkiler verilmişti. Raporumuzun ilgili bölümlerinde aktarılan vakalardan da görülebileceği gibi yetkileri arttırılan çarşı ve mahalle bekçileri pek çok orantısız güç kullanma, işkence ve diğer kötü muamele uygulamasının doğrudan faili durumundadır. Bu durumun/sorunun asli nedeni bizzat sözü edilen mevzuatın kendisi ve cezasızlık olgusuyken sorunun giderilmesi için öngörülenler şunlardır: "Kolluk görevlileri ile çarşı ve mahalle bekçilerine zor ve silah kullanımı ile kötü muamele teşkil edebilecek durum ve eylemler hakkında düzenli olarak eğitim verilecektir" (Faaliyet 6.1.c); "Zor ve silah kullanımına ilişkin uygulama uluslararası standartlar dikkate alınarak analiz edilecektir" (Faaliyet 6.1.a); "Zor ve silah kullanımına ilişkin mevzuatın uluslararası standartlarla uyumlu bir şekilde uygulanması amacıyla rehberler oluşturulacaktır" (Faaliyet 6.1.b).

Değerlendirmeleri daha da uzatmak mümkün. Buraya kadar zaten sabrınızı ve hoşgörünüzü yeterince zorladık. Ancak şuna değinmeden de geçemeyeceğiz. Bilindiği gibi gözaltı sürelerinin uzunluğu işkenceyi mümkün kılan faktörlerin en başında gelir. Bu konuda çok sayıda AİHM kararı, uluslararası mekanizma ve organlar tarafından hazırlanan raporlar bulunmaktadır. Buna karşın işkence ve kötü muameleye sıfır tolerans politikasının titizlikle uygulanacağını taahhüt eden bir eylem planını ilan ettikten kısa bir süre sonra yapılan bir düzenlemeyle 12 günlük gözaltı süresi dahil pek çok OHAL uygulamasını içeren 7145 Sayılı Kanunu bir yıl daha uzatıp OHAL'i fiili olarak devam ettirmek İHEP'in inandırıcılığını tümüyle ortadan kaldırıyor. Tıpkı ilanından 18 gün sonra İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması gibi… Ya da bu raporda aktarmaya çalıştığımız 2021 yılında yaşanan ihlal vakaları ve verileri gibi…

Coşkun Üsterci
TİHV Genel Sekreteri

1. YAŞAM HAKKI

Operasyonlar ve Saldırılar	Ölü	Asker	98
		Polis	3
		Köy Korucusu	6
		Sivil	8
		Militan	290
	Yaralı	Asker	65
		Polis	6
		Köy Korucusu	2
		Sivil	-
		Militan	-
Yargısız İnfaz, Dur İhtarı, Rastgele Ateş Açma	Ölü		9
	Yaralı		23
Kara Mayınları ve Sahipsiz Patlayıcılar	Ölü		6
	Yaralı		5
Güvenlik Güçlerine, Kamu Kurumlarına Ait Araçların Çarpması	Ölü		6
	Yaralı		10
Gözaltında Şüpheli Ölüm	Ölü		1
Şüpheli Asker Ölümü	Ölü		14
Irkçı Saldırılar	Ölü		12
	Yaralı		31
İşçi Cinayetleri	Ölü		2170
Kadın Cinayetleri	Ölü		339
Cezaevleri	Ölü		29
	Yaralı		3

1.1. OPERASYONLAR VE SALDIRILAR

1.1.1. Türkiye

2021 yılı içinde Türkiye sınırları içinde gerçekleştirilen operasyonlarda ve meydana gelen saldırılar sonucu 31 askerin, 4 polisin ve 2 korucunun yaralandığı; 31 askerin, 1 polisin, 5 korucunun, 4 sivilin ve 103 militanın öldüğü tespit edilmiştir.

3 Ocak 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG gerillaları arasında çıkan çatışmada 5 militanın öldüğü öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin öldüğü, 3 askerin ise yaralandığı öğrenildi.

Hakkari'de mayın patlaması sonucu yaralanan bir askerin (Er Selim Gedik) tedavi gördüğü hastanede 24 Ocak 2021 tarihinde öldüğü öğrenildi.

2 Mart 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 asker (Furkan Umut) öldü.

4 Mart 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsal alanında bir askeri helikopterin düşmesi sonucu aralarında 8. Kolordu Komutanı Korgeneral Osman Erbaş'ın da olduğu 11 askerin öldüğü ve 2 askerin ise yaralandığı öğrenildi. Milli Savunma Bakanlığı yaptığı açıklamada olaya kazanın yol açtığını duyurdu. Ölen askerler: Osman Erbaş, Nazmi Yılmaz, Şentürk Aydıner, Salih Sarıoğlu, Mehmet Demir, Ömer Umulu, Tayfun Kureş, Gökhan Uysal, Şükrü Karadirek, Tolga Demirci, Hakan Gül.

4 Mart 2021 tarihinde Şırnak-Cizre karayolu üzerinde bir askeri aracın devrilmesi sonucu 11 askerin yaralandığı öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde Mardin kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 6 militanın öldüğü öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde Mardin kırsal alanında çıkan çatışmada 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Celal Özcan) öldüğü öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı Hakkari'de dereye düşen 1 askerin (Ramazan Günaydın) 16 Nisan 2021 tarihinde tedavi gördüğü hastanede öldüğünü açıkladı.

16 Nisan 2021 tarihinde, Siirt'in Pervari ilçesinde 1 korucunun (Zeki Kaçmaz) silahının kazara ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

25 Nisan 2021 Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde güvenlik güçleri HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Haluk Serhat Aldemir) öldüğü iddia edildi.

26 Nisan 2021 tarihinde Hakkari kırsal alanında bir askeri zırhlı aracın devrilmesi sonucu 3 askerin yaralandığı öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 6 militanın öldüğü öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesindeki bir güvenlik noktasında görevli bir korucunun araç çarpması sonucu yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

Tunceli kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında 2021 Mayıs ayı içinde çıkan çatışmada 2 militanının öldüğü öğrenildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in kırsal bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 6 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde Tunceli kırsal alanına TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının; Tunceli'nin Hozat ilçesi kırsal alanına düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

8 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesi kırsal bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

8 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

Siirt'in kırsal alanlarına TSK tarafından 11 Mayıs 2021 tarihinde düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

13 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi kırsal alanında özel harekât polislerine yönelik düzenlenen saldırıda 1 polisin öldüğü (Veli Kabalay), 3 polisin ise yaralandığı öğrenildi.

Diyarbakır kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında 17 Mayıs 2021 tarihinde çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

30 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Hüseyin Keleş) öldüğünü açıkladı.

1 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde görevli 1 askerin (Hüseyin Mılık) kalp krizi nedeniyle öldüğü öğrenildi.

2 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 1 asker (Baki Koçak) ile 1 korucunun (Yücel Ak) öldüğü, 4 askerin yaralandığını açıkladı.

3 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 1 korucunun (Cahit Çelik) öldüğü 2 askerin yaralandığını açıkladı.

7 Haziran 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

8 Haziran 2021 tarihinde Kars'ın Kağızman ilçesi kırsal alanında meydana gelen kazada 1 askerin (Egemen Öztürk) öldüğü öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı 9 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ta 1 askerin (Adil Yılmaz) silah kazası sonucu öldüğünü açıkladı.

10 Haziran 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesi kırsal alanındaki bir askeri üs bölgesine düzenlenen saldırıda 1 korucunun öldüğü (Sıddık Bulut), 1 korucunun ise yaralandığı öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı 10 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde bulunan 70. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik görevini yaparken silah kazası sonucunda yaralanan er Rıdvan Sağdıç'ın kaldırıldığı hastanede öldüğünü duyurdu.

14 Haziran 2021 tarihinde Bitlis kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

Siirt kırsal alanına yönelik 20 Haziran 2021 tarihinde TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

1, 4 ve 22 Haziran 2021 tarihlerinde Siirt'in Kurtalan ilçesinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 5 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi kırsal alanına yönelik TSK tarafından 24 Haziran 2021 tarihinde gerçekleştirilen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

Mardin Valiliği 7 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesi kırsal alanında bir askeri araca düzenlenen saldırı sonucu 1 askerin (Cihan Çiftçibaşı) öldüğünü açıkladı.

21 Temmuz 2021 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

22 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Aksu kırsal mahallesinde güvenlik güçlerine ait sivil bir aracın yaptığı kaza sonucu 2 askerin öldüğü öğrenildi.

27 Temmuz 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında Türk Silahlı Kuvvetleri birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

Şırnak'ın kırsal alanlarına 3 Ağustos 2021 tarihinde düzenlenen hava harekatında ise 2 militanın öldüğü öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

5 Ağustos 2021 Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı 10 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sonrası başlatılan operasyon sırasında bölgede orman yangını çıktığı ve köylülerin yangına müdahale etmesine güvenlik güçleri tarafından izin verilmediği öğrenildi.

5 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

5 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

Şırnak kırsal alanına yönelik 9 Ağustos 2021 tarihinde TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekatında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

14 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanına TSK tarafından düzenlenen hava harekatında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

18 Ağustos 2021 tarihinde Tunceli'nin Hozat ilçesinde askeri operasyon sırasında başladığı iddia edilen yangının yeterli müdahale yapılmadığı için Ovacık ilçesindeki Buzlutepe bölgesine sıçradığı öğrenildi. Tunceli Valiliği devam etmekte olan orman yangını ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "Bölgeye Hozat istikametinden ulaşım imkanı bulunmamaktadır. Bu sebepledir ki araçlarımız ve ekiplerimiz Ovacık istikametinden çalışmaktadır. Bölge görevli olmayan vatandaşlarımız için risk arz etmektedir. Vatandaşlarımızın görevli arkadaşlarımıza kolaylık

göstermeleri ve Ovacık Kaymakamlığımızın izni olmaksızın alana girmemeleri rica olunur."

23 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

30 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 4 militanın öldüğü öğrenildi.

4 Eylül 2021 Ağrı kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

8 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır kırsal alanına yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekatında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

9 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 özel harekat polisinin yaralandığı öğrenildi.

9 Eylül 2021 tarihinde Şırnak kırsal alnında çıkan çatışmada ise 1 militanın öldüğü öğrenildi.

12 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

Abdulbaki Taşdemir isimli sivil kişinin 16 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Duru köyünde uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdiği ve saldırının HPG tarafından üstlenildiği öğrenildi.

Siirt kırsal alanına yönelik 20 Eylül 2021 tarihinde düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

2021 yılının Ekim ayı içine Şırnak kırsal alanına TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

15 Ekim 2021 Şırnak kırsal alanına TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı, 21 Ekim 2021 tarihinde Tunceli'de TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Burak Tortumlu) öldüğünü açıkladı.

21 Ekim 2021 Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi kırsal alanına yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

22 Ekim 2021 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı, 27 Ekim 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde askeri bir aracın kaza yapması sonucu 1 askerin öldüğünü (Ebubekir Sel) açıkladı. Aynı kazada 2 askerin ise yaralandığı öğrenildi.

13 Kasım 2021 tarihinde Hatay-Antakya karayolu üzerinde bir askeri zırhlı aracın yaptığı kaza sonucu 5 askerin yaralandığı öğrenildi.

17 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde evinin önünde düzenlenen bombalı saldırıda 1 korucunun yaralandığı öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı, 26 Kasım 2021 tarihinde Kilis'in Suriye sınırında yer alan Hilaltepe Sınır Karakolu'na açılan ateş sonucu yaralanan 1 askerin (uzman çavuş Savaş Dinç) kaldırıldığı hastanede öldüğünü duyurdu.

3 Aralık 2021 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesi kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Celil Mutlu) öldüğü öğrenildi.

4 Aralık 2021 tarihinde Tunceli kırsal alanında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 9 militanın öldüğü öğrenildi.

6 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 4 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde düzenlenen silahlı saldırıda Tahir Güven isimli sivil bir kişinin yaşamını yitirdiği ve bu saldırının Sivil Savunma Birlikleri (Yekîneyên Parastina Sivîl-YPS) adlı örgüt tarafından üstlenildiği öğrenildi.

7 Aralık 2021 tarihinde Urfa kırsal alanında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

15 Aralık 2021 tarihinde Mardin kırsal alanına TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 6 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

1.1.2. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi

2021 yılı içinde Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY) sınırları içindeki bölgelerde gerçekleştirilen operasyonlarda ve meydana gelen saldırılar sonucu 22 askerin yaralandığı; 52 askerin, 1 korucunun, 4 sivilin ve 187 militanın öldüğü tespit edilmiştir.

Kandil bölgesine 22 Ocak 2021 tarihinde TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı 10 Şubat 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde "Pençe Kartal 2" adı verilen bir askeri operasyon başlatıldığını ve aynı gün içinde Gara bölgesinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 askerin (Burak Coşkun ve Harun Turhan) öldüğünü, 4 askerin ise yaralandığını açıkladı.

Milli Savunma Bakanlığı "Pençe Kartal 2" adı verilen askeri operasyon sırasında 10 Şubat 2021 tarihinde Gara bölgesinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada yaralanan 1 askerin (Ertuğ Güler), 11 Şubat 2021 tarihinde tedavi gördüğü hastanede öldüğünü açıkladı.

Milli Savunma Bakanlığı "Pençe Kartal 2" adı verilen askeri operasyon sırasında 14 Şubat 2021 tarihinde Gare bölgesinde çıkan çatışmalar sırasında, aralarında çeşitli tarihlerde PKK tarafından kaçırılmış asker ve polislerin de olduğu 13 kişinin öldüğünü açıkladı. Ölen kişilerden isimleri öğrenilenler: Uzman Çavuş Hüseyin Sarı, polis memuru Sedat Yabalak, Başçavuş Semih Özbey, er Adil Kavaklı, polis memuru Vedat Kaya, er Süleyman Sungur, erbaş Mevlüt Kahveci, er Müslüm Altunbaş ile görevleri açıklanmayan Aydın Köse ve Salih Kanca.

TSK tarafından Gara bölgesinde 10-14 Şubat 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Pençe Kartal 2" adı verilen hava ve kara harekâtları sonucunda 15 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

22 Şubat 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

IKBY sınırları içinde görevli bir korucunun (Abdullah Aydemir) 28 Şubat 2021 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu öldüğü öğrenildi.

20 Mart 2019 tarihinde Haftanin bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 4 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

Haftanin bölgesinde TSK ile HPG militanları arasında 23 Mart 2021 tarihinde çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

4 Nisan 2021 tarihinde Kandil bölgesine TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

4 Nisan 2021 tarihinde Gare bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 1 militanın öldüğü öğrenildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafında gerçekleştirilen hava harekâtında 1 militanın öldüğü öğrenildi.

5 ile 8 Nisan 2021 tarihleri arasında Besta bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 8 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Başika askeri üs bölgesine yönelik düzenlenen saldırıda 1 askerin öldüğünü duyurdu.

18 Nisan 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 4 militanın öldüğü öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

25 Nisan 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 6 militanın öldüğü öğrenildi.

26 Nisan 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 askerin öldüğünü (Aygün Çakar, Mustafa Çalım, Mehmet Kıvık) 6 askerin ise yaralandığı öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Hüsamettin Gökçe) öldüğü, 2 askerin yaralandığı öğrenildi.

30 Nisan 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde sürmekte olan askeri harekât sırasında çıkan çatışmada 2 askerin (Mehmet Kırmızı, Müslüm Toprak) öldüğü Milli Savunma Bakanlığı tarafından açıklandı.

2 Mayıs 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde sürmekte olan askeri harekât sırasında çıkan çatışmada 1 askerin (Ahmet Asan) öldüğü Milli Savunma Bakanlığı tarafından açıklandı.

2 Mayıs 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

3 Mayıs 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 7 militanın öldüğü öğrenildi.

5 Mayıs 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde Derare bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde Gare bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 militanı öldüğü, askeri operasyon sırasında yaralanan 1 askerin (Murat Nar) tedavisinin devam ettiği hastanede öldüğünü açıkladı.

10 Mayıs 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 5 militanın öldüğü öğrenildi.

11 Mayıs 2021 tarihinde Avaşin bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 6 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

MSB, 14 Mayıs 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde devam etmekte olan askeri operasyon sırasında TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin öldüğünü (Yasin Özdamar) açıkladı.

14 Mayıs 2021 tarihinde Metina bölgesinde TSK birimleri ile ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde Duhok bölgesine TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 4 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

21 Mayıs 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlene hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

24 Mayıs 2021 tarihinde, IKBY sınırları içinde TSK tarafından sürdürülmekte olan harekât sırasında yaralanan bir askerin (Eyüp Gergin) öldüğü öğrenildi.

25 Mayıs 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

19, 20 ve 28 Mayıs 2021 tarihlerinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 6 militanın öldüğü öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

2 Haziran 2021 tarihinde Metina bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

5 Haziran 2021 tarihinde TSK tarafından Maxmur Mülteci Kampı'na silahlı insansız hava aracı ile bir bombardıman düzenlendiği öğrenildi.

6 Haziran 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı IKBY sınırları içinde devam etmekte olan askeri operasyon sırasında meydana gelen mayın patlaması sonucu 1 askerin (Samet Şeker) öldüğünü açıkladı.

6 ve 21 Haziran 2021 Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 4 militanın öldüğü öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Kandil Bölgesi'ne TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

11 Haziran 2021 tarihinde Metina bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 6 militanın öldüğü öğrenildi.

MSB 12 Haziran 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde çıkan bir çatışmada 1 askerin (Muhammed Ali Akın) öldüğünü açıkladı.

12 Haziran 2021 tarihinde Zap bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

13 Haziran 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 5 militanın öldüğü öğrenildi.

15 Haziran 2021 tarihinde Metina bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

16 Haziran 2021 tarihinde Kandil bölgesine TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

19 Haziran 2021 tarihinde Şarbajar bölgesine TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

22 Haziran 2021 tarihinde Hakurk bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

23 Haziran 2021 tarihinde Kandil bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 1 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde Kandil bölgesine TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

7 Temmuz 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri HPG militanları arasında çıkan çatışmalarda 6 militanın öldüğü öğrenildi.

25 Temmuz 2021 Besta bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanının öldüğü öğrenildi.

MSB, 26 Temmuz 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde sürmekte olan askeri operasyonlar sırasında çıkan çatışmada 1 askerin (Halil Çelebi) öldüğünü açıkladı.

MSB, 26 Temmuz 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde sürmekte olan askeri operasyonlar sırasında çıkan çatışmada 2 askerin öldüğünü (Ali Rıza Özcücük, Sergen Güçlüer) ve 1 askerin yaralandığını açıkladı.

29 Temmuz 2021 Hakurke bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

30 Temmuz 2021 tarihinde Kandil bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

MSB 12 Ağustos 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde yar alan bir askeri üs bölgesine HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda 1 askerin (Hakan Bali) öldüğünü açıkladı.

13 Ağustos 2021 tarihinde Gare bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

MSB, 15 Ağustos 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde yer alan bir askeri üs bölgesine yönelik HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda 1 askerin (Muhammed Öztürk) öldüğünü açıkladı.

MSB 15 Ağustos 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışma sonucunda 3 askerin (Can Softa, Yılmaz Tuncer, Cengizhan Kaplan) öldüğünü, 2 askerin ise yaralandığını açıkladı.

15 Ağustos 2021 tarihinde Metina bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

16 Ağustos 2021 Sincar bölgesine TSK birimleri ile YBŞ militanları arasında çıkan çatışma sonucunda 2 YBŞ militanının öldüğü öğrenildi.

18 Ağustos 2021 TSK tarafından IKBY sınırları içinde yer alan Şengal bölgesindeki bir hastaneye düzenlenen hava harekâtında 4 sağlık çalışanı ile 4 YBŞ militanının öldüğü iddia edildi.

MSB, IKBY sınırları içinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada yaralanan 1 askerin (İsmail Şebelek) 30 Ağustos 2021 tarihide tedavi gördüğü hastanede öldüğünü açıkladı.

3 Eylül 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 militanın öldüğü öğrenildi.

3 Eylül 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 5 militanın öldüğü öğrenildi.

3 Eylül 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

8 Eylül 2021 Gire Sor bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

MSB, 12 Eylül 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Faruk Erdem) öldüğünü, 1 askerin ise yaralandığını açıkladı.

MSB, 17 Eylül 2021 tarihinde IKBY sınırları içindeki Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (Ümit Solak) öldüğünü açıkladı.

20 Eylül 2021 tarihinde Kandil bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

MSB, 25 Eylül 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde TSK tarafından sürdürülmekte olan harekât sırasında 1 askerin (Faruk Eser) öldüğünü açıkladı.

27 Eylül 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 3 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

8 Ekim 2021 tarihinde Avaşin bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen hava harekâtında 4 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

8 Ekim 2021 tarihinde Avaşin bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 5 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

10 Ekim 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 4 militanının öldüğü öğrenildi.

10 Ekim 2021 tarihinde IKBY sınırları içindeki Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

10 Ekim 2021 tarihinde Haftanin bölgesine TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 4 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

24 Ekim 2021 tarihinde Metina bölgesine yönelik TSK tarafından düzenlenen hava harekâtında 2 HPG militanının öldüğü öğrenildi.

MSB, 25 Ekim 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde devam etmekte olan askeri bir operasyon sırasında 1 askerin öldüğünü (Emre Yaman) 1 askerin ise yaralandığını açıkladı.

26 Ekim 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

27 Ekim 2021 tarihinde Avaşin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 militanın öldüğü öğrenildi.

MSB, 28 Ekim 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde düzenlenen bombalı bir saldırıda 1 askerin (Harun Çalışkan) öldüğünü açıkladı.

30 Ekim 2021 tarihinde Haftanin bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 2 militanın öldüğü öğrenildi.

MSB, 31 Ekim 2021 tarihinde Dalya bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 1 askerin (İslam Çiftçi) öldüğünü açıkladı.

5 Kasım 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde görevli 1 askerin (Emrah Erkan) silah kazası sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Aralık 2021 tarihinde Zap bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 3 askerin (Ali Sarı, İdris Aksöz ve Doğanay Çelik) öldüğünü, 7 askerin ise yaralandığını açıkladı.

14 Aralık 2021 tarihinde Kandil bölgesinde TSK birimleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada 4 militanın öldüğü öğrenildi.

1.1.3. Suriye

2021 yılı içinde Suriye sınırları içinde gerçekleştirilen operasyonlarda ve meydana gelen saldırılar sonucu 12 askerin ve 2 polisin yaralandığı, 15 asker ve 2 polisin öldüğü tespit edilmiştir.

31 Ocak 2021 tarihinde İdlib bölgesinde düzenlenen bir saldırıda yaralanan 1 asker (Basri Demirel) 3 Şubat 2021 tarihinde tedavi gördüğü hastanede öldü.

4 Şubat 2021 tarihinde El-Bab bölgesinde meydana gelen patlamada 1 asker (Süleyman Demirel) öldü.

MSB, 7 Nisan 2021 tarihinde Suriye'de bulunan TSK birliklerine yönelik gerçekleştirilen bir saldırıda 2 askerin (Gökhan Çakır, Ahmet Akdal) öldüğünü açıkladı.

10 Mayıs 2021 tarihinde İdlib bölgesinde askeri bir konvoya düzenlenen saldırı sonucu 1 askerin öldüğünü (Osman Alp), 4 askerin ise yaralandığını açıkladı.

MSB, 4 Haziran 2021 tarihinde Afrin bölgesinde düzenlenen bir saldırıda 1 askerin (Şahin Sarılmaz) öldüğünü açıkladı.

MSB, 25 Temmuz 2021 tarihinde El Bab bölgesinde askeri bir araca düzenlenen saldırı sonucu 2 aske-

rin öldüğünü (Fatih Güney, Emrah Arslan) ve 2 askerin yaralandığını açıkladı.

MSB 7 Eylül 2021 tarihinde Suriye'nin El Bap bölgesinde bulunan TSK'ye ait askeri üsse düzenlenen saldırı sonucu 1 askerin öldüğünü (Muammer Yiğit), 4 askerin ise yaralandığını açıkladı.

11 Eylül 2021 tarihinde İdlib bölgesinde TSK birimlerine yönelik düzenlenen saldırıda 3 askerin (Tugay Abacı, Mücahit Sınırtepe ve Ramazan Demir) öldüğünü 2 askerin ise yaralandığını açıkladı. MSB saldırının kim tarafından yapıldığını açıklamadı.

MSB, 7 Ekim 2021 tarihinde Suriye'de bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri birimlerine yönelik düzenlenen saldırıda 1 askerin (Tayfun Özköse) öldüğünü açıkladı.

İçişleri Bakanlığı, 10 Ekim 2021 tarihinde Suriye'de bulunan güvenlik güçleri birimlerine düzenlenen saldırıda 2 özel harekât polisinin öldüğünü (Fatih Doğan ve Cihat Şahin), 2 polisin ise yaralandığını açıkladı.

MSB Suriye'de görevli bir askerin (Mete Yıldırım) 23 Kasım 2021 tarihinde silah kazası sonucu öldüğünü açıkladı.

MSB, 9 Aralık 2021 tarihinde Suriye'nin İdlib bölgesinde 1 askerin (Emre Ceyalan) düşme sonucu öldüğünü açıkladı.

1.2. YARGISIZ İNFAZ, DUR İHTARI, RASTGELE ATEŞ AÇMA OLAYLARI SONUCU MEYDANA GELEN ÖLÜMLER VE YARALANMALAR

2021 yılı içinde 19 ayrı olayda yargısız infaz, dur ihtarı, rastgele ateş açma, sonucu 1'i çocuk, 4'ü başka ülke vatandaşı veya mülteci 9 kişinin yaşamını yitirdiği, 2'si çocuk, 13'ü başka ülke vatandaşı veya mülteci 23 kişinin ise yaralandığı tespit edildi.

E. Ç.

31 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Çatalca ilçesinde bir araca 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle polis tarafından açılan ateş sonucu araçta bulunan E. Ç. isimli 1 kişinin başına isabet eden bir kurşun sonucu ağır yaralandığı ve kaldırıldığı Çatalca Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Olayla ilgili açıklama yapan İstanbul Valiliği şunları belirtti: "İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü ekiplerimizce; bugün saat 13.00 sıralarında Esenyurt ilçemizde yapılan uygulama sırasında bir araç 'Dur' ihtarına uymayarak kaçmıştır. Ekiplerimizce yapılan takip sonucu Çatalca ilçesi girişindeki kapama noktasında durdurulmak istenen aracın sürücüsü, aracı görevli ekiplerimizin üzerine sürerek kaçmaya devam etmiştir. Şüpheli aracın kaçışı, ekiplerimizce silahla ateş açılmak suretiyle durdurulmuştur. Araçta bulunan ikisi yabancı uyruklu, dört kişiden üçü araçtan inerek kaçtıkları sırada, bir şahıs da araç içerisinde yaralı olarak yakalanmıştır. Yaralı (E. Ç.) adlı şüpheli ivedilikle Çatalca Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiş, ancak hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetmiştir (…) Konu ile ilgili idari ve adli tahkikat başlatılmıştır."

Mehmet Ali Nametoğulları

7 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesi ile Özalp ilçesi arasında yer alan Erçek bölgesinde güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu Mehmet Ali Nametoğulları isimli bir sivil kişinin yaralandığı öğrenildi.

Mehmet Ali Nametoğulları'nın babası basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Oğlum hasta olan ablasını almak için kente gidiyor. Giderken askeriyeyi görüyor ve o nedenle araçla yeniden dönüyor. Askeriyenin takip ettiğini görünce bir köyün içerisine giriyor. Takip devam edince kendisi de araçtan iniyor. Ellerini kaldırıyor. Önden ve arkadan ateş ediyorlar. Arkadan bir kurşun isabet ediyor. Sonrasında yaralı halde askerlerce alınarak hastaneye kaldırılıyor."

E. A.

İzmir'de gözaltına alınan ve 4 Nisan 2021 tarihinde İzmir Adliyesi binasına getirildiği sırada polisin elinden kaçtığı bildirilen E. A. isimli bir kişinin polis tarafından 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle bacağından vurulduğu öğrenildi. Yaralanan E. A.'nın Ege Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırıldığı bildirildi.

Caner Ağurtan

29 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesi kırsal alanında Caner Ağurtan isimli bir kişinin kaybolan koyunlarını aradığı sırada güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu bacağından yaralandığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde Caner Ağurtan'ın yaralandıktan sonra askerlerin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı belirtildi.

Caner Ağurtan basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Dün akşam koyunlarımız kayboldu. Sabah saat 06.00 civarında koyunları arıyordum. Bir saate yakın bir süre sonra askerler sınıra yakın bir yerde bana ateş açtı. Kurşun ayağıma isabet etti. Yaralanınca bağırarak 'Beni hastaneye götürün' dedim. Vurulduktan 10 ile 15 dakika sonra yaralı halde yürüdüm. Daha sonra askerler yanıma geldi. Bir iki asker bana tekme attı. Tekme attıklarında 'Yapmayın yaralıyım' dedim ama beni dinlemediler. Askerler buna, 'Seni iyi vurmuşlar' diyerek bir daha tekmelediler. Ardından 10'a yakın asker etrafımda toplandı. Askerlerden biri yarama bakarak 'Korkma bir şey olmamış. Köylüler gelene kadar burada kalacaksın' dedi. Köylülerimiz beni almaya geldiklerinde yarım saat alana girişlerine izin verilmedi. Ardından köylüler beni alıp önce Gürpınar'a ardından Çaldıran'a getirdiler."

Murat Yıldız

9 Mayıs 2021 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesi kırsal alanında devam etmekte olan askeri operasyon sırasında mantar toplamaya gittiği belirtilen Murat Yıldız isimli sivil kişinin kullandığı aracın SİHA ve askeri helikopterler tarafından bombalandığı ve Murat Yıldız'ın yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Hesen Elem Huli

12 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesi kırsal alanında Türkiye-İran sınırında İran vatandaşı bir grubun üzerine güvenlik güçleri tarafından ateş açılması sonucu 1 kişinin (Hesen Elem Huli) yaralandığı öğrenildi.

X

19 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Sur ilçesinde Özel Harekât Şube Müdürlüğü'ne bağlı Polis Havacılık Atış Poligonu'ndan açıldığı belirtilen ateş sonucu ismi öğrenilemeyen bir kişinin ayağından yaralandığı öğrenildi.

Şahap Şendol ve C. E.

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hakkari'nin Derecik ilçesinde çobanlık yapan Şahap Şendol ile 17 yaşındaki C. E. isimli çocuğun 18 Mayıs 2021 tarihinde askerler tarafından açılan ateş sonucu yaralandıkları öğrenildi.

Mehmet Dinç

22 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Derecik ilçesinde çobanlık yapan Mehmet Dinç isimli kişi askerler tarafından açılan ateş sonucu bacağından yaralandı.

X

27 Haziran 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Beğendik beldesi yakınlarında, içinde mültecilerin bulunduğu bir araca güvenlik güçleri tarafından 'dur ihtarına uymadıkları' gerekçesiyle ateş açıldı. Açılan ateş sonucu 2 mültecinin öldüğü, 12 kişinin ise yaralandığı öğrenildi.

Siirt Valiliği olayla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Siirt İli Pervari İlçesinden Beğendik Beldesi istikametine doğru seyir hâlinde olan şüpheli bir aracın olduğu ve araç sürücüsünün şüpheli hareketler sergilediği, 27 Haziran 2021 günü saat 00.22'de 112 Acil Çağrı Merkezine bildirilmiştir (…) Beğendik Köprüsü üzerinde Yol Emniyet ve Kontrol Devriyesi icra edilmeye başlanılmış, saat 01.27 sıralarında kontrol noktasına yaklaşmakta olan şüpheli araç (Kamyon) devriye tarafından yapılan dur ihtarına uymadığı ve hızını artırarak aracı personelin üzerine sürüp, araçtan personele ateş açılması üzerine, devriye personeli de ateşe ateşle karşılık vermiştir. Olay sonucunda, araçta 84 Afganistan ve Pakistan uyruklu göçmenin olduğu, tespit edilmiş, 2 göçmen hayatını kaybetmiş, 12 göçmen ise yaralanmıştır."

H. A.

7 Temmuz 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde devam etmekte olan bir askeri operasyon sırasında güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu, hayvanlarını otlatan H. A. (15, e) isimli bir çocuğun bacağından yaralandığı öğrenildi.

Serkan G.

19 Temmuz 2021 tarihinde Gümüşhane'nin Kelkit ilçesinde polisin 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle ateş açtığı motosiklette yolcu olarak bulunan Serkan G. isimli kişinin yaralandığı öğrenildi. Görevli polisler hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığı bildirildi.

Mardin'de Polisin Ateş Açtığı Araç

6 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki polis kontrol noktasında yaşanan bir tartışma sonrasında polisin içinde 3'ü çocuk 6 kişinin bulunduğu araca ateş açtığı ve araçta bulunan 2 kişiyi (Tarık Birleşik ve Ramazan Birleşik) 'polise mukavemet' iddiasıyla gözaltına aldığı öğrenildi. Gözaltına alına 2 kişi aynı gün içinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Olayda ölen ya da yaralananın olmadığı bildirildi.

Gözaltına alınanlar basında yer alan açıklamalarında şunları belirtti: "Polisler uygulama noktasında durdukları sırada yanlarından geçen ve içinde bir kadının olduğu araçtakilere ağza alınmayacak küfürler etti. Sonra dönerken bir polis bana 'ne bakıyorsun' dedi. Ben de bir şey demedim. GBT için kimliklerimizi ekipler alıp içeriye bakmaya götürdüler. Polisler kimlikleri alıp götürdükten sonra, yolda giden araçlara küfür eden polis dönerek kardeşime 'Hani kimliğin' dedi. Kardeşim de 'diğer polisler aldı' dedi. Yine ısrarla 'hani kimliğin nerede' diye sordu. Kardeşim tekrardan 'diğer ekipler aldı' dedi. Sonra polis kardeşimin eline vurdu. Ben de yaptığının yanlış olduğunu, araçta çocuklar olduğunu söyledim. Bunun üzerine bana da ağza

alınmayacak kelimeler sarf etti. Polisler yaşananlar üzerine rutin araç kontrol yapacaklarını söylediler biz de gerekçesini sorduk. Polisin beni tutup çekmesi üzerine otomatik viteste olan araç hareket etti. Aracı kenara çekmek istediğim sırada başka bir polis ateş açtı. Özel harekat polisi 6-7 mermi ile aracımızı taradı (…) 15 özel hareket polisi yanımıza geldi. Beni ve kardeşlerimi araçtan indirdiler. Bize 'siz teröristsiniz' dediler. Ağza alınmayacak küfürler ettiler. Beni yere yatırıp ters kelepçe taktılar. Emniyette polisler hazırladıkları ifade tutanaklarını bize imzalatmaya çalıştı."

X

9 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde Suriye vatandaşı olduğu bildirilen fakat ismi açıklanmayan bir kişinin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı, konu ile ilgili yaptığı açıklamada şunları belirtti: "Polis ekiplerince durumundan şüphelenilerek durdurulmak istenen şahıs, üzerindeki bombayı patlatmaya çalışması üzerine görevli personel tarafından etkisiz hale getirildi. Eylem hazırlığı içerisindeki terörist, polisin dur ihtarına ve havaya ateş açmasına rağmen elindeki bombayla emniyet güçlerine doğru saldırı amacıyla koşmaya başlaması üzerine ölü olarak ele geçirildi. Operasyon sonrası olay yerinde geniş güvenlik önlemleri alınırken, bomba uzmanı ekiplerce etkisiz hale getirildi."

Elişan Ehmedî

20 Eylül 2021 tarihinde Van'ın Başkale ilçesine bağlı Esenyamaç mahallesi kırsal alanında İran vatandaşı bir çocuğun (Elişan Ehmedî, 16) güvenlik güçleri tarafından helikopterden açılan ateş sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Haberde ayrıca 9 kişinin ise gözaltına alınarak Başkale Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü belirtildi. Gözaltına alınan kişilerin isimleri: Mikail Hatemî, FerzadHatemî, Diyar Hatemî, Ahîn Hatêmî, Guldanî Hatemî, Zêro Hatemî, Kinyas Hatemî, Axacan Hatemî ve Behzat Hatemî.

İran'ın Urmiye şehrine bağlı Kurani köyünde yaşan Ş. İ. isimli bir kişi basında yer alan açıklamasında olayla ilgili şunları belirtti: 19 Eylül akşamı 11 kolber Van'ın Başkale ilçesine bağlı Suüstü köyüne doğru yola çıktı. (…) sabah saatlerinde sınırı geçen kolberlere helikopterden ateş açıldı (…) Tarama esnasında kurtulan bir kolber bizi arayarak, helikopterden tarandıklarını söyledi. Ardından bir daha kendisine ulaşamadık. Cenazelerimizin olayın yaşandığı bölgeden dün akşam kaldırıldığını öğrendik (…) Gözaltına alınanların ne durumda olduğunu bilmiyoruz."

Mehmet Toker

28 Eylül 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesinde Mehmet Toker isimli bir kişinin 'dur ihtarına uymadığı' ve 'elinde silah olduğu' gerekçesiyle bekçilerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili gözaltına alınan iki bekçinin sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldığı bildirildi.

Suat Şahin

28 Eylül 20231 tarihinde Batman'da Suat Şahin isimli 1 kişinin GBT uygulaması sırasında üst aramasına karşı çıktığı gerekçesiyle polisin açtığı ateş sonucu yaralandığı öğrenildi. Vücuduna isabet eden iki kurşunla yaralanan Suat Şahin'in elleri arkadan kelepçeli bir şekilde polis tarafından hastaneye götürüldüğü bildirildi.

L. Y.

15 Kasım 2021 tarihinde Sakarya'nın Karapürçek ilçesine bağlı Cumhuriyet mahallesinde L. Y. isimli bir kişinin jandarmanın 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle vurulduğu ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Çetin Kaya

30 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde polisin 'dur ihtarına uymadığı' gerekçesiyle ateş açması sonucu Çetin Kaya isimli bir kişinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Sorumlu polis memurunun görevden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

İstanbul Valiliği konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Göztepe mahallesinde uygulama yapan ekibimizin 'dur' ihtarına uymayan şüpheli bir araç takibe alınmıştır. Fahrettin Kerim Gökay Caddesi'nde önü kesilmek suretiyle durdurulan araçta bulunanlardan E. Ç. yaya olarak firar etmiştir. Sürücü Ç. K. ise yakalama işlemi sırasında görevli personele mukavemette bulunmuş, o esnada polis memurunun elindeki silahın ateş alması sonucu vurularak, olay yerinde hayatını kaybetmiştir."

Çetin Kaya'nın yaşamını yitirmesi ile ilgili olarak ismi açıklanmayan bir polis memurunun 1 Aralık 2021 tarihinde tutuklandığı öğrenildi.

Basında yer alan haberlerde ayrıca Çetin Kaya'nın ters kelepçelendikten sonra ensesinden vurulduğu iddia edildi. Yine basında yer alan haberlerde Çetin Kaya'nın yakınlarının olay yerindeki güvenlik kameralarının çektiği görüntüleri izleme talebine polisin söz konusu kameraların devre dışı olduğu yanıtını verdiği belirtildi.

1.3. KARA MAYINLARI VE SAHİPSİZ PATLAYICILAR SONUCU YAŞAMINI YİTİREN VEYA YARALANAN KİŞİLER

2020 içinde 5 ayrı olayda kara mayınları ve sahipsiz patlayıcılar sonucu 2'si çocuk 6 kişinin yaşamını yitirdiği, 1'i çocuk 5 kişinin yaralandığı tespit edildi. 5 olay da operasyonların yoğun yaşandığı bölgelerde meydana gelmiştir.

Yusuf Ata ve Caner Sak

21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Yekmal köyünde karakolun arkasında bulunan arazide hayvan otlatan Yusuf Ata (14) ile Caner Sak (16) isimli iki çocuk, mayın patlaması nedeniyle yaşamlarını yitirdi. Şırnak Valiliği yaptığı açıklamada olayla ilgili olarak Uludere Cumhuriyet Savcılığı tarafından soruşturma başlatıldığını duyurdu.

Cemil Kaçar

1 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Hesena köyünde Cemil Kaçar isimli 1 kişi hayvan otlattığı sırada mayın patlaması sonucunda yaşamını yitirdi.

U. B.

9 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Feridon mahallesindeki askeri alana yakın bir bölgede bulduğu bir cismin patlaması sonucu yaralanan U. B. (14) isimli bir çocuğun Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

Mehmet Turan

28 Ağustos 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Hacı Halit köyünde bir evde meydana gelen patlamada Mehmet Turan (50) isimli 1 kişinin öldüğü, 4 kişinin ise yaralandığı öğrenildi.

Basında yer alan haberlerde, patlamaya, çobanlık yapan çocukların Tendürek Dağı'nda bulup eve getirdikleri bir cismin neden olduğu iddia edildi.

Emrullah Anşin ve Ömer Faruk Kaya

2 Ekim 2021 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesinde Fırat Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ne (FEDAŞ) ait olduğu belirtilen bir aracın geçişi sırasında meydana gelen patlama sonucu Emrullah Anşin ile Ömer Faruk Kaya isimli 2 işçinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

1.4. GÜVENLİK GÜÇLERİNE VEYA KAMU KURUMLARINA AİT ARAÇLARIN ÇARPMASI SONUCU YAŞAMINI YİTİREN VEYA YARALANAN KİŞİLER

2021 yılı içinde polise, jandarmaya ve diğer resmi kurumlara ait araçların sebep olduğu tespit edilen 9 ayrı olayda toplam 4 çocuğun yaşamını yitirdiği, 6'sı çocuk 10 kişinin yaralandığı tespit edilmiştir. 9 olaydan 7'si de operasyonların yoğun yaşandığı bölgelerde meydana gelmiştir.

Şükrü Günay

22 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Eğil ilçesine bağlı Dere kırsal mahallesinde askeri zırhlı aracın çarpması sonucu Şükrü Günay (70) isimli bir kişinin yaralanarak Eğil Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve oradan da Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildiği öğrenildi.

Ahmet Çetin Genç

31 Aralık 2020 tarihinde Urfa'da motosikletli polis timlerinin çarpması sonucu yaralanan Ahmet Çetin Genç (17) isimli çocuk, 14 Mart 2021 tarihinde tedavi gördüğü Mehmet Akif İnan Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

N. Ş. A.

1 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde karşıdan karşıya geçmeye çalışan N. Ş. A. (12) isimli bir çocuğun zırhlı araç çarpması sonucu yaralandığı öğrenildi.

X

12 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde motosikletli bir polis ekibinin çarpması sonucu 1'i ağır 4 çocuğun yaralandığı öğrenildi. Yaralanan çocukların isimleri öğrenilemedi.

Mihraç Miroğlu

Mihraç Miroğlu (7) isimli çocuk 3 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde zırhlı aracın çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Zırhlı aracın sürücüsü olan polis memurunun 6 Eylül 2021 tarihinde ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

Eyüp Kırtay

Eyüp Kırtay (10) isimli bir çocuğun 24 Ağustos 2021 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesine bağlı Sanayi mahallesinde güvenlik güçlerine ait bir sivil aracın çarpması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Furkan Murat G.

Furkan Murat G. (14) isimli çocuk 9 Eylül 2021 tarihinde Sakarya'nın Erenler ilçesinde polis aracının çarpması sonucu yaralandı ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Polis aracını kullanan polis memurunun olaydan sonra gözaltına alındığı öğrenildi.

N. D.

20 Ekim 2021 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesinde 5 yaşında bir çocuk (N. D.) zırhlı araç çarpması sonucunda yaralandı.

X

24 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Sarıyer ilçesinde polis zırhlı aracının 6 araca çarpması sonucu 3 kişinin yaralandığı öğrenildi. Yaralanan çocukların isimleri öğrenilemedi.

1.5. GÖZALTINDA ŞÜPHELİ ÖLÜMLER

2020 yılı içinde gözaltına alındıktan sonra şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği tespit edilen kişi sayısı 1'dir.

Birol Yıldırım

5 Haziran 2021 tarihinde Esenyurt ilçesinde meydana gelen bir kavga olayı ile ilgili olarak 4 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan alınanlar arasında yanında çalışan kişilerin de olması üzerine polis merkezine gelen Birol Yıldırım'ın polisler ile tartıştığı ve tartışma sonrasında polis merkezinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Konuyla ilgili İstanbul Valiliği şu açıklamayı yaptı: "Esenyurt ilçemiz Akevler Mahallesi'nde 05/06/2021 Cumartesi günü saat 22.00 sıralarında kavga olayına karışan ve karşılıklı şikâyetçi olan 4 şahıs, haklarında işlem yapılmak üzere polis merkezine sevk edilmiştir. Şahısların çalıştıkları iş yeri yöneticisi B.Y. polis merkezine gelerek kavgaya müdahil olmuş ve hakkında işlem yapılmak üzere bekleme odasına alınmıştır. Odada bekletildiği sırada fenalaşan B.Y. 112 Acil Sağlık ekiplerimizin tüm müdahalesine rağmen kurtarılamayarak vefat etmiştir. Konuyla ilgili adli ve idari tahkikat devam etmektedir."

Birol Yıldırım'ın ailesi ise çalışanlarının götürüldüğü polis merkezine alınmayan Birol Yıldırım ile karakol amiri arasında tartışma çıktığını ve Birol Yıldırım'ın gözaltına alınarak nezarethaneye değil kameraların olmadığı mutfağa götürüldüğünü iddia etti.

Yıldırım ailesinin avukatı ise basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Birol Yıldırım dün akşam saat 22:00, 22:30 sıralarında Esenyurt Polis Merkezi'ne gitmiş, polis merkezinde gözaltına alınan arkadaşının durumunu sorduğunda oradaki polisler tarafında tartaklanarak ve darp edilerek usulüne aykırı bir şekilde gözaltına alınmış. Gözaltına alındıktan yaklaşık bir buçuk, iki saat sonra gece saat bir buçuk sıralarında gözaltındayken öldürülmüş. Darp edilerek öldürülmüş ve daha sonra da kalp krizi olarak öldüğü belirtilerek, üstü kapatılmaya çalışmaktadır."

1.6. ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ

2021 yılı içinde askerlik hizmetini yaparken en az 14 kişinin şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir.

Şükrü Cömert

Milli Savunma Bakanlığı Deniz Kurmay Yarbay Şükrü Cömert'in 9 Ocak 2021 tarihinde görevi sırasında rahatsızlandığını ve kaldırıldığı Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 14 Ocak 2021 tarihinde yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İbrahşm Meşe

Zorunlu askerlik görevini Antep E Tipi Cezaevi'nde yapan Jandarma Er İbrahim Meşe'nin 21 Ocak 2021 tarihinde nöbet tuttuğu kulübede ölü bulunduğu öğrenildi. Haberlerde İbrahim Meşe'nin intihar ettiği iddia edilmektedir.

Azmi Ayverdi

Şırnak'ın Uludere ilçesinde zorunlu askerlik görevini yapan Azmi Ayverdi isimli bir askerin 19 Ocak 2021 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Annesi Selma Ayverdi, intihar iddiasını kabul etmediği basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Bana 'Anne üç gündür kar kürüyorum. Sırtım çok ağrıyor. Gittim komutandan izin almak için komutanla kavga ettim, bana dua et' dedi. Ben oğlumu peygamber ocağına teslim ettim ama bana 'Oğlun intihar etti' dediniz. 15 saat niye beklediniz (…) Benim oğlum evlenme çağına gelmişti, damatlığını almıştı. Benim oğlum intihar edemez; çok güzel hayalleri vardı, gelseydi 15 gün sonra söz kesecekti."

Enes Candan

Tunceli Valiliği 3 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Tunceli'nin Mazgirt ilçesinde jandarma er olarak zorunlu askerlik yapan Enes Candan isimli bir kişinin 1 Şubat 2021 tarihinde intihar sonucu yaşamını yitirdiğini duyurdu. Valilik ayrıca konuyla ilgili adli ve idari soruşturma başlatıldığını açıkladı.

Burak Gençcelep

7 Nisan 2021 tarihinde Konya'da askeri bir gösteri uçağının düşmesi sonucu uçağın pilotu Burak Gençcelep yaşamını yitirdi.

İsmail Özdemir

Milli Savunma Bakanlığı 10 Haziran 2021 tarihinde Ankara Merkez Komutanlığı'nda görevli 1 askerin (İsmail Özdemir) Covid-19 nedeniyle öldüğünü açıkladı.

Soner Yıldız

Urfa'nın Akçakale ilçesindeki Tekçe Hudut Karakolu'nda askerlik yapan Soner Yıldız, 9 Nisan 2021 tarihinde yaşamını yitirdi. Soner Yıldız'ın ölümüne ilişkin resmi bir açıklama yapılmazken, basında yer alan bazı haberlerde Soner Yıldız'ın intihar ettiği iddia edilmektedir.

Mehmet Can Kaya

30 Nisan 2021 tarihinde Kilis Hudut Karakolu'nda görevli Uzman Çavuş Mehmet Can Kaya isimli bir askerin ismi öğrenilemeyen bir başka asker tarafından vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Bu askerin de daha sonra intihar ettiği bildirildi.

Caner S.

Suriye'nin İdlib bölgesinde bulunan bir askeri birlikte görevli iken 29 Nisan 2021 tarihinde resmi açıklamalara göre intihar ettiği ifade edilen er Caner S.'nin ölüm nedeninin şüpheli olduğu iddia edildi.

Roman olduğu için askerlik yaptığı sırada ayrımcılığa maruz kaldığı bildirilen Caner S.'nin ölümü ile ilgili Romanlar Derneği Başkanı Orhan Tangel şunları belirtti: "Resmi kaynaklar 'intihar' diyor. Askeri birlikten gelen bilgi intihar ettiği yönünde. Psikolojik açıdan hiçbir sıkıntısı yoktu, mahalledeki arkadaşlarının da bu yönde açıklaması vardı. Bu çocuğun herhangi bir sorunu yoktu (…) Komutanın silahını alıp kendini vurduğu söyleniyor (…) Alınan duyumlar Caner'in intihar etmediği yönünde. Askerdeyken bölük komutanı Caner'i 'seni vuracağım, öldürüp burada gömeceğim, sana bu onuru yaşatmayacağım' diye tehdit ediyormuş."

Kadir Alper Güner

Milli Savunma Bakanlığı Ankara'da Topçu ve Füze Okul Komutanlığı'nda görevli Topçu Asteğmen

Adayı Kadir Alper Güner'in Covid-19 nedeniyle 9 Mayıs 2021 tarihinde yaşamını yitirdiğini açıkladı.

Necati Yatkan ve Halit Altun

3 Haziran 2021 tarihinde Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde askeri bir aracın yaptığı kaza sonucu 2 askerin (Necati Yatkan ve Halit Altun) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

İsmail Özdemir

Milli Savunma Bakanlığı 10 Haziran 2021 tarihinde Ankara Merkez Komutanlığı'nda görevli 1 askerin (İsmail Özdemir) Covid-19 nedeniyle öldüğünü açıkladı.

Kemal Güler

12 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak'ın Uludere ilçesindeki Yekmal Taburu'na ait bir üs bölgesinde zorunlu askerlik görevini yapan Kemal Güler'in 4 Aralık 2021 tarihinde öldüğü öğrenildi. Haberlerde yetkililerin Güler'in ailesine ilk önce çatışmada yaralandığı bilgisini verdiği, daha sonra ise intihar ettiğini söylediği belirtilmektedir.

Bir yakını basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Kapımıza gelenler 'sakin olun çocuğunuz çatışmada yaralandı, şu an hastanede' dediler. Daha sonra biz 'bu kadar insanla kapıya gelmezsiniz' dediğimizde, 'vefat etti' dediler. Hiçbir şekilde bize intihar ettiğini ya da neden öldüğünü söylemediler. Taburdaki diğer askerler bize, boş bir konteynere giderek kendisini vurduğunu söyledi (…) Otopsi yaptırdıklarında da kardeşimin cenazesini göstermediler. Defnettiğimiz gün sadece yüzünü gösterdiler. Nasıl vurulduğunu da göremedik."

1.7. IRKÇI SALDIRILAR

2021 yılı içinde tespit edilen 27 ırkçı saldırı sonucunda 12 kişi yaşamını yitirmiş, 31 kişi ise yaralanmıştır. Söz konusu ırkçı saldırıların 19'u Kürtlere yöneliktir ve bu saldırılarda toplam 9 kişi yaşamını yitirmiş ve 26 kişi yaralanmıştır. Mültecilere ve Türkiye dışında başka ülkelerin vatandaşlarına yönelik 8 ırkçı saldırıda ise 3 kişi yaşamını yitirdiği ve en az 5 kişinin yaralandığı tespit edilmiştir.

Mültecilere yönelik ayrıca Bolu Belediyesi ve Fatih Belediyesi tarafından ırkçı ve ayrımcı kararlar alındığı tespit edilmiştir.

30 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Fatih ilçesinde belediyenin aldığı karar kapsamında 2021 yılının başından beri oturma izni olanlar da dahil yabancılara ev kiralanmasının yasaklandığı öğrenildi. Fatih Belediye Başkanı basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "İstanbul'da yaşama izni olan herhangi bir yabancı, ikamet izni olan bir yabancı, Suriyeli ya da başka memleketli Fatih'te herhangi bir ev kiralayamaz."

11 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu Belediye Başkanı'nın Belediye Meclisi'ne sunmak üzere, kentte kıyılacak nikahlarda taraflardan en az birinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaması durumunda nikah ücreti olarak 100.000 TL alınması yönünde bir teklif hazırladığı öğrenildi.

Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan düzenlediği basın toplantısında konuyla ilgili şunları belirtti: "İki yabancı uyruklu Bolu'da evlenmesin. Bolu'ya yerleşmesin ve çoluk çocuk sahibi olmasın. İki Suriyeli, iki Iraklı burada evlenmesin diye bu düzenlemeyi getiriyoruz (…) Yabancıların Bolu'da evlenip, kente yerleşmelerini, çoluk çocuk sahibi olmalarını istemiyoruz."

Kürtlere ve Kürtçe'ye ilişkin olarak ise özellikle cezaevlerinde ve mahkemelerde ayrımcı uygulamalar görülmektedir. Kürtçe yayınlanan Xwebun gazetesinin mahpuslara verilmediği, Kürtçe ve kitapların cezaevine kabulünde mahpuslardan çeviri parası talep edildiği, mahpusların tutulduğu koğuşlarda yapılan aramalar sırasında mahpusların yanlarında bulunan Kürtçe kitaplara el konulduğu, Yozgat 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpusların telefon görüşmeleri sırasında Kürtçe konuşmalarının yasaklandığı ve Kürtçe konuşan mahpuslarının görüşmelerinin kesildiği, kimi cezaevlerinde ailesi ile telefonda Kürtçe konuşan mahpuslar hakkında disiplin soruşturması açıldığı, 1 olayda aralarında Kürtçe konuşan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, bazı cezaevlerinde Kürtçe şarkı söyleyen ve Kürtçe şarkılar eşliğinde halay çeken mahpuslar hakkında disiplin soruşturması açıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca kimdi davalarda Kürtçe savunma konusunda engellemeler yapıldığı, tercüman parasının yargılananlardan talep edildiği, kimi davalarda ise yargılananların verdiği Kürtçe cevapların "anlaşılmayan bir dil veya farklı bir dil ile yanıt verdi" şeklinde tutanağa geçirildiği görülmektedir. Yine Kürtçe tiyatro ve benzeri etkinliklere yönelik idari engellemeler tespit edilmiştir. Bunlara ilişkin ayrıntılar raporun ilgili kısımlarında yer almaktadır.

İzmir'de Irkçı Saldırıya Uğrayan Mülteciler

17 Ocak 2021 tarihinde İzmir'in Bayraklı ilçesinde Suriyeli mültecilerin en az 20 kişilik bir grubun ırkçı saldırısına uğradığı ve saldırı sonucu 1'i ağır 3 kişinin yaralandı öğrenildi. Beyin kanaması geçiren Muhammed Savaş'ın tedavisinin yoğun bakımda sürdüğü bildirildi.

İstanbul'da Saldırıya Uğrayan Mülteci Trans Kadın

9 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde Suriyeli trans kadın Asya Emre B. isimli bir kişinin saldırısına uğradı. Emre B.'nin gözaltına alındığı öğrenildi. Yüzüne atılan tuz ruhu ile yaralanan Asya'nın hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

Mersin'de Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kişiler

Seyahat için Erbil'den Mersin'e gelen bir Kürt ailenin 14 Mayıs 2021 tarihinde Mersin'in Bozyazı ilçesinde ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı ve saldırı sonucu 1'i ağır 2 kişinin yaralandığı öğrenildi. Başından yaralanan kişinin (Muştaq Mahmood Kareem) hastaneye kaldırıldığı ve tedavisinin ardından taburcu edildiği bildirildi.

Muştaq Mahmood Kareem basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Mersin ili Bozyazı ilçesi Gözsüzce Mahallesi Sırtlan mevkiinden geçtiğimiz esnada keskin bir viraja girdik (…) siyah renk araç ile benim sevk ve idaremde olan aracım çarpıştı (…) araçtan inen şahıslardan birinin söylediklerinden anlayabildiğim kadarıyla, 'Burası Anadolu toprağı burası Türkiye, sen bizim topraklarımızda ne yaptığını sanıyorsun' dediğini anladım (…) bana ilk saldıran kişi bu cümleyi bana söyleyen kişi idi. Bana saldırı başladığı esnada eşim ve 3 çocuğum aracın içinde oturuyorlardı. Toplamda bana 3 erkek şahıs saldırdı (…) Bu sırada eşim ve oğlum araya girmek için araçtan indi. Saldırganlardan birinin oğluma doğru koştuğunu gördüm. Fakat darp edip etmediğini görmedim (…) Kavga esnasında başıma taş ile darbe aldıktan sonra beni uçurumdan atmaya çalıştılar. İttiler fakat ben bariyerlerden tutundum. Bu esnada beni darp etmeye devam ettiler (…) Bundan sonra bayılmışım."

C. K. isimli bir tanık basında yer alan ifadelerinde şunları belirtti: "Adana'dan Antalya'ya doğru giderken Mersin Bozyazı ilçesi virajlar bölgesinde öğleden sonra saat 16:00 civarlarında arabalarının önleri kesilmiş bir ailenin 4 kişi tarafından darp edildiğini gördük. Adama ve 12-13 yaşlarındaki erkek çocuğuna taşlarla saldırıyorlardı ve taşlarla kafalarına vuruyorlardı. Adam bariyerlere doğru savrularak bayıldı. Adamı uçurumdan atmaya çalıştılar (…) 5 dakika boyunca Kürtlere küfürler savurdular. Adamı alarak cipine bindirdim ve Jandarma noktasına ulaştırdım. Sonra da ambulansı çağırarak hastaneye ulaştırdık."

Irkçı saldırı ile ilgili gözaltına alınan 3 kişiden 2'si (M. F. O. ve M. B.) 'kasten öldürmeye teşebbüs', 'mala zarar verme', 'halkı kin ve nefrete teşvik etme' suçlarından tutuklandı; 1 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Konya'da Irkçı Saldırı

10 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Konya'nın Meram ilçesine bağlı Bahçeşehir mahallesinde yaşayan bir Kürt ailenin 12 Mayıs 2021 tarihinde ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı öğrenildi. Saldırı sonucu Metin Dedeoğulları isimli bir kişinin beyin kanaması geçirdiği, 6 kişinin ise vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandığı bildirildi.

Saldırıya maruz kalan Barış Dedeoğulları basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Bütün aile bireylerinin evde olduğu 12 Mayıs gecesi saat 22.00'da 60 kişilik grup evin bahçesine girerek 'Biz ülkücüyüz, sizi burada yaşatmayacağız' tehditleriyle bize saldırdı. Saldırı sonrası abim beyin kanaması geçirdi. 3 gün yoğun bakımda yattı. Kız kardeşim ağır yaralanma sonucu 4 gün hastanede kaldı, sol koluna platin takıldı. Ömrünün sonuna kadar sol elini kullanamayacak. Babam 66 yaşında, kafasına dikiş atıldı ve bileğinde yanlış kaynama var. Geriye kalan 3 kişi, ben ve iki kız kardeşim ağır yaralar aldık."

Basında yer alan haberlerde saldırı ile ilgili 6 kişinin tutuklandığı, 4 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı ifade edildi.

İstanbul'da HDP Üyesinin Evine Irkçı Saldırı

14 Temmuz 2021 tarihinde, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Örnek Mahallesi HDP temsilciliğinde görevli Sezer Öztürk'ün evinin duvarına ırkçı yazılar yazıldığı ve çarpı işareti konulduğu öğrenildi. Sefer Öztürk'ün Kıraç Polis Merkezi'ne giderek şikayetçi olduğu bildirildi.

Afyon'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kişiler

19 Temmuz 2021 tarihinde Afyon'un Sultandağı Dereçine beldesinde mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan kişiler Kürtçe konuştukları gerekçesiyle ırkçı bir grubun saldırısına maruz kaldı. Saldırı sonucunda 7 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Saldırıya maruz kalan kişilerin akrabası olduğu bildirilen Nurullah Aba basında yer alan ifadelerinde şunları belirtti: "İşçilerden İsmail Tan ile kuzeni Ali Tan (…) berbere tıraş olmaya gidiyor. (…) 2 saat geçmesine rağmen gençleri almıyorlar içeriye. Gençler de sıralarının neden başkalarına verildiğini soruyor. Sormaları üzerine 'Siz teröristsiniz, burada Kürtçe konuşuyorsunuz' diyerek gençlere saldırıyor. Gençlerden İsmail Tan'ı araca koyup bir ormanlık alana götürüyorlar. Şiddet uygulayıp kameraya çekiyorlar. İsmail Tan'ın şu anda kolunun

kırıldığını biliyoruz. Ali Tan ise ellerinden kaçabiliyor. Ailelere haber vermesi ve berberin yanına gelmeleriyle olay büyüyor. Burada sopalarla 2'si kadın 7 kişi yaralanıyor."

Konya'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kişiler

21 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesinde 60 kişilik ırkçı bir grubun saldırısı sonucu Hakim Dal (43) isimli 1 kişi öldü, en az 2 kişi ise yaralandı.

Olayla ilgili gözaltına alınan 40 kişiden 1'i 24 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 5'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 39 kişi serbest bırakıldı.

Hakim Dal'ın kardeşi Hamdi Dal, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Kürt olduğumuz için bizi istemiyorlardı. Bize 'Buraları satıp gideceksiniz' diyorlardı. Çevre köylerde yaşayan insanlar da bize baskı yapıyorlardı, buradan gitmemizi istiyorlardı. Daha önce de zaman zaman bizi tehdit ettikleri oldu. Gece saatlerinde köyümüzde bulunan boş arazide çobanlar hayvan otlatırken tartışma başladı. Tartışma sonrasında Karahüyük'ten en az 60 kişilik bir grup silahlarla geldiler. Önce amcamın oğluna saçma attılar. (…) Ağabeyim saldırıda yaşamını yitirdi."

Aydın Dal ise şunları belirtti: "Abim Hamdi Dal kapımı çalarak 'Mustafa hayvanları yayarken saldırıya uğramış. Başında saçma yarası varmış. Yanına gidelim' dedi (…) Abim jandarmaya olayı haber vermemi istedi. Ben de kendi adıma kayıtlı GSM hattından 155'i aradım onlar da beni jandarma görevlilerine aktardılar. (…) Asker köy muhtarını çağırdı. (…) Muhtar bizim bulunduğumuz bölgeye doğru gelirken arkasındaki kalabalıkta onu takip ediyordu. Kalabalıktan bize yönelik küfürler geliyordu. Bize hitaben 'bunlar terörist, siz kimsiniz buraya gelip hayvancılık yapıyorsunuz, sizin de araçlarınızın…' diyerek bize ve araçlarımıza taş atmaya başladılar. Abim Hamdi onları sakinleştirmeye çalışıyordu. Bize doğru gelen kalabalık bizi linç edecek diye kaçtık. Araçlarımızı çalıştırdık ancak olay yerinden kaçamadık. Abim Hamdi Dal araç içerisinde kaçmaya çalışırken kafasına gelen taş sebebiyle yaralandı. (…) Bizler de araçlarımızdan inerek, olayları ayırmaya çalıştık. Kalabalık bizi de darp etmeye başladı. Bu esnada bir el silah sesi duydum ve kardeşim Hakim Dal'ın 'yaralandım' diyerek yere düştüğünü gördüm."

Konya Valiliği ise olayla ilgili şu açıklamayı yaptı: "İki mahalle sakinleri arasında tartışma çıkmış, tartışma büyüyerek silahlı, taşlı-sopalı kavgaya dönüşmüştür. Bölgeye gelen jandarma tarafından olayın yatıştırıldığı esnada, hayvan sahiplerinden Hakim Dal kavga esnasında ateşli silahla yaralanmış ve kaldırıldığı Konya Şehir Hastanesi'nde vefat etmiştir."

Ankara'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kişiler

21 Temmuz 2021 tarihinde Ankara'nın Altındağ ilçesinde meydana gelen ırkçı saldırı sonucu 4 kişi yaralandı. Yaralananların yakınlarının 4 kişinin tedavi altına alındığı Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde bekçi ve polislerin müdahalesine maruz kaldığı ve müdahale sonucu gözaltına alınanlar olduğu öğrenildi. Saldırıya maruz kalan bir kişi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "En az 150 kişi üzerimize saldırdı. Karşımızda duran 4 kişi üzerimize silahlarla ateş yağdırdı. 4 tane abim ağır yaralandı. (…) Abim hastanenin önünde oturuyordu, bekçiler önce abime 'kalk buradan' dediler. Daha sonra abim kalkmayınca saldırdılar. Biz de ağabeyimi korumak için kavgaya dahil olduk. Polisler gelince sorgusuz sualsiz biber gazı ve coplarla bize saldırdılar. Vücudumda hâlâ darp izleri var. Daha sonra abimle beraber birçok kişiyi gözaltına aldılar."

İstanbul'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Filistinli Gazeteci

Filistin gazeteci Musab Yousef, 24 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinde gittiği bir restoranda ırkçı saldırıya maruz kaldı. Musab Yousef'un yüzünden yaralandığı öğrenildi. Musab Yousef, ırkçı saldırı ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "Dün ırkçılıkla darp edildim 3 kişi tarafından. 'Burası senin ülken değil defol git' dedi garson. 'Bu ülkeye gelip bunu yapamazsın' dedi diğer bir garson."

Elazığ'da Tehdit Edilen HDP Yöneticileri

16 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Elazığ il binasına gelen kimliği belirsiz bir kişinin parti yöneticilerini tehdit ettiği öğrenildi. Söz konusu kişinin binada bulunanlara 'Orta Asya'dan gelenleri, Kürtleri keseceğim. Ben Zazayım, sizin ne yaptığınızı biliyorum' dediği bildirildi.

Ankara'da Irkçı Saldırı

Ankara'nın Elmadağ ilçesinde Z. D. isimli bir kişi

ve 5 çocuğu, 28 Temmuz 2021 tarihinde komşularının ırkçı saldırısına uğradı. Irkçı saldırı sonrasında Z. D. ve ailesinin yaşadıkları mahalleden taşındığı öğrenildi.

Z. D. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Oturduğumuz mahallede son birkaç haftadır ırkçı ve cinsiyetçi küfürlere maruz kalıyorduk (…) Kürt olduğumuzu öğrendikten sonra kimse bizimle konuşmadı. Ben bazen işe gidince çocuklarım Kürtçe şarkı açıyorlar, onlar da rahatsız oluyorlar bundan. (…) İnci isimli komşum bana, küçük oğlum O. D. ve işten gelen kızım S. D.'ye sopalarla saldırdı. 'Defolun gidin Doğu'nun Kürtleri, PKK'liler, sizi istemiyoruz Elmadağ'da. Defolun lanetler. Siz teröristsiniz, defolun gidin' şeklinde ifadeler sarf etti. Bu sırada diğer komşularım da 'Kürt istemiyoruz, PKK istemiyoruz, defolun gidin' sözleriyle bağırdı. Bunun ardından polise haber verdik. Polis geldikten sonra komşum İnci'nin 30'lu yaşlarında iki erkek kardeşi bize saldırmaya geldi. Polisler ve birkaç bekçi onları tutarken bir tanesi kapıma kadar geldi. Bu sırada da küfürler ettiler ve oğlum F. D. de içerden beni korumak için eline bıçak aldı. O sırada polis bize saldırmaya gelenleri değil oğlumu tehdit etti. Oğluma, 'Sen niye onlara saldırıyorsun? İstesem seni silahla vurabilirim' dedi."

Konya-Meram Katliamı

30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde Dedeoğulları ailesinin kaldığı eve düzenlenen ırkçı saldırıda aynı aileden 7 kişi yaşamını yitirdi. Silahlı saldırının ardından evin de yakıldığı öğrenildi.

Silahlı saldırıda yaşamını yitiren kişilerin isimleri: Yaşar Dedeoğulları, Barış Dedeoğulları, Serpil Dedeoğulları, Serap Dedeoğulları, İpek Dedeoğulları, Metin Dedeoğulları ve Sibel Dedeoğulları.

Dedeoğulları ailesi 12 Mayıs 2021 tarihinde "Biz ülkücüyüz, sizi burada yaşatmayacağız" diyen ırkçı bir grubun saldırısına maruz kalmıştı. Saldırı ile ilgili gözaltına alınan 10 kişiden 6'sı tutuklanmış fakat daha sonra yapılan itirazlar ile 4 kişi serbest bırakılmıştı.

Irkçı saldırıda yaşamını yitiren Yaşar Dedeoğulları'nın bir yakını basında yer alan açıklamasında saldırıya ilişkin şunları belirtti: "Dün akşam 6-7 sıralarında yaşandı. Kaç kişi olduklarını şu an bilemiyoruz. Kamera kayıtları alındı, kaç kişi olduklarını tahmin edemiyoruz. Toplamda 19 kurşun sıkılmış, kafalarına sıkılmış (…) Kamerada tespit edilmiş, içeriyi giriyor, Yaşar abi ile tokalaşıyor. Daha sonra geliyor, arabanın içerisinde bir bidon benzin, sol eline alıyor. Silahı da gömleğinin altına koyarak Yaşar abiye 5 kurşun saydırıyor. İlk kurşun Yaşar abiye. Sonra diğer çocuklara sıkmış. Hepsinin mutlaka başına sıkmış."

1 Ağustos 2021 tarihi itibarıyla ırkçı saldırıyla ilgili olarak 14 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Saldırıyı gerçekleştirdiği iddia edilen kişinin gözaltına alınanlar arasında olmadığı öğrenildi.

Irkçı saldırı sonrasında, saldırıda yaşamını yitirenlerin yakınlarının polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve kelepçelendiği öğrenildi. Harun Rıfatoğlu maruz kaldığı işkence ve kötü muameleye ilişkin şunları belirtti: "Katledilenler amcam ve teyzemdir. Komşumuz bize eve baskın düzenlendiğini söyledi. Evin etrafını polisler çevirmişti. Ben amcam ve teyzemi görmek istedim. İki copla vurdular, yere düştüm, kalktım. 'Kim vurdu' diyerek tepki gösterdiğimde 10-15 kişi üzerime çullandı (…) Polisler 'Kameralara izin vermeyin, gelsin bunları bir güzel dövelim' dedi.

İçişleri Bakanı saldırıyla ilgili olarak "Bunun Kürt-Türk meselesiyle ilgili herhangi bir alakası yoktur. Yaklaşık 11 yıllık bir husumet. Arkadaşlarımızın çok kısa bir süre içinde yakalayabileceğini düşünüyoruz" açıklamasını yaptı.

Saldırı sonrasında TBMM İnsan Hakları Komisyonu tarafından Konya'ya yapılacağı açıklanan ziyaretin 2 Ağustos 2021 tarihinde iptal edildiği öğrenildi.

Irkçı saldırı ile ilgili gözaltına alınan 14 kişiden 10'u (A. Ç., V. K., Y. Ç., Z. A., A. K., A. K., İ. K., İ. A., İ. A. ve R. Ç.) 3 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'kasten öldürme' iddiasıyla tutuklandı. 4 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 1 kişi (Mehmet Altun) 4 Ağustos 2021 tarihinde Konya'nın Bozkır ilçesinde gözaltına alındı.

Irkçı saldırı ile ilgili yürütülen soruşturma kapsamında 2 kişinin 6 Ekim 2021 tarihinde tutuklandığı öğrenildi.

İstanbul'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kişiler

Konya'nın Meram ilçesindeki ırkçı katliamı protesto etmek için 31 Temmuz 2021 tarihinde HDP tarafından İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenen protesto eylemi sonrasında dağılan gruplara

Kasımpaşa mahallesinde ırkçı bir grubun saldırdığı öğrenildi.

Ankara'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Suriye ve Lübnan Vatandaşı Kişiler

2 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'nın Altındağ ilçesindeki bir parkta biri Suriyeli diğeri Lübnanlı 2 ailenin aralarında Arapça konuştukları sırada "Pis Araplar sizi burada istemiyoruz, gitmezseniz sizi burada dövmeye devam edeceğiz" diyen bir grubun ırkçı saldırısına maruz kaldığı öğrenildi.

Antalya'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Kürt İşçiler

2 Ağustos 2021 tarihinde Antalya'nın Elmalı ilçesinde mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan Kurğa ailesinin "Siz Kürtsünüz, bizim topraklarımızı terk edin" diyen ırkçı bir grubun saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Irkçı saldırı sonrasında Kurğa ailesinin çalıştıkları köyü terk ettikleri öğrenildi.

Irkçı saldırıya maruz kalanlardan birinin yakını basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Dün gece yarısı bir grup ırkçı eve baskın yaparak, evdekileri darp ettiler. Olay yerine gelen jandarma aileme 'Bizim elimizden gelen bir şey yok. Can güvenliğiniz için burayı terk edin' demiş. Bu grup, aileme, 'Siz Kürtsünüz sizi burada istemiyoruz. Size yarın akşama kadar süre veriyoruz. Yarın akşam Elmalı'yı terk etmeseniz, sizi ailenizle birlikte yakacağız' dediler. Bugün de tekrar gelip saldırdılar. 2 kez saldırı yapıldı. Bu kişiler köylüdür ama kendilerine 'ülkücüyüm' diyorlar. Köy muhtarı bu olayı kışkırtıyor. 'Onlar buradan gidecek' diyor. Ailem bu saat itibariyle köyü terk etti."

Ankara'da Irkçı Saldırı

10 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'nın Altındağ ilçesine bağlı Battalgazi mahallesinde Emirhan Yalçın isimli 1 kişinin yaşamını yitirdiği, 1 kişinin ise yaralandığı kavga sonrasında, 11 Ağustos 2021 akşamı ırkçı grupların Suriyeli mültecilere ait evlere, dükkanlara ve araçlara saldırdığı öğrenildi. Saldırıda bazı araçların hasar gördüğü ve en az 1 ev ile 1 dükkanın ateşe verildiği, evlerde bulunan Suriye vatandaşı bazı mültecilerin fiziksel şiddete maruz kaldığı bildirildi.

Basında yer alan haberlerde, polisin akşam yaşanan ırkçı saldırılardan önce Suriye vatandaşı mültecilerin büyük bir kısmını mahalleden tahliye ettiği belirtildi.

Ankara Valiliği olayla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Altındağ ilçemizde bu akşam meydana gelen birtakım gösteri ve olaylar vatandaşlarımızın soğukkanlılığı ve emniyet güçlerimizin yoğun çalışmaları sonucu an itibariyle sona ermiştir."

Ankara Emniyet Müdürlüğü 12 Ağustos 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile olaylar ile ilgili olarak 76 kişinin gözaltına alındığını duyurdu.

1 kişinin yaşamını yitirdiği, 1 kişinin ise yaralandığı olayla ile ilgili olarak ise 11 Ağustos 2021 tarihinde Suriye vatandaşı 2 mülteci gözaltına alındı ve aynı gün içinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

Antalya'da Irkçı Saldırı

17 Ağustos 2021 tarihinde Antalya'nın Kepez ilçesinde ailesi ile yolculuk eden Erhan Sevim isimli kişinin aracının yolda kimlik kontrolü yapan ırkçı bir grup tarafından durdurulduğu ve zorla araçtan çıkartılan Erhan Sevim'in bu grubun saldırısına uğradığı öğrenildi.

Erhan Sevim basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "5 kişilik bir grubun yol kestiğini gördük. Gruba 'siz polis misiniz' diye sordum 'Kimliğini ver. Sen nerelisin' diye karşılık verdiler. Adıyamanlı olduğumu belirtmem üzerine aracın kapısını zorla açarak beni araçtan indirdiler. Beni indirir indirmez dövmeye başladılar. Ne olduğunu anlamadım. Bana saldıranlar hem hakaret ettiler hem de 'Pis Kürtler defolun gidin yoksa sizi yakarız' diyerek tehdit ettiler. Bu sırada eşim araçtan inerek yardım diye bağırmaya başladı. Karşı yönümüzde iki araç geldi. Onlar durunca beni darp edenler ileride park etmiş olan araca doğru kaçıp gittiler."

İzmir'de HDP Binasına Saldırı

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir il binasına Onur Gencer isimli bir kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Binaya gelen Onur Gencer, rehin aldığı parti çalışanı Deniz Poyraz'ı öldürdü. Onur Gencer, olay yerine gelen polis tarafından gözaltına alındı.

İzmir Valiliği olay ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "İlimizde bugün saat 11.05 sularında 32 iş yerinin bulunduğu bir iş hanının 2. katındaki HDP il binasına, sağlık çalışanıyken istifaen ayrılmış olan O.G. isimli şahıs girerek, parti çalışanı olan D.P. isimli şahsı tabanca ile ateş ederek öldürmüştür. Şüpheli şahıs yakalanmış olup, olay tüm yönleriyle araştırılmaktadır."

Onur Gencer, 18 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Mersin'de Irkçı Saldırı

11 Eylül 2021 tarihinde Mersin'de Kürt Alevi bir ailenin yaşadığı evin kapısına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından "Kürt Alevi defol" yazıldığı öğrenildi. Polisin olayla ilgili soruşturma başlattığı bildirildi.

Antalya'da Irkçı Saldırı

20 Eylül 2021 tarihinde Antalya'dan Diyarbakır'a giden bir otobüse Gazipaşa ilçesinde seyir hâlindeyken kimliği bilinmeyen kişi ya da kişiler tarafından taşlı saldırıda bulunulduğu ve saldırı sonucu 2 kişinin yaralandığı öğrenildi.

Düzce'de Irkçı Saldırı

Düzce'nin Akçakoca ilçesinde fındık toplamak için ilçeye gelen Kürt işçilerin 20 Eylül 2021 tarihinde kaldıkları evde ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı öğrenildi.

Irkçı saldırıya maruz kalan Muhammed Günel basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Dün akşam kaldığımız evin camı dışarıdan atılan taşla bir anda kırıldı. Ne olduğunu anlamak için dışarı çıktığımızda kapının önünde iki kişinin beklediğini gördük. Aynı kişiler 'Burayı 10 dakikada boşaltmazsanız evi başınıza yakarız, taşla ve tüfekle geliriz' şeklinde tehditlerde bulundu. (…) Evin önüne sonrasında 20-30 kadar kişi daha geldi (…) Bunun üzerine iki kere polisi arayıp durumu aktardık fakat polis 'olay çıkmadan gelemeyiz' dedi (…) Bir süre sonra polis geldi. Polisler onlara dokunmadı bile. Beni ve arkadaşlarım Hasan Çiçek ile Mehmet Furkan Çiçek'i de alıp Akçakoca İlçe Emniyeti'ne götürdüler. Burada ifademizi aldıktan sonra önümüze bir tutanak koydular. Tutanakta bizi suçlu gösteriyorlardı. Evimize saldıran kişilere bıçak çektiğimizi yazmışlardı. Biz de tutanağı imzalamadık. Daha sonra bizi hastaneye götürdüler. Elime cam girmişti. Orada darp raporu almak istedik ancak polisler buna engel oldu."

İzmir'de Irkçı Saldırı

30 Eylül 2021 tarihinde İzmir'in Torbalı ilçesinde çıkan ve Batuhan Parlak isimli bir kişinin yaşamını yitirdiği kavga sonrasında Suriye vatandaşı mültecilere ait ev ve iş yerlerine 150 kişilik ırkçı bir grup saldırdı. Saldırı sonucu mültecilere ait bir ev ile hurda taşımada kullanılan araçların yakıldığı ve bazı evlerin taşlandığı öğrenildi. Saldırı sonucu yaralanan olup olmadığı öğrenilemedi.

İstanbul'da Irkçı Saldırıya Maruz Kalan Mülteci

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, F. S. isimli mültecinin 1 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da aynı bina yaşadığı kişilerin ırkçı saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. F. S.'nin gittiği karakolda da ayrımcı muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi'nde düzenlediği basın toplantısında F. S. şunları belirtti: "Karakolda uzun süre şikayetimi almadılar, beklettiler. Şikayetin alındığı sırada bir memur yüksek sesle bağırdı ve hakaret etti. Gittiğim karakolda sanki suçluymuşum gibi muamele gördüm. Ben karakola gidip şikayetçi olduktan sonra saldırılar daha da arttı. Sürekli tehdit ediliyorum."

Urfa'da HDP Binasına Irkçı Saldırı

15 Kasım 2021 tarihinde HDP Urfa il binasının kapısına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından çarpı işareti konduğu ve ırkçı figürler çizildiği öğrenildi. Saldırıya ilişkin çevrede bulunan güvenlik kameralarının çektiği görüntülerin savcılık izni olmadığı gerekçesiyle HDP yöneticilerine verilmediği öğrenildi.

İzmir'de Irkçı Saldırı Sonucu Yaşamını Yitiren Suriye Vatandaşı Mülteciler

16 Kasım 2021 tarihinde İzmir'in Güzelbahçe ilçesinde Suriye vatandaşı 1'i çocuk 3 mültecinin [Mamoun al-Nabhan, Ahmed Al-Ali, Muhammed el-Bish (17)] soyadı öğrenilemeyen Kemal isimli bir kişi tarafından uyudukları sırada üzerlerine benzin dökülerek yakılmak suretiyle öldürüldükleri öğrenildi. Olayla ilgili olarak bu kişinin tutuklandığı öğrenildi.

Ankara'da Irkçı Saldırı

V. T. (17, e) isimli bir çocuğun 19 Aralık 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesinde ırkçı bir grubun saldırısına uğradığı öğrenildi. "Burası Türközü, Kürde mezar olacak. Pis Kürtler sizi burada istemiyoruz" denilerek yapılan ırkçı saldırı sonucu V. T.'nin vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı bildirildi.

1.8. İŞ CİNAYETLERİ

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) tarafından aylık olarak açıklanan raporlara göre 2021yılı içinde en az 2170 işçi iş cinayeti sonucu yaşamını yitirmiştir. İSİG'in tespitlerine göre 2021 yılı içinde iş cinayeti sonucu yaşamını yitiren 2170 işçiden 62'si çocuk, 165'i kadın ve 94'ü mülteci/sığınmacı/göçmendir. En az 625 işçi Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirmiştir.

İSİG, 2021 yılının Ocak ayında 13'ü kadın, 1'i çocuk, 9'u göçmen olmak üzere en az 199 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Şubat ayında 7'si kadın, 4'ü çocuk, 5'i göçmen olmak üzere en az 138 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini duyurdu.

İSİG, 2021 yılının Mart ayında 7'si kadın, 3'ü çocuk, 4'ü göçmen olmak üzere en az 142 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Nisan ayında 19'u kadın, 8'i çocuk, 11'i göçmen olmak üzere en az 249 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Mayıs ayında 20'si kadın, 3'ü çocuk, 3'ü göçmen olmak üzere en az 232 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Haziran ayında 9'u kadın, 6'sı çocuk, 7'si göçmen olmak üzere en az 173 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Temmuz ayında 13'ü kadın, 10'u çocuk, 8'i göçmen olmak üzere en az 146 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Ağustos ayında 7'si kadın, 11'i çocuk, 14'ü göçmen olmak üzere en az 249 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Eylül ayında 18'i kadın, 5'i çocuk, 5'i göçmen olmak üzere en az 175 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Ekim ayında 16'sı kadın, 2'si çocuk, 5'i göçmen olmak üzere en az 165 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Kasım ayında 23'ü kadın, 3'ü çocuk, 7'si göçmen olmak üzere en az 164 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

İSİG, 2021 yılının Aralık ayında en az 135 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

1.9. KADIN CİNAYETLERİ

Bianet tarafından yapılan tespitlere göre, 2021 yılı içinde Türkiye genelinde en az 339 kadın erkekler tarafından öldürülmüştür. Şüpheli bir şekilde ölen veya intihar ettiği iddia edilen kadın sayısı ise en az 213'tür. Aynı süre içinde öldürülen çocuk sayısı ise 34'tür. Ayrıca erkekler en az 96 kadına tecavüz etmiş, 772 kadını seks işçiliğine zorlamış, 793 kadına şiddet uygulamış, 208 çocuğu istismar etmiş, 424 kadına tacizde bulunmuştur.

Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti'nin 20 Mart 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi de, devletin kadına yönelik şiddete ve bu konudaki sorunluluklarına bakışını göstermesi açısından çok önemli bir gelişmedir. Herhangi bir yasama kararı olmadan idari bir düzenleme ile hak ve özgürlükleri garanti altına alan bir sözleşmeden çıkılıyor olması Türkiye'nin içinde olduğu durumun aslında bir özeti gibidir.

Söz konusu kararda şöyle denilmektedir: "Türkiye Cumhuriyeti adına 11/5/2011 tarihinde imzalanan ve 10/2/2012 tarihli ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesine, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3'üncü maddesi gereğince karar verilmiştir."

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Ocak ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 22 kadın ve en az 1 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkelerin en az 9 kadına tecavüz ettiği, en az 28 kadını seks işçiliğine zorladığı, 60 kadına şiddet uyguladığı, 12 çocuğu istismar ettiği ve 9 kadına tacizde bulunduğu belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Şubat ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 33 kadın ve en az 1 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 12 kadına tecavüz ettiği, en az 104 kadını seks işçiliğine zorladığı, 57 kadına şiddet uyguladığı, 4 çocuğu istismar ettiği ve 9 kadına tacizde bulunduğu belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Mart ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 36 kadın ve en az 4 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 9 kadına tecavüz ettiği, en az 66 kadını seks işçiliğine zorladığı, en az 68 kadına şiddet uyguladığı, en az 25 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Nisan ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 17 kadın öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 9 kadına tecavüz ettiği, en az 58 kadını seks işçiliğine zorladığı, 68 kadına şiddet uyguladığı, 8 çocuğu istismar ettiği ve 8 kadına tacizde bulunduğu belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Mayıs ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 18 kadın öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 9 kadına tecavüz ettiği, en az 54 kadını seks işçiliğine zorladığı, 67 kadına şiddet uyguladığı, 16 çocuğu istismar ettiği ve 13 kadına tacizde bulunduğu belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Haziran ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 24 kadın ile 3 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 7 kadına tecavüz ettiği, en az 63 kadını seks işçiliğine zorladığı, 94 kadına şiddet uyguladığı, 7 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Temmuz ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 24 kadın ile 4 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 7 kadına tecavüz ettiği, en az 36 kadını seks işçiliğine zorladığı, 77 kadına şiddet uyguladığı, 13 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Ağustos ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 34 kadın ile 6 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 11 kadına tecavüz ettiği, en az 20 kadını seks iş-

çiliğine zorladığı, 61 kadına şiddet uyguladığı, 13 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Eylül ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 26 kadın ile 4 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 5 kadına tecavüz ettiği, en az 78 kadını seks işçiliğine zorladığı, 65 kadına şiddet uyguladığı, 13 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Ekim ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 22 kadın ile 2 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 9 kadına tecavüz ettiği, en az 79 kadını seks işçiliğine zorladığı, 53 kadına şiddet uyguladığı, 49 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Kasım ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 34 kadın ile 3 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 2 kadına tecavüz ettiği, en az 56 kadını seks işçiliğine zorladığı, 62 kadına şiddet uyguladığı, 11 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

Bianet tarafından hazırlanan "Erkek Şiddeti Çetelesi"ne göre, 2021 yılının Aralık ayında Türkiye genelinde erkekler tarafından en az 34 kadın ile 4 çocuk öldürüldü. Açıklamada ayrıca erkeklerin en az 7 kadına tecavüz ettiği, en az 130 kadını seks işçiliğine zorladığı, 61 kadına şiddet uyguladığı, 37 çocuğu istismar ettiği belirtildi.

1.10. COVID-19 SALGINI

Türkiye'de Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan resmi açıklamalara göre ilk Covid-19 vakasının tespit edildiği tarih 11 Mart 2020'dir. 17 Mart 2020 tarihinde ise yine Sağlık Bakanlığı'nın resmi açıklamalarına göre Covid-19 salgını nedeniyle ilk ölüm yaşanmıştır.

Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanan günlük verilere göre, 2021 yılı içinde tespit edilen Covid-19 vakası sayısı 7.273.880'dir. 2020 yılı içinde tespit edilen 2.208.652 vaka da buna eklendiğinde 2021 sonu itibarıyla vaka sayısı toplam 9.482.532 olmuştur.

Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanan günlük verilere göre, Covid-19 salgını nedeniyle 2021 yılı içinde 61.480 kişi yaşamını yitirmiştir. 2020 yılı içinde yaşamını yitiren 20.881 kişi de eklendiğinde 2021 sonu itibarıyla yaşamını yitirenlerin toplam sayısı 82.361 olmuştur.

Türk Tabipleri Birliği'nin yaptığı açıklamalara göre 2021 yılı içinde Covid-19 salgını nedeniyle yaşamını yitiren sağlık çalışanlarının sayısı 198'dir. 2020 yılı içinde yaşamını yitiren 322 sağlık çalışanı da eklendiğinde toplam sayı 520 olmuştur.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin hazırladığı raporlara göre 2021 yılı içinde Covid-19 salgını nedeniyle yaşamını yitiren işçi sayısı 625'tir. 2020 yılı içinde yaşamını yitiren 741 işçi de eklendiği de toplam sayısı 1.366 olmuştur.

2021 yılı içinde Türkiye genelindeki cezaevlerinde en az 7 mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir. 2020 yılı içinde yaşamını yitirdiği tespit edilen 8 mahpus da eklendiğinde toplam sayı 15 olmuştur.

1.11. DAVALAR

1.11.1. Yargısız İnfaz ve Diğer Davalar

Takip edilen 23 dava ve soruşturmanın 11'inin ilk derece mahkemelerindeki yargılamaları 2021 yılı içinde sonuçlandı. Bu 11 davanın 9'unda mahkeme mahkumiyet kararı verdi. İki dosyada mahkeme verdiği hapis cezasını para cezasına çevirdi. 2 davada ise beraat kararı verildi. 8 davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir. 1 davada ise ilk derece mahkemesinin verdiği mahkumiyet kararı Yargıtay tarafından onandı. Bir diğer davada ise Yargıtay dosyanın zaman aşımından kapatılmasına hükmetti. Dur ihtarına uyulmadığı gerekçesiyle Jandarmanın açtığı ateş sonucu 1 kişinin yaralanması ile ilgili yapılan suç duyurusu hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı takipsizlik kararı verdi. Bir başka soruşturmada ise valilik tarafından soruşturma izni verilmemesine ilişkin yapılan itiraz ilgili bölge adliye mahkemesi tarafından reddedildi. Bir başka davada ise Yargıtay sanık polis memurları hakkında beraat kararı verilmesine hükmetti.

Ali el Hemdan Davası

27 Nisan 2020 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde Ali El Hemdan (19) isimli Suriye vatandaşı bir kişinin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle polis tarafından vurularak öldürülmesiyle ilgili polis memuru F. K. hakkında Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

İddianamede polis memuru F. K.'nin 'kasten öldürme' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Davanın 18 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmasına Hemdan ailesinin katılmadı. Duruşmada bir tanık dinlendi. Mahkeme, sanık F. K.'nin avukatlarının itirazı üzerine, duruşmaya Adana Barosu, İHD ve Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) adına katılan avukatların vekaletleri olmadığı gerekçesiyle tanığa soru sorma hakkı olmadığına karar verdi. Mahkeme F. K.'nin tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 27 Mayıs 201 tarihine erteledi.

Davanın 27 Mayıs 2021 tarihinde görülen duruşmasına sanık F. K. tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı ve savunma yaptı. Mahkeme ÇHD üyesi avukatlarının davaya dahil olma taleplerini reddine ve F. K.'nin tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 9 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın 9 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmasına F. K. tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ve tanık ifadelerinin ardından mahkeme F. K.'nin tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 25 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Davanın 25 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında savcı esas hakkındaki mütalaasını açıkladı ve F. K.'nin 'kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme F. K.'nin tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve sanık avukatının savunma için ek süre talebini kabul ederek durulmayı 21 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 21 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanık polis memuru F. K.'yi 'kasten öldürme' suçundan ilkönce müebbet hapis cezası ile cezalandırdı ve daha sonra bu cezayı 25 yıl hapis cezasına indirdi.

Barış Kerem ve Oğuzhan Erkul Davası

15 Nisan 2017 tarihinde İstanbul'un Sultangazi ilçesine bağlı Gazi Mahallesi'nde dur ihtarına uymadığı iddia edilen bir araca polis tarafından ateş açılmış ve olayda Oğuzhan Erkul (17) ve Barış Kerem (17) isimli 2 çocuk yaşamını yitirmiş ve 2 çocuk ise yaralanmıştı. Bu olayla ilgili olarak 4 polis memuru (Erkan Ekmekçi, Zafer Sağlam, Davut Bakır ve Kenan Akıl) hakkında İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Şubat 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede 4 polis memurunun 'Bilinçli taksirle birden fazla kişinin ölümüne ve birden fazla kişinin yaralanmasına sebebiyet vermek' suçundan 15 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. İddianamede olay anına ilişkin polis telsiz ko-

nuşmalarının bant çözüm tutanağı yer almaktadır. Tutanaklardan, aracın taranmasından 10 dakika önce polisin araç hakkında yapılan ihbarın asılsız olduğunu bildiği anlaşılmaktadır. Dava dosyasında ayrıca İstanbul Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas Kurulu tarafından olayda yaralanan Ramazan Altürk'ün durumuna ilişkin hazırlanan 20 Haziran 2018 tarihli sağlık raporu yer almaktadır. Raporda, Gaziosmanpaşa Adli Tıp Şube Müdürlüğü tarafından 1 Kasım 2017 tarihinde hazırlanan raporun aksine, Ramazan Altürk'ün vücudundaki yaralanmaların kişinin yaşamını tehlikeye sokan nitelikte olduğunun belirtildiği öğrenildi.

Mahkeme sanık polis memurları Erkan Ekmekçi, Zafer Sağlam, Davut Bakır ve Kenan Akıl'ı 'bilinçli taksir ile birden fazla kişinin ölümüne veya yaralanmasına neden olma' suçundan 3 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme daha sonra bu cezayı 24 taksitte ödenmek üzere 24.300 TL para cezasına çevirdi.

Hande Buse Şeker Davası

Polis memuru Volkan Hicret hakkında trans kadın Hande Buse Şeker'i 9 Ocak 2019 tarihinde İzmir'de cinsel saldırıda bulunarak öldürdüğü iddiasıyla İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen hükmün İzmir Bölge Adliyesi tarafından bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 7 Ekim 2021 tarihinde başlandı.

Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecek.

Şahin Öner Davası

Şahin Öner, 10 Şubat 2013 tarihinde Diyarbakır'da PKK lideri Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilişinin yıldönümü ile ilgili düzenlenen protesto gösterileri sırasında polis zırhlı aracının çarpması sonucu hayatını kaybetmişti. Zırhlı aracın sürücüsü polis memuru S. K. hakkında 'kasten öldürme' iddiasıyla Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Davanın 9 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı sanık polis memurunun 'taksirle öldürme' suçundan 2 ile 6 yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 23 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 23 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'bilinçli taksirle ölüme sebebiyet verme' suçundan sanık polis memurunu 4 yıl 5 ay 10 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme sanık polis memurunun tutuklanması yönündeki talebi reddetti.

Recep Hantaş Davası

Polis memuru K. B. hakkında 14 Nisan 2019 tarihinde kağıt toplayan Recep Hantaş'ın polis tarafından açılan ateş sonucu öldürülmesiyle ilgili Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

İddianamede sanık polis memurunun 'olası kastla öldürme' suçundan 18 yıldan 25 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Davanın ilk duruşması 14 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Sanık polis memuru K. B. duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. K. B. savunmasında "Şahıs üzerime doğru koştuğu zaman yere doğru ateş ettim" dedi. Tanık ifadelerinin ardından mahkeme Hantaş ailesinin avukatının sanık polis memurunun tutuklanması yönündeki talebini reddederek duruşmayı 9 Kasım 2021 tarihine erteledi. Ayrıca mahkeme 4 Ekim 2021 tarihinde olay yerinde keşif yapılmasına karar verdi.

9 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmayı takip etmek isteyen gazetecilerin mahkeme başkanının talimatı ile duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi. Tanık olarak dinlenen Ramazan Yılmaz ifadesinde şunları belirtti: "Ben ve rahmetli arkadaşım akşamları hurdaya çıkıyorduk. Arkadaşımla işimizi bitirip, araçları dükkana bıraktıktan sonra yemek yemek amacıyla parka gittik. Yemek yediğimiz sırada polisler geldikleri gibi bizim üzerimize ateş etmeye başladılar. Korkup, panikleyerek kaçmaya başladık. Ayağım taşa takılarak yere düştüm. Yanıma gelen bir polis ayağı ile belime vurarak, 'Amirim, amirim bu yaşıyor. Ne yapalım?' diye sordu. Amiri de 'arabaya atın' dedi. Üzerimizde iş elbisesi vardı. Hava soğuk olduğu için başımızda şapka ve elbisenin kapüşonu vardı. Üzerimizde kesici veya delici alet yoktu, belki elimizde sadece çöp eldiveni vardı. Hazırlıktaki ifademi kabul etmiyorum. Karakolda beni 'arkadaşını nasıl öldürdüysek, seni de öyle öldürürüz' diye tehdit ettiler. Polislerden birinin üzerinde şapka ve siyah bir elbise vardı. Elbiselerinden polis oldukları anlaşılmıyordu. Yanımıza gelirken de polis olduklarını söylemediler." Daha

sonra polis memuru S. E. tanık olarak dinlendi. Mahkeme müşteki avukatların gazetecilerin duruşma salonuna alınmama kararı nedeniyle yaptıkları reddi hakim talebinin reddine karar vererek duruşmayı 31 Mart 2022 tarihine erteledi.

Efe Tektekin Davası

Efe Tektekin'in (5) 11 Eylül 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde polis zırhlı aracının çarpması sonucu yaşamını yitirmesi ile ilgili polis memuru İ. A. hakkında Diyarbakır 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

İddianamede İ. A.'nın 'taksirle ölüme neden olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Davanın 12 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında bir önceki duruşmada Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'nden, olay yerinde çekilen fotoğrafların, MOBESE kayıtlarının ve zırhlı araçta bulunan kamera kayıtlarının gönderilmesi ilişkin yapılan talebe cevaben olay yerinde çekilen fotoğrafların ve MOBESE kayıtlarının Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü tarafından gönderildiği, ancak zırhlı araçta bulunan kamera kayıtlarının ise kamera arızalı olduğu gerekçesiyle gönderilmediği öğrenildi. Mahkeme, Diyarbakır Barosu Çocuk Hakları Merkezi'nin davaya müdahil olma talebini kabul etti ve görüntü kayıtlarının bilirkişiye gönderilmesine karar vererek duruşmayı 29 Nisan 2021 tarihine erteledi.

Davanın 29 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında tanık ifadeleri dinlendi. Tanık R. E. ifadesinde "Olay tarihinde kazanın gerçekleştiği yerde kardeşimin çalıştığı Hayal Fırın adlı yerin önünde oturuyordum. Oturduğum yere 70-80 metre mesafede bahse konu kaza meydana geldi. Zırhlı aracın hızı yüksekti. Saatte yaklaşık 70-80 kilometre hızla gidiyordu." Tanık İ. K. ise şunları belirtti: "Olay benim kıraathanemin önünde oldu. Çay servisi yaparken kaza meydana geldi. Kazayı yapan aracın hızı saate yaklaşık 70-80 kilometreydi". Mahkeme duruşmayı 23 Aralık 2021 tarihine erteledi.

17 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Efe Tektekin'in (5) 11 Eylül 2019 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde polis zırhlı aracının çarpması sonucu yaşamını yitirmesi ile ilgili olay yerinde keşif yapılarak bilirkişi raporu hazırlandığı öğrenildi. Raporda "kazanın oluşumunda çocuğunu kollayıp gözetmeyerek can güvenliğini tehlikeye soktuğu" gerekçesiyle Efe Tektekin'in babası Ahmet Tektekin'in kazada 'asli kusurlu' olduğu; sanık polis memuru İ. A.'nın ise "aracını çevre şartlara göre hızını azaltmadan kullanarak kişilerin hayat, sağlık ve malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde sevk ve idare ettiği" gerekçesiyle 'tali kusurlu' olduğu yönünde bir değerlendirme yapıldığı öğrenildi.

Davanın 23 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme yeni bir rapor hazırlaması için Adli Tıp Kurumu'na yazı yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 24 Mart 2022 tarihine erteledi.

Berkin Elvan Davası

Gezi Parkı eylemleri sırasında, İstanbul'un Beyoğlu ilçesine bağlı Okmeydanı semtinde 16 Haziran 2013 tarihinde, polisin attığı gaz fişeği ile yaralanan ve tedavi gördüğü hastanede 11 Mart 2014 tarihinde hayatını kaybeden Berkin Elvan'ın öldürülmesiyle ilgili, polis memuru Fatih Dalga hakkında İstanbul 17. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

İddianamede polis memuru Fatih Dalga'nın 'olası kastla öldürme' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Davanın 29 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, sanık polis memuru Fatih Dalga'nın 'olası kastla öldürme' değil 'bilinçli taksirle ölüme neden olma' suçundan 2 yıl 8 aydan 9 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasını istedi. Mahkeme duruşmayı 18 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 18 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme savunmaların ardından sanık polis memuru Fatih Dalga'yı 'kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırdı ve daha sonra bu cezayı 16 yıl 8 aya indirdi. Sanık hakkında tutuklama kararı vermeyen mahkeme yurtdışı yasağına ve adli kontrol şartına hükmetti.

Helin Hasret Şen Davası

Helin Hasret Şen (12) isimli bir çocuğun Diyarbakır'ın Sur ilçesinde devam etmekte olan sokağa çıkma yasağı sırasında 12 Ekim 2015 tarihinde polise ait zırhlı araçtan açılan ateş sonucu yaşamını yitirmesi ile ilgili olarak polis memuru A. E. hakkında Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada mahkeme sanık polis memurunun yargılanması için Diyarbakır Valiliği'nden izin alınmadığı gerekçesiyle davanın durdurulmasına karar vermişti.

6 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Valiliği polis memuru A. E. ile ilgili soruşturma izni verdi. İzin üzerine davanın görülmesine yeniden görülmesine 5 Nisan 2022 tarihinde başlanacak.

Medeni Yıldırım Davası

28 Haziran 2013 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Kayacık köyünde yapılan kalekol inşaatının protesto edildiği eylemde Medeni Yıldırım'ın karakoldan açılan ateş sonucu öldürülmesiyle ilgili olarak Er Adem Çiftçi hakkında Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

İddianamede Adem Çiftçi'nin 'haksız tahrik altında olası kastla öldürme' suçundan 18 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Davanın 4 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmasında Yıldırım ailesinin avukatlarına haber verilmeden olay yerinde keşif yapıldığı öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 25 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın 25 Mayıs 2021 tarihinde görülen duruşmasında bilirkişi talebine ilişkin İstanbul Teknik Üniversitesi'nden (İTÜ) uzman kişi olmadığı gerekçesiyle olumsuz yanıt geldiği öğrenildi. Mahkeme bilirkişi raporu olmadan esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için dava dosyasının savcılığa gönderilmesine karar vererek duruşmayı 8 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 8 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Adem Çiftçi'nin beraatına hükmetti.

Metin Lokumcu Davası

Artvin İl Emniyet Müdürü ile Hopa İlçe Emniyet Müdürü'nün de aralarında bulunduğu 13 polis memuru hakkında Metin Lokumcu'nun 31 Mayıs 2011 tarihinde Artvin'in Hopa ilçesinde yapılan bir basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sırasında aşırı kimyasal gaz kullanılması sonucu yaşamını yitirmesi ile ilgili Trabzon 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

Hopa Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava güvenlik gerekçesiyle Yargıtay tarafından Trabzon'a taşınmıştı. İddianamede sanık polis memurlarının 'taksirle ölüme neden olma' suçundan 6 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmaları istenmektedir.

Davanın ilk duruşması 21 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Duruşmaya katılmayan sanık polis memurlarının ifadelerinin talimat ile alındığı öğrenildi. Lokumcu ailesinin avukatlarından Meriç Eyüboğlu müdahale sırasında OC ve CS kimyasal gazlarının kullanıldığını ve bunların Türkiye'nin de taraf olduğu sözleşmede yasaklı gazlar listesinde yer aldığını belirtti. Duruşmada daha sonra davaya müdahil olan Lokumcu ailesinin fertleri dinlendi. Mahkeme Lokumcu ailesinin avukatlarının görevsizlik kararı verilerek davanın ağır ceza mahkemesine gönderilmesi talebi ile Diyarbakır, Artvin, İzmir, Van, Trabzon baroları, ÇHD, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği ve Halkevleri'nin duruşmaya katılma taleplerini reddetti. Sanık polis memurları ile tanık polis memurlarının duruşmada hazır edilmesi talebini de reddeden mahkeme avukatların sanıklara ve tanıklara soracağı soruların dilekçe ile iletilmesine karar verdi. Bu karar üzerine Lokumcu ailesinin avukatları reddi hakim talebinde bulundu. Mahkeme talebin değerlendirilmesi için dosyanın nöbetçi ceza hakimliğine gönderilmesine karar vererek duruşmayı 28 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 28 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Antep Barosu'nun ve Yeşil Artvin Derneği'nin davaya müdahil olma talebini reddetti. Savunmaların, tanık ifadelerinin ve Lokumcu ailesinin avukatlarının beyanlarının ardından mahkeme dava ile ilgili görevsizlik kararı vererek dosyanın görevli ağır ceza mahkemesine gönderilmesine hükmetti.

Davada Trabzon 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı vermesi üzerine davanın Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmesine 20 Aralık 2021 tarihinde başlandı. 9 sanık duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme baroların davaya müdahil olma taleplerini reddetti. Sanıkların duruşmada hazır edilmesine karar veren mahkeme duruşmayı 6 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Sürmi İnce Davası

Sürmi İnce'nin ölümüyle ilgili açılan davada sanık Uzman Çavuş Ali Dağkıran'a verilen 3 yıl 4 ay hapis cezasının Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bozulmasının ardından davanın Yüksekova Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Sürmi İnce (55) 18 Temmuz 2016 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Büyükçiftlik belde-

sinde ot toplamaya giden çocuklarına yemek götürdüğü sırada askerler tarafından açılan ateş sonucu vurularak ölmüştü.

Davanın 21 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında sanık Uzman Çavuş Ali Dağkıran'ın tutuklanması yönündeki talebi reddeden mahkeme duruşmayı 6 Nisan 2021 tarihine erteledi.

Davanın 6 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında 4 polis memuru tanık olarak ifade verdi. Mahkeme, İnce ailesinin avukatlarının ifadelerindeki çelişkiler nedeniyle dinlenen 4 tanık hakkında soruşturma başlatılması, olay yerinde uygulamalı keşif yapılarak bilirkişi raporu hazırlanması, sanık Uzman Çavuş Ali Dağkıran'ın tutuklanması yönündeki taleplerini reddederek duruşmayı 11 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 11 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasına sanık ve avukatı katılmadı. Duruşmada 4 polis memuru tanık olarak ifade verdi. Mahkeme, olay yerinde uygulamalı keşif yapılması, tanıkların yeniden dinlenmesi, olay günü görevli karakol komutanı hakkında suç duyurusunda bulunulması yönündeki talepleri reddetti. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, Ali Dağkıran'ın 'taksirle öldürme' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 2 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 2 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ali Dağkıran'ı 'taksirle öldürme' suçundan 3 yıl 10 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

İpek Er Davası

Uzman Çavuş Musa Orhan hakkında İpek Er isimli bir çocuğa cinsel saldırıda bulanarak intihara sürüklediği gerekçesiyle Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Musa Orhan isimli uzman çavuşun cinsel saldırısına maruz kalan İpek Er isimli çocuk, olayın ardından intihar girişiminde bulunmuş ve tedavi gördüğü hastanede 18 Ağustos 2020 tarihinde yaşamını yitirmişti. İpek Er'in yaşamını yitirmesi üzerine 18 Ağustos 2020 tarihinde tutuklanan Musa Orhan, avukatının yaptığı itiraz üzerine 25 Ağustos 2020 tarihinde tahliye edilmişti.

İddianamede Musa Orhan'ın 'nitelikli cinsel saldırı' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

25 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmayı izlemek isteyen ve aralarında gazetecilerin de olduğu çok sayıda kişinin Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatıyla adliye binasına alınmadığı öğrenildi. Duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katılan Musa Orhan'ın bir önceki duruşmada olduğu gibi susma hakkını kullandığı bildirildi. Mahkeme Musa Orhan'ın tutuklanması yönündeki talebin reddine karar verdi. Mahkeme duruşmayı 1 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 1 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında Musa Orhan'ın tutuklanması yönündeki talebin reddine ve duruşmaya gelmeyen tanıkların zorla getirmesine karar verdi ve duruşmayı 16 Eylül 2021 tarihine erteledi.

16 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Musa Orhan'ın tutuklanması yönündeki talebin reddine karar verdi ve duruşmayı 3 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 3 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Musa Orhan duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Ankara Barosu Kadın Hakları Merkezi ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun duruşmaya katılma talebinin reddine karar verdi. Mahkeme duruşmaya SEGBİS ile bağlanan Diyarbakır Baro Başkanı'nın söz alma talebini reddetti. Mahkeme ayrıca sanığın avukatının beyanlarına cevap vermek için söz isteyen müşteki avukatlarını da "Siz daha çok konuştunuz. Bırakın onlar da konuşsun. Siz çok kişisiniz avukat bey tek başına kendini savunmaya çalışıyor" diyerek reddetti. Mahkeme ayrıca İpek Er' in annesinin sözünü de "Tamam anladık beyanını aldık" diyerek kesti. Savunmaların ardından mahkeme Musa Orhan'ı ilk önce 'nitelikli cinsel saldırı' suçundan 12 yıl hapis cezası ile cezalandırdı. Daha sonra bu cezayı 10 yıla indirdi. Ayrıca savcılığın talebine rağmen Musa Orhan'ın tutuklanması yönündeki talebi de reddetti.

Tahir Elçi Davası

Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'nin 28 Kasım 2015 tarihinde Diyarbakır'da öldürülmesiyle ilgili polis memurları S. T., F. T., mesleğinden ihraç edilmiş polis memuru M. S. ve firari sanık U. Y. hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

İddianamede sanık 3 polis memurunun 'bilinçli taksirle ölüme sebebiyet verme' suçundan 2 yıldan

6 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir. PKK üyesi olduğu iddia edilen U. Y.'nin ise 'kasten öldürme', 'olası kast ile öldürme', '6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanun'a muhalefet', 'devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozma', 'mala zarar verme' suçlarından toplam 3 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis ve 45 yıl hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

3 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada sanık polis memurları duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı ve savunma yaptı. Mahkeme Türkan Elçi, Mehmet Elçi ve Diyarbakır Barosu dışında yapılan davaya müdahil olma taleplerini Tahir Elçi'nin ölümünden zarar görmedikleri gerekçeyle reddetti. Elçi ailesinin avukatlarının sanık polis memurlarının tutuklanması yönündeki talebini reddeden mahkeme 3 sanık ile ilgili yurtdışı yasağı getirilmesine karar verdi ve duruşmayı 14 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

14 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmada kişi gizli tanık olarak dinlendi, açık tanık olarak dinlenen ve cezaevinde tutulan bir kişi ise işkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade etti ve şunları belirtti: "Savcı, Tahir Elçi'nin öldürüldüğüne dair ifade ver, seni serbest bırakacağım, dedi. İnandım. (…) Okumam yazmam olmadığı için önüme ne koyduysa imzaladım. (…) Duruşmaya bizzat katılmak istiyorum. Kulaklarım duymadığı için sizi tam anlamıyorum. Bize işkence yaptılar. Savcı da geldi, bana Tahir Elçi cinayetini Uğur ve Mahsum'un üstüne atacaksın yoksa seni öldürürüz, dediler." Mahkeme, TÜBİTAK'a müzekkere yazılarak silinen kamera kayıtları üzerinde inceleme yapılmasına, dijital kayıtların yurt dışında incelenmesine, olay anında görevli tüm polislerin isim listesinin istenmesine karar verdi ve duruşmayı 12 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Festus Okey Davası

Nijerya vatandaşı Festus Okey'in 20 Ağustos 2007 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde gözaltına alındıktan sonra Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde yaşamını yitirmesiyle ilgili sanık polis memuru Cengiz Yıldız hakkında İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Mart 2021 tarihinde görüldü.

İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi, 13 Aralık 2011 tarihinde sanık polis memuru Cengiz Yıldız'ın 'taksirle öldürmek' suçundan 4 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetmişti. Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Festus Okey'in ailesinin avukatlarının müdahillik talebinin reddedilmesini usule aykırı bularak, yeniden yargılama yapılması için dosyayı mahkemeye göndermişti. 5 Haziran 2014 tarihinde yeniden görülen duruşmada mahkeme kararında direnmiş, Yargıtay 1. Ceza Dairesi, kararın bozulmasına ve davanın yeniden görülmesine hükmetmişti.

Mahkeme gazetecilerin ve son duruşma zaptında adı olmayan avukatların mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verdi. Kararını açıklayan mahkeme sanık polis memuru Cengiz Yıldız'ı 'olası kasıt altında kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırdı, daha sonra 'sanığın geleceği üzerindeki olası etkilerini' göz önünde bulundurarak cezayı 16 yıl 8 aya indirdi.

Murat Araç Davası

Polis memurları Y. D. ve U. Y. hakkında 4 Aralık 2017 tarihinde gözaltına alınan Murat Araç'ın (19) götürüldüğü Antalya Gazipaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün üçüncü katından düşerek yaşamını yitirmesiyle ilgili Gazipaşa Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

İddianamede 2 polis memurunun 'görevi kötüye kullanma' suçundan 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir.

Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir.

Mehmet Uytun Davası

Mehmet Uytun isimli 16 aylık bir bebek, 9 Ekim 2009 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesindeki evinin balkonundayken bir eyleme müdahale eden güvenlik güçleri tarafından atılan bir gaz fişeğinin başına isabet etmesi sonucu yaşamını yitirmişti. Konuyla ilgili olarak Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen takipsizlik kararının ardından yapılan bireysel başvuruyu karar bağlayan Anayasa Mahkemesi ihlal kararı vermişti.

Bu karar üzerine uzman çavuş H. A. hakkında Cizre 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Duruşmada Mehmet Uytun'un ölümüne neden olan ve delil niteliği taşıyan gaz fişeğinin polis tarafından imha edildiğine dair bir tutanağın dava dosyasına konduğu öğrenildi.

Davanın karar duruşması 20 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanık uzman çavuşu "taksirle ölüme neden olma" suçundan 3 yıl hapis cezası ile cezalandırdı. Daha sonra bu cezayı sanığın geleceği üzerinde olası etkisini gerekçe göstererek 2 yıl 6 aya indirdi ve bunu da 18.200 TL para cezasına çevirdi.

Ceylan Önkol Davası

Ceylan Önkol'un (12) 28 Eylül 2009 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Şenlik Mahallesi'nde koyunlarını otlatırken güvenlik güçleri tarafından atılan bir havan mermisinin patlaması sonucu yaşamını yitirmesi ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı aleyhine Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme İçişleri Bakanlığı'nın Ceylan Önkol'un ölümünde yüzde 90 kusurlu bularak Önkol ailesine 182 bin 331 TL maddi ve 100 bin TL manevi olmak üzere toplam 282 bin 331 TL tazminat ödenmesine hükmetti.

Birol Yıldırım Davası

1'i tutuklu 12 polis memuru hakkında Birol Yıldırım'ın 5 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde polis merkezinde yaşamını yitirmesi ile ilgili açılan davanın görülmesine İstanbul Büyükçekmece 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 20 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede komiser yardımcısı İsmail S. ile polis memurları Muhammet K., İsmail G., Muhammed Ş., Mustafa Ş., Erdoğan K. ve Bilal K.'nin 'bilinçli taksirle ölüme sebebiyet verme' suçundan 2 yıl 8 aydan 9 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir. 5 sanığın ise 'kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanılmak suretiyle kasten yaralama' suçundan 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir.

Mahkeme tutuklu sanık İsmail S.'nin tutukluluk hâlinin devamına karar verdi. Mahkeme ayrıca işkence suçu işlendiği gerekçesiyle dava hakkında görevsizlik kararı vererek dava dosyasının ilgili ağır ceza mahkemesine gönderilmesine hükmetti.

İstanbul Büyükçekmece 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 'polislerin eylemlerinin işkence suçunu oluşturabileceği' gerekçesiyle görevsizlik kararı vermesi üzerine, davanın Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüleceği öğrenildi. Davanın görülmesine 13 Ocak 2022 tarihinde başlanacak.

Mehmet Emin Gezer Davası

2013 yılındaki Kobanê eylemleri sırasında Mardin'in Dargeçit ilçesinde yaşamını yitiren Bilal Gezer'in abisi Mehmet Emin Gezer, kardeşinin durumunu sormak üzere gittiği Dargeçit Polis Merkezi'nde polis tarafından açılan ateş sonucunda yaralanmıştı.

29 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mehmet Emin Gezer'in yaralanması ile ilgili özel harekat polisleri O. A., M. K., M. Ç., ve A. T. hakkında Midyat Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'kasten öldürmeye teşebbüs' iddiasıyla açılan davada verilen "ceza verilmesine yer olmadığı" kararına ilişkin yapılan itirazı karara bağlayan Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin 4 sanık polis memuru hakkında beraat kararı verilmesine hükmettiği öğrenildi.

Kararın gerekçesinde Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin "(…) bölgede yaşadıkları, tanık oldukları, çatışmalarda ve bombalı eylemlerde arkadaşlarını kaybettikleri, yaşanılan olayların etkisiyle kendilerine yönelen saldırıları def etme amacıyla meşru savunma koşullarının oluştuğuna ilişkin kaçınılmaz hataya düşüldüğünü" belirttiği bildirildi.

Lütfullah Tacik Davası

Polis memurları S. O. ve H. Ö. Ö. hakkında Lütfullah Tacik'in (17) 27 Mayıs 2014 tarihinde Van Geri Gönderme Merkezi'nde yaşamını yitirmesi ile ilgili Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Aralık 2021 tarihinde devam edildi. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı S. O.'nun 'kasten yaralama' ve 'görevi kötüye kullanma' suçlarından; H. Ö. Ö.'nün ise 'görevi kötüye kullanma' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 15 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Şerzan Kurt Davası

Muğla'da 11 Mayıs 2010 tarihinde emekli polis memuru Gültekin Şahin'in açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Şerzan Kurt'un (21) ölümüyle ilgili açılan davada 'yaralama' suçundan verilen 7 yıl 6 ay hapis cezası Yargıtay tarafından onandı. Yargıtay'ın onama kararı üzerine Kurt ailesinin avukatlarının Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağı öğrenildi.

Cemil Kırbayır Davası

13 Eylül 1980 tarihinde Ardahan'da gözaltına alınan Cemil Kırbayır'ın kaybedilmesi ile ilgili açılan

davada Yargıtay 8. Ceza Dairesi, 7 Mayıs 2021 tarihinde, Kars Cumhuriyet Savcılığı tarafından 2002 yılında verilen takipsizlik kararının kaldırılması yönünde Ardahan Ceza Mahkemesi tarafından verilen 2014 tarihli kararı bozarak dosyayı zaman aşımından kapattı.

Van'da Sivil Bir Kişinin Güvenlik Güçlerinin Açtığı Ateş Sonucu Yaralanması ile İlgili Takipsizlik Kararı

12 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mehmet Ali Nametoğulları isimli bir sivil kişinin güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu yaralanması ile ilgili olarak 4 kolluk görevlisi hakkında açılan soruşturmada Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kişiyi vuran güvenlik güçleri mensubunun tespit edilemediği gerekçesiyle takipsizlik kararı verdiği öğrenildi. Mehmet Ali Nametoğulları 6 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ve Özalp ilçeleri arasındaki Erçek bölgesinde jandarmanın 'dur' ihtarının ardından yere yattığı sırada vurularak yaralanmıştı.

Takipsizlik kararına ilişkin Van 2. Sulh Ceza Hakimliği'ne yapılan itirazın da reddedildiği bildirildi.

Mehmet Ali Nametoğulları hakkında 'kamu görevlisine görevini yaptırmamak için direnme' iddiasıyla hazırlanan iddianamenin ise Van 7. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildiği öğrenildi.

Hakkında Soruşturma İzni Verilmeyen Polis Memurları

28 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ahmet Atakan'ın 2013 yılında Hatay'daki Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin attığı gaz bombası fişeği sonucu yaşamını yitirmesiyle ilgili 7 polis memuru hakkında Hatay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın istediği soruşturma izninin Hatay Valiliği tarafından verilmemesine ilişkin Adana Bölge İdare Mahkemesi'ne yapılan itirazın reddedildiği öğrenildi. Söz konusu karara ilişkin Ahmet Atakan'ın ailesinin avukatının Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağı öğrenildi.

1.11.2. Doksanlar Faili Meçhul, Yargısız İnfaz Davaları

Bu kapsamda takip edilen 4 davanın 3'ünde yargılamalar 2022 yılı içinde devam edecektir. 1 davada ise birinci derece mahkemesinde verilen beraat kararı Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bozulmuştur. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde yeniden başlanacaktır.

Mehmet Sincar Davası

Demokrasi Partisi (DEP) Batman milletvekili Mehmet Sincar'ın 4 Eylül 1993 tarihinde öldürülmesiyle ilgili Cihan Yıldız isimli kişinin Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden yargılandığı davanın görülmesine 6 Eylül 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme, sanık Cihan Yıldız'ın tutuklanması yönündeki talepleri reddederek duruşmayı 14 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Dargeçit JİTEM Davası

Mardin'in Dargeçit ilçesinde 29 Ekim 1995 ve 8 Mart 1996 tarihleri arasında gözaltına alınan 3'ü çocuk 8 kişi ile onların ailelerine bilgi verdiği iddia edilen Uzman Çavuş Bilal Batır'ın kaybedilmesine ilişkin olarak 18 kişi hakkında 'taammüden öldürme' iddiasıyla Adıyaman 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Davanın 29 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmasında esas hakkında mütalaasını veren savcının 18 kişinin "öldürme eylemine iştirak ederek üzerlerine atılı suçu işlediğini gösterir her türlü şüpheden uzak kesin ve inandırıcı delil elde edilemediği" gerekçesiyle beraatını talep etti. Mahkeme duruşmayı 28 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 28 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında davaya bakan heyetin altıncı kez değiştiği öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 11 Ekim 2021 tarihine erteledi.

11 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Beyanların ardından mahkeme duruşmayı 10 Ocak 2022 tarihine erteledi.

JİTEM (Diyarbakır)/ Musa Anter Davası

Musa Anter'in 1992 yılında Diyarbakır'da öldürülmesi ve Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele (JİTEM) adına Diyarbakır'da yürütülen faaliyetlere dair Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Duruşmalar 20 Ocak, 7 Nisan, 7 Temmuz ve 24 Kasım 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecek.

Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ve "JİTEM Ana Davası" olarak bilinen dava ile Musa Anter'in öldürülmesine ilişkin dava Yargıtay'ın 29 Ocak 2016 tarihli kararıyla birleştirilmişti.

Ankara JİTEM Davası

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 1993 ile 1996 yılları arasında Ankara ve çevresinde işlenmiş faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen Ankara JİTEM Davası'nda sanıklar eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar, İbrahim Şahin, Korkut Eken, Ayhan Çarkın, Ayhan Akça, Ziya Bandırmalıoğlu, Ercan Ersoy, Ahmet Demirel, Ayhan Özkan, Seyfettin Lap, Enver Ulu, Uğur Şahin, Alper Tekdemir, Yusuf Yüksel, Abbas Semih Sueri, Lokman Külünk, Mahmut Yıldırım, Nurettin Güven, Muhsin Korman hakkında verilen beraat kararının Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 1 Ceza Dairesi tarafından bozulduğu öğrenildi.

1.11.3. Bombalı ve Silahlı Saldırı Davaları

Takip edilen 10 davanın 7'sinde ilk derece mahkemeler kararlarını açıkladı. Suruç Katliamı Davası'nda mahkeme sanığı 34 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırdı. 5 Haziran 2015 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen bombalı saldırı ile ilgili polis memurları hakkında görevi kötüye kullanma iddiasıyla açılan davada mahkeme, 4 sanığı 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı, diğer sanıkların ise beratına hükmetti. 3 davanın ise görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir.

Suruç Katliamı Davası

20 Temmuz 2015 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde gerçekleştirilen ve 33 kişinin yaşamını yitirdiği bombalı saldırı ile ilgili Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

9 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme davanın tek tutuklu sanığı Yakup Şahin'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 27 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

27 Mayıs 2021 tarihinde görülen duruşmaya davanın tek tutuklu sanığı Yakup Şahin duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu Urfa T Tipi Cezaevi'nden katıldı. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Yakup Şahin'in 34 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 29 Eylül 2021 tarihine erteledi.

29 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmaya davanın tek tutuklu sanığı Yakup Şahin duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu Urfa T Tipi Cezaevi'nden katıldı. Müşteki avukatların reddi hakim talebini reddeden mahkeme duruşmayı 22 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 22 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Davanın tek tutuklu sanığı Yakup Şahin duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu Urfa T Tipi Cezaevi'nden katıldı. Mahkeme Yakup Şahin'i 'tasarlayarak kasten öldürme ve öldürmeye teşebbüs' suçlarından 34 kez ağırlaştırılmış müebbet, 70 kez 27 yıl hapis cezası ve 40.000 TL para cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca duruşmaya katılan Koray Türkay, Şahin Tümüklü, Çağla Seven, Fethi Aydın ve avukat Sezin Uçar hakkında duruşmadaki sözleri nedeniyle 'hakaret ve tehdit' iddiasıyla suç duyurusunda bulunulmasına karar verdi.

10 Ekim Ankara Katliamı Davası

10 Ekim Ankara Katliamı ile ilgili, 16 firari sanık ve Erman Ekici hakkında Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

10 Ekim Ankara Katliamı ile ilgili açılan davanın 3 Ağustos 2018 tarihinde görülen karar duruşmasında 19 sanık çeşitli suçlardan değişen oranlarda hapis cezası ile cezalandırılmış ve 16 firari sanığın dosyaları ayrılmıştı.

10 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme heyetinin değiştiği öğrenildi. Yakınını saldırıda kaybeden bir kişinin duruşma sırasında "Adalet istiyoruz" diye bağırması üzerine bu kişinin mahkeme salonundan çıkartılmak istendiği, avukatlar ile

mahkeme heyeti arasında yaşanan tartılma sonrasında duruşmaya ara verildiği ve aranın sonunda mahkemenin duruşmayı 19 Mart 2021 tarihine ertelediği öğrenildi.

19 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme firari sanıklar yönünden yakalama emrinin devamına, MASAK'tan sanıklara ilişkin talep edilen mali raporların getirilmesi için tekrar müzekkere yazılmasına, davaya katılma talebinde bulunan 10 Ekim Barış Derneği'nin resmi dernek olup olmadığının araştırılmasına, Erman Ekici'nin tutukluluk hâlinin devamına ve duruşmayı 9 Haziran 2021 tarihine erteledi.

9 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada firari sanık Savaş Yıldız'ın eşi tanık olarak dinlendi. Mahkeme duruşmayı 3 Eylül 2021 tarihine erteledi.

3 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada Muhammed Kasım tanık olarak dinlendi. Mahkeme duruşmayı 24 Kasım 2021 tarihine erteledi.

24 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmayı mahkeme 17 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Diyarbakır 5 Haziran Davası

Diyarbakır'da 5 Haziran 2015 tarihinde HDP tarafından düzenlenen mitinge yönelik bombalı saldırıyla ilgili olarak, 19 polis hakkında 'görevi kötüye kullanmak' iddiasıyla Diyarbakır 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Davanın duruşmaları 2 Mart, 25 Mayıs, 16 Eylül ve 8 Ekim 2021 tarihlerinde görüldü.

Davanın 8 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 10 sanığın beraatına hükmetti. Mahkeme 4 polis memurunu (Mefaret S., Akın D., Ali K. ve Murat D.) ise ayrı ayrı 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Ekrem Kaceroğlu Davası

Reşit Aktaş, Kubilay Aktaş, Murat Keskin ve Suat Dinçer isimli 4 kişi hakkında, 7 Ekim 2014 tarihinde İzmir'in Bornova ilçesinde yapılan Kobanê eylemleri sırasında Ekrem Kaçeroğlu'nu linç ederek öldürdükleri iddiasıyla İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 29 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Davada daha önce verilen kararın, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Ceza Dairesi tarafından kısmen bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine başlanmıştı.

Mahkeme Reşit Aktaş, Kubilay Aktaş, Murat Keskin'i 'kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırdı, daha sonra bu cezayı her 2 kişi için de 25 yıla düşürdü. Suat Dinçer'in beraatına karar veren mahkeme Kubilay Aktaş hakkında çıkarılan yakalama kararının infazının beklenmesine hükmetti.

Urfa'da Seçim Çalışmaları Sırasında 4 Kişinin Ölümüyle İlgili Dava

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP Milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonucunda 4 kişi (Mehmet Yılmaz, Esvet Şenyaşar ve oğulları Celal Şenyaşar ile Adil Şenyaşar) yaşamını yitirmiş, 9 kişi ise yaralanmıştı. Yaralılardan Fadıl Şenyaşar 17 Haziran 2018 tarihinde hastaneden taburcu edildikten sonra gözaltına alınarak tutuklanmış, Enver Yıldız ise 18 Eylül 2019 tarihinde Urfa Adliyesi'nde gözaltına alınarak tutuklanmıştı. Eşini ve oğullarını kaybeden Emine Şenyaşar ile olayda yaralanan Ferit Şenyaşar'ın da aralarında olduğu, 2'si tutuklu 13 kişi hakkında açılan ve güvenlik gerekçesiyle Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne taşınan davanın karar duruşması 2 Nisan 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Fadıl Şenyaşar'ı 'öldürme' ve 'yaralama' suçlarından 37 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Enver Yıldız'a 'öldürme' suçundan verdiği müebbet hapis cezasını ise suçu ağır tahrik altında işlediği gerekçesiyle 18 yıl hapis cezasına indirdi. Tutuksuz 9 sanığı 4 yıl 8 ay 18 gün ile 6 ay 22 gün arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandıran mahkeme 1 sanık hakkında ise ceza verilmesine yer olmadığına hükmetti. 1 sanığın ise dosyasının ayrıldığı öğrenildi.

Umut Kitapevi Davası

9 Kasım 2005 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde Umut Kitabevi'ne düzenlenen bombalı saldırı ile ilgili olarak astsubaylar Ali Kaya ve Özcan İldeniz ile Veysel Ateş hakkında Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

21 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı 'delil yetersizliği' gerekçesiyle sanıkların beraatını istedi.

Mahkeme duruşmayı 20 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın 20 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme tüm sanıkların beraatına karar verdi.

Gül Kitapevi Davası

88 kişi hakkında 8 Eylül 20215 tarihinde Kırşehir'de Gül Kitabevi'nin yakılması ile ilgili Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 9 Temmuz 201 tarihinde görüldü. Mahkeme 'mala zarar verme' ve 'kasten yaralama' suçlarından kimi sanıkları 3 ay 10 gün hapis, kimi sanıkları ise 2.000 TL para cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ölen iki sanık hakkındaki dosyanın ise düşürülmesine karar verdi.

Gazeteci Can Dündar'a Silahlı Saldırı ile İlgili Yargılanan Kişiler

6 Mayıs 2016 tarihinde Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde gazeteci Can Dündar'a düzenlenen ve gazeteci Yağız Şenkal'ın yaralandığı silahlı saldırı ile ilgili olarak Murat Şahin hakkında İstanbul 28. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Murat Şahin'i 'silahla tehdit', 'kasten yaralama', 'ruhsatsız silah taşıma' suçlarından toplam 3 yıl 15 gün hapis ve 500 TL adli para cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Konya/Meram Katliamı Davası

1'i tutuklu (Mehmet Altun) 11 kişi hakkında 30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırı ile ilgili Konya 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

Davanın ilk duruşması 14 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Davayı izleyecek olan gazetecilere ve diğer kişilere telefon ve bilgisayar yasağı getirildiği öğrenildi. Mahkeme kimi baroların davaya müdahil olma yönündeki taleplerini reddetti. Mahkeme tutuksuz yargılanan sanıkların tutuklanması yönündeki talebin reddine karar verdi ve duruşmayı 8 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Deniz Poyraz Davası

17 Haziran 2021 tarihinde Deniz Poyraz'ın HDP İzmir il binasına yönelik silahlı saldırıda yaşamını yitirmesi ile ilgili olarak Onur Gencer hakkında İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

İddianamede Onur Gencer'in 'tasarlayarak kasten öldürme', 'işyeri dokunulmazlığını ihlal etme' ve 'siyasi partiler veya meslek kuruluşlarının kullanımında olan bina, tesis veya eşyaya zarar verme' suçlarından ağırlaştırılmış müebbet hapis ve 7 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Davanın ilk duruşması 29 Aralık 2021 tarihinde görüldü.

Duruşmanın görüleceği mahkeme salonunun yetersiz olması nedeniyle duruşmanın İzmir 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin salonuna taşındığı, buna rağmen çok sayıda avukatın ve davayı takip etmek isteyen kişinin duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi. Onur Gencer duruşmaya katıldı. Duruşma sırasında Onur Gencer'in Deniz Poyraz'ın akrabalarına cinsiyetçi küfürler ettiği, bunun ardından yaşanan tartışmalar nedeniyle mahkemeye ara verildiği ve ara sırasında Onur Gencer'in tutulduğu cezaevine geri götürüldüğü bildirildi. Mahkeme düzen ve disiplinin oluşmadığı gerekçesiyle avukatların beyanlarını almadan duruşmayı 24 Ocak 2022 tarihine erteledi.

1.11.4. Cezaevleri ile İlgili Davalar

Bu kapsamda takip edilen tek davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir.

F Tipi cezaevlerine geçişleri sağlamak ve açlık grevlerine son vermek amacıyla, 19 Aralık 2000'de 20 cezaevinde düzenlenen ve 32 kişinin öldürüldüğü "Hayata Dönüş" adı verilen operasyon sırasında, Bayrampaşa Cezaevi'nde 12 kişinin ölümü ve 29 kişinin yaralanmasıyla ilgili olarak, dönemin Jandarma Komutanlığı'nda görevli 196 kişi hakkında Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

4 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada Jandarma Genel Komutanlığı'nın mahkeme tarafından talep edilmesine rağmen operasyon sırasında yapılan telsiz konuşmalarının kayıtlarını ve operasyon sonuç raporunu göndermediği öğrenildi. Savunmaların ardından söz konusu belgelerin bir kez daha Jandarma Genel Komutanlığı ve İstanbul İl Jandarma Komutanlığı'ndan istenmesine karar ve-

ren mahkeme duruşmayı 8 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

8 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme dönemin Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Daire Başkanı Ali Aydın'ın ifadesinin tarihi açıklanmayan bir günde ve SEGBİS aracılığıyla alınmasına hükmederek duruşmayı 9 Aralık 2021 tarihine erteledi.

9 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme dönemin İçişleri Bakanı Sadettin Tantan ve Ceza ve Tevkif Evleri Müdürü Ali Suat Ertosun'un tanık olarak dinlenmesine hükmederek duruşmayı 19 Nisan 2022 tarihine erteledi.

2. KİŞİ GÜVENLİĞİ

2021 yılı, işkence ve diğer kötü muamele, kaçırılma ve zorla kaybetme açısından yoğun hak ihlallerinin tespit edildiği bir yıl olmuştur. Bu bölümde verilen hak ihlallerine kolluk kuvvetleri tarafından barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşlerine dönük yapılan müdahaleler sırasında uygulanan fiziksel şiddet, işkence ve diğer kötü muamele dahil değildir.

Ayrıca mevcut siyasal konjonktürde basının içinde bulunduğu durum nedeniyle çok az sayıda basın kurumu için kolluk kuvvetleri kaynaklı fiziksel şiddet, işkence ve diğer kötü muamele iddiaları haber niteliği taşımaktadır. Tersine, birçok örnekte, iktidara yakın basın kurumlarının polis şiddetini, işkenceyi ve kötü muameleyi adeta meşrulaştıracak tarzda yayın yaptığı görülmektedir.

Bunun yanı sıra, özellikle açık alanda meydana gelen olaylarda görüntü kaydeden gazetecilere ve vatandaşlara yönelik müdahaleler ve kaydedilen görüntülerin zorla silinmesi de Türkiye'de işkence ve diğer kötü muamelenin üstünün örtülmesi açısından bir diğer önemli konudur.

Bu bağlamda, Emniyet Genel Müdürlüğü 27 Nisan 2021 tarihinde yayınladığı "Ses ve Görüntü Kaydı Alınması" başlıklı genelge ile kamusal alanda polis memurlarıyla ilgili görüntü kaydı alınmasını yasaklamıştır. Anayasa'da güvence altına alınan barışçıl toplantı ve gösteri yapma özgürlüğüne yönelik kolluk güçlerinin keyfi ve yasa/hukuk dışı müdahaleleri sırasında başta işkence ve kötü muamele olmak üzere işlenen suçların üstünün örtülmesine ve görünmez kılınmasına yol açacak söz konusu genelgede şu ifadeler yer almaktadır: "Personelimizin görevini ifa ederken bu tür ses ve görüntü alınmasına tevessül edecek davranışlara fırsat vermemeleri, eylemin veya durumun niteliğine göre kayıt yapan kişileri engellemeleri, kanuni şartlar oluştuğunda adli işlem yapmaları gerektiği hususlarında tüm personelimizin bilgilendirilmesini önemle rica ederim." Yapılan itiraz üzerine Danıştay 10. Dairesi 11 Kasım 2021 tarihinde söz konusu genelgenin yürütmesini durdurmuştur.

Tüm bunlar bir arada değerlendirildiğinde, Türkiye'de işkence ve diğer kötü muamele gerçeğinin burada tespit edilenden çok daha yaygın ve sistematik olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Kolluk kuvvetleri, zabıta ve özel güvenlik güçlerinin neden olduğu hak ihlallerinin temel nedenlerinden başında cezasızlık politikası gelmektedir. Son yıllarda giderek daha da yaygınlaşmasına rağmen işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin açılan davaların sayısı çok azdır. Birçok örnekte kamuoyuna yansıdığı için sorumlular hakkında idari ve adli soruşturma açıldığı açıklanmakta ama daha sonra bu soruşturmalar sonucu sorumlular cezalandırılmamaktadır. Birçok örnekte yapılan şikâyetlere ilişkin takipsizlik kararı verildiği veya valilerin soruşturma için izin vermediği görülmektedir.

Bunun tersine işkence ve kötü muamele iddialarını gündeme getiren gazetecilere, avukatlara ve insan hakları savunucularına adli soruşturma ve kovuşturmalar açılmaktadır. Van'da 2 kişinin helikopterden atılması soncu bir kişinin öldüğü ve bir kişinin ise yaralandığı olayı haberleştiren gazetecilerin yargılanıyor olması iktidarın işkence ve diğer kötü muamele iddiaları karşısındaki tutumunu ortaya koyması açısından tipik bir örnektir. Dahası, en önemli denetim kurumu olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne işkence ve diğer kötü muamele iddialarına ilişkin verilen soru ve araştırma önergelerinin, söz konusu önergelerde yer alan işkence sözcüğünün "yaralayıcı oluğu" gerekçesiyle reddedilmesi de bu durumun bir diğer yönüdür.

2.1. İŞKENCE VE DİĞER KÖTÜ MUAMELE

2021 yılı içinde tespit edilen en az 152 ayrı olayda en az 449 kişi işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalmış ve en az 18 kişi yaralanmıştır. Tespit edilen bu 152 olayın 19'u ev baskınları sırasında, 87'si açık alanlarda ve 44'ü resmi gözaltı merkezlerinde meydana gelmiştir. 2 ayrı olayda ise zorunlu askerlik görevini yapmakta olan 2 kişi işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalmıştır. 152 olayın 112'sinde işkence ve diğer kötü muamelenin faili polistir. 19 olayda failler asker, 10 olayda bekçi, 11 olayda zabıta/özel güvenlik birimleridir. En az 30 olayda ise toplam 32 kişi polisin veya kendini polis/istihbaratçı olarak tanıtan kişilerin ajan olmaları yönünde baskılarına ve tehditlerine maruz kalmıştır.

2021 yılı içinde en az 14 mültecinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı tespit edilmiştir.

İşkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı tespit edilen çocuk sayısı ise en az 19'dur.

2 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde bulunan 3. Zırhlı Tugay Komutanlığı'nda zorunlu askerlik görevini yapan Hasan Düdük isimli bir kişinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Temizlik faaliyetine katılmadığı gerekçesiyle uzman çavuş R. K.'nin fiziksel şiddetine maruz kalan Hasan Düdük basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Darp raporu almak için hastaneye sevk edilme talebiyle revire gittiğimde, bana refakat eden uzman çavuş, doktoru hastane sevk belgesi vermemesi yönünde ikna etmeye çalıştı (…) Sevk raporu almama rağmen bölük komutanı hastaneye gitmeme izin vermedi (…) Bir yolunu bulup Çerkezköy Devlet Hastanesi'ne gidip darp raporu aldım (…) Yaşadıklarıma dayanamayıp firar ettim, 8 saat sonra geri döndüm (…) Askeri savcılıkta ifade vermeye götürüldüğümde yaşadıklarımın tümünü anlattığım bir savunma hazırladım ancak darp edildiğimi yazdığım için üstlerim tarafından savunmam yırtıldı. Sözlü verdiğim ifademde her şeyi savcıya anlattım. İfademi değiştirmediğim için başçavuş rütbesindeki bir başka üstüm tarafından darp edildim, ayak tırnağım kırıld*ı."

Haberde Hasan Düdük'ün sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunduğu ifade edildi.

4 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan eyleme yönelik müdahale sonucu gözaltına alınan Roni Dıtın Gören ve Ferhat Can isimli 2 kişinin gözaltında çıplak aramaya maruz kaldıkları ve bunu kabul etmedikleri için kıyafetlerinin polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak çıkarıldığı öğrenildi.

5 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ndeki protestolara katıldıkları için İstanbul'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 17 kişiden LGBTİ+ aktivistleri Yıldız İdil Şen ile Havin Coşkun'un gözaltında çıplak aramaya zorlandıkları, fiziksel ve psikolojik şiddete ve tecavüz tehdidine maruz kaldıkları öğrenildi.

5 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 4 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan eylem sonrasında İstanbul'da ev baskınları ile gözaltına alınan 22 kişinin ev baskınları sırasında ters kelepçelenerek yere yatırıldığı, polis aracına bindirilirken fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi. Ayrıca çıplak arama dayatmasını kabul etmeyen kişilere polisin fiziksel şiddet uyguladığı bildirildi.

Bir eve yapılan baskın sırasında evde bulunan bir kişinin rahatsızlandığı bildirildi. Yine bu soruşturma kapsamında İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Yeldeğirmeni mahallesinin muhtarı Sultan Aksu'nun evinin de basıldığı, evde bulunan kişilerin zorla yere yatırıldığı, evin mahalle muhtarının evi olduğu anlaşılınca polisin "özür dileyip" evden ayrıldığı öğrenildi. Bir eve yapılan baskında ise evde kimse olmadığı için polisin kapının yanındaki duvarı kırarak eve girdiği bildirildi.

6 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 4 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan eylem sonrasında yapılan ev baskınları ile gözaltına alınan ve gözaltında çıplak arama dahil işkence ve kötü muameleye maruz kalan 36 kişi ile görüşmek üzere 6 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne giden İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı avukat

Eren Keskin'in gözaltındakilerle görüşmesine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

Gözaltına alınanların gözaltı süresinin 48 saate uzatıldığı bildirildi.

7 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'da Marmaray'ın Üsküdar İstasyonu'nda 4 mülteci çocuğun "trene kaçak bindikleri" gerekçesiyle güvenlik görevlilerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Güvenlik görevlilerinin görüntü kaydı alan yolculara da müdahale ettiği öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Güldalı köyüne, sigara kaçakçılığı yapıldığı iddiasıyla güvenlik güçleri tarafından düzenlenen operasyon sırasında yapılan bir ev baskınlarında Ekber Hudai ve İbrahim Fırat isimli 2 kişinin güvenlik güçlerinin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi

Avukat Ramazan Kurt basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*İzin belgesi ve gözaltı kararı olmamasına rağmen evde arama yapıldı ve müvekkillerim gözaltına alındı (…) Evde hiçbir suç unsuru bulunmamasına rağmen müvekkillerime söz konusu suçu işlediklerine dair çok ağır işkenceler uygulayarak zorla itiraf etmeleri sağlanıyor. Müvekkiller de bu durumu kabul etmiyor. Şüpheli dahi olmamalarına rağmen polis, yaptığı işkence ve hakaretler ortaya çıkmasın diye müvekkiller gözaltına alınıyor ve emniyete götürülüyor (…) Kolluk gözaltına alınanların aileleri ile irtibata geçiyor ve söz konusu olay hakkında şikayetçi olmamaları yönde baskı uyguluyor (…) Müvekkillere böyle bir olay olmadığını ailelerine söylemelerini istiyorlar. Aileler söz konusu uzlaşıyı kabul etmiyor ve suç duyurusunda bulunacaklar.*"

12 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Üçdirek mahallesinde yapılan bir ev baskınında gözaltına alınan 2 kişinin (Mehmet İkincisoy ve Faruk İkincisoy) baskın sırasında jandarmanın fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

14 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 9 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde gözaltına alınan D. E. (15, e) isimli çocuğa polis tarafından gözaltında gün boyunca zorla İstiklal Marşı okutulduğu ve çocuğun "*Her hafta sana bir ödev vereceğiz ve sen de ödevini yapacaksın, yapmazsan sonuçlarına katlanırsın*" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

15 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Gençlik Meclisi üyesi Şakir Can'ın 13 Ocak 2021 tarihinde Batman'da yapılan Serê Salê kutlamasına yönelik polis müdahalesi sonrasında özel harekât polisleri tarafından "*Bir kurşunluk canın var. Başka sefere gözaltı falan olmayacak*" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

18 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Gençlik Meclisi üyeleri Ezgi Orak ve Hatice Aras'ın polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Ajanlık dayatmaları ile ilgili olarak İHD Ankara Şubesi'nde bir basın toplantısı düzenleyen Ezgi Orak şunları belirtti: "*Yolda yürürken beni durduran ve TEM Şube'de görevli olduklarını belirten iki polis isimlerini verdikleri bazı parti çalışanları hakkında benden bilgi almaya çalıştı. Bana zorla telefon numaralarını vermeye çalıştılar (…) Polisler bana, 'Biz senin ne yaptığını biliyoruz' diyerek yer aldığım legal parti çalışmalarını illegalleştirmeye çalıştılar ve beni böyle suçladılar. 'Seni bulacağız, yaptıklarının hesabını vereceksin' diye beni tehdit ettiklerinde onlara yaptıklarının taciz olduğunu söyledim. Onlar da bana, 'Umurumuzda değil. Biz işimizi yapıyoruz, gücümüzü de devletten alıyoruz' dediler.*"

Hatice Orak ise şunları söyledi: "*11 Ocak günü evimin önünde kendilerini polis olarak tanıtan iki kişi tarafından durduruldum. Konuşmayı reddettiğim için bu kişiler tarafından takip ve tehdit edildim.*"

28 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ali El Sülo isimli Suriye vatandaşı bir mültecinin eksik evrak gerekçesiyle çağrıldığı Mardin İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nde kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan 2 kişi tarafından ajan olmaya zorlandığı öğrenildi. Haberde bunu kabul etmemesine rağmen Ali El Sülo'nun daha sonra tekrar arandığı ve sınır dışı edilmekle tehdit edildiği belirtildi. Ali El Sülo'nun İnsan Hakları Derneği'ne başvurduğu ve konuyla ilgili suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

Ali El Sülo'nun 12 Mart 2021 tarihinde 'örgütle bağlantısı olduğu' iddiasıyla gözaltına alındığı ve sınır dışı edilmek üzere Antep'te bulunan Geri Gönderme Merkezi'ne götürüldüğü öğrenildi.

Mardin İl Göç İdaresi'nin sınır dışı etme kararını avukatlara vermemesi nedeniyle Ali El Sülo'nun durumuna ilişkin Mardin Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne yapılan başvurunun "eksik evrak" gerek-

çesiyle reddedildiği öğrenildi. Ret kararı üzerine avukatlarının Anayasa Mahkemesi'ne tedbir karar talebiyle bireysel başvuruda bulunduğu öğrenildi.

1 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Kaldıraç dergisi okuru olduğu bildirilen Elif Ceylan ile ailesinin polis tarafından tehdit edildiği öğrenildi.

Konuyla ilgili İHD Ankara Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında şunlar belirtildi:

"*Elif Ceylan geçen hafta Ankara Emniyet Müdürlüğü'nden olduğunu söyleyen biri tarafından arandı. Emniyet Müdürlüğü'ne çağırarak konuşmak istedikleri şeyler olduğunu belirttiler. Yanıtı olumsuz olunca bu sefer ailesini arayarak çocuklarının tehlikede olduğunu, çocuklarının 'iyiliğini' istediklerini söyleyerek aileyi terörle mücadele şubesine çağırdılar. Ailesi ile birlikte Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne giden Elif Ceylan 'Yukarda mı olmak istersin aşağıdaki nezaretlerde mi? Nereye gidersen git attığın her adımdan haberimiz olacak. Her hafta buraya çay içmeye gel, biz sana mezun olunca iş buluruz, burs bağlarız. Seni evinden alır evine bırakırız' söylemleriyle tehdit edildi.*"

1 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden HDP Parti Meclisi eski üyesi Erol Çiftçi'nin gözaltına alındığı bir soruşturmada gizli tanık olması yönünde polisin baskısına maruz kaldığı öğrenildi.

Konuyla ilgili basında yer alan açıklamasında Erol Çiftçi şunları belirtti: "*Babamla birlikte [Tuzluçayır Polis Karakolu'na] gittik, babamı karakolun içerisine almadılar. O dışarıda bekledi. Ben de içeri girdikten sonra beni 3 kişi bir odaya aldı. Tanımadığım kişiler, sivil giyimliydiler. Gözaltına alındığım soruşturma dosyasıyla ilgili 'gizli tanık' olarak ifade vermemi istediler. Polisler, 'gizli tanık olursan, yaşadığın şehir bile farklı gösterilecek. İsmin kesinlikle görünmeyecek. Kimse seni bilmeyecek' diyerek beni ikna etmeye çalıştılar. Gizli tanık olmayı kabul etmeyince tehditlere maruz kaldım. Polisler, 'Bugün buradan çıkarsan iki elim yakanda olacak. 7 kardeşsiniz, hepiniz okuyorsunuz ama herhangi bir geleceğiniz olmayacak. Her boş anımda seni rahatsız etmeye, seni kaçırmaya çalışacağım. İstediğim zaman seni bu emniyete, farklı karakola çağırırım. Sen gelmeye mecbursun' sözleriyle tehdit ettiler. Tam bir buçuk saat beni karakolda tuttular. Bana 'gittiğin her yerde, okuduğun yerde seni terörist olarak tanıttıracağız, seni hiçbir yerde barındırmayacağız' dediler.*"

2 Şubat 2021 tarihinde basında İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemlere yönelik polis müdahalelerini protesto etmek için yapılan eylemlere yönelik polis müdahalesi sırasında gözaltına alınanların, gözaltına alınırken ve gözaltında fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldığı en az 1 kadının taciz edildiği öğrenildi. Ayrıca 1 gazetecinin de polisin kullandığı plastik mermi sonucu yüzünden yaralandığı öğrenildi.

K. Ç. maruz kaldığı fiziksel şiddet ve taciz ile ilgili basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Arkamda 4 çevik kuvvet polisi bulunuyordu. Çember altında bulunduğum sırada kalçam iki kere sıkıldı. Fark ettiğim anda arkamı döndüğümde yalnızca 4 çevik kuvvet polisi olduğunu gördüm, onlara tepki göstererek uzaklaşmalarını söyledim (…) Gözaltı aracına sokulmak üzere sağ kolum çevrilerek ve sürüklenerek araca yüz üstü yapıştırıldım. Bu sırada sağ kolumda olan polis iki bacağımı açarak tek bacağı ile özel bölgeme bastırarak ters kelepçe yapmaya çalıştı. Yanımdaki kadın arkadaşım tepki göstererek bacağını oradan çekmesini söyledi. Ters kelepçe yapılıp gözaltı aracına sokuldum.*"

E. E. şunları belirtti: "*Trafiğin işlek olduğu bir caddede saldırıya uğradığımız için birçoğumuz ezilme tehlikesi yaşadık. Gözaltılar yapılırken ise her bir öğrencinin üzerine en az 10 polis çullandı. Bir arkadaşımızın ayağı çatladı. Bir arkadaşımızın çenesi yerinden çıktı ve bir arkadaşımız ise kafasına aldığı darp nedeniyle travma geçirdi.*"

Şeyma Çopur şunları belirtti: "*Durakta beklerken polislerin zorba tavrıyla karşılaştık. Herhangi bir anons olmadı, polis amiri koşarak geldi ve bir arkadaşımızı itti, 'aşağı bakın' dedi. Direkt gözaltına alındık (…) Zaten hepimiz ters kelepçe ile gözaltına alındık. Fiziki ve sözlü olarak taciz edildik. Bir sürü küfür edildi. 'Biz devletiz, burada size neler yapacağımızı biliyor musunuz?' gibi sözler söylediler. Fiziki olarak erkek arkadaşlarımızın yumurtalıkları sıkıldı. Ters kelepçe gözaltı sürecinde devam etti. Bir arkadaşımızın bileği çok fazla morarmasına rağmen gevşetilmedi. Polis bir arkadaşımızın çenesini yerinden çıkardı. Araç içinde de darp edildik. Benim vücudumun çeşitli yerlerinde ezilme ve morluklar var.*"

Batuhan Çotur şunları belirtti: "*Polisler gözaltına alırken sözlü taciz etti ve fiziksel şiddet kullandı. Yumruk atıp yerde sürüklediler. Ters kelepçe işkencesi uygulayarak araca bindirdiler. Gözaltı aracında*

hem sözlü taciz hem fiziksel işkence uygulanmaya devam edildi."

Rıdvan Gezer şunları belirtti: "*Polisler beni ve yanımdaki arkadaşları gözaltına almaya çalışırken ilk önce ters kelepçe yapmaya çalıştı. Daha sonra ters kelepçe yapamayan polisler maskelerimizi almaya çalışıp iterek ve sürükleyerek araca bindirmeye çalıştı. Birçok arkadaşımıza bu sırada tekme ve yumruk atıldı. Daha sonra araca kelepçesiz bindirildiğim için ve araç içinde ters kelepçeye direndiğimiz için yeniden dışarı sürüklendim ve ters kelepçe işkencesi bu sefer de dışarıda uygulandı. Bu sırada başka bir araca götürüldüm ve arkamdan bir polis gelip beni yumruklamaya başladı. Daha sonra ise başka bir arkadaşımı yanıma getirip üstüme attı. Bu sırada aracın arkasından cop alan polis ikimize de vurmaya başladı. Ben ters kelepçeli olduğum için kafamı koruyamadım ve en az iki defa kafama copla darbe aldım.*"

Elif Üçerli şunları belirtti: "*Akşam saat 16.30 gibi gözaltına alındık, sabah 05.00'e kadar otobüste bekletildik. Ortamın kendisi zaten işkenceydi. Kaba dayak hep vardı, hâlâ omuzlarım ağrıyor. Benim tansiyonum çıktı, uzun süre inmedi. Telefonları tutanaksız almaya çalıştılar.*"

Tanya Kara şunları belirtti: "*İşkence ile gözaltına aldılar. Yolda yürürken gözaltına alındık. Bütün sokaklar tutulmuştu. Arkadaşlarımızı yerlerde sürüklediler, yere yatırıp ters kelepçe yaptılar. Dörtbeş polis ayaklarıyla üzerimize bastı. Kafasına ciddi darbeler alan arkadaşlarımız var. Hakaret ettiler, 'Bizim yüzümüzü unutmayın' diye tehdit ettiler. Kadın arkadaşlara özellikle sert davrandılar. Kadınların saçlarını çektiler, tekmeleyerek yerlerde gözaltına aldılar. Bebek'te gözaltına alınan bir arkadaşımızın vajinasına tekmeler atıldı.*"

Caner Delisu şunları belirtti: "*Gözaltıların olduğu araca cop soktular ve copla bir arkadaşımızın kafasına da dahil olmak üzere vurdular. Sözlü olarak tehditler oldu, 'sizi bitireceğiz' diye tehdit ettiler. Ters kelepçeyi reddettiğimizde kafamızı arabaya vurdular. Hastane önünde yaptılar bunu. Ses çıkardığımızda içeri gelip sözlü hakaretlerde bulundular, 'Siz teröristsiniz' dediler. Doktor odasına girmeden bacağımı tekmelediler.*"

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden İzmir'de Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemlere yönelik polis müdahalelerini ve LGBTİQ'lara yönelik ayrımcılığı protesto etmek için yapılan eylemlere yönelik polis müdahalesi sırasında gözaltına alınan kişilerin gözaltına alınırken ve gözaltında polisin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

Berke Avcı basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Üzerime 7-8 polis geldi ve çekiştirmeye başladılar, beni yere düşüremeyince bir polis telsiz ile kafama vurdu ve telsiz parçalandı. Daha sonra polis sayısı artınca beni yüz üstü yere yatırdılar. Ellerimi belime çekip ters kelepçe yapmaya çalıştıkları sırada direndim. Ellerimi arkaya alamayınca 1 polis karnıma, 1 polis de kafama tekme atmaya başladı. Ben kalkmaya çalışırken biraz yerden yükseldiğim zaman polisin biri ayağı ile kafamın üstüne çıkarak tüm ağırlığını kafama verdi ve bir süre tek ayak üstünde kafamda kaldı. Tekrar yere indirdikleri zaman başka bir polis topuğu ile elime bastırdı. Daha sonra elimi belime götüremedikleri ve ters kelepçe yapamadıkları için bir polisin elimi kırmaya çalıştığını fark edince direnmeyi bıraktım ve elimi belime götürmelerine izin verdim. Üzerimde mont ve çanta olduğu için polis elimi belime götürse de plastik kelepçeyi takamadı. Ve bu yüzden kolumu iyice zorladılar (…) Araca bindiğim zaman bütün arkadaşlarım ters kelepçeliydi ve içeride birçok arkadaşım saçlarından çekilerek, üzerine oturularak, tekme atılarak darp ediliyordu.*"

Zilan Tayboğa şunları belirtti: "*Ters kelepçe ile gözaltına alındım. Bir erkek polis diziyle sırtıma bastı. Başka bir erkek poliste saçımı çekip kafamı yere vurdu. Kafamı yere vurdukları sırada dudağım patladı ve kanadı. (…) Gözaltı aracının içinde de darp etmeye devam ettiler.*"

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 30 Ocak 2021 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde V. İ. isimli bir çocuğun bekçiler tarafından fiziksel şiddet kullanılarak ve ters kelepçelenerek gözaltın alındığı öğrenildi. Olay üzerine V. İ.'nin ailesi ve çevrede bulunan kişiler ile bekçiler arasında tartışma çıktığı ve tartışma sonucu bekçilerin havaya ateş açtığı öğrenildi.

Gözaltına alınan V. İ, annesi ve ablasının aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı bildirildi.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 28 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınarak Eyüp Karakolu'na götürülen HDP üyesi

Sinan Alabakır'ın polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 26 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan HDP üyesi Gülay Alabukan'ın götürüldüğü Sancaktepe Karakolu'nda polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 5 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de yapılan eyleme yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınanlardan 2 kadının çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Çıplak arama dayatmasına maruz kalan 1 kadın basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Gündoğdu Meydanı'nda ters kelepçe ile gözaltına alındım. Araçta 5 kişiydik. Arabada 3 erkek 2 kadın vardı. Hastaneye gittikten sonra güvenlik şubeye getirildik ve kapıda kamera veya herhangi bir şey yoktu. Orada erkek polis vardı ve dedi ki 'Çıplak arama yapılacak, ardından nezarete götürüleceksiniz' (…) İki kadın polis bizi odaya koydu ve ilk olarak telefon IP numarasını aldı. Mail adresini aç dedi ve telefonumu kontrol etti. Ardından bana 'parça parça arama yapacağız' dedi. Ben, 'Bu çıplak arama mı? Çıplak aramaysa kabul etmeyeceğim' dedim. Polis bana bağırdı ve bana 'Biz de senin oranı buranı görmeye meraklı değiliz. Ben memurum ve bunu yapmak zorundayım' dedi. (…) İç çamaşırımı çıkardı ve bana 'otur kalk, otur kalk' dedi. Ben de dediklerini tartışarak yaptım.*"

Çıplak arama dayatmasına maruz kalan diğer kadın ise şunları belirtti: "*Biz gözaltına alınıp hastaneden geldikten sonra Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne getirildik. Polisler bana rutin arama yapılacağı söyledi. Çıplak arama ilk başta benden önce arama odasına giren arkadaşıma yapıldı. Arkadaşım odadan çıkınca çok kötüydü ve gözleri dolmuştu. Daha sonra bana da aynı şekilde arama yapılacağı söylendi. İç çamaşırıma kadar çıkarttılar. Çıplak arama için 'parça parça tarama' dediler. Daha sonra ben 'Bu bir işkencedir' diye bağırdım. Ardından kadın polisler bana vurmaya çalıştı. Ben de 'Bana şiddet uygulayamazsınız' dedim. Sinirlendim ve çığlık attım. Zaten sesimi duyan avukatlar yukarı çıktı. Ben avukatlara 'Çıplak arama yapılıyor' dedim. Avukatlar duruma tepki gösterdi. Daha sonra diğer avukatlarımız geldi. Dilekçeyle suç duyurusunda bulunduk.*"

İzmir Valiliği yaptığı açıklama ile çıplak arama iddialarını yalanladı. Çıplak arama dayatması iddialarının Valilik tarafın yalanlanması üzerine İzmir Barosu şu açıklamayı yaptı: "*İzmir Valiliği tarafından yapılan açıklama ve servis edilen görüntülerde, arama işlemine başından itibaren avukatların eşlik ettiği algısı yaratılmaya çalışılmaktadır. Bu iddia tümüyle gerçek dışı olup çıplak arama işkencesi iddiaları sevk edilen ilk beş kişi arasında bulunan iki kadına ve meslektaşlarımızın şube binasına alınmadığı zamana ilişkindir (…) İfadeye katılmak üzere Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne giden avukatlar arama yapıldığı gerekçesiyle başlangıçta ifadelerin alındığı İl Emniyet Müdürlüğü binasına alınmamış, başsavcı ile yapılan görüşmeler sonucunda ve ancak başsavcının verdiği talimat ile içeri girebilmişlerdir. Avukatların içeri girmesinden sonra müvekkilleri ile yaptıkları görüşmelerde iki kadın tarafından kendilerine çıplak arama işkencesi yapıldığı bildirilmiştir (…) İşkence faili şüpheli kolluk görevlilerinin eşkâlleri müvekkil görüşmeleri sonucunda avukatlarınca tespit edilmiş ve haklarında ifadeye katılan avukatlar tarafından suç duyurusunda bulunulmuştur.*"

Halkın Hukuk Bürosu 8 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile müvekkilleri Murat Yüksel'in 4 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Sultangazi ilçesinde gözaltına alındıktan sonra götürüldüğü Gazi Karakolu'nda kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan 2 kişinin ajanlık dayatmasına maruz kaldığını, kabul etmemesi üzerine ölümle tehdit edildiğini duyurdu.

16 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasını protesto eylemleri ile ilgili olarak 7 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alınıp tutuklanan ve avukatlarının yaptığı itiraz üzerine 12 Şubat 2021 tarihinde tahliye edilen HDP Gençlik Meclisi üyesi Muhammed Ünal'ın gözaltında tutulduğu İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde fiziksel ve psikolojik işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Muhammed Ünal, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Emniyette bana Boğaziçi'ne niye geldin, seni buraya kim gönderdi, ne için buradasın, amacın ne, kime çalışıyorsun? Bize yardımcı ol, bizde sana yardımcı olalım' dediler (…) Yönelttikleri soruların resmi ifade olup olmadığını sorduğumda ise 'hayır sadece sohbet ediyoruz' cevabı verdiler. Yaptıklarının suç olduğunu, avukatım gelmeden konuşmayacağımı ve susma hakkımı kullanacağımı*

söyledim. Bunun üzerine fiziki ve psikolojik şiddet ile işkenceye maruz kaldım."

18 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 14 Şubat 2021 tarihinde Aydın'ın Söke ilçesinde gözaltına alınan HDP Söke İlçe Eş Başkanı Sadegül Akalın, Didim ilçesinde gözaltına alınan HDP il yöneticisi Caize Yörücü ile ismi öğrenilemeyen HDP üyesi 2 kadının gözaltında çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi.

Sadegül Akalın basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Bizi nezarete atmak için bir odaya aldılar ve çıplak arama yaptılar. Arama odasına ilk girdiğimizde bir kadın polis vardı. Kıyafetlerimizi çıkarmamızı istedi. Ben duruma itiraz ettim. Çıplak aramanın hukuka aykırı ve insanlık dışı bir uygulama olduğunu söyledim. Orada o esnada avukatlarımızda yoktu. Biz ilçe emniyette 2 kadın çıplak aramaya maruz kaldık.*"

Caize Yörücü ise şunları söyledi: "*Biz 2 kadın ilçede gözaltına alındık. Bizi bir odaya koydular ve kapıyı yarım açık bıraktılar. Kapının önünde 3 veya 4 erkek polis vardı. Bizi çırılçıplak soydular, çıplak arama yaptılar. Sonra nezarete atıldık.*"

21 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ağrı'nın Patnos ilçesindeki bir eve özel harekat polisleri tarafından yapılan baskın sırasında evde bulunan 3 kişinin fiziksel şiddete maruz kaldıkları, sırtlarına basılarak ve başlarına silah dayanarak dışarıda kar üstünde bekletildikleri, 1 çocuğun ise evin balkonunda yere yatırılarak bekletildiği öğrenildi.

21 Şubat 2021 tarihinde Batman'da ismi öğrenilemeyen bir çocuğun sokakta polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı öğrenildi. Polisin çocuğun kolunu büktüğü, sırtına bastığı ve ters kelepçe taktığı anlara ait görüntüler basında yer aldı.

25 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara'nın Çankaya ilçesinde sokakta tezgah açan Zehra Canan (70) isimli bir kişinin bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Zehra Canan basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Her akşam olduğu gibi yine Meşrutiyet Caddesi'nde bir mağazanın önünde tezgah açtım. Bekçi 'kalk buradan' dedi. Ben karşı gelmedim, 'Tamam toplayıp eve gideyim' dedim. Ondan sonra bekçilerden biri 'hayır' diyerek beni itekleyip sürükledi (…) Zorla karakola götürmek istediler, sürüklediler.*"

27 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesine bağlı Karacadağ kırsal mahallesine, hakkında yakalama kararı olan bir kişiyi gözaltına almak için giden jandarma birimleri ile bu kişinin yakınları arasında çıkan tartışma sırasında Z. A. isimli bir kadının jandarmanın fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

26 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 23 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de Halkevleri üyesi 2 kişinin afiş astıkları sırada polis tarafından karakola götürüldüğü ve orada ajanlık dayatmasına maruz kaldıkları öğrenildi.

5 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara'da kaçırılan 3 kişinin Ankara Valiliği'ne dilekçe vermelerinin engellenmesi ile ilgili olarak ABRA Hukuk Bürosu üyesi Tonguç Cankurt isimli avukatın Ankara'da polis tarafından tehdit edildiği öğrenildi.

ABRA Hukuk Bürosu tarafından yapılan açıklamada şöyle denilmiştir: "*Bir hafta önce (26 Şubat 2021) öğrenciler yaşananlarla ilgili Ankara Valiliği'ne dilekçe vermek istemişlerdi. Ancak öğrenciler daha Valiliğe ulaşamadan, bindikleri taksi yoldan çevrildi ve gidişleri engellendi. Ankara Valiliği önünde öğrencilerin yaşadığı hak gaspını belgelemek ve hukuka aykırı bu işleme karşı çıkmak için delil toplayan büromuz avukatlarından Tonguç Cankurt'un etrafı Ankara Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürlüğü ekipleri tarafından sarılmış, telefonuna el konulmaya çalışılmış ve büromuz hedef gösterilerek avukatlığı üzerinden tehdit edilmiştir.*"

8 Mart 2021 tarihinde Adıyaman'da yol kontrolü sırasında polis tarafından durdurulan bir araçta bulunan Mehmet Mithat Arıkçı ve Mehpare Sahan isimli 2 kişinin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yüzleri ile vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. Konuyla ilgili olarak Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı bildirildi.

7 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan Habur Sınır Kapısı'nda gümrük görevlileri ile tartışan bir kişinin polis tarafından kelepçelendiği ve daha sonra fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. İsmi öğrenilemeyen kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

10 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hakkari'den Batman'a giden Fethiye Çakmak isimli bir kişinin bindiği otobüsün Van'ın Gevaş

ilçesindeki Balaban Jandarma Karakolu önündeki kontrol noktasında durdurulduğu ve yapılan GBT kontrolü sonrasında Fethiye Çakmak'ın götürüldüğü karakolda çıplak arama uygulamasına maruz bırakıldığı öğrenildi.

Fethiye Çakmak basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: *"Otobüsten indirdikten sonra çantamı göstermemi istediler. Ben de 'özel eşyalarım var, çantamı açamam' dedim. Israr ettiklerinde çantamdaki bütün eşyaları yere fırlatıp, 'alın bakın' dedim. Çantama baktıktan sonra kadın korucu çağırdılar. Gelen kadın korucu beni bir odaya götürüp, çırılçıplak soyup aradı. İtiraz etmeme rağmen zorla çıplak aramaya maruz kaldım. Hukuki dayanak talebinde bulunduğumda ise 'Kes sesini' diyerek bana bağırdılar."*

11 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 8 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da İstiklal Caddesi'nde yapılan Feminist Gece Yürüyüşü'ne katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 18 kadından 2'sinin gözaltında çıplak arama uygulamasına maruz bırakıldığı öğrenildi.

CHP Diyarbakır Hazro İlçe Başkanı Turgut İnce'nin evi 12 Mart 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Evde yapılan arama sırasında yüzüstü yere yatırılan Turgut İnce'nin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Aramanın ardından polisin "yanlış ihbar" diyerek evden ayrıldığı bildirildi.

20 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 19 Mart 2021 tarihinde evlerine gittikleri sırada 14 yaşındaki çocuklarının maske takmadığı gerekçesiyle polis tarafından durdurulan kişilerin, daha sonra evlerini basan polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. İsimleri öğrenilemeyen 2 kişinin polis tarafından gözaltına alındıkları bildirildi.

21 Mart 2021 tarihinde TBMM'de gözaltına alınan Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun gözaltı sırasında kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Kavaklıdere Polis Karakolu'na götürülen Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun ifadesinde, gözaltı sırasında maruz kaldığı kötü muameleyi belirttiği bölümlerin karakoldaki sivil giyimli bir şahıs tarafından çıkartıldığı, karakoldaki kişilerin "müdür" dediği şahsın ismini ve sicil numarasını avukatların talebine rağmen vermediği öğrenildi.

Ömer Faruk Gergerlioğlu söz konusu ifadesinde şunları belirtmektedir: "*Ayrıca gözaltına alındığım sıradaki hususları eklemek istiyorum. Sabah tuvalete gidip daha sonra ellerimi yıkamak için çıktığımda orada bir kısım meclis polisinin beklemekte olduğunu gördüm. Elimi yıkadım ve abdest aldım. Polislere sabah namazını kılmak istediğimi, ondan sonra da giyinerek işlem yapabileceklerini söyledim. Dar olan sabah namazı vakti ile bir an önce namazımı kılmak istedim ve üzerimi giymek istediğimi ifade ettim. Karakolda kılarsınız dediler. Ama karakola kadar sabaha namazı vaktinin geçeceği ve kılamayacağımı söyledim. İzin vermeleri hâlinde namazımı kılıp üzerimi giyerek daha sonra gidebileceğimi söyledim. Ancak izin vermeyip koluma hızlıca girerek beni koşar adım götürmeye başladılar. Elbiselerimi ve ayakkabılarımı giyemeyerek terliklerim ile çıkmak zorunda kaldım. Beni çekiştirdiler ve asansörden indiğimizde merdiven tırabzanlarına elimi tutarak 'ne yapıyorsunuz' dedim. Buna rağmen güç kullanarak beni polis otosuna bindirdiler. Üzerimde pijamalarım ve ayağımda terlikler var iken bu yapıldı. Sanırım kamuoyuna uygunsuz bir görüntümün servis edilmesi için özellikle yapıldı. Ayrıca ibadet özgürlüğüm de ihlal edilmiştir ve bu güç kullanma esnasında da sol ön kolumda ekimozlar oluşmuştur. Boynumda kas ağrıları vardır. Olayın sıcaklığı geçtikten sonra hissettiğim, parmağımı bükmekte zorlandığım doktor raporunda yoktur. Kendimi orada ifade etme özgürlüğüm ve ibadet özgürlüğüm ihlal edilmiştir ve güç kullanmak suretiyle darp edildim. Ceza hukuku açısından hiçbir suçlamayı kabul etmiyorum, yaptığım filler ve sözler hukuka aykırı değildir. Ayrıca hukuka aykırı olarak yakalamam yapıldığı için şikayetçiyim."*

21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan Newroz kutlaması sırasında alana girerken gözaltına alınan kişilerin gözaltı sırasında ve gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Basında yer alan haberlerde gözaltına alınan kişilerin fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldıkları; engelli olduğu bildirilen bir kişinin iki kez atak geçirdiği, polisler tarafından ip ile bağlandığı ve kafasının da defalarca duvara vurulduğu belirtilmektedir.

Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasını protesto eylemleri sırasında 25 Mart 2021 tarihinde kampüs içinde gözaltına alınan 12 öğrencinin, Covid-19 testi için götürüldükleri hastanede kelepçeli muayeneye karşı çıktıkları gerekçesiyle işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları, 1 öğrencinin burnunun kırıldığı öğrenildi.

24 ve 25 Mart 2021 tarihlerinde, Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Karahamzan köyünün 21 Mart 2021 tarihinde yapılan Newroz kutlaması gerekçesiyle askerler tarafından basıldığı, köy meydanına toplanan ve aralarında 11 yaşında bir çocuğun da olduğu kişilerin askerlerin fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

26 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 18 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde, hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan DBP çalışanı Azad Polat'ın Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tutulduğu 4 gün boyunca işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Azad Polat basında yer alan ifadelerinde fiziksel şiddete, tecavüz tehdidine maruz kaldığını, elektrik verilerek işkence edildiğini, çıplak fotoğraflarının çekilerek sosyal medyada yayınlanacağı yönünde tehdit edildiğini belirtmektedir.

25 Mart 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'nde 12 öğrencinin gözaltına alınmasını protesto etmek için 26 Mart 2021 tarihinde Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 52 kişinin, gözaltı sırasında ve gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, gözaltına alınan kişilerin ters kelepçelenerek yerde sürüklendikleri, sözlü şiddet ve tecavüz tehdidine maruz kaldıkları belirtilmektedir.

30 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Gençlik Meclisi üyesi Çekdar Aksucu'nun 29 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da bir polis aracına bindirilerek ajan olmaya zorlandığı öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden İstanbul'da Burak Ali Celal Kırıcı isimli bir kişinin 13 Mart 2021 tarihinde trafikte bir polis memuru ile tartışmasının ardından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, Burak Ali Celal Kırıcı'nın tartıştığı polis memuru tarafından bindirildiği araçta ve daha sonra 7-8 polis memuru tarafından zorla götürüldüğü boş bir alanda fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldığı belirtilmektedir.

Burak Ali Celal Kırıcı'nın maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen bir rapor aldığı ve sorumlu polis memurlar hakkında suç duyurusunda bulunduğu bildirildi. Polis tarafından hazırlanan tutanakta ise Burak Ali Celal Kırıcı'ya karşı kademeli güç kullanıldığının belirtildiği öğrenildi.

11 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Dumlupınar kırsal mahallesinde 6 Nisan 2021 tarihinde yapılan ev baskınında İbrahim Halil Ercan isimli bir kişinin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Bir yakının evinde gözaltına alınmasının ardından başına poşet geçirilerek ve ters kelepçelenerek Dicle kırsal mahallesindeki evine götürülen İbrahim Halil Ercan'ın yol boyunca polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı bildirildi. Evi ve bahçesi polis tarafından belli yerlerde kazı yapılarak aranan İbrahim Halil Ercan'ın bulunduğu iddia edilen mühimmatları üstlenmesi için ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

Avukatlarının maruz kaldığı işkence ve kötü muameleye ilişkin savcılığa suç duyurusunda bulunacağı öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 2 Nisan 2021 tarihinde Ağrı'da bir özel harekat polisi ile tartışan ismi öğrenilemeyen bir kişinin, şikayet için gittiği Murat Şehit Halis Çınar Polis Karakolu'nda karakola gelen 14 özel harekat polisinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca olaya müdahale eden karakolda görevli 3 polis memurunun da özel harekat polislerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı belirtildi. Olay sırasında ayrıca karakolda bulunan avukatın çektiği görüntülerin de özel harekat polisleri tarafından silindiği bildirildi.

Maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen tıbbi rapor alan bu kişinin 14 özel harekat polisi hakkında suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa'nın Akçakale ilçesinde 2 kişinin trafikte tartıştıkları ve sivil polis olduğu bildirilen 2 kişinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. 2 kişinin daha sonra Akçakale İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü bildirildi.

15 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Zorova kırsal mahallesinde duvara yazılan "Yaşamı uğruna ölecek kadar çok seviyoruz" yazısı nedeniyle jandarmanın köydeki gençleri köy meydanında topladığı öğrenildi. Haberde jandarmanın bir kişiye fiziksel şiddet uyguladığı ve buna tepki gösterenlerin de

hakaret ve tehditlere maruz kaldığı belirtildi. Jandarmanın 10 kişiyi ilçe merkezine götürdüğü, daha sonra onları kırsal mahalleye geri getirdiği ve bu süre içinde bu kişilerin tehdit ve hakaretlere maruz kaldığı bildirildi.

Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsal alanında başlatılan askeri operasyon sırasında Karahasan kırsal mahallesine bağlı Eminoğlu mezrasında yapılan ev baskınlarında evde bulunanların fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Mezrada yapılan ev baskınlarında 4 kişinin fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Berat Akgeyik, Eyüp Özkan.

Eminoğlu mezrasında yaşayan bir kişi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Evimize baskınlar yapılıp arama yapıldı. 'Burada tek bir askerimize bile bir şey olursa gerisini siz düşünün' diye tehdit edildik. Yanımızda çobanlık yapan 18 yaşındaki Berat Akgeyik hiçbir gerekçe gösterilmeden kelepçelenerek gözaltına alındı. Bu sırada darp edildi.*"

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atamasını protesto etmek için yapılan eylemler sırasında gözaltına alındıktan sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakılan bir kişinin, adli kontrol şartı kapsamında imza vermek için gittiği İstanbul'un Sarıyer ilçesindeki Fatih Sultan Mehmet Karakolu'nda polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve tehdit edildiği öğrenildi.

İsmini açıklamak istemeyen bu kişi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Binaya girerken sırtımda çantam vardı. İçeri girerken bir polis çantamı tuttu ve geriye doğru itti. Kim olduğumu sordu, 'Çantanı çıkar' dedi. Ben de corona nedeniyle dokunmaması gerektiğini söyledim. Sonra çok sinirlendiler ve bütün polisler dışarı çıkmaya başladı. Yaklaşık 10 polis üzerime geldi, boynumdan tutup ittiler. Yaka paça sağa sola çekiştirdiler. Sonra başka bir polis geldi, uzun namlulu silahıyla karnıma vurarak itti ve sol yanağıma çok sert bir tokat attı. Tokat o kadar sertti ki savruldum. Arkadaşım araya girmeye çalıştığında onu kenara çekip 'Burada kimse kimseye tokat atmadı' diyerek onu tembihlediler. Amirleri geldi sonra. O da beni daha önce kulağımda kulaklıkla karakola girdiğim için vurmakla tehdit etmişti. Amir beni tanıdı ve 'Seni duvara yaslarım, arkanı döndürürüm ve her tarafını ararım' dedi. Daha sonra da yaka paça beni binadan attılar.*"

Söz konusu kişinin hastaneden şiddet gördüğüne dair rapor aldığı ve savcılığa suç duyurusunda bulunacağı öğrenildi.

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde su satan bir seyyar satıcının belediye zabıtasının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Olayla ilgili Beyoğlu Belediyesi sorumlu zabıta hakkında soruşturma başlatıldığını açıkladı.

26 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da görülen Kobanê davasını takip eden Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Diren Yurtsever ve Selman Güzelyüz'ün polisin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları ve davayı takip etmelerine izin verilmediği öğrenildi. Polisin muhabirlere "*Müdürümüzden emir aldık, Mezopotamya Ajansı'nı burada bulundurmayacağız*" dediği bildirildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde polis tarafından gözaltına alınmak istenen Mücahit Karabulak isimli bir kişinin polis memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Yeni Yaşam gazetesi dağıtımcısı Mehmet Bağırtan'ın Diyarbakır'da sivil polis olduğu bildirilen kişiler tarafından zorla bir alışveriş merkezinin otoparkına götürüldüğü ve orada ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. Mehmet Bağırtan'ın yanında bulunan gazetelere el konulduktan sonra aynı gün içinde serbest bırakıldığı bildirildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan 1 Mayıs eylemleri sırasında gözaltına alınan 8 kişinin götürüldükleri İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde kameranın olmadığı bir yerde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde Konya'da seyir hâlindeki bir motosikletin ismi öğrenilemeyen sürücüsünü polisin kaskıyla vurarak durdurduğu öğrenildi. Polisin bu anları kaydeden bir kişiye ise "*Beyefendi kamera kaydı almak yasak*" dediği bildirildi.

2 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde R. Ö. isimli bir kişinin çocuğunu kovaladığı gerekçesiyle tartıştığı Uzman Çavuş F. K.'nin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve ölümle tehdit edildiği öğrenildi. R. Ö.'nün maruz kaldığı şiddet sonucu yüzünden yaralandığı bildirildi.

R. Ö. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Komşularımızla birlikte evimizin önünde*

oturuyorduk (…) Birden apartmanın içinde bağırma sesini duyduk. Çocukları kovalayan biri vardı. Çocukların hepsi kaçınca benim çocuğum da koşarak yanıma geldi. Uzman çavuş F. K., çocukları 'sizi burada görürsem hepinizi öldürürüm' diye tehdit ediyordu. Ben de 'oğluma bağıramazsın, kızamazsın' deyince Ferhat K, 'Oruçlu oruçlu asabımı bozmayın öldürürüm sizi' diyerek üzerime yürüdü. Üzerime saldırdı ve boğazımdan tutup 'seni öldürürüm' demeye ve bana vurmaya başladı (…) Burnuma aldığım darbeyle kan gelmeye başladı."

Basında yer alan haberlerde, hastaneden maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen bir rapor aldıktan sonra F. K. ile ilgili uzaklaştırma kararı aldıran R. Ö.'ye gittiği polis karakolunda polisin "*Elimizden bir şey gelmez. Eve gelmesini engelleyemezsiniz*" dediği belirtildi. 3 Mayıs 2021 tarihinde F. K.'nin gözaltına alındığı öğrenildi.

5 Mayıs 2021 tarihinde Hatay'ın Dörtyol ilçesinde Murat Coşkun isimli bir kişinin belediye zabıtalarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Murat Coşkun basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Eşim ve iki çocuğum ile her zamanki gibi dükkanda oturuyordum. Zabıtalar geldi. Ruhsat sordu, gösterdim. Akabinde bana 'Dükkanı kapatacağız' dedi. Sebebini sordum. 'Sen buralı değilsin, seni burada kimse istemiyor. Allah gökten inse sana ekmek yedirmeyeceğiz' dediler. Çocuklarım ve eşimin yanında küfür hakaret ederek bana saldırıp darp ettiler. Yasal olmayan bir şekilde iş yerimin ruhsatını iptal ettiler. Dükkanı açtırmıyorlar.*"

9 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van kırsal alanında İran'dan yasadışı yollarla Türkiye'ye girmek istedikleri iddiasıyla jandarma tarafından gözaltına alınan Afganistan vatandaşı 5 mültecinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı ve vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. 5 mültecinin daha sonra İran'a geri gönderildikleri belirtildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde gözaltına alınan F. B. isimli bir kişinin götürüldüğü Urfa Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

F. B. maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin avukatına şunları belirtti: "*7 Mayıs 2021 tarihinde sabah saatlerinde evimden gözaltına alındım. TEM şubeye getirildim. TEM'in ikinci katına çıkarıldım. Bir bez parçası ile gözlerim bağlanarak bir odaya alındım. Seslerden anladığım kadarıyla odada 3-4 kişi vardı. Dizlerimin üstüne çökmemi istediler, iddia edilen suçları kabul etmem için sözlü ve fiziki şiddet uyguladılar. İz bırakmayacak şekilde kafa ve diğer bölgelere tekme tokat şeklinde fiziki şiddet uyguladılar. Onur kırıcı, ağza alınmayacak küfürler ettiler. Hepsi aynı anda konuştuğu için kimin küfür ettiğini anlayamadım. 'Suçu kabul etmezsen burada çürüyeceksin' şeklinde tehditlerde bulundular. Daha sonra gözlerim açıp nezarethaneye götürdüler. 9 Mayıs'ta da aynı odaya götürüldüm. Kapının önünde gözerimi bağlayıp içeri aldılar. Odada sadece bir kişinin sesini duydum. Gözlerimi açıp bana bir fotoğraf gösterdi. Gösterilen kişiyi tanımıyorum dememe rağmen 'tanıyorsun kabul et yoksa burada çürüyeceksin' dediler. Şiddet uygulamakla, eşim ve çocuklarımla tehdit ettiler. Suçu kabul etmem adına ikna edici konuşmalarda bulundular. Sonra tekrar nezarethaneye götürdüler.*"

12 Mayıs 2021 tarihinde mahkemeye sevk edilen F. B.'nin Urfa 3. Sulh Ceza Hakimliği'ndeki sorgusu sırasında avukatının işkence ve diğer kötü muamele iddialarına ilişkin Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulması talebinin reddedildiği öğrenildi. F. B. mahkeme tarafından tutuklandı.

12 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde geç kapatıldığı gerekçesiyle polis tarafından basılan bir dükkanın sahibi A. T. ile oğlu ve yeğeninin polisin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Müdahale sonucu A. T.'nin yeğeninin başından yaralandığı, diğer 2 kişinin ise gözaltına alındığı bildirildi.

13 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesinde ismi öğrenilemeyen 1 kişinin bekçilerin şiddet ve hakaretlerine maruz kaldığı öğrenildi.

13 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da bulunan Salih Özdemir Parkı'nda V. Ş. (15) isimli bir çocuğun Covid-19 salgını kapsamındaki sokağa çıkma yasağını ihlal ettiği gerekçesiyle polislerin ve bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. 'Görevli memura mukavemet etme' iddiasıyla gözaltına alınan V. Ş.'nin polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

13 Mayıs 2021 tarihinde Bursa'nın Osmangazi ilçesinde ismi öğrenilemeyen bir kişinin kimlik sorma gerekçesiyle tartıştığı bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

14 Mayıs 2021 tarihinde Siirt'in Şirvan ilçesinde bir fırında çalışan M. E. ile B. E. isimli 2 kişi ile fırında bulan H. İ., Ö. F. İ. isimli 2 kişinin bekçilerin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Karakola götürülmelerine rağmen gözaltı kaydı yapılmayan 4 kişinin Covid-19 salgını kapsamında alınan tedbirleri ihlal ettikleri gerekçesiyle idari para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldığı bildirildi.

Fırının sahibi R. İ. 16 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Bizim sorumlu olduğumuz yerler var ve bu amaçla ekmek üretiyoruz. Çocuklarıma zorla dükkan kapattırılmak istendi ve darp edildi. Gözaltına alan ekipler de darp etmiştir. Karakola götürüldükleri zaman da darp raporu almamaları için tehdit ediliyorlar. 'Raporu alırsanız hem sizin için hem de raporu verecek doktor için iyi olmaz' deyip işyerine gönderiyorlar. Ardından kendilerine cezai işlem uygulanıyor (…) Bu sabah da bekçiler çocukların yanına gelmiş ve hakaret ederek 'Darp raporu alamadınız' demişler. Biz bundan şikayetçiyiz. Bekçiler, üstüne 'Burası Doğu, burayı başka yerler ile karıştırmayın. Şikayetçi olursanız sizi yatağınızdan alırız' şeklinde konuşmuşlar. Çocuklar korkudan ilk akşam darp raporu alamamışlar.*"

15 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde Beşiktaş futbol takımının şampiyon olmasını kutlamak için evinin önüne çıkan 2 kişinin bekçilerin şiddetine maruz kaldığı öğrenildi

13 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir'de Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde tutulan sığınmacıların, 11 Mayıs 2021 tarihinde görevlilerin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldıkları öğrenildi.

İşkence ve kötü muameleye maruz kalan 2 sığınmacı hakkındda sınır dışı edilme kararı verildiği bildirildi. Avukatlar tarafından savcılığa yapılan suç duyurusu sonrasında savcılık kararıyla Adli Tıp Kurumu'na götürülen 2 sığınmacının kelepçeli halde götürüldükleri öğrenildi.

İzmir Valiliği konuyla ilgili açıklamasında şunları belirtti: "*10 Nisan 2021 tarihinde kamu düzenine tehdit oluşturma (Alkol ve uyuşturucu madde etkisi altındayken araç kullanma) nedeniyle işlem gören Suriyeli M. S. isimli yabancı ile kamu düzenine tehdit oluşturma (Başkasına ait kimlik bilgilerinin kullanılması) nedeniyle işlem gören Suriyeli V. E. isimli yabancılar odalarına girmeyi reddetmiş ve görevli personele mukavemet göstermişlerdir. Söz konusu ikinci yabancı, katta bulunan diğer odaların kapılarını açarak odalardaki yabancıları kışkırtmaya çalışmıştır. Olayı başlatan ve Filistin uyruklu olduğunu iddia eden, kayıtlarımıza Suriye uyruklu olarak geçen V. E. isimli yabancı; koridorda bulunan yangın tüpünü etrafa sıkmış, kamera ve oda kapılarını kırarak, kamu malına zarar vermiştir. Olayın yaşandığı esnada koridorda bulunan tüm yabancıların odalarına geçirilmesini sağlamak amacıyla olaya yasal çerçevede müdahale edilerek durum kontrol altına alınmıştır. Ayrıca haberlerde yer alan sınır dışı etme kararı ise 6458 sayılı kanunun 54. maddesini ihlal eden tüm yabancılar için alınan bir idari karar olup yabancılara da kendi dillerinde tebliğ edilmektedir.*"

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tunceli'de Palavra Meydanı'nda kimlik kontrolü yapan jandarmanın V. Y. isimli bir kadını yere yatırarak başına silah dayadığı; tepki gösteren kişilere biber gazı sıktığı ve havaya ateş açtığı öğrenildi.

Tunceli Valiliği 20 Mayıs 2021 tarihinde yaptığı açıklamada görevden uzaklaştırılan 2 jandarma uzman çavuş hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığını duyurdu.

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Yaylak mahallesi kırsal alanında 13 Mayıs 2021 tarihinde başlatılan askeri operasyon sırasında yaralı olarak yakalandığı ve HPG'li olduğu bildirilen bir kişinin askerin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı iddia edildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Gençlik Meclisi üyesi Caziye Aygün'ün 18 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde kimliği belirsiz kişiler tarafından tehdit edildiği ve ajan olmaya zorlandığı öğrenildi.

Kendisini kargocu olarak arayan ve bulunduğu otobüs durağına gelen kişilerin, daha sonra emniyetten geldiklerini söylediklerini belirten Caziye Aygün basında yer alan açıklamalarında şunları ifade etti: "*Bir nevi beni tehdit ettiler. 'Bir gün bizimle işbirliği içerisine girebilirsin, o zaman yine arkadaşlarınla görüşebilirsin. Ama bunu bize bildirmelisin. Sana maddi manevi her şekilde yardım edebiliriz' dediler. (…) Bunları kabul etmeyince 'Böyle devam edersen bir gece ansızın evinden alınırsın' diyerek tehdit ettiler.*"

23 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 19 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır'da sokağa çıkma yasağı sırasında dışarıda oldukları gerekçesiyle bekçiler ile tartışan biri çocuk 2 kişi (Emre Sabur ve K. E.) fiziksel şiddet kullanılarak ve ters kelepçelenerek gözaltına alındı. Maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muameleyi belgeleyen sağlık raporu alan 2 kişinin polisler ve bekçiler hakkında suç duyurusunda bulunacağı bildirildi.

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Lezgin Tekay'ın 25 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'dan geldiği Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali'nde (AŞTİ) kendilerini "istihbarat" olarak tanıtan 5 kişi tarafından plakasız bir araca bindirilerek 2 saat boyunca zorla alıkonulduğu ve daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Alıkonulduğu süre boyunca Lezgin Tekay'ın ajanlık dayatmasına maruz kaldığı bildirildi.

26 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 18 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan Selahattin Kaya isimli kişinin gözaltında ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Selahattin Kaya İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında şunları belirti: "*Pankartı astıktan sonra, sivil polisler geldi, gözaltına aldılar. İfade alıp serbest bırakılacağımızı söylediler. Diğer arkadaşı bir buçuk saat sonra bıraktılar, bana gelince 'sistemde arıza oldu, bekleteceğiz' dediler. TEM'den iki sivil polis geldi. İçeride yattığımı, çocuklarımın geleceğini çöpe atmamam gerektiğini söylediler. Onlarla çalışmamı istediler. Bunun olmayacağını söyledim. Dışarıda çay içmek istediklerini söylediler. Ajanlaştırma dayatmaları oldu. İki saate yakın tuttular beni.*"

4 Haziran 2021 tarihinde Batman'da adli kontrol şartıyla serbest bırakılmış bir kişinin imza atmaya gitmediği gerekçesiyle gözaltına alınmak istenmesi üzerine çıkan tartışma sırasında ismi öğrenilemeyen bu kişinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Haberlerde, polisin silah kabzası ile başına vurması sonucu yaralanan bu kişinin gözaltına alınarak Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü bildirildi.

9 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Mardin'in Kızıltepe ilçesinde HDP Gençlik Meclisi üyesi Sait Sırdaş'ın maruz kaldığı ajanlık dayatmasını kabul etmediği için kendini polis olarak tanıtan kişiler tarafından "*Başına iyi şeyler gelmez*" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

10 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde bir seyyar satıcının Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı zabıta birimlerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

16 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Sakarya Caddesi'nde İstanbul Sözleşmesi ile ilgili düzenlenecek mitinge çağrı yapmak için yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 18 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

Gözaltına alınan kadınların gözaltı aracında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, tecavüz ile tehdit edildiği ve 1 kadının tacize maruz kaldığı öğrenildi.

Gözaltına alınanlardan İlay Kadiroğlu maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin şu açıklamayı yaptı: "*Gözaltı aracında hastaneye gitmeden kimliklerimizi ve telefonlarımızı vermeyi reddettiğimiz için 3 erkek 1 kadın polisin ağır şiddetine ve işkencesine maruz kaldık. Tecavüz ve şiddet tehditleri eşliğinde işkenceye maruz kalıyoruz. Aynı araçta gözaltına alınan bir arkadaşımız polis tarafından taciz edildi.*"

18 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

16 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Madenci Heykeli önünde 15-16 Haziran İşçi Eylemleri ile ilgili HDP tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Ankara İl Eş Başkanı Vezir Coşkun Parlak'ın da olduğu 6 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı.

Vezir Coşkun Parlak maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamele ile ilgili şunları belirtti: "*20 saniyeye yakın nefes alamayacak şekilde boynum sıkıldı. Bu esnada başıma iki üç defa kafa atıldı. Aynı zamanda yine başıma tekmeler ve yumruklar ile darp aldım. Darp edilerek yere yatırıldım ve ellerim ters kelepçelenirken boynuma da diz ile basıldı. Götürüldüğümüz hastanede kolluk orada olduğu için doktor kaygılandı ve sağlıklı bir rapor yazılmadı. Başıma defalarca darp aldığımı ve film çekilmesini talep ettiğim halde taleplerimiz kabul edilmedi.*"

18 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde Erdoğan Turgut ve Baran Kırgın isimli 2 kişi, İzmir'de HDP il binasına düzenlenen saldırıda yaşamını yitiren Deniz Poyraz hakkında kendi aralarında konuştukları gerekçesiyle sivil polis tarafından fiziksel şiddet kul-

lanılarak gözaltına alındı. 2 kişinin gözaltında da işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi.

Baran Kırgın basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Ben ve Erdoğan Turgut adlı arkadaşım, İstiklal Caddesi'nde yürüyorduk. O arada yağmur yağıyordu. 4 kişi etrafımızı sarıp 'bize su attınız' diyerek, darp etmeye başladı. İstiklal Caddesi'nden Taksim Karakolu'na kadar darp ede ede bizi götürdüler. Orada da bizleri ayrı odalara alıp, 'Siz sokak ortasında terör örgütü elemanlarından nasıl söz edersiniz. Ha HDP ha terör aynı şeydir' diyerek darp ettiler. Darp demek az olur. Karakolda, beni yüz üstü yatırıp 'Devletin gücünü size göstereceğiz, devletin gücünü görüyorsun değil mi? Türk polisinden özür dileyeceksin' gibi söylemlerde bulunarak, tekmelediler. Daha sonra önümüze bir kağıt koyarak, 'Darp raporu almak istemiyorum' diye bize yazdırıp, imza attırdılar.*"

Erdoğan Turgut da basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Kağıdın üzerinde 'darp edilmedik' tarzında bir şey yazıyordu. Polisler 'imzalamazsanız sizi bırakmayız' dediler. Biz de korktuğumuz için imzalamak zorunda kaldık.*"

2 kişinin serbest bırakıldıktan sonra gittikleri hastaneden fiziksel şiddete maruz kaldıklarını belgeleyen rapor aldıkları ve sorumlu polis memurları hakkında suç duyurusunda bulunacakları öğrenildi.

18 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Urfa'nın Suruç ilçesine yapılan bir ev baskını sırasında Abdullah Basiyan isimli bir kişinin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

23 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Bağcılar ilçesindeki bir sitede ikamet eden Hamdi Arslanoğlu isimli bir kişi, tartıştığı sitenin özel güvenlik görevlilerinin fiziksel şiddetine maruz kaldı. Hamdi Arslanoğlu'nun olayla ilgili özel güvenlik görevlilerinden şikayetçi olduğu öğrenildi.

Hamdi Arslanoğlu, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Yemek siparişi verdim. Kurye gelince beni aradı. 'Beni almıyorlar. Kimliğimi istiyorlar ben de vermiyorum' dedi. Ben de 'İyi yapıyorsun, Polis memuru değiller. Alamazlar' dedim. Ondan sonra aşağıya indim. Yemeğimi aldım. Sonra güvenlik amirini aradım. Kendimi tanıttıktan sonra aynı şekilde; 'Siz polis değilsiniz, herhangi bir şekilde kimlik alamazsınız, bilgi alabilirsiniz' dedim. 'Siz doktorsunuz nasıl böyle konuşursunuz' şeklinde tahrik edici laflar söyledi. Sonra 'Sen neredesin' diye sordular. Meğerse bunlar 3 kişilermiş. Beni sürekli arıyor. 'Geliyoruz, geldik, neredesin?' diye soruyorlardı. Önce 2 kişi geldi. Arkalarından bir kişi daha geldi. Boynumdan tutup beni cama yapıştırdı. (…) Sonra diğer güvenlik görevlisi 5-6 kere vurdu (…) Vücudumun tüm bölgelerinde darp izleri var.*"

Devrimci Parti ve Gençliğin Devrimci Güçleri (Dev-Güç) üyelerine yönelik bir soruşturma kapsamında 22 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınları sırasında 5 kişinin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Ev baskını sonucu gözaltına alınan Yeşim Tükel basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*4 arkadaşımla birlikte Sarıgazi'de kaldığımız ev jandarma ve polis tarafından basıldı (…) Polis bize arama izni göstermeden 'Kafanıza sıkarız, ellerinizi kaldırın' diyerek eve girdi (…) Telefon şifrelerini söylememiz için baskı gördük (…) Ellerimiz başımızda yüz üstü yatırdılar. Tek kadın bendim ve bana sürekli cinsiyetçi küfürler edip, tecavüzle tehdit ettiler. Başka bir polisin saatlerce süren sözlü tacizine maruz kaldım (…) Beni ilk darp eden Y. isimli polis ile tehdit edildim. Bana 'İstiyorsan Y.'yi çağıralım. Normalde kadınlara öyle davranmaz, daha sevecen davranır ama sinirini senden çıkarttı' dediler. Sorularına yanıt vermediğinde de, 'Sen Y.'yi özledin herhalde, buradan çıkmadan önce bir dayak daha yemen gerekiyor' dediler (…) Yerde yatar halde olmamıza rağmen bizi tekmeliyorlardı. Arama dışında da kamera açmadılar. Saatlerce bu şekilde işkence görmemize rağmen hastaneye götürüldüğümüzde, muayene odasına bizimle birlikte girmeye çalıştılar. Doktorun uyarısıyla çıkmak zorunda kaldılar.*"

26 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bursa'nın Mudanya ilçesinde bir esnafın, tartıştığı Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı zabıta ekiplerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

29 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, yerel Konya Hakimiyet Gazetesi muhabiri Muhammed Emin Güleç'in maske takmadıkları gerekçesiyle tartıştığı polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen bir rapor alan Emin Güleç'in polisler hakkında şikayetçi olacağı bildirildi.

30 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesindeki Unkapanı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kapısına kendilerini zincirleyerek eylem yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan Dilbent Türker ile Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) temsilcisi Onur Eyidoğan'ın gözaltında çıplak arama dayatmasına maruz kaldıkları öğrenildi.

1 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Barış Çetin isimli bir kişinin 24 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde HDP ilçe binasından çıktıktan sonra maske takmadığı gerekçesiyle sivil polisler tarafından zorla bir araca bindirildiği ve araçta işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Araca bindirilirken "*Siz kimsiniz, eşkıya mısınız böyle insan kaçırıyorsunuz?*" dediği gerekçesiyle, hakkında polise hakaretten soruşturma açılan Barış Çetin'in götürüldüğü Kıraç Karakolu'nda ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Barış Çetin basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Dışarı çıkar çıkmaz sivil görünümlü kişiler 'Buraya gel lan!' şeklinde bağırdı. Üniformalı polisler de ileride duruyordu (…) Kolumdan tutup ite kaka ve herkesin gözü önünde yaka paça gözaltına almaya çalıştılar (…) Direnmem üzerine 'gel sana maske takmamaktan ceza yazacağız' dediler. Gerçekten de maskem yoktu. Maskemi HDP içerisinde unutmuştum (…) Fakat beni Toros benzeri mavi bir araca bindirmeye çalıştılar (…) Bundan dolayı polis olmadıklarını düşündüm ve 'siz kimsiniz, eşkıya mısınız böyle insan kaçırıyorsunuz?' diye sordum. Böyle sorduğum için darp ettiler ve bundan dolayı da polise hakaretten soruşturma açtılar (…) Kıraç Karakolu'na götürüldüm. Bir tutanak tutuldu ve imzalattırdılar. Ardından iki kişinin burada beni beklediği ve bunlarla görüşmek mecburiyetinde olduğumu söylediler. Beni bir odaya aldılar ve o iki kişi geldi. Birkaç soru sormak istediklerini ifade ettiler. Bunun yasal olmadığını ve avukatım olmadan konuşmayacağımı belirttim. 'Biz konuşalım sen dinle' şeklinde karşılık verdiler. Kim olduklarını sorunca Milli İstihbarat Teşkilatı'ndan (MİT) geldiklerini ifade ettiler. Bana birkaç kişinin ismini söylediler ve tanıyıp tanımadığımı sordular. Tanımadığımı ifade ettim. Ardından benimle 'ağabey-kardeş' olmak istediklerini, dışarıda çay içmek istediklerini ifade ettiler.*"

5 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa'da HDP Birecik İlçe Eş Başkanı Ömer Karadağ'ın polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Ömer Karadağ basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Fotoğrafım çekildi, tepki gösterdim. 'Ben ilçe eş başkanıyım beni tanıyorsunuz, fotoğrafımı çekerek beni kime öldürteceksiniz?' diye sordum. Polisler ilçe binasının içine kadar gelerek beni tehdit etti. Gelen polisler 'Buraya kim geliyor gidiyor, ne yapıyorsunuz hepsini bize bildireceksin' diyerek ajanlık dayatmasında bulundu. Buna karşı çıktığımda 'sana nefes aldırtmayacağız, biz olmadan rahat hareket edemezsin' tehdidinde bulundular.*"

Avukat Şehmus Gündoğdu'nun 7 Temmuz 2021 tarihinde Adana girişinde trafik polislerinin ayrımcı uygulamalarını kayıt altına aldığı sırada polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Avukat Şehmus Gündoğdu'ya destek olmak için götürüldüğü polis karakoluna giden Adana Barosu Avukat Hakları Merkezi tarafından görevlendirilen 2 avukatın da polis tarafından zor kullanılarak karakoldan çıkarıldığı bildirildi.

14 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Öğrenci Kolektifleri üyesi bir kişinin 12 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de Karşıyaka İskelesi'nde kendisini durduran polis tarafından ajanlığa zorlandığı öğrenildi. İHD İzmir Şubesi'nde konuyla ilgili olarak yapılan basın açıklamasında, polisin söz konusu kişiyi Genel Bilgi Taraması'ndan (GBT) geçirdikten sonra telefonunu alıp incelediği, arkadaşları ve faaliyetlerine ilişkin soru sorduğu, daha sonra aynı kişiyi telefonla arayarak ajan olmaya zorladığı aktarıldı.

14 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara'da Türkiye İşçi Partisi (TİP) üyesi bir kişinin polis olduklarını belirten kişiler tarafından yolu kesilerek zorla bir araca bindirildiği ve ajan olmaya zorlandığı öğrenildi. Söz konusu kişi basında yer alan açıklamasında şunları ifade etti: "*Polis kimliklerini göstererek GBT yaptılar. Daha sonra araçlarına binmemi istediler. Sonra beni takip ettiklerini belirtmek için gittiğim yerleri yaptığım şeyleri söylediler. Daha sonra birkaç isim sorarak 'Seni partiye kim aldı?' şeklinde sorular sordular. Bana, 'Partiyle ilgili bize bilgi aktar, biz de sana üniversiteye gittiğin zaman yardımcı olalım. İleride iş sahibi olacaksın, sana hem iş hem de maddi açıdan yardım ederiz' dediler.*"

16 Temmuz 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde polis baskını yapılan bir evde bulunan 8 aylık hamile Hatice Baykara'nın polisin işkence ve kötü

muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Hatice Baykara'ya tedavi altına alındığı hastanede verilen ve maruz kaldığı işkence ve kötü muameleyi belgeleyen rapora polisin el koyduğu bildirildi.

Aynı tarihte bir başka eve yönelik polis baskınında ise gözaltına alınan Aydın Baykara, Sait Tatlı ve Hacı Derviş Abay ile evde bulunan Halime Baykara'nın işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi.

22 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Rabia Behçet ve annesi Nesibe Sığınç isimli 2 kişinin 7 Temmuz 2021 tarihinde bir dava için gittikleri Van Adliyesi'nde savcı ile görüşmelerine izin verilmemesini "*Burada adalet yok. Buradan adalet beklemeyin*" diyerek protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alındıkları ve gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi.

Rabia Behçet basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Gözaltına alındıktan sonra kolum sandalyeye kelepçelendi. Polislere ilaç kullandığımı ve psikolojik tedavi gördüğümü söylememe rağmen baskıya maruz kaldım. Hakaret ettiler, kötü oldum, baygınlık geçirdim. Kendime gelince annemin polisler tarafından darp edildiğini gördüm. Annemi dövmesinler diye yalvarmaya başladım ancak beni dinlemediler. Sonra hastaneye götürmek üzere araca bindirdiler. Araçta atak geçirmeye başladım. Atak geçirmeme rağmen müdahale edilmedi. Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürüldükten sonra doktorlar, bizi polislerin bulunduğu bir odada muayene etti. Kollarımda morluklar olmasına rağmen bu izler rapora 'kelepçe izi' olarak geçirildi. Herhangi bir darp raporu verilmeden karakola götürüldük, ifademiz alındıktan sonra bırakıldık.*"

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Zeytinburnu ilçesinde belediye binasının önünde engelli bir kişinin zabıtaların fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yerde sürüklendiği öğrenildi.

28 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesindeki Maçka Parkı'nda düzenlenen bir mahalle toplantısında, açtığı davayı kazanmasına rağmen işe iade edilmeyen Turan Aktaş isimli bir kişi Belediye Başkanı Muammer Keskin'i protesto ettiği gerekçesiyle zabıtanın fiziksel şiddetine maruz kaldı.

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Yeni Yaşam gazetesi dağıtıcısı Resul Demir'in Mersin'de "*O gazeteyi dağıttığın sürece başına bir şeyler gelecek*" ve "*Resul, daha önce 3 defa tutuklandın. Sen uslu durmuyorsun. Yeni bir dosya açılmasını ve tekrar cezaevine gitmek mi istiyorsun*" denilerek polis tarafından iki ayrı tarihte tehdit edildiği öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, ismi öğrenilemeyen Afganistan vatandaşı bir mültecinin Van'ın Saray ilçesinde Türkiye-İran sınırında jandarmanın işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı ve daha sonra yaralı halde İran'a geri gönderildiği iddia edildi.

5 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 31 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Köycük köyünde yapılan ev baskınında gözaltına alınan Abbas Kırmızıtaş ve eşinin ev baskını sırasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Abbas Kızıltaş'ın eşi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Sabah saatlerinde geldiler, eşimin koluna kelepçe taktılar. 3 tane silah dayadılar kafasına. 40 askerden fazla kişi toplandı başına. Eşimi tutukladılar. Küçük bebeğim evdeydi. Eve geldiler, evi aradılar. Eşimin yanına gitmeyeyim diye kafama silah dayadılar. Oğlum küçük. Uyuyordu, az daha ona basacaklardı. 'Oğlum orada uyuyor dikkat edin onun ne suçu var' dedim, bağırmaya başladılar bana (…) Eşimi o kadar dövmüşlerdi ki ayakları tutmuyordu, sekiyordu. Gözlerini öyle bir hale getirmişlerdi ki görünmüyordu bile. Gözaltına aldığı zaman da görmemize izin vermediler. Askerler eşimi ve beraberinde gözaltına alınan diğer kişiyi operasyona götürdüler. İkisini çıplak bir şekilde götürmüşlerdi. Askerler 'Bir şey olursa da bile onlara olsun' diyorlardı.*"

Annesi ise şunları ifade etti: "*Oğlum dışarı askerilerin yanına gittiği gibi 50'den fazla asker başında toplandı. Hepsi kafasına ve sırtına silah dayadılar. Onlara 'Yapmayın oğlum suçsuz' dedim, beni oradan kovdular. 'Oğlumun kafasından silahları çekin nefes alsın' dedim ama onlar, bana inat oğlumu yere yatırıp 3 silahı kafasına dayayıp 'Öldüreceğiz' dediler (…) Oğlumu gözümün önünde çıplak hale getirdiler. O şekilde dövüyorlardı. Oğlumu aldıktan sonra bir dağa götürdüler, öğlen saat 11 buçuğa kadar işkence yaptılar. Çıplak bir şekilde operasyona götürdüler. Çocuklarımızı önden gönderiyorlardı kendileri arkalarından yürüyorlardı. 'Öldürülürlerse bile onlar ölsün' diyorlardı.*"

5 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, tiyatro sanatçısı Ayşenur Demir'in 2 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Ayşenur Demir basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Saat 14.00 civarında Hasanpaşa karakolunun yakınlarında bir simitçinin önünde üç polisçe durduruldum, polislere kimliğimi gösterdiğimde kalın bir dosya gösterdiler bana. Konuşmak istediklerini ve birtakım bilgiler vermemi isteyen polisler, tiyatro yaptığım Bilim Eğitim Estetik Kültür Sanat Araştırmaları Vakfı (BEKSAV) eş başkanlarının da isminin geçtiği bir konuşma yaparak bilgi istediler benden. Konuşma sırasında gözaltına almakla tehdit ettiler. Gece üçte ev baskını olur, bize bilgi vermezsen seni de alırız diye tehdit ettiler. Polisler özel hayatıma ilişkin bilgilere sahip olduğunu ima eden ifadeler kullandılar.*"

8 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Suriye'den Türkiye'ye girmeye çalışan bir mülteci grubunda yer alan E. E. ve N. H. isimli 2 mültecinin askerlerin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı ve daha sonra 4 metre yükseklikteki sınır duvarından atıldıkları öğrenildi.

E. E. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Sınırı geçtikten sonra biraz yürüdük. Bize ateş açtılar, bize doğru gelince yere yattık. İlk olarak 3-4 kişi bizi botlarla darp etti. Daha sonra bizi araca bindirip, karakola götürdüler. En az 10 asker etrafımızda toplandı, botlarla, hortumlarla, sopalarla, demir çubuklarla, 3 saat bizi darp ettiler. Her soru sorduklarında darp ediyorlardı. 'Kürt'üm' dedim, vurdular, arkadaşım 'Arap'ım' dedi, vurdular. İki kez baygınlık geçirdim. Kafamdan darbe yedim. Üstüme su dökerek uyandırdılar. Kolumdan, sırtımdan ağır yaralar aldım. Daha sonra 4-5 metre olan sınır duvarından attılar bizi."

9 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 6 Ağustos 2021 tarihinde Ağrı'da Demirbaş ailesinin yaşadığı evin tartıştıkları özel harekat polisinin şikayeti üzerine basıldığı ve baskın sırasında en az 2 kişinin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Eyüp Demirbaş basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Annem üst kattaki komşularımız gece çok ses çıkardıkları için kardeşim aracılığıyla sessiz olmaları için uyarıda bulunuyor ve o gece sesler kesiliyor. Ancak uyarılan E. Y., sonraki gün yine annemle tartışıyor. Kocasının özel harekat polisi olduğunu söyleyen E. Y. eve polis yığmakla annemi tehdit ediyor. Annem sonra konuyu babama anlatıyor. Babam da komşular arası tartışmanın normal olduğunu ve bu nedenle E. Y.'nin özel harekatçı olan eşi A. Y. ile konuşarak meseleyi halledeceğini söylüyor. Ancak babam A. Y.'yi arayıp meseleyi halletmek isterken 'Sen artık haddini aştın, oraya bir grup arkadaşımı yolluyorum' tehdidiyle karşılaşıyor.*"

Kutbettin Demirbaş ise şunları ifade etti: "*Bana 'sen haddini aştın, arkadaşlarımı gönderiyorum' deyince 'Kimi gönderiyorsan gönder' dedim ve ardından 155'i arayarak ihbarda bulundum. Sonrasında evde tek başına bulunan kızım Z. R. D. beni ağlamaklı bir ses tonuyla arayarak özel harekat polislerinin evi bastığını söyledi. Biz de eve geçince yaklaşık 15 özel harekat polisinin evin önünde olduğunu ve bunlardan 2 kişinin silahlarıyla kapımıza vurduklarını gördüm.*"

Emrah Demirtaş basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Abim ve bayılan annem yerde de tekmelenmeye devam edince karşı çıktım. Ancak polisler buna rağmen aynı muameleye devam ederek, 'Bu daha ne ki' gibi bir ifade kullandılar.*"

12 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Metin Kızmaz (18) isimli kişinin 3 farklı tarihte polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Metin Kızmaz basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: *"Polisler tarafından farklı tarihlerde iki kez Şafak mahallesinin arka sokaklarında durdurulup alıkonuldum ve bana 'Bize yardım et, biz de sana yardım edelim' dediler Tekliflerini reddedince bana 'Seninle daha çok görüşeceğiz' tehdidinde bulundular. Aynı polisler bir süre sonra çalıştığım işyerine geldiler. Ellerinde telsizlerle içeri girdiler. Sonra herkesin içerisinde beni bir köşeye çektiler. Beni daha önce hiçbir şekilde görmediğim insanlar hakkında ifade vermemi istediler.*"

13 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana'nın Ceyhan ilçesinde yapılan bir ev baskını sırasında polisin 12 yaşında bir çocuğun başına silah dayadığı öğrenildi.

Baskın ile ilgili evde bulunan bir kişi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Polisler arama kararı olmadan eve girip arama yaptılar. Eşyalarımızı dağıttılar. Hasta olan 12 yaşındaki kız kardeşimin kafasına silah dayadılar. Kız sürekli ağladı. Üze-*

rimizi giyinmemize bile izin verilmedi. Kız kardeşim polislerin baskınından ötürü ağır travma yaşadı ve halen titriyor."

16 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 13 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde 3 kişinin gözaltı kararı olmadan zorla bindirildikleri zırhlı polis aracında işkence ve diğer kötü muameleye ve ayrıca ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

İşkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan bir kişi basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*2 arkadaşımla Sancaktepe'ye gittik. Saat 23.00 sıralarında zırhlı polis aracı önümüzü keserek kimlik sordu. Kimlik sorgusu yapılmadan zorla iki arkadaşımla birlikte zırhlı araca bindirildik. Aracın içinde yüzüstü yatırıldık. Bu sırada hakaret ve küfürlere maruz kaldık. Araç içinde cop ve tekmelerle darp edildik. Zırhlı araç daha sonra Sarıgazi'de bulunan bir ormanlık alana girdi. Burada da bize işkence uygulandı. Daha sonra 'çay içme' bahanesiyle bizlere ajanlık dayatıldı. Ormanda 25 dakika aracın içinde bekletildik. Daha sonra serbest bırakıldık.*"

18 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde F. Ç. isimli polis memurunun oturduğu evin zilini yanlışlıkla çalan Mustafa Bektaş isimli bir kişinin polis memurunun fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve buna bağlı olarak ayağının kırıldığı öğrenildi.

18 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Beylikdüzü ilçesinde haber takibi yapan 3 gazetecinin (Ahmet Yeşilmen, Kubilay Özev ve Erdal Can İçelli) bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Ahmet Yeşilmen sosyal medya hesabı üzerinden şu açıklamayı yaptı: "*Dün gece Beylikdüzü'nde kaybolan ve ardından kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden Zümra Nur'u haberleştirmek için bulunduğumuz yerde ben, kameramanım Kubilay Özev ve İHA muhabiri Erdal Can İçelli bekçilerin saldırısına uğradık.*"

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, ÖHD üyesi avukat Harika Günay Karataş'ın gözaltına alınan müvekkilleri ile görüşmek üzere gittiği Yüksekova İlçe Jandarma Karakolu'nda askerlerin sözlü ve fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve zorla karakoldan çıkarıldığı öğrenildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hakkari'de bir kargo şirketinde çalışan Eyüp E. isimli kişinin, teslimat yaptığı ve eşi polis olduğu bildirilen kişinin şikayeti üzerine ifade vermeye gittiği karakoldan çıktıktan sonra sivil polis olduğu iddia edilen kişilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Eyüp E. basında yer alan ifadelerinde şunları belirtti: "*Evime yüz metre mesafe kala araçtan indiğimde bizi takip eden beyaz Fiat Doblo marka bir araçtan sivil giyimli, yüzleri kar maskeli dört polis indi ve beni darp ederek zorla araca bindirdiler. Aracın içinde iki polis beni darp etti.*"

26 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Kocaeli'deki Memduh Tağmaç Kışlası'nda zorunlu askerlik yapan Mehmet Ali Akşit isimli kişinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Mehmet Ali Akşit maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin yazdığı dilekçede şunları belirtmektedir: "*16 Ağustos saat 21:00 sularında yatakhanede yatarken Teğmen R. T. gelerek beni nizamiye kapısına götürdü. Burada bana 'Sen firar edecekmişsin' diye bağırmaya başladı. Akabinde arkamda duran üç acil müdahale mangası askerine kurma kolu çektirip G3 silahlarını boynuma dayattırdı. Yarım saat bu şekilde nizamiyede bekledikten sonra saat 22:00 sularında beni eski bir soğuk hava deposuna götürdüler. Burada beni soydular. Üstümde sadece külot ve çorap kaldı. Sabah saat 6'ya kadar beni burada tuttular ve uyumama izin vermediler (…) Sabah eğitim alanına çıkarıp yağmurun altında bir kilometre boyunca yat-kalk, ördek yürüyüşü ve sürünme ile kötü muamelede bulundular. Halsizlikten ve yorgunluktan bitkin düşmem üzerine beni belimden araca bağladılar ve iki kilometreye yakın beni aracın arkasından koşturdular. Bunları yapan R. T. isimli teğmendir. Daha sonra kronik bronşit olduğumdan ilaçlarımı vermelerini istedim. İlaçları aç karnına içmek zorunda kaldığım için kusup bayılmışım.*"

27 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesine bağlı Yazı kırsal mahallesinde jandarma tarafından yapılan ev baskınları sırasında gözaltına alınan 8 kişinin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 8 kişinin İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldüğü öğrenildi.

Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Saliha Narin, Rojda Narin, Ubeydullah Narin, Veysi Narin.

4 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde ismi öğrenilemeyen bir motokuryenin polis tarafından boğazı sıkılarak gözaltına alındığı öğrenildi.

ÖHD Diyarbakır Şubesi, 2 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 24 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra Diyarbakır'a götürülen Sonuç Gürdeğir isimli müvekkillerinin gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığını duyurdu.

ÖHD yaptığı açıklamada şunları belirtti: "*Şube içi her türlü işlem esnasında ters kelepçe uygulanmadığı zamanlarda ise, müvekkilin her iki kolu arkadan ters çevrilmiştir. Sürekli bir şekilde müvekkilin kaldığı odanın kapısı tekmelenmiştir. Bu şekilde 'uyuyamazsın, alçak, şerefsiz' gibi küfür ve hakaret edilmiştir. 28 Ağustos gecesi 22:00 sularından 29 Ağustos sabah saatlerine kadar müvekkilin kapısı aralıksız bir şekilde tekmelenmiştir. Küfür ve hakaret edilmiştir. 30 Ağustos gecesi müvekkil yine kaba şiddet kullanılarak sorgu odasına götürülmüştür. Götürüldüğü odada personel tarafından işkenceye uğramıştır. Sağ gözü mor ve ekimoz olan müvekkilimiz işkencenin saklanmaması amacıyla patlayan gözünü kameralara tutmuştur (…) Hastanede tutulan rapor işkencenin delili olarak dosya içerisindedir. Ancak hastane personeli müvekkile yüz üstü ve ters kelepçeli olarak iğne yapmıştır. Zaten dayaktan baygın olan müvekkile hastane personeli tarafından gerçekleştirilen uygulama sistematik işkencenin bir devamıdır. Müvekkile gece-gündüz hissi kaybettirilmek istenmiştir. Hangi şubede nasıl işlem yaptığını anlayamadığını, sürekli küfür hakaret gördüğünü dile getirmiştir. Dönem dönem de uyumaması için yüksek seste müzikler dinletildiğini belirtmiştir. Gözaltının her aşamasında küfür-hakaret ve kaba şiddet sistematik bir şekilde uygulanmıştır.*"

12 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, haklarında açılan soruşturma kapsamında ifade vermek üzere 10 Eylül 2021 tarihinde Adana Emniyet Müdürlüğü'ne giden Furkan Vakfı üyesi 3 kişinin (E. E., H. A., Y. T.) gözaltına alındığı ve gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi.

Avukatları müvekkillerinin maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin şu açıklamayı yaptı: "*İfadeleri olduğu için Cuma günü emniyete giden 3 kişi gözaltına alınıyor. Müvekkillerimizden haber alamadık. Girişimlerimizin sonucunda emniyet yetkilileri gözaltına alınanlar hakkında bilgi verdi. Müvekkillerimiz defalarca sorguya çekildi. Yapılanlar yasal olmadığını söyleyen müvekkillerimiz tekme ve tokatlarla ağır şekilde şiddette maruz kaldı. Darp raporu için doktora gönderilmelerine rağmen doktor darp raporu vermedi. Müvekkilime baskı yoluyla kendisine ait olmayan bir arabayı kabullendirmeye çalışmışlar.*"

Polis, işkence iddiaları üzerine Adana Emniyet Müdürlüğü'ne giden Furkan Vakfı üyelerine de polisin fiziksel şiddet kullanarak müdahale ettiği bildirildi.

14 Eylül 2021 tarihinde Bingöl'ün Merkez ilçesine bağlı Kerpiksuyu köyünde yapılan bir ev baskınında evde bulunan Azad Gürdeğir ve Ahmet Gürdeğir'in polisin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

A. Gürdeğir isimli bir kişi, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Azad Gürdeğir 5 polis tarafından fiziksel saldırıya uğradı. Yeğenimi dövdükten sonra ters kelepçeleyerek yere yatırdılar. Ahmet Gürdeğir de polisin şiddetine maruz kaldı. Evde bizlere hakaret edip, küfür ettiler.*"

Baskın sonrasında 3 kişinin (Azad Gürdeğir, Ahmet Gürdeğir, Bermal Gürdeğir) gözaltına alındığı ve Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

11 Eylül 2021 tarihinde Hatay'ın İskenderun ilçesinde üst ve araç araması gerekçesiyle aracı durdurulan A. Y. isimli bir kişinin araç araması sırasında sigara içtiği gerekçesiyle polisin fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

Maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen sağlık raporu alan A. Y.'nin polislerden şikayetçi olduğu bildirildi.

A. Y.'nin konuyla ilgili verdiği ifadede şunları belirttiği öğrenildi: "*Aracım arandığı sırada sigara yaktım. Bu esnada bir polis elimdeki sigarayı yere atıp bana 'Sen buranın kahyası mısın o… çocuğu' dedi. Bu yaklaşıma itiraz ettiğimde ise aynı polis 'konuşma lan s…' diyerek hakaretlerini sürdürdü. Başka bir polis ise yakamı tutarak göğsüme vurdu.*"

26 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 11 Eylül 2021 tarihinde Hatay'ın Arsuz ilçesinde aracı polis tarafından durdurulan M. G. ile İ. K. isimli 2 kişinin haklarında gözaltı kararı olmamasına rağmen bekletildikleri, buna itiraz etmeleri üzerine B. Ö. isimli polis memuru tarafından fiziksel

şiddet kullanılarak polis aracına bindirildikleri ve maruz kaldıkları fiziksel ve sözlü şiddete araçta da devam edildiği öğrenildi.

M. G.'nin avukatı Haydar Gökpınar basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*M. G. yaklaşık 40 dakika bekletildi, alkol ve plaka kontrolü yapıldı ve soruna rastlanmadı. 'Herkesi kimlik kontrolü yapıp bıraktınız bizi burada hangi şüphe ile beklettiniz, öğrenebilir miyim?' sorusuna, polis memuru 'Sana hesap mı vereceğim, sen kimsin lan?' dedikten sonra müvekkilimin boğazına sarılıp, gömleğini yırttı. Müvekkilim kalp hastası olduğunu söylemesine rağmen İ. K. ile tartaklanarak polis aracına bindirildi. B. Ö.'nün dışında araçta iki polis daha vardı. Aracın karakol güzergâhı dışında bir yöne gitmesi üzerine müvekkilim nereye gidildiğini sordu. Ancak polis B. Ö. buna daha da sinirlenerek, müvekkilime hakaret etmeye başladı. Hakaretamiz konuşmaların ardından B. Ö. belindeki silahını çıkartarak, 'Devlet bu silahı boşuna vermedi bana, istersem şarjörü üzerinize boşaltırım' diyerek müvekkilime yönelik tuttuğu silahının ağzına mermiyi sürmüştür. Müvekkilim M. G. ve arkadaşı İ. K. karakolda bir süre bekletildi ve kendilerinden özür ve af dilemeleri dikte edildi. Serbest bırakmaları karşılığında müvekkilime okutulmayan bir kâğıt imzalatıldı. M. G.'nin imzalatılan kağıdın suretini istemesine 'S..tir git, ne sureti' diye bir cevap verildi. Karakoldan ayrılmak üzere olan müvekkilim M. G. ve arkadaşı İ. K.'ye kimlikleri verilmedi. Polis B. Ö. 'Size kimliklerinizi vermiyorum, ben bu kimlikleri nerede kullanacağımı bilirim, sizin gibi çok insan yaktım' tarzında cümlelerle tehdide devam etti. Müvekkilim savcılığa başvuracağını söylediğinde ise polis B. Ö., 'Git istediğin yere başvur, istediğin savcı gelsin buradan alsın' dedi.*"

25 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tunceli'de Sefkan Kazan isimli bir kişinin polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Sefkan Kazan, İHD Tunceli Şubesi'nde düzenlediği basın toplantısında şunları belirtti: "*16 Ekim 2021 tarihinde arayanlar beni Tunceli İl Emniyet Müdürlüğü'ne çağırdı. Emniyete gittiğimde 2 polis beni beyaz renkli 62 AE 781 plakalı arabaya bindirdi ve beni araçla Pülümür Vadisi'nde bulunan Kutu Dere mevkiine götürdü. Polis bana birkaç kişinin ismini sordu (…) Herhangi bir siyasi parti üyeliğimin olup olmadığını sordular ama onlara herhangi bir siyasi partiye üye olmadığımı söyledim. Daha sonra bana ajanlık dayatmasında bulundular (…) Daha sonra 'bir daha çay içmeye çağırsam gelir misin' diye sordular ve beni arayacaklarını söylediler (…) Daha sonra beni Tunceli İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürdüler.*"

27 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesine bağlı Huzurevleri mahallesinde bir grup kişinin 26 Eylül 2021 tarihinde kimlik kontrolü yapan polisin fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. Söz konusu kişilerin gözaltına alındıkları ve 27 Eylül 2021 tarihinde serbest bırakıldıkları bildirildi. Gözaltına alınan kişilerin sayısı ve isimleri öğrenilemedi.

1 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde bir eve yapılan baskın sırasında Ali Osman Nadiroğlu isimli bir işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı ve ters kelepçelenerek gözaltına alındığı öğrenildi.

2 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Şırnak'ın İdil ilçesinde ismi öğrenilemeyen 1 kişinin işkence ve kötü muamele ile gözaltına alındığı öğrenildi.

Gazeteci Fatoş Erdoğan'ın 5 Ekim 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemi takip ederken polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

7 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Kağıthane ilçesinde seyyar satıcılık yapan bir kişinin Kağıthane Belediyesi'ne bağlı zabıta birimlerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

8 Ekim2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Dev-Tekstil sendikası üyesi Derya Sırbudak'ın çağrıldığı İstanbul'un Avcılar ilçesindeki Firuzköy Karakolu'nda ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

16 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Sultanbeyli ilçesinde hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan H. T. isimli kişi ile kardeşi F. T.'nin işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

H. T. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Bekçiler tarafından gözaltına alınmamın ardından M. E. isimli bir polis beni ters kelepçeli bir halde araca bindirdi ve aracın içinde boğazımı sıktı. 2016 yılında polisleri şikâyet ettiğim bir konu vardı. GBT kontrolünde bunu gören bekçiler bana sert davranarak, 'O zaman sana gerekeni yapmamışlar, bu sefer biz seni karakola götürüp sabaha kadar gerekeni yaparız' dediler. Daha sonra polisler tarafında sivil bir*

araçla Sultanbeyli Ahmet Yesevi Polis Karakolu'na götürüldüm. Araçta boğazımı sıkarak birkaç tane de yumruk vurdular. Vuranlar arasında bekçilerden biri de vardı (…) Karakola girdiğimizde beni zorla tuvalete sokarak, musluk hizasında yatmamı istediler. Yere yatmak istemeyince beni tekmeleyerek zorla yere yatırdılar. Tuvaletteki musluğu kırarak suyla her tarafımı ıslattılar. Tekmeleyerek işkence yaptılar. Saçlarımı çekerek zorla ağzıma su doldurmak istediler."

F. T. ise şunları belirtti: "*Her iki bekçi de bana ve kardeşime küfretti. Bizi karakola götürürken darp ettiler. Ben karakolda darp edilmedim ama kardeşim karakolun tuvaletinde dövüldü. Hastaneye rapor için götürüldüğümde bekçilerden A. E. bana, 'Ben senden şikayetçi olmayacağım, sen de benden şikâyetçi olma' dedi.*"

15 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Devrimci Parti üyesi Serhat Öztemel'in polisin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında Serhat Öztemel şunları belirtti: "*24 Eylül tarihinde gözaltına alındım ve 3 gün gözaltında kaldım. Bu sürede ajanlık dayatıldı. Polis 'Sen evin tek çocuğusun çalışmazsan ailene kim bakacak, bize isim verirsen işine devam edebilirsin' diyerek beni tehdit etti. Sonrasında ise beni telefonla aradıklarında müsait olmadığımı ve çalıştığımı söyledim. Tekrar geleceklerini söylediler. 6 Ekim'de 'biz bulunduğun ilçedeyiz gel görüşelim' dediler ama ben çalıştığımı söyledim. Polis beni tehdit etti ve 'Bak beyaz torosla gelmiyoruz. Bize bildiklerini anlat' dedi.*"

16 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'da düzenlenen mitinge katılmak üzere İstasyon Meydanı'na gelen avukat Elif İpek Tirenç Ulaş'ın kontrol noktasında avukat kimliğini göstermesine rağmen aranmak istediği ve bunu kabul etmemesi üzerine polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

23 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde yapılan ev baskınında, evde bulunan 2 kişinin (Bekir Nadiroğlu ve Birsen Nadiroğlu) polisin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

Şervan Nadiroğlu konuyla ilgili basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Bismil'deki evimize yine baskın yapılmış ve evde yalnız olan annem ve babam polisler tarafından şiddete maruz bırakılmış. Evde kimsenin olmaması şüphe çekici bulunmuş, anneme babama hakaretler edilmiş ve neden çocuklarınız evde değil dağa mı çıktı denilmiş.*"

22 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tacettin Kılıç isimli bir kişinin kendini polis olarak tanıtan bir kişi tarafından tehdit edildiği ve ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Tacettin Kılıç, İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında şunları belirtti: "*Kendisini İstanbul İl Emniyet Müdürü olarak tanıtan bir kişi beni telefon ile aradı. 'Seninle konuşmak istiyoruz' dedi. Gittiğimde bana ajanlık dayatıldı. 'Senin için Ankara'dan özel ekip geldi' dediler. Kabul et etmeyince tehdit ettiler (…) Ailem takip edildi. 3 ay boyunca takipler ve tehditler devam etti.*"

22 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kaldıraç dergisi okuru olduğu bildirilen bir kişinin İzmir'de kendilerini polis olarak tanıtan kişilerin ajanlık dayatmasında maruz kaldığı öğrenildi.

İHD İzmir Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında Kaldıraç Dergisi temsilcisi şunları belirtti: "*Geçtiğimiz hafta ifade için gittiği Bozyaka Emniyet Müdürlüğü'nden çıkan bir okurumuz kendilerini polis olarak tanıtan iki kişi tarafından durduruldu. Okurumuz polisin sohbet etmek adı altında görüşme isteğini reddetmesine rağmen polisler yol boyunca yanında yürüdü. Bu kişiler Kaldıraç dergisinin çalışmalarını kriminalize etmeye çalışmış, kurumdan ayrılmasını teklif etmişlerdir (…) Yol boyu yürümeye devam etmiş ve söylenenlere kulak asmamış, buna rağmen defalarca kez oturmaya davet edilmiştir. Kendilerini polis olarak tanıtan bu kişiler daha önce yapılan aile aramalarını kendilerinin yaptığını belirtmişlerdir.*"

25 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 18 Ekim 2021 tarihinde Bursa'da yaptığı sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek gözaltına alınan bir kişinin götürüldüğü Bursa Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi'nde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, Asayiş Şube Müdürü tarafından "*Seni tepeden tırnağa mermi manyağı yaparım*" denilerek ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

22 Ekim 2021 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesinde gözaltına alınan İbrahim Dinler (73) ve Faize Dinler (72) isimli 2 kişinin evlerine yapılan baskın sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz

kaldıkları öğrenildi. Haberde 2 kişinin gözaltında da işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalmaya devam ettiği belirtildi.

2 kişi ile gözaltında görüşen İHD Mardin Şubesi Başkanı Feyzi Adsız, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*İbrahim Dinler gözaltına alındığı sırada ciddi bir şekilde darp edilmiş (…) Yaka paça yerde sürüklenerek, tekme ve tokatla şiddete uğramış (…) Darp raporuna ilişkin bilgi alamadık (…) Görüşme esnasında İbrahim Dinler sol kaburga bölgesinin ağrısından dolayı bir eli ile kaburga bölgesini tutmak zorunda kalıyordu. Her iki isim de çok tedirgin görünüyordu (…) Çift aileleri ile tehdit edilerek, ifadeleri alınmaya çalışılmış. Çocuklarının gözaltına alınmamış olmasına rağmen her iki isme de çocuklarının gözaltında olduğu söylenmiş, hapse girecekleri söylenmiş. Dinler çifti psikolojik bir baskı ve işkence altında tutuluyor (…) Çift gözaltında iken avukatlarının İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin olduğunu beyan etmişler. Bunun üzerine polisler 'Neden Eren Keskin? Eren Keskin'i nereden tanıyorsunuz? Eren Keskin size nasıl yardımcı olacak?' şeklinde sorular sormuş.*"

2 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 19 Ekim 2021 tarihinde Kırıkkale'de İ. I (17, e) isimli bir çocuğun bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve kolunun kırıldığı öğrenildi.

İ. I.'nın maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen bir sağlık raporu aldığı ve bekçiler hakkında suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. Kırıkkale Valiliği 27 Ekim 2021 tarihinde yaptığı açıklamada, olayla ilgili olarak adli ve idari inceleme başlatıldığını duyurdu.

6 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 3 Ekim 2021 tarihinde Adana'da katıldığı bir etkinlikte telefonu çalındığı bildirilen Hüseyin Selçuk Yaycıoğlu ile diğer 2 kişinin yardım istedikleri polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları ve Hüseyin Selçuk'un ayağının kırıldığı öğrenildi.

Hüseyin Selçuk Yaycıoğlu basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Polisler arkadaşıma saldırmak üzere hareketlendiler. Coplarını çektiler. Ben de o arbede arasında kaldım. Bir polis memuru yakamdan tuttu, diğer kolumu tutup kıvırdı. Ben de kelepçe takacağını düşünerek öbür elimi de arkaya doğru uzattım. Kelepçe takmadılar, yere yatırıp darp ettiler. Aynı anda 10 ila 15 kişi üzerime saldırdı. Biri kafamdan, biri ağzımdan tutuyordu. 4 ila 5 kişi de bacağıma çöktü. Darp edip sonunda bacağımı kırdılar. Sonra hepsi kaçtı. Vatandaşların yardımıyla hastaneye gittik.*"

7 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Yardere kırsal mahallesinde yapılan bir ev baskınında Abdurrahman Dinler (73) isimli bir kişinin askerlerin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

6 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 22 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yapılan bir ev baskını sırasında Behçet Bayhan isimli bir kişinin elleri arkadan kelepçeli bir vaziyette dizleri üstünde bekletildiği ve bu sırada ölümle tehdit edildiği; evde bulunan diğer kişilerin de polisin sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

7 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 6 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da yapılan bir GBT uygulaması sırasında gözaltına alınan Özgür Öğrenci İnisiyatifi üyesi 2 kişiden 1'inin götürüldüğü Çankaya Emniyet Müdürlüğü'nde işkence ve diğer kötü muamele ile ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

14 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi B. H. isimli bir kişinin kendini polis olarak tanıtan kişiler tarafından polis karakoluna çağrıldığı ve burada ajanlık dayatasına maruz kaldığı öğrenildi.

B. H. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Beni buraya iyi niyetle çağırdıklarını söyleyip arkadaş olursam yurttan atılmayacağımı, okulda bir sorun yaşarsam çözebileceklerini ve notlarıma yardımcı olabileceklerini söylediler. Benden istedikleri ajanlık yapmamdı. Kabul etmediğimi belirtmeme rağmen sık sık arkadaşlık kurmak istediklerini söylediler. Bunun yasal olmadığını, suç duyurusunda bulunacağımı söylediğimde, 'İstersen bulun' diyerek rahat bir tavır sergilediler. Kapalı bir odada polis olduğunu iddia eden 3 erkek, resmi olmayan bir şekilde beni sorguya aldılar.*"

15 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 14 Kasım 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde gözaltına alınan 5 kişiden 3'ünün (A. A., H. E. ve H. E.) gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

A. A. basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Uzun boylu, zayıf, mavi gömlekli, görsem tanı-*

yabileceğim şahıs tarafından tokat atılmak suretiyle darp edildim. Söz konusu polis bana küfür etti."

Bu soruşturma kapsamında gözaltına alınan 5 kişi 15 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 3'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

20 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 16 Kasım 2021 tarihinde Yalova'da 3 çocuğun içinde bulunduğu bir araca dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle polis tarafından ateş açıldığı ve daha sonra araçta bulunan çocukların işkence ve diğer kötü muamele ile gözaltına alındığı öğrenildi.

İşkence ve kötü muamele sonucu 1 çocuğun başından yaralandığı öğrenildi. Yalova Valiliği sorumlu polisler hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığını açıkladı.

Başından yaralanan çocuğun ifadesinde şunları belirttiği öğrenildi: "*Bana 'yere yat' dediler, hemen yere yattım. Bu sırada polislerden biri silah dipçiğiyle kafama vurdu. O sırada hareket edemedim ama kafam kanıyordu. Arkadaşlarıma baktığımda ise ikisi de polisler tarafından yumruk ve tekmelerle darp ediliyordu. Ben '16-17 yaşlarındayız vurmayın abi' dediğim halde vurmaya ve hakaret etmeye devam ettiler. Kafamın kanadığını ve ambulans istediğimi söylememe rağmen ambulans gelmedi. Bizi resmi ekip aracına bindirerek karakola götürdüler (…) Ailem şikâyetçi olacağını söylediklerinde oradaki başkomiser anneme şikayetini geri çekmesini istedi. Sonrasında ise hakkımda 'Bu kızın iki erkekle dışarıda ne işi vardı? Siz kızınıza sahip çıkamıyor musunuz? Sahipsiz mi?' diye söyledi. Benim kafam kanadığı halde beni hastaneye götürmeyerek karakolda beklettiler.*"

20 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde isimi öğrenilemeyen 1 kişinin sokakta polis tarafından yüzüstü yere yatırılıp ters kelepçelendiği ve daha sonra işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Basında yer alan görüntülerde sivil polis olduğu bildirilen bir kişinin bu kişiye yerde yatarken tekme ile vurduğu, bu kişinin annesinin de bu duruma müdahale ettiği sırada polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığının yer aldığı öğrenildi.

Gözaltına alınan kişinin sevk edildiği mahkeme tarafından 'polise mukavemet' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında 23 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Sise köyünde bulunan mezarlığa yapılmak istenen ziyarete polis ve jandarma tarafından izin verilmedi. Polisin ayrıca haber takibi yapan gazeteciler Derya Ren ve Eylem Akdağ'a fiziksel şiddet kullanarak müdahale ettiği ve çekim yaptıkları ekipmanlara el koyduğu öğrenildi. El konulan ekipmanların daha sonra geri verildiği bildirildi.

24 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 17 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ta 'örgüte finans desteği sağlama' iddiasıyla gözaltına alınan 35 kişi arasında yer alan Fahrettin Adıgüzel, İsa Yılmaz ve Levent Ercan'ın gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

25 Kasım 2021 tarihinde, Van'da HDP Gençlik Meclisi üyesi Çetin Temel'in adli kontrol işlemi gereği imza atmak için gittiği Bostaniçi polis karakolunda, polisin "sohbet" adı altında kendisiyle konuşmak istemesini kabul etmediği için işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

28 Kasım 2021 tarihinde, Ankara'da Çankaya Belediyesi önünde yapılmak istenen eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 25 kişinin götürüldükleri Gazi Mustafa Kemal Hastanesi önünde, polisin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldıkları, yere yatırılarak ters kelepçelendikleri öğrenildi.

27 Kasım 2021 tarihinde gazeteci Dilbirin Turgut'un Batman'daki evine yapılan polis baskını sırasında evde bulunan 4'ü çocuk 6 kişinin polisin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldıkları öğrenildi. Evde bulunan kişilerin polis tarafından yüzüstü yere yatırılarak, ters kelepçe takıldığı ve "*vatan hainisiniz, hepiniz teröristsiniz*" denilerek başlarına silah dayandığı öğrenildi.

28 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir'in Buca ilçesinde 24 Kasım 2021 tarihinde arabasını evinin önüne park etmek isteyen Volkan Karaaslan ile annesi Filiz Karaaslan'ın polislerin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldıkları öğrenildi. Volkan Karaaslan, basında yer alan ifadelerinde, korna çaldığı polisin kendisine GBT uygulaması yaptığını, nedenini sorması üzerine de "*Merak etme, terörle ilişkin olsa seni burada infaz ederim*" dediğini, ardından gözüne biber gazı işkence ve kötü muamelede bulunduğunu, müdahale

etmek için gelen annesinin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığını belirtti.

27 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ağrı'nın merkez ilçesine bağlı Fırat Mahallesi'nde bulunan TOKİ inşaatında çalışan işçilerin AKP'li Ağrı Belediye Başkanı Savcı Sayan ve korumalarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, 1 işçinin yaralandığı öğrenildi.

3 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 1 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Savur ilçesinde emekli hakim Mehmet Beyazıt Boran'ın kimliğini göstermediği gerekçesiyle polis tarafından yere yatırılıp ters kelepçelendiği ve daha sonra Savur İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Sorumlu polis memurları hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Konuyla ilgili Mardin Valiliği yaptığı açıklamada şunları belirtti: "*01.12.2021 tarihinde Savur İlçe Emniyet Amirliği kadrosunda görevli personellerimizin Savur ilçesi Dilbe Mahallesinde bulunan menfezlerde EYP ve bomba araması yaptıkları esnada bir şahsın yanlarına gelerek 'beni neden takip ediyorsunuz' dediği, açık kimlik bilgileri sorulduğunda şahıs kimlik ibraz etmemesi ve personele direnmesi üzerine şahsa kelepçe takılarak, Savur İlçe Emniyet Amirliğine götürülmüştür. Savur İlçe Emniyet Amirliğinde yapılan kimlik tespitinde şahsın kimliği tespit edilmiştir. Konu ile ilgili olarak, müdahalede bulunan personeller hakkında çok yönlü soruşturma başlatılmıştır.*"

HDP Ankara il yöneticisi Hüseyin Gökoğlu'nun hakkında gözaltı kararı olmamasına rağmen 5 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da evine gelen polisler tarafından fiziksel şiddet uygulanarak, ters kelepçelenerek gözaltına alındığı ve giysilerini giymesine izin verilmeden polis karakoluna götürüldüğü öğrenildi. Haberde ayrıca Hüseyin Gökoğlu'nun götürüldüğü polis karakolunda da işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Hüseyin Gökoğlu'nun avukatı basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Müvekkilin evine 3 Aralık'ta 18.30'da iki sivil polis gelmiş. Seğmenler karakolundan geldiğini söyleyen polisler müvekkilin eşinin telefonuyla görüşerek, müvekkilime '10 dakikaya kadar evine gel seni gözaltına alacağız. Gelmezsen de gece 3'te mi 5'te mi olur TEM Şube ekipleri gelir. Genç kızın da var. Genç kızını, çocuğunu huzursuz etme' diyerek, evinden ayrılmış. Bunun üzerine aynı gün müvekkil karakola gittiğinde hakkında herhangi bir gözaltı ve yakalama kararı olmadığı belirtilmiş. Bir daha polis olduğunu söyleyen kişilerin gelmesi hâlinde 155'e haber vermesi önerisinde bulunulmuş. (…) 5 Aralık'ta 11.30'da sivil polisler tekrar eve gelerek, müvekkilimi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldılar. Polislerden gözaltı veya yakalamaya dair belge istenmesine karşın herhangi bir resmi belge sunulmadan keyfi işlem yapılmış. Müvekkil 3 Aralık'ta Seğmenler Karakolu'na gittiğinde polisin verdiği tavsiye üzerine gelen kişilerin polis olmayacakları şüphesiyle 155 polis Çağrı Merkezi'ni arayarak, polis ekibi gelmesini talep etmiş. Karakol polisi olduğunu iddia eden kişilere de resmi kıyafetli polisler geldikten sonra 'ben onların eşliğinde karakola geleceğim' demesine rağmen işkence, kötü muameleyle gözaltına alınarak, haksız işlem yapılmıştır. Müvekkilim dosyasına sunulmak üzere gözaltı takip tutanağı 5 Aralık 2021 tarihinde Seğmenler Polis Karakolu'nda düzenlendi. Düzenlenen tutanak savcılığa o şekilde sunuldu. Bu yönüyle de yapılan işlem hukuksuzdur. Müvekkilime gözaltı takibi için sivil polislerden bir tanesi kural tanımaz şekilde karakolda da işkenceye devam etmiştir.*"

7 Aralık 2021 tarihinde Aydın'ın Efeler ilçesinde bir kişinin sokakta bir polis memuru ile bir bekçinin fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldığı, polis tarafından "*Seni öldürürüm*" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

Basında yer alan haberlerden polis memuru ve bekçi hakkında Aydın İl Emniyet Müdürlüğü tarafından idari soruşturma açıldığı öğrenildi.

10 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak'ın Silopi ilçesinde dükkanının önüne park eden TOMA tipi polis aracına tepki gösteren ismi öğrenilemeyen bir kişinin "*Sen nasıl güvenlik güçlerine karşı çıkarsın*" diyen polis memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde gözaltına alınan HDP Cizre ilçe yöneticisi Botan Em ve HDP Gençlik Meclisi üyesi Rıdvan Türel'in gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Botan Em basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Hastaneye götürüldüğümde başımı sürek-*

li zorla eğdiler ve kaldırmak istediğimde şiddet yoluyla tekrar başım polisler tarafından eğildi. Doktor muayenesinde ellerim kelepçeliydi ve yanımda polis vardı. Sağlık kontrolünden sonra Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne getirildim. Burada beni 2 defa sorguya aldılar (…) Bu görüşmeden sonra beni bu sefer üçüncü kata çıkardılar. Yapılan görüşmenin ifade olup olmadığını sorduğum zaman 'sadece sohbet ediyoruz' yanıtını verdiler. Sohbet etmek istemediğimi, bunun hukuksuz olduğunu ve avukatımı istediğimi belirtmem üzerine küfür edip, beni hırpalayıp odadan çıkardılar."

Rıdvan Türel ise şunları belirtti: "*11 Aralık sabahında evim polis tarafından basılarak gözaltına alındım. Ev baskını sırasında polisler bana ve aile bireylerine silah doğrulttu (…) Hastaneye götürülme esnasında başımı zorla eğdirdiler ve ellerim kelepçeli olarak polis eşliğinde muayene edildim (…) Gözaltında 3 defa sorguya çıkarıldım ve hiçbir sorguda yanımda avukat yoktu. İstihbaratçı olduğunu düşündüğüm kişiler beni üçüncü kata çıkardılar. Beni odaya alır almaz 'ağayı niye öldürdün' diye sordular. Olayla ilgimin olmadığını, olayı haberlerden öğrendiğimi ve o gün misafirlikte olduğumu söyledim. Mesnetsiz suçlamalarla karşı karşıya kaldım. Olayla ilgimin olmadığını söylediğim zaman tekme, tokat beni döverek hakaret ettiler. 3 gün boyunca beni yine böyle odaya çektiler. Her seferinde avukatımı istediğim zaman bu yaşananları paylaştığım takdirde tekrar darp edeceklerini söyleyerek tehdit ettiler.*"

17 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde gözaltına alınan Tevgera Jinên Azad (TJA) aktivisti Sümeyye Gök'ün gözaltına çıplak arama ve ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

30 Aralık 2021 tarihinde Mersin'in Akdeniz ilçesinde bir eve yapılan baskında yanlış adrese baskın yaptıkları gerekçesiyle polisle tartışan 2 kişinin (İsmail Yolgın ve Serhat Yolgın) işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı; işkence ve kötü muamelenin polis aracında ve götürüldükleri Emniyet Müdürlüğü'nde de devam ettiği ve bunun sonucunda 2 kişinin vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi.

İsmail Yolgın basında yer alan açıklamasında şunları belirttiler: "*Polis yanlış adrese baskın yapmış ve bir şey de bulamamış. Arama sırasında yukarıya çıkmak istediği için amcaoğlum polislerle tartışma yaşıyor. Bizi karakola götürüp sabaha kadar ıslata ıslata dövdüler. Araçta giderken 3 kişi bizi darp etti.*"

1 Aralık 2021 tarihinde Balıkesir'in Ayvalık ilçesinde yapılan yol kontrolü sırasında 'dur ihtarına uymadıkları' iddiasıyla 2 kişinin (M. V. E. ve ismi öğrenilemeyen bir kişi) polisin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldıkları, ismi öğrenilemeyen kişinin polisin silahla cinsel saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. İşkence iddialarıyla ilgili HDP Kocaeli milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından verilen soru önergesinin ise 14 Aralık 2021 tarihinde "kaba ve yaralayıcı" olduğu gerekçesiyle TBMM Başkanlığı tarafından iade edildiği bildirildi.

2.2. KAÇIRILMA VE ZORLA KAYBETME

2021 yılı içinde tespit edilen 16 ayrı olayda 16 kişi kaçırılmıştır. 1 kişi ise kaçırılma girişimine maruz kalmıştır. 14 olayda kaçırılan kişiler aynı gün içinde serbest bırakılmıştır. 1 olayda ise 1 kişi kaçırıldıktan 5 gün sonra serbest bırakılmıştır.

16 olayda 10 kişinin tehdit, işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, 7 kişinin ise ajanlık dayatmasına maruz kaldığı tespit edilmiştir.

16 olayın 8'i Ankara'da, 5'i İstanbul'da, 1'i Tokat'ta, 1'i Van'da, 1'i Diyarbakır'da meydana gelmiştir.

2021yılı içinde zorla kaybetme niteliği taşıyan bir olay tespit edilmemiştir.

Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile meslekten ihraç edilen ve Ankara'da yaşayan Başbakanlık eski raportörü Galip Küçüközyiğit, 29 Aralık 2020 tarihinden kaçırılmıştı. Galip Küçüközyiğit'in 14 Eylül 2021 tarihinde Ankara Sincan L Tipi Cezaevi'nde olduğu öğrenildi.

Ayrıca 8 Ağustos 2019 tarihinde Ankara'da kaçırılan Yusuf Bilge Tunç'tan 31 Aralık 2021 itibarıyla halen haber alınamamaktadır.

2021 yılında meydana gelen 16 olay ile daha önceki tarihlerde meydana gelmiş 2 kaçırılma ile ilgili etkin bir soruşturma yapılmadığı görülmektedir.

Gökhan Güneş isimli bir kişinin 21 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Başakşehir ilçesinde çalıştığı işyerinin önünde 5 kişi tarafından zorla bir araca bindirilerek kaçırıldığı öğrenildi. Avukatlarının ve ailesinin İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne yaptığı başvuruya "Gökhan Güneş burada değil" yanıtı verildiği bildirildi. Basında yer alan haberlerde, Gökhan Güneş'i kaçıran kişilerin sivil polis olduğu iddia edilmektedir.

Gökhan Güneş'in ablası basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Daha önce arabamıza takip cihazı takıldı. Evimizin önündeki elektrik direğine kamera asıldı. Kardeşim daha önce de kaçırılmak istendi. (…) Otobüsteyken nişanlısıyla konuşuyor. Yaklaşık 3 dakika süren görüşmeden sonra kendisine bir daha ulaşamadık (…) Kaçırıldığı günün ardından polis karakollarına gittik. Ama herhangi bir bilgi verilmedi. Ardından mobese kameralarının incelenmesi için talepte bulunduk. 'İlgilenen memur şu an burada yok. İlgili arkadaş akşam 20.00'de iş başı yapacak' denildi bizlere. Akşam 20.00'de gittiğimizde ise bize 'ilgili kişi sabah 08.00'de gelecek' denildi. Fakat 08.00'de gittiğimizde yine ilgilenmediler (…) Aile olarak kendi imkanlarımızla kaçırılma görüntülerine ulaştık. Dün kamera görüntüsünün aldığımız kişiye soruşturma açıldığını öğrendik.*"

Gökhan Güneş, 26 Ocak 2021 tarihinde sabah saat 6.00'da İstanbul'un Başakşehir ilçesinde gözleri kapalı bir şekilde serbest bırakıldı.

Gökhan Güneş aynı gün içinde İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlediği basın toplantısında şunları belirtti: "*20 Ocak tarihinde işe gitmek için biraz geç saatlerde çıkmıştım, tesadüftür tek gittim. Ortalama saat 12.00 civarında otobüsten indim, durakta kaldırımda bekleyen 4 kişi vardı. Bir tanesi 'pardon bakar mısın' tarzında konuştu. Arkamı dönüp ona baktığımda bir anda hepsi birlikte üzerime çullandı, sayının o esnada arttığını gördüm. Bir tane araca bindirmeye çalıştılar. Daha sonra ben direndim arabaya binmemek için kendimi bir şekilde geri çekmeye çalıştım. O direnci ortadan kaldırabilmek için elektroşok aletiyle elektrik verdiler. Daha sonra kendime geldiğimde bir arabadaydım. İki kişi koluma girmiş, kafamı aşağı eğmiş, bir çuval geçirmişti. Başka bir arabaya bindirdiler. Bir yere götürdüler, neresi olduğunu bilmiyorum, hiçbir şekilde görmedim, konum adres, mekana dair bir isim belirtilmedi hiçbir zaman (…) Gerek sistematik gerek ara ara işkence yöntemleri uygulandı (…) Elektrik verme, kaba dayak, ara ara soğuk suyla ıslatarak şiddet uygulama, genelde bu uygulamalar gerek çıplak olarak bazen üzerinizde sadece iç çamaşırı olacak şekilde uygulandı. Bazı anlarda mezar dedikleri bir bölüm var, sadece ayakta durabildiğiniz, elinizi kolunuzu kıpır-*

datamadığınız, gözünüzün bağlı ve ellerin arkadan kelepçeli oldu bir bölüme hapsedildim. Tehditler, teklifler yapılıyor. Yanı sıra tecavüz tehditleri gerçekleşiyor (…) 'Muhtemelen istihbaratçısınız' söylemlerim üzerine evet ya da hayır demediler fakat bazı konuşmalarında 'biz görünmeyenleriz' şeklinde söylemleri oldu (…) Üzerimi giydirdikten sonra parfüm falan sıktılar, montuma… Bırakmadan önce, bana onların şef dediği kişi, 'hiçbir şeyini almadım, sadece sim kartını alıyorum bilgin olsun' dedi (…) Daha sonra arabaya bindirildim. 'İleri yürü, önün açık, sakın arkana bakma sadece ileri yürü' dediler. Ben biraz mesafe gittikten sonra gözümü açtım (…) Daha sonra telefonum olmadığından ulaşabileceğim bir ulaşım aracı da bulamadım. Sabah erkenmiş bilmiyordum akşam saati tahmin ediyordum bir güvenlik görevlisinden taksi çağırmasını rica ettim, taksiye bindim."

18 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da 3 ayrı olayda TİP Ankara il yöneticisi Ali Ayduğan ile Öğrenci Kolektifleri üyeleri Uğurcan Baynal ve S. B.'nin polis olduğu bildirilen kişiler tarafından GBT uygulaması gerekçesiyle durdurulduktan sonra zorla araçlara bindirilerek kaçırıldığı öğrenildi.

Kaçırılma iddialarıyla ilgili olarak Emniyet Müdürlüğü'nü arayan avukatlara polisin "gözaltı ve hastane işleminde gözükmüyor" yanıtı verildiği öğrenildi.

Fiziksel şiddete maruz kaldığı bildirilen Ali Ayduğan aynı gün içinde Ankara'nın Gölbaşı ilçesinde; tehdit edildiği öğrenilen Uğurcan Baynal aynı gün içinde Ankara'nın Pursaklar ilçesinde; yine tehdit edildiği öğrenilen S. B ise aynı gün içinde Ankara'nın Sincan ilçesinde serbest bırakılı.

Konuyla ilgili İHD Ankara Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında Ali Ayduğan şunları belirtti: "*Birkaç soru soracağız diye arkadaşımdan uzaklaştırdılar. Yaka paça arabaya bindirdiler. İki saat boyunca tehdit ederek, fiziksel şiddet uygulayarak arabayla dolaştırdılar. Bir ara Ankara dışına çıktık. Gölbaşı'nda bir sokakta arabayı yavaşlatıp, durdurmadan 'defol git' diyerek arabadan attılar. 'Arkadaşlarına söyle onları da alacağız. Sokakta dolaşamayacaksınız öldürürüz' diyerek bizi ölümle tehdit ettiler.*"

Ali Rıza Çalpar (26) isimli bir kişinin 5 Şubat 2021 tarihinde Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Kınık beldesinde kimliği belirsiz kişiler tarafından kaçırıldığı ve götürüldüğü yerde işkence ve kötü muameleye maruz bırakıldığı öğrenildi. Ali Rıza Çalpar'ın aynı gün içinde Almus Barajı'nın yakınlarında serbest bırakıldığı bildirildi.

Ali Rıza Çalpar basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Tokat'ın Almus ilçesi Kınık Beldesi Gevrek Mahallesi Şendere Sokak'tan Görümlü Beldesi'ne gitmek için yaya olarak yola çıktım. (…) Yolda yaya devam ederken yanımda beyaz renkli 'Renault kangoo' tipli bir araç durdu. (…) Arka kapılardan ve ön sağ kapıdan yüzleri siyah maskeli üç kişi inerek üzerime saldırdılar. Birisi boğazımı ensemden sıkıp başım aşağı gelecek şekilde araca itelerken diğerleri kollarımı tutarak aracın arka kapısından arabaya girmem için uğraştılar. Ayaklarımı araç koltuğuna dayayarak arabaya girmemek için direnmek istedim fakat o sırada boynumda bir yanma hissederek kendimden geçtim (…) Kendime geldiğimde gözlerim ve kollarım bağlı, üst tarafımdaki elbiselerim çıkartılmış bir şekilde, iki kişi kollarımdan tutmuş karla kaplı bir zeminde yürüdüğümüzü anladım. Yürüme esnasında; 'Kimsiniz nereye getirdiniz beni?' diye sordum. Bir tanesi 'Birkaç soru sorup hemen bırakacağız seni, tabii ki sorularımıza doğru cevap verirsen. Yoksa aileni de buraya getirir, burada hepinizi öldürürüz, kimsenin de haberi olmaz' dedi. Bir iki dakika kadar yürüdükten sonra kapalı bir ortama girdiğimizi kapı açılma sesi ve rüzgarın etkisinin azalması sebebiyle öğrendim. İçeride sandalye olduğunu düşündüğüm bir şeye oturttular (…) 'Bize doğruları söyle, söylemezsen seni bırakmayız. Dünya peşine düşse kimse seni bulamaz da kurtaramaz da. Burada bizden başkası yok, burada JİTEM var, burada bin yıllık devlet geleneğini temsil edenler var konuş' diyerek karnıma vurmaya başladılar. (…) Karın bölgemden, sandalye olduğunu düşünüp sırtımı yasladığım cisme dikenli ince bir metal tel sardılar. Derin nefes aldıkça karnım şişiyor ve teldeki dikenler vücuduma batıp acı veriyordu. Daha sonra bana bazı kişilerin isimlerini sordular. Şahsı tanımadığımı söylediğimde kollarıma naylon olduğunu düşündüğüm cismi damlatmaya başladılar. Konuşmazsam her yerimi delik deşik edeceklerini söyleyerek kollarıma ve omuzlarıma naylon olduğunu düşündüğüm şeyi damlatmaya devam ettiler (…) Karnıma bağladıkları teli biraz daha sıkıp tekrar kollarıma naylon damlattılar. Üzerime soğuk su tuttular, sonrasında tekrar boynumda bir acı hissettim. Gerisini hatırlamıyorum. Kendime geldiğimde Karadere Köprüsü denen yere yakın Almus Barajı kenarına bırakılmıştım. Kaçırıldığımda üzerime giyinmiş olduğum elbi-*

selerden sadece kazağımı tekrar giydirmişlerdi. Montum ve atletim yoktu. Montumun cebinde cüzdanım; para, kimlik ve banka kartlarım vardı. Hiçbirini bırakmamışlar. Konuyla ilgili Almus Jandarma Karakolu'na şikayet dilekçesi verdim."

HDP üyesi olan Sezer Tatar isimli bir kişinin 12 Mart 2021 tarihinde Van'da kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından zorla bir araca bindirilerek kaçırıldığı öğrenildi. Araç içinde fiziksel şiddete ve ajanlık dayatmasına maruz kalan Sezer Tatar'ın aynı gün içinde serbest bırakıldığı bildirildi.

Sezer Tatar basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "*Daha önce hiç görmediğim 2 kişi arkamdan seslendi. Bu esnada yanıma beyaz araçla bir kişi daha geldi. Gelen kişi benimle konuşmak istedi. Onları tanımadığımı, konuşacak bir şeyimin olmadığını söyledim. Zorla araca bindirmek istediler. Yardım çağırmak için bağırınca beni yumruklamaya başladılar. Araca bindirir bindirmez de kapıları kilitlediler. Telefonumu zorla elimden alıp kapattılar. Kanal Yolu'ndan Belediye Garajı'na kadar götürdüler. (…) İsim yazan yeri kapatarak üzerinde 'polis' yazılı kart gösterdiler. 'Biz seni tanıyoruz, biz devletiz, biz polisiz' dediler. Yaptıklarının suç olduğunu ve derhal serbest bırakmalarını söylemem üzerine yine hırpalamaya ve tehdit etmeye başladılar (…) Hiçbir şey istemediğimi, beni bir daha rahatsız etmemelerini söyledim. Bir süre sonra mahalleye yakın bir yerde bıraktılar. Bu sırada Pazartesi gününe kadar bana süre verdiklerini söylediler. 'Ya isteklerimizi kabul edersin ya da senin başına her türlü kötülüğü getirebiliriz. Seni nasıl kaçırdığımızı gördün. Biz devletiz, her türlü sana ulaşırız. Ya bizimle çalışırsın ya da seni hep böyle rahatsız ederiz' dediler."*

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Lezgin Tekay'ın 25 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'dan geldiği Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminalinde (AŞTİ) kendilerini "istihbarat" olarak tanıtan 5 kişi tarafından plakasız bir araca bindirilerek 2 saat boyunca zorla alıkonulduğu ve daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Alıkonulduğu süre boyunca Lezgin Tekay'ın ajanlık dayatmasına maruz kaldığı bildirildi.

Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyesi Devrim Taylan Eryılmaz'ın 5 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'da kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından zorla bir araca bindirildiği ve bir otoparkta birkaç saat alıkonulduğu ve daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP Gençlik Meclisi üyesi Özcan Gökçur'un 12 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Küçükçekmece ilçesindeki Sefaköy Borusan otobüs durağında kendini "devlet" olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırılarak zorla bir araca bindirildiği ve araçta ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. Aynı gün içinde serbest bırakılan Özcan Gökçur'un olayla ilgili Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

KHK ile işinden ihraç edilen mimar Alev Şahin, 21 Ağustos 2021 tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı açıklama ile, Ankara'da bulunan evinin yakınlarında kendilerini polis olarak tanıtan 6 kişi tarafından bir araca bindirilerek kaçırılmak istendiğini duyurdu. Alev Şahin açıklamasında şunları belirtti: "*Bana ifade eksiğim olduğunu söyleyerek birlikte karakola gitmemiz gerektiğini söylediler. Ben de avukatımla kendim gelirim dedim. Ardından 34 YJV 21 plakalı siyah panelvan yaklaştı. Bu araçla kendileri ile gitmemde ısrar ettiler. Ben de gözaltı kararı olmadan hiçbir araca binmeyeceğimi, bu araçlarla insan kaçırdıklarını söyledim. Araca binmeyeceksem parkta sohbet edebileceğimizi söylediler. (…) Avukatıma ulaşınca ve durumu anlatınca araca binip uzaklaştılar."*

HDP Gençlik Meclisi üyesi Ezgi Orak 29 Eylül 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldı. Basında yer alan haberlerde, Ezgi Orak ve yanında bulunan 2 kişinin yolunun kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kesildiği, yapılan GBT uygulamasından sonra Ezgi Orak'ın hakkında yakalama kararı olduğu iddiasıyla zorla sivil bir araca bindirildiği, buna karşı çıkan 2 kişinin fiziksel şiddete maruz kaldığı belirtildi.

Kaçırılma ile ilgili polise yapılan başvuru sonrasında polisin Ezgi Orak'ın kaçırıldığı araca ait plakanın kaydının bulunmadığını söylediği öğrenildi.

Kaçırıldıktan 3 saat sonra Ezgi Orak'ın Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde gözaltında olduğu öğrenildi.

Ezgi Orak 3 Ekim 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

6 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Savaş Yavuz ve Barış Yavuz isimli 2 kişinin İstanbul'da kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldığı ve götürüldükleri yerde işkence

ve diğer kötü muamele ile ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Barış Yavuz, İHD düzenlenen basın toplantısında şunları belirtti: "*Götürdükleri boş alanda polis olduklarını söylediler. Sorular sormaya başladılar (…) Polisler de bizi tehdit etmeye başladı ve ajanlık dayatmasında bulunarak, bir şeyler bilip bilmediğimizi sordular. Kimlerle irtibatta olduğumuzu sordular. Bir saat polisler tarafından şiddette maruz kaldık. Hakaret ettiler. Tehditler savurdular.*"

Savaş Yavuz ise şunları belirtti: "*Ağabeyim iş çıkışı beni almaya gelirken, o sırada polisler tarafından önümüz kesildi. Belli bir süre araçlarında sorguya aldılar. Ailemiz üzerinden, babamız üzerinden sorular sordular. Bir şey bilmediğimizi söylediğimizde de 'öğreneceksiniz bize haber vereceksiniz. Eğer haber vermezseniz yine gelir alırız' diye tehdit ediyorlardı bizi.*"

Devrimci Parti üyesi Muharrem Sungurhan'ın 24 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da kaçırılarak zorla bir araca bindirildiği, araç içinde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı ve daha sonra araçtan atıldığı öğrenildi.

Konuyla ilgili İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında Devrimci Parti Genel Başkan Yardımcısı Burcugül Çubuk şunları belirtti: "24 Eylül tarihinde gece saat 23:00'te dışarı çıktığı sırada iki kişi önünü kesiyor. Muharrem'i arabaya zorla bindirerek, darp ettikten sonra arabadan atıyorlar."

Jinnews Diyarbakır muhabiri Gülistan Azak'ın 28 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde 2 kişi tarafından zorla sivil bir araca bindirildiği öğrenildi. Araçta tutulduğu süre boyunca kendini istihbaratçı olarak tanıtan kişilerin ajanlık dayatmasına maruz kalan Gülistan Azak'ın daha sonra serbest bırakıldığı bildirildi.

HDP Sincan İlçe Eş Başkanı Fatma Kılıçarslan'ın 8 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da kendini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldığı öğrenildi. Kaçırıldığı sırada tehdit edilen Fatma Kılıçarslan aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Fatma Kılıçarslan olayla ilgili düzenlediği basın toplantısında şunları belirtti: "*8 Eylül'de evime gitmek için işten çıktım. Biraz ilerledikten sonra beyaz bir araç önümüze kırdı, polis olduklarını ve ifade için beni karakola götüreceklerini söylediler. Ben avukatımı aramak istediğimde telefonuma el koyup beni arabaya bindirmeye çalıştılar. Ben yardım isteyince, etraftaki esnaflar yardıma geldi. Bir esnaf arabaya binip anahtarı aldı aracı harekete geçiremesinler diye. O kişiyi de darp etti polis. Ardından beni kaçıranlar bana yardıma gelenlere polis kimliklerini gösterdi. Ardından yardıma gelen insanları dağıtıp beni arabaya bindirdiler. Bu kişiler yaklaşık 45 dakika boyunca beni arabada alıkoydu (…) Kendilerinin polis olduklarını söyleyen kişiler 'Bundan sonra Ankara'yı sana dar edeceğiz. Bir dahaki sefere gözünü Cerablus'ta açarsın, bir dağ başında kendini çırılçıplak bulursun' sözleriyle tehdit ettiler.*"

ESP üyesi Emrah Topaloğlu'nın 24 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'un Ataşehir ilçesinde kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldığı ve ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

Emrah Topaloğlu İHD İstanbul Şubesi'nde düzenlediği basın toplantısında şunları belirtti: "*24 Eylül tarihinde Ataşehir'de bulunan 1 Mayıs Mahallesi 3001. caddede kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce zorla sivil bir araca bindirildim. Arabaya bindikten sonra beni defalarca tehdit ettiler. 'Bu işleri bırak sana daha güzel bir yaşam sunalım. Yurtdışına gönderelim' gibi ajanlık dayatmasında bulundular. Daha sonra ailemi ve ne işle uğraştığımı bildiklerini söylediler. Bana 'Peşini bırakmayız' gibi tehditlerde bulundular.*"

2.3. SOKAĞA ÇIKMA YASAKLARI

2015-2016 yıllarında yoğun biçimde uygulanan, uygulandığı il ve ilçelerde yaşadığı bilinen en az 1.8 milyondan fazla kişinin en temel yaşam ve sağlık haklarının ihlâl edilmesine yol açan, Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'nin raporlarında gerek iç gerekse uluslararası hukuk açısından yasal dayanağının bulunmadığı açıkça belirtilen, yanı sıra yine Venedik Komisyonu tarafından belirtilen başta kişinin özgürlük ve güvenlik hakkı olmak üzere; özel ve aile hayatına saygı hakkı; toplanma özgürlüğü; örgütlenme özgürlüğü; din özgürlüğü; bilgi alma ve verme özgürlüğü, mülkiyetin korunması hakkı, eğitim hakkı, işkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele yasağı, yaşam hakkı ve vücut bütünlüğü hakkı ihlallerine yol açan 'aralıksız/günboyu süren sokağa çıkma yasakları' daha kısa süreli ve küçük ölçekli de olsa tüm olumsuzlukları ile birlikte 2021 yılında da sürmüştür.

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin tespitlerine göre 2021 yılı içinde Bitlis'te 9 ve Mardin'de 10 kez olmak üzere toplam 19 kez ve 41 gün sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen ilçeler şu şekildedir:

- Bitlis

Merkez ilçede (7 kez, 97 köy/mahalle, 25 gün);
Tatvan'da (1 kez, 10 köy/mahalle, 5 gün);
Hizan'da (1 kez, 12 köy, 1 gün).

-Mardin

Artuklu'da (3 kez, 6 mahalle, 3 gün)
Derik'te (1 kez, 6 kırsal mahalle, 1 gün)
Kızıltepe'de (1 kez, 4 kırsal mahalle, 1 gün)
Mazıdağ'da (1 kez, 6 kırsal mahalle, 1 gün)
Nusaybin'de (3 kez, 24 kırsal mahalle, 3 gün)
Ömerli'de (1 kez, 1 kırsal mahalle, 1 gün).

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 11 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Bitlis Merkez ilçeye bağlı 10 köyde 11 Ocak 2021 saat 21.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Bitlis Valiliği Bitlis Valiliği 26 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 10 köyde ilan edilen sokağa yasağını 26 Ocak 2021 saat 18:00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Kayalıbağ, Kaşıklı, Karaca, Aşağıçobansuyu, Çobansuyu, Güllüce, Esenburun, Harmanyeri, Sarıkonak, Konalga.

Nusaybin'de Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 25 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Nusaybin ilçesine bağlı 16 kırsal mahallede 25 Ocak 2021 saat 23:59 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Mardin valiliği 26 Ocak 2021 tarihinde yaptığı ikinci bir açıklama ile sokağa çıkma yasağını 26 Ocak 2021 saat 23:45 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Bahmin, Yakınca, Kaleli, Güneli, Yol, Günyurdu, Mağaracık, Tekağaç, Arpalı, Sapanlı, Şekrin, Güzelsu, Dibek, Üçyol, Dağiçi, Eskihisar.

Artuklu'da Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 7 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Artuklu ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede 7 Şubat 2021 saat 05:00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Mardin Valiliği 8 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile sokağa çıkma yasağını 8 Şubat 2021 saat 21:00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Aytepe, Yardere, Oğuz, Ahmetli.

Nusaybin'de Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 7 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Nusaybin ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede 7 Şubat 2021 saat 05:00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Mardin Valiliği 8 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile sokağa çıkma yasağını 8 Şubat 2021 saat 21:00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Koruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Doğuş.

Ömerli'de Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 7 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Ömerli ilçesine bağlı Sulakdere kırsal mahallesinde 7 Şubat 2021 saat 05:00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Mardin Valiliği 8 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile sokağa çıkma yasağını 8 Şubat 2021 saat 21:00 itibarıyla kaldırdı.

Mazıdağı'nda Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 22 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Mazıdağı ilçesine bağlı 6 kırsal mahallede 22 Şubat 2021 saat 06:00 itibarı ile ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile 22 Şubat 2021 saat 22:30 itibarıyla sokağa çıkma yasağını kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Meşeli, Yalınağaç Ürünlü, Yevri, Armağan, Konur, Kocaköy.

Derik'te Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 22 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Derik ilçesine bağlı 6 kırsal mahallede 22 Şubat 2021 saat 06.00 itibarı ile ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile 22 Şubat 2021 saat 22:30 itibarıyla sokağa çıkma yasağını kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Çayköy, Bozok, Kelek, Gündik, Harmanlı, Giriktepe.

Kızıltepe'de Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 22 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Kızıltepe ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede 22 Şubat 2021 saat 06:00 itibarı ile ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile 22 Şubat 2021 saat 22:30 itibarıyla sokağa çıkma yasağını kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalleler: Akçapınar Gürmeşe, Çimenlik, Örencik, Doğanlı.

Artuklu'da Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 4 Mart Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Artuklu ilçesine bağlı 1 kırsal mahallede 4 Mart 2021 saat 08:00 itibarı ile ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile 4 Mart 2021 saat 13:00 itibarıyla sokağa çıkma yasağını kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen kırsal mahalle: Elmabahçe.

Tatvan'da Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 2 Haziran 2021 tarihinde Tatvan ilçesine bağlı 10 köyde 2 Haziran 2021 saat 22.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Bitlis Valiliği 7 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 10 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağını saat 18.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Kuşluca, Üçtepe, Karaçalı, Çavuşlar, Üzümlü, Sungurlu, Külbastı, Anadere, Ulusoy, Ekindüzü.

Hizan'da Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 6 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Hizan ilçesine bağlı 12 köyde 6 Haziran 2021 saat 02.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Bitlis Valiliği 7 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 10 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağını saat 18.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Koçlu, Keklik, Akbıyık, Gökçe, Karadal, Ölçülü, Bozpınar, Çayır, Köprü, Yelkıran, Aktay, Karal.

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 12 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Bitlis'e bağlı 35 köyde 12 Haziran 2021 saat 07.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan eti. Bitlis Valiliği 14 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 35 köyde ilan edilen sokağa yasağını kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Aşağıbalcılar, Yukarıbalcılar, Ilıcak, Başmaklı, Üçevler, Kalupat, Oğulcak, Çeltikli, Aşağıölek, Yukarıölek, Doğruyol, Bölükyazı, Arıdağ, Akçalı, İçgeçit, Çalıdüzü, Dereağzı, Çadırlı, Karakuş, Aşağıkoçak, Aşağıyolak, Yukarıyolak, Dursun, Yarönü, Beşkaynak, Uçankuş, Kınalı, Bayırlı, Dikme, Yukarıdikme, Aşağıdikme, Kutlu, Akgün, Çobansuyu, Aşağıçobansuyu.

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 21 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Bitlis'e bağlı 19 köyde 21 Haziran 2021 saat 02.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Bitlis Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile sokağa çıkma yasağını 21 Haziran 2021 saat 20.00 itibarıyla kaldırdığını duyurdu.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Ölçülü, Çayır, Yelkıran, Akbıyık, Kaval, Keklik, Karadal, Gökçe, Kaşıklar, Altınoluk, Yemişli, Aktay, Köprü, Bozpınar, Akbırakan, Boztepe, Konaç, Düzce, Yolalan.

Nusaybin'de Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 5 Ağustos 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Nusaybin ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede (Serinkaya, Eroğlu, Görentepe ve Yavruköy) 5 Ağustos 2021 saat 04.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile sokağa çıkma yasağını 19.00 itibarıyla kaldırdı.

Artuklu'da Sokağa Çıkma Yasağı

Mardin Valiliği 10 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Artuklu ilçesine bağlı Yardere kırsal mahallesinde 10 Eylül 2021 saat 05.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Mardin Valiliği aynı gün içinde yaptığı ikinci bir açıklama ile yasağı 10 Eylül 2021 saat 15.00 itibarıyla kaldırdı.

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 11 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile merkez ilçeye bağlı 9 köyde 11 Eylül 2021 saat 03.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Bitlis Valiliği 15 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama 9 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağını saat 18.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Ağaçpınar, Ayrancılar, Kaşıklı, Kayalıbağ, Karaca, Konalga, Yeşilsırt, Narlıdere, Tanrıyar.

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 11 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile merkez ilçeye bağlı 9 köyde 11 Eylül 2021 saat 21.30 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Bitlis Valiliği 12 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 9 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağını saat 01.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Keçili, Ortakapı, Döşkaya, Güven, Karınca, Sarıkonak, Harmanyeri, Esenburun, Direktaşı

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 21 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile merkez ilçeye bağlı 2 köyde 21 Eylül 2021 saat 05.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Bitlis Valiliği aynı gün yaptığı ikinci bir açıklama ile sokağa çıkma yasağını 21 Eylül 2021 saat 18.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Yenice ve Doğanlı.

Bitlis'te Sokağa Çıkma Yasağı

Bitlis Valiliği 18 Kasım 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Merkez ilçeye bağlı 13 köyde 18 Kasım 2021 saat 17.00 itibarıyla ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Bitlis Valiliği 22 Kasım 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 13 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağını saat 20.00 itibarıyla kaldırdı.

Sokağa çıkma yasağı ilan edilen köyler: Ziyaret, Esen, Kayadağ, Karbastı, Dilek, Sarpkaya, Kaşak, Taşlıdere, Ocakbaşı, Tolgalı, Sivrice, Açıkalan ve Salman.

2.4. DAVALAR VE SORUŞTURMALAR

Takip edilen 4 davanın 2'sinin görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir. 2 davada ise mahkeme sanıkları çeşitli sürelerde hapis cezası ile cezalandırmıştır. İşkence ve diğer kötü muamele ile kaçırılma ile ilgili yapılan 3 başvuruda Cumhuriyet Başsavcılıkları takipsizlik kararı vermiştir. 1 davada ise İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Kaymakamlığın işkence ve diğer kötü muamele iddialarına ilişkin polis memurları hakkında soruşturma izni vermemesi kararını iptal etmiştir.

İstanbul'da Polis Memurlarının Yargılandığı Dava

K. A., N. D., Y. Ş. isimli 3 polis memuru hakkında gazeteci Beyza Kural'a haber takibi sırasında şiddet uyguladıkları gerekçesiyle İstanbul Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 26 Nisan 2021 tarihinde İstanbul 35. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

İddianamede sanık polis memurlarının 'iş ve çalışma hürriyetini ihlal' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Anayasa Mahkemesi 18 Şubat 2021 tarihli kararı ile Beyza Kural'ın bireysel başvurusu üzerine insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının, ifade özgürlüğünün ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetmişti. Mahkeme ayrıca ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma açılmasına ve Beyza Kural'a 15.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar vermişti.

Davanın görülmesine 23 Haziran 2021 tarihinde başlandı. Duruşmada sanık polis memurları savunmalarını yaptı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 24 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın 24 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme davayı 10 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın 10 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği'nin (MLSA) davaya müdahil olma talebini reddetti ve duruşmayı 11 Mart 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan Polis Memurları

2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri sırasında gözaltına alınan Mücella Yapıcı ile Cansu Yapıcı'nın maruz kaldığı çıplak arama nedeniyle 3 polis memuru hakkında İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Kasım 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede sanık polis memurlarının 'işkence' suçundan 3 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Mücella Yapıcı duruşmada şu beyanda bulundu: "Tacizler gözaltı arabasında başladı. Genç kadın arkadaşlarımıza çok ağır şeyler yapıldı (…) Ellerimle göğüslerimi kaldırttılar. 'Çömel' dediler, 'Öksür' dediler. Bu işkencedir (…) İlaçlarım, almam gereken saatte verilmedi. Günde bir kez içeceğim ilaçlar akşam verildi."

Cansu Yapıcı ise şunları söyledi: "Resmi olarak açık bir parka giderken gözaltına alındık. Alındığımızda 'Size neler neler edeceğiz, siz daha neler göreceksiniz' gibi söylemlerde bulundular (…) Ben ilk koğuştaydım. Kadın görevli yoktu. 2-3 günden sonra kadın görevli geldi. İnce arama için götürüldük. 'Soyun' dendi. Ben 'Neden soyunuyorum' dedim. 'Bu işler böyle' dediler. Bana 'Utanma' denildi. Tişörtüm çıkartıldı. 'Avukatlarınızın haberi var, bu normal prosedür' dendi. İç çamaşırlarım çıkarıldı (…) Tuvalette kamera olduğunu fark ettik. Ondan sonra o tuvaletlere girmek de büyük sıkıntı oldu. Kadınlar tuvaletine götürülmüyorduk (…) Annemle birlikte olduğum için hangi ilaçları hangi saatte alması gerektiğini biliyordum. Saat başı alması gereken ilaçları vardı. Bunları söylediğimizde 'Biz sizin uşağınız mıyız' dendi. Saat başı verilmesi gereken ilaçlar, bir sabah bir de akşam, öbek öbek verildi."

Sanık polis memuru L. M. duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme sanık S. E. K. hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Van'da Cinsel Saldırı İddiasıyla Yargılanan Güvenlik Görevlileri

Van Kurubaş Geri Gönderme Merkezi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışan İ. H. K. ve Y. V. isimli kişiler hakkında İran vatandaşı Z. N.'ye tecavüz ettikleri iddiasıyla Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Davanın 13 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, 2 sanığın 'nitelikli cinsel saldırı' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 8 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 8 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 2 sanığı 'nitelikli cinsel saldırı' suçundan ayrı ayrı 15 yıl hapis cezası ile cezalandırdı ve tutukluluk hallerinin devamına karar verdi.

Şırnak'ta Yargılanan Uzman Çavuş

Aslan A. isimli uzman çavuş hakkında bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddiasıyla Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Aslan A.'yı 'cinsel istismar' suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Polis Memurları Hakkında Açılan Soruşturma

7 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 2 Mayıs 2019 tarihinde açlık grevindeki mahpuslar için Gebze Cezaevi önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polisin açıklamaya katılan kişilere işkence ve kötü muamelesi ile ilgili olarak, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin soruşturma için izin alınması gerekmediği yönünde karar verdiği öğrenildi. İşkence ve kötü muamele, hakaret, kasten yaralama, kanuna aykırı emir vermek ve yerine getirmek, ifade özgürlüğünün engellenmesi iddialarıyla 6 polis memuru hakkında suç duyurusunda bulunulmuş, Gebze Kaymakamlığı soruşturma izni vermemişti. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi ise söz konusu fiillerin görevleriyle ilgisi olmaması gerekçesiyle, özel soruşturma usulünün uygulanmayacağına hükmetti.

Cumhurbaşkanlığı Korumaları ile İlgili Takipsizlik Kararı

13 Nisan 2019 tarihinde İstanbul'daki Çırağan Sarayı önünde avukat Sertuğ Sürenoğlu'nun maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin Cumhurbaşkanlığı korumaları hakkında yapılan suç duyurusunu karara bağlayan savcılığın "müştekinin şüpheliler tarafından görevin gerekleri dışında kasten yaralandığına dair kamera kaydı veya tanık beyanı dahil somut delil bulunmadığı" gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığı kararı verdiği 7 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden öğrenildi.

Diyarbakır'da Polislerle İlgili Takipsizlik Kararı

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, 18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde Kevser Demir isimli bir kişinin kolu ve 3 dişinin kırılması ile ilgili olarak görevli polisler hakkında yapılan suç duyurusunu karara bağladı ve "kamu davası açmayı gerektirir yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilemediği" gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığı kararı verdi.

Basında yer alan haberlerde, Başsavcılığın Kevser Demir'e ilişkin verilen raporda "basit tıbbi müdahale ile giderilemeyen yaralanma" denmesine rağmen kararında söz konusu raporda "basit tıbbi müdahale ile giderilecek yaralanma" dendiğini iddia ettiği belirtilmektedir.

Söz konusu karara ilişkin Sulh Ceza Hakimliği'ne itiraz edileceği öğrenildi.

İstanbul'da Gökhan Güneş'in Kaçırılması ile İlgili Takipsizlik Kararı

Gökhan Güneş'in 20 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da kaçırılması ve kaçırıldığı 6 gün boyunca işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalması ile ilgili yapılan suç duyurusuna ilişkin İstanbul Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 11 Ekim 2021 tarihinde "kovuşturmaya yer yoktur" kararı verdiği öğrenildi.

3. CEZAEVLERİ

2021 yılında da cezaevleri hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı alanların bir olmuştur.

Yaşanan yoğun hak ihlallerine rağmen, bu ihlallerin gerçek bir fotoğrafını çekmek, başta Adalet Bakanlığı olmak üzere, cezaevlerinden sorumlu kurumların şeffaflıktan uzak tutumları, yanı sıra bağımsız izleme mekanizmalarının olmaması nedeniyle neredeyse imkansızdır.

Cezaevlerinde meydana gelen hak ihlallerinin tespit edilmesi konusunda yaşanan bir diğer sorun alanı ise, mahpusların maruz kaldıkları hak ihlallerini yazdıkları mektupların, faksların gönderilmemesi ya da sansürlenerek gönderilmesidir. Ayrıca aileleri ile yaptıkları telefon görüşmeleri sırasında mahpusların maruz kaldıkları hak ihlallerini anlatmaları durumunda görüşmenin kesildiğine ilişkin örnekler de tespit edilmiştir.

Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemler uyarınca aile ve avukat görüşlerine getirilen kısıtlamaların da cezaevlerinde meydana gelen hak ihlallerinin duyurulması ve tespit edilmesinin önünde ciddi bir engel olduğu görülmektedir.

Aynı şekilde mahpusların en temel haklarından bir olan dilekçe hakkı da engellenerek, maruz kaldıkları ihlallere dair ilgili resmi kurumlara yazdıkları dilekçeler işleme konulmamaktadır.

Benzer şekilde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde cezaevlerinde meydana gelen hak ihlallerine ilişkin muhalefet partilerine mensup milletvekilleri tarafından verilen soru önergelerinin birçoğunun önergelerde geçen "işkence" kavramı nedeniyle "kaba ve yaralayıcı" bulunarak reddedilmesi de cezaevlerinde meydana gelen hak ihlallerinin ortaya çıkarılmasını, araştırılmasını, belgelenmesini ve sorumlular hakkında yasal işlemler yapılmasını engelleyen önemli bir faktördür

Bunların ışığında, raporda tespit edilen olaylar ve sayılar, basın taramasına, mahpusların hak örgütlerine ulaştırdığı iddia ve şiayetler ve hak örgütlerinin cezaevlerine ilişkin raporlarına dayanmaktadır. Yukarıda belirtilen hususlar bir arada değerlendirildiğinde, cezaevlerinde raporumuzda belirtilen sayıların çok üstünde hak ihlalinin meydana geldiğini söyleyebiliriz.

Mahpusların maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamelelere geçmeden önce, bizzat mahpusların tutulduğu cezaevlerindeki fiziki koşulların ve yetersizliklerin de mahpusların yaşadığı hak ihlallerinin en temel nedenlerinden biri olduğunu vurgulamak gerekmektedir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre bu raporun yazımının devam ettiği 19 Nisan 2022 itibarıyla Türkiye'de toplam 384 cezaevi vardır ve bunların toplam kapasitesi 275.859'dur. 31 Mart 2022 itibarıyla toplam mahpus sayısı 2 bin 76'sı çocuk olmak üzere 314 bin 502'dir. Buna göre cezaevlerinde kapasitenin 38 bin 643 üstünde mahpus tutulmaktadır. Bu rakam geçtiğimiz yıl 31 bin 696 olarak tespit edilmişti. [42]

Cezaevlerinde kapasitenin üstünde mahpus bulunması, başlı başına bir hak ihlali kaynağıdır. Mahpusların bir kısmı yerde yatmak zorunda kalmaktadır. Bu durum, Covid-19 salgını ile daha da ağırlaşacak sağlık sorunlarına yol açmaktadır.

42 https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cik-genel-bilgi, https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/istatistik/istatistik-1.pdf

Cezaevlerinde kapasitenin üstünde mahpus olmasının yanı sıra; su, beslenme, ısınma gibi en temel ihtiyaçların karşılanması bakımından ciddi yapısal sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Dahası birçok örnekte, bu temel ihtiyaçların mahpuslara karşı bir baskı aracı olarak kullanıldığı görülmektedir. Birçok cezaevinde soğuk ve sıcak suya kota getirilmiştir. Getirilen kotalar yetersiz olduğundan özellikle kapasitenin üstünde mahpusun kaldığı yerlerde mahpuslar su sıkıntısı çekmektedir. Aynı şekilde kimi cezaevlerinde kaloriferlerin gerektiği gibi yakılmamasından kaynaklı mahpusların ısınma sorunu çektiği tespit edilmiştir. Kimi cezaevlerinde ise mahpuslara cezaevi idaresi tarafından verilen yemekler azdır ve yeterince hijyenik değildir. Ayrıca cezaevlerindeki altyapı yetersizlikleri nedeniyle kimi cezaevlerinde musluklardan akan suyun kirli ve paslı olduğu tespit edilmiştir.

Cezaevleri, Covid-19 salgınını kapasitenin üstünde mahpusun tutulduğu, su ve beslenme ile sağlığa erişim konusunda ciddi sorunların yaşandığı koşullarda karşılamıştı. Bu noktada 2021 yılı içinde mevcut sorunların çözülmek bir yana, daha da ağırlaştığı görülmektedir. Bu nedenle de Covid-19 salgını, aşağıda aktarılan ayrıntılardan da görüleceği gibi, cezaevleri açısından, çok ciddi bir sağlık sorunu olmanın ötesinde gerek alınan gerekse de alınması gerektiği halde alınmayan önlemler nedeniyle önemli bir hak ihlali kaynağı olmayı sürdürmüştür.

Başta söylediğimizi tekrar edecek olursak; Adalet Bakanlığı'nın şeffaflıktan uzak tutum ve politikaları nedeniyle Covid-19 salgını sırasında cezaevlerinde tam olarak nelerin yaşandığını tespit etmenin imkanı yoktur. Cezaevlerinde kaç mahpusa Covid-19 testi yapıldığı, kaç testin pozitif çıktığı, kaç mahpusa kaç doz aşı yapıldığı, durumu ağır olduğu için kaç mahpusun hastaneye kaldırıldığı ve kaç mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiğine ilişkin kapsamlı ve güncel resmi açıklama bulunmamaktadır.

Covid-19'un Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde küresel salgın (pandemi) olarak tanımlanmasının hemen ardından Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamelenin veya Cezanın Önlenmesi Komitesi (CPT) 20 Mart 2020 tarihinde Covid-19 salgını bağlamında özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik muameleye ilişkin 10 maddeden oluşan ilkeler bildirisini yayınladı.

CPT, alınacak koruyucu önlemlerin, hiçbir zaman özgürlüğünden yoksun bırakılan kişiler için insanlık dışı veya onur kırıcı muamele ile sonuçlanmaması gerektiğini belirtti. Söz konusu bildirinin 4. maddesinde "Covid-19'un yayılmasını önlemek için özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik alınan her türlü kısıtlayıcı tedbirin yasal bir dayanağı olmalı, bu tip tedbirler gerekli, orantılı, insanlık onuruna saygılı ve belirli bir süreyle sınırlandırılmış olmalıdır. Özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilere, anladıkları bir dilde, bu tür önlemler hakkında kapsamlı bilgi verilmelidir" denmektedir. Bildirinin 7. maddesi ise şu şekildedir: "Gerekli olmayan faaliyetleri askıya almak meşru ve makul olmakla birlikte, özgürlüklerinden mahrum bırakılan kişilerin temel hakları salgın sırasında bütünüyle korunmalıdır. Bu kural özellikle yeterli kişisel hijyen (sıcak su ve sabuna erişim dahil) ve açık havaya günlük erişim hakkını (en az bir saat) kapsamaktadır. Ayrıca, ziyaretler de dahil olmak üzere, dış dünyayla temasa ilişkin getirilen tüm kısıtlamalar, alternatif iletişim araçlarına (telefon veya internet üzerinden sesli konuşma gibi) erişimi arttırarak telafi edilmelidir." [43]

BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet ise 25 Mart 2020 tarihinde yaptığı açıklamada bir sağlık krizinde alınan önlemlerin alıkonulan kişilerin yeterli yiyecek ve su hakları da dahil olmak üzere temel haklarını kısıtlamaması gerektiğini, avukata ve doktora erişim de dahil olmak üzere, alıkonulan kişilere kötü muameleye karşı önlemlere de tam olarak uyulması gerektiğini belirtti.[44]

43 https://rm.coe.int/16809cfa4b

44 https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25745

BM İşkenceyi Önleme Alt-Komitesi (SPT), 30 Mart 2020 tarihinde Covid-19 salgını sırasında özgürlüklerinden mahrum bırakılmış kişilerin korunması için hükümetlerin ve bağımsız gözlemcilerin atması gereken adımlara ilişkin tavsiyelerini açıkladı. SPT, hastalığın yayılmasının engellenmesi, özgürlüğünden mahrum bırakılanların yeterli derecede sağlık hizmetinden faydalanması, aileleri ve dış dünya ile temaslarını devam ettirebilmeleri için gerekli önlemleri alınmasını tavsiye etti. SPT, ayrıca ulusal önleme mekanizmalarının salgın sırasında da görevlerine devam etmesi gerektiğini belirtti.[45]

Gerek CPT, gerek SPT ve gerekse de BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri tarafından dikkat çekilen olması gereken hususlar ile Türkiye'deki cezaevlerinde yaşananlar arasında büyük bir fark vardır. Covid-19 salgını süresince gerekli önlemlerin ya hiç alınmadığı ya da alınan önlemlerin oldukça yetersiz kaldığı ve süreklilik arz etmediği görülmektedir. Covid-19 salgını nedeniyle alınması gereken kısıtlayıcı tedbirleri telafi edecek adımlar ya hiç atılmamıştır ya da yine atılan adımlar oldukça yetersizdir.

Daha da önemlisi, Türkiye'de cezaevleri hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı alanların başında gelmekteyken, bu durum Covid-19 salgınıyla daha da ağırlaşmıştır. Covid-19 salgını gerek alınan gerekse de alınması gerektiği halde alınmayan önlemler nedeniyle önemli bir hak ihlali kaynağı olmuştur. Covid-19 salgını adeta mahpusların sahip oldukları hakları kısıtlayan ve onlar üzerindeki baskıyı artıran yeni bir "normalin" teşkili için bir fırsat olarak kullanılmıştır.

Covd-19 salgını kapsamında alınan önlemler kapsamında normalde ayda üç kez kapalı ve bir kez da açık yapılan aile görüşleri, avukat ziyaretler 15 Mart 2020 ile 1 Haziran 2020 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı tarafından alınan kararlar uyarınca yasaklanmıştır. 1 Haziran 2020 tarihinde sonra, avukat görüşleri serbest bırakılırken, aile görüşleri ayda bir ve 2 kişi ile sınırlı olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Mahpusların açık görüş hakkını kullanabilmelerine ilişkin düzenleme ise 1 Aralık 2021 tarihinde yapılmıştır.

Yukarıda belirtilen sorunlara (kapasite, mahpuslara verilen sıcak ve soğuk suya kota getirilmesi, yemeklerin besleyici ve hijyenik olmaması) ek olarak salgının başladığı tarihten itibaren cezaevi idareleri tarafından bireysel hijyen için gerekli malzemeler (dezenfektan, maske, sabun, temizlik malzemesi) mahpuslara ya hiç verilmemiş veya verilmiş olsa bile az ve düzensiz bir şekilde verilmiştir. Bunun yanı sıra cezaevi kantinlerinde bu malzemelerin normal fiyatlarının çok üzerinde satıldığı ve bu nedenle birçok mahpusun bunları satın alamadığı görülmektedir.

Yine bu bağlamda koğuş aramaları sırasında infaz koruma memurlarının sosyal mesafe kurallarına gerektiği gibi uymadığı, maske ve eldiven kullanmadığı yönünde mahpuslardan çok sayıda şikâyet geldiği tespit edilmiştir.

Mahpusların cezaevlerinde maruz kaldığı en temel hak ihlallerinden biri olan sağlık hakkına erişim, Covid-19 salgını sırasında daha da ağırlaşmıştır. Covid-19 şüphesi olan mahpuslara zamanında test yapılmadığı, testi pozitif çıkan mahpusların durumları ağırlaşmadığı sürece hastaneye götürülmediği, hasta ve temaslı mahpusların diğer mahpuslardan gerektiği gibi ve zamanında izole edilmediği görülmüştür. Belirtiğimiz gibi, cezaevlerindeki aşılamaya (kaç kişiye kaç doz aşı yapıldığına) ilişkin ise neredeyse hiçbir bilgiye sahip değiliz.

45 https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25756&LangID=E

Ayrıca Covid-19 testi pozitif çıkan veya hastane ve mahkeme dönüşü mahpusların konulduğu karantina koğuşları da başlı başına bir sorun teşkil etmektedir. Bu koğuşlar kapasite açısından oldukça yetersizdir. Bundan dolayı da karantina koğuşlarında herhangi bir önlem alınmadan hastalık şüphesi olan mahpuslar ile mahkeme veya hastaneye gidip dönen mahpuslar aynı yerde tutulacak şekilde kapasitenin üstünde mahpus tutulmaktadır. Ayrıca mahpusların karantina koğuşunda tutuldukları sürenin koğuşa getirilen her yeni mahpusla birlikte yeniden başlatıldığı ve bu nedenle kimi durumlarda mahpusların oldukça uzun süreler bu koğuşlarda tutulduğuna ilişkin şikâyetler görülmektedir. Buna ek olarak, hasta veya hastalık şüphesi olan mahpusların konulduğu bu koğuşlarda gerekli hijyen önlemlerinin alınmadığı, mahpusların yanlarına temel ihtiyaçlarını karşılayacak eşyalar (su ısıtıcısı, radyo, televizyon, kitap, semaver) almasına izin verilmediği de görülmektedir. Karantina koğuşlarındaki koşullar ve burada kalınacak sürelerin belirsizliği nedeniyle kimi hasta mahpuslar hastaneye gitmekten imtina etmekte ve bu nedenle de tedavileri aksamaktadır. Ayrıca bu durum, bazı mahpusların da mahkemeye gitmemeyi tercih etmesinden dolayı, sağlık hakkının yanı sıra savunma ve adil yargılanma hakkı açısından da ihlallere yol açmaktadır.

2021 yılı içinde cezaevlerinde en az 29 mahpusun yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir. Resmi açıklamalardan ve basında yer alan haberlerden 7'si Covid-19 salgını nedeniyle olmak üzere 18 hasta mahpusun yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir. 12 ayrı olayda intihar nedeniyle 9 mahpusun yaşamını yitirdiği, 3 mahpusun ise yaralandığı iddia edilmektedir. 2 mahpusun ölüm nedeni ise açıklanmamıştır.

Cezaevlerinde yaşanan ölümlerle ilgili, mahpusun ailesinin, avukatlarının ve hak savunucularının da bir parçası olduğu etkin soruşturmalar yürütülmemektedir. Tersine, aşağıda örnekleri görüleceği gibi, yaşamını yitiren mahpusun avukatları beklenmeden otopsi işlemleri yapılmaktadır. Mahpus gerçekten intihar etmiş olsa bile neyin onu buna sevk ettiğine, öncesinde biyo-psiko-soyal iyilik hâlinin ne durumda olduğuna ya da işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalıp kalmadığına dair etkin soruşturma yapılmamaktadır.

Bunun en tipik örneği ayrıntıları aşağıda yer alan Garibe Gezer'in yaşamını yitirmesidir. Garibe Gezer ile ilgili ilk önce Kayseri Cezaevi'nde tutulduğu sırada işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı iddiaları gündeme gelmişti. Bu iddialar ile ilgili soruşturma açılmak yerine ailesi ile yaptığı telefon görüşmesi sırasında anlatırken bu iddialarla ilgili olarak cezaevi müdürü ile başgardiyanın ismini söylediği gerekçesiyle Gezer hakkında disiplin soruşturması açılmış ve Gezer'e bu soruşturma sonunda 11 gün hücre cezası verilmişti. Gezer'in daha sonra sevk edildiği Kocaeli Kandıra 1 Nolu Cezaevi'nde de işkence ve diğer kötü muamele ile cinsel saldırıya maruz kaldığı iddia edildi. Hiçbir etkin soruşturma yapılmayan bu iddiaların ardından Garibe Gezer, 9 Aralık 2021 tarihinde şüpheli bir şekilde tutulduğu tek kişilik hücrede yaşamını yitirdi. Cezaevi yönetimi tarafından intihar ettiği iddia edilse de, Garibe Gezer'in ölümü ile ilgili de etkin bir soruşturma yürütülmediği, olayın görgü tanığı olduğunu iddia eden mahpusların tanık olarak dinlenmediği, otopsisinin ve olay yeri incelemenin avukatları beklenmeden yapıldığı görülmektedir.

2021 yılında da mahpusların cezaevinde maruz kaldığı en temel hak ihlali kimi zaman özellikle belirli cezaevlerinde sistematik bir hal alan fiziksel şiddet uygulamasıdır. 2021 yılında yukarıda vurgulanan kısıtlı imkan ve kaynaklara rağmen en az 307 mahpusun işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca 2 mahpus yakının da görüş için gittikleri cezaevinde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı görülmektedir.

Mahpusların maruz kaldığı fiziksel şiddetin en sık rastlanan gerekçelerinin biri cezaevi sevkleri ile hastane ve mahkemeye gidiş gelişlerde mahpuslara yapılan çıplak arama dayatmasıdır. Bu dayatmayı kabul etmeyen mahpuslar infaz koruma memurları veya cezaevinde görevli askeri personel tarafından fiziksel şiddet kullanılarak çıplak aranmaktadır. Örnekleri aşağıda da görüleceği gibi, birçok durumda mahpuslar ters kelepçelenerek süngerli oda olarak adlandırılan hücreye konulmakta ve belli bir süre orada tutulmaktadır.

12 Kasım 2021 tarih ve 31657 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile "çıplak arama" ifadesi "detaylı arama" olarak düzenlenmiştir. Yönetmelikte yer alan "Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, çıplak olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir" hükmündeki, "Ciddi emarelerin varlığı" ifadesinin devamına, "Bunun başka suretle tespitinin olanaksız olması durumunda" ibaresi eklenmiştir.[46]

Çıplak aramanın yanı sıra, sayımlar sırasında askeri nizamda ayakta durma dayatmasını kabul etmeyen mahpusların sistematik olarak fiziksel şiddete, işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarına maruz kaldığı tespit edilmiştir. Çıplak arama dayatmasında olduğu gibi, askeri nizamda ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen mahpusların da ters kelepçelenerek hücreye konulduğuna dair örnekler aşağıda yer almaktadır. Bunların yanı sıra, mahpusların kaldığı odalarda veya koğuşlarda yapılan aramalar sırasında mahpuslara ait eşyaların dağıtıldığına, mahpusların etnik, siyasi kimliğine yönelik kışkırtıcı sözler söylendiğine ve buna tepki gösteren mahpusların orantısız zor kullanımına, işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığına dair örnekler tespit edilmiştir.

Bir diğer husus ise, kimi cezaevlerinde siyasi mahpusların kendileri polis ya da istihbaratçı olarak tanıtan kişiler tarafından sorgulanmaları ve ajanlık dayatmasına maruz kalmalarıdır.

Sık karşılaşılan bir başka hak ihlali ise mahpusların istekleri ve iradeleri dışında tutuldukları cezaevlerinden başka cezaevlerine sevk edilmeleridir. Bu sevkler çok boyutlu hak ihlallerine neden olmaktadır. Yukarıda belirtildiği gibi, mahpuslar sevk edildikleri cezaevinde çıplak arama dayatmasına ve bunu kabul etmedikleri durumlarda işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalmaktadırlar. Ayrıca birçok örnekte mahpusların kendilerinin ve ailelerinin yaşadığı, varsa yargılandıkları davalarının görüldüğü şehirlerden çok uzak yerlerde bulunan cezaevlerine sevk edildiklerine dair örnekler tespit edilmiştir. Bu durum mahpusların görüş hakkından fiilen mahrum bırakılmaları yanı sıra yargılandıkları davaların duruşmalarına bizzat (fiziken) katılmalarına engel olunması dolayısıyla da adil yargılama hakkının da ihlal edilmesi anlamına gelmektedir.

Mahpusların maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye dair vurgulanması gereken önemli bir husus da, bu tür uygulamalara maruz kalan mahpusların götürüldükleri sağlık kurumlarında muayenelerinin İstanbul Protokolü'ne uygun bir şekilde yapılmamasıdır. Buna bağlı olarak, mahpusların maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamele gerektiği gibi belgelenememektedir. Aynı şekilde, cezaevlerinde mahpusların maruz kaldıkları işkence ve kötü muamele etkin bir şekilde soruşturulmamaktadır. Tersine işkence ve kötü muameleye maruz kalan mahpuslar hakkında çeşitli gerekçelerle disiplin soruşturmaları açılmakta ve bu soruşturmaların sonunda mahpuslara "etkinlikten men", "iletişim haklarından mahrum bırakma", "görüş hakkından mahrum bırakma", "hücre cezası" gibi disiplin cezaları verilmektedir.

Cezaevinde tutulan mahpusların maruz kaldığı bir diğer önemli hak ihlali, sağlık hakkının engellenmesidir. Yukarıda vurgulanan Covid-19 salgını kapsamında yaşanan sorunların yanı sıra, bu konuda tespit edilen sorunların başında kelepçeli muayene dayatması gelmektedir. Buna ek olarak özellikle 2021 yılı ile birlikte buna hastane sevkleri sırasında yapılan ağız içi arama da eklenmiştir. Bu dayatmaları kabul etmeyen mahpusların sağlık hakkı engellenmektedir; bu durumda mahpuslar hastaneye götürülmüş olsalar bile muayene veya tedavi olmadan cezaevine geri getirilmektedirler.

46 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/11/20211112-5.pdf

Sağlık hakkının ihlali konusunda bir diğer tespit edilen sorun ise teşhis ve tedavi konusunda yaşanan gecikmelerdir. En başta mahpuslar cezaevlerinde mevcut sağlık personeline erişimde ciddi sorunlar yaşamaktadır. Mahpusların hastane sevklerinin gecikmeli olarak yapılmaktadır. İkinci bir gecikme ise sevki yapılan mahpuslar zamanında hastaneye götürülmesinde yaşanmaktadır. Kronik hasta mahpuslar kadar acil hastalar da durumları ağırlaşıncaya kadar hastaneye sevk edilmemektedir. Hastaneye sevk edilen mahpuslar kelepçeli muayene dayatmasına maruz kalmakta ve bunu kabul etmeyen mahpusların tedavileri, muayeneleri yapılmamaktadır. Ayrıca bazı cezaevlerinde hasta mahpusların düzenli olarak alması gereken ilaçların mahpuslara zamanında verilmediği görülmektedir.

Mahpusların sağlığa erişim hakkı kapsamında gerekli adımların atılmaması ve buna ek olarak Covid-19 salgını ve bu kapsamda gerekli önlemlerin alınmaması, İnsan Hakları Derneği'nin 31 Mart 2020 tarihli rakamlarına göre Türkiye genelindeki cezaevlerinde tutulmakta olan 590'ı ağır 1564 hasta mahpus[47] açısından da risklere ve hak ihlallerine yol açmaktadır.

Hastane sevkleri düzenli yapılmadığı için mahpusların muayene ve tedavilerinin aksadığı örnekler aşağıda yer almaktadır.

Mahpusların kültürel hakları da çeşitli gerekçelerle kısıtlanmaktadır. Bu kapsamda öne çıkan olgular şöyledir; mahpusların yanında bulunduracakları kitap sayısına sınırlama getirilmesi, haklarında toplatma kararı olmamasına rağmen gönderilen kitapların, dergilerin ve gazetelerin mahpuslara verilmemesi, Kürtçe kitapların mahpuslara verilmemesi, mahpusların cezaevlerindeki kantinlerden aldığı radyolara el konulması, mahpusların yanında bulunan kitaplara el konulmasıdır.

Aynı şekilde özellikle siyasi mahpusların başka koğuşlarda kalan mahpuslarla ortak alan çıkma hakkı, sportif hakları, çeşitli etkinliklere katılma hakkı gibi hakları da çeşitli gerekçelerle ya engellenmekte ya da bu haklar olması gerekenin çok altında sürelerle kullandırılmaktadır. Adalet Bakanlığı'nın 10 tutuklu ve hükümlünün haftada 10 saat bir araya gelerek sosyalleşmesini öngören 22 Ocak 2007 tarihli genelgesi (45/1) halen yürürlükte olmasına rağmen uygulanmamaktadır.

İletişim hakkının ihlaline ilişkin olarak ise mahpusların yazdığı mektupların gönderilmemesi, onlara gelen mektupların verilmemesi önemli bir başlık olarak öne çıkmaktadır. Özellikle mahpusların maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin hak örgütlerine, barolara, gazetecilere, ilgili resmi kurumlara yazdıkları mektuplar gönderilmemekte, gönderilen mektuplar ise sansürlenmektedir. Kürtçe yazılan mektupların çevirisi için mahpuslardan çeviri parası istendiğine ilişkin tespitlerimiz de aşağıda yer almaktadır. Telefon görüşmesi sırasında mahpusların maruz kaldıkları hak ihlallerinden bahsetmesi durumunda görüşmelerin kesildiğine, ayrıca Kürtçe konuşulduğu gerekçesiyle telefon görüşmelerinin kesildiğine ilişkin örnekler tespit edilmiştir. Ayrıca bazı cezaevlerinde mahpuslar telefon görüşmesine başlamadan önce tekmil verme (kendi adını ve görüştüğü kişinin adını belirtme) dayatmasına maruz kalmakta, bunun kabul etmeyen mahpusların görüşmeleri kesilmektedir.

Kesinleşmiş cezalarının infazı için gerekli süreyi tamamlamış olmalarına rağmen, ağırlıklı kesimini siyasi gerekçeler ile ceza alanlar oluşturmak üzere pek çok mahpusun 29 Aralık 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan "Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri İle Hükümlülerin Değerlendirmesine Dair Yönetmelik"[48] kapsamında cezaevi idare ve gözlem kurullarının kararları ile tahliye edilmemeleri de, 2021 yılı içinde cezaevlerinde yaşanan önemli sorunlardan biridir. Kaç mahpusun idare ve gözlem kurullarının kararları ile tahliye edilmediği kesin olarak bilinmemektedir. 21 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan bir habere göre 30 yıldır cezaevinde tutulan 66 siyasi mahpus idare ve gözlem kurullarının verdiği kararlar sonucu tahliye edilmemektedir.[49]

47 https://www.ihd.org.tr/hasta-mahpuslar/

48 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201229-3.htm

49 https://artigercek.com/haberler/haklarindaki-cezalarin-infazini-tamamlamalarina-ragmen-66-siyasi-tutuklu-tahliye-edilmiyor

Cezaevlerinde yaşanmakta olan hak ihlallerine ilişkin vurgulanması gereken bir diğer önemli husus, İmralı Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulmakta olan PKK lideri Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Veysi Aktaş ve Ömer Hayri Konar'ın maruz kaldığı hak ihlalleridir. Asrın Hukuk Bürosu avukatlarının müvekkillerinin 2021 yılı içinde maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin hazırladıkları raporda, yıl içinde toplam 202 avukat görüşme başvurusu yapıldığını, bunlardan hiçbirine cevap verilmediğini belirtilmektedir. Aynı şekilde 2021 içinde yapılan 71 aile başvurusuna da cevap verilmemiştir. 2021 yılı içinde sadece Abdullah Öcalan ile Hamili Yıldırım bir kez 25 Mart 2021 tarihinde telefon görüşmesi yapmıştır.

2021 yılı içinde cezaevleri kapsamında vurgulanması gereken bir diğer tespitimiz de, Abdullah Öcalan üzerindeki tecrittin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde başlatılan açlık grevine katıldıkları gerekçesiyle bazı mahpuslar hakkında dava açılmasıdır. Bu kapsamda hepsi de Ankara'da olmak üzere 7 mahpus hakkında dava açılmıştır. Bu davalardan birinde mahkeme ilk duruşmada kararını açıklayarak 1 mahpusu örgüt üyesi olma suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırmıştır. Diğer 6 davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir.

Ayrıca ayrıntıları ilgili bölümlerde görüleceği gibi, çeşitli illerde mahpuslara para gönderen kişiler hakkında da soruşturmalar açılması da cezaevlerinde mahpusların maruz kaldığı hak ihlalleri kapsamında değerlendirilmelidir.

3.1. YAŞAM HAKKI

Hadi Yalçın

F Tipi Cezaevi'nde tutulurken mide kanseri olan ve 4 Ocak 2021 tarihinde tahliyesine karar verilen Hadi Yalçın isimli mahpusun, 8 Ocak 2021 tarihinde tedavi gördüğü Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Metin Yücel

Düzce Cezaevi'nde tutulan Metin Yücel isimli mahpusun 18 Ocak 2021 tarihinde Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Kahraman Sezer

30 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İskenderun T Tipi Cezaevi'nde tutulan Kahraman Sezer isimli mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

A. Turan

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde intihar girişiminde bulunan 4 mahpus arasında yer alan A. Turan isimli bir mahpusun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Mahmut Yıldız

İzmir Şakran 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Mahmut Yıldız isimli bir mahpusun 3 Şubat 2021 tarihinde cezaevlerindeki tecrit uygulamalarını protesto etmek için intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Haberde hayati tehlikesi olan Mahmut Yıldız'ın Çiğli Devlet Hastanesi'nde tutulduğu belirtildi.

Ersoy Karamustafa

13 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Manisa T Tipi Cezaevi'nde tutulan Ersoy Karamustafa isimli mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Kadir Aktar

İstanbul'un Bağcılar ilçesinde 18 Temmuz 2020 tarihinde 1 polis memurunun öldüğü olayla ilgili olarak gözaltına alınarak tutuklanan ve hakkında açılan davanın 16 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilen Kadir Aktar (17) isimli bir çocuk, başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek 18 Şubat 2021 tarihinde yeniden gözaltına alındı ve sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Avukatı basında yer alan açıklamasında Kadir Aktar'ın gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığını belirtti: "Kadir'in kaşı gözü patlamış, birtakım darbelere maruz kaldığı her hâlinden belli. Kadir de bana, hırpalandığını beyan etti."

İstanbul Maltepe Çocuk Cezaevi'ne götürülen Kadir Aktar, 19 Şubat 2021 tarihinde yaşamını yitirdi. Cezaevi yönetimi Kadir Aktar'ın ölüm nedeninin intihar olduğunu açıkladı. Aktar ailesinin avukatı ise basında yer alan açıklamasında "Adli Tıp Kurumu'nda gerçekleştirilen otopsi ön raporuna göre Kadir Aktar ası sonucu hayatını kaybettiğinin ancak bacaklarında ve kollarında iç kanama bulguları olduğunu (…) Kadir'in buralardan birtakım darbelere maruz kaldığının tespit edildiğini" belirtti.

Ramazan Akbaşlı

23 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Van F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ramazan Akbaşlı (55) isimli mahpusun intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Van Dursun Odabaşı Hastanesi yoğun bakım servisinde tedavisine devam edilen Ramazan Akbaşlı hakkında mahkeme tarafından tahliye kararı verildiği öğrenildi.

Ramazan Akbaşlı, tedavisinin devam ettiği Van Dursun Odabaşı Hastanesi yoğun bakım servisinde 24 Şubat 2021 tarihinde yaşamını yitirdi.

Önder Ateş

Samsun T Tipi Cezaevi'nde tutulan Önder Ateş isimli mahpus 3 Mart 2021 tarihinde Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdi.

Kurbani Özcan

6 Mart 2021 tarihide basında yer alan haberlerden, Trabzon Beşikdüzü Cezaevi'nden Giresun Espiye Cezaevi'ne sevk edilen ve cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasına yanı sıra fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kalan Kurbani Özcan isimli mahpusun intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Haberde intihar girişiminde bulunan mahpusun hastaneye sevk edilmediği iddia edildi.

Hayrettin Yılmaz

Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Hayrettin Yılmaz (65) 14 Mart 2021 tarihinde yaşamını yitirdi. Basında yer alan haberlerden cezası 1 yılın altına düşen Hayrettin Yılmaz'ın denetimli serbestlik hakkından yararlandırılmadığı öğrenildi.

Macit Demir

20 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 16 Mart 2021 tarihinde tutuklanarak Hakkari Kapalı Cezaevi'ne götürülen Macit Demir isimli mahpusun 19 Mart 2021 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, Macit Demir'in intihar ettiği iddia edildi.

İsa Gültekin

Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus İsa Gültekin, kanser tedavisi gördüğü Tarsus Devlet Hastanesi'nde 22 Nisan 2021 tarihinde yaşamını yitirdi.

Şerif Vatansever

Kocaeli 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Şerif Vatansever isimli mahpusun 16 Mayıs 2021 tarihinde Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Ali Orhan

Afyon Bolvadin Cezaevi'nde tutulan ve Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen tedavisi zamanında yapılmayan ve durumunun ağırlaşması üzerine 30 Mart 2021 tarihinde Afyon Devlet Hastanesi'ne kaldırılan ve mahkeme kararı ile 12 Nisan 2021 tarihinde tahliye edilen Ali Orhan isimli mahpusun 4 Mayıs 2021 tarihinde tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Halil Şimşek

9 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Çanakkale Cezaevi'nde tutulan Halil Şimşek isimli mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Erdal Kılınç

12 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutulan Erdal Kılınç isimli bir mahpusun Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Salima Timurtaş

26 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Batman M Tipi Cezaevi'nde tutulan Salima Timurtaş isimli mahpusun intihar girişiminde bulunduğu ve Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi yoğun bakım servisine kaldırıldığı öğrenildi.

Adem Taşdemir

5 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutulan Adem Taşdemir'in yaşamını yitirdiği öğrenildi. Basında yer alan haberlerde cezaevi idaresinin ailesine Adem Taşdemir'in intihar ettiğini söylediği belirtildi.

Cenk Sarı

5 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya E Tipi Cezaevi'nde tutulan Cenk Sarı isimli mahpusun geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Mehmet Özen

5 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Burdur E Tipi Cezaevi'nde tutulan ve 25 Temmuz 2021 tarihinde beyin kanaması geçirdikten sonra tahliye edilen Mehmet Özen (37) isimli mahpusun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Mustafa Okşen

Konya E Tipi Cezaevi'nde tutulan Mustafa Okşen (39) isimli mahpusun kalp krizi geçirdiği ve kaldırıldığı Konya Şehir Hastanesi'nde 17 Ağustos 2021 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Mehmet Ali Çelebi

Durumunun ağırlaşması üzerine 25 Ağustos 2021 tarihinde tutulduğu Ankara Sincan Cezaevi'nden tahliye edilen hasta mahpus Mehmet Ali Çelebi (70), 4 Eylül 2021 tarihinde tedavi gördüğü İstanbul Çam Sakura Şehir Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

Kenan Özcan

22 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon Bolvadin C Tipi Cezaevi'nde tutulan Kenan Özcan isimli mahpusun 17 Eylül 2021 tarihinde Eskişehir Şehir Hastanesi'ne kaldırıldığı ve 20 Eylül 2021 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Kenan Özcan'ın oğlu Yunus Özcan basında yer alan açıklamasında babasının ölüm nedeni ile ilgili şunları belirtti: "Ölüm nedenin hâlâ bir tanısı yok.

Hastaneler babamın hangi hastalıktan kaynaklı öldüğüne dair bize bir açıklama yapmadı. Otopsi raporunun 8 aya kadar çıkacağı söylendi."

Bangin Mohamed

28 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Bangin Mohamed'in 12 Kasım 2021 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. İnsan Hakları Derneği (İHD) İskenderun Şubesi Hapishaneler Komisyonu üyesi avukat Mehtap Sert basında yer alan açıklamasında, Bangin Mohamed'in ilaçlarının düzenli verilmediğini ve tedavisinin sağlanmadığını belirtmektedir.

Garibe Gezer

9 Aralık 2021 tarihinde Kocaeli Kandıra Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde Garibe Gezer isimli mahpus tutulduğu tek kişilik hücrede şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Cezaevi idaresi Garibe Gezer'in intihar sonucu yaşamını yitirdiğini iddia etti. Basında yer alan haberlerden, Garibe Gezer'in otopsisinin avukatlar beklenmeden Kocaeli Adli Tıp Kurumu'nda yapıldığı öğrenildi. Yine basında yer alan haberlerde hazırlanan ön otopsi raporunda Garibe Gezer'in ölüm nedeninin tespit edilemediğinin yazdığı bildirildi.

Ablası Asya Gezer, kardeşinin ölümüne ilişkin basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "En son 16 Kasım'da konuştum. Üzerindeki baskıların azaldığını, bu nedenle moralinin iyi olduğunu söylemişti. Ancak önceki süreçlerden toplamda 20 gün hücre cezasının olduğunu söylemişti. Bu nedenle hücreye gireceğini söylemişti. Ocak ayında onun görmeye geleceğimi söylemiştim. Çok sevinmişti. Dört gözle beni bekleyeceğini söylemişti (…) Kardeşimin intihar ettiğine inanmıyorum."

Garibe Gezer'in 21 Mayıs 2021 tarihinde infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine ve cinsel saldırısına maruz kaldığı basında yer almıştı.

Abdülrezzak Şuyur

Hasta mahpus Abdülrezzak Şuyur 14 Aralık 2021 tarihinde tutulduğu İzmir Şakran T Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitirdi. Abdülrezzak Şuyur'a 3 ay önce akciğer kanseri teşhisi konduğu fakat tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

Halil Güneş

Hasta mahpus Halil Güneş 15 Aralık 2021 tarihinde tutulduğu Diyarbakır 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitirdi. Basında yer alan haberlerde kanser hastası olan Halil Güneş'in tek kişilik hücrede tutulduğu ve ilaçlarının kendisine düzenli bir şekilde verilmediği belirtildi. Kız kardeşi Gül Güneş basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Vücudunda çeşitli iltihaplı yaralar oluşmuş. O yaraların pansumanı için hastaneye gidiyor. Hastaneye gidip gelmesinden dolayı karantinaya alındı. Cezaevi yönetimi bizi arayarak açık görüşe gelmememizi söyledi."

Halil Güneş'e ilişkin Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'nda hazırlanan ön otopsi raporunun avukatlara verilmediği bildirildi.

İlyas Demir

17 Aralık 2021 tarihinde Bolu T Tipi Cezaevi'nde İlyas Demir isimli bir mahpusun tutulduğu tek kişilik hücrede yaşamını yitirdiği öğrenildi. İlyas Demir'in ölüm nedenine ilişkin ailesine bir açıklama yapılmadığı bildirildi. İlyas Demir'in ablası Mahibe Demir basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "2013 yılından bu yana farklı cezaevlerinde tutuldu, psikolojik hastalıkları vardı ancak tedavi edilmedi."

Mustafa Gaffar

18 Aralık 2021 tarihinde Antalya E Tipi Cezaevi'nde tutulan Mustafa Gaffar isimli mahpusun yaşamını yitirdiği öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, Mustafa Gaffar'ın ölüm nedeninin intihar olduğu belirtilmektedir.

Vedat Erkmen

19 Aralık 2021 tarihinde Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde Vedat Erkmen isimli mahpusun yaşamını yitirdiği öğrenildi. Haberlerde cezaevi idaresinin ailesine ölüm nedeninin intihar olduğunu söylediği belirtilmektedir. Basında yer alan haberlerde Vedat Erkmen'in birkaç gün önce can güvenliğinin olmadığı gerekçe gösterilerek tek kişilik bir odaya konulduğu ifade edilmektedir.

Vedat Erkmen'in otopsi işlemlerinin 20 Aralık 2021 tarihinde ailesi ve avukatları beklenmeden yapıldığı öğrenildi.

Ailesinin cenazeyi İstanbul'un Esenyurt ilçesindeki Digor Dağpınar Derneği'ne götürmesine polis tarafından izin verilmediği ve ailenin itirazları üzerine polisin cenaze aracını ilk önce İstanbul Kocaeli yolu üzerindeki bir tesise götürdüğü ve daha sonra tesiste bekleyenlere haber vermeden tekrar yola çıktığı bildirildi. Cenaze aracında abisi Sait Erkmen'in olmasına rağmen telefonuna polis tarafından el konulduğu için aracın nereye gittiği öğrenilemedi.

Vedat Erkmen'in abisi Saim Erkmen basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Kardeşim intihar edecek biri değildi. Devlet kendisi öldürdü. Örtbas etmek için de kendisi bizden ve avukatlarından habersiz Adli Tıp Kurumu'na (ATK) götürdü."

Uğur Demirbay

İstanbul Silivri Açık Cezaevi'nde tutulan Uğur Demirbay (24) isimli bir mahpusun 28 Aralık 2021 tarihinde kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

3.2. İŞKENCE VE DİĞER KÖTÜ MUAMELE

12 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Gümüşhane E Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun (Hamza Arzuman, Reşit İlhan ve soyadı öğrenilemeyen Halil isminde bir mahpus) infaz koruma memurlarının fiziksel ve psikolojik şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Hamza Arzuman, ailesi aracılığıyla yaptığı açıklamada şunları belirtti: "Siyasi tutuklu olduğumuz için her gün gardiyanların kötü muamelesine maruz kalıyoruz. Her gün gardiyanlar tarafından tehdit ediliyoruz. Geceleri uyuyamıyoruz. Her gün sabah erken saatlerde kapıya vurup sesler çıkartıyorlar, üzerimizde psikolojik savaş yürütüyorlar. Gözümüze uyku girmiyor. Can güvenliğimiz yok."

13 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Ahmet Sürme isimli bir mahpusun çıplak arama dayatmasını kabul etmediği için infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ahmet Sürme babası aracılığıyla maruz kaldığı fiziksel şiddet hakkında şunları belirtti: "Avukatla görüştükten sonra gardiyanlar bana 'soyun' dediler. Nedenini sordum, sonra soyunmayacağımı söyledim. Gardiyanlar, avukatın girişte X-ray cihazından geçerken cihaz öttüğünü, bu yüzden soyunmam gerektiğini belirtiler. 'Avukat cihazdan geçerken ötmüşse gidin avukat arayın, niye benim üstümü arıyorsunuz' dedim. Ne yaptılarsa soyunmadım, bunun üzerine gardiyanlar beni dövmeye başladılar. Beni yere attılar, sırtıma basıp elbiselerimi zorla çıkardılar. Üstümde sadece iç çamaşırımı bıraktılar. Beni yere yatırdıklarında sürekli tekmelediler, başımı tekmelediler, her yerimi morarttılar. Gardiyanlar şiddet uygulayıp beni zorla soyduktan sonra giyinmemi söylediler ama ben elbiselerimi giymeyeceğimi ve bu şekilde koğuşuma gideceğimi söyledim. Bunun üzerine tekrar beni dövüp yere yatırdılar, zorla elbiselerimi giydirdiler. Hastaneye götürmelerini istedim, ancak darp raporu almamam için beni hastaneye götürmediler."

13 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Bünyamin Sürme isimli mahpusun İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde 4 aydır tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

14 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Cezaevi'nde C-5 koğuşunda tutulan ve Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine katılan 4 mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Maruz kaldıkları fiziksel şiddet sonucu 1 mahpusun eli ile ayağında bulunan platinlerin kırıldığı, 1 mahpusun ise kolunun çıktığı bildirildi.

17 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun (Deniz Şah, Mehmet Dersulu ve İlhan Kaya) infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Maruz kaldıkları fiziksel şiddet sonucu Mehmet Dersulu ve Deniz Şah'ın vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. 14 Ocak 2021 tarihinde ise Deniz Şah'ın infaz koruma memurları tarafından başka bir odaya fiziksel şiddet kullanılarak zorla götürüldüğü bildirildi. Haberde ayrıca, mahpusların maruz kaldıkları fiziksel şiddeti belgelemek için gitmeyi talep ettikleri revire götürülmedikleri belirtildi.

19 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, isteği ve iradesi dışında 4 Ocak 2021 tarihinde Antep H Tipi Cezaevi'nden Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Ömer Levent isimli mahpusun cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

19 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Yücel Yavuz ve Devrim Taylan Eryılmaz isimli 2 mahpusun 3 kişilik hücrelerde tek başlarına tutuldukları öğrenildi. Haberde ayrıca haklarında açılan disiplin soruşturması sonrasında 2 mahpusa 11 gün hücre cezası verildiği öğrenildi.

22 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Aksaray T Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Sıraç isimli mahpusun hakkında verilen disiplin cezaları nedeniyle cezasının infazını tamamlamasına rağmen cezaevinden tahliye edilmediği öğrenildi. Haberde ayrıca Mehmet Sıraç'ın infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yüzü ile vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı belirtildi. Mehmet Sıraç, ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde maruz kaldığı fiziksel şiddet ile ilgili şunları belirtti: "Sürekli olarak hücre cezaları alıyorum. Geçen hafta telefon görüşüne beni çıkarmadı-

lar. Bundan kaynaklı revire de çıkarmadılar. Buna tepki olarak ben de elimi jiletledim. Daha sonra revire çıkardılar ve oradaki baş memur revirdeki doktorun gözü önünde beni darp etti. Burnum kırıldı ve sağ gözüm şişti ve vücudumda halen darp izleri var. Psikolojim bozuldu. Darp raporu için hastaneye götürülmüyorum. Bu benim ilk darp edilişim de değil."

25 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Garibe Gezer isimli mahpusun Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

26 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde İlhan Kaya isimli mahpusun 13 Ocak 2021 tarihinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

27 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, yargılandıkları davanın duruşmasına katılmak üzere Ankara Sincan 3 Nolu L Tipi Cezaevi'ne getirilen "İşimi Geri İstiyorum" eylemi katılımcıları Nazan Bozkurt, Alev Şahin, Mehmet Dersulu ve Acun Karadağ'ın cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 5 Ocak 2021 tarihinde Antalya'da tutuklanan gazeteci Mehmet Aslan'ın götürüldüğü Antalya L Tipi Cezaevi'nin girişinde çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

1 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 30 Ocak 2021 tarihinde tutuklanan Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri Doğu Demirtaş'ın ve Selahattin Can Uğuzeş'in götürüldükleri İstanbul Metris Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde çıplak arama dayatmasını kabul etmeyen mahpusların fiziksel şiddete maruz kaldığı ve mahpusların ayrıca ayakta sayım dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

5 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu L Tipi Cezaevi'nde tutulan 5 mahpusun (Sedat Karak, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru ve İhsan Oran) infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve bunun sonucu olarak mahpusların vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi.

7 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Nevşehir E Tipi Cezaevi'nde tutulan Firazpir Özbay isimli mahpusun tek kişilik hücrede tutulduğu, infaz koruma memurlarının psikolojik baskısına maruz kaldığı öğrenildi.

8 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Murat Aktaş isimli mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve başından yaralandığı öğrenildi.

8 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, hasta mahpus Züleyha Doğru'nun Iğdır Cezaevi'nde iki buçuk aydır tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kalan Murat Aktaş isimli mahpus hakkında cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

11 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus Cezaevi Kampusu'ndaki cezaevlerinde tutulan 5 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Haberde 3 mahpusun (Gökhan Çetin ile isimleri öğrenilemeyen 2 mahpus) Kayseri Bünyan T Tipi Cezaevi'ne; 2 mahpusun (Vedat Bektaş ve Selahattin Ortaç) ise Manisa Akhisar T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği belirtildi.

HDP, 17 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Ankara Sincan Cezaevi'nden Van T Tipi Cezaevi'ne 12 Şubat 2021 tarihinde sevk edilen Hakkari Belediye Eş Başkanı Dilek Hatipoğlu'nun cezaevi girişinde çıplak aramayı kabul etmemesi üzerine infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddet kullanılarak çıplak arandığını duyurdu.

16 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce T Tipi Cezaevi'nde yapılan koğuş aramaları sırasında mahpusların infaz koruma memurlarının sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

17 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya Elmalı T Tipi Cezaevi'nde tutulan İ. A. isimli mahpusun ayakta sayım dayatmasını kabul etmediği için infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde İ. A.'nın kaldığı koğuştaki diğer bazı mahpusların fiziksel şiddetine de maruz kaldığı belirtildi. Maruz kaldığı fiziksel şiddet sonucu İ. A.'nın elmacık ve

çene kemikleri ile kaburgasında kırıkların oluştuğu bildirildi. Konuyla ilgili olarak İ. A. ile görüşen İHD Antalya Şubesi'nden avukatlar tarafından hazırlanan raporda şunlar belirtilmektedir: "Koğuşta yapılan ayakta sayım dayatmasına karşı çıktığı için iki günlük hücre cezasının ardından cezaevinin ikinci müdürünün odasına götürüldüğü ve tavrında ısrar edip etmediğinin sorulduğu, 'O zaman seni başka bir koğuşa gönderiyorum. Orada tavrını sürdürürsün' dendiğini beyan etmiştir (…) Koğuşta hemen düşmanca bir hava hissettiğini, kısa bir süre sonra 2 kişinin sebepsiz yere kendisini, kameraların görmediği lavabolar bölümüne çekerek, saldırdıklarını, elmacık kemiğinin bu saldırı sonucu kırıldığını, koğuş kapısına vurarak yardım istediğini ve koğuştan çıkarılması için bağırdığını, ancak uzun bir süre kimsenin gelmediğini, geldikten sonra kendisini koğuştan çıkaran görevliler tarafından, koridorda ağır bir şekilde darp edildiğini, kaburgalarının ve çene kemiğinin bu saldırı sonucu kırıldığını, bütün vücudunun ezikliklerle dolu olduğunu, bu şekilde tekrar tek kişilik hücreye atıldığını, ertesi gün hastaneye kaldırıldığını, Elmalı Devlet Hastanesi'nden Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildiğini ve buradaki hekimlerin, ölümden dönmüş olduğunu söylediğini beyan etmiş, devamla 20 Ocak günü Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde ameliyat olduğunu, akabinde bir gece Antalya L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, buradaki koşulları başlı başına işkence olarak hissettiğini, ameliyatlı, yaralı ve yüksek ateşle küçücük ve yataksız bir hücrede tutulduğunu, hekim veya sağlık personeli görmediği gibi, ağrı kesici ve ateş düşürücü dahi verilmediğini, Elmalı'ya getirildikten sonra da tedavi olmadığını beyan etmiştir." Raporda ayrıca konuyla ilgili olarak görüşülen cezaevi idaresinin açıklaması da yer almaktadır: "Mahpusun 'sayım vermeyi' reddettiği, bu nedenle koğuşunun değiştirildiği, koğuştaki kişilerce darp edildiği, koğuştan çıkarılıp, tek kişilik hücreye götürülürken, kendisini yerlere attığı ve kafasını duvarlara vurmak suretiyle kendi kendini yaraladığı, götürülürken direndiği için memurların orantılı güç kullandığı, personel tarafından darp edilmesinin söz konusu olmadığı beyan edilmiştir."

19 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kalan Murat Aktaş hakkında cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

22 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin E Tipi Cezaevi'nde tutulan 13 mahpusun istek ve iradeleri dışında Urfa ve Diyarbakır'da bulunan başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Sevk edilen mahpusların isimleri: İlhan Dayan, Selman Acet, Sabri Kömürcü, Adem Irmak, Beşir Dal, Agit Öcal, Bayram Demirhan, Ersin Çiçek, Ebubekir Koç, Abdullah Erez, Ali Aslan, Mahzun Geçgin ve Umut Deniz Ertem.

28 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 20 Şubat 2021 tarihinde Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nden Malatya Akçadağ T tipi Cezaevi'ne istekleri ve iradeleri dışında sevk edilen 5 mahpusun cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmedikleri gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

3 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde koğuş aramaları sırasında kişisel eşyalarının dağıtılmasına karşı çıkan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Isparta E Tipi Cezaevi'nde ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen 3 mahpusun (Yılmaz Ay, İsmail Göçeri ve Cengiz Akkaya) infaz koruma memurlarının sözlü ve fiziki şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun (Deniz Şah, Latif Mollaahmetoğlu, İlhan Kaya) 2 Mart 2021 tarihinde istekleri ve iradeleri dışında İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu Cezaevi'nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine katılan mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğu ve su verilmediği öğrenildi.

8 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan 50 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Sevk edilen mahpuslardan isimleri öğrenilenler: Murat Balcı, Ömer Durmaz,

Salih Mert, Çeçan Kilkaya, Recep Ergünlü, Abdullah Dursun, Fesih Turhan, Mahsun Kahraman, Mazlum Teke, Cebrail Kurt, Abdulmüttalip Tektaş, Hüseyin Karahan, Mehmet Can Alpaydıncı, Serdar Avuzlu, Murat Dişli, Celalettin Elçiçek, Agit Yıldız, Aydın Çalışkan, Abdullah Daldelen, Mahmut Okkan, Halil Kaya, Mehmet Şirin Polat, Neşet Kaçmaz, İhsan Akgül, Ertan Çadır, Tarık Aslan, İrfan Dallı, Mustafa Yayık, Ömer Üre, Ahmet Yoldaş, Mehmet Varol, Recep Bal, Cevdet Şendik, Ferhat Çiçek, Zınar Amer Ölmez, Nurullah Çiftçi, Abdullah Koç, Bahri Fidan, Velat Kaya, Erkut Kaçan, Süleyman Aslan, Ali Fırat Demir, Abdullah Zoraslan, Ziver Kinur, Urfi Pasin, Botan İverendi, Veysel Akkurt.

10 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden İstanbul Metris R Tipi Cezaevi'nde tutulan ve şizofreni hastası olduğuna ve cezaevi koşullarında yaşayamayacağına dair hakkında Adli Tıp Kurumu raporu bulunan Kemal Gömi isimli bir mahpusun koğuşun havalandırmasında başka bir mahpusun saldırısına uğradığı öğrenildi. Olay sonrasında Kemal Gömi'nin havalandırma süresinin 2 saatten 1 saate indirildiği, cezaevine gelen avukatı ile görüşmesine izin verilmediği öğrenildi.

10 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Kırıkkale 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Gökhan Gündüz isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevine sevk edildiği öğrenildi.

13 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin E Tipi Cezaevi'nden Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen 3 mahpusun askeri nizamda ayakta sayım dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

15 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde yapılan koğuş aramaları sırasında mahpuslara ait eşyaların dağıtıldığı ve PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle açlık grevinde olan mahpuslara hakaret edildiği öğrenildi.

23 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu Kapalı Cezaevi'nde koğuşlarda günde 2-3 kez arama yapıldığı, aramalar sırasında mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları ve kişisel eşyalarına el konulduğu, koğuşlarda kapasitenin üzerinde kişi tutulduğu öğrenildi.

23 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Hakan İnci isimli mahpusun istek ve iradesi dışında Aydın E Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, buna tepki gösteren 2 mahpusun (Hamdüsena Ada ve soyadı öğrenilemeyen Mirxan) fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nden İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne 9 Mart 2021 tarihinde istek ve iradesi dışında sevk edilen Gökhan Gündüz isimli hasta mahpusun, cezaevi girişinde fiziksel şiddet kullanılarak çıplak aramaya maruz bırakıldığı öğrenildi. Gökhan Gündüz'ün o tarihten bu yana tek kişilik hücrede tutulduğu bildirildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 100'ü aşkın mahpusun Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerine istek ve iradeleri dışında sevk edildikleri; sevk edilen mahpusların kişisel eşyalarına el konulduğu ve 11 günlük hücre cezası verildiği öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevi'nde Newroz kutlaması yapan mahpusların gardiyanların sözlü ve fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, ayrıca haklarında 'slogan atma' gerekçesiyle disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpuslar hakkında, cezaevindeki hak ihlallerini protesto ettikleri için disiplin soruşturması açıldığı, ayrıca mahpusların cezaevi ikinci müdürü tarafından elleri ve ayakları kelepçelenerek tek kişilik hücreye konulmakla tehdit edildikleri öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, isteği ve iradesi dışında Edirne F Tipi Cezaevi'nden Aydın E Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Hakan İnci isimli mahpusun karantina süresi dolduğu halde tek kişilik hücrede tutulduğu, infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

1 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır F Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların kendi aralarında Kürtçe konuştukları gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

1 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan mahpusların koğuş aramaları sırasında infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 3 mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Fiziksel şiddet sonucu Mahmut Çakmak isimli mahpusun vücudunun çeşitli yerlerinde morluklar oluştuğu bildirildi.

8 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde tutulan Ercan Yıldız isimli bir mahpusun isteği dışında Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Menemen T Tipi Cezaevi'nde tutulan bir mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve daha sonra revire götürülmediği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Hamdusena Ada isimli bir mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve eli ile kolundan yaralandığı öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun istekleri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi.

12 Nisan 2021 tarihine basında yer alan haberlerden, Antalya Alanya L Tipi Cezaevi'nde tutulan 4 mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle başlatılan açlık grevine katıldıkları gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda mahpuslara 11 gün hücre cezası verildiği öğrenildi.

16 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde hastane sevkleri sırasında mahpusların çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

22 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde tutulan Raşit Dörtyol isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında Bolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun (Sezgin Özkaya, Kerim Sevinç ve Osman Fidan) istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi.

30 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran Cezaevi'nde Didem Akman isimli bir mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve elinden yaralandığı öğrenildi.

30 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan Rojhat Bat isimli mahpusun infaz koruma memurları tarafından ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Yüksel Caddesi'nde yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eyleminin katılımcılarında Mehmet Dersulu'nun tutulduğu Bolu F Tipi Cezaevi'nde 29 Nisan ve 5 Mayıs 2021 tarihlerinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

8 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Kurbani Özcan isimli bir mahpusun el parmaklarının infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kalması sonucu kırıldığı öğrenildi.

Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde Kurbani Özcan isimli bir mahpusun el parmaklarının infaz koruma memurlarının fiziksel şiddeti sonucu kırıldığı iddialarına ilişkin olarak 10 Mayıs 2021 tarihinde cezaevine giden Diyarbakır Barosu, İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi, Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Diyarbakır Şubesi, Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) üyesi avukatlardan oluşan heyetin Kurbani Özcan ile görüşmesine resmi tatil olduğu gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

10 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Nevşehir E Tipi Cezaevi'nde tutulan Murat Baran isimli bir mahpusun cezaevi müdürünün sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

11 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce T Tipi Cezaevi'nden Samsun Bafra T

Tipi Cezaevi'ne isteği ve talebi dışında 7 Mayıs 2021 tarihinde sevk edilen Selami Keleş isimli mahpusun cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca Selami Keleş hakkında disiplin soruşturması açıldığı belirtildi.

24 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Garibe Gezer isimli mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

29 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Talat Şanlı ve Yusuf Kenan Dinçer isimli 2 mahpusun tek kişilik hücrelerde tutuldukları öğrenildi.

30 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Cihangir Çeliker isimli mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

1 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 28 Mayıs 2021 tarihinde tutuklanan Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Aileler ile Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği (MEBYA-DER) Eş Başkanı Gülistan Önver ile dernek üyeleri Ceyda Dindar ve Azize Öner'in götürüldükleri Van T Tipi Cezaevi girişinde çıplak arama uygulamasına maruz kaldıkları öğrenildi.

4 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve daha önce maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamele sonucu el parmakları kırılan Kurbani Özcan isimli mahpusun bir kez daha infaz koruma memurlarının fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde PKK lideri Abdullah Öcalan'ın üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle devam etmekte olan açlık grevine katılan mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğu öğrenildi.

5 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan Şükriye Gezgin isimli mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı ve buna bağlı olarak vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi. İşkence ve diğer kötü muamele iddiaları üzerine Şükriye Gezgin ile cezaevinde görüşen Diyarbakır Barosu, İHD Diyarbakır Şubesi, ÖHD Diyarbakır Şubesi ve Rosa Kadın Derneği üyesi avukatlar tarafından hazırlanan raporda "yüzde alın bölgesinin sol tarafında darp izleri, çizgisel halde yaralanmalar; yüzde alın bölgesinin sağ tarafında şişlik; sırtının üst sağ kısmında ortalama 4 parmak uzunluğunda kırmızı leke; her iki elin çeşitli bölgelerinde morluklar; her iki elin parmakları üzerinde morluklar; sol kolda el bileğinden dirseğe kadar olan bölgede çizgisel halde yara kesikleri, (cam kesikleri); her iki ayak bileğinde kırmızı renkli lekeler tespit edildi" denilmektedir.

16 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, duruşma için Batman T Tipi Cezaevi'ne getirilen 2 mahpusun sayım sırasında ayağa kalkmadıkları gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

18 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Hülya Alökmen Uyanık'ın tutulduğu Mardin E Tipi Cezaevi'nden isteği ve talebi dışında Elazığ Kadın Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde 1 mahpusun üst araması sırasında infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

25 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve aralarında KHK ile kapatılmış Azadiya Welat gazetesi Yazı İşleri Müdürü İsmail Çoban'ın da olduğu 3 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında Maraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi.

27 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya Alanya L Tipi Cezaevi'nde tutulan Axin Biro isimli mahpusun PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle başlayan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle tek kişilik hücreye konulduğu öğrenildi. Haberde ayrıca infaz koruma memurlarının koğuş aramaları sırasında mahpuslara ait kişisel eşyalara zarar verdiği belirtildi.

29 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan Memiş Akbaş isimli mahpusun cinsel yönelimi nede-

niyle cezaevi idaresinin ayrımcı tutumlarına, infaz koruma memurları ile konulduğu koğuştaki erkek mahpusların fiziksel ve psikolojik şiddetine ve bazı mahpusların cinsel saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca maruz kaldığı hak ihlalleri ile ilgili yazdığı dilekçelerin ve mektupların gönderilmediği belirtildi.

30 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Tokat T Tipi Cezaevi'nde siyasi mahpusların kaldığı bir koğuşun polis tarafından arandığı, arama sırasında mahpuslara ait kişisel eşyaların dağıtıldığı, buna itiraz eden mahpusların işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Haberde, aramanın ardından koğuşa tekrar gelen polislerin Hasan Ortaç ve Mustafa Okçu isimli 2 mahpusu fiziksel şiddet kullanarak götürdüğü ve 2 mahpusun nerede olduklarının bilinmediği iddia edildi. Cezaevi yönetiminin konuyla ilgili kendilerini arayan basın mensuplarına iddiaları yalanladıkları bildirildi.

2 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi ve Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerinde tutulan 8 mahpusun (Ahmet Topkaya, Ferhat Kaya ve Abdulsittar Özer, Emrah Durmaz, Tarık Aslan, Kendal Barut, Cengiz Kazıcı ve soyadı öğrenilemeyen Fırat isimli mahpus) Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi ve Kırıkkale F Tipi Cezaevi'ne istekleri dışında sevk edildikleri öğrenildi.

4 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nden Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edilen Kendal Barut isimli mahpusun çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle cezaevi girişinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tokat T Tipi Cezaevi'nde koğuşlarına polis tarafından yapılan baskın sonrasında polisler tarafından götürülen Mustafa Okçu ve Hasan Ortaç isimli 2 mahpusun başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Mustafa Okçu'nun Elazığ Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenilirken, Hasan Ortaç'ın hangi cezaevine sevk edildiği öğrenilemedi.

6 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde Mizgin Kayıtbey isimli mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamele sonucu vücudunun çeşitli yerlerinden yaralanan Mizgin Kayıtbey'in hastaneye kaldırıldığı fakat tedavisinin tamamlanmadan cezaevine geri götürüldüğü bildirildi.

9 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya L Tipi Cezaevi'nden S Tipi Cezaevi'ne sevk edilen 20 mahpusun cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmedikleri gerekçesiyle infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldıkları öğrenildi.

10 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kalan Zozan Kabişen isimli mahpusun hastaneye götürülmediği ve yaralı halde tek kişilik hücreye konulduğu öğrenildi. Haberde ayrıca Zozan Kabişen ile aynı koğuşta kalan mahpusların "Burası bizim çöplüğümüzdür. İstediğimiz zaman istediğimiz kişiye her şeyi yaparız. İstesek sizi bugün öldürüp, betona gömeriz" denilerek infaz koruma memurları tarafından ölümle tehdit edildiği belirtildi.

10 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Ceyhan M Tipi Cezaevi'nde tutulan 4 mahpusun (Ömer Toluk, Zafer Bahadır, Mustafa Özer ve Mehmet Emin Ado) istekleri ve iradeleri dışında Adana Kürkçüler T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi. Sevk sırasında mahpusların fiziksel şiddete maruz kaldığı, Adana Kürkçüler T Tipi Cezaevi'nde konuldukları odada temel ihtiyaçlarının karşılanmadığı bildirildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Mehmet Özen isimli mahpusun cezaevi girişinde çıplak ve ağız için arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.

13 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mustafa Özgür Mulla isimli mahpusun 28 Haziran 2021 tarihinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Mustafa Özgür Mulla'ya, cezaevi doktorundan talep etmesine rağmen maruz kaldığı fiziksel şiddeti belgeleyen bir raporun verilmediği bildirildi.

14 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ve PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle başlatılan açlık grevine katılan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.

17 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Yaşar Gümüşlü isimli mahpusun, infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, belirsiz sürelerle tek kişilik hücrede tutulduğu ve infaz koruma memurları tarafından 'Seni idam ederiz' denilerek ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

25 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Düzce T Tipi Cezaevi'nde siyasi mahpusların cezaevi idaresi tarafından "Sesinizi çıkarmayın. Durmazsanız, ses çıkarırsanız sizi adli suçluların koğuşunun içine atarız, onlar sizi paramparça edecekler" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

27 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nden Kayseri Bünyan T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Bekir Kuduk isimli mahpusun cezaevi girişinde ağız içi ve çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca Bekir Kuduk'un sevk sırasında da jandarmanın fiziksel şiddetin maruz kaldığı belirtildi.

27 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Jiyan Ay isimli siyasi mahpusun adli mahpusların tehdit ve hakaretlerine maruz kaldığı öğrenildi.

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa T Tipi Cezaevi'nde tutulan Mürşit Aslan, Mahsum Temel, Mehmet Salih Eliş, Mahmut Parsak ve Hamdullah Hozan'ın işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, buna karşın bu kişilerin hastaneye götürülmediği öğrenildi.

2 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya Elmalı T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara ait kişisel eşyalara koğuş aramaları sırasında el konulduğu, mahpusların aramalar sırasında sözlü şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

6 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep H Tipi Cezaevi'nde tutulan İsmail Tüzün isimli mahpusun Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne ve Hasan Atalay isimli mahpusun ise Osmaniye T Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi.

9 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Cezaevi'nde tutulan DBP önceki dönem Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'in sayım sırasında tartıştığı infaz koruma memurları tarafından zor kullanılarak havalandırmadan koğuşun içine götürüldüğü öğrenildi. Haberde ayrıca Sebahat Tuncel'in konuyla ilgili Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektuba da el konulduğu belirtildi

11 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bayburt M Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Neslihan Çetin'in infaz koruma memurlarının fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Neslihan Çetin ailesi aracılığıyla yaptığı ve basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Bir haftadan fazla bir süredir tek başıma hücrede tutuluyorum. Günde yalnızca bir saat havalandırma kapısını açıyorlar. Sağlık durumum iyi olmadığından havalandırma kapısını daha fazla açmalarını söylemek için müdürle görüşme talebinde bulundum. Dün kurumun ikinci müdürü ile görüşmeye gittim. Orada da rahatsızlığımdan dolayı havalandırma kapısını daha fazla açmalarını istedim. Bunun üzerine müdür bana 'Kabul ediyorsan da etmiyorsan da budur' dedi. Ben bunu kabul etmeyeceğimi ve beni arkadaşlarımın yanına götürmelerini söyledim. Sonrasında ise gardiyanlar beni kolumdan tutup sürükleyerek, darp ve hakaret ederek hücreye götürdüler."

11 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa T Tipi Cezaevi'nde tutulan 8 mahpusun (Celal Babacan, Mehmet Binici ve Emin Binici ile ismi öğrenilemeyen 5 kişi) istekleri ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların hangi cezaevlerine sevk edildikleri öğrenilemedi.

11 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Cezaevi'nde tutulan 2 mahpusun (Aysel Dalar ve Berivan Tibelik) Mersin Tarsus T Tipi Cezaevi'ne istekleri ve iradeleri dışında sevk edildikleri öğrenildi.

12 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır T Tipi Cezaevi'nde tutulan Kurbani Özcan isimli mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine

maruz kaldığı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi. Haberde ayrıca Kurbani Özcan'ın tek kişilik hücrede tutulduğu ve infaz koruma memurları tarafından 'Buradan sağ çıkmayacaksın' denilerek ölümle tehdit edildiğini belirtti. Kurbani Ateş'in annesi Gülan Ateş, basında yer alan açılamasında şunları belirtti: "Gardiyanlar ve cezaevi idaresinde görevli kişiler oğlumu coplarla, tekmeyle dövmüş. Vücudunun birçok yerinde yara oluşmuş ve 25 dikiş atılmış. Gardiyanlar ve cezaevi idaresinde görevli kişiler oğlumu cezaevinin içinde dolaştırıp, sonra tek kişilik hücreye atmışlar. Gardiyan ve göreviler, oğluma 'Buradan sağ çıkmayacaksın, cenazen çıkacak' demiş." Basının konuyla ilgili sorularını yanıtlayan bir cezaevi yetkilisi "Kendisinin sunduğu bir tane somut delil yok. Bu konuda yapılan soruşturmalarda personelin bu iddialar konusunda almış bir disiplin cezası yok. Kendisi sık sık bu iddiaları gündeme getiriyor. Mesnetsiz iddialardır" diyerek iddiaları reddetti.

13 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep L Tipi Cezaevi'nde tutulan Berfin Doğan isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında Kocaeli Gebze Kadın Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

19 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 11 Ağustos 2021 tarihinde Urfa T Tipi 1 Nolu Kapalı Cezaevi'nden istekleri ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edilen 8 mahpusun yolda ve cezaevleri girişlerinde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Haberde ayrıca cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmedikleri gerekçesiyle fiziksel şiddete maruz kalan mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğu belirtildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların 12 Ağustos 2021 tarihinde parmak izi vermek için koridorda tek sırada durma dayatmasını kabul etmedikleri gerekçesiyle infaz koruma memurlarının sözü ve fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. Ayrıca fiziksel şiddete maruz kalan mahpusların revire götürülmediği, mahpuslar haklarında disiplin soruşturması açıldığı, infaz koruma memurlarının 'Buranın Allah'ı benim. Ben ne dersem onu yapacaksınız' diyerek mahpusları tehdit ettiği bildirildi.

24 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Ceyhan M Tipi Cezaevi'nden Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Mehmet Emin Ado isimli mahpusun cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

27 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutulan 5 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında Erzurum Dumlu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

27 Ağustos 2021 Tarihinde basında yer alan haberlerden 13 Ağustos 2021 tarihinde tutuklanan HDP Muş İl Eş Başkanı Belma Nergiz'in isteği ve iradesi dışında Muş Cezaevi'nden Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

27 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde tutulan İslam İverendi isimli bir mahpusun hastane sevki sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

7 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Suriye'de yakalanarak Türkiye'ye getirildikten sonra haklarında açılan davada 'devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırılan Suriye vatandaşı 2 mahpusun tutuldukları Urfa Hilvan 1 Nolu Cezaevi'nden Batman'daki bir cezaevine sevk edildikleri öğrenildi.

9 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Abdulhalim Kırtay isimli hasta mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

12 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulan Ekim Polat isimli mahpusun maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleyi cezaevi savcısına anlatmasının ardından bir kez daha infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

12 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce T Tipi Cezaevi'nde siyasi mahpusların adli mahpusların tutulduğu koğuşlara gönderilmekle tehdit edildiği öğrenildi.

22 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Uğur Boztaş ve Serdar Güzel isimli

mahpusların Kırıkkale F Tipi Cezaevi'ne, Nimettullah Cinkılıç isimli mahpusun Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'ne, Abdulhalık Kaplan isimli mahpusun Bolu F Tipi Cezaevi'ne istekleri ve iradeleri dışında sevk edildiği öğrenildi.

24 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde tutulan Nezir Katar isimli mahpusun Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne isteği ve iradesi dışında sevk edildiği öğrenildi.

25 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan avukat Engin Gökoğlu'nun Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne isteği ve iradesi dışında sevk edildiği öğrenildi.

29 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Alperen Sağır (19) isimli bir mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Cezaevinden tahliye olan İsmail Bayram isimli bir mahpus konuyla ilgili basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Alperen'le iletişim kurmak çok zordu. Çünkü benden, koğuştaki herkesten korkuyordu, çekiniyordu. Yanına yaklaştığımızda ona zarar vereceğimizi düşünerek uzaklaşıp titremeye başlıyordu. Haftalarca seke seke yürüdü. Biraz yakınlaşmaya başlayınca yaşadığı işkenceyi anlatmaya başladı. Alperen cezaevinde başka bir mahpusla kavga etmiş. Bunun üzerine gardiyanlar Alperen'e işkence etmiş. Falakaya yatırmışlar. Yetmemiş tuzun üzerinde yürütmüşler."

29 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde oda ve havalandırmaya kamera yerleştirilmesine karşı çıkan İbrahim Tikan ve Fırat Yağmekan isimli 2 mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale Keskin Cezaevi'nde tutulan 80 mahpusun başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların hangi cezaevlerine sevk edildiği öğrenilemedi.

6 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Garibe Gezer isimli mahpusun işkence ve diğer kötü muamele ile cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca mahpusun intihar girişiminde bulunduğu belirtildi. Garibe Gezer'in avukatı Eren Keskin, Cezaevi Başsavcılığı'na verdiği dilekçede işkence ve diğer kötü muamele ile cinsel saldırı iddialarına ilişkin şunları belirtmektedir: "Gezer, 15 Mart'ta Kayseri Ceza İnfaz Kurumu'ndan Kandıra Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildi. 22 gün hücrede tutuldu. Hücre cezası bittikten sonra 3 kişilik hücreye geçmeyi talep etti (…) 21 Mayıs 2021'de tekrar hücreye götürülmek istenen Gezer buna itiraz etti. Bu itiraz üzerine kadın gardiyanlar Gezer'i saçlarından ve kollarından tutarak yerde sürükledi. Gezer'in şalvarını üzerinden çıkardılar ve yarı çıplak halde erkek gardiyanların bulunduğu yerlerden götürülerek hücreye attılar. İki gün hücrede tutuldu. Durumu protesto etti ancak bu kez de hücre kapısını yumrukladığı için gardiyanlar hücresine geldi. Gardiyanlar Gezer'i tekme ve tokat atarak yeniden darp ettiler. 24 Mayıs 2021'de erkek ve kadın gardiyanlardan oluşan 8 kişi hücreye gelerek Gezer'i dövdü. Kadın gardiyanlar, Gezer'in ellerini kırarcasına büktü erkek gardiyanlar postallarıyla boynuna bastı. Gezer, tutuklular arasında süngerli oda diye bilinen odaya götürüldü. Gardiyanlar, odanın kapısında Gezer'in kıyafetlerini kaldırdı ve üst araması yaptı. Bu sırada Gezer'e cinsel saldırıda bulundu. Gezer, süngerli odanın süngerlerini sökmeye çalıştı. Kameradan bunu gören gardiyanlar tekrar hücreye geldi ve Gezer'i ağır şekilde darp etti. Gezer baygınlık geçirdi. Elleri arkadan kelepçelenerek odaya atıldı ve 3-4 saat boyunca odada bu şekilde tutuldu. Cinsel şiddetle baş edemeyen Gezer aynı gece hücresinde kendini çarşafla asarak intihar etmeye çalıştı. Çarşafın kopmasıyla düştü, kafasını çarptı. Çarpma nedeniyle kafa bölgesinde kanaması olmasına rağmen 1-2 saat müdahale edilmedi ve yerde bekletildi. (…) Maruz kaldığı cinsel işkence ve kötü muamelenin psikolojik etkilerini atlatamayan Gezer, 7 Haziran'da bu sefer hücresini yaktı. Tekrar süngerli odaya atıldı ve 24 saat burada tutuldu (…) Müvekkil süngerli oda diye tabir edilen odanın 2-3 metrelik bir yer olduğunu, tamamen deri ile kaplı olduğunu, kamerayla 24 saat izlendiğini, odanın yerinde dışkı bulunduğunu, sidik ve dışkı kokusunun dayanılamayacak derecede olduğunu, tuvalet olarak sadece odanın içinde bir delik olduğunu ve buranın da kameradan göründüğünü ifade etti."

7 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun (Evin Kaya, Dilan Yörüklü, Kumru Tokay) Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'ne, 2 mahpusun (Elif

Aydemir ve Saliha Ünder) ise Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'ne istekleri ve iradeleri dışında sevk edildikleri öğrenildi.

8 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanan Naci İnci'nin protesto edildiği eyleme katıldıkları gerekçesiyle tutuklanan 2 kişinin (Enis Berke Gök ve Caner Perit Özen) götürüldükleri cezaevinde işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, öğrenci olmalarına rağmen ders kitaplarının kendilerine verilmediği öğrenildi.

9 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan 80 mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan bazı mahpusların daha sonra penceresi olmayan ve suyun akmadığı odalara zorla götürüldükleri ve yaralanan mahpusların revire sevk edilmediği belirtildi.

10 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne istekleri ve iradeleri dışında sevk edilen 8 mahpusun (Fatih Kaplan, Fikret Aslan, Mesut Eren, Bülent Özcan, Hüseyin Bektaş, Kenan Çiçek, İsrafil Aras ve Mehmet Develi) cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasını kabul etmedikleri için işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca mahpuslara 2 gün sonra götürüldükleri revirde maruz kaldıkları fiziksel şiddeti belgeleyecek rapor verilmediği belirtildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bayburt M Tipi Cezaevi'nde tutulan Barış Tüter isimli mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi.

14 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların koğuş aramaları sırasında infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldıkları ve "Artık bittiniz. Burada öleceksiniz" denilerek tehdit edildikleri öğrenildi.

17 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nden Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen mahpusların cezaevi girişinde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

19 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Van F Tipi Cezaevi'nde Adem Özbey isimli bir mahpusun kaldığı koğuştan alınarak sorgulandığı ve sorgu sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Haberde Adem Özbey'in daha sonra kaldığı koğuşa geri getirildiği bildirildi. Basında yer alan açıklamasında bir mahpus şunları belirtti: "Bunun basına yansımasını istiyoruz. Kamuoyunun bunu duyması lazım. Hastaneye götürmüyorlar. Bilinmedik bir yere götürüyorlar sorgu adı altında. Zorlayıp, işkence uyguluyorlar. Kaçırılan arkadaşlarımız döndüklerinde vücutlarında işkence izleri var."

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nden güvenlik gerekçesiyle istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine 19 Ekim 2021 tarihinde sevk edilen 7 mahpusun sevk sırasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, götürüldükleri cezaevlerinde çıplak aramaya zorlandıkları ve bunu kabul etmeyen mahpusların burada da işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Sevk edilen mahpuslar ve götürüldükleri cezaevleri şöyle: Garip Kaya ve İsmail Aslan, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevi; Mehmet Ayaz, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevi; Mehmet Işıktaş, Konya Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevi; Muhammed Peksoy, Konya Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevi; Nihat Aktaş, Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi; Şaban Kaygusuz, Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 2 Ekim 2021 tarihinde Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevi'nden Ankara Sincan Cezaevi'ne istek ve iradeleri dışında sevk edilen 10 mahpusun, cezaevi girişinde çıplak aramaya zorlandıkları, bunu kabul etmeyen mahpusların infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldıkları ve mahpusların tek kişilik odalara konuldukları öğrenildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) önceki dönem Eş Genel Başkanı Gönül Erden'in tutulduğu Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde kalmak istediği koğuşa 15 Ekim 2021 tarihinde naklini beklediği sırada bir süre hücrede tutulduğu, daha sonra yine koğuşa alınmayarak tek kişilik odada tutulduğu öğrenildi.

23 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden 19 Ekim 2021

tarihinde isteği ve iradesi dışında Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen, bir eli ve bir bacağı olmayan Şaban Kaygusuz isimli mahpusun çıplak arama dayatmasına ve bunu kabul etmediği için işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

24 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 3 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Abdurrahim Çetinkaya isimli mahpusun 1 Ağustos 2021 tarihinde isteği ve iradesi dışında Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

24 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Cezaevi'nde tutulan HDP Van İl Eş Başkanı Yadişen Karabulak'ın 21 Ekim 2021 tarihinde isteği ve iradesi dışında Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

24 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu Cezaevi'nde tutulan bir mahpusun yakınının cezaevi girişinde çıplak arama uygulamasına maruz kaldığı öğrenildi.

Halkın Hukuk Bürosu, 25 Ekim 2021 tarihinde yaptığı açıklamada, İzmir Şakran Cezaevi'nde tutulan Bengisu Demirel isimli müvekkillerinin avukat görüşmelerinin yapıldığı kabine götürüldüğünü ve burada polis oldukları bildirilen kişiler tarafından ajanlığa zorlandığı belirtti. Açıklamada ayrıca Bengisu Demirel'in konuyla ilgili yazdığı mektubun gönderilmediği, suç duyurusunda bulunduğu dilekçesinin ilgili kuruma ulaştırılmadığı, konuyu anlatması üzerine ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinin kesildiği ifade edilmektedir.

25 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde İstiklal Marşı söyleme dayatmasını kabul etmeyen mahpusların infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı ve bazı mahpusların vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. Hamza Sönmez isimli bir mahpus, ailesi ile yaptığı ve basında yer alan telefon görüşmesinde şunları belirtti: "Bugün iki koğuşumuz gardiyanlar tarafından basıldı. Bize ayağa kalkarak İstiklal Marşı'nı okumamızı söylediler. Bizler de bu uygulamayı kabul etmediğimizi belirttik. Ardından darp edildik. Ben başımdan darp aldım ve birçok arkadaşım da burnundan ve farklı yerlerinden darbe aldı. Ardından beni ve birçok arkadaşımı hastaneye kaldırdılar. Şimdi de hücreye atıldık. Darp edilen arkadaşlarımızdan bazıları yarın ameliyat olacak."

25 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tokat T Tipi Cezaevi'nde tutulan 4 mahpusun (İbrahim Halil Yıldız, Önder Alp, Hüsamettin Sevinç ve Mahsun Saruhan) istekleri ve iradeleri dışında Tekirdağ T Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi.

26 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde 16 mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca yaralanan mahpuslardan Mehmet Ali Çevik'in Şırnak Devlet Hastanesi yoğun bakım servisine kaldırıldığı belirtildi. Mahsun Durak isimli bir mahpusla görüşen babası olaya ilişkin basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "2 gün önce koğuşları gardiyanlar tarafından basılmış ve 3 siyasi koğuşun birleştirilmesi istenmiş. Ama tutuklular bunu kabul etmemiş. Sonra gardiyanlar koğuşlara giderek, tutukluların yüzünü duvara döndürerek, 'sizi adam edeceğiz' tehdidinde bulunmuş. Bütün koğuşlarda bu uygulamalar mevcut. Birçok tutuklu darp edilmiş. Diğer koğuşlarda farklı muamelelerde de bulunmuşlar. Oğlumun birçok arkadaşı da feci şekilde darp edilmiş."

26 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde siyasi mahpusların, adli mahpusların tutulduğu koğuşların bulunduğu koridorlardaki koğuşlara konulduğu öğrenildi.

27 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Veysi Bayat isimli mahpusun infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

27 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri Cezaevi'nde avukat görüşünden dönen bir mahpusun üst araması sırasında ayakkabısını çıkartıp eline almaya zorlandığı ve bunu kabul etmediği gerekçesiyle fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

28 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ne isteği ve iradesi dışında sevk edilen, bir eli ile bir ayağı olmayan Şaban Kaygusuz isimli mahpusun sayım sırasında "neden ayağa kalkmadın" denilerek infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

28 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Karabük T Tipi Cezaevi'nde tutulan Yılmaz

Çelik isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

30 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman T Tipi Cezaevi müdürünün mahpusları "Ben elimden gelen her türlü işkence ve sıkıntıyı size dayatacağım, gerekirse kafanızı, kolunuzu, bacağınızı kırarım. Sizler teröristsiniz her türlü işkenceyi hak ediyorsunuz" diyerek tehdit ettiği öğrenildi. Haberde ayrıca askeri nizamda ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen mahpusların işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, yerde sürüklenerek koğuşlarından çıkartıldığı belirtildi.

30 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep H Tipi Cezaevi'nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve ölümle tehdit edildikleri öğrenildi.

30 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kalan 35 mahpusun başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların hangi cezaevlerine sevk edildiği öğrenilemedi.

3 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde Abdulkadir Aybars isimli bir mahpusun 3 yıldır tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

4 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Konya Ereğli Cezaevi'nde Ömer Siper ile onunla aynı koğuşta kalan mahpusların "avukatın geldi" denilerek bir odaya götürüldükleri ve odada bulunan polisler tarafından sorgulandıkları, sorulara cevap vermemeleri üzerine tehdit edildikleri öğrenildi.

11 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Gümüşhane E Tipi Cezaevi'nde 21 Ekim 2021 tarihinde siyasi mahpusların tutulduğu koğuşta yapılan aramaya çevik kuvvet polislerinin katıldığı, arama sırasında 2 mahpusun fiziksel şiddete maruz kaldığı ve kişisel eşyalarına el konulduğu öğrenildi.

15 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van F Tipi Cezaevi'nde tutulan 7 mahpusun (Hüseyin Ulaş Elter, Sezai Bulu, Diyadin Sezgin, Aslan Kaplan, Hakkari Aydoğdu, Metin Uyar ve İbrahim Tekin) istekleri ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların hangi cezaevlerine sevk edildiği öğrenilemedi.

15 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 7 Ekim 2021 tarihinde Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde yapılan bir koğuş araması sırasında infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kalan 20 mahpus hakkında 'kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek söz veya davranışta bulunma' iddiasıyla disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

15 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma T Tipi 1 Nolu Cezaevi'nden Bitlis Ahlat T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Naif İşçi isimli mahpusun tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

21 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan mahpusların yazdıkları dilekçelerin işleme konulmadığı, koğuş aramaları sırasında mahpusların infaz koruma memurları tarafından "Sizi yok edeceğiz. Sizler artık bir arada kalamazsınız, hepiniz teröristsiniz" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

22 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 28 Ekim 2021 tarihinde İstanbul Silivri 3 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan yakınını ziyarete giden bir kişinin çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı ve bu sırada bayıldığı öğrenildi. Haberde ayrıca cezaevinde tutulan mahpusların koğuş dışına çıktıklarında üzerinde "terör" yazan bir kimlik taşımaya ve aileleri ile yaptıkları telefon görüşmelerinden önce tekmil vermeye zorlandıkları belirtildi.

23 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde mahpusların infaz koruma memurları tarafından "Burası askeri cezaevi, devlet biziz, başka yerde aramayın, diz çökeceksiniz. Askeri disipline uyacaksınız" denilerek tehdit edildikleri öğrenildi. Ayrıca cezaevi girişinde Selahattin Korkmaz isimli bir mahpusun çıplak arama dayatmasını kabul etmediği için işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı; İslam İverendi isimli hasta bir mahpusun hastane dönüşü çıplak arama dayatmasını kabul etmediği için işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

24 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 7 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Şiyar Yıldırım isimli mahpusun cezaevi müdürü tarafından "25 yıldır bu işi yapıyorum. Bir imzaya bakar düştü kayboldu demek" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

24 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 15 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildi. Sevk edilen mahpuslardan isimleri öğrenilenler: Mahmut Balkaş, Kenan Avcı ve Abdurrahim Pamuk. Mahpusların hangi cezaevlerine sevk edildikleri öğrenilemedi.

25 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman M Tipi Cezaevi'nde tutulan Gülgeş Tatlı isimli mahpusun, çıplak aramaya zorlandığı, yaralı olduğu halde ayakta sayıma zorlandığı, tutulduğu tek kişilik odaya erkek infaz koruma memurları tarafından baskın düzenlendiği ve kişisel eşyalarına el konulduğu, kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan kişiler tarafından sorgulanmaya çalışıldığı, ajanlığa zorlandığı ve tehdit edildiği öğrenildi.

26 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların infaz koruma memurları tarafından tehdit edildikleri öğrenildi.

26 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 14 mahpusun 17 Kasım 2021 tarihinde istek ve iradeleri dışında Ankara Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi. Sevk edilen mahpuslardan isimleri öğrenilenler: Kenan Avcı, Mahmut Balkaş, Hasan Aşkın, Mehmet Güler, Şehmuz Musa, Mehmet Emin Çelebi, Halis Yıldeniz, Muhamed İsmail, Bedri Akın, Rahim Akalp, Mustafa Biçer, Hüseyin Barsak.

27 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman M Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Gülgeş Tatlı'nın isteği ve iradesi dışında Kayseri Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

27 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Silivri Cezaevi'nde tutulan bir mahpusu ziyarete gelen yakınının, 29 Ekim 2021 tarihinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, mahpusa ve yakınına 1 ay görüş yasağı cezası verildiği öğrenildi.

28 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların, infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

30 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Cezaevi'nde tutulan Özgür Sevim isimli mahpusun ailesi tarafından gönderilen kışlık elbiselerin kendisine verilmemesi üzerine infaz koruma memurları ile tartıştığı ve tartışma sonrasında memurların fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa 2 Nolu Cezaevi'nde tutulan ve koğuşlarında yapılan arama sırasında fiziksel şiddete maruz kalan 20 mahpus hakkında 'kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek söz veya davranışta bulunma' iddiasıyla disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi. Yine aynı cezaevinde tutulan Mehmet Binici isimli mahpus hakkında ise Kürtçe şarkı eşliğinde halay çektiği gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı bildirildi.

6 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan 2 mahpusun istekleri ve iradeleri dışında Trabzon'da bulunan bir cezaevine sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların isimleri ve hangi cezaevine sevk edildikleri öğrenilemedi.

6 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan Mehtap Kıyar isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında İzmir Şakran Kadın Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

6 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Aziz Tufan isimli mahpusun karantina gerekçesiyle 73 gündür tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.

8 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan bir mahpusun başka bir cezaevine isteği ve iradesi dışında sevk edildiği öğrenildi. Mahpusun ismi ve hangi cezaevine sevk edildiği öğrenilemedi.

9 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nden Erzurum E Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Kadri Katar isimli mahpusun sevk sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca Kadri Katar hakkında disiplin soruşturması açıldığı ve kendisine 1 ay iletişim ve görüş haklarından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

13 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nden Giresun Espiye L Tipi Cezaevi'ne sevk edilen 5 mahpusun sevk

sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı öğrendi. Sevk edilen mahpuslardan Çekdar Özer ile telefonda görüşen eşi, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Eşim 36 saat sonra Giresun Espiye Cezaevi'nden beni aradı. Sevk sırasında birçok işkenceye maruz kaldığını anlattı. Eşim Edirne F Tipi Kapalı Cezaevi'nde ayın 8'inde koğuşundan alınıp Çorum'a doğru yola çıkarılmış. Geceyi Çorum'da geçirip, sabah Giresun'a doğru yola çıkarılmışlar. Çorum Sungur T Tipi Cezaevi'ne girişte gardiyanlar çıplak arama dayatmasında bulunmuş. Eşim ve beraberindeki diğer tutuklular bunu kabul etmediği için gardiyanların şiddetine maruz kalmış (…) Gardiyanlar daha sonra girişte bulunan X-ray cihazına Türk bayrağını asıp tutukluların altından geçmelerini ve kendilerine 'biat' etmelerini istemiş (…) Çorum'dan çıkarıldıktan sonra eşi ile birlikte diğer tutukluların mont giymelerine izin verilmemiş. Tutuklular soğuk havada montları alınarak, yolculuk ettiler. Kış ayındayız, hava zaten soğuk, bir de klimayı soğuğa getirerek Çorum'dan Giresun'a kadar bu şekilde gitmişler."

15 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Konya Ereğli T Tipi Cezaevi'nde tutulan 8 mahpusun 27 Ekim 2021 tarihinde "avukatınız geldi" denilerek götürüldükleri odada Terörle Mücadele Şubesi'nden gelen polis memurları ile Konya İl Jandarma Komutanlığı'na bağlı istihbarat görevlileri tarafından sorgulandığı öğrenildi.

20 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Yasin Eneç isimli mahpusun infaz koruma memurları ile askerlerin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı ve başından yaralandığı öğrenildi.

24 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların istekleri dışında koğuşlarının değiştirildiği, bazı mahpusların tek kişilik koğuşlara konduğu ve koğuşların havalandırma bölümlerinin tel örgü ile kapatıldığı, kaloriferlerin yanmadığı öğrenildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Yasin Eneç isimli mahpusun 17 Aralık 2021 tarihinde infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı ve kafatasında kırıklar oluştuğu, yaralı halde süngerli oda tabir edilen izolasyon odasında 3 saat tutulduktan sonra hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Yasin Eneç'in maruz kaldığı işkence ile ilgili Adalet Bakanlığı'na, savcılığa ve TBMM İnsan Hakları Komisyonu'na yazdığı dilekçelere el konulduğu, hakkında 4 ayrı disiplin soruşturması açıldığı bildirildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde koğuş aramalarının köpekler eşliğinde yapıldığı, mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel ve sözlü şiddetine maruz kaldıkları ve kişisel eşyalarına el konulduğu öğrenildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların kişisel eşyalarına koğuş aramaları sırasında el konulduğu, havalandırma bölümlerinin Covid-19 salgını gerekçesiyle kapatıldığı öğrenildi.

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulduğu sırada maruz kaldığı hak ihlallerini mektup ile HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aktaran Davut Başkan isimli mahpusun Afyon Bolvadin T Tipi Cezaevi'ne isteği ve iradesi dışında sevk edildiği ve sevk edildiği cezaevinde ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Cumali Yıldırım isimli mahpusun infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Kardeşi ile yaptığı telefon görüşmesi sonrasında Hacer Yıldırım basına şu açıklamayı yaptı: "Kardeşim çıplak arama ve ayakta sayımı reddettiği için tek kişilik soğuk bir odaya götürülüyor. Ondan sonra gardiyanlar kardeşime, 'Sen alışmışsındır ayakta sayım vermemeye, biz seni burada adam etmesini biliriz. Buranın işkence yuvası olduğunu bilmiyor musun? Burada bizim kurallarımız geçer, seni yok ederiz' sözleriyle tehdit ediyorlar (…) Kardeşimin yaşadığı hak ihlallerine karşı yasal hakkı olduğunu söylemesi üzerine uygulama ve tehditler devam etmiş. Gardiyanlar 'Senin hiçbir yasal hakkın yok, anayasa, adalet var mı ki senin hakkın olsun' demişler."

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen Hogir Batu isimli mahpusun cezaevi girişinde çıplak aranmayı kabul etmediği gerekçesiyle işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı ve

başından yaralandığı öğrenildi. Avukatı Hogir Batu'nun maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Gardiyanlar, çıplak arama dayattı. Buna karşı çıkan Hogir Batu, el ve ayakları bağlandıktan sonra gardiyanlar tarafından darp edilerek, çıplak arama yapıldı. Darp sonucunda Batu'nun kafasında 3 santim çapında yara oluştu. Gardiyanlar tarafından taciz edilen Batu, hastaneden darp raporu alarak gardiyanlar hakkında suç duyurusunda bulundu."

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Rize L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 4 mahpusun Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

31 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 3 mahpusun istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Mahpuslardan Sümeyye Gök'ün Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi'ne, Mehmet Miraç Dinç'in Elazığ F Tipi Cezaevi'ne, Abdullah Kaçmaz'ın ise Elazığ T Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği bildirildi.

31 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan 2 mahpusun istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Barış Kahraman'ın Ankara Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne Metin Gelni isimli mahpusun ise Aksaray T Tipi Cezaevi'ne sevk edildikleri bildirildi.

31 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 2 mahpusun (Ferhat Ertunç ve Sedat Karabalık) istek ve iradeleri dışında başka bir cezaevine sevk edildikleri öğrenildi.

3.3. SAĞLIK HAKKI

4 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, adil yargılanma talebiyle 213 gündür ölüm orucunu sürdürmesinin ardından 3 Eylül 2020 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin infazının iyileşinceye kadar durdurulması yönündeki kararıyla tahliye edilen ve 9 Aralık 2020 tarihinde Edirne'de gözaltına alınarak tutuklanan avukat Aytaç Ünsal'a, tutulduğu Edirne F Tipi Cezaevi'nde tedavisi için gerekli olan ilaçların verilmediği öğrenildi. Haberde tedavisinin yapılmaması nedeniyle Aytaç Ünsal'ın kilo kaybı yaşadığı, vücudunda morluklar oluştuğu, sinir ucu iltihabı nedeniyle ağrılarının olduğu belirtildi.

16 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Resul Kocatürk'ün sağlık kontrollerinin 8 aydır Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek yapılmadığı öğrenildi.

19 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde mahpusların revire çıkarılmadığı, ilaçlarının mahpuslara gecikmeli verildiği öğrenildi.

21 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Manisa Akhisar T Tipi Cezaevi'nde tutulan Ekim Polat (23) isimli hasta mahpusa ilaçlarının düzenli verilmediği, sevk edildiği hastanede tedavisinin yapılmadığı öğrenildi. Ekim Polat basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "3 aydan uzun bir süredir kalp ilacım yeterli gelmiyor, bunu söylememe rağmen sevkim yapılmadı ve ilacım yok. Düzenli kullandığım ilaç gelmiyor, sık sık çarpıntım var. Hastane sevkim yapılıyor ama 'terörist' dendiği için doktor tedavi etmiyor."

24 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde adil yargılanma talebiyle 213 gün sürdürdüğü ölüm orucunun ardından 3 Eylül 2020 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin infazının iyileşinceye kadar durdurulması yönündeki kararıyla tahliye edilen ve 9 Aralık 2020 tarihinde Edirne'de gözaltına alınarak tutuklanan avukat Aytaç Ünsal'a tedavisi için gerekli diyetin uygulanmadığı, saf B1 vitaminin verilmediği öğrenildi.

7 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan siyasi mahpusların hastane sevklerinin PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle devam eden açlık grevini bırakma şartıyla yapıldığı öğrenildi.

23 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran Kadın Cezaevi'nde tutulan Didem Akman'ın tutulduğu koğuşta yapılan arama sonucunda Covid-19 salgınına karşı hastane sevkleri sırasında kullandığı siperliğe el konulduğu öğrenildi.

24 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Isparta E Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara Covid-19 salgınına karşı temizlik malzemeleri verilmediği, karantina koğuşlarında hijyenik koşullarının iyi olmadığı öğrenildi.

24 Mart 2021 tarihinde Mersin Cezaevi İzleme Koordinasyonu tarafından yapılan basın açıklamasından, Tarsus Kampüs Cezaevi'nde kronik hastalığı olan mahpusların revire ve hastaneye götürülmedikleri öğrenildi.

27 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maltepe 3 Nolu Cezaevi ve Şanlıurfa T Tipi Cezaevi'nde bazı mahpusların uyuz hastalığına yakalandıkları ve tedavi edilmedikleri öğrenildi.

30 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 21 Mart 2021 tarihinde tutuklanarak Metris T Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürülen hasta mahpus Eyvaz Akıncı'nın (76) her gün alması gereken radyoterapi ve kemoterapi tedavisini alamadığı, bu nedenle de sağlığının kötüleştiği öğrenildi.

Mardin Barosu İnsan Hakları ve Cezaevi Komisyonu tarafından 31 Mart 2021 tarihinde bir basın açıklaması ile duyurulan Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki hak ihlalleri raporundan, Covid-19 salgınına rağmen cezaevinde hijyen ve temizliğin sağlanmadığı, mahpusların hastane sevklerinde problemlerin yaşandığı, tedavilerin geç yapıldığı öğrenildi.

7 Nisan 2020 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon Bolvadin T Tipi Cezaevi'nde bir hasta mahpusun hastane sevkinin yapılmadığı, mahpuslara ilaçlarının düzenli verilmediği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezae-

vi'nde tutulan hasta mahpus Hamdusena Ada'nın 3 aydır hastaneye sevk edilmediği öğrenildiği.

16 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde hastane sevkleri sırasında mahpusların çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı ve bunu kabul etmeyen mahpusların hastaneye götürülmediği öğrenildi.

4 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, adil yargılanma talebiyle 213 gündür ölüm orucu sürdürmesinin ardından 3 Eylül 2020 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin infazının iyileşinceye kadar durdurulması yönündeki kararıyla tahliye edilen ve 9 Aralık 2020 tarihinde Edirne'de gözaltına alınarak tutuklanan avukat Aytaç Ünsal'a, tutulduğu Edirne F Tipi Cezaevi'nde tedavisi için gerekli olan saf B1 vitamini verilmediği öğrenildi.

5 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan ve İnsan Hakları Derneği'nin ağır hasta mahpuslar listesinde yer alan Crohn hastası Devrim Ayık'ın tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

6 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan ve göz hastalığı olan Yusuf Boz isimli mahpusun tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

15 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Antep L Tipi Cezaevi'nde mahpusların revire götürülmediği öğrenildi.

15 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, İstanbul Silivri 5 Nolu Cezaevi'nde Covid-19 belirtisi gösteren mahpuslara test yapılmadığı iddia edildi.

15 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Maltepe 2 Nolu Cezaevi'nde tutulan ve Covid-19 testleri pozitif çıkan 17 mahpusa dezenfektan ve maske verilmediği, konuldukları karantina koğuşunun hijyenik olmadığı öğrenildi.

22 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan ve Covid-19 testi pozitif çıkan Emine Erol isimli mahpusun durumunun ağırlaşmasına rağmen hastaneye sevk edilmediği öğrenildi.

28 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan'ın (83) durumunun ağırlaşması üzerine sevk edildiği hastaneden tedavisi tamamlanmadan cezaevine geri götürüldüğü öğrenildi.

4 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde Covid-19 salgınına rağmen koğuş aramaları ile hastane ve mahkeme sevkleri sırasında cezaevi personelinin sosyal mesafe kurallarına uymadığı öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'ndeki revirde uzman doktor bulunmadığı, hastaneye sevk edilen mahpusların kelepçeli muayene dayatmasına maruz kaldığı, cezaevinde diş hekimi olmadığı öğrenildi.

7 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce T Tipi Cezaevi'nde tutulan 13 mahpusun hastane sevklerinin 2 yıldır yapılmadığı öğrenildi.

9 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde Covid-19 salgınına rağmen mahpuslara yeterli miktarda maske, dezenfektan, temizlik malzemesi verilmediği öğrenildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan (83) hakkında Adli Tıp Kurumu tarafından "yeterli kanaat oluşmadığı" gerekçesiyle R Tipi cezaevi şartlarında 1 ay süreyle izlenerek günlük rutini ve yaşamsal aktiviteleri ile bilgilerin ayrıntılı şekilde belirtildiği psikososyal gözlem raporu ile birlikte yeniden muayene edilmesi kararı verdiği öğrenildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon Bolvadin Cezaevi'nde tutulan Mustafa Emiroğlu isimli bir mahpusun Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen, 11 gün sonra durumu ağırlaşması üzerine hastaneye götürüldüğü öğrenildi.

13 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde ağız içi aramayı kabul etmeyen mahpusların revire götürülmediği öğrenildi.

13 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Aliağa Şakran Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Mithat Öztürk'ün bir aydır hastaneye sevkinin yapılmadığı öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 1 Nolu T Tipi Cezae-

vi'nde tutulan hasta mahpus Hakkı Turgay'ın aldığı 3 ayrı sağlık raporuna rağmen hastane sevkinin yapılmadığı öğrenildi.

7 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus İsmet Özçelik'e 20 gündür ilaçlarının verilmediği öğrenildi.

13 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Bülent Kaya isimli mahpusun kelepçeli muayene dayatmasını kabul etmediği için tedavi edilmeden cezaevine geri götürüldüğü öğrenildi. Bülent Kaya ailesi aracılığıyla yaptığı ve basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: Bel fıtığımdan dolayı ciddi rahatsızlıklarım var ve ağrılar ayaklarıma vurdu. Hastaneye gittim, doktor B. E., ellerim kelepçeli halde sedyeye uzanmamı istedi. Ben de bu halde uzanamayacağımı söyledim. Doktor bana, 'Hesabına gelirse uzanırsın hesabına gelmezse uzanmazsın' dedi. Kelepçeli tedaviyi kabul etmedim. Çektiğim o acılara rağmen doktor beni tedavi etmeyerek, geri cezaevine gönderdi. Salgından kaynaklı yine 15 gün karantinada kaldım."

27 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Samsun Bafra Cezaevi'nde hasta mahpusların hastane sevklerinin gecikmeli yapıldığı, sevk sırasında maruz kaldıkları keyfi arama dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastaneye götürülmediği öğrenildi.

21 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde mahpusların ağız içi arama dayatmasına maruz kaldığı ve bunu kabul etmeyen mahpusların hastane sevkinin yapılmadığı öğrenildi.

29 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Hamdullah Bayram (60) isimli bir mahpusun tutulduğu odaya Covid-19 testi pozitif çıkmış bir başka mahpusun konulduğu iddia edildi.

29 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 19 Ekim 2016 tarihinde yaralı olarak yakalanan ve şu anda Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde tutulan Hamdullah Zengin isimli mahpusun tedavisinin tamamlanmadığı ve kolunda halen 2 kurşun olduğu öğrenildi.

3 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde tutulan kanser hastası mahpus Ali Osman Köse'nin infaz erteleme talebiyle Adli Tıp Kurumu'na sevk edildiği ve ATK'nin "tedavisi cezaevinde yapılabilir" raporu vererek bu talebi reddettiği öğrenildi.

3 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Kırıklar F Tipi Cezaevi'nde tutulan ve gözünden ameliyat olan Abbas Özdemir isimli mahpusun gözünde cezaevi şartları nedeniyle oluşan enfeksiyonun vücuduna yayıldığı öğrenildi.

4 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde hastane sevkleri sırasında mahpusların saat ve kemerlerini çıkarmaya zorlandıkları ve bunu kabul etmeyen mahpusların hastane sevkinin yapılmadığı öğrenildi.

5 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve gözünde rahatsızlık olan Selami Keleş isimli mahpusun 5 aydır revire ve hastaneye götürülmediği öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların revire gecikmeli olarak götürüldüğü, hastane sevkleri sonrasında mahpusların konulduğu karantina koğuşlarının hijyenik olmadığı öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 ve 2 Nolu F Tipi cezaevlerinde hasta mahpusların tedavilerinin düzenli yapılmadığı öğrenildi.

15 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 7 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Şırnak'ın Cizre ilçesinin eski Belediye Başkanı Aydın Budak'ın tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

17 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep H Tipi Cezaevi'nde tutulan Adnan Yalçın isimli hasta mahpusun tedavisinin Covid-19 kapsamında alınan önlemler gerekçe gösterilerek yapılmadığı öğrenildi.

17 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Covid-19 testi pozitif çıkan mahpuslara tarihi geçmiş ilaçlar verildiği iddia edildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara Covid-19 salgınından korunmak için temizlik mal-

zemesi verilmediği, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların hastane sevklerinin ve tedavilerinin düzenli yapılmadığı öğrenildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tarsus T Tipi Cezaevi'nde tutulan bir kadın mahpusun, sevk edildiği Tarsus Devlet Hastanesi'nde götürüldüğü muayene odasında bulunan bir askerin cinsel tacizine tepki gösterdiği için tedavisi yapılmadan cezaevine geri götürüldüğü öğrenildi.

21 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun Cezaevi'nde ağız içi arama dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastane sevklerinin yapılmadığı öğrenildi.

25 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan Yeni Yaşam gazetesi çalışanı İbrahim Karakaş'ın maruz kaldığı ağız içi arama ve kelepçeli muayene dayatmasını kabul etmediği için hastane sevkinin yapılmadığı öğrenildi.

26 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Giresun Espiye L Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Erdal Emeç'in sevk edildiği hastanede kelepçeli halde tomografisinin çekilmek istendiği ve buna itiraz etmesi üzerine doktor tarafından "Yakında elime düşeceksin, seni parçalara ayıracağım. Ameliyat kâğıdın elimde, göreceksin seni lime lime edeceğim" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

28 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde 10 kişilik karantina koğuşunda 16 kişinin tutulduğu, karantina süresi bitmeden koğuşa yeni mahpuslar konulduğu için karantina süresinin en baştan yeniden başlatıldığı ve 14 gün olan karantina süresinin 29 güne kadar çıktığı öğrenildi.

1 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan İbrahim Karakaş'ın ağız içi muayene dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle hastaneye götürülmediği öğrenildi.

2 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Eskişehir H Tipi Cezaevi'nde tutulan Cihan Alkan isimli mahpusun hastane sevkinin, sevk sırasında maruz kaldığı ağız içi muayene dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle yapılmadığı öğrenildi.

1 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların hastane sevkinin, sevk sırasında maruz kaldığı ağız içi muayene ve çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle yapılmadığı öğrenildi.

8 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde hastane sevki sırasında maruz kaldıkları ağız içi arama ve kelepçeli muayene dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastaneye götürülmediği öğrenildi.

15 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bitlis Ahlat T Tipi Cezaevi'nde tutulan Naif İşçi isimli hasta mahpusun ayağındaki platinin çıkartılmadığı için yürüme sorunları yaşadığı öğrenildi.

16 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Civan Boltan isimli mahpusun tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

16 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Rıdvan Yusufoğlu'na kullanması gereken ilaçların düzenli verilmediği öğrenildi.

20 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tokat T Tipi Cezaevi'nde tutulan Cebrail Vural, Hüsnü Aşkan ve Ömer Yaman isimli 3 hasta mahpusun tedavilerinin yapılmadığı öğrenildi.

20 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana F Tipi Cezaevi'nde ağız içi arama dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastane sevklerinin yapılmadığı öğrenildi.

25 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman M Tipi Cezaevi'nde tutulan ve yaralı olan Gülgeş Tatlı'nın tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

27 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde ağız içi arama dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastane sevklerinin yapılmadığı öğrenildi.

3 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Gebze Kadın Cezaevi'nde tutulan Aslı Calıhan isimli bir mahpusun tedavisinin kelepçeli muayene dayatmasını kabul etmediği için yapılmadığı öğrenildi.

10 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta

mahpus Emin Güler'in fizik tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

15 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'nde tutulan Bilal Akbaş isimli hasta mahpusun ağız içi arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle 7 aydır hastaneye sevk edilmediği öğrenildi. Haberde aynı cezaevinde tutulan diğer hasta mahpusların hastane sevklerinin de aynı gerekçe ile yapılmadığı belirtilmektedir.

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Yusuf Akbaba'nın tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adan Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan 12 hasta mahpusun (Mehmet Özen, İsmail Tüzün, Ekrem Beydoğan, Mehmet Zahir Şahin, Mashar Güler, Kemal Özelmalı, Harun Kaya, İbrahim Karakaş, Mehmet Şerif Çalış, İbrahim Algan, Ercan Yıldız, Özgür Aydın) ağız içi arama dayatmasını kabul etmedikleri için Haziran ayından bu yana hastane sevklerinin ve tedavilerinin yapılmadığı öğrenildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpuslara Covid-19 salgınından korunmaları için maske ve temizlik malzemesi verilmediği öğrenildi.

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde hastaneye gidiş gelişlerde ağız içi arama ve kelepçeli muayene dayatmasını kabul etmeyen mahpusların hastane sevklerinin yapılmadığı öğrenildi.

3.4. KÜLTÜREL, SOSYAL, İLETİŞİM VE DİĞER HAKLAR

5 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan gazeteci Adnan Bilen'e Kürtçe yayınlanan Xwebun gazetesinin verilmediği öğrenildi.

7 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan Harun Kaya isimli bir mahpus hakkında, okuduğu bir kitap ile ilgili tuttuğu notlar gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonucu mahpusa 15 gün hücre cezası verildiği öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde mahpuslara Evrensel, Yeni Yaşam ve Kürtçe yayın yapan Xwebun gazetelerinin verilmediği öğrenildi.

12 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tokat Çamlıbel T Tipi Cezaevi'nde tutulan Fırat Dari isimli mahpus hakkında, telefonda annesiyle Kürtçe konuştuğu gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda Fırat Dari'ye 1 ay telefon hakkından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

18 Ocak 2020 tarihinde basında yer alan haberlerden İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutulan Reyhan Coşmuşlu'ya gönderilen 4 kitabın Kürtçe oldukları ve çevrilmeleri gerektiği gerekçesiyle cezaevine kabul edilmeyerek iade edildiği öğrenildi.

24 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Şiyar Yıldırım isimli mahpusun HDP Kocaeli Milletvekili ve TBMM İnsan Hakları Komisyonu üyesi Ömer Faruk Gergerlioğlu'na cezaevinde maruz kaldığı hak ihlalleri ile ilgili yazdığı mektuba 'örgütle iltisaklı olan kişilere cezaeviyle ilgili doğru olmayan bilgiler anlatacağı' iddiasıyla el konulduğu öğrenildi. Yanı sıra Şiyar Yıldırım hakkında bu mektup nedeniyle disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi. Haberde ayrıca eşi tarafından yazılan Kürtçe mektubun "Tercümanımız yok. Eğer tercüman parasını karşılarsanız, mektubu tercüme ederek içeriğini öğrendikten sonra size teslim ederiz'" denilerek Şiyar Yıldırım'a verilmediği belirtildi.

24 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek kısıtlandığı öğrenildi.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal kültürel ve sportif haklarının sınırlandırıldığı öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan gazeteci Cemil Uğur'un Evrensel gazetesine yazdığı mektuba, polis tarafından öldürülen gazeteci Metin Göktepe'ye ve cezaevindeki işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin ifadeler nedeniyle, sakıncalı bulunarak el konulduğu öğrenildi.

7 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara Evrensel ve Birgün gazetelerinin 'kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan içerikleri taşıdığı' gerekçesiyle verilmediği öğrenildi.

8 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara'daki "İşimi Geri İstiyorum" eylemi katılımcılarından Mehmet Dersulu'nun Bolu F Tipi Cezaevi'nde 25 gündür tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi. Haberde ayrıca Mehmet Dersulu hakkında mektup ve kitap hakkı kısıtlandığı için yaptığı oturma eylemi gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma neticesinde Mehmet Dersulu'ya iletişim hakkından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

17 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antalya Alanya L Tipi Cezaevi'nde tutulan Ekrem Muhammed Hennan Hamudi ve Yücel Balyacı isimli 2 mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle Türkiye genelinde cezaevlerinde başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine katılacaklarına dair verdikleri dilekçe gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda 2 mahpusa 'suç örgütlerinin eğitim ve propaganda faaliyetlerini yapma' suçundan 11 gün hücre cezası verildiği öğrenildi. Haberde ayrıca Alanya İnfaz Hakimliği'nin bu cezayı kaldırdığı fakat savcılığın itirazı üzerine cezanın Alanya 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından onandığı belirtildi.

20 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa T Tipi Cezaevi'nde yapılan koğuş araması sonrasında mahpuslara ait kitaplara el konulduğu öğrenildi.

19 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde kargoların mahpuslara verilmediği öğrenildi.

24 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne F Tipi Cezaevi'nde adil yargılanma talebiyle 213 gün sürdürdüğü ölüm orucunun ardından 3 Eylül 2020 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin infazının iyileşinceye kadar durdurulması yönündeki kararıyla tahliye edilen ve 9 Aralık 2020 tarihinde Edirne'de gözaltına alınarak tutuklanan avukat Aytaç Ünsal hakkında, tutulduğu koğuşun sosyal mesafe kurallarına uymayan ve maske ile eldiven takmayan infaz koruma memurları tarafından aranmasına itiraz ettiği gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve Aytaç Ünsal'a 1 gün hücre cezası verildiği öğrenildi. Haberde ayrıca Aytaç Ünsal'a verilecek kitap sayısının yılda 20 kitap ile sınırlandığı, gazetecilere ve milletvekillerine yazdığı mektupların "sakıncalı" oldukları gerekçesiyle gönderilmediği belirtildi.

12 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Şırnak T Tipi Cezaevi'nde yapılan koğuş aramalarında mahpusların yanlarında bulunan Kürtçe kitaplara el konulduğu öğrenildi.

12 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden haftalık Kürtçe yayınlanan Xwebun gazetesinin "Bolu F Tipi'ne kabul verilmesi için yabancı dilde olduğu" gerekçesiyle Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nden izin istendiği, izin verilmemesi nedeniyle gazetenin mahpuslara verilmediği öğrenildi.

22 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan ÇHD üyesi avukat Engin Gökoğlu'nun eşine yazdığı mektubun büyük bir kısmının Cezaevi İdaresi Disiplin Kurulu'nun 18 Mart 2021 tarihli kararıyla sansürlendiği öğrenildi. Disiplin Kurulu'nun ilgili yazısında "her ne kadar mektubu eşine gönderiyor da olsa yazının basın organlarında yayınlanması, bunun daha önce örneğinin olduğu, infial yaratma ihtimaline karşı karalama kararı alındığı" belirtilmektedir.

6 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Hizan eski Belediye Eş Başkanı İhsan Uğur hakkında, katıldığı açlık grevi nedeniyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda 1 ay sosyal etkinliklere katılmama cezası verildiği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Oktay Candemir tarafından yazılan "Görücü-Bölücü Hikayeler" isimli kitabın Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan bir mahpusa "kamu güvenliğini tehlikeye düşürüp hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştırdığı" gerekçesiyle verilmediği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan gazeteci Nedim Türfent'e gönderilen mektubun sakıncalı bulunarak teslim edilmediği öğrenildi.

15 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde tutulan Serdar Köse isimli 1 mahpus hakkında disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda mahpusa iletişim haklarından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'nde tutulan 6 mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle başlatılan açlık grevine katıldıklar gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda mahpusların etkinliklerden mahrum bırakma cezası ile cezalandırıldıkları öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde kendi aralarında Kürtçe konuşan mahpusların infaz koruma memurlarının "Kürtçe konuşmayın, Türkçe konuşun" şeklindeki baskısına maruz kaldığı öğrenildi.

25 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde 10 kişilik koğuşta 20 kişinin tutulduğu, mahpuslara istedikleri gazetelerin verilmediği, açlık grevine giren mahpuslar hakkında disiplin soruşturması açıldığı, mahpuslara verilen yemeklerin kalitesiz olduğu öğrenildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Zeki Kayar isimli mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecride son verilmesi talebiyle başlatılan açlık grevine katıldığı

gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruştura sonunda mahpusa bazı etkinliklere katılmaktan alıkonma cezası verildiği öğrenildi.

25 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Enes Cengiz isimli mahpusun ailesiyle yaptığı telefon görüşmelerinin tekmil dayatmasını kabul etmediği için 5 aydır 30. saniyede kesildiği öğrenildi. Haberde ayrıca Enes Cengiz'in tek kişilik hücrede tutulduğu belirtildi.

3 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı, mahpusların yazdığı Kürtçe mektupların gönderilmediği öğrenildi.

4 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

13 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Silivri Cezaevi'nde tutulan Murat Can isimli mahpusun bir trafik kazasında ölen anne ve babasının cenazesine katılmasına güvenlik gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

22 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal haklarının kısıtlandığı, yazdıkları mektupların gönderilmediği, talep ettikleri gazetelerin mahpuslara verilmediği öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde mahpusların yanlarında bulunduracakları kitap sayısının 5 ile sınırlandığı öğrenildi.

25 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Konya Seydişehir T Tipi Cezaevi'nde Covid-19 salgını nedeniyle karantina tedbiri uygulanan bir koğuşta mahpusların 35 gündür telefon hakkından yararlanamadıkları öğrenildi.

27 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman T Tipi Cezaevi'nde tutulan Siirt'in Veysel Karani beldesinin Belediye Eş Başkanı Enes Cengiz'in 7 aydır tek kişilik odada tutulduğu, haftalık telefon görüşmelerinde tekmil dayatmasını kabul etmediği için görüşmelerin 30. saniyede kesildiği gönderilen mektuplara cezaevi idaresi tarafından ona verilmediği öğrenildi.

29 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde mahpusların fotoğraf çektirme haklarının kısıtlandığı, aileleri tarafından gönderilen kıyafetlerin mahpuslara verilmediği öğrenildi.

4 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Cezaevi'nde 1 saat olması gereken görüş süresinin 35 dakika olduğu öğrenildi.

7 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 3 mahpus (Latif Mollaahmetoğlu, İlhan Kaya, Deniz Şah) hakkında slogan attıkları gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonucu 3 mahpusa 3 ay 'ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma' cezası verildiği öğrenildi.

8 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan yerine kayyım atanmış olan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızıraklı'nın Yeni Yaşam gazetesinin sorularını yanıtladığı mektubunun kimi kısımlarının cezaevi idaresi tarafından sansürlendiği öğrenildi.

8 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Silivri L Tipi Cezaevi'nde Covid-19 testleri pozitif çıkan mahpusların telefon ve görüş haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

9 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpusların yanlarında bulunduracakları kitap sayısının 8 ile sınırlandığı, mahpuslara Yeni Yaşam ve Evrensel gazetelerinin verilmediği öğrenildi.

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Manisa Cezaevi'ne başka cezaevlerinden sevk edilen mahpusların dilekçelerine cevap verilmediği ve bu nedenle bu mahpusların arkadaş görüşü hakkından yararlanamadıkları öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde dışarıdan gönderilen kitapların mahpuslara verilmediği öğrenildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpuslara istedikleri sayıda kitap ve dergi verilmediği, Yeni Yaşam ve Evrensel gazetelerinin verilmediğini, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerinin kısıtlandığı, kapalı görüşlerin ayda 2 kez ile sınırlandırıldığı öğrenildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara Yeni Yaşam gazetesinin verilmediğini, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerinin kısıtlandığı, kapalı görüşlerin ayda 2 kez ile sınırlandırıldığı ve koğuşlara verilen suya kota getirildiği öğrenildi.

22 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan 9 mahpus (DTK Eş Başkanı Leyla Güven, HDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Hülya Alökmen Uyanık, ESP Genel Başkan Yardımcısı Fethiye Ok Çiçek, Beritan Anahtar, Emine Erkan, Nuray Çelik, Dicle Bozan, Mihriban Şorli, Remziye Yaşar) hakkında 15 Ağustos 2021 tarihinde Kürtçe şarkı söyledikleri için "anlaşılmayan bir dilde sözlü halay çektikleri ve anlaşılmayan dilde marş okudukları" iddiasıyla disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

24 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı, açlık grevine katılan mahpuslar hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

27 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Elazığ Kadın Cezaevi'nde tutulan ve aralarında DTK Eş Başkanı Leyla Güven'in de olduğu 9 mahpus hakkında koğuş havalandırmasında Kürtçe şarkı söyledikleri gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda kimi mahpuslara 1 ay iletişim hakkından mahrum bırakma ve kimi mahpuslara da görüş hakkından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

31 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan İsmail Tüzün isimli mahpusun 30 Ağustos 2021 tarihinde yaşamını yitiren babasının cenazesine katılmasına güvenlik gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

1 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan Tevgera Jinên Azad (TJA) Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan'ın 31 Ağustos 2021 tarihinde yaşamını yitiren babasının cenazesine katılmasına güvenlik gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

7 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan mahpuslara gönderilen kitapların verilmediği öğrenildi.

7 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan 4 mahpus hakkında şarkı söyledikleri ve halay çektikleri iddiasıyla disiplin soruşturması açıldığı ve mahpuslara 1 ay iletişim haklarından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi.

12 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan DBP eski Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel ile Sibel Akdeniz isimli bir mahpus hakkında slogan attıkları gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonucunda Sebahat Tuncel'e 1 ay ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma ve Sibel Akdeniz'e ise 1 ay haberleşme ya da iletişim araçlarından yoksun bırakma cezası verildiği öğrenildi.

18 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan Yeni Yaşam gazetesi çalışanı İbrahim Karakaş'a gönderilen gazetelerin "sakıncalı" oldukları gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından verilmediği öğrenildi.

20 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ Kadın Cezaevi'nde tutulan DTK Eş Başkanı Leyla Güven'e getirilen elbisenin renkleri gerekçe gösterilerek cezaevi idaresi tarafından Leyla Güven'e verilmediği öğrenildi.

22 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan TJA dönem sözcüsü Ayşe Gökkan hakkında cezaevinde maruz kaldığı hak ihlallere ilişkin Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazdığı dilekçedeki kimi ifadeler gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

4 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerinde tutulan mahpusların yakınlarına, görüş sırasında başka mahpuslara selam verdikleri gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından görüş yasağı cezası verildiği öğrenildi.

12 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan gazeteci Nedim Türfent'e gönderilen kitapların kendisine verilmediği, maruz kaldığı hak ihlali ile ilgili yazdığı mektubun sansürlendiği öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların sosyal, kültürel, sportif hak-

larının Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek kısıtlandığı, mahpuslara radyo ve istedikleri gazetelerin verilmediği, Kürtçe mektupların gönderilmediği, mahpusların sevk taleplerinin işleme konulmadığı öğrenildi. mahpuslara verilen yemeklerin az ve kalitesiz olduğu, kantinde satılan ürünlerin fiyatlarının normalden daha pahalı olduğu, öğrenildi.

17 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Kürtçe kitap ve mektupların verilmesi için mahpuslardan çeviri parası istendiği, mahpusların yanlarında bulundurabileceği kitap sayısının 7 ile sınırlandığı, mahpuslara Yeni Yaşam, Evrensel ve Kürtçe yayınlanan Xwebûn gazetelerinin verilmediği öğrenildi.

19 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Yozgat 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpusların telefon görüşmesi sırasında Kürtçe konuşmasının yasaklandığı, Kürtçe konuşan mahpusların görüşmelerinin kesildiği öğrenildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

27 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri Cezaevi'nde mahpusların kaldığı koğuşlarda kaloriferlerin yakılmadığı, mahpuslara sıcak su verilmediği, soğuk suyun sık sık kesildiği öğrenildi.

1 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda yapılan aramalarda mahpuslara ait kitap, dergi ve benzeri yayınlara el konulduğu öğrenildi.

9 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Bandırma T Tipi Cezaevi'nde tutulan İlyas Arat isimli bir mahpusun ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinin infaz koruma memurları tarafından, İlyas Arat'ın ellerinin cebinde olması gerekçesi ile kesildiği öğrenildi.

16 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Burhaniye T Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Boğatekin'in karikatür ve resim çizmek için kullandığı malzemelere infaz koruma memurları tarafında el konulduğu öğrenildi.

17 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan bazı mahpuslar hakkında halay çektikleri gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı, mahpuslara ait kitaplara el konulduğu öğrenildi.

20 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana F Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel haklarının engellendiği; koğuş araması sırasında mahpuslara ait kitap, dergi, radyo gibi kişisel eşyalara el konulduğu öğrenildi.

21 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 2 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpusların kaldığı koğuşlarda gece saatlerinde arama yapıldığı ve arama sırasında mahpusların fiziksel şiddete maruz kaldığı; kişisel eşyalarına el konulduğu; ayrıca mahpusların sosyal ve kültürel haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

23 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan 60 siyasi mahpus hakkında, koğuş dışına çıktıklarında üzerinde "terör" yazan bir kimlik taşımaya zorlanmalarını protesto etmek için telefon ve görüşe çıkmama eylemi yaptıkları gerekçesi ile disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda mahpuslara kınama cezası verildiği öğrenildi.

23 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 3 ve 7 Nolu L Tipi cezaevlerinde mahpusların yanlarında bulunduracakları kitap sayısının 7 ile sınırlandığı öğrenildi.

23 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde mahpusların sosyal ve kültürel haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

24 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan 52 mahpus hakkında maruz kaldıkları hak ihlallerine karşı yaptıkları açlık grevi, slogan atma ve benzeri eylemler gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

25 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde mahpusların yanlarında bulundurabilecekleri kitap sayısının 10 ile sınırlandırıldığı ve mahpusların yazdığı Kürtçe mektuplar için cezaevi idaresinin tercüme ücreti istediği öğrenildi.

13 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Haşim Gezer'in, Kocaeli Kandıra F Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitiren kardeşi Garibe Gezer'in cenazesine ve Mardin'in Midyat ilçesinde yapılan

taziyesine katılmasına güvenlik gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

13 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra F Tipi Cezaevi'nde tutulan kimi mahpuslar hakkında aynı cezaevinde tutulan Garibe Gezer'in yaşamını yitirmesiyle ilgili alkışlı protesto eylemi gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

19 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bolu F Tipi Cezaevi'nde içinde kendisine ait bir yazının da yer aldığı kitabın sakıncalı olduğu gerekçesiyle Özer Özdurak isimli bir mahpusa verilmediği öğrenildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpuslara Evrensel gazetesinin verilmediği, mahpuslara gelen mektupların gecikmeli olarak teslim edildiği öğrenildi.

27 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerde, cezaevlerinde aileleri ile görüntülü görüşme hakkını kullanmak isteyen mahpuslardan 200 TL alındığı iddia edildi.

31 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara gönderilecek kargoların miktarına sınırlama getirildiği ve kargoların 2 ayda bir teslim edileceği öğrenildi.

3.5. AÇLIK GREVİ VE ÖLÜM ORUCU

Abdullah Öcalan Üzerindeki Tecridin Sona Erdirilmesi Talebiyle Türkiye Genelindeki Cezaevlerinde Başlayan Açlık Grevi

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin ve maruz kaldıkları hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle farklı cezaevlerinde tutulan PKK davalarından yargılanan veya hükümlü mahpusların gruplar hâlinde 26 Kasım 2020 tarihinde başladığı süresiz dönüşümlü açlık grevi 2021 yılı içinde de devam etti.

6 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep L Tipi Cezaevi'nde açlık grevinde olan mahpuslara şeker, tuz, limon verilmediği ayrıca açlık grevinde olan mahpusların kaldığı koğuşta suların iki haftadır kesik olduğu öğrenildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde açlık grevine katılan mahpuslara zaruri ihtiyaçlarının verilmediği ve bu mahpuslar hakkında disiplin soruşturmaları açıldığı öğrenildi.

Süresiz dönüşümlü açlık grevi, eylemin 290. günü olan 12 Eylül 2021 tarihinde sona erdi.

Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi, Metin Kılıç

14 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutulan Metin Kılıç isimli mahpusun Mardin'deki bir cezaevine sevk edilme talebiyle 30 Aralık 2021 tarihinden beri açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi, Yusuf Nakçi

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Yusuf Nakçi isimli mahpusun cezaevinde maruz kaldığı ajan olma dayatmalarının son bulması talebiyle 20 Ocak 2021 tarihinden beri açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Edirne F Tipi Cezaevi, Hakan İnci

22 Mart 2021 tarihinde isteği ve iradesi dışında Edirne F Tipi Cezaevi'nden Aydın E Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Hakan İnci isimli mahpusun maruz kaldığı hak ihlallerini protesto etmek için sevk edildiği tarihten bu yana açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Denizli T Tipi Cezaevi, Ekim Can Polat

Denizli T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Ekim Can Polat'ın tedavi hakkı ve maruz kaldığı hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 7 Haziran 2021 tarihinde beri açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi, Kurbani Özcan

Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Kurbani Özcan isimli mahpusun maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muamelenin sona ermesi talebiyle 12 Temmuz 2021 tarihinden bu yana açlık grevinde olduğu öğrenildi. Haberde ayrıca Kurbani Özcan'ın tek kişilik hücrede tutulduğu belirtildi.

Kurbani Özcan'ın annesi Gülan Ateş basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Cezaevi gardiyanları oğlumu sürekli darp ediyor ve psikolojik baskı uyguluyor. Daha önce parmaklarını kırdılar ve gardiyanlar oğluma 'buradan ölün çıkacak' tehdidinde bulundular." İşkence ve kötü muamele iddiaları üzerine İHD, ÖHD, Diyarbakır Barosu ve Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin (CİSST) oluşturduğu heyetin 10 Mayıs 2021 tarihinde cezaevine giderek Kurbani Özcan ile görüşmesine cezaevi idaresi tarafından izin verilmemişti.

Koya Ereğli T Tipi Cezaevi, Fatih Baran

Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nden 25 Haziran 2021 tarihinde Konya Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevi'ne iradesi ve isteği dışında sevk edilen Fatih Baran isimli mahpusun maruz kaldığı hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 17 Temmuz 2021 tarihinden beri açlık grevinde olduğu öğrenildi. Haberde ayrıca Fatih Baran'ın tek kişilik hücrede tutulduğu belirtildi.

Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi, Abdülkadir Baybars

2 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde 4 yıldır tek kişilik hücrede tutulan Abdülkadir Baybars isimli mahpusun tek kişilik hücreden çıkartılması talebiyle 13 gündür açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Abdülkadir Baybars'ın 23 Eylül 2021 tarihinden beri sürdürdüğü açlık grevini 14 Ekim 2021 tarihinde sonlandırdığı öğrenildi.

Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi, Elif Ersoy

8 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'nde tek kişilik odada tutulan Yürüyüş Dergisi'nin Yazı İşleri Sorumlusu Elif Ersoy'un maruz kaldığı hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 28 gündür açlık grevinde olduğu öğrenildi.

11 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elif Ersoy'a B1 vitamini verilmediği öğrenildi.

Elif Ersoy, taleplerinin kabul edilmesi üzerine açlık grevine 57. gününde son verdi.

Konya Ereğli T Tipi Cezaevi, Mehmet Işıktaş

Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Konya Ereğli T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Mehmet Işıktaş isimli siyasi mahpusun, cezaevi idaresi tarafından adli mahpuslarla aynı koğuşta kalmaya zorlanmasına karşı 6 Kasım 2021 tarihinde açlık grevine başladığı öğrenildi.

16 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mehmet Işıktaş'ın kaldığı koğuşa gelen infaz koruma memurlarının ona ait kemer, ayakkabı, pantolon ve battaniye gibi kişisel eşyalarına el koyduğu öğrenildi.

Mehmet Işıktaş taleplerinin kabul edilmesi üzerine açlık grevine 21 Kasım 2021 tarihinde son verdi.

İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde Açlık Grevinde Olan Mahpuslar

İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde Sinan Durmaz, Onur Yılmaz, Abdullah Günay, Sabah Dayan, Ozan Alpkaya, Halis Dağhan, Sertaç Kılıçarsalan ve Kenan Yıldızbakan isimli 8 mahpusun maruz kaldıkları hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 28 Kasım 2021 tarihinden beri süresiz dönüşümsüz açlık grevinde olduğu öğrenildi.

27 Aralık 2021 tarihinde devam etmekte olan açlık grevine 3 mahpusun (Mahir Çakır, Şaban Sıdal ve İbrahim Tikan) katıldığı öğrenildi.

İstanbul Silivri 9 Nolu L Tipi Cezaevi; İsa İpekli, Vahit Ufuk Yüksel, Nevzat İçem, Ömer Çelik ve Abdulstar Üzer

İstanbul Silivri 9 Nolu Cezaevi'nde tutulan 5 mahpusun (İsa İpekli, Vahit Ufuk Yüksel, Nevzat İçem, Ömer Çelik ve Abdulstar Üzer) maruz kaldıkları hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 2 Aralık 2021 tarihinden beri açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Ankara Sincan Kadın Cezaevi, Sibel Balaç

Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Sibel Balaç isimli mahpusun maruz kaldığı hak ihlallerine karşı 19 Aralık 2021 tarihinden bu yana süresiz açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Balıkesir Burhaniye T Tipi Cezaevi, Veysel Işık

Balıkesir Burhaniye T Tipi Cezaevi'nde tutulan Veysel Işık isimli mahpusun, maruz kaldığı işkence ve kötü muameleye karşı 6 Aralık 2021 tarihinden bu yana açlık grevinde olduğu öğrenildi.

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi, Gökhan Yıldırım

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Gökhan Yıldırım isimli mahpusun, maruz kaldığı hak ihlallerine karşı 25 Aralık 2021 tarihinde süresiz açlık grevine başladığı öğrenildi.

Mersin Tarsus Kadın Cezaevi; Elif Kardağı, Elif Kaya, Dilan Yıldırım ve Zelal Kara

Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'nde tutulan 4 mahpusun (Elif Kardağı, Elif Kaya, Dilan Yıldırım ve Zelal Kara) hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 18 Aralık 2021 ile 21 Aralık 2021 tarihleri arasında açlık grevi yaptığı öğrenildi.

Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi, Deniz Tepe

Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ve aynı cezaevinde Garibe Gezer'in yaşamını yitirmesi ile ilgili tanık olarak dinlenme talebi reddedilen Deniz Tepe isimli mahpusun 27 Aralık 2021 tarihinde süresiz açlık grevine başladığı öğrenildi.

Iğdır S Tipi Cezaevi, Hogir Batu

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen ve cezaevi girişinde çıplak aranmayı kabul etmediği gerekçesiyle işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan Hogir Batu isimli mahpusun 23 Aralık 2021 tarihinden beri açlık grevinde olduğu öğrenildi. Haberde ayrıca Hogir Batu'ya tuz, şeker ve vitamin desteği verilmediği belirtildi.

İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde Açlık Grevinde Olan Mahpuslar

İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutulan 28 mahpusun maruz kaldıkları hak ihlallerinin sona ermesi talebiyle 27 Aralık 2021 ile 30 Aralık 2021 tarihleri arasında 3 günlük açlık grevi yaptıkları öğrenildi.

3.6. CEZAEVLERİNDEKİ YAPISAL, FİZİKSEL VE BENZERİ SORUNLAR

5 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara günde 200 litre yerine 10 veya 15 litre su verildiği öğrenildi.

8 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Antalya E Tipi Cezaevi'nde karantina koğuşunda 76 kişinin kaldığı öğrenildi.

8 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Antalya L Tipi Cezaevi'nde bir koğuşa günde 30 litre sıcak su ve 150 litre soğuk su verildiği, mahpuslara verilen yemeğin az olduğu öğrenildi.

12 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde kaloriferlerin arızalı oldukları gerekçesiyle yanmadığı öğrenildi.

16 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde 10 kişilik koğuşta 23 kişinin tutulduğu öğrenildi.

20 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Kandıra T Tipi Cezaevi'nde 16 kişilik koğuşlarda 28 kişinin tutulduğu öğrenildi.

25 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Aksaray T Tipi Cezaevi'ndeki D-9 koğuşunda kaloriferlerin ya çok kısık yandığı ya da hiç yanmadığı öğrenildi.

29 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan gazeteci Cemil Uğur'un yediği yemekten zehirlendiği öğrenildi.

1 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'nde tadilat olduğu gerekçesiyle koğuşlara sıcak su verilmediği ve mahpusların soğuk suyla banyo yapmak zorunda kaldığı öğrenildi. Haberde ayrıca koğuşlarda bulunan kaloriferlerin de çalışmadığı belirtildi.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen sıcak ve soğuk suyun kısıtlandığı öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Cezaevi'nde gazeteciler Şehriban Abi ve Nazan Şen'in tutulduğu koğuşta yapılan arama sonrasında koğuşta bulunan battaniyelere hiçbir gerekçe gösterilmeden el konulduğu öğrenildi.

4 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin E Tipi Cezaevi'nde suların sık sık kesildiği, mahpuslara verilen yemeklerin hijyenik olmadığı öğrenildi.

5 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hatay İskenderun T Tipi Cezaevi'nde karantina koğuşunda ranza bulunmadığı ve mahpuslara yastık ve nevresim verilmediği öğrenildi. Haberde ayrıca karantina koğuşundaki mahpuslara kahvaltı da verilmediği belirtildi.

11 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektörü protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle tutuklanan Anıl Akyüz, Necmettin Erdem, Akın Karakuş ve Murat Can Demirci'ye tutuldukları İstanbul Maltepe 2 Nolu L Tipi Cezaevi'nde battaniye verilmediği öğrenildi.

19 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde hücrelerin yeterince ısıtılmadığı, Covid-19 salgınına rağmen mahpuslara verilen suya kota getirildiği öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'nde kaloriferlerin çok az yandığı, mahpuslara verilen suya kota getirildiği öğrenildi.

13 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin E Tipi Cezaevi'nden Diyarbakır 3 ve 4 Nolu T Tipi cezaevlerine sevk edilen 6 siyasi mahpusun, siyasi mahpusların olmadığı koridorlarda bulunan koğuşlara konulduğu öğrenildi.

14 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Metris Cezaevi'nden İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'ne sevk edilen 56 mahpusun 28 kişi kapasiteli bir koğuşa konulduğu, mahpuslara temizlik malzemesi, tabak ve kaşık verilmediği ve bu nedenle mahpusların sağlık sorunları yaşadığı öğrenildi.

24 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutulan Nuriye Gülmen'in hakkında açılan davanın duruşmasına

kafesli araçla gitmeye zorlandığı, kabul etmemesi üzerine duruşmaya götürülmediği öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu Cezaevi'nde tutulan 200 mahpus hakkında, kantin fiyatlarını protesto ettikleri gerekçesiyle disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Botan Timur isimli mahpusa ailesi tarafından gönderilen kıyafetlerin 'yasak' olduğu gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından verilmediği öğrenildi.

26 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bandırma 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde bir aydır sıcak su akmadığı ve koğuşların ısıtılmadığı öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Gebze Kadın Cezaevi'nde mahpuslara yeterince sıcak su, temizlik malzemesi verilmediği, koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus tutulduğu öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran Kapalı Cezaevi'nde günde yaklaşık 14 saat boyunca su kesintisi olduğu öğrenildi.

22 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sakarya L Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus kaldığı öğrenildi.

23 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Bünyan Cezaevi'nde 10 kişilik bir koğuşta 26 kişinin kaldığı ve bu nedenle bazı mahpusların yerde yatmak zorunda kaldığı öğrenildi.

25 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kayseri Keskin ve İzmir Şakran kampüs cezaevlerinde su kesintisi olduğu öğrenildi.

30 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Denizli T Tipi Cezaevi'nde 8 kişilik koğuşta 25 kişinin kaldığı öğrenildi.

3 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'nde Covid-19 salgınına rağmen mahpuslara maske, temizlik malzemesi, dezenfektan verilmediği öğrenildi.

15 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Denizli T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen suya kota getirildiği öğrenildi.

21 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Balıkesir Burhaniye Cezaevi'nde 16 kişilik koğuşlarda 30 kişinin kaldığı öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Cezaevi'nde 16-18 mahpusun tutulduğu koğuşlara hafta 2 gün ve 20'şer dakika sıcak su verildiği, mahpuslara verilen yemeklerin hijyenik olmadığı, mahpuslara temizlik malzemesi verilmediği, kadınların tutulduğu koğuşlarda havalandırma kapısının normalden erken kapatıldığı öğrenildi.

1 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Ödemiş T Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus tutulduğu ve buna bağlı olarak bazı mahpusların yerde yattığı öğrenildi.

4 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sakarya Ferizli L Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus olduğu öğrenildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri Cezaevi Kampüsü içinde yer alan cezaevlerinde mahpuslara verilen su miktarının az olduğu öğrenildi.

25 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Samsun T Tipi Cezaevi'nde bazı koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus tutulduğu, mahpuslara verilen suyun sık sık kesildiği öğrenildi.

25 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen yemeklerin hijyenik olmadığı öğrenildi.

25 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Çorum Sungurlu T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen suyun sık kesildiği ve diğer zamanlarda ise suyun çamurlu olduğu öğrenildi.

14 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Cezaevi'nde 17 kişilik bir koğuşta 40 kişinin kaldığı öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen yemeklerin az ve kalitesiz olduğu, kantinde satılan ürünlerin fiyatlarının normalden daha pahalı olduğu öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 ve 2 Nolu F Tipi cezaevlerinde tutulan mahpuslara sıcak su verilmediği, mahpuslara verilen yemeklerin kalitesiz olduğu öğrenildi.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan koğuşlarda kapasitenin çok üzerinde mahpusun tutulduğu, mahpuslara suyun kısa sürelerle verildiği, haftada sadece iki gün yirmişer dakikalık süreyle sıcak su verildiği, yemeklerin kalitesiz olduğu, kantindeki ürünlerin fiyatlarının normalin üzerinde olduğu, öğrenildi. mahpuslara Covid-19 salgınından korunmak için temizlik malzemesi verilmediği, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

28 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 2 Ekim 2021 tarihinde İzmir Kırıklar F Tipi Cezaevi'nden Kırıkkale F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen 6 mahpusun tek kişilik bir hücrede tutulduğu, elbiselerinin kendilerine verilmediği, konuldukları hücrelerin havalandırmalarının üstünün telle kapatıldığı öğrenildi.

6 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan mahpusların sosyal, kültürel, sportif haklarının kısıtlandığı öğrenildi.

7 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Antep H Tipi Cezaevi'nde gönderilen giysi, kitap ve mektupların mahpuslara verilmediği öğrenildi.

9 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen soğuk ve sıcak suya kota getirildiği ve sıcak suyun düzenli verilmediği öğrenildi.

11 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus tutulduğu öğrenildi.

22 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 4 ve 5 Nolu L Tipi cezaevlerinde mahpuslara düzenli sıcak su verilmediği, kaloriferlerin yanmadığı öğrenildi.

23 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 3 ve 7 Nolu L Tipi cezaevlerinde havalandırmaların üstünün telle kapatıldığı ve mahpusların yanlarında bulunduracakları kitap sayısının 7 ile sınırlandığı öğrenildi.

25 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 8 Nolu Cezaevi'nde kaloriferlerin yanmadığı öğrenildi.

29 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hatay T Tipi Cezaevi'nde kaloriferlerin saat 22.00'den 24.00'e olmak üzere günde sadece 2 saat yakıldığı öğrenildi.

14 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ T Tipi Cezaevi'nde kaloriferlerin yanmadığı, mahpuslara verilen yemeklerin porsiyonunun azaltıldığı öğrenildi.

16 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'nde mahpusların tutulduğu koğuşlarda kaloriferlerin yanmadığı, mahpuslara düzenli sıcak ve soğuk su verilmediği öğrenildi.

17 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpuslara düzenli sıcak su verilmediği, açık görüşlerin 20 dakika ile sınırlandığı öğrenildi.

22 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpusların tutulduğu koğuşlarda kaloriferlerin düzenli yakılmadığı, mahpuslara düzenli sıcak su verilmediği öğrenildi. Haberde ayrıca mahpusların yanlarında bulundurabilecekleri battaniye ve ayakkabı sayısının 1 ile, kazak sayısının ise 2 ile sınırlandığı belirtildi.

23 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara verilen yemeklerin az olduğu öğrenildi.

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 20 gündür kaloriferlerin yanmadığı ve mahpuslara sıcak su verilmediği öğrenildi.

26 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpuslara, verilen yemeklerin yetersiz olduğu, ped gibi temel ihtiyaçların temin edilemediği, öğrenildi.

27 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adana Kürkçüler L Tipi Cezaevi'nde mahpusların kaldığı koğuşlarda kaloriferin düzenli yakılmadığı öğrenildi.

27 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpuslara günde 10 dakika su verildiği öğrenildi.

30 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin Tarsus 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde mahpusların kaldığı koğuşlarda kaloriferlerin yanmadığı, koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus olduğu, günde 6 saat su kesintisi yapıldığı öğrenildi.

3.7. DAVALAR VE SORUŞTURMALAR

3.7.1. Mahpusların Yargılandığı Davalar

2021 yılı içinde 9 ayrı davada 9 mahpus, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle başlatılan açlık grevine katıldıkları gerekçesiyle yargılanmaya başlamıştır. Bu davaların 2'sinde mahkeme ilk duruşmada kararını açıklamıştır. 1 davada 1 mahpus beraat ederken, 1 diğer davada 1 mahpus 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır. Diğer davaların görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecektir.

Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan Rozerin Kurt hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 28 Ekim 2021 tarihinde başlandı. İlk duruşmada kararını açıklayan mahkeme "ortada hukuki değerlendirme ve takdir hakkı kullanılmasını gerektirecek bir durum bulunmadığı" gerekçesiyle Rozerin Kurt'un beraatına karar verdi.

Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan Mukaddes Kabak hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Mukaddes Kabak duruşmaya katıldı. Kimlik bildirimini Kürtçe yapan Mukaddes Kabak'ın beyanlarının mahkeme başkanı tarafından tutanağa "Sanığın kimliğiyle ilgili sorulara 'farklı bir dille' cevap verdiği görüldü" şeklinde geçirildiği öğrenildi. Mahkeme başka bir davadan tutuklu Mukaddes Kabak hakkında yurtdışı yasağı tedbiri uygulanmasına karar vererek duruşmayı 19 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Dilan Oynaş isimli bir mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Dilan Oynaş duruşmaya katıldı. Kimlik bildirimini Kürtçe yapan Dilan Oynaş'ın sözlerinin tutanağa "Sanığın kimlik bilgilerine yönelik sorulara Türkçe olarak cevap vermediği, mahkeme heyetince anlaşılmayan bir dilde cevap verdiği anlaşıldı" şeklinde geçirildiği öğrenildi. Ayrıca mahkemenin Kürtçe savunma yapmak isteyen Dilan Oynaş'ın tercümanlık ücreti olarak 500 TL'yi 30 gün içinde ödemesine karar verdi ve duruşmayı 15 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Necla Yıldız isimli mahpus hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Necla Yıldız duruşmaya katıldı ve Kürtçe savunma yaptı. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme Necla Yıldız'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpus Simanur Pamuk hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi gerekçesiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 30 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Simanur Pamuk duruşmaya katıldı. Simanur Pamuk'un Kürtçe savunma yapmak istemesi üzerine mahkeme, mahkum olması durumunda tercüman giderlerinin Simanur Pamuk'tan alınmasına karar verdi ve duruşmayı 15 Mart 2022 tarihine erteledi.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle yapılan açlık grevine katıldıkları gerekçesiyle Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Süheyla Taş, Fatma Aslan ve Nevroz Müçel isimli mahpuslar hakkında Ankara 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde ayrı ayrı açılan davaların görülmesine 23 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. İddianamelerde mahpusların 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmaları istenmektedir. Süheyla Taş, Fatma Aslan ve Nevroz Müçel duruşmalara katıldı ve savunma yaptı. Mahkeme savunmaların ardından davaların duruşmalarını da 1 Mart 2022 tarihine erteledi.

Ankara Sincan Kadın Cezaevi'nde tutulan mahpus Mehtap Kıyar hakkında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle yapılan açlık grevine katıldığı gerekçesiyle açılan davanın görülmesine 14 Aralık 2021 tarihinde devam edildi. Mehtap Kıyar duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme duruşmayı 27 Ocak 2022 tarihine erteledi.

3.7.2. Cezaevi Personeli Hakkında Açılan Soruşturmalar

2021 yılı içinde işkence ve diğer kötü muamele iddiasıyla cezaevi personeli hakkında açılan 2 ayrı soruşturmada ilgili cumhuriyet başsavcılıklarının takipsizlik kararı verdiği tespit edilmiştir.

9 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Ferhat Demirbaş isimli mahpusun 18 Eylül 2018 gardiyanların fiziksel şiddetine maruz kalmasıyla ilgili yapılan suç duyurusuna ilişkin olarak Osmaniye Cumhuriyet Başsavcılığı'nın takipsizlik kararı verdiği öğrenildi.

Aynı olayla ilgili olarak Osmaniye Cumhuriyet Başsavcılığı daha önce de takipsizlik kararı vermiş, daha sonra bu karar itiraz üzerine Osmaniye Sulh Ceza Hakimliği tarafından "eksik soruşturma yapıldığı" gerekçesiyle kaldırılmıştı.

19 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, tutulduğu Kayseri Cezaevi'nden duruşma için bir günlüğüne misafir olarak götürüldüğü Sincan Cezaevi'nde çıplak aramaya maruz kalan Alev Şahin'in Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığı suç duyurusu hakkında "görevlilerinin tüm işlemleri kanun ve yönetmelikler çerçevesinde mevzuata uygun olarak gerçekleştirdikleri" gerekçesiyle takipsizlik kararı verildiği öğrenildi.

4. ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

2021 yılında siyasi parti üye ve yöneticilerine, seçilmiş milletvekilleri ve belediye başkanlarına, sendika ve meslek örgütü üye ve yöneticilerine yönelik gözaltı, tutuklama, soruşturma ve yargılamalar, insan hakları ihlallerine ilişkin verilerin oldukça büyük bir kısmına tekabül etmektedir. Ayrıca siyasi parti, dernek, sendika binalarına baskınlar ve saldırılar da örgütlenme özgürlüğünün ağır şekilde ihlalini belgelemektedir.

2021 yılında hakkındaki kesinleşmiş mahkeme kararına dayanarak milletvekilliği düşürülen 1 milletvekili tutuklandı, önceki dönemlerde milletvekilliği yapmış 2 kişi gözaltına alındı, 1'i tutuklandı. 5'i belediye eş başkanı, 3'ü belediye eski eş başkanı, 22'si belediye meclisi üyesi, 2'si il genel meclisi üyesi, 1'i belediye encümen üyesi ve 1'i muhtar olmak üzere yerel yönetimlere seçilmiş 34 kişi gözaltına alındı. 1 belediye eş başkanı, 1 belediye eski eş başkanı, 7 belediye meclisi üyesi olmak üzere 9 kişi tutuklandı.

2021 yılında 13'ü CHP, 13'ü DBP, 1'i DEVA Partisi, 18'i Devrimci Parti, 3'ü EMEP, 28'i ESP, 564'ü HDP, 1'i KKP, 1'i SOL Parti, 1'i SYKP, 11'i TİP ve 1'i TKP üye ve yöneticisi olmak üzere en az 655 kişi gözaltına alındı. 8'i DBP, 1'i DEVA Partisi, 4'ü ESP ve 65'i HDP üyesi olan 78 kişi tutuklandı, 164 kişi adli kontrol, 7 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

2021 yılında dernek, vakıf, sendika, meslek örgütü, inisiyatif ve platformların üye ve yöneticisi olan en az 281 kişi gözaltına alındı, 74 kişi tutuklanırken 88 kişi adli kontrol şartıyla, 10 kişi ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

2021 yılında, İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan'ın da aralarında olduğu 4 insan hakları savunucusu gözaltına alındı, 3 kişi adli kontrol şartıyla ve 1'i de ek olarak yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı. Ayrıca İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in evi polis tarafından basıldı.

Ayrıca 'örgüte yardım ve yataklık etmek', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüt üyesi olmak' gibi gerekçeler ile 10'u çocuk en az 1634 kişi gözaltına alındı, 5'i çocuk 248 kişi tutuklandı. 361 kişi adli kontrol şartıyla, 5 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

2021 yılında 3 milletvekili tehdit edildi, 1 siyasi parti yöneticisi saldırıya maruz kaldı, 1 milletvekiline saldırı girişimi oldu. 2 belediye başkanı ve 1 belediye meclisi üyesi saldırıya uğradı, 1 belediye eş başkanı ise tehdit edildi. 1 siyasi parti üyesi parti binasına düzenlenen silahlı saldırıda yaşamını yitirdi. 3 siyasi parti üyesi saldırıya maruz kaldı, 1 siyasi parti üyesi polis tarafından tehdit edildi. 1 siyasi partinin genel merkez, 3 il ve 3 ilçe binasına toplam 7 kez, 1 siyasi partinin il binasına 1 kez, 3 siyasi partinin 3 ilçe binasına birer kez ve 1 siyasi partinin standına 1 kez olmak üzere toplam 6 siyasi partiye ait bina ve stantlara 12 saldırı düzenlendi.

2021 yılında önceki dönem milletvekili olan 12 kişi hakkında önceden açılmış 20 davanın görülmesine devam edildi. 12'si HDP'li, 1'i CHP'li, 1'i DBP'li 14 milletvekili hakkında açılmış davaların görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi. 2021 yılında 1'i CHP, 10'u HDP ve 1'i de TİP milletvekili olmak üzere 12 milletvekili hakkında çeşitli gerekçeler ile soruşturma açıldı.

AKP'den 1 (1 fezleke), CHP'den 15 (17 fezleke), DBP'den 1 (11 fezleke), DP'den 1 (2 fezleke), HDP'den 49 (169 fezleke), İYİ Parti'den 2 (2 fezleke), MHP'den 3 (3 fezleke) TİP'ten 2 (3 fezleke) ve bağımsız 1 milletvekili (4 fezleke) olmak üzere toplam 75 milletvekili hakkında dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle 212 fezleke hazırlandı.

2021 yılında, 37 belediye başkanı / eş başkanı hakkında açılmış davaların görülmesine devam edildi, 2 belediye başkanı / eş başkanı hakkında soruşturma ve bir büyükşehir belediyesi hakkında inceleme başlatıldı. Sonuçlanan davalarda 4 kişi beraat etti, 22 kişi toplam 97 yıl 7 ay 5 gün hapis ve 12.580 TL para cezası ile cezalandırıldı.

Siyasi partilerin üye ve yöneticisi olan 404 kişi hakkında açılan 66 davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi. Sonuçlanan davalarda 30 kişi beraat ederken 40 kişi toplam 223 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca en az 30 kişi hakkında soruşturma başlatıldı.

HDP hakkında, "terör eylemlerinin odağı olduğu, üyelerinin beyan ve eylemleriyle devletin milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı, ortadan kaldırmayı amaçladıkları" gerekçesiyle kapatılması, 500 parti üyesi hakkında siyasi yasak ve partinin banka hesaplarına tedbir konulmasının talebiyle dava açıldı.

2021 yılında 7 hak savunucusu hakkında açılmış davalarda, 3 kişi toplam 14 yıl 5 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2 hak savunucusu hakkında soruşturma, 1 hak savunucusu hakkında ise dava açıldı.

2021 yılında sendika, dernek, vakıf, meslek örgütleri, inisiyatif ve platformların üye ve yöneticisi olan en az 122 kişi hakkında açılmış 41 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 29 kişi beraat ederken, 15 kişi toplam 119 yıl 5 ay hapis cezası ile cezalandırıldı.

2021 yılında 3'ü çocuk en az 322 kişi hakkında 'örgüte yardım ve yataklık etmek', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüt üyesi olmak' gibi gerekçeler ile daha önceden açılmış 29 davanın görülmesine devam edildi.

2021 yılında 1 siyasi partinin genel merkezi, 2 il ve 1 ilçe binası ile 1 siyasi partinin 3 il, 19 ilçe binası polis tarafından basıldı. 2021 yılında 3 derneğe ait binalara polis tarafından baskın düzenlendi ve arama yapıldı.

2021 yılında 2 belediye eş başkanı ile belediye meclisi üyesi 8 kişi, il genel meclisi üyesi 3 kişi ve 3 muhtar İçişleri Bakanlığı'nın kararı ile görevden alındı.

4.1. GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

4.1.1. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Milletvekilleri, Belediye Eş Başkanları, Belediye Meclisi Üyeleri ve Muhtarlar

2021 yılında 1 milletvekili tutuklandı, önceki dönemlerde milletvekilliği yapmış 2 kişi gözaltına alındı, 1'i tutuklandı. 5'i belediye eş başkanı, 3'ü belediye eski eş başkanı, 22'si belediye meclisi üyesi, 2'si il genel meclisi üyesi, 1'i belediye encümen üyesi ve 1'i muhtar olmak üzere yerel yönetimlere seçilmiş 34 kişi gözaltına alındı. 1 belediye eş başkanı, 1 belediye eski eş başkanı, 7 belediye meclisi üyesi olmak üzere 9 kişi tutuklandı.

4.1.1.1. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Milletvekilleri

17 Mart 2021 tarihinde hakkında açılmış bir davada verilen hapis cezasının kesinleşmesi gerekçesiyle milletvekilliği düşürülen HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, adalet nöbetini sürdürdüğü TBMM'de 21 Mart 2021 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'kamu görevini usulsüz üstlenme', 'konut dokunulmazlığının ihlali' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddialarıyla başlatılan bir soruşturma olduğu öğrenildi. Ömer Faruk Gergerlioğlu aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun gözaltı sırasında kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Kavaklıdere Polis Karakolu'na götürülen Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun ifadesinde, gözaltı sırasında maruz kaldığı kötü muameleyi belirttiği bölümlerin karakoldaki sivil giyimli bir şahıs tarafından çıkartıldığı, karakoldaki kişilerin "müdür" dediği şahsın ismini ve sicil numarasını avukatların talebine rağmen vermediği öğrenildi.

Ömer Faruk Gergerlioğlu söz konusu ifadesinde şunları belirtmektedir: "Ayrıca gözaltına alındığım sıradaki hususları eklemek istiyorum. Sabah tuvalete gidip daha sonra ellerimi yıkamak için çıktığımda orada bir kısım meclis polisinin beklemekte olduğunu gördüm. Elimi yıkadım ve abdest aldım. Polislere sabah namazını kılmak istediğimi, ondan sonra da giyinerek işlem yapabileceklerini söyledim. Dar olan sabah namazı vakti ile bir an önce namazımı kılmak istedim ve üzerimi giymek istediğimi ifade ettim. Karakolda kılarsınız dediler. Ama karakola kadar sabaha namazı vaktinin geçeceği ve kılamayacağımı söyledim. İzin vermeleri hâlinde namazımı kılıp üzerimi giyerek daha sonra gidebileceğimi söyledim. Ancak izin vermeyip koluma hızlıca girerek beni koşar adım götürmeye başladılar. Elbiselerimi ve ayakkabılarımı giyemeyerek terliklerim ile çıkmak zorunda kaldım. Beni çekiştirdiler ve asansörden indiğimizde merdiven tırabzanlarına elimi tutarak 'ne yapıyorsunuz' dedim. Buna rağmen güç kullanarak beni polis otosuna bindirdiler. Üzerimde pijamalarım ve ayağımda terlikler var iken bu yapıldı. Sanırım kamuoyuna uygunsuz bir görüntümün servis edilmesi için özellikle yapıldı. Ayrıca ibadet özgürlüğüm de ihlal edilmiştir ve bu güç kullanma esnasında da sol ön kolumda ekimozlar oluşmuştur. Boynumda kas ağrıları vardır. Olayın sıcaklığı geçtikten sonra hissettiğim, parmağımı bükmekte zorlandığım doktor raporunda yoktur. Kendimi orada ifade etme özgürlüğüm ve ibadet özgürlüğüm ihlal edilmiştir ve güç kullanmak suretiyle darp edildim. Ceza hukuku açısından hiçbir suçlamayı kabul etmiyorum, yaptığım filler ve sözler hukuka aykırı değildir. Ayrıca hukuka aykırı olarak yakalamam yapıldığı için şikayetçiyim."

Ömer Faruk Gergerlioğlu, 2 Nisan 2021 tarihinde Ankara'daki evine gelen polisler tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı.

Gözaltında alındıktan sonra Ankara Adliyesi'ne getirilen Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun kalp ve göğüs ağrısı nedeniyle Ankara Şehir Hastanesi'ne götürüldüğü ve orada kendisine anjiyo yapıldığı öğrenildi. Anjiyo sonrasında yoğun bakım birimine kaldırılan Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun tedavisi yarıda kesilerek ve yakınları ile avukatlarına haber verilmeden 3 Nisan 2021 tarihinde Ankara Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne götürüldüğü öğrenildi.

3 Kasım 2021 tarihinde Adıyaman'da gözaltına alınan HDP'den 26. dönem Adıyaman milletvekili Behçet Yıldırım, 11 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

HDP Batman eski milletvekili Mehmet Ali Aslan 8 Aralık 2021 tarihinde Adana'da hakkında açılan bir soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Mehmet Ali Aslan aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

4.1.1.2. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Belediye Eş Başkanları, Belediye Meclisi Üyeleri ve Muhtarlar

Belediye Eş Başkanları

Batman'ın Bekirhan beldesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Gülistan Sönük ile Kozluk ilçesinin Belediye Meclisi üyeleri Şükran Çotak, İdris Yalçın, Suat Öztekin'in de aralarında olduğu 8 kişi 14 Şubat 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alındı. Gülistan Sönük, Şükran Çotak, İdris Yalçın ve Suat Öztekin 14 Şubat 2021 tarihinde jandarmadaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 4 kişinin ise (HDP ilçe yöneticisi Tayfun Güney, HDP il yöneticisi Murat Kılıç, HDP Gençlik Meclisi üyeleri Mehmet Emin Salman ve Seyid Ali Doğan) halen gözaltında olduğu öğrenildi.

Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun 2 Mart 2021 tarihinde gözaltına alındı. Halit Uğun 3 Mart 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında Çınar Belediye Başkanı Necla Tamriş, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri Bahar Karakaş Uluğ, Şehriban Zoğurli, Ruken Bekalp'in de olduğu 22 kişi gözaltına alındı. 8 Nisan 2021 tarihinde mahkemeye sevk edilen ve aralarında Çınar Belediye Eş Başkanı Necla Tamriş ile Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesi Şehriban Zuğurli'nin de olduğu 8 kişinin 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmasına karar verdi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclisi üyesi Bahar Karakaş Uluğ da 12 Nisan 2021 tarihinde tutuklandı. Bir diğer belediye meclisi üyesi Ruken Bekalp adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

20 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 4 kişi (eski Belediye Eş Başkanları Servet Tunç ve Mehmet Kanar, İl Genel Meclisi üyesi Faris Çetinkaya ve Hacı Yanar) aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Batman eski Belediye Eş Başkanı Sabri Özdemir 25 Mayıs 2021 tarihinde Antalya'da gözaltına alındı. Sabri Özdemir'in soruşturmanın yürütüldüğü Diyarbakır'a götürüleceği öğrenildi.

Yerine kayyım atanan Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Mustafa Avcı 8 Haziran 2021 tarihinde Kocaeli merkezli bir soruşturma kapsamında Van'da gözaltına alındı. Mustafa Avcı'nın Kocaeli'ne götürüldüğü öğrenildi. Van Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Mustafa Avcı ile Zehra Güçen, Dilşa Kocakaya, Gazal Dilek ve Tülay Demir 11 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Şırnak Belediyesi eski Eş Başkanı Serhat Kadırhan 20 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alındı. Serhat Kadırhan, 23 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olma' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddialarıyla tutuklandı.

Türkiye-Yunanistan sınırında Yunanistan polisi tarafından yakalanan ve Türkiye'ye geri gönderilen Adıyaman'ın Kömür beldesinin HDP'li eski Belediye Eş Başkanı Hüseyin Yuka ve Abuzer A. isimli 1 kişi 18 Kasım 2021 tarihinde Edirne'de gözaltına alındı. 2 kişinin Adıyaman'a götürüldüğü öğrenildi.

Belediye ve İl Genel Meclisi Üyeleri

Bitlis'in Güroymak ilçesinin HDP'den seçilmiş belediye meclisi üyesi Ekrem Yalçın, 9 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alındı. Ekrem Yalçın, 12 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ekrem Yalçın, savcılığın itirazı üzerine 20 Şubat 2021 tarihide yeniden gözaltına alındı ve sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

Batman'ın Bekirhan beldesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Gülistan Sönük ile Kozluk ilçesinin Belediye Meclisi üyeleri Şükran Çotak, İdris Yalçın, Suat Öztekin'in de aralarında olduğu 8 kişi 14 Şubat 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alındı. Gülistan Sönük, Şükran Çotak, İdris Yalçın ve Suat Öztekin 14 Şubat 2021 tarihinde jandarmadaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 4 kişinin ise (HDP ilçe yöneticisi Tayfun Güney, HDP il yöneticisi Murat Kılıç, HDP Gençlik Meclisi üyeleri Mehmet Emin Salman ve Seyid Ali Doğan) halen gözaltında olduğu öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Siirt'te yapılan ev baskınlarında HDP'li Siirt Belediye Meclisi üyeleri Hasret Arslan ve Haydar Çağlı, HDP'li İl Genel Meclisi üyesi Mehmet Kayısı, HDP Siirt il yöneticisi Tamer Kılınç, HDP Kurtalan ilçe yöneticisi Abdulgaffur Kubilay'ın da aralarında olduğu 7 kişi gözaltına alındı.

15 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde yapılan ev baskınlarında Belediye Meclisi üyesi Rahim Gönen gözaltına alındı.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında Çınar Belediye Başkanı Necla Tamriş, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri Bahar Karakaş Uluğ, Şehriban Zoğurli, Ruken Bekalp'in de olduğu 22 kişi gözaltına alındı. 8 Nisan 2021 tarihinde mahkemeye sevk edilen ve aralarında Çınar Belediye Eş Başkanı Necla Tamriş ile Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis üyesi Şehriban Zuğurli'nin de olduğu 8 kişinin 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmasına karar verdi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclisi üyesi Bahar Karakaş Uluğ da 12 Nisan 2021 tarihinde tutuklandı. Bir diğer belediye meclisi üyesi Ruken Bekalp adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında Yenişehir Belediye Meclisi üyesi Mehmet Zeki Bağcık, Bağlar Belediye Meclisi üyesi Nurettin Bakan, Kayapınar Belediye Meclisi üyesi Songül Dağ Kapancı'nın da olduğu 12 kişi tutuklandı.

24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında HDP, TUAY-DER yöneticileri ile Yenişehir Belediye Meclisi üyelerinin de aralarında olduğu 19 kişi gözaltına alındı. Aynı soruşturma kapsamında Tunceli'de ESP Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran'ın da gözaltına alındığı ve Diyarbakır'a götürüleceği öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri: Yenişehir Belediyesi Meclisi üyeleri Alaattin Zuğurli ve Yusuf Sökmen, HDP Diyarbakır İl eski Eş Başkanı Cabbar Leygara, HDP Diyarbakır İl Eş Başkan vekili İrfan Soner, HDP Diyarbakır il yöneticileri Abdullah Arıkan, Arif Bulut, Newroz Reşitoğlu ve Ramazan Kızıltepe, HDP Bağlar eski İlçe Eş Başkanı Mehmet Atlıhan, Şahin Tanrıverdi, Kadri Atlı, Fırat Akdeniz, Bağlar Belediyesi Encümeni üyesi Hüsnü Kaya, Selvi Ok, Özlem Noyan, HDP Yenişehir ilçe Eş Başkanı Kasım Kaya, TUAY-DER yöneticisi Mehmet Özel, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Kemal Baran, Beycan Taşkıran.

15 Ağustos 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP Kozluk İlçe Eş Başkanı Berjin Altan, HDP ilçe yöneticisi Mehmet Baz ve Kozluk Belediye Meclisi Üyesi İmadeddin Dinler'in de olduğu 7 kişi 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Ekim 2021 tarihinde Bitlis'in bazı ilçelerinde yapılan ev baskınlarında aralarında HDP Belediye Meclisi Üyesi seçilen Aziz Başboğa ve HDP Güroymak İlçe eski Eş Başkanı İhsan Deniz'in de aralarında olduğu 8 kişi gözaltına alındı. Bitlis Jandarma İl Komutanlığı'na giden avukatların gözaltına alınan kişilerle görüşmesine izin verilmediği öğrenildi.

9 Kasım 2021 tarihinde Siirt'te yapılan ev baskınlarında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla gözaltına alınan 5 kişi (Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği [TUAY-DER] Eş Başkanı Haydar Çağlı, Siirt Belediye Meclisi Üyesi Musa Kurhan, HDP Siirt eski il yöneticileri Zeki Çalapkolu ve Halil Akın ile Fırat Çakar) aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında 6 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Mahir Bekleviş, Sevcan Öz ile Berivan Altun.

6 Kasım 2021 tarihinde Kocaeli merkezli bir soruşturma kapsamında Kocaeli ve İstanbul'da yapılan ev baskınlarında en az 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: HDP Darıca İlçe Eş Başkanı Erkan şık, Dilovası İlçe Eş Başkanı Kadir Demir, Gebze İlçe Eş Başkanı Menderes Yıldız, il yöneticisi Deniz Atalay, Kadir Daşdemir, Darıca Belediye Meclisi üyesi Erol Ada, parti üyeleri Arif Demirkaya, Seyyat Kaya, Şehmuz Işık, Deniz Serhat ve Cihan Kavçin.

HDP Batman eski milletvekili Mehmet Ali Aslan 8 Aralık 2021 tarihinde Adana'da hakkında açılan bir soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Mehmet Ali Aslan aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan 6 kişiden 1'i (Mahşur Bekleviş) 1 Aralık 2021

tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 5 kişi (TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Sevcan Öz ile Berivan Altun) ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde yapılan ev baskınlarında Silopi Belediye Meclisi'nin HDP'li üyesi Abdullah Kaçmaz, HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Miraç Dinç ve Sümeyye Gök gözaltına alındı. Abdullah Kaçmaz, 11 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

8 Ekim 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan ve aralarında Batman İl Genel Meclisi üyesi Semra Güneş ile Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği'nin (MEBYA-DER) eski yöneticisi Taybet Çetinkaya'nın da olduğu 5 kişi 11 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Muhtarlar

Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsal alanında devam etmekte olan bir askeri operasyon sırasında Yamaçlı, Yönlüce, Kılıçlı, Bayırlı, Konuklu, Akçabudak kırsal mahallerinde 5 Şubat 2021 tarihinde yapılan ev baskınlarında aralarında Yönlüce mahallesinin muhtarı Mekin Yalçın'ın da olduğu 13 kişi gözaltına alındı.

4.1.2. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Siyasi Parti Üye ve Yöneticileri

2021 yılında 13'ü CHP, 13'ü DBP, 1'i DEVA Partisi, 18'i Devrimci Parti, 3'ü EMEP, 28'i ESP, 564'ü HDP, 1'i KKP, 1'i SOL Parti, 1'i SYKP, 11'i TİP ve 1'i TKP üye ve yöneticisi olmak üzere en az 655 kişi gözaltına alındı. 8'i DBP, 1'i DEVA Partisi, 4'ü ESP ve 65'i HDP üyesi olan 78 kişi tutuklandı, 164 kişi adli kontrol, 7 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

CHP Üye ve Yöneticileri

9 Şubat 2021 tarihinde İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde, istifa eden eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'la ilgili afiş asan CHP üyesi 3 kişi (Ozan Yalçın, Salman Demir ve Cem Akbulut) polis tarafından 'kamu görevlisine hakaret ve tehdit' iddiasıyla gözaltına alındı. 3 kişi sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

19 Temmuz 2021 tarihinde CHP Mezitli İlçe Başkanı Ahmet Serkan Tuncer Mersin'de yol kontrolü sırasında gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin Tuncer hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla açılmış bir soruşturma olduğu öğrenildi. Ahmet Serkan Tuncer aynı gün içinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

14 Ekim 2021 tarihinde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (SBF) önünde CHP tarafından hazırlanan "SaBıKa Holding: Bir Karapara-Siyaset-Yargı Hikayesi" başlıklı broşürü dağıtan 5 parti üyesi polis tarafından gözaltına alındı.

14 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde CHP tarafından hazırlanan "SaBıKa Holding: Bir Karapara-Siyaset-Yargı Hikayesi' başlıklı broşürü dağıtanlara müdahale eden polis aralarında CHP Kadıköy İlçe Sekreteri Süleyman İşler'in de olduğu parti üyesi 5 kişi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Broşürlere ise polis tarafından el konulduğu öğrenildi.

DBP Üye ve Yöneticileri

15 Mart 2021 tarihinde Van'da gözaltına alınan DBP il yöneticisi Sulhattin Kenco, aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

19 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında DBP merkez yürütme kurulu üyesi Eşref Yaşar'ın da olduğu 11 kişi gözaltına alındı. Eşref Yaşar 12 Mart 2021 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında DBP İl Eş Başkanı Seval Gülmez ile DBP merkez yürütme kurulu üyesi Zeynep Üren'in de olduğu 22 kişi gözaltına alındı. Seval Gülmez 8 Nisan 2021 tarihine mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı, Zeynep Üren adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında DBP Diyarbakır eski İl Eş Başkanı Mehmet Bakır'ın da olduğu 12 kişi 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla 29 Nisan 2021 tarihinde tutuklandı.

24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında DBP yöneticisi Şahin Tanrıverdi'nin de aralarında olduğu 30 kişi gözaltına alındı.

27 Temmuz 2021 tarihinde Adıyaman'da yapılan ev baskınlarında DBP Adıyaman eski il yöneticisi Yusuf Bağırcı ile KHK ile meslekten ihraç edilmiş öğretmen Erdal Çıtrık gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. 2 kişi 29 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'örgüte yardım etmek' iddiasıyla tutuklandı.

8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve aralarında siyasi parti, sendika üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri'nin de olduğu 19 kişiden 14'ü 15 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Tutuklananların isimleri: HDP Diyarbakır il yöneticisi Mehmet Asana, HDP Bağlar İlçe Eş Başkanı Nasır Yentar ve ilçe yöneticisi Mehmet Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eş Başkanı Mehmet Şakir Demir, HDP Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Ömer Filitoğlu, Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Diyarbakır il yöneticileri Yasemin Akengin, Mehmet Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, Kürdistan Sosyalist Partisi (PSK) Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) Genel Merkez Yöneticisi Erkan Keskin, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim-Sen Genel Merkez Denetleme Kurulu üyesi Arzu Koç ve Barış Anneleri Meclisi üyesi Nezife Yiğit). 5 kişi ise 1'i adli kontrol şartı (Şeyhmus Yavuz) ve 1'i ev hapsi tedbiriyle (Şehrat Uyanık) olmak üzere serbest bırakıldı. Tutuklananlardan PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine aynı gün içinde götürüldüğü cezaevinden tahliye edildi.

27 Kasım 2021 tarihinde Mardin'in ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında dernek, sendika ve siyasi parti üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri Meclisi üyelerinin de olduğu 45 kişiden 20'si 28 Kasım 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 20 kişinin halen gözaltında tutulduğu bildirildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: DBP il yöneticisi Adille Zengin, Abdullatif Zengin, Kızıltepe Belediye Meclisi üyeleri Fatih Öztürk ve Hasip Özdemir, Eğitim-Sen Kızıltepe temsilcisi Hamit Güngör, Barış Annesi Hevlet Öncü, Ziya Emol, HDP yöneticisi Çetin Elik, Mele Fahri Doğan, Burhan Abiç, Zilan Özçan, Fahri Karşi, Vedat Abuka, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel. Serbest bırakılanlardan isimleri öğrenilenler: Ğazal Batırhan, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel.

DBP Mardin il yöneticisi Celal Ata 18 Aralık 2021 tarihinde Mardin'de gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

DEVA Partisi Üye ve Yöneticileri

26 Kasım 2021 tarihinde 'siyasi casusluk' iddiasıyla İstanbul'daki evinde gözaltına alınan Deva Partisi kurucu üyesi Metin Gürcan, 29 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Devrimci Parti Üye ve Yöneticileri

22 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında Devrimci Parti ve Gençliğin Devrimci Güçleri (Dev-Güç) üye ve yöneticisi 16 kişi jandarma tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 7'si (Sedef Özer, Bekir Açar, Ömer Şengel, Yeşim Tükel, Çağla Deniz Gündüz, Muhammed Şahin Uca, İbrahim Zencir) aynı gün içinde serbest bırakıldı. 9 kişi (Başak Yeşilot, Murat Pircan Yaratan, Özgür Sazlık, Beyza Çapar, Sedef Özer, Umut Doğan, Mazlum Oruç, Hasan Taş, Bünyamin Tacar) 25 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

25 Kasım 2021 tarihinde Mersin'de gözaltına alınan Devrimci Parti üyeleri Umut Çevik ve Doğan Bulut 30 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

EMEP Üye ve Yöneticileri

EMEP Malatya il yöneticisi Nejdet Bali 12 Şubat 2021 tarihinde Malatya'da gözaltına alındı. Nejdet Bali, 15 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

24 Eylül 2021 tarihinde Malatya'nın Akçadağ ilçesinde jandarma tarafından yapılan ev baskınında Emek Partisi ilçe başkanı Tacettin Yaşar gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Tacettin Yaşar aynı gün sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

27 Eylül 2021 tarihinde sosyal medya paylaşımlarına örgüt propagandası yapmak ve Cumhurbaşkanı'na hakaret gerekçeleriyle Rize'de gözaltına alınan EMEP Fındıklı ilçe yöneticisi Gökmen Turna, aynı gün sevk edildiği mahkeme tarafından yurtdışı yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

ESP Üye ve Yöneticileri

14 Ocak 2021 tarihinde ESP'ye yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında ESP Eş Genel Başkanı Özlem Gümüştaş ile ESP İl Eş Başkanı Ezgi Bahçeci ve ESP yöneticisi Kerim Altınmakas'ın da olduğu 48 kişi gözaltına alındı. Ezgi Bahçeci ile Kerem Altınmakas 18 Ocak 2021 tarihinde mahkeme tarafından tutuklandı, Özlem Gümüştaş ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

24 Şubat 2021 tarihinde ESP üye ve yöneticilerine yönelik İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında ESP İstanbul il yöneticisi Çınar Altan, ile ESP üyesi Mehmet Ali Genç'in de olduğu 4 kişi gözaltına alındı. 4 kişi 26 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında ESP Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran Tunceli'de gözaltına alındı. Beycan Taşkıran'ın da aralarında olduğu 16 kişi 28 Mayıs 2021 tarihinde tutuklandı.

ESP üyesi 2 kişi (Gamze Toprak, Barış Yıldız) 17 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de HDP il binasına düzenlenen silahlı saldırı ile ilgili İstanbul'un Sultangazi ilçesinde pankart astıkları gerekçesiyle HDP Sultangazi ilçe binasına gelen polis tarafından gözaltına alındı.

10 Eylül 2021 tarihinde ESP ve Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyelerine yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında Ankara, İstanbul ve Antalya gözaltına alınan 18 kişi (ESP Ankara İl Başkanı Mehmet Ali Tosun, SGDF Merkez Yürütme Kurulu üyesi Şükran Yaren Tuncer, SGDF üyesi Şirvan Çeliker, ETHA muhabiri Tunahan Turhan, akademisyenler Sibel Bekiroğlu ve Mehmet Mutlu ile Sinan Yalçın, Şule Duman, Betül Yıldırım, Emine Kaya, Ece Şimşek, Mustafa Bayraktar, Murat Kaçar, Gökhan Cice, Tuğçe Atasağun, Gizem Yılmazer ve Barış Can Altınok) 14 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve aralarında siyasi parti, sendika üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri'nin de olduğu 19 kişiden 14'ü 15 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Tutuklananların isimleri: HDP Diyarbakır il yöneticisi Mehmet Asana, HDP Bağlar İlçe Eş Başkanı Nasır Yentar ve ilçe yöneticisi Mehmet Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eş Başkanı Mehmet Şakir Demir, HDP Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Ömer Filitoğlu, DBP Diyarbakır il yöneticileri Yasemin Akengin, Mehmet Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, Kürdistan Sosyalist Partisi (PSK) Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, ESP Diyarbakır İl Eş Başkanı Erkan Keskin, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim-Sen Genel Merkez Denetleme Kurulu üyesi Arzu Koç ve Barış Anneleri Meclisi üyesi Nezife Yiğit). 5 kişi ise 1'i adli kontrol şartı (Şeyhmus Yavuz) ve 1'i ev hapsi tedbiriyle (Şehrat Uyanık) olmak üzere serbest bırakıldı. Tutuklananlardan PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine aynı gün içinde götürüldüğü cezaevinden tahliye edildi.

26 Kasım 2021 tarihinde ESP üyesi Sedat Polat, İstanbul'da gözaltına alındı.

HDP Üye ve Yöneticileri

14 Ocak 2021 tarihinde ESP'ye yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında HDP Parti Meclisi üyesi Sıtkı Güngör ile HDP İstanbul İl yöneticisi Pınar Türk'ün de olduğu 48 kişi gözaltına alındı. HDP Parti Meclisi üyesi Sıtkı Güngör 18 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı, Pınar Türk ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Hakkındaki bir soruşturma kapsamında 13 Ocak 2021 tarihinde Şırnak Emniyet Müdürlüğü'ne giden HDP Parti Meclisi üyesi Resul Sadak, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

HDP Esenyurt İlçe Eş Başkanları Ercan Sağlam ve Dilan Kılıç 25 Ocak 2021 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla gözaltına alındı. Ercan Sağlam

ve Dilan Kılıç 24 Ocak 2021 tarihinde HDP Esenyurt ilçe binasına yapılan polis baskını sonrasında gözaltına alınmış ve savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakılmışlardı. Ercan Sağlam 31 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Aynı gün gözaltına alınan diğer Eş Başkan Dilan Kılıç ise serbest bırakıldı.

26 Ocak 2021 tarihinde Devrimci Gençlik Hareketi'ne (DGH) yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında aralarında 6 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında HDP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sevim Akdağ ile HDP eski merkez yürütme kurulu üyesi Hülya Ertaş'ın da olduğu 9 kişi gözaltına alındı. Sevim Akdağ ve Hülya Ertaş 3 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

HDP Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu tarafından 14 Şubat 2021 tarihinde yapılan açıklamaya göre 12 ve 14 Şubat 2021 tarihleri arasında Türkiye genelinde HDP üye ve yöneticisi en az 143 kişi gözaltına alındı.

İçişleri Bakanlığı 15 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile "PKK/KCK" soruşturmaları kapsamında 40 ilde yapılan operasyonlarda aralarında HDP il ve ilçe eş başkanlarının da olduğu 718 kişinin gözaltına alındığını duyurdu.

Batman'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP ilçe yöneticisi Tayfun Güney, HDP il yöneticisi Murat Kılıç, HDP Gençlik Meclisi üyeleri Mehmet Emin Salman ve Seyid Ali Doğan'ın da olduğu 8 kişi 14 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alındı. 3 kişi (Murat Kılıç, Tayfun Güney ve Mehmet Emin Salman) 15 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

KHK ile kapatılan Rojava Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, ÖHD, Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği (MEBYA-DER), Mezopotamya Kültür Merkezi (MKM) ile Kurdî-Der'in eski üye ve yöneticilerine dönük Antep merkezli bir soruşturma kapsamında 60 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği öğrenildi. 13 Şubat 2021 tarihinde Antep'te yapılan ev baskınlarında aralarında HDP İl Eş Başkanı Ethem Ünal ile 2 avukatın da olduğu 29 kişi gözaltına alındı.

12 Şubat 2021 tarihinde Kars'ta yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 3 kişi (HDP Kars İl Eş Başkanı Sevda Subaşı ile HDP yöneticileri Zeki Şur ile Mahmut Nadiroğlu) 15 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

12 Şubat 2021 tarihinde Kocaeli'de yapılan ev baskınlarında arlarında HDP üyelerinin de olduğu 13 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Saki Ermiş, Şirin Ermiş, Ömer Aslan, İbrahim Güler, Güney Meriç, Erkan Macak, Sezgin Güler, Rodi Babayiğit, Hakan Karakoç. 13 kişi 16 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

13 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yapılan ev baskınında HDP üyesi Mustafa Dal gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

14 Şubat 2021 tarihinde Aydın'da yapılan ev baskınlarında HDP üye ve yöneticisi 13 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: HDP Parti Meclisi üyesi Ayfer Demirer, HDP Aydın İl Eş Başkanı Aysel Bahtiyar Ünsel, Didim İlçe Eş Başkanı Mehtap Bozkurt, Söke İlçe Eş Başkanı Sadegül Akalın, il yöneticisi Neslihan Arviş, Saadet Açık, Azize Ergün, Nazlı Boza ve HDP üyesi Söylemez Akalın. 13 kişiden 7'si 18 Şubat 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 6 kişi ise aynı tarihte sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

14 Şubat 2021 tarihinde Yalova'da yapılan ev baskınlarında HDP il yöneticisi 8 kişi (Mahsun Köroğlu, Ömer Polat, Bedrettin Seziş, Kamuran Özkartal, Mehmet Kıran, Azat Güner, Ömer Faruk Çetin, Mehmet Taş) gözaltına alındı. 8 kişiden 5'i 17 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 3 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

HDP Mersin il yöneticisi Songül Eriş 14 Şubat 2021 tarihinde Mersin'de yapılan ev baskını ile gözaltına alındı.

15 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde yapılan ev baskınlarında Belediye Meclisi üyesi Rahim Gönen, HDP Parti Meclisi üyesi Talha Kaya, HDP ilçe yöneticisi Ahmet Yaşmış, Tutuklu Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği (TUHAY-DER) temsilcisi Cemil Koç'un da aralarında olduğu 13 kişi gözaltına alındı.

HDP Gençlik Meclisi üyesi Cesur Yılmaz 15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesindeki bir polis kontrol noktasında gözaltına alındı.

15 Şubat 2021 tarihinde Manisa'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan HDP Gençlik Meclisi üyesi 7 kişiden 3'ü (Zahir Aslan, Hamza Aslan ve Ahmet Aslan) 22 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 4 kişi (Aleyna Tekin, Mahsun Silinsin, Sultan Aslan, Mehmet Emin Polat) ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

15 Şubat 2021 tarihinde Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde yapılan ev baskınında HDP Karakoçan ilçe Eş Başkanı Veysi Sarıtağ gözaltına alındı.

HDP Van eski il Eş Başkanı Ökkeş Kava 15 Şubat 2021 tarihinde Van'da gözaltına alındı.

15 Şubat 2021 tarihinde Batman'da il ve ilçe binalarına yapılan polis baskının ardından gözaltına alınan HDP Batman İl Eş Başkanları Fatma Ablay ve Ömer Kulpu ile HDP merkez İlçe Eş Başkanı Gurbet Doğan, 17 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Mardin'de gözaltına alınan HDP Dargeçit eski İlçe Eş Başkanı Mehmet Selim Kılıç 18 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan 27 kişi ise serbest bırakıldı.

23 Şubat 2021 tarihinde, HDP üyesi Zozan Doğru'nun Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde bulunan evini basan polis, babası Nasır Doğru'yu gözaltına aldı. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek hakkında gözaltı kararı verilen Zozan Doğru'nun evde olmadığı için gözaltına alınmadığı öğrenildi.

Mardin'in Nusaybin ve Kızıltepe ilçelerinde 28 Şubat 2021 tarihinde yapılan ev baskınlarında HDP Parti Meclisi üyesi Abdullah İdiğ, HDP Nusaybin İlçe Eş Başkanı Hevidar Dinç ile Nesrin Çeçen, Mehmet Sait Sırdaş ve Abdullah Ayav gözaltına alındı. Hevidar Dinç, Nesrin Çeçen, Mehmet Sait Sırdaş ve Abdullah Ayav aynı gün içinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Abdullah İdiğ 1 Mart 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

HDP Doğubayazıt İlçe Eş Başkanı Gönül Öztürk ve HDP il yöneticisi Hamide Turan 2 Mart 2021 tarihinde Ağrı'da bir mağazada alışveriş yaparken gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin kentte 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında 1 Mart 2021 tarihinde yapılan etkinlik olduğu öğrenildi. 2 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

2 Mart 2021 tarihinde Mersin merkezli bir soruşturma kapsamında Mersin ve Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında 8 kişi gözaltına alındı. 8 kişiden 4'ü 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı. 4 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Tutuklanan kişiler: HDP eski İl Eş Başkanı Mustafa Işık, HDP Akdeniz ve Toroslar İlçe Eş Başkanları Münir Güzel ve Cabbar Karabey, TJA aktivisti Beritan Önen. Adli kontrol şartıyla serbest bırakılanlar: HDP eski İl Eş Başkanı Zelal Önen, HDP üyeleri Zozan İlgen, Rafiye Erkul ve Güvencesiz İşçileri Derneği (GİŞ-DER) Başkanı Abdülselam Kutlu.

HDP Genç Kadın Meclisi üyesi Berfin Can, 5 Mart 2021 tarihinde Mardin HDP il binasında düzenlenen bir etkinliğin çıkışında polis tarafından gözaltına alındı. Berfin Can aynı gün içinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

11 Mart 2021 tarihinde Urfa'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP Haliliye eski İlçe Eş Başkanı Hatice Göktepe'nin de olduğu 4 kişi gözaltına alındı. 4 kişi 12 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

18 Mart 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınlarında HDP üye ve yöneticisi 10 kişi gözaltına alındı. 24 Mart 2021 tarihinde mahkemeye sevk edilen 3 kişi (HDP Ankara Kadın Meclisi Sözcüsü Zeyno Bayramoğlu, HDP Mamak İlçe Eş Başkanı Mustafa Uğur Akkaya ve Hüseyin Gevher) ev hapsi, 7 kişi ise (HDP Parti Meclisi üyesi Ali Özkan, HDP Eskişehir İl Eş Başkanı Şükriye Ercan, HDP il yöneticisi Bedirye Irmak, HDP Çankaya İlçe Eş Başkanı Ramazan Karakoç, HDP Mamak ilçe yöneticisi Laleş Ekmen ve Betül Koca) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

18 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yapılan ev baskınlarında 7 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Gözaltına alınanların isimleri: HDP Parti Meclisi üyesi Azad Polat, HDP Gençlik Meclisi üyesi Berfin Can, TJA aktivisti Hediye Yayık ve Ruşen Sarısak. 7 kişi 22 Mart 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

HDP Aydın İl Eş Başkanı Elvan Öziş 18 Mart 20218 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

19 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 11 kişiden 1'i (Baran Sümbül) 22 Mart 2021 tarihinse sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 7'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 10 kişi (HDP Kağıthane İlçe Eş Başkanları Ayhan Yıldız ve Behiye Demir, HDP Beşiktaş İlçe Eş başkanı Remziye Bor, HDP İstanbul il yöneticisi Fatmanur Günbeyi, DBP merkez yürütme kurulu üyesi Eşref Yaşar, Sermin Danışman Turgay, Hatice Yıldız) ise serbest bırakıldı.

19 Mart 2021 tarihinde Balıkesir'in Gömeç ve Edremit ilçelerinde yapılan ev baskınlarında HDP üyesi 5 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Gözaltına alınanların isimleri: Zekiye Aygün, Şükrü Kaygısız, Savaş Arkan, Mehmet Yıldırım, Hüseyin Cevher.

20 Mart 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde yapılan ev baskınlarında aralarında HDP İl Eş Başkan Yardımcısı Ahmet Eken'in de olduğu 26 kişi gözaltına alındı.

20 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de gözaltına alınan 2 kişiden HDP il yöneticisi Kadir Şahin aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. HDP il yöneticisi Yılmaz Tekin'in halen gözaltında olduğu öğrenildi.

30 Mart 2021 tarihinde, Tutuklu Aileleri ile Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği'ne (TUHAD-FED) yönelik Antalya merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan HDP Parti Meclisi üyesi Songül Şarklı ve HDP üyesi Selma Yavuz Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

4 Nisan 2020 tarihinde Urfa'nın Birecik ilçesinde gözaltına alınan HDP Haliliye İlçe Eş Başkanı Müslüm Arslan 5 Nisan 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5 Nisan 2021 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesinde yapılan ev baskınlarında HDP üyesi 3 kişi (İbrahim Yalvaç, Bülent Süzgün ve Murat Duman) gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

6 Nisan 2021 tarihinde HDP Adıyaman il binasına yapılan baskın sonrasında gözaltına alınan HDP il Eş Başkanı Mehmet Ali Alataş, il yöneticisi Bekir Gürbüz ve Merkez İlçe Eş Başkanı Hasari Oğuz, aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Nisan 2021 tarihinde Tunceli'nin Pertek ilçesinde yapılan ev baskınında HDP İlçe Eş Başkanı Aydın Köse gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

14 Nisan 2021 tarihinde Kocaeli'nde gözaltına alınan HDP Dilovası eski ilçe eş başkanı Kamuran Onay 15 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı.

26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP yöneticileri Ramazan Karakaya, Hamit Onur, Murat Öndeş, Sadık Tosun, Kadri Akkaya'nın da olduğu 12 kişi 29 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

26 Nisan 2021 tarihinde Manisa merkezli bir soruşturma kapsamında Van'da gözaltına alınan HDP Parti Meclisi üyesi Hazal Karabey, 3 Mayıs 2021 tarihinde Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı'na SEGBİS aracılığıyla ifade verdikten sonra serbest bırakıldı.

15 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde HDP ilçe binasına cezaevlerinde devam etmekte olan açlık grevine dikkat çekmek için asılan pankart polis tarafından kaldırıldı ve binada bulunan ilçe yöneticisi Fatih Ergün gözaltına alındı. HDP ilçe Eş Başkanı Dilan Kılıç ile ilçe yöneticileri Çayan Yılmaz ve Kıyas Kurt'un da ifadeye çağrıldığı öğrenildi. 4 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

18 Mart 2021 tarihinde Mardin'in Midyat, Nusaybin, Artuklu ve Savur ilçelerinde yapılan ev baskınlarında 27 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: HDP eski il yöneticisi Bedii Yılmaz ile HDP il yöneticisi Ayşe Bozan, Savur eski Belediye Eş Başkanı Mehmet Aydın Alökmen, Meles Gültekin, Hamit Başdaş, Cemal Kızar, İsmail Kadam, Nuri Seyhanoğlu, Adnan Cengiz, Ahmet Leventoğlu, Zeki Demir, Mehmet Çiçek, Mahsum Bilbay, Halil El. 27 kişiden 25'i, 20 Mayıs 2021 tarihinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 2 kişi 18 Mayıs 2021 tarihinde serbest bırakılmıştı.

23 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP Esenler eski İlçe Eş Başkanı'nın da olduğu 6 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi ve gözaltına alınan kişilerin isimleri öğrenilemedi.

24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında HDP, TUAY-DER yöneticileri ile Yenişehir Belediye Meclis üyelerinin de aralarında olduğu 30 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: Yenişehir Belediyesi Meclis üyeleri Alaattin Zuğurli ve Yusuf Sökmen, HDP Diyarbakır İl eski Eş Başkanı Cabbar Leygara, HDP Diyarbakır İl Eş Başkan vekili İrfan Soner, HDP Diyarbakır il yöneticileri Abdullah Arıkan, Arif Bulut, Newroz Reşitoğlu ve Ramazan Kızıltepe, HDP Bağlar eski İlçe Eş Başkanı Mehmet Atlıhan, DBP yöneticisi Şahin Tanrıverdi, Kadri Atlı, Fırat Akdeniz, Bağlar Belediyesi Encümeni üyesi Hüsnü Kaya, Selvi Ok, Özlem Noyan, HDP Yenişehir ilçe Eş Başkanı Kasım Kaya, TUAY-DER yöneticisi Mehmet Özel, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Kemal Baran, Beycan Taşkıran. 28 Mayıs 2021 tarihinde 16 kişi tutuklandı, 14 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Tutuklanan kişilerin isimleri: Abdullah Arkan, Yusuf Sekmen, Ali İhsan Karahan, Kemal Baran, Şahin Tanrıverdi, İrfan Söner, Fırat Akdeniz, Newroz Reşitoğlu, Engin Ihlamur, Abdulbari Mavlay, Beycan Taşkıran, Mehmet Atlıhan, Alaattin Zuğurli, Özlem Noyan, Selvi Ok ve Ramazan Kızıltepe.

23 Mayıs 2021 tarihinde Adana merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan ve aralarında HDP ve DBP ile TUAYDER üye ve yöneticilerinin de olduğu 20 kişiden 1'i 26 Mayıs 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 4 kişi (İlyas Arzu, Jiyan Savcı, Cigergun Güven, Mehmet Şirin Tunç) 27 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı, 2 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: HDP Adana il yöneticileri Mehmet Yaşık ve Berivan Gökalp, Seyhan ilçe yöneticisi Dindar Aksu, Çukurova TUAYDER yöneticisi Mehmet Tutuş, Akdeniz Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (AYKAY-DER) Eş Başkanı Şükran Efetür ile İlyas Arzu, Jiyan Savcı, Halil Kocaman, Beritan Özbey, Osman Polat, Habip Kahraman, Mehmet Şirin Tunç, Urfi Aksu.

28 Mayıs 2021 tarihinde, hakkında açılan Aydın merkezli bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere Van Adliyesi'ne giden HDP Parti Meclisi üyesi Fırat Keser, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

3 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesine bağlı Kıraç mahallesinde bulunan HDP temsilciliğine gelen polis, HDP ilçe yöneticisi Cahit Alkan'ı, hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına aldı.

HDP merkez yürütme kurulu toplantısına katılmak üzere İstanbul'dan Ankara'ya giden HDP Gençlik Meclisi Yürütme Kurulu ve Parti Meclisi üyesi Esengül Kılıç, 4 Haziran 2021 tarihinde Sakarya'da yapılan yol kontrolü sırasında hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Esengül Kılıç aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

9 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında haklarında gözaltı kararı verilen HDP üye ve yöneticisi 12 kişiden en az 4'ü gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: HDP il yöneticileri Fener Günana, Ahmet Subaşı, HDP Beyoğlu İlçe Eş Başkanı Mehmet Sait Bor ile HDP çalışanı Mustafa Turgut. 4 kişiden 2'si (Fener Günana, Ahmet Subaşı) 13 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 2 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

11 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yapılan ev baskınlarında HDP üyesi Zindan Mola gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari'de yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan HDP) yöneticisi 4 kişi (HDP Hakkari Merkez İlçe Eş Başkanı Sinem Seven, HDP Hakkari Kadın Meclisi Sözcüsü Zeynep Kaya, HDP Şemdinli İlçe Eş Başkanı Sozdar Atilla ve HDP Hakkari il eski Eş Başkanı Sipan Turan) 14 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP merkez yürütme kurulu üyesi Serhat Aktumar'ın da olduğu HDP üyesi 9 kişi gözaltına alındı. 9 kişiden 1'i 20 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 7'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 8 kişi ise serbest bırakıldı.

HDP Parti Meclisi üyesi Muhammet Erkis, 16 Haziran 2021 tarihinde Adana girişinde yapılan GBT kontrolü sonrasında gözaltına alındı.

20 Haziran 2021 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde gözaltına alınan 6 kişiden 4'ü (Abdullah Kurt,

HDP üyesi Coşkun Çetres, İsmet Gürel ve İslam Acar) 22 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı. 2 kişi ise serbest bırakıldı.

HDP Ağrı İl Eş Başkanı Cemal Akar, 21 Haziran 2021 tarihinde hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere gittiği Ağrı Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı. Soruşturmanın gerekçesinin İzmir'de HDP il binasına yönelik saldırıda Deniz Poyraz'ın öldürülmesiyle ilgili yapılan basın açıklamasında Cemal Akar'ın yaptığı konuşma olduğu öğrenildi. Cemal Akar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

24 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP üye ve yöneticileri ile TJA aktivistlerinin de olduğu 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin HDP İzmir il binasına düzenlenen saldırıda öldürülen Deniz Poyraz ile ilgili yapılan eylemlere katılmak olduğu öğrenildi. Gözaltına alınların isimleri: TJA aktivisti Saliha Yöyler, HDP İstanbul il yöneticisi İsmail Çelik, HDP Esenyurt ilçe yöneticileri Kerem İpekli, Murat Turgut ve Cahit Alkan, HDP Esenyurt ilçe eski Eş Başkanları Nedim Karçık ve Ayfer Yılmaz ile Hanım Sever, Refik Karçik, Fikret Tekin.

5 Temmuz 2021 tarihinde Bursa'da yapılan ev baskınında HDP İnegöl ilçe yöneticisi Köksal Söylemez gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

HDP Gençlik Meclisi üyesi Gülistan Yılmaz Diyar, 10 Temmuz 2021 tarihinde Batman girişindeki polis kontrol noktasında, hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Gülistan Yılmaz aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

11 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'de katıldığı düğünde "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla gözaltına alınan HDP Hakkari İl Eş Başkanı aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HDP Haliliye İlçe Eş Başkanı Müslüm Arslan, 13 Temmuz 2021 tarihinde ifade için çağrıldığı Urfa İl Jandarma Komutanlığı'nda gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin Müslüm Arslan hakkında 1 Eylül Dünya Barış Günü etkinliklerinde "polise mukavemet ettiği" iddiasıyla Urfa 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava olduğu öğrenildi. Müslüm Arslan aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HDP Van Tuşba İlçe Eş Başkanı Hanım Akkuş, Bitlis'in Tatvan ilçesi girişinde bulunan polis kontrol noktasında 16 Temmuz 2021 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin Hanım Akkuş hakkında açılan bir dava olduğu öğrenildi. Hanım Akkuş ifade işlemlerinin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

"HDP'liyiz, her yerdeyiz" kampanyası kapsamında 1 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde yapılan eyleme giden HDP üye ve yöneticilerinin olduğu araçları durduran polis 15 kişiyi gözaltına aldı. 15 kişi, 2 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için 2 Ağustos 2021 tarihinde Antep'te yapılan basın açıklaması sonrasında HDP Gençlik Meclisi üyesi 7 kişi (Ahmet Yıldız, Eray Üçer, Hasan Emre Çelik, Müslüm Şahinsoy, Serhat Karahan, Mustafa Yaşodun ve Alper Kulaz) haklarında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. 7 kişi polisteki ifade işlemlerinin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

2 Ağustos 2021 tarihinde İzmir'de yapılan ev baskınlarında HDP Gençlik Meclisi üyesi 2 kişi (Rabia Şevin Sarıbulak ve Seyit Güler) gözaltına alındı.

HDP Van Milletvekili Muazzez Orhan'ın danışmanı Sinan Ok 4 Ağustos 2021 tarihinde Van'da gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

10 Ağustos 2021 tarihinde Kars'ta yapılan ev baskınlarında HDP üye yöneticisi 5 kişi (Mehendis Katanalp, Şahin İli, Adnan Çağdavul, İsmail T., Güven Çelik) 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla gözaltına alındı.

11 Ağustos 2021 tarihinde Muş'ta gözaltına alınan HDP İl Eş Başkanı Belma Nergiz 13 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

HDP Gençlik Meclisi üyesi Çektar Ermiş 13 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki otogarda gözaltına alındı. Çektar Ermiş aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

15 Ağustos 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP Kozluk İlçe Eş Başkanı Berjin Altan ile Kozluk Be-

lediye Meclisi Üyesi İmadeddin Dinler'in olduğu 7 kişi 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

15 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe, Midyat, Derik, Mazıdağı ve Ömerli ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP Derik İlçe Eş Başkanı Selma Özcan, Süryani Birliği Derneği Başkanı Yuhanna Aktaş'ın olduğu 6 kişi 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Aynı soruşturma kapsamına gözaltına alınan Süryani Kadın Derneği Başkanı Teodora Özdemir Hobel, 15 Ağustos 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılmıştı.

17 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde HDP tarafından düzenlenen şenlikte örgüt propagandası yapıldığı iddiasıyla 4'ü çocuk 11 kişinin gözaltına alındığı ve bu kişilerin aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

19 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde jandarma tarafından yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP il yöneticisi Evliya Alkan'ın da olduğu 8 kişi, 22 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

20 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'da cezaevlerinde olan yakınlarına para gönderdikleri gerekçesiyle gözaltına alınan ve aralarında HDP üye ve yöneticilerinin de olduğu 25 kişiden 7'si 23 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 12'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 18 kişi ise serbest bırakıldı.

8 Eylül 2021 tarihinde Van'da gözaltına alınan Halkların Demokratik Partisi (HDP) Van il yöneticisi Herdem Acar 14 Eylül 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

Adana merkezli bir soruşturma kapsamında 21 Eylül 2021 tarihinde Adana, Mersin ve Siirt'te yapılan ev baskınlarında 8 kişi gözaltına alınmıştı. Aralarında Adana Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (ATUHAY-DER) yöneticileri Zakir Akalın ve Sinan Balduz ile HDP Çukurova ilçe Eş Başkanı Yaşa Demir'in de olduğu 8 kişi 24 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 7'si adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

HDP Gençlik Meclisi ve Parti Meclisi üyesi Betül Ünsal, hakkındaki soruşturma kapsamında ifade vermek üzere 23 Eylül 2021 tarihinde gittiği Ankara Adliyesi'nde gözaltına alındı. Betül Ünsal sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

HDP Seyhan İlçe Eş Başkanı Seyfettin Aydemir 29 Eylül 2021 tarihinde hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere çağrıldığı Adana İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı ve aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Ege Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin (EGE-TUHAYDER) üye ve yöneticilerine yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında İzmir ve Manisa'da yapılan ev baskınlarında aralarında dernek yöneticisi Ramazan Yavuz, dernek eski eş başkanı Ahmet Ertaş ile HDP Yunus Emre İlçe Eş Başkanı Orhan Yaramış ve Barış Annesi Şükriye Kızıldağ'ın (70) olduğu 12 kişi gözaltına alındı.

21 Ekim 2021 tarihinde İzmir'de yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP Torbalı İlçe Eş Başkanı Hüsnü Bitirmiş ve HDP Karabağlar İlçe Eş Başkanı Şerafettin Yetim'in olduğu 13 kişi 25 Ekim 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerini ardından serbest bırakıldı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan 4 kişi ise aynı gün içinde serbest bırakılmıştı.

29 Ekim 2021 tarihinde Edirne'de gözaltına alınan HDP Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Gençlik Meclisi Eş Sözcüsü Sevim Akdağ, 1 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından, hakkındaki adli kontrol şartını ihlal ettiği gerekçesiyle tutuklandı.

8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde yapılan operasyonlarda aralarında siyasi parti, sendika ve dernek yöneticileri ile Barış Anneleri'nin olduğu 18 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlarla ilgili 24 saat avukat ile görüş kısıtlaması getirildiği öğrenildi. Gözaltına alınan kişiler: HDP Diyarbakır il yöneticileri Mehmet Asana, Şeyhmus Yavuz, HDP Bağlar İlçe Eş Başkanı Nasır Yelter ile ilçe yöneticisi Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eş Başkanı Şakir Demir, DBP Diyarbakır il yöneticileri Yasemin Akengin, Meh-

met Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, ESP Diyarbakır İl Eş Başkanı Erkan Keskin, SES Şube Yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim-Sen 2 Nolu Şube Eş Başkanı Arzu Koç, TMMOB Makine Mühendisleri Odası Şube Yönetim Kurulu üyesi Arin Zümrüt, Tüm Bel-Sen Diyarbakır Şube Eş Başkanı Baki Öndeş, Barış Anneleri Meclisi üyesi Vesiye Yiğit, Tutuklu ve Hükümlü Aileleri İle Yardımlaşma Derneği (TUAYDER) Yöneticisi Şehrat Uyanık ve Nazife Yiğit. 8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve aralarında siyasi parti, sendika üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri'nin de olduğu 19 kişiden 14'ü 15 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Tutuklananların isimleri: HDP Diyarbakır il yöneticisi Mehmet Asana, HDP Bağlar İlçe Eş Başkanı Nasır Yentar ve ilçe yöneticisi Mehmet Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eş Başkanı Mehmet Şakir Demir, HDP Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Ömer Filitoğlu, DBP Diyarbakır il yöneticileri Yasemin Akengin, Mehmet Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) Genel Merkez Yöneticisi Erkan Keskin, SES Diyarbakır Şube yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim-Sen Genel Merkez Denetleme Kurulu üyesi Arzu Koç ve Barış Anneleri Meclisi üyesi Nezife Yiğit). 5 kişi ise 1'i adli kontrol şartı (Şeyhmus Yavuz) ve 1'i ev hapsi tedbiriyle (Şehrat Uyanık) olmak üzere serbest bırakıldı. Tutuklananlardan PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine aynı gün içinde götürüldüğü cezaevinden tahliye edildi.

9 Kasım 2021 tarihinde Siirt'te yapılan ev baskınlarında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla gözaltına alınan 5 kişi (TUAY-DER Eş Başkanı Haydar Çağlı, Siirt Belediye Meclisi Üyesi Musa Kurhan, HDP Siirt eski il yöneticileri Zeki Çalapkolu ve Halil Akın ile Fırat Çakar) aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

13 Kasım 2021 tarihinde Antalya'nın Alanya ilçesinde yapılan ev baskınında HDP Alanya ilçe eş başkanı İsmail İşli sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla gözaltına alındı. İsmail İşli aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

7 Kasım 2021 tarihinde Tekirdağ'da HDP tarafından düzenlenen miting ile ilgili açılan soruşturma kapsamında 17 Kasım 2021 tarihinde Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde yapılan ev baskınlarında ve HDP ilçe binasına yapılan baskında gözaltına alınan HDP Tekirdağ İl Eş Başkanı Cahit Direk ile 4 çocuk 18 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

25 Kasım 2021 tarihinde, adli kontrol işlemi gereği imza atmak için gittiği Bostaniçi polis karakolunda işkence ve kötü muameleye maruz kalan HDP Gençlik Meclisi üyesi Çetin Temel'in adli kontrol şartını yerine getirmediği, adres bilgilerini vermediği ve örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla savcılık kararıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Çetin Temel 26 Kasım 2021 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında 6 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Mahir Bekleviş, Sevcan Öz ile Berivan Altun.

26 Kasım 2021 tarihinde Kocaeli merkezli bir soruşturma kapsamında Kocaeli ve İstanbul'da yapılan ev baskınlarında en az 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: HDP Darıca İlçe Eş Başkanı Erkan şık, Dilovası İlçe Eş Başkanı Kadir Demir, Gebze İlçe Eş Başkanı Menderes Yıldız, il yöneticisi Deniz Atalay, Kadir Daşdemir, Darıca Belediye Meclisi üyesi Erol Ada, parti üyeleri Arif Demirkaya, Seyyat Kaya, Şehmuz Işık, Deniz Serhat ve Cihan Kavçin.

26 Kasım 2021 tarihinde Manisa'da yapılan ev baskınlarında HDP üyesi 9 kişi, örgüt propagandası yapmak iddiasıyla gözaltına alındı. 3 kişi (Fırat Erol, Hediye Er ile Mahide Doğan) aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından, 3 kişi ise 29 Kasım 2021 tarihinde serbest bırakıldı. 2 kişi (Mazlum Silinsin ve Cevher Özdemir) 29 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı, 1 kişi (Mustafa Günhan) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

27 Kasım 2021 tarihinde Mardin'in ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında dernek, sendika ve siyasi parti üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri Meclisi üyelerinin de olduğu 45

kişiden 20'si 28 Kasım 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 20 kişinin halen gözaltında tutulduğu bildirildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) il yöneticisi Adille Zengin, Abdullatif Zengin, Kızıltepe Belediye Meclisi üyeleri Fatih Öztürk ve Hasip Özdemir, Eğitim-Sen Kızıltepe temsilcisi Hamit Güngör, Barış Annesi Hevlet Öncü, Ziya Emol, HDP yöneticisi Çetin Elik, Mele Fahri Doğan, Burhan Abiç, Zilan Özçan, Fahri Karşi, Vedat Abuka, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel. Serbest bırakılanlardan isimleri öğrenilenler: Ğazal Batırhan, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel.

25 Kasım 2021 tarihinde Mersin'de gözaltına alınan HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın danışmanı Düzgün Okutan, 30 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

25 Kasım 2021 tarihinde Mersin'de gözaltına alınan HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın danışmanı Düzgün Okutan, 30 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan Devrimci Parti üyeleri Umut Çevik ve Doğan Bulut ise serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan 6 kişiden 1'i (Mahşur Bekleviş) 1 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 5 kişi (TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Sevcan Öz ile Berivan Altun) ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde yapılan ev baskınlarında Silopi Belediye Meclisi'nin HDP'li üyesi Abdullah Kaçmaz, HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Miraç Dinç ve Sümeyye Gök gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan Silopi Belediye Meclisi'nin HDP'li üyesi Abdullah Kaçmaz, 11 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Miraç Dinç ve Sümeyye Gök'ün gözaltı süresinin ise 4 gün uzatıldığı öğrenildi.

11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında ve HDP ilçe binasına yönelik polis baskınında 26 kişi gözaltına alındı. 26 kişiye ilişkin 24 saat avukat ile görüşme kısıtlaması kararı alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Aileler ile Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği (MEBYA-DER) Eş Başkanı Serhat Küçük, HDP Cizre ilçe yöneticisi Naim İned, Asya Arslan, Mela Kasım Yiğit, Delil Ürek, Tuncay İnal ve Nadir Onuk.

17 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'da yalpan ev baskınlarında HDP üye ve yöneticisi 12 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin isimleri: Ali Göregen, Hakim Göregen, Mehmet Varslı, İsmail Gülen, Abdullah Teymur, Evren Demir, Cevdet Yeşilkaya, Mustafa Karavar, Metin Göksu, Aydın Kürekçi, Kahraman Özgün, Bakan Duman.

22 Aralık 2021 tarihinde İstanbul ve İzmir'de yapılan ev baskınlarında aralarında HDP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Emin Orhan, Etkin Haber Ajansı (ETHA) İzmir muhabiri Ertürk Yılmaz'ın da olduğu 13 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: Emin Orhan, Ertürk Yılmaz, Didar Gül, Meryem Yıldırım, Gül Gökboğa, Nazlı Yöyler, Ferhat Pehlivan, Mehmet Kasar, Hasan Benli, Zilan Tayboğa, Yudum Sude Kılıç, Mustafa Naci Toper ve İrem Nur Çelikbaş. Gözaltına alınanların tümünün serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ta gözaltına alınan HDP il yöneticisi Zozan Aksu 23 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

24 Aralık 2021 tarihinde Van'ın merkez ve Özalp ilçelerinde yapılan ev baskınlarında aralarında HDP yöneticileri ve üyelerinin de olduğu en az 13 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerden isimleri öğrenilenler: HDP Özalp İlçe Eş Başkanı Sakine Kutpınar, ilçe yöneticisi Kenan Özmaya, HDP Gençlik Meclisi üyeleri Derviş Hazır, Şakir Tosun, Zana İşler ile Cevdet Güçlü, Aslan Ayaz, Şemsettin Akyol, Kudret Akyol, Ayhan Kılınç, Ali Bağcı, Übeyt Öranlı ve Bori Şanlı.

24 Aralık 2021 tarihinde Van'ın merkez ve Özalp ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP yöneticileri ve üyelerinin de olduğu 20 kişiden 2'si (Sebiha Ayaz ve Savaş Hazır) 27 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme

tarafından tutuklandı. 16'sı adli kontrol şartıyla olmak üzere 18 kişi serbest bırakıldı.

26 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan HDP Gençlik Meclisi 3. Olağan Kongresi sonrasında gözaltına alınan 11 kişi 27 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Hilal Ada, Hüsamettin Tanrıkulu, Selahattin Sipek, Ferman Dar, Kamuran Kılgı, Azad Taş, Abdulkadir Atal, Baver Yardımcı, Fırat Aslan, Metin Sesigüzel, Bedirhan Akyıldız.

HDP merkez yürütme kurulu eski üyesi Zeynep Karaman, 28 Aralık 2021 tarihinde Kobanê davası kapsamında Edirne'de gözaltına alındı. SEGBİS aracılığıyla davanın duruşmasına katılan Zeynep Karaman hakkında mahkeme tutuklama karar verdi.

28 Aralık 2021 tarihinde Antalya'da 12 kişi, HDP tarafından 24 Ekim 2021 tarihinde düzenlenen mitinge ilişkin soruşturma kapsamında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla gözaltına alındı. 12 kişi 29 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

KKP Üye ve Yöneticileri

Kürdistan Komünist Partisi (KKP) Malatya İl Başkanı Halil Göktaş 11 Mart 2021 tarihinde evine yapılan baskın sonrasında gözaltına alındı.

Sol Parti Üye ve Yöneticileri

Rize'nin Fındıklı ilçesinde yapılmak istenen Hidroelektrik Santral (HES) projesi ile ilgili olarak bölgeye gelen şirket yetkililerinin halkla tartışmasının ardından projeye karşı çıkan ve aralarında Sol Parti üyesi Behçet Ertaş'ın da olduğu 4 kişi 18 Eylül 2021 tarihinde gözaltına alındı.

SYKP Üye ve Yöneticileri

12 Ekim 2021 tarihinde Antalya'da, 30 Mart 2021 tarihinde yapılan Kızıldere anmasına katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan ve aralarında Antalya Halkevi şube başkanı Gülkan Gülseven, SYKP Parti Meclisi üyesi Taylan Sönmez, TİP yöneticisi Enes Keskin'in aralarında olduğu 6 kişi 15 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

TİP Üye ve Yöneticileri

28 Eylül 2021 tarihinde Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde yapılan ev baskınında TİP ilçe başkanı Çiğdem Günay, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

12 Ekim 2021 tarihinde Antalya'da, 30 Mart 2021 tarihinde yapılan Kızıldere anmasına katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan ve aralarında Antalya Halkevi şube başkanı Gülkan Gülseven, SYKP Parti Meclisi üyesi Taylan Sönmez, TİP yöneticisi Enes Keskin'in aralarında olduğu 6 kişi 15 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

19 Eylül 2021 tarihinde Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partisi (TİP) üyelerine müdahale eden polis 9 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar ifade işlemlerinin ardından aynı gün serbest bırakıldı.

TKP Üye ve Yöneticileri

TKP üyesi Burak Aysu 28 Şubat 2021 tarihinde Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde duvarlara yazılan "Ulaş Bardakçı Ölümsüzdür" şeklindeki yazı nedeniyle gözaltına alındı. Burak Aysu sevk edildiği mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

4.1.3. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Dernek, Vakıf, Sendika, Meslek Örgütü, İnisiyatif ve Platform Üye ve Yöneticileri

2021 yılında dernek, vakıf, sendika, meslek örgütü, inisiyatif ve platformların üye ve yöneticisi olan en az 281 kişi gözaltına alındı, 74 kişi tutuklanırken 88 kişi adli kontrol şartıyla, 10 kişi ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

8 Ocak 2021 tarihinde Mersin'de gözaltına alınan ve aralarında HABER-SEN önceki dönem Genel başkanı Musa Özdemir'in de olduğu 7 kişiden 6'sı 11 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' gerekçesiyle tutuklandı. 1 kişi (Sedat Topçu) ise ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı. Tutuklanan kişilerden isimleri öğrenilenler: Musa Özdemir, Kasım Dayangaç, İbrahim Erbek, Akif Aras.

ESP'ye yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 14 Ocak 2021 tarihinde 12 ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 48 kişiden Limter-İş Sendikası Örgütlenme Uzmanı Deniz Bakır 18 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Limter-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Levent Akhan adli kontrol,

Sosyalist Kadın Meclisleri (SKM) Merkez Yürütme Kurulu üyesi Satiye Ok ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

TJA sözcüsü Ayşe Gökkan, hakkında açılan davanın 27 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında verilen tutuklamaya yönelik yakalama kararı sonrasında ayı gün içinde Diyarbakır'da gözaltına alındı. Ayşe Gökkan 28 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

TJA aktivisti Zeynep Ölbeci, 2014 yılındaki Kobanê olaylarına ilişkin Ankara merkezli soruşturma kapsamında 27 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı. Zeynep Ölbeci, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

KHK ile kapatılan Rojava Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, ÖHD, Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği (MEYA-DER), Mezopotamya Kültür Merkezi (MKM) ve Kurdî-Der'in eski üye ve yöneticilerine dönük Antep merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 45 kişiden 34'ü 15 Şubat 2021 tarihinde serbest bırakıldı. 11 kişi ise 13 ve 14 Şubat tarihlerinde serbest bırakılmıştı.

Batman Din Alimleri Derneği eski Başkanı İzzettin Ege 23 Şubat 2021 tarihinde Mersin'de gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

27 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında MEBYA-DER Eş Başkanları Yüksel Almas ve Şehmus Karadağ, MEBYA-DER yöneticisi Zeki Dağ ile Barış Annesi Hatun Aslan'ın da olduğu 14 kişi gözaltına alındı. Aynı soruşturma kapsamında 3 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da 14 kişi gözaltına alındı. 28 kişiden 2'si (DBP Diyarbakır il yöneticisi Hatice Güneş ve KHK ile kapatılan MEYA-DER yöneticisi Muzaffer Ulaş) 4 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 3 kişi (Zeki Dağ, Hanım Altındağ ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi) 5 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Mevlüde Gündüz ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 5 kişi (MEBYA-DER Eş Başkanları Şeyhmus Karadağ ve Yüksel Almas, Mustafa Karahan, Mustafa Uyguner ve Fehim Azak) 9 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 8 kişi ise (Ayşe Çelikbilek, Hülya Varan, Ayşe Tutmaz, Murat Özgün, Mehmet Yıldız, Taylan Aslan, Sait Börta ve Mehmet Nur Savaş)adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.

Mezopotamya Kültür Derneği çalışanı Emine Aksu, Mardin merkezli bir soruşturma kapsamında 3 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alındı. Emine Aksu'nun Mardin'e götürüleceği öğrenildi.

9 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, MEBYA-DER üye ve yöneticilerine yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınan kişilerin müdafiliğini üstlenen 18 avukat hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Adalet Bakanlığı'nın izni olmadan soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Haklarında soruşturma açılan avukatlardan isimleri öğrenilenler: Muhittin Muhuç, Gulan Çağın Kaleli, Serhat Eren, Baver Mızrak, Şilan Çelik, Berdan Acun, Osman Çelik, Deniz Yıldız, Fettah Keleş, Ramazan Kurt, Harika Karataş, Hüseyin Boğatekin, Emrah Baran, Fırat İke, Elif Taşdöğen, Serhat Çakmak.

2 Mart 2021 tarihinde Mersin merkezli bir soruşturma kapsamında Mersin ve Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında Güvencesiz İşçileri Derneği (GİŞ-DER) Başkanı Abdülselam Kutlu ile TJA aktivisti Beritan Önen'in de olduğu 8 kişi gözaltına alındı. Beritan Önen tutuklandı, Abdülselam Kutlu ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

19 Mart 2021 tarihinde İzmir'in Menemen ilçesinde yapılan ev baskınında Ege Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (EGE TUHAY-DER) yöneticisi Ramazan Yavuz gözaltına alındı.

20 Mart 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 26 kişiden TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Temsilcisi Abdulvahap Irmak 25 Mart 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

30 Mart 2021 tarihinde, Tutuklu Aileleri ile Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği'ne (TUHAD-FED) yönelik Antalya merkezli bir soruşturma kapsamında Mersin'in Akdeniz ilçesinde yapılan ev baskınlarında 12 kişi gözaltına alındı. 11 kişi (TUHAD-FED eski yöneticileri Celal Yel, Hasan Vadi, Ali Bilen, Kadri Ezer, Nermin Aktuğ, Diyar Turgut, Eylem Turgut, Serhat Turgut, Hazal Yıldız, Bayram Taş ve Selma Demir) 3 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 1 kişi (Yener Aydın) ise 30 Mart 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılmıştı.

25 Mart 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan TJA aktivisti Seyhan Başak, 31 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında aralarında TJA aktivistleri Zelal Bilgin, Sevim Biçici ve Emine Kaya, Barış Annesi Nezahat Teke, Diyarbakır Kadın Akademisi üyesi Figen Aras, MED-DER Eş Başkanı Şilan Elmas Kan, Sosyalist Kadın Meclisleri merkez yürütme kurulu üyesi Satiye Ok'un da olduğu 22 kişi gözaltına alındı. Figen Aras 8 Nisan 2021 tarihinde tutuklandı, Sevim Biçici, Emine Kaya ve MED-DER Eş Başkanı Şilan Elmas Kan adli kontrol şartıyla, Nezahat Teke ise ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı. Zelal Bilgin 12 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne ilişkin ortak bir bildiri yayınlayan Türk Deniz Kuvvetleri'nden emekli 104 subaydan 5'i ve Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD) Genel Başkanı 22 Nisan 2021 tarihinde Ankara Adliyesi'ndeki ifade işlemlerinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. İfadeye çağrılan 1 emekli subayın sağlık nedenleri ile ifade vermeye gitmediği öğrenildi. İfade veren emekli subaylar: Alper Tezeren, İlker Güven, Metin Açımuz, Nurhan Kahyaoğlu, Ali Önel Yüksel ile TESUD Genel Başkanı Namık Kemal Çalışkan.

26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla gözaltına alınan ve aralarında MED-DER Eş Başkanı Rıfat Roni'nin de olduğu 12 kişi 29 Nisan 2021 tarihinde tutuklandı.

19 Mayıs 2021 tarihinde Van'da MEBYA-DER üye ve yöneticilerine yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve aralarında derneğin Eş Başkanı Gülistan Önver'in de olduğu 15 kişiden 1'i (Emine Şaybak) 21 Mayıs 2021 tarihinde serbest bırakıldı. 14 kişinin gözaltı süresinin ise 4 gün daha uzatıldığı öğrenildi. 24 Mayıs 2021 tarihinde Van'da MEBYA-DER üye ve yöneticilerine yönelik soruşturma kapsamında 2 kişi (Halime Süslü, Seracettin Bayhar) gözaltına alındı. İstanbul'da gözaltına alınan ve şeker hastası olup tedavisi için her gün hastaneye gitmesi gereken Seracettin Bayhar'ın avukatlarının itirazına rağmen İstanbul'dan Van'a götürüldüğü öğrenildi. 28 Mayıs 2021 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakılan 5 kişi (Cevdet Bilekçi, Halil Karakoç, Kamuran Çiftçi, Mahmut Dindar ve Savaş Encü), 3 Haziran 2021 tarihinde savcılığın itirazı üzerine tekrar gözaltına alındı ve aynı gün içinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Toplam 18 kişinin gözaltına alındığı bu soruşturma kapsamında tutuklananların sayısı 11'e yükseldi. Serbest bırakılanların sayısı 6'sı adli kontrol şartıyla olmak üzere 7 oldu.

23 Mayıs 2021 tarihinde Adana merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan ve aralarında HDP ve DBP ile TUAYDER üye ve yöneticilerinin de olduğu 20 kişiden 1'i 26 Mayıs 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. HDP Adana il yöneticileri Mehmet Yaşık ve Berivan Gökalp, Seyhan ilçe yöneticisi Dindar Aksu, Çukurova TUAYDER yöneticisi Mehmet Tutuş, Akdeniz Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (AYKAY-DER) Eş Başkanı Şükran Efetür ile İlyas Arzu, Jiyan Savcı, Halil Kocaman, Beritan Özbey, Osman Polat, Habip Kahraman, Mehmet Şirin Tunç, Urfi Aksu. 4 kişi (İlyas Arzu, Jiyan Savcı, Cigergun Güven, Mehmet Şirin Tunç) 27 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı, 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında HDP, TUAY-DER yöneticileri ile Yenişehir Belediye Meclis üyelerinin de aralarında olduğu 30 kişi gözaltına alındı. 16 kişi tutuklandı, 14 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Yenişehir Belediyesi Meclis üyeleri Alaattin Zuğurli ve Yusuf Sökmen, HDP Diyarbakır İl eski Eş Başkanı Cabbar Leygara, HDP Diyarbakır İl Eş Başkan vekili İrfan Soner, HDP Diyarbakır il yöneticileri Abdullah Arıkan, Arif Bulut, Newroz Reşitoğlu ve Ramazan Kızıltepe, HDP Bağlar eski İlçe Eş Başkanı Mehmet Atlıhan, Şahin Tanrıverdi, Kadri Atlı, Fırat Akdeniz, Bağlar Belediyesi Encümeni üyesi Hüsnü Kaya, Selvi Ok, Özlem Noyan, HDP Yenişehir ilçe Eş Başkanı Kasım Kaya, TUAY-DER yöneticisi Mehmet Özel, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Kemal Baran, Beycan Taşkıran.

Diyarbakır 78'liler Derneği Başkanı Gani Alkan 30 Haziran 2021 tarihinde hakkında açılmış bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere gittiği Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı. Aynı gün içinde mahkemeye sevk edilen Gani Alkan 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

3 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında Din Alimleri Derneği (DİAY-DER) Başkanı Ekrem Baran ile Demokratik İslam Kongresi (DİK) üyesi Mehmet Nas'ın olduğu 26 kişi gözaltına alındı. 26 kişiden 9'u 9 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 17 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Tutuklanan kişilerin isimleri: Ali Fuat Hatip, Aydın Ayhan, Enver Karabey, Mehmet İnan, Mehmet Emin Aslan, Nezir Erdemci, Ekrem Baran, Hafik Tunç ve Sefa Mehmetoğlu.

SGDF üyesi Muhammed Aydın ve Resul Avcı'nın, 31 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesindeki HDP ilçe binası önünde Genel Bilgi Taraması gerekçesiyle durdurulduğu ve daha sonra zorla bir araca bindirildiği öğrenildi. Birkaç saat kendilerinden haber alınamayan 2 kişinin Kıraç Karakolu'na götürüldüğü bildirildi.

15 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe, Midyat, Derik, Mazıdağı ve Ömerli ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında HDP Derik İlçe Eş Başkanı Selma Özcan, Süryani Birliği Derneği Başkanı Yuhanna Aktaş'ın olduğu 6 kişi 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Aynı soruşturma kapsamına gözaltına alınan Süryani Kadın Derneği Başkanı Teodora Özdemir Hobel, 15 Ağustos 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılmıştı.

SES Diyarbakır Şubesi eski Eş Başkanı Ramazan Kaval ve oğlu Velat Kaval 19 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da evlerine yapılan polis baskını sonrasında gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

25 Mayıs 2021 tarihinde SES üye ve yöneticilerine yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında Ankara, İstanbul, Van, Tunceli'de aralarında SES Eş Genel Başkanı Selma Atabey'in de olduğu 8 sendika yöneticisi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri Selma Atabey, Gönül Erdem, Fikret Çalağan, Bedriye Yorgun, Belkıs Yurtsever, Rona Temelli, Erdal Turan, Ramazan Taş. 25 Mayıs 8 sendika yöneticisi, 1 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

HDP İzmir il binasına düzenlenen silahlı saldırıyı protesto etmek için 20 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Sarıyer ilçesinde duvarlara yazılan yazılar gerekçe gösterilerek Halkevleri üyesi 2 kişi polis tarafından gözaltına alındı. Söz konusu 2 kişi ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

DTK Eş Başkanlık Divanı Üyesi Mehmet Nuri Özdemir 23 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da evine yapılan polis baskını sonrasında gözaltına alındı. Mehmet Nuri Özdemir, 28 Haziran 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

24 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında aralarında HDP üye ve yöneticileri ile TJA aktivistlerinin de olduğu 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin HDP İzmir il binasına düzenlenen saldırıda öldürülen Deniz Poyraz ile ilgili yapılan eylemlere katılmak olduğu öğrenildi. Gözaltına alınların isimleri: TJA aktivisti Saliha Yöyler, HDP İstanbul il yöneticisi İsmail Çelik, HDP Esenyurt ilçe yöneticileri Kerem İpekli, Murat Turgut ve Cahit Alkan, HDP Esenyurt ilçe eski Eş Başkanları Nedim Karçık ve Ayfer Yılmaz ile Hanım Sever, Refik Karçik, Fikret Tekin.

13 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 6 Eylül 2021 tarihinde Tekirdağ'da hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılmasını talep eden afişleri astıkları için gözaltına alınan TAYAD üyesi 3 kişinin (Karip Polat, Bengisu Demirel ve Orhan Şahin) 9 Eylül 2021 tarihinde tutuklandıkları öğrenildi.

Haklarında açılan soruşturma kapsamında ifade vermek üzere 10 Eylül 2021 tarihinde gittikleri Adana Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alınan Furkan Vakfı üyesi 3 kişi (E. E., H. A., Y. T.) 14 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 10 Eylül 2021 tarihinde gözaltına alınan ve 14 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Furkan Vakfı üyesi 3 kişiden 2'sinin (Y. T. ve H. A.) savcılığın itirazı üzerine 16 Eylül 2021 tarihinde tekrar gözaltına alındığı ve sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.

Adana merkezli bir soruşturma kapsamında 21 Eylül 2021 tarihinde Adana, Mersin ve Siirt'te yapılan ev baskınlarında 8 kişi gözaltına alınmıştı. Aralarında Adana Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (ATUHAY-DER) yöneticileri Zakir Akalın ve Sinan Balduz ile HDP

Çukurova ilçe Eş Başkanı Yaşa Demir'in de olduğu 8 kişi 24 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 7'si adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

25 Mayıs 2021 tarihinde SES üye ve yöneticilerine yönelik bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve 1 Haziran 2021 tarihinde serbest bırakılan sendikanın önceki dönem Eş Genel Başkanı Gönül Erden, serbest bırakılmalarına savcılığı yaptığı itiraz üzerine 21 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da gözaltına alındı ve sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

22 Eylül 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında Direnişler Meclisi ve TAYAD üyelerine yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınan 7 kişi (Hasan Basri Yıldız, Feridun Osmanağaoğlu, Selvi Polat, Nursel Tanrıverdi, Türkan Albayrak, Fahrettin Keskin, Turan Aktaş) 24 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı.

Ege Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin (EGE TUHAYDER) üye ve yöneticilerine yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında İzmir ve Manisa'da yapılan ev baskınlarında aralarında dernek yöneticisi Ramazan Yavuz, dernek eski eş başkanı Ahmet Ertaş ile HDP Yunus Emre İlçe Eş Başkanı Orhan Yaramış ve Barış Annesi Şükriye Kızıldağ'ın (70) olduğu 12 kişi gözaltına alındı. 12 kişi 11 Ekim 2021 tarihinde savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Ekim 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan ve aralarında Batman İl Genel Meclisi üyesi Semra Güneş ile MEBYA-DER eski yöneticisi Taybet Çetinkaya'nın da olduğu 5 kişi 11 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan ve aralarında siyasi parti, sendika üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri'nin de olduğu 19 kişiden 14'ü 15 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Tutuklananların isimleri: HDP Diyarbakır il yöneticisi Mehmet Asana, HDP Bağlar İlçe Eş Başkanı Nasır Yentar ve ilçe yöneticisi Mehmet Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eş Başkanı Mehmet Şakir Demir, HDP Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Ömer Filitoğlu, DBP Diyarbakır il yöneticileri Yasemin Akengin, Mehmet Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, PSAKD Genel Merkez Yöneticisi Erkan Keskin, SES Diyarbakır Şube yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim-Sen Genel Merkez Denetleme Kurulu üyesi Arzu Koç ve Barış Anneleri Meclisi üyesi Nezife Yiğit). 5 kişi ise 1'i adli kontrol şartı (Şeyhmus Yavuz) ve 1'i ev hapsi tedbiriyle (Şehrat Uyanık) olmak üzere serbest bırakıldı. Tutuklananlardan PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine aynı gün içinde götürüldüğü cezaevinden tahliye edildi.

9 Kasım 2021 tarihinde Siirt'te yapılan ev baskınlarında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla gözaltına alınan 5 kişi (TUAY-DER Eş Başkanı Haydar Çağlı, Siirt Belediye Meclisi Üyesi Musa Kurhan, HDP Siirt eski il yöneticileri Zeki Çalapkolu ve Halil Akın ile Fırat Çakar) aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

17 Kasım 2021 tarihinde hakkındaki bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere gittiği İstanbul'un Esenyurt ilçesindeki Kıraç Karakolu'nda sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan SGDF Merkez Yürütme Kurulu (MYK) üyesi Berfin Polat, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı.

SGDF merkezi yürütme kurulu üyesi Gamze Toprak, 18 Kasım 2021 tarihinde İzmir'de yapılan GBT kontrolü sonrasında gözaltına alındı. Gamze Toprak aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında 6 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Mahir Bekleviş, Sevcan Öz ile Berivan Altun.

27 Kasım 2021 tarihinde Mardin'in ilçelerinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan ve aralarında dernek, sendika ve siyasi parti üye ve yöneticileri ile Barış Anneleri Meclisi üyelerinin de olduğu 45 kişiden 20'si 28 Kasım 2021 tarihinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 20 kişinin halen gözaltında tutulduğu bildirildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: DBP il yöneticisi Adille Zengin, Abdullatif Zengin, Kızıltepe Belediye Meclisi üyeleri Fatih Öztürk ve Ha-

sip Özdemir, Eğitim-Sen Kızıltepe temsilcisi Hamit Güngör, Barış Annesi Hevlet Öncü, Ziya Emol, HDP yöneticisi Çetin Elik, Mele Fahri Doğan, Burhan Abiç, Zilan Özçan, Fahri Karşi, Vedat Abuka, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel. Serbest bırakılanlardan isimleri öğrenilenler: Ğazal Batırhan, Mezopotamya Kültür ve Sanat Derneği üyeleri Abdullah Ayav, Kudret Uçuk, Ruken Aslan ve Vesile Yüksel.

3 Aralık 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 25 kişi Halk Meclisleri üyesi oldukları iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Emir Karakum, Vedat Aktemur, Direnç Yüksel, Hazal Bozdoğan, Serkan Fikir, Adalet Karataştan, Ahmet Canpolat, Resul Bayır, Mahsun Boybaş, Hüseyin Gürbüz, Hüseyin Demir, Mustafa Tilki, İsmail Yıldız, Baran Yıldız, Ali Eren Akça, Emrah Yılan. 25 kişiden 2'si (Yunus Bolukoç ve Emir Karakum) 6 Aralık 2021 tarihinde tutuklandı; 23 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

3 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Anadolu Adliyesi'nde görülen bir dava sonrasında Birleşik Gençlik Meclisi (BGM) üyesi olduğu bildirilen 3 kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerinde düzenlenen ev baskınlarında ve HDP ilçe binasına yönelik polis baskınında 26 kişi gözaltına alındı. 26 kişiye ilişkin 24 saat avukat ile görüşme kısıtlaması kararı alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: MEBYA-DER Eş Başkanı Serhat Küçük, HDP Cizre ilçe yöneticisi Naim İned, Asya Arslan, Mela Kasım Yiğit, Delil Ürek, Tuncay İnal ve Nadir Onuk.

Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED) Eş Başkanı Emine Kaya ve Selma Tanrıkulu isimli bir kişi 16 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alındı. 2 kişi 19 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

19 Aralık 2021 tarihinde gözaltına alınan MEBYA-DER Cizre üyesi Osman Aksoy ve Cizre Birca Belek Dil ve Kültür Sanat Derneği Eş Başkanı Mirza Kurt, 20 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

Britanya Alevi Dernekleri Federasyonu eski başkanı İsrafil Erbil, Maraş Katliamı anmasına katıldıktan sonra geldiği İzmir'de 28 Aralık 2021 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin anmada yaptığı konuşma olduğu öğrenildi. İsrafil Erbil aynı gün içinde serbest bırakıldı.

4.1.4. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Hak Savunucuları

2021 yılında, İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan'ın da aralarında olduğu 4 insan hakları savunucusu gözaltına alındı, 3 kişi adli kontrol şartıyla ve 1'i de ek olarak yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı. Ayrıca İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in evi polis tarafından basıldı.

19 Mart 2021 tarihinde Ankara'da gözaltına alınan İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan aynı gün sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartı ve yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı.

İHD İstanbul Şube yöneticisi Hatice Onaran, Edirne merkezli bir soruşturma kapsamında 22 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı.

14 Ağustos 2021 tarihinde Kocaeli'nde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan İHD Kocaeli Temsilcisi Azize Adıgüzel, 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Mersin'de gözaltına alınan İHD Mersin Şubesi yöneticisi Tahir Tüyben 13 Eylül 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in İstanbul'un Maltepe ilçesinde bulunan evine polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskın sırasında Eren Keskin'in evde bulunmadığı bildirildi. Baskının gerekçesinin Eren Keskin'in iki yıl önce Tunceli'de düzenlenen bir panelde sarf ettiği sözler gerekçe gösterilerek açılan bir soruşturma olduğu öğrenildi.

4.1.5. Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Diğer Kişiler

2021 yılında yukarıda belirtilenler dışında 'örgüte yardım ve yataklık etmek', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüt üyesi olmak' gibi gerekçeler ile 10'u çocuk en az 1634 kişi gözaltına alındı, 5'i çocuk 248 kişi tutuklandı. 361 kişi adli kontrol şartıyla, 5 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

26 Kasım 2021 tarihinde Kars'ta gözaltına alınan 4 kişiden 2'si (Ayhan Gezici ve Ekrem Bingül) 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı. 2 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

27 Kasım 2021 tarihinde Mardin'de gözaltına alınan 45 kişiden 6'sı 30 Kasım 2021 tarihinde, 9'u 1 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan 30 kişi 28 Kasım 2021 tarihinde serbest bırakılmıştı.

1 Aralık 2021 tarihinde Van'da yapılan ev baskınlarında 16 kişi 'örgüt üyesi olmak', 'tehlikeli maddeleri izinsiz bulundurmak' ve 'örgüte yardım etmek' iddialarıyla gözaltına alındı.

26 Kasım 2021 tarihinde Batman'da gözaltına alınan 6 kişiden 1'i (Mahşur Bekleviş) 1 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 5 kişi (TJA aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediye Meclisi Üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman il yöneticisi Sedat Yıldız, HDP üyeleri Sevcan Öz ile Berivan Altun) ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

7 Aralık 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde Özgür Ali Ağaoğlu isimli bir gazete dağıtıcısı, Yeni Yaşam ve Xwebûn gazetelerini dağıtırken gözaltına alındı. Özgür Ali Ağaoğlu aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Özgür Ali Ağaoğlu'nun yanında bulunan 200 gazeteye polis tarafından el konulduğu öğrenildi.

7 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi kampusu girişinde 1 öğrencinin üniversite Genel Sekreteri'nin şikayeti üzerine gözaltına alınarak Etiler Karakolu'na götürüldüğü ve aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

10 Aralık 2021 tarihinde Mersin'de yapılan ev baskınlarında 11 kişi katıldıkları Newroz kutlamasında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Suriye vatandaşlarının da olduğu öğrenildi.

8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ta gözaltına alınan 30 kişiden 8'i 15 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı; 2 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 12 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında 2 kişi (Emin Kalkan ve Abdullah Kaçmaz) daha önce tutuklanmış, 6 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. 3 kişi 16 Aralık 2021 tarihinde, 3 kişi 17 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı; 6 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

28 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Güçlükonak ilçesinde yapılan ev baskınında Hediye Savgun isimli bir kişi gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

4.2. MİLLETVEKİLLERİ VE SİYASİ PARTİ YÖNETİCİLERİNE YÖNELİK SALDIRI VE TEHDİTLER

2021 yılında 3 milletvekili tehdit edildi, 1 siyasi parti yöneticisi saldırıya maruz kaldı, 1 milletvekiline saldırı girişimi oldu. 2 belediye başkanı ve 1 belediye meclisi üyesi saldırıya uğradı, 1 belediye eş başkanı ise tehdit edildi. 1 siyasi parti üyesi parti binasına düzenlenen silahlı saldırıda yaşamını yitirdi. 3 siyasi parti üyesi saldırıya maruz kaldı, 1 siyasi parti üyesi polis tarafından tehdit edildi. 1 siyasi partinin genel merkez, 3 il ve 3 ilçe binasına toplam 7 kez, 1 siyasi partinin il binasına 1 kez, 3 siyasi partinin 3 ilçe binasına birer kez ve 1 siyasi partinin standına 1 kez olmak üzere toplam 6 siyasi partiye ait bina ve stantlara 12 saldırı düzenlendi.

Milletvekillerine Yönelik Saldırı ve Tehditler

29 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün "Görünmeyen" isimli bir sosyal medya hesabı tarafından ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

16 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun ölüm tehditleri aldığı öğrenildi.

HDP Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Ermeni Soykırımı ile ilgili sosyal medya paylaşımı nedeniyle 27 Nisan 2021 tarihinde İstanbul bağımsız milletvekili Ümit Özdağ tarafından "Çok memnun değilsen çek git cehennemin dibine. Talat Paşa vatansever Ermenileri değil senin gibi arkadan vuranları sürdü. Sen de zamanı gelince bir Talat Paşa deneyimi yaşayacaksın ve yaşamalısın" şeklindeki sözlerle sosyal medya üzerinden tehdit edildi. Basında yer alan haberlerden, Ümit Özdağ hakkında tehdit, halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve ayrımcılık iddialarıyla suç duyurusunda bulunulduğu öğrenildi.

27 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden HDP Adana milletvekili Tülay Hatimoğulları'nın Ankara'nın Çankaya ilçesindeki evine 24 Eylül 2021 tarihinde gelen ve kendilerini sivil polis olarak tanıtan kişilerin girmeye çalıştığı öğrenildi. Tülay Hatimoğulları 28 Eylül 2021 tarihinde yaptığı açıklamada şunları belirtti: "Zilin çalmasıyla birlikte mercekten baktım. Kapıyı açmadım. Onlar bizim içeride olduğumuzu biliyorlardı. Israrla 'biz sivil polisiz' diyerek, kapıyı zorlayarak zile basmaya devam ettiler. Ben de 'milletvekiliyim, bir polis ya da başkasının evime bu şekilde giremeyeceğini, kapıyı açmayacağımı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne haber vereceğimi' söyledim. Onlar da ısrarla 'kapıyı açmamı' söyledi. Israrla 'biz sivil polisiz' demeye devam ettiler. Bu birkaç dakika devam etti. Bu sırada ben partili arkadaşlarıma ulaştım. Emniyete haber verdik. O sırada onlar da merdivenden inip binadan ayrıldı ve Esat Dörtyol'a doğru yürüyerek uzaklaştılar." Konuyla ilgili emniyete, savcılığa ve TBMM Başkanlığı'na başvuruda bulunulduğu, savcılığın şikayet dilekçesini almadığı bildirildi. Basında yer alan haberlerde Çankaya Emniyet Müdürlüğü'nün böyle bir görevlendirme olmadığını ifade ettiği bildirildi.

Belediye Başkanları/Eş Başkanlarına ve Yerel Yöneticiler Yönelik Saldırı ve Tehditler

11 Haziran 2021 tarihinde Trabzon'un Yomra ilçesinin İYİ Parti'den seçilmiş Belediye Başkanı Mustafa Bıyık'a silahlı saldırı düzenlendi. Mustafa Bıyık'ın yara almadığı saldırı ile ilgili gözaltına alınan Halit A. ve Tolgahan K. 13 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. Silahlı saldırı ile ilgili olarak 15 Haziran 2021 tarihinde A. K. isimli 1 kişi gözaltına alındı.

15 Haziran 2021 tarihinde Aydın'ın Didim ilçesinin CHP'li Belediye Başkanı Ahmet Deniz Atabay ile avukatı bir restoranda 4 kişilik bir grubun saldırısına uğradı. 2 kişinin de vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandığı saldırı ile ilgili 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 7 kişiden 3'ü 16 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 4 kişi serbest bırakıldı.

15 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin'in Mazıdağı ilçesinin yerine kayyım atanmış olan Belediye Eş Başkanı Nalan Özaydın ile avukatı Medya Ateş'in, 14 Temmuz 2021 tarihinde Artuklu ilçesinde kendilerini emniyet görev-

lisi olarak tanıtan kişilerin tehdit ve sözlü tacizine maruz kaldıkları öğrenildi.

Zonguldak'ın Kozlu ilçesinde belediye meclisinin bağımsız üyesi Celal Murat Birinci'nin 26 Eylül 2021 tarihinde kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin silahlı saldırısına uğradığı ve yaralandığı öğrenildi.

Siyasi Parti Üyelerine Saldırılar

Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Selçuk Özdağ 15 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da bulunan evinin önünde plakasız bir araçtan inen kimliği belirsiz 5 kişinin silahlı ve sopalı saldırısına maruz kaldı. Saldırı sonucunda Selçuk Özdağ'ın başından yaralandığı ayrıca parmağında kırıklar ve kolunda çatlak oluştuğu öğrenildi. Saldırı ile ilgili gözaltına alınan 5 kişi 19 ve 28 Ocak 2021 tarihlerinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 2 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

15 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Gençlik Meclisi üyesi Şakir Can'ın 13 Ocak 2021 tarihinde Batman'da yapılan Serê Salê kutlamasına yönelik polis müdahalesi sonrasında özel harekât polisleri tarafından "Bir kurşunluk canın var. Başka sefere gözaltı falan olmayacak" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

İYİ Parti Teşkilat Başkan Yardımcısı Mümin İnan'ın 2 Haziran 2021 tarihinde Adana'nın Pozantı ilçesinde bulunan bir tesiste kimliği belirsiz bir kişinin saldırısına uğradığı ve daha sonra bu kişinin plakası olmayan bir araçla olay yerinden uzaklaştığı öğrenildi. Mümin İnan basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Plakasız bir araç ile takip etmişler. Pozantı'da yemek için mola vermiştik ekip arkadaşları olarak. Orada lavaboya ellerimi yıkamaya gittiğimde arkamdan hiçbir şey söylemeden bir kişi yumruk attı. Biz de savunma pozisyonuna geçince panik hâlinde kaçtı. Saldıran bir kişiydi ancak araçta 2 kişi daha bekliyordu. Plakasız bir araba. Orada polisler de vardı. Hemen olaya el koydular. Saldırganı tanımıyorum."

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir il binasına Onur Gencer isimli bir kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Binaya gelen Onur Gencer, rehin aldığı parti çalışanı Deniz Poyraz'ı öldürdü. Onur Gencer, olay yerine gelen polis tarafından gözaltına alındı. İzmir Valiliği olay ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "İlimizde bugün saat 11.05 sularında 32 iş yerinin bulunduğu bir iş hanının 2. katındaki HDP il binasına, sağlık çalışanıyken istifaen ayrılmış olan O.G. isimli şahıs girerek, parti çalışanı olan D.P. isimli şahsı tabanca ile ateş ederek öldürmüştür. Şüpheli şahıs yakalanmış olup, olay tüm yönleriyle araştırılmaktadır". Onur Gencer, 18 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

13 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden HDP Avcılar İlçe Eş Başkanı Şemsettin Duman'ın kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından tehdit edildikten sonra 12 Temmuz 2021 tarihinde evine silahlı saldırı düzenlendiği öğrenildi. Saldırıda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

14 Temmuz 2021 tarihinde, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Örnek Mahallesi HDP temsilciliğinde görevli Sezer Öztürk'ün evinin duvarına ırkçı yazılar yazıldığı ve çarpı işareti konulduğu öğrenildi. Sefer Öztürk'ün Kıraç Polis Merkezi'ne giderek şikayetçi olduğu bildirildi.

İyi Parti İstanbul İl Başkanı Buğra Kavuncu, 20 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Bakırköy ilçesindeki Halk TV stüdyosunda katıldığı programdan ayrıldığı sırada kimliği belirsiz bir kişinin saldırısına uğradı. Olayla ilgili 21 Ağustos 2021 tarihinde 1 kişi (S. O.) gözaltına alındı.

26 Eylül 2021 tarihinde İzmir'in Kiraz ilçesinde Deva Partisi İlçe Başkanı Hakkı Sab'ın aracına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Saldırıda ölen ya da yaralananın olmadığı öğrenildi.

Siyasi Parti Binalarına Saldırılar

ESP İzmir il binasına 13 Mart 2021 tarihinde kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından saldırı düzenlendiği, saldırı sonucu binanın kapısında maddi hasar oluştuğu öğrenildi.

Sakarya'nın Arifiye ilçesinde Gelecek Partisi ilçe binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından saldırı düzenlendiği, ölen ya da yaralanan kimsenin olmadığı saldırıda binada maddi hazar meydana geldiği öğrenildi.

Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulanan HDP Genel Merkezi'ne 14 Mayıs 2021 tarihinde kimliği belirsiz 3 kişilik bir grup tarafından saldırı düzenlendiği öğrenildi. Ölen ya da yaralananın olmadığı saldırıda parti binasında maddi zarar meydana geldiği öğrenildi.

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir il binasına Onur Gencer isimli bir kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Binaya gelen Onur Gencer, rehin aldığı parti çalışanı Deniz Poyraz'ı öldürdü. Onur Gencer, olay yerine gelen polis tarafından gözaltına alındı. İzmir Valiliği olay ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "İlimizde bugün saat 11.05 sularında 32 iş yerinin bulunduğu bir iş hanının 2. katındaki HDP il binasına, sağlık çalışanıyken istifaen ayrılmış olan O.G. isimli şahıs girerek, parti çalışanı olan D.P. isimli şahsı tabanca ile ateş ederek öldürmüştür. Şüpheli şahıs yakalanmış olup, olay tüm yönleriyle araştırılmaktadır". Onur Gencer, 18 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

19 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesinde AKP ilçe binasına molotof kokteyli ile bir saldırı düzenlendi. Basında yer alan haberlerde, ölen ya da yaralanan kimsenin olmadığı saldırı ile ilgili gözaltına alınan 2 kişiden birinin (Ş. B.) AKP ilçe yöneticilerinden birinin akrabası olduğu öğrenildi.

14 Temmuz 2021 tarihinde Muğla'nın Marmaris ilçesinde HDP binasına silahlı saldırı düzenlendi. Ölen ya da yaralananın olmadığı saldırıyla ilgili olarak 1 kişi (A. T. D.) gözaltına alındı. 15 Temmuz 2021 tarihinde 3 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Saldırıyla ilgili gözaltına alınan kişi sayısı 4 oldu, 1 kişi tutuklandı.

16 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Elazığ il binasına gelen kimliği belirsiz bir kişinin parti yöneticilerini tehdit ettiği öğrenildi. Söz konusu kişinin binada bulunanlara 'Orta Asya'dan gelenleri, Kürtleri keseceğim. Ben Zazayım, sizin ne yaptığınızı biliyorum' dediği bildirildi.

30 Temmuz 2021 tarihinde Muğla'nın Marmaris ilçesinde HDP binasına saldırı düzenlendi. Ölen ya da yaralananın olmadığı saldırıyla ilgili olarak 1 kişi gözaltına alındı. HDP Marmaris ilçe binasına 14 Temmuz 2021 tarihinde bir silahlı saldırı düzenlenmiş, olayla ilgili 1 kişi tutuklanmıştı.

21 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde Deva Partisi ilçe binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Ölen ya da yaralanan kimsenin olmadığı saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldiği öğrenildi. İstanbul Valiliği konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Arnavutköy ilçemiz Mustafa Kemal Mahallesi Fatih Caddesi'nde bulunan 2 katlı binaya 21 Eylül 2021 Salı günü (bugün) saat 02.40 sıralarında bir şahsın silahla ateş ettiği ihbarı alınmıştır. İvedilikle olay yerine sevk edilen güvenlik güçlerimizce yapılan araştırmalarda; binanın giriş katındaki işyerine (6) adet mermi, üst katta bulunan Deva Partisi İlçe Teşkilatı binasının penceresine (2) adet merminin isabet ettiği tespit edilmiştir. Olay yerinde yapılan çalışmalarda (8) adet boş kovan elde edilmiş, olayın failinin yakalanması için başlatılan çalışmalar devam etmektedir." saldırı ile ilgili 2 kişinin (T. T. ve D. K.) gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde HDP ilçe binasına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından molotof kokteyli ile saldırı düzenlendiği, saldırıda ölen ya da yaralananın olmadığı öğrenildi.

15 Kasım 2021 tarihinde İzmir'in Buca ilçesinde İyi Parti tarafından açılan standa 2 kişinin sözlü ve fiziki saldırıda bulunduğu öğrenildi. Saldırı ile ilgili 1 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Saldırı ile ilgili İYİ Parti İzmir İl Başkanı şunları belirtti: "Akşam üzeri önce bir kişi standımıza geliyor, genel başkanımız sayın Meral Akşener'e ağza alınmayacak küfürler ediyor. O kaçıp gidiyor. Birkaç dakika sonra ise başka biri gelip aynı şekilde küfür ederek standı tekmeliyor. Hatta oradaki kadın üyemizin kolunu büküyor."

15 Kasım 2021 tarihinde HDP Urfa il binasının kapısına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından çarpı işareti konduğu ve ırkçı figürler çizildiği öğrenildi. Saldırıya ilişkin çevrede bulunan güvenlik kameralarının çektiği görüntülerin savcılık izni olmadığı gerekçesiyle HDP yöneticilerine verilmediği öğrenildi.

28 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde HDP ilçe binasına kimliği belirsiz 1 kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendiği ve 2 kişinin yaralandığı öğrenildi. İstanbul Valiliği tarafından konuyla ilgili yapılan açıklamada "Bugün saat 13.30 sıralarında alınan bir ihbarda; HDP Bahçelievler ilçe binasına giden şüpheli bir şahsın, ilçe yöneticilerini tehdit ettiği ve çıkan arbede sonucu binayı kaçarak terk ettiği bildirilmiştir. Olay yerine sevk edilen güvenlik güçlerimizce M. E. S isimli şüpheli şahıs gözaltına alınmış, 2 adet kurusıkı tabanca ve (6) adet kurusıkı tabanca mermisi ele geçirilmiştir. Konuyla ilgili adli soruşturma başlatılmıştır" denildi.

4.3. SORUŞTURMALAR VE DAVALAR

4.3.1. Milletvekilleri ve Belediye Eş Başkanları Hakkında Açılmış Davalar ve Soruşturmalar

4.3.1.1. Önceki Dönem Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar

2021 yılında önceki dönem milletvekili olan 12 kişi hakkında önceden açılmış 20 davanın görülmesine devam edildi.

Hatice Kocaman

HDP Siirt eski milletvekili Hatice Kocaman hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 20 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Hatice Kocaman'ın DTK çalışmalarına katıldığı gerekçesiyle 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme Hatice Kocaman'ın tutuklanmasına karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Davanın 20 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Hatice Kocaman'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Mahmut Alınak

TBMM'nin 18. ve 19. dönem milletvekili Mahmut Alınak hakkında yazdığı "Mehmet Tunç ve Bêkes" başlıklı kitap nedeniyle İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mahmut Alınak'ı 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

2017 yılında yayınlanan "Mehmet Tunç ve Bêkes" isimli kitap 5 Aralık 2019 tarihinde İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından yasaklanmıştı.

Çağlar Demirel

HDP Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel hakkında Derik Belediye Başkanlığı görevini yürüttüğü 2009-2014 yıllarında, bütçe yetersizliği ve altyapı eksikliğinden dolayı hayata geçiremediği atık su arıtma tesisi projesi nedeniyle Derik Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Mart 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede 'çevreyi kasten kirletmek' ve 'Çevre Kanunu'na muhalefet' suçlarından Çağlar Demirel ve diğer sanıkların 2 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme Çağlar Demirel ile aynı davada yargılanan 2004-2009 yıllarında Derik Belediye Başkanı olan Ramazan Kapar ve Belediye Başkanvekili Doğan Özbahçe'nin beraatına karar verdi.

Çağlar Demirel

HDP Diyarbakır eski milletvekili Çağlar Demirel hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın yeniden görülmesine 2 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

Yargıtay davada 'örgüt üyesi olmak' suçundan verilen 7 yıl 6 ay hapis cezasını, dava dosyasının "KCK Ana Davası" ile birleştirilmediği gerekçesiyle usul yönünden bozmuştu.

Çağlar Demirel duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından savcı Çağlar Demirel'in her bir dava dosyası için birer kez olmak üzere toplam 2 kere 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme Çağlar Demirel'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 21 Eylül 2021 tarihine erteledi.

21 Eylül 2021 tarihinde devam edildi görülen duruşmada mahkemenin davayı izlemek üzere gelen gazetecilerin mahkeme salonuna alınmasına izin vermediği öğrenildi. Çağlar Demirel duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Çağlar Demirel'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

İdris Baluken

Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 'örgüt üyesi olmak' suçundan HDP Diyarbakır eski Milletvekili ve Grup Başkanvekili İdris Baluken'e verilen 7 yıl 6 ay hapis cezası 29 Nisan 2021 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından onandı.

İdris Baluken, Çağlar Demirel

HDP Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer ile HDP eski milletvekilleri İdris Baluken ve Çağlar Demirel hakkında yaptıkları konuşmalarda 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettikleri' iddiasıyla Diyarbakır 12.

Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 16 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Figen Yüksekdağ

HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkında gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanmasına ilişkin yaptığı yazılı açıklamada 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Ankara 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Şubat 2021 görüldü.

Figen Yüksekdağ duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Figen Yüksekdağ'ın beraatına karar verdi.

Figen Yüksekdağ

HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkında Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 24 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Figen Yüksekdağ'ın DTK içindeki faaliyetleri ve diğer eylemleri gerekçe gösterilerek 'örgüt yöneticisi olmak', '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu'na muhalefet', 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik', 'Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama' suçlarından 30 yıldan 83 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme dava dosyasının Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2014 yılındaki Kobanê eylemleri ile ilgili açılan dava ile birleştirilmesine ve Figen Yüksekdağ'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

Figen Yüksekdağ

6 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkında gözaltına alındıktan sonra sevk edildiği Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'ndaki savunmasında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla açılan davada Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından verilen 1 yıl 6 ay hapis cezası Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bozulduğu ve mahkemenin Figen Yüksekdağ'ın beraatına karar verdiği öğrenildi.

Selahattin Demirtaş

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'na hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Bakırköy 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 22 Mart 2021 tarihinde görüldü. Selahattin Demirtaş duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Selahattin Demirtaş'ın 3 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

Selahattin Demirtaş

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Selahattin Demirtaş'ın 'tehdit' ve 'terörle mücadelede görev alan kamu görevlilerini hedef gösterme' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

9 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada avukatların yaptığı reddi hakim talebini reddeden mahkeme duruşmayı 7 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 28 Mayıs 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Selahattin Demirtaş'ı 'tehdit' ve 'terörle mücadelede görev alan kamu görevlilerini hedef gösterme' suçlarından 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Söz konusu dava, Selahattin Demirtaş'ın Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde hakkında açılan davanın 7 Ocak 2020 tarihinde görülen duruşmasında yaptığı savunmadaki sözleri nedeniyle, dönemin Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Yüksel Kocaman'ı tehdit ettiği ve hedef gösterdiği iddiasıyla açılmıştı.

Selahattin Demirtaş

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Selahattin Demirtaş duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Duruşmada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Selahattin Demirtaş'ın derhal serbest bırakılmasına ilişkin kararının dosyaya eklenmemiş olduğu öğrenildi.

Mahkeme Selahattin Demirtaş hakkında Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın dosyaya alınması için ilgili mahkemeye yazı yazılmasına, AİHM kararının Türkçe tercümesinin istenmesi için müzekkere yazılmasına ve reddi hakim talebinin değerlendirilmesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

14 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme davanın Selahattin Demirtaş hakkında Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava ile birleştirilmesi için ilgili mahkemeye yazı yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 6 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

25 Mayıs 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme davanın Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam etmekte olan Kobane Davası ile birleştirilmesine karar verdi.

Selahattin Demirtaş

İstanbul'da 2013 yılında yapılan Newroz kutlamaları sırasındaki konuşması nedeniyle İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 'örgüt propagandası yapmak' suçundan HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a verilen 4 yıl 8 ay ve HDP İstanbul eski Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'e verilen 3 yıl 6 ay hapis cezası 29 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi tarafından onandı.

4 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP milletvekilleri tarafından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi'nin HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ile ilgili kararının uygulanmamasına ilişkin olarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun yanıtlaması istemiyle verilen toplam 162 soru önergesinin, "iç tüzüğe uygun olmadıkları" gerekçesiyle iade edildiği öğrenildi.

Selahattin Demirtaş

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu hakkında sarf ettiği "çocuk katili" ifadesi nedeniyle İstanbul 47. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Mayıs 2021 tarihinde devam edildi. Selahattin Demirtaş duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu Edirne F Tipi Cezaevi'nden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 13 Ekim 2021 tarihine erteledi. Davanın sonraki duruşması 30 Mart 2022 tarihine ertelendi.

Sırrı Süreyya Önder

HDP eski Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme, davanın Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan Kobanê davası ile birleştirilmesine karar verdi.

Levent Tüzel

HDP İstanbul eski milletvekili ve Emek Partisi eski Genel Başkanı Levent Tüzel hakkında Demokratik Toplum Kongresi'ne yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 28 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın 7 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Levent Tüzel'in beraatına akar verdi.

Aysel Tuğluk

HDP eski milletvekili Aysel Tuğluk hakkında Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Aysel Tuğluk duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Mahkeme Aysel Tuğluk'u 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Asiye Kolçak

Aralarında HDP Bursa eski milletvekili Asiye Kolçak'ın da olduğu 15 kişi hakkında İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Kasım 2021 tarihinde görüldü.

14 kişini beraatına karar veren mahkeme, Memduhe Biçerman'ı ise 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Abdullah Zeydan

HDP Hakkari eski milletvekili Abdullah Zeydan hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 'örgüte yardım etmek' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından verilen 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasının Yargıtay tarafından bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 24 Kasım 2021 tarihinde başlandı.

Abdullah Zeydan duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Abdullah Zeydan'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 23 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Behçet Yıldırım

HDP eski Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Aralık 2021 tarihinde devam edildi.

Behçet Yıldırım duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme duruşmada bulunacak avukat sayısını üç ile sınırlandırdı. Savunmaların ardından mahkeme Behçet Yıldırım'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 31 Mart 2022 tarihine erteledi.

Behçet Yıldırım 3 Kasım 2021 tarihinde gözaltına alınmış, 11 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

4.3.1.2. 27. Dönem Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar, Soruşturmalar, Fezlekeler

4.3.1.2.1. Milletvekilleri Hakkında Açılmış Davalar

12'si HDP'li, 1'i CHP'li, 1'i DBP'li 14 milletvekili hakkında açılmış davaların görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi.

Ömer Faruk Gergerlioğlu

HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında yaptığı bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek açılan davada 'örgüt propagandası yapmak' suçundan verilen 2 yıl 6 ay hapis cezası 19 Şubat 2021 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından onandı.

T24 haber sitesinde yer alan "KCK: AKP çözüm politikası geliştirirse Kürt sorunu bir ayda çözülür" başlıklı haberi kendi sosyal medya hesabı üzerinden paylaştığı gerekçesiyle Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava, Ömer Faruk Gergerlioğlu 24 Haziran 2018 seçimlerinde milletvekili seçilmiş olmasına rağmen durdurulmamıştı.

HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliği 17 Mart 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda, hakkında açılan davada verilen hapis cezasının okunmasıyla düşürüldü. 31 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Anayasa Mahkemesi'nin Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesinin iptaline dair başvuruyu yetkisizlik nedeniyle reddettiği öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında vekilliği düşürüldükten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yaptığı adalet nöbeti gerekçe gösterilerek 'kamu görevini usulsüz üstlenme' ve 'iş yeri dokunulmazlığını ihlal etme' iddialarıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandığı öğrenildi.

Anayasa Mahkemesi, 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılan ve 2 Nisan 2021 tarihinde tutuklanan HDP Kocaeli milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun bireysel başvurusunu 1 Temmuz 2021 tarihinde karara bağladı. AYM kararında Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 'seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı' ile 'kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı'nın ihlal edildiğine ve Gergerlioğlu'nun tahliye edilmesi için kararın Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine hükmetti. 3 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, kararın henüz yerel mahkemeye ve Gergerlioğlu'nun avukatına tebliğ edilmediği, Gergerlioğlu'nun tahliye edilmediği öğrenildi. Ömer Faruk Gergerlioğlu'na 'örgüt propagandası yapmak' suçundan verilen 2 yıl 6 ay hapis cezası 19 Şubat 2021 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından onanmıştı. Hakkındaki kesinleşmiş hapis cezası nedeniyle Gergerlioğlu'nun milletvekilliği 17 Mart 2021 tarihinde düşürülmüştü.

Hüda Kaya

HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya hakkında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede sosyal medya paylaşımları, katıldığı eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek Hüda Kaya'nın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme avukatların Hüda Kaya hakkındaki yargılamanın yeniden milletvekili seçilmesi sebebiyle tekrar dokunulmazlık kazandığı gerekçesiyle durdurulması yönündeki talebini reddederek duruşmayı erteledi.

Feleknas Uca

HDP Batman Milletvekili Feleknas Uca hakkında 2015-2016 yılları arasında yaptığı açıklamalar gerekçe gösterilerek 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Nisan 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme avukatların Feleknas Uca'nın yeniden milletvekili seçilmesi nedeniyle yargılamanın durdurulması yönündeki talebine ilişkin bir karar vermeden duruşmayı erteledi.

28 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme avukatların Feleknas Uca'nın milletvekili olması gerekçesiyle yargılamanın durdurulması yönündeki taleplerini reddederek duruşmayı 11 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Pero Dündar, Tayip Temel

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen KCK Ana Davası'nda 2'si milletvekili 36 kişi hakkında verilen kararların bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 13 Nisan 2021 tarihinde devam edildi.

HDP milletvekilleri Pero Dündar ve Tayyip Temel duruşmaya katılmadı. Mahkeme Pero Dündar ve Tayyip Temel'in celse arasında dinlenmesine karar verdi ve duruşmayı 21 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın 23 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında Pero Dündar Kürtçe savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için dava dosyasının savcılığa verilmesine karar verdi ve duruşmayı 5 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Meral Danış Beştaş

HDP Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş hakkında 'örgüt üyesi olmak', 'halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtmak', 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmamak' ve 'suç işlemeye alenen tahrik' iddialarıyla Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 20 Mayıs 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Ankara ve Diyarbakır cumhuriyet savcılıklarına Meral Danış Beştaş hakkında hangi suçlardan soruşturma yürütüldüğünün öğrenilmesi, TBMM'ye ise ne zaman milletvekili sıfatı kazandığı ve vekilliğinin devam ettiği süreleri mahkemeye bildirmesi için müzekkere yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 21 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Kemal Kılıçdaroğlu

CHP Genel Başkanı ve İzmir milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkında Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile ilgili sözleri nedeniyle Ankara 15. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Kemal Kılıçdaroğlu'nun Fuat Oktay'ın 'kişilik haklarına saldırıda bulunduğu' gerekçesiyle 30.000 TL manevi tazminat ödemesine karar verdi.

İmam Taşçıer

HDP Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer ile HDP eski milletvekilleri İdris Baluken ve Çağlar Demirel hakkında yaptıkları konuşmalarda 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettikleri' iddiasıyla Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Haziran 2021 tarihinde devam edildi.

Savcı İdris Baluken ve Çağlar Demirel'in 'devleti ve kurumlarını alenen aşağılama' ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlarından cezalandırılmasını, Anayasa'nın 83. maddesinde tanımlanan yasama dokunulmazlığı kapsamında İmam Taşçıer hakkındaki yargılamanın durdurulmasını talep etti. Mahkeme İmam Taşçıer hakkındaki yargılamanın durdurularak dosyasının ayrılmasına karar vererek duruşmayı 18 Kasım 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Musa Farisoğulları

Hakkında verilmiş cezanın kesinleşmesi üzerine milletvekilliği düşürülen HDP Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Haziran 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Musa Farisoğulları'nın 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak', 'halkı yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kışkırtma', 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama' suçlarından toplam 26 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme gizli tanıkların ses ve görüntüleri değiştirilerek hazır edilmeleri için Tanık Koruma Şubesi'ne müzekkere yazılmasına karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Davanın 24 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında Musa Farisoğulları Kürtçe savunma yaptı. Mahkeme 3 gizli tanığın bir sonraki duruşmada hazır edilmesi için Tanık Koruma Şube Müdürlüğü'ne müzekkere yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 9 Mart 2022 tarihine erteledi.

Pervin Buldan

HDP Eş Genel Başkanı ve İstanbul milletvekili Per-

vin Buldan hakkında katıldığı etkinliklerde yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek Ankara 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme milletvekili dokunulmazlığı nedeniyle yargılamanın durdurulması talebini reddetti ve duruşmayı 3 Kasım 2021 tarihine erteledi. Mahkeme milletvekili dokunulmazlığı nedeniyle yargılamanın durdurulması talebini bir kez daha reddetti ve duruşmayı 16 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Salihe Aydeniz

DBP Eş Genel Başkanı ve Diyarbakır milletvekili Salihe Aydeniz hakkında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılan davanın görülmesine 24 Eylül 2021 tarihinde devam edildi.

Duruşmada H. B. A. isimli bir kişinin tanık olarak ifadesi dinlendi. H. B. A.'nın ifadesindeki HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun ile ilgili iddialar üzerine mahkeme Remziye Tosun hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verdi ve duruşmayı 19 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Fatma Kurtulan

HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan hakkında Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Fatma Kurtalan'ın 'örgüt propagandası yapmak' ve 'suç ve suçluyu övmek' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme kovuşturma şartlarının gerçekleşmediği gerekçesiyle yargılamanın durdurulması kararı verdi.

Leyla Güven

Vekilliği düşürülen HDP Hakkari Milletvekili ve DTK Eş Başkanı Leyla Güven hakkında yaptığı bir konuşmada örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Aralık 2021 tarihinde devam edildi. Leyla Güven duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Leyla Güven'in avukatları "mahkemenin tarafsızlığını yitirdiği" gerekçesiyle reddi hakim talebinde bulundu. Mahkeme duruşmayı 9 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Leyla Güven

Vekilliği düşürülen HDP Hakkari Milletvekili ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Başkanı Leyla Güven hakkında Hakkari 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Leyla Güven'in 2020 yılında katılığı bir etkinlikte yaptığı konuşma nedeniyle 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' ve 'suç ve suçluyu övme' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. SEGBİS'teki bir arıza nedeniyle duruşmanın görülmeden mahkeme tarafından 13 Ekim 2021 tarihine ertelediği öğrenildi.

18 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme dava dosyasının Hakkari 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam etmekte olan bir dava ile birleştirilmesine karar verdi.

Davanın karar duruşması 26 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Leyla Güven'i 'basın yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak' suçundan 5 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

4.3.1.2.2. Milletvekilleri Hakkında Açılmış Soruşturmalar

2021 yılında 1'i CHP, 10'u HDP ve 1'i de TİP milletvekili olmak üzere 12 milletvekili hakkında çeşitli gerekçeler ile soruşturma açıldı.

Hüda Kaya, Ömer Faruk Gergerlioğlu

14 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya ve HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında 14 Şubat 2021 tarihinde IKBY sınırları içinde yer alan Gare bölgesine yönelik askeri operasyon sırasında PKK'nin elinde bulunan 13 asker ve polisin yaşamını yitirmesi ile ilgili açıklamaları nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı öğrenildi.

Dilan Dirayet Taşdemir

21 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İçişleri Bakanı'nın HDP Ağrı Milletvekili Dilan Dirayet Taşdemir'in Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi sınırları içindeki Gare bölgesine gittiği yönündeki iddiaları üzerine HDP Ağrı Milletvekili Dilan Dirayet Taşdemir hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Berdan Öztürk, Sezai Temelli, Muazzez Orhan Işık, Tayip Temel, Murat Sarısaç

23 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk, HDP Van Milletvekilleri Sezai Temelli, Muazzez Orhan Işık, Tayip Temel ve Murat Sarısaç hakkında 'Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, devletin kurum ve organlarını aşağılama', 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddialarıyla Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada görevsizlik kararı verilerek dosyanın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği öğrenildi.

Berdan Öztürk

14 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP Ağrı Milletvekili ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Başkanı Berdan Öztürk hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

Mithat Sancar

22 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar hakkında, Diyarbakır'daki Newroz kutlamasında yaptığı konuşmada 'örgüt propagandası yaptığı' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Ahmet Şık

Türkiye İşçi Partisi (TİP) İstanbul Milletvekili Ahmet Şık hakkında katıldığı 2 ayrı televizyon programında sarf ettiği sözler nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 7 Haziran 2021 tarihinde 2 ayrı soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Aykut Erdoğdu

CHP İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğdu hakkında "Sizi seçimle indirdikten sonra vatana ihanetten yargılanmanız için bütün gücümle çalışacağım" şeklindeki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek 5 Mayıs 2021 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

Pervin Buldan

Deniz Poyraz'ın HDP İzmir il binasına yönelik silahlı saldırıda yaşamını yitirmesi ile ilgili açılan davanın 29 Aralık 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasına katılan HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan hakkında mahkeme heyetine yönelik sözleri nedeniyle İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

4.3.1.2.3. Milletvekilleri Hakkında Hazırlanan Fezlekeler

2020 yılı içinde AKP'den 1 (1 fezleke), CHP'den 15 (17 fezleke), DBP'den 1 (11 fezleke), DP'den 1 (2 fezleke), HDP'den 49 (169 fezleke), İYİ Parti'den 2 (2 fezleke), MHP'den 3 (3 fezleke) TİP'ten 2 (3 fezleke) ve bağımsız 1 milletvekili (4 fezleke) olmak üzere toplam 75 milletvekili hakkında dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle 212 fezleke hazırlandı.

AKP

Muğla Milletvekili Mehmet Yavuz Demir (1 fezleke)

Bağımsız

Muş Milletvekili Mensur Işık (4 fezleke).

CHP

Genel Başkan ve İzmir Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu (2 fezleke)

Grup Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Özgür Özel

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek

İstanbul Milletvekili Engin Özkoç

İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu

İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı

İstanbul Milletvekili Yunus Emre

İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır (2 fezleke)

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer

Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer

Tekirdağ Milletvekili Faik Öztırak

DBP

DBP Eş Genel Başkanı ve Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz (11 fezleke)

DP

Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt (2 fezleke)

HDP

Eş Genel Başkan ve İstanbul Milletvekili Pervin Buldan (8 fezleke)

Grup Başkanvekili ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oruç (4 fezleke)

Grup Başkanvekili ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş (6 fezleke)

Adana Milletvekili Kemal Peköz (2 fezleke)

Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk (2 fezleke)

Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk (6 fezleke)

Ağrı Milletvekili Dilan Dirayet Taşdemir (5 fezleke)

Antalya Milletvekili Kemal Bülbül (3 fezleke)

Antep Milletvekili Mahmut Toğrul (2 fezleke)

Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran (6 fezleke)

Batman Milletvekili Feleknas Uca (6 fezleke)

Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki

Batman Milletvekili Necdet İpekyüz

Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir

Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı

Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ (6 fezleke)

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan (6 fezleke)

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy

Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer (4 fezleke)

Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun (6 fezleke)

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel (2 fezleke)

Hakkari Milletvekili Sait Dede (4 fezleke)

Iğdır Milletvekili Habip Eksik (2 fezleke)

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul Milletvekili Hüda Kaya (4 fezleke)

İstanbul Milletvekili Oya Ersoy

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen

İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm

İzmir Milletvekili Murat Çepni (2 fezleke)

İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü (5 fezleke)

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu (3 fezleke)

Mardin Milletvekili Ebru Günay

Mardin Milletvekili Pero Dündar (5 fezleke)

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan (7 fezleke)

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit (2 fezleke)

Muş Milletvekili Şevin Coşkun (3 fezleke)

Siirt Milletvekili Sıdık Taş (3 fezleke)

Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş (2 fezleke)

Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz (3 fezleke)

Şırnak Milletvekili Nuran İmir (3 fezleke)

Tunceli Milletvekili Alican Önlü (3 fezleke)

Urfa Milletvekili Ayşe Sürücü (5 fezleke)

Urfa Milletvekili Nimetullah Erdoğmuş

Urfa Milletvekili Nusrettin Maçin (2 fezleke)

Urfa Milletvekili Ömer Öcalan (4 fezleke)

Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık (3 fezleke)

Van Milletvekili Murat Sarısaç (8 fezleke)

Van Milletvekili Sezai Temelli (10 fezleke)

Van Milletvekili Tayip Temel

İyi Parti

İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan

MHP

Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım

Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı

TİP

Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu (1 fezleke)

İstanbul Milletvekili Ahmet Şık (1'i bağımsız olduğu dönemde olmak üzere 2 fezleke)

4.3.2. Belediye Başkanları / Eş Başkanları Hakkında Açılmış Davalar ve Soruşturmalar

2021 yılında, 37 belediye başkanı / eş başkanı hakkında açılmış davaların görülmesine devam edildi, 2 belediye başkanı / eş başkanı hakkında soruşturma ve bir büyükşehir belediyesi hakkında inceleme başlatıldı. Sonuçlanan davalarda 4 kişi beraat etti, 22 kişi toplam 97 yıl 7 ay 5 gün hapis ve 12.580 TL para cezası ile cezalandırıldı.

Cihan Karaman

Yerine kayyım atanan, Hakkari'nin HDP'li Belediye Eş Başkanı Cihan Karaman hakkında Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Cihan Karaman duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Cihan Karaman'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Davanın karar duruşması 12 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme, Cihan Karaman'ı 'örgüt üyesi olmamakla beraber bilerek örgüte yardım etmek' suçundan 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Cihan Karaman 15 Ekim 2019 tarihinde gözaltına alınmış, 17 Ekim 2019 tarihinde tutuklanmış ve davanın 5 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Hakkari Belediyesi'ne 18 Ekim 2019 tarihinde kayyım atanmıştı.

Gültan Kışanak

Malatya 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından, yerine kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski Eş Başkanı Gültan Kışanak'a verilen 14 yıl 3 ay hapis cezası ve DBP eski Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'e verilen 15 yıl hapis cezası Antep Bölge Adliye Mahkemesi 18. Ceza Dairesi tarafından bozulmuştu.

Yeniden yargılanmalarına 6 Ocak 2021 tarihinde Malatya 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilen Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel, duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldılar. Mahkeme Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel'in tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. 26 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Gültan Kışanak hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan başka bir davanın bu dava ile birleştirilmesine ve Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel'in tutukluluk hallerinin devamına karar vererek duruşmayı 21 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

2 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel'in de yargılandığı, Kobanê eylemleri ile ilgili Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava ile birleştirilmesine karar verdi.

Gültan Kışanak, Fırat Anlı

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski eş başkanları Gültan Kışanak ve Fırat Anlı ile belediye meclisi üyeleri hakkında "eş başkanlık sistemi" gerekçesiyle Diyarbakır 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede belediye eş başkanları ve belediye meclisi üyelerinin 'görevi usulsüzce üstlenme' ve 'görevi kötüye kullanma' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir.

Duruşma sırasında mahkeme ifade vermeyen belediye meclisi üyelerinin de ayakta beklemesini istedi. Avukatların itirazı üzerine mahkeme Cihan Aydın, Zuhal Tekiner, Zeynep Çelik ve Adnan Akgül'ün polis tarafından mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verdi. Avukatlar reddi hakim talebinde bulunarak duruşma salonundan çıktı. Mahkeme reddi hakim talebinin ilgili mahkemeye gönderilmesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Mehmet Demir

Yerine kayyım atanan Batman Belediye Eş Başkanı Mehmet Demir hakkında Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Duruşmaya gazeteciler ile davayı takip etmek için gelen siyasi parti ve dernek temsilcilerinin alınmadığı öğrenildi.

Mehmet Demir duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. 3 tercümanın Kürtçe savunma yapan Mehmet Demir'in savunmasını tercüme edemediği ve bu nedenle Mehmet Demir'in savunma yapmadığı öğrenildi. Mahkeme Mehmet Demir'in tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. 20 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmaya gazeteciler ile davayı takip etmek için gelen siyasi parti ve dernek temsilcilerinin alınmadığı öğrenildi. Mahkeme Mehmet Demir'in tutukluluk hâlinin devamına karar ve-

rerek duruşmayı erteledi. 12 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Mehmet Demir'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

21 Temmuz 2020 tarihinde gözaltına alınan Mehmet Demir, 22 Temmuz 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Şevin Alaca

Kayyım atanan Kars Belediyesi'nin Eş Başkanı Şevin Alaca hakkında Kars 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Ocak 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Şevin Alaca'nın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Şevin Alaca duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Şevin Alaca'nın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 11 Mart 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 7 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Şevin Alaca'yı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası cezalandırarak tahliyesine karar verdi.

1 Ekim 2020 tarihinde gözaltına alınan Şevin Alaca 8 Ekim 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Kars Belediyesi'ne 2 Ekim 2020 tarihinde kayyım atanmıştı.

İbrahim Çiçek

Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinin HDP'den seçilen fakat KHK ile meslekten ihraç edildiği gerekçesiyle mazbatası verilmeyen Belediye Eş Başkanı İbrahim Çiçek hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 12 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede İbrahim Çiçek'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

İbrahim Çiçek duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Mahkeme davanın İbrahim Çiçek hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan başka bir dava ile birleştirilmesine karar verdi. Savunmaların ardından mahkeme İbrahim Çiçek'in tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 11 Şubat 2021 tarihine erteledi.

11 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme daha önce takipsizlik kararı verilen bir dosyanın ana dosyaya eklenmesi nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanunu'na ve yargılama usullerine aykırılık oluşturduğu gerekçesiyle yargılamayı durdurarak İbrahim Çiçek'in tahliyesine karar verdi.

14 Ağustos 2020 tarihinde gözaltına alınan İbrahim Çiçek, aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

Mülkiye Esmez

Mardin'in Derik ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Mülkiye Esmez hakkında Mardin Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

Tutuklu yargılanan Mülkiye Esmez duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme gizli tanıkların mahkeme huzurunda dinlenmesi için müzekkere yazılmasına ve Mülkiye Esmez'in tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi.

5 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Mülkiye Esmez'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 21 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın görülmesine 25 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Tutuklu yargılanan Mülkiye Esmez duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Mülkiye Esmez'in tahliyesine karar vererek duruşmayı 12 Kasım 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılında devam edilmektedir.

Mülkiye Esmez 16 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve 26 Kasım 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Derik Belediyesi'ne 16 Kasım 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atanmıştı.

Recep Gürkan

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan hakkında 15 Temmuz 2015 tarihinde yapılan darbe girişimi sırasında gittiği bir yerde söylediği iddia edilen sözler gerekçe gösterilerek Edirne 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 12 Mart 2021 tarihine erteledi.

Davanın 12 Mart 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 'suçu ve suçluyu övme' suçundan Recep Gürkan'ı 2 ay 15 gün hapis cezasıyla cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Nilüfer Elik Yılmaz, Gülistan Öncü

Kayyım atanan Mardin'in Kızıltepe ve Savur ilçelerinin HDP'li Belediye Eş Bakanları Nilüfer Elik Yılmaz ve Gülistan Öncü hakkında Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

Nilüfer Elik Yılmaz ve Gülistan Öncü duruşmaya tutuldukları cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldılar. Savunmaların ardından mahkeme 2 kişinin tutukluluk hallerinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. 1 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme 2 kişinin tahliyesine karar vererek duruşmayı 22 Haziran 2021 tarihine erteledi.

22 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Nilüfer Elik Yılmaz ve Gülistan Öncü hakkındaki adli kontrol şartını kaldırarak duruşmayı 4 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Avukatların gizli ve açık tanıkların duruşmada dinlenmesi yönündeki taleplerini reddeden mahkeme duruşmayı 1 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Gülistan Öncü 15 Kasım 2020 tarihinde gözaltına alınmış, 26 Kasım 2019 tarihinde tutuklanmıştı. 12 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınan Nilüfer Elik Yılmaz ise 15 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Belediye eş başkanları davanın 1 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Kızıltepe Belediyesi'ne 4 Kasım 2019 tarihinde, Savur Belediyesi'ne ise 16 Kasım 2019 tarihinde kayyım atanmıştı.

Ahmet Kaya

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinin görevden alınan HDP'li Belediye Eş Başkanı Ahmet Kaya hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ocak 2021 tarihinde başlandı.

Davanın 30 Mart 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Ahmet Kaya'nın beraatına hükmetti.

Burhanettin Şahin

Kayyım atanan Erzurum'un Karayazı ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Burhanettin Şahin'in de aralarında olduğu 7'si tutuklu 9 kişi hakkında Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ocak 2021 tarihinde başlandı.

Savunmalarına ardından mahkeme 2 kişinin (Adil Bingöl ve Fesih Polat), aralarında Burhanettin Şahin'in de olduğu 5 kişinin tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 7 Nisan 2021 tarihine erteledi. Davanın 5 Temmuz 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Burhanettin Şahin'i Mahkeme, 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

31 Ağustos 2020 tarihinde gözaltına alınan Burhanettin Şahin 3 Eylül 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Naşide Toprak

Yerine kayyım atanan Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Naşide Toprak hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ocak 2021 tarihinde başlandı.

Davanın sonraki duruşmaları 30 Mart, 7 Eylül ve 7 Aralık 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Naşide Toprak 23 Mart 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınarak yerine ilçe kaymakamı kayyım olarak atanmıştı.

Hatice Çevik

Yerine kayyım atanan, Urfa'nın Suruç ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Hatice Çevik hakkında Urfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Hatice Çevik'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 13 Nisan 2021 tarihine erteledi. Davanın bir sonraki duruşması ertelendi.

Hatice Çevik 15 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınmış, 20 Kasım 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmış ve yargılandığı davanın 23 Haziran 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Suruç Belediyesi'ne 16 Kasım 2019 tarihinde Suruç Kaymakamı İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atanmıştı.

Rıdvan Karakayalı

7 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, yaptığı bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek açılan davada İzmir'in Kemalpaşa ilçesinin CHP'li Belediye Başkanı Rıdvan Karakayalı'nın 'halkın bir kesiminin benimsediği dini değer-

leri alenen aşağılama' suçundan 7 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı öğrenildi.

Dilek Hatipoğlu, Nurullah Çiftçi

Hakkari Belediyesi eski Eş Başkanları Dilek Hatipoğlu ve Nurullah Çiftçi ile dönemin belediye meclisi üyesi 24 kişi hakkında 'eş başkanlık sistemi' gerekçe gösterilerek Hakkari 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 19 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 26 kişinin 'görevi kötüye kullanma' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Duruşmaya katılan Belediye Eş Başkanı Dilek Hatipoğlu'nun yüzünde, sevk edildiği Van T Tipi Cezaevi girişinde maruz kaldığı işkence ve diğer kötü muameleden kaynaklı morluklar olduğu öğrenildi. Mahkeme, maruz kaldığı işkence ve kötü muamele nedeniyle sağlık durumunun iyi olmadığını belirten Dilek Hatipoğlu'nun süre talebini kabul ederek duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Dilek Hatipoğlu'nu 'zimmet' suçundan 2 yıl 2 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme diğer belediye eş başkanı Nurullah Çiftçi'yi 'kamu görevini usulsüz üstlenme' ve 'görevi kötüye kullanma' suçundan 5.500 TL para cezası ile cezalandırdı. Mahkeme diğer belediye meclisi üyelerini de 'görevi kötüye kullanma' suçundan para cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Filiz Buluttekin

Diyarbakır'ın Sur ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Filiz Buluttekin hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Şubat 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Filiz Buluttekin'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

20 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınan ve 23 Aralık 2019 tarihinde tutuklanan Filiz Buluttekin yargılandığı davanın 17 Haziran 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Sur ilçesi Kaymakamı Abdullah Çiftçi İçişleri Bakanlığı tarafından 22 Aralık 2019 tarihinde Sur Belediyesi'ne kayyum olarak atanmıştı.

Bayram Çiçek

Van'ın Erciş ilçesinin Belediye Eş Başkanı Bayram Çiçek ile Belediye Meclisi üyeleri Erhan Akbaş, Abdülkerim Akbaş hakkında Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme 'örgüte bilerek isteyerek yardım etmek' suçundan Bayram Çiçek ve Abdulkerim Akbaş'ı ayrı ayrı 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı; Erhan Akbaş'ın ise beraatına karar verdi.

Belgin Diken

Kayyım atanan Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinin HDP'den seçilen Belediye Eş Başkanı Belgin Diken hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 24 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

Tanık ifadelerinin ardından mahkeme, Belgin Diken hakkındaki yurtdışı yasağının kaldırılması talebini reddederek duruşmayı erteledi.

Belgin Diken 23 Mart 2020 tarihinde gözaltına alınmış ve 24 Mart 2020 tarihinde ev hapsi tedbiri ile serbest bırakılmıştı. Yenişehir Belediyesi'ne 13 Kasım 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmıştı.

Remziye Yaşar

Yerine kayyım atanan Hakkari'nin Yüksekova ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Remziye Yaşar hakkında Hakkari 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan görülmesine 26 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

Remziye Yaşar duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Remziye Yaşar'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 19 Mart 2021 tarihine erteledi. Remziye Yaşar duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Remziye Yaşar'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 12 Nisan 2021 tarihine erteledi. Davanın bir sonraki duruşmaları 7 Haziran ve 3 Eylül 2021 tarihlerinde görüldü.

Remziye Yaşar'ın yanı sıra aralarında HDP ve DBP yöneticilerinin de olduğu 30 kişi hakkındaki davanın karar duruşması 1 Ekim 2021 tarihinde görüldü.

HDP heyetinin, gazetecilerin ve İHD Hakkari Şube Eş Başkanı'nın duruşmayı izlemesine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Remziye Yaşar, Abdulvahit Şahinoğlu ile Mehmet Çapraz'ı ayrı ayrı 17 yıl 6 ay;

27 kişiyi ise ayrı ayrı 8 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca Remziye Yaşar'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

Remziye Yaşar 15 Ekim 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve 17 Ekim 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Yüksekova Belediyesi'ne 18 Ekim 2019 tarihinde kayyım atanmıştı.

Fatma Arşimet

Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinin DBP'li eski Belediye Eş Balkanı Fatma Arşimet hakkında Antalya 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Savunmaların ardından mahkeme Fatma Arşimet'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İrfan Sarı

Van Bölge Adliye Mahkemesi, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinin Belediye Eş Başkanı İrfan Sarı hakkında Hakkari 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 'örgüt üyesi olmak' suçundan verilen beraat kararını 3 Mart 2021 tarihinde bozdu ve İrfan Sarı'nın söz konusu suçtan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetti. Van Bölge Adliye Mahkemesi, 'örgüt propagandası yapmak' suçundan verilen 1 yıl 3 ay hapis cezasını ise onadı. Buna göre İrfan Sarı toplam 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmış oldu.

İrfan Sarı 15 Ekim 2019 tarihinde gözaltına alınmış, 17 Ekim 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafında tutuklanmış ve davanın 9 Mart 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Yüksekova Belediyesi'ne 18 Ekim 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atanmıştı.

Ülkü Karaaslan

Yerine kayyım atanan Muş'un Varto ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Ülkü Karaaslan hakkında Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 10 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Savunmaların ardından mahkeme Ülkü Karaaslan'ı 'zincirleme şekilde örgüt propagandası yapma' suçundan 2 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Ülkü Karaaslan 17 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınmış, 18 Aralık 2019 tarihinde tutuklanmış ve davanın 20 Ağustos 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Varto Belediyesi'ne 18 Aralık 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından İlçe Kaymakamı kayyım olarak atanmıştı.

Yılmaz Şalan, Leyla Balkan

Van'ın Muradiye ilçesinin yerlerine kayyım atanan Belediye Eş Başkanları Yılmaz Şalan ve Leyla Balkan hakkında Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Kasım 2020 tarihinde devam edildi.

Savunmaların ardından mahkeme Yılmaz Şalan hakkındaki ev hapsi tedbirini kaldırarak duruşmayı erteledi.

Yılmaz Şalan ve Leyla Balkan 6 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınmış, Yılmaz Şalan 9 Aralık 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmış, davanın 23 Kasım 2020 tarihinde görülen duruşmasında ev hapsi tedbiri ile tahliye edilmişti. Leyla Balkan ise adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Muradiye Belediyesi'ne 7 Aralık 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmıştı.

Yıldız Çetin

Yerine kayyım atanmış olan, Van'ın Erciş ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Yıldız Çetin hakkında Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Yıldız Çetin duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Yıldız Çetin'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Davanın 15 Nisan 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Yıldız Çetin'İ 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve Yıldız Çetin'in tahliyesine karar verdi.

Yıldız Çetin 15 Ekim 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve 22 Ekim 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Erciş Belediyesi'ne 22 Ekim 2019 tarihinde kayyım atanmıştı.

Adnan Topçu

Muş'un Bulanık ilçesinin yerine kayyım atanan HDP'li Belediye Eş Başkanı Adnan Topçu hakkında Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Adnan Topçu'yu 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün ve 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 3 ay olmak üzere toplam 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

17 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınan, ardından görevden alınarak yerine kayyum atanan Adnan Topçu, 19 Aralık 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmış ve davanın 23 Aralık 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. Bulanık Belediyesi'ne 18 Aralık 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmıştı.

Ekrem İmamoğlu

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında Ordu eski valisine hakaret ettiği iddiasıyla Ordu 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ekrem İmamoğlu'nu 7.080 TL para cezası ile cezalandırdı.

Ekrem İmamoğlu

4 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından HDP'li belediye başkanlarını ziyaret etmek suretiyle 'suçluyu övdüğü', Fatih Sultan Mehmet Türbesi'nde 'elleri arkasında bağlı bir şekilde gezmek' suretiyle saygısızlık yaptığı iddialarıyla inceleme başlatıldığı öğrenildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı yaptığı açıklamada şunları belirtti: "elektronik posta adresleri ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden ulaşan İmamoğlu'nun 'türbe ziyareti sırasında saygısızlık yaptığına' ve 'HDP belediye başkanlarını ziyaret ederek görevini kötüye kullandığına' yönelik ihbarlar kayda alındı (…) Akabinde ilgilinin kamu görevlisi olması nedeniyle yasal zorunluluk gereğince İçişleri Bakanlığından soruşturma açılması için izin istenmiştir."

İçişleri Bakanlığı ise şunları ifade etti: "Bakanlığımızca yapılan işlem bir soruşturma olmayıp, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebi üzerine başlatılmış bir ön inceleme niteliğindedir. Ön inceleme ise 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun gereğince yürütülmekte ve iddianın savcılıkça soruşturulmasını gerektirecek nitelikte olup olmadığını ortaya koymayı amaçlamaktadır."

Ekrem İmamoğlu

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında yaptığı bir açıklamada Yüksek Seçim Kurulu (YSK) üyelerine hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Anadolu 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Ekrem İmamoğlu mazeret bildirerek duruşmaya katıltmadı. Mahkeme duruşmayı Ocak 2022'ye erteledi.

Gülistan Ensarioğlu

Yerine kayyım atanmış olan, Diyarbakır'ın Eğil ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Gülistan Ensarioğlu hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 24 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Duruşmada esas hakkında mütalaasını sunan savcılığın, Demokratik Toplum Kongresi (DTK) içindeki faaliyetlerini gerekçe göstererek Gülistan Ensarioğlu'nun 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 aydan 15 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 28 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 2 Temmuz 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Gülistan Ensarioğlu'nu 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Gülistan Ensarioğlu 30 Eylül 2020 tarihinde DTK'ye yönelik bir soruşturma kapsamında gözaltına alınmıştı. Eğil Belediyesi'ne 23 Mart 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmıştı.

Semih Şahin

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 25 Mart 2021 tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, Bilecik Belediyesi tarafından kentteki panolara asılan "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" başlıklı afişlerin, "…okulda öğretmenin, karakolda polisin (…) şiddetinden korur" ifadeleri gerekçesiyle, yapılan suç duyurusu sonucu kaldırıldığını ve Belediye Başkanı Semih Şahin hakkında soruşturma başlatıldığını duyurdu.

Yaşar Akkuş

Iğdır'ın HDP'li Belediye Eş Başkanı Yaşar Akkuş hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Iğdır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Mayıs 2021 tarihinde devam edildi.

Yaşar Akkuş duruşmaya tutulduğu Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Yaşar Akkuş'u 'örgüt üyesi olma' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

15 Mayıs 2020 tarihinde gözaltına alınan Yaşar Akkuş, 18 Mayıs 2020 tarihinde tutuklanmıştı. 15 Mayıs 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı Iğdır Belediyesi'ne kayyım atamıştı.

Cemal Özdemir

Diyarbakır'ın Sur ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Cemal Özdemir hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Mayıs 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede katıldığı 22 etkinlik ve hakkındaki gizlik tanık ifadesi, 3 sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Cemal Özdemir'in 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak', 'tehlikeli maddeleri izinsiz olarak bulundurmak', 'nitelik bakımından vahim olan silah veya mermileri satın almak, taşımak ve bulundurmak' suçlarından 17 yıl 6 aydan 36 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme Cemal Özdemir'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Cemal Özdemir 20 Aralık 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve 23 Aralık 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Sur Belediyesi'ne 21 Aralık 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atanmıştı.

Mehmet Ali Bul

Tunceli eski Belediye Eş Başkanı Mehmet Ali Bul hakkında "eş başkanlık" sıfatını kullanmak suretiyle 'görevini kötüye kullandığı' iddiasıyla Tunceli 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Eylül 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme, eş başkanlık sıfatının kullanılması sonucu kamu zararı oluşmadığı gerekçesiyle Mehmet Ali Bul'un beraatına karar verdi.

Selçuk Mızraklı

Yerine kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı hakkında Ankara 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 29 Eylül 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede Selçuk Mızraklı'nın katıldığı eylem ve etkinlikler ile sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Selçuk Mızraklı duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Selçuk Mızraklı'nın beraatına karar verdi.

Nevriye Çur

Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinin Belediye Eş Başkanı Nevriye Çur hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 6 Ekim 2021 tarihinde görüldü.

Savunmaların ardından mahkeme Nevriye Çur'u 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Adalet Fidan, Süleyman Şavluk

Şırnak'ın Silopi ilçesinin Belediye Eş Başkanları Adalet Fidan ve Süleyman Şavluk hakkında Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Aralık 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 2 Belediye Eş Başkanı'nın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 14 Mart 2022 tarihine erteledi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hakkında İçişleri Bakanlığı İncelemesi

26 Aralık 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada "İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), bağlı kuruluşları ve şirketlerinde işbaşı yaptırılan personelden bazılarının terör örgütleriyle iltisaklı/irtibatlı olduğu yönünde ihbar, şikayet ve elde edilen tespitler üzerine, konunun tüm yönleriyle soruşturulması için Bakanlığımızca özel teftiş başlatılmıştır" denildi.

4.3.3. Siyasi Partilerin Üye ve Yöneticilerinin Yargılandığı Davalar

Siyasi partilerin üye ve yöneticisi olan 404 kişi hakkında açılan 66 davanın görülmesine 2021 yılı içinde devam edildi. Sonuçlanan davalarda 30 kişi beraat ederken 40 kişi toplam 223 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca en az 30 kişi hakkında soruşturma başlatıldı.

CHP İstanbul İl Başkanı'nın Yargılandığı Dava

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun'un evinin fotoğrafının çekilmesi ile ilgili İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 5 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Anadolu 13. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İddianamede Canan Kaftancıoğlu'nun 'suç işlemeye tahrik', 'suçu ve suçluyu övme' suçlarından 9 aydan 10 yıl 6 aya kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Bu soruşturma ile ilgili olarak 29 Eylül 2020 tarihinde Başsavcılık takipsizlik kararı vermişti. Bu karar, yapılan itiraz üzerine Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği tarafından 23 Kasım 2020 tarihinde kaldırılmıştı.

Davanın görülmesine 21 Mayıs 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Canan Kaftancıoğlu'nun 'suç işlemeye tahrik', 'suçu ve suçluyu övme' suçlarından 9 aydan 10 yıl 6 aya kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmaya katılmayan Canan Kaftancıoğlu hakkında zorla getirme kararı çıkarılmasına karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Davanın görülmesine 20 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 24 Aralık 2021 tarihine erteledi.

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun'un evinin fotoğrafının çekilmesi ile ilgili İstanbul Anadolu 55. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Ekim 2021 tarihinde devam edildi.

Savunmaların ardından mahkeme dava dosyasının aynı olayla ilgili İstanbul Anadolu 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava ile birleştirilmesi için yazılan müzekkerenin yanıtının beklenmesine karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Antep'te Yargılanan Siyasi Parti Üyeleri

Aralarında HDP, SYKP, İHD, 78'liler Derneği, Barış Anneleri Meclisi üye ve yöneticileri ile belediye meclis üyelerinin, avukatların olduğu 18'i tutuklu 29 kişi hakkında Antep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması 4 ile 6 Ocak 2021 tarihleri arasında görüldü. İddianamede bu kişilerin parti ve dernek faaliyetleri gerekçe gösterilerek 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmaları istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme 11 kişinin (Abdullah Acar, Avukat Adnan Erol, Ali Şimşek, Cüneyt Kaya, Ömer Sungur, Sevinç Selçuk, Songül Koçdağ, Recai Yılmaz, Enver Özmen, İbrahim Dağ ve Remziye Kuş) tahliyesine, 7 kişinin (Remziye Erden, Musa Aydın, Bahri Yarış, Hasan Saran, Mehmet Avşar, Hurşit Besle ve İsa Aslan) tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 19 Şubat 2021 tahine erteledi.

Davanın görülmesine 17 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme 7 kişinin (Remziye Erden, Musa Aydın, Bahri Yarış, Hasan Saran, Mehmet Avşar, Hurşit Besle ve İsa Aslan) tahliyesine karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

14 Temmuz 2020 tarihinde gözaltına alınan 29 kişi kişiden 18'i 16 Temmuz 2020 ve takip eden tarihlerde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Davanın 4 ile 6 Ocak 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında 11 kişi (Abdullah Acar, Avukat Adnan Erol, Ali Şimşek, Cüneyt Kaya, Ömer Sungur, Sevinç Selçuk, Songül Koçdağ, Recai Yılmaz, Enver Özmen, İbrahim Dağ ve Remziye Kuş) tahliye edilmişti. 16 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme 10 kişinin (Duri Kaygusuz, Mehmet Özkan, İsmail Berkpınar, Müslüm Kılıç, Güler Erat, Abdullah İnce, Azime Balli, Cumali Taşçı, Selman Tutumlu ve Musa Aydın) tutukluluğunun devamına karar vermişti. 6 kişi davanın 19 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Kobanê Davası

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Kobanê soruşturması" kapsamında aralarında HDP eski Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ, Kars Belediye Eş Başkanları Şevin Alaca ve Ayhan Bilgen ile HDP yöneticilerinin de olduğu 27'si tutuklu 108 kişi hakkında hazırlanan iddianame 7 Ocak 2021 tarihinde Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın görülmesine 26 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Duruşmadan önce HDP Eş Genel Başkanları'nın da aralarında olduğu grup tarafından yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi. Duruşma salonunda avukatlara ayrılan bölümün bir kısmına çevik kuvvet polislerinin oturtulduğu, 100 avukatın yer olmadığı gerekçesiyle duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi. Tutuklu siyasetçilerden Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, Ali Ürküt, Cihan Erdal, Nazmi Gür, Ayhan Bilgen, Emine Ayna, Sebahat Tuncel duruşmaya SEGBİS

aracılığıyla katıldı. Diğer tutuklu siyasetçiler duruşmada hazır bulundu. Mahkeme başkanının Covid-19 salgını nedeniyle 100 avukatın duruşma salonuna alınmayacağını belirtmesi üzerine avukatlar ile mahkeme heyeti arasında tartışma çıktı ve avukatlar duruşma salonunu terk etti. Avukatların duruşma salonunu terk etmesi üzerine yargılanan siyasetçiler kimlik tespiti ile ilgili sorulara yanıt vermedi. Reddi hakim talebinde bulunan siyasetçi ve avukatların taleplerini reddeden mahkeme heyeti, duruşmayı 3 Mayıs 2021 tarihine erteledi. Aralarında HDP eski Eş Genel Başkanları Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş'ın da olduğu 28'i tutuklu 108 HDP üye ve yöneticisi hakkında Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 3 Mayıs 2021 tarihinde görülecek duruşması, Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemler gerekçe gösterilerek 29 Nisan 2021 tarihinde 18 Mayıs 2021 tarihine erteledi. Mahkeme ayrıca tutuklu 28 kişinin bu hallerinin devamına karar verdi.

Davanın sonraki duruşmaları 18 Mayıs ile 21 Mayıs 2021 tarihleri arasında görüldü. Mahkeme 28 kişinin tutukluluk hallerinin devamına, reddi hakim talebinin reddine karar vererek duruşmayı 14 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın 14 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında avukatların yaptığı reddi hakim talebine ilişkin bir üst mahkemeye yapılan başvurunun reddedildiği öğrenildi. Duruşma sırasında mahkeme başkanının savunma yapan avukatların sözünü kestiği ve söz almak isteyen avukatlar olmasına rağmen savcıdan avukatların kimi taleplerine ilişkin mütalaasını istediği bildirildi.

Davanın 15 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme, savunmaların ardından 4 kişinin (Ayhan Bilgen, Berfin Özgü Köse, Can Memiş ve Cihan Erdal) adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi.

25 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme, davanın 15 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmasında 4 kişinin tahliyesine ilişkin savcılığın yaptığı itirazını reddetti ve bu talebe ilişkin dosyayı bir üst mahkemeye gönderdi. Savunmaların ardından mahkeme Zeki Çelik, İbrahim Binici, Emine Ayna, Emine Beyza Üstün'ün tahliyesine, Sırrı Süreyya Önder hakkındaki adli kontrol şartı ile Gülser Yıldırım hakkındaki ev hapis tedbirinin kaldırılması karar verdi ve duruşmayı 20 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın görülmesine 20 Eylül ile 23 Eylül 2021 tarihleri arasında devam edildi. 20 Eylül 2021 tarihindeki duruşmaya gazetecilerin ve izleyicilerin polis tarafından alınmadığı öğrenildi.

21 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşma, mahkeme başkanı hakimin Covid-19 temaslı olması nedeniyle 23 Eylül 2021 tarihine erteledi.

23 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme tahliye taleplerini reddederek duruşmayı 18 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Davanın görülmesine 18 Ekim ile 27 Ekim 2021 tarihleri arasında devam edildi. Sincan Cezaevi'nde tutulan siyasetçiler mahkemede hazır edilirken, başka cezaevlerinde tutulan siyasetçiler ise duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı.

Mahkeme Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin HDP Eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ile ilgili kararının mevcut dava dosyası ile ilişkisi olmadığını belirtti. Mahkeme ayrıca Aysel Tuğluk'un sağlık durumu ile ilgili Adli Tıp Kurumu'ndan rapor alınması için müzekkere yazılmasına ve 21 siyasetçinin tutukluluk hallerinin devamına karar vererek duruşmayı 8 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Davanın görülmesine 8-11 Kasım 2021 tarihleri arasında devam edildi.

8 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme başkanının Hakim ve Savcılar Kurulu (HSK) kararıyla görevden alındığı ve yerine Ankara 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görevli bir hakimin atandığı öğrenildi.

11 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmaya tutuklu siyasetçiler ile avukatlar katılmadı. Savcı, duruşmaya katılmayan avukatların mazeretlerinin kabul edilmemesini ve haklarında 'görevi kötüye kullanma' iddiasıyla suç duyurusunda bulunulmasını talep etti.

Mahkeme, avukatların 2 hafta boyunca duruşmaların görülmesi, sonra 1 hafta ara verilmesi ve daha sonra 2 hafta boyunca yine duruşmaların görülmesi şeklindeki duruşma periyoduna ilişkin itirazlarının reddine, 21 siyasetçinin tutukluluk hallerini devamına karar verdi ve duruşmayı 29 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Davanın 29 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme heyetinde bulunan bir hakimin görevden alınarak yerine başka bir hakim görev-

lendirildiği öğrenildi. Yargılanan siyasetçiler ve avukatlar adil yargılama hakkı ve savunma koşullarının olmadığını belirterek duruşmalara katılmayacaklarını açıkladılar.

Yargılanan siyasetçiler ve avukatları takip eden günlerde yapılan duruşmalara katılmadılar. Mahkeme bu yönde sunulan dilekçelerin sağlık ile ilgili olanlar dışında tümünün reddine karar verdi.

Davanın 7 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasını takip etmek isteyen gazetecilerin turkuaz renkte basın kartları olmadıkları gerekçesiyle duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi.

Davanın 10 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında ise gazetecilerin telefonlarını ve bilgisayarlarını bıraktıktan sonra izleyici olarak duruşma salonuna alındıkları öğrenildi. Siyasetçiler ile avukatlarının duruşmaya gelmemeleri hâlinde duruşmalara katılma hakkından feragat ettikleri değerlendirilerek müşteki beyanlarının alınması ve delil inceleme aşamasına geçileceğine hükmeden mahkeme, 21 siyasetçinin tutukluluk hallerini devamına karar verdi ve duruşmayı 20 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasında görülmek üzere erteledi.

Davanın 24 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkemenin avukatların mikrofonunu kapattığı ve sözlerini tutanağa geçirmediği öğrenildi.

Davanın 27 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme avukatların Deniz Poyraz'ın HDP İzmir il binasına yönelik saldırıda yaşamını yitirmesiyle ilgili açılan davaya katılmak için sundukları mazeret dilekçelerini kabul etmedi.

Davanın 30 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme tutuklu kişilerin bu hallerinin devamına karar verdi ve duruşmayı 31 Ocak 2022 tarihine erteledi. Mahkeme ayrıca dava periyodunu 2 hafta duruşma 2 hafta ara şeklinde yeniden düzenledi.

Edirne'de gözaltına alınan Zeynep Karaman'ın mahkemenin 28 Aralık 2021 tarihli kararı ile tutuklanması ile davadaki tutuklu sayısı 22'ye yükseldi.

Adana'da Yargılanan HDP Üyeleri

2'si tutuklu olmak üzere HDP Gençlik Meclisi'nin 7 üyesi (tutuklu yargılanan İbrahim Önen ve Hasan Arslan ile Ferhat Kalkan, Ferhat Sezgin, Muhammed Seyit Barış, Gaffar Meşe ve Serdal Arslan) hakkında Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme 2 tutuklu sanığın tahliyesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticileri

HDP Diyarbakır İl Eş Başkanları Zeyyat Ceyhan ve Hülya Alökmen Uyanık hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 12 Ocak 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Zeyyat Ceylan ve Hülya Alökmen Uyanık'ın siyasi faaliyetleri, katıldıkları eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek 'örgüt üyesi olma' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir. Zeyyat Ceylan ve Hülya Alökmen Uyanık duruşmaya tutuldukları cezaevlerinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Zeyyat Ceylan ve Hülya Alökmen Uyanık'ın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. 23 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Zeyyat Ceylan ve Hülya Alökmen Uyanık'ın tahliyesine karar vererek duruşmayı erteledi. Davanın görülmesine 9 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 20 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Hülya Alökmen Uyanık ve Zeyyat Ceylan HDP Diyarbakır il binasına 22 Ekim 2020 tarihinde yapılan polis baskının ardından gözaltına alınmış, 30 Ekim 2020 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmış ve davanın 23 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Bursa'da Yargılanan HDP Yöneticisi

Gazeteci Emrah Çaçan ile HDP Bursa İl Eş Başkanı Aynur Yılmaz'ın da aralarında olduğu 7 kişi hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek açılan davanın karar duruşması 19 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 kişiyi (Davut Toktaş) 3 yıl 2 ay, 1 kişiyi (Resul Baykara) 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Emrah Çaçan, Aynur Yılmaz ve diğer 3 kişinin ise beraatına karar verdi.

Diyarbakır'da Yargılanan DBP Yöneticileri

DBP eski Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan ile DBP Parti Meclisi eski üyesi Harika Peker hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam

edildi. Mahkeme savunmaların ardından duruşmayı erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Üyesi

HDP basın çalışanı Vedat Dağ hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Vedat Dağ'ın 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Duruşmada Vedat Dağ ile tartışan HDP Diyarbakır il binası önünde oturma eylemi yapan Celil Begdaş isimli bir kişinin davaya müşteki olma talebinin kabul edildiği öğrenildi. Daha sonraki duruşmalar 28 Nisan ve 15 Aralık 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Van'da Yargılanan HDP Üyeleri

Van'ın Tuşba ilçesinin HDP'li Belediye Meclisi üyesi Berken Kızılkaraboğa, Star Kadın Derneği Başkanı Serap Güvenç, HDP Van İl Eş Başkanı Handan Karakoyun ile TJA aktivisti 3 kişi hakkında Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 1 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 18 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın sonraki duruşmaları 19 Ekim ve 1 Aralık 2021 tarihlerinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. 1 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınan 15 kişiden 2'si tutuklanmış, 13 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Soruşturma dosyası ayrılan 6 kişi hakkında söz konusu dava açılmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan DBP Yöneticisi

DBP Diyarbakır eski İl Eş Başkanı Garip Kandemir hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Garip Kandemir'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İYİ Parti Genel Başkanı Hakkında Açılan Dava

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, yaptığı bir açıklamada Yüksek Seçim Kurulu (YSK) üyelerine hakaret ettiği iddiasıyla Antalya 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava kapsamında 5 Şubat 2021 tarihinde Ankara 50. Asliye Ceza Mahkemesi'nde talimatla ifade verdi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Bağlar İlçe eski Eş Başkanı Arzu Karaman hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 10 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Arzu Karaman'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyeleri

ESP ve SGDF üyeleri İlke Başak Baydar, Ezgi Bedel ve Özgür Bedel hakkında İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme İlke Başak Baydar, Ezgi Bedel ve Özgür Bedel'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyeleri

ESP ve SGDF üyeleri Zekeriya Aykut Kamap ve Alper Kaba hakkında İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme Zekeriya Aykut Kamap ve Alper Kaba'nın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyesi

ESP üyesi Volkan Uyar hakkında İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Volkan Uyar'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyeleri

Aralarında Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatları Sezin Uçar, Özlem Gümüştaş, Gülhan Kaya ve Ali Haydar Doğan, Etkin Haber Ajansı (ETHA) haber müdürü İsminaz Temel ile muhabir Havva Cuştan'ın ve ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi üye ve yöneticilerinin olduğu 23 kişi hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme, sanıklar ile ilgili adli kontrol şartının kaldırılması talebini reddetti ve duruşmayı ertelendi.

Aydın'da Yargılanan CHP Yöneticisi

CHP Aydın Kadın Kolları Başkanı Ayşe Özdemir hakkında partisinin 9 Şubat 2019 tarihinde düzenlenen il kongresinde, kadına yönelik şiddeti pro-

testo etmek için yapılan Las Tesis dansının sözleri gerekçe gösterilerek Aydın 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan Ayşe Özdemir'i 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

İstanbul'da Yargılanan ESP Yöneticisi

ESP Parti Meclisi üyesi Uğur Ok hakkında İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Şubat 2021 tarihinde başlandı. SEGBİS arızası nedeniyle Uğur Ok duruşmaya katılmadı. Mahkeme savunmanın ardından Uğur Ok'un tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 10 Mart 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 21 Eylül 2021 tarihinde görüldü ve ertelendi. Uğur Ok 21 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Kocaeli'de Yargılanan HDP Üyeleri

Aralarında HDP Kocaeli il eş başkanlarının da olduğu 6'sı tutuklu 27 kişi hakkında Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan HDP Parti Meclisi üyesi Mehmet Alçınkaya, Gebze İlçe Eş Başkanı Ebubekir Çoban, parti üyesi Damla Bağcı ile CHP'li Belediye Meclisi üyesi Osman Kurum'u ayrı ayrı 7 yıl 6 ay; Mehmet Karasalan ve Kudbeddin Güneşsu'yu ayrı ayrı 6 yıl 10 ay 15 gün; HDP İl Eş Başkanı Leyla Aygün ve Emine Karaaslan'ı ayrı ayrı 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme tutuklu sanıkların (Damla Bağcı, Mehmet Alçınkaya, Mehmet Karaaslan, Ebubekir Çoban, Osman Kurum, Kutbeddin Güneşsu) bu hallerinin devamına hükmetti. 19 kişi ise beraat etti. Davanın 8 Temmuz 2020 tarihinde görülen ilk duruşmasında mahkeme 8 kişinin (HDP Kocaeli İl Eş Başkanı Leyla Aygün, HDP Parti Meclisi üyesi Engin Güleser, HDP Gebze İlçe Eş Başkanı Meryem Uslu, HDP Darıca İlçe eski Eş Başkanı Kudret Davutoğlu, HDP üyeleri Emine Karaaslan, Mekiye Aydın, Necla Erdoğan ve Hasret Erdem) tahliyesine karar vermişti.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Kayapınar eski İlçe Eş Başkanı Besile Narin hakkında Rosa Kadın Derneği'ne yönelik soruşturma kapsamında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Besile Narin'in beraatına karar verdi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Diyarbakır il yöneticisi Mehmet Sayit Demir hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Sayit Demir'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay ve '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet' suçundan 5 ay olmak üzere toplam 6 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Sur İlçe Eş Başkanı Hatun Yıldız hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hatun Yıldız'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Hatun Yıldız boşanma aşamasındaki eşinin verdiği ifade sonrası gözaltına alınmış, 25 Temmuz 2020 tarihinde tutuklanmış ve davanın 13 Ekim 2020 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Erzurum'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Karayazı İlçe Eş Başkanı Dinçer Polat hakkında Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 10 Mart 2021 tarihinde görüldü. Dinçer Polat duruşmaya tutulduğu cezaevinden katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Dinçer Polat'ı 'örgüte yardım etmek' suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükümle birlikte Dinçer Polat'ın tahliyesine karar verdi.

Mardin'de Yargılanan HDP Yöneticileri

HDP Mardin İl Eş Başkanı Perihan Ağaoğlu ve HDP Mardin eski İl Eş Başkanı Musa Alkan hakkında Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Mart 2021 tarihinde başlandı. Perihan Ağaoğlu ve Musa Alkan duruşmaya tutuldukları cezaevlerinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ve tanık ifadesinin ardından mahkeme Perihan Ağaoğlu ve Musa Alkan'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi. Perihan Ağaoğlu ve Musa Alkan 29 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alınmış ve 6 Mart 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Diyarbakır İl yöneticisi Murat Öndeş hak-

kında katıldığı eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Mart 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Murat Öndeş'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Ankara'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP Gençlik Meclisi üyesi Newroz Gülen hakkında Ankara 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Mart 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Newroz Gülen'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Newroz Gülen duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Newroz Gülen'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Ankara'da Yargılanan HDP Eski Sözcüsü

HDP eski sözcüsü Günay Kubilay hakkında Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Mart 2021 tarihinde görüldü. İddianamede Günay Kubilay'ın parti sözcüsü olarak yaptığı konuşmalar nedeniyle 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Günay Kubilay duruşmaya başka bir dava nedeniyle tutuklu bulunduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Günay Kubilay'ın beraatına karar verdi.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyeleri

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Adil Demirci, ESP üyesi Mesut Çeki ve SGDF üye ve yöneticisi 23 kişi hakkında İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 15 Eylül 2021 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan ESP Üyeleri

ESP merkez yürütme kurulu üyesi Çiçek Otlu, ESP Parti Meclisi üyesi Ali Haydar Keleş ile Yücel Karadağ, Özgür Barçın ve Taner Taş hakkında İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Mart 2021 tarihinde başlandı. 5 kişi duruşmaya tutuldukları cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme 5 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 15 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Gelecek Partisi Yöneticisi Hakkında Soruşturma

Gelecek Partisi Eyyübiye İlçe Başkanı Mahmut Demir hakkında AKP'li Urfa Büyükşehir Belediye Başkanı ile ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle suç duyurusunda bulunulduğu ve bu kapsamda Mahmut Demir'in 6 Nisan 2021 tarihinde Urfa İl Emniyet Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Üyesi

HDP Parti Meclisi Üyesi Halide Türkoğlu hakkında KHK ile kapatılan Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği (KURDÎ-DER) ve Özgür Kadın Kongresi'ne (KJA) üye olduğu gerekçesiyle Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Halide Türkoğlu'nu 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Kars'ta Yargılanan HDP Üyeleri

HDP Kars İl Eş Başkanı Cengiz Anlı ile HDP üyeleri İzzet Altığ, Mustafa Yardımcıel, Reis Baykız ve Kaya Naki hakkında Kars 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme 5 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 10 Haziran 2021 tarihine erteledi. 18 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın 21 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Cengiz Anlı'yı 'örgüt üyesi olma' suçundan 12 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan DBP Üyesi

DBP Diyarbakır İl Örgütü basın çalışanı İsmail Bardakçı hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan İsmail Bardakçı'yı 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Üyesi

HDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Hülya Alökmen hakkında, katıldığı eylem ve etkinlikler ile Demokratik Toplum Kongresi delegesi olduğu gerekçesiyle Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Hülya Alökmen'i 10 yıl 6 ay hapis cezası ile ceza-

landırdı. Mahkeme ayrıca Hülya Alökmen hakkında yakalama kararı çıkartı. Hülya Alökmen'in 15 Nisan 2021 tarihinde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

Ağrı'da Yargılanan HDP Üyesi

Gazeteci Aziz Oruç ile HDP Doğubayazıt İlçe Eş Başkanı Abdullah Ekelek'in aralarında olduğu 5 kişi hakkında Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 10 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın 8 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşması 9 Mart 2022 tarihine ertelendi.

Aziz Oruç ile Abdullah Ekelek 11 Aralık 2019 tarihinde Ağrı-Doğubayazıt karayolunda, İkram Müftüoğlu ise aynı tarihte evine yapılan baskında gözaltına alınmıştı. Abdullah Ekelek ve İkram Müftüoğlu 13 Aralık 2019 tarihinde, Aziz Oruç ise 18 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Davanın 21 Temmuz'da görülen ilk duruşmasında Abdullah Ekelek ve İkram Müftüoğlu'nun tahliyesine karar verilmişti. Davanın 9 Kasım 2020 tarihinde görülen duruşmasında ise Aziz Oruç tahliye dilmişti.

Aydın'da Yargılanan DBP Üyeleri

DBP üye ve yöneticisi 16 kişi hakkında Aydın 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 11 kişiyi (Şefik Şengel, Osman Yılmaz, İrfan Soncul, Çetin Turgut, Sinan Bayrak, Fesih Güngör, Sedat İvdil, Şükrü Turgut, Cengiz İvdil, Cevher Üçar ve Kibar Boza) 'örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak', 'örgüt propagandası yapmak', '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet', 'görevli memura görevini yaptırmamak için direnme' suçlarında suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün ile 6 yıl 5 ay 15 gün arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 5 kişinin ise beraatına karar verdi.

Mersin'de Yargılanan HDP Yöneticileri

HDP üye ve yöneticilerinin gözaltına alınmasını protesto etmek için "duran insan" eylemi yaptıkları sırada gözaltına alınan HDP Mersin İl Eş Başkanı Gülbahar Şöfer ve Parti Meclisi üyesi Barış Karabıyık hakkında Mersin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 28 Nisan 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 2 kişinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. 2 kişi hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar veren mahkeme duruşmayı erteledi.

Van'da Yargılanan HDP Üyeleri

HDP Gençlik Meclisi üyesi 7'si tutuklu 20 kişi hakkında Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 30 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme 7 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Osmaniye'de Yargılanan HDP Yöneticileri

HDP Osmaniye İl Eş Başkanları Kadriye Tören ve Ali Coşkun hakkında Osmaniye 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Mayıs 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 2 kişinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Kadriye Tören ve Ali Coşkun duruşmaya tutuldukları cezaevlerinden SEGBİS aracılığıyla katıldılar. Savunmaların ardından mahkeme 2 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 7 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Davanın 18 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 2 kişinin beraatına hükmetti.

Kadriye Tören ve Ali Coşkun, 4 Kasım 2020 tarihinde gözaltına alınmış, 9 Kasım 2020 tarihinde tutuklanmış ve davanın 18 Mayıs 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

HDP Parti Meclisi Üyesinin Yargılandığı Dava

HDP Parti Meclisi üyesi Sıtkı Güngör hakkında İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Sıtkı Güngör'ün tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 7 Ekim 2021 tarihine erteledi.

CHP Eski Genel Başkan Yardımcısının Yargılandığı Dava

CHP eski Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Altıok hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İzmir Urla 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

İstanbul'da ESP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

ESP İstanbul İl Eş Başkanı Ezgi Bahçeci hakkında İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan da-

vanın görülmesine 8 Haziran 2021 tarihinde başlandı. Ezgi Bahçeci duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Mahkeme Ezgi Bahçeci'nin tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi. 6 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Ezgi Bahçeci'nin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Ezgi Bahçeci 14 Ocak'ta İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra tutuklanmıştı.

İzmir'de Doğru Parti Genel Başkanı'nın Yargılandığı Dava

Doğru Parti Genel Başkanı Rıfat Serdaroğlu hakkında yazdığı "Baba, oğul, kutsal damat" başlıklı yazı nedeniyle İzmir Çeşme 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'Cumhurbaşkanı'na ve Devlet Bahçeli'ye hakaret' suçundan Rıfat Serdaroğlu'nu 1 yıl 11 ay 10 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

ESP İzmir İl Başkanı'nın Yargılandığı Dava

ESP İzmir İl Başkanı Kerim Altınmakas hakkında İstanbul Bakırköy 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 29 Haziran 2021 tarihinde devam edildi.

Kerim Altınmakas duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Kerim Altınmakas'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Kerim Altınmakas, 14 Ocak 2021 tarihinde gözaltına alındıktan sonra 18 Ocak 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

ESP Eş Genel Başkan Yardımcısının Yargılandığı Dava

ESP Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 1 Temmuz 2021 tarihinde başlandı. Beycan Taşkıran duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. İddianamede Beycan Taşkıran'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme Beycan Taşkıran'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 18 Kasım 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Mardin'de HDP Üyesinin Yargılandığı Dava

HDP Midyat İlçe eski Eş Başkanı Filiz Işık hakkında Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 6 Temmuz 2021 tarihinde görüldü.

Filiz Işık duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Filiz Işık'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

23 Eylül 2020 tarihinde gözaltına alınan Filiz Işık, 24 Eylül 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

Van'da HDP Üyesinin Yargılandığı Dava

HDP Parti Meclisi üyesi Fırat Keser hakkında Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi.

Fırat Keser duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Fırat Keser'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 10 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Davanın 21 Eylül 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Fırat Keser'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Şırnak'ta HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

HDP Şırnak İl Eş Başkanı Sabuha Akdağ hakkında kadın cinayetleri ile ilgili bir basın açıklaması nedeniyle Silopi Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame Şırnak Silopi 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nce 27 Ağustos 2021 tarihinde kabul edildi.

İddianamede Sabuha Akdağ'ın 'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Davanın ilk duruşması 15 Ekim 2021 tarihinde görülecek.

Diyarbakır'da DBP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

DBP Diyarbakır İl Eş Başkanı Seval Gülmez hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

Seval Gülmez duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Seval Gülmez'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 6 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın 6 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, Seval Gülmez'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 2 Mart 2022 tarihine erteledi. Seval Gülmez 5 Nisan 2021 tarihinde gözaltına alınmış, 12 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmış ve davanın 6 Eylül 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Hakkari'de HDP Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP Merkez İlçe Eş Başkanı Sinem Seven, HDP Hakkari Kadın Meclisi Sözcüsü Zeynep Kaya, HDP Şemdinli İlçe Eş Başkanı Sozdar Atil ve HDP İl eski Eş Başkanı Sipan Turan hakkında katıldıkları eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek hazırlanan iddianame Hakkari 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi.

Davanın ilk duruşması 6 Ekim 2021 tarihinde görüldü. İddianamede 4 kişinin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan yargılanması istenmektedir. Mahkeme ilk duruşmada 4 kişinin de beraatına karar verdi.

Memleket Partisi Genel Başkanı'nın Yargılandığı Dava

Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce hakkında 'kamu görevlisine görevini yaptırmamak için direnme' suçundan İstanbul Silivri 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Eylül 2021 tarihinde görüldü. İstanbul'da Silivri Cezaevi Kampüsü'nde görülen "Ergenekon davaları" adıyla bilinen duruşmalar sırasında 2011 yılında, o dönem CHP Grup Başkanvekili olan Muharrem İnce'nin kendisine müdahale eden görevli subayla tartışması nedeniyle, 2016 yılında dava açılmıştı.

Mahkeme Muharrem İnce'yi 5 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Van'da HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

HDP Demokratik Yerel Yönetimler Kurulu üyesi ve Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivisti Sevil Rojbin Çetin hakkında Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Eylül 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Sevil Rojbin Çetin'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Sevil Rojbin Çetin duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Sevil Rojbin Çetin'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve erteledi.

26 Haziran 2020 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alınan Sevil Rojbin Çetin 7 Temmuz 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

İzmir'de TKP Genel Sekreteri Hakkında Açılan Soruşturma

Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Sekreteri Kemal Okuyan hakkında katılığı bir televizyon programındaki konuşması nedeniyle İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Kemal Okuyan'ın İzmir İl Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Batman'da HDP Yöneticisi Hakkında Açılan Soruşturma

HDP Batman İl Eş Başkanı Ömer Kulpu hakkında katıldığı etkinliklerde kullandığı "Kürdistan" ve "Sayın Öcalan" ifadeleri gerekçe gösterilerek Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'örgüt propagandası yapmak' ve 'suç ve suçluyu övmek' iddialarıyla soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Ömer Kulpu'nun 28 Eylül 2021 tarihinde Batman İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

Hatay'da HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

Hatay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP İskenderun İlçe Eş Başkanı Abdurrahim Şahin hakkında hazırlanan iddianame 1 Ekim 2021 tarihinde Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İddianamede Abdurrahim Şahin'in 7 yıl önce yaptığı bir konuşma gerekçe gösterilerek 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Davanın görülmesine 23 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 14 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Ankara'da CHP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen hakkında Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Ekim 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Gökçe Gökçen'in "21 Soruda FETÖ'nün Siyasi Ayağı" adlı kitapçık gerekçe gösterilerek 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik', 'hakaret', 'iftira' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 24 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Osmaniye'de Yargılanan Kişiler

HDP Osmaniye Merkez İlçe eski Eş Başkanı Sevgül Aydın ile 2 kişi hakkında 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'terörizmin finansmanının önlenmesi hakkındaki kanuna muhalefet' iddiasıyla Osmaniye 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 3 kişinin de beraatına karar verdi.

Gazeteci ile ESP ve SGDF Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Ali Sönmez Kayar, ESP merkez yönetim kurulu üyesi Sıtkı Güngör, KESK üyesi Narin Duru, SGDF merkez yönetim kurulu üyesi Ali Deniz Esen'in de olduğu 9 kişi hakkında İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılan davanın görülmesine 7 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

1 Şubat 2018 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan Sıtkı Güngör, Ali Deniz Esen, Narin Duru, Eren Bulut ve Ali Sönmez Kayar 6 Şubat 2018 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmış ve mahkemenin 31 Ekim 2018 tarihinde görülen duruşmasında adli kontrol şartıyla tahliye edilmişti.

Diyarbakır'da HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

HDP Parti Meclisi üyesi Mehmet Eşref Mamedoğlu hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 18 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mehmet Eşref Mamedoğlu'nu 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da DBP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

DBP Diyarbakır eski İl Eş Başkanı Emine Ruken Akça hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Emine Ruken Akça'yı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Batman'da HDP Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

HDP Batman İl Eş Başkanları Fatma Ablay ile Ömer Kulpu hakkında Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Ekim 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede Batman il binasına "yasadışı poster ve afiş asıldığı" gerekçesiyle 2 kişinin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Duruşmayı takip etmek isteyen HDP yöneticilerinin adliye binasına girmesine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. Mahkeme 2 kişiyi ayrı ayrı 1 yıl 8 ay hapis cezasıyla cezalandırdı ve cezaları erteledi.

Antep'te Siyasi Parti Üye ve Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

Aralarında HDP ve DBP üye ve yöneticilerinin olduğu 90 kişi hakkında Antep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 12 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan HDP Yöneticisi

HDP merkez yürütme kurulu üyesi ve Gençlik Meclisi Eş Sözcüsü Sevim Akdağ hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Sevim Akdağ'ın adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 1 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Sevim Akdağ 1 Kasım 2021 tarihinde adli kontrol şartlarını ihlal ettiği gerekçesiyle Edirne'de tutuklanmıştı.

İstanbul'da HDP Üyesinin Yargılandığı Dava

HDP Gençlik Meclisi üyesi Nurullah Özgün hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Nurullah Özgün duruşmaya Antalya S Tipi Cezaevi'nden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Nurullah Özgün'ün tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Muş'ta HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

HDP Muş eski İl Eş Başkanı Muhlise Karagüzel hakkında Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan Muhlise Karagüzel'i 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Şırnak'ta DTP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

Kapatılan Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) Şırnak İl Başkanı Halil İrmez hakkında Şırnak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Halil İrmez'i 9 yıl hapis cezası ile cezalandırdı ve İrmez'in tutuklanmasına karar verdi. Kararla birlikte duruşmada hazır bulunan Halil İrmez tutuklandı ve cezaevine götürüldü.

Van'da HDP Yöneticisinin Yargılandığı Dava

HDP Van eski il yöneticisi Herdem Acar hakkında Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Aralık 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Herdem Acar'ın 'örgüte yardım ve yataklık etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Herdem Acar duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Herdem Acar'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 13 Ocak 2022 tarihine erteledi. Herdem Acar 8 Eylül 2021 tarihinde gözaltına alınmış ve 14 Eylül 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan DBP Yöneticisi

DBP il yöneticisi Celal Yoldaş hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Aralık 2021 tarihinde görüldü.

Savunmaların ardından mahkeme Celal Yoldaş'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl ve 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 6 ay olmak üzere toplam 10 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Celal Yoldaş, Rosa Kadın Derneği'ne yönelik soruşturma kapsamında 22 Mayıs 2020 tarihinde gözaltına alınmış, 24 Mayıs 2020 tarihinde tutuklanmış ve davanın 2 Aralık 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Hakkında Soruşturma Açılan HDP Yöneticileri

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, HDP merkez yürütme kurulu üyesi 26 kişi hakkında, 24 Nisan 2021 tarihinde yaptıkları açıklamada "Ermeni Soykırımı" ifadesini kullandıkları gerekçesiyle TCK'nın 301. maddesi kapsamında "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama" iddiasıyla soruşturma yürütebilmek için Adalet Bakanlığı'ndan izin istendiği öğrenildi.

CHP Yöneticisi Hakkında Açılan Soruşturma

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında "SaBıKa Holding" broşürü gerekçe gösterilerek soruşturma açıldığı ve Canan Kaftancıoğlu'nun 30 Aralık 2021 tarihinde bu soruşturma kapsamında savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

4.3.4. Hak Savunucuları Hakkında Açılmış Davalar

2021 yılında 7 hak savunucusu hakkında açılmış davalarda, 3 kişi toplam 14 yıl 5 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2 hak savunucusu hakkında soruşturma, 1 hak savunucusu hakkında ise dava açıldı.

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya, imtiyaz sahibi Kemal Sancılı ile İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Eren Keskin hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Şubat 2021 tarihinde görüldü. 9 kişi hakkında açılan davanın 14 Şubat 2020 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 4 kişi yönünden dosyanın ayrılmasına karar vermişti.

Savunmaların ardından mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Eren Keskin, İnan Kızılkaya ve Kemal Sancılı'yı ayrı ayrı 6 yıl 3'er ay hapis; 'örgüt propagandası yapmak' suçundan Zana Kaya'yı ise 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin ile gazeteciler Ahmet Kanbal ve Yağmur Kaya hakkında Jan-

darma Genel Komutanlığı Komutan Yardımcısı Korgeneral Musa Çitil'in şikayeti üzerine 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme' iddiasıyla Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında gazeteci Ahmet Kanbal'ın 21 Haziran 2021 tarihinde Mardin Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

İHD Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Nuray Çevirmen

Aralarında gazeteciler Sibel Hürtaş, Hayri Demir, Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Barış Ceyhan ile İHD MYK üyesi Nuray Çevirmen'in de olduğu 11 kişi hakkında TSK'nin Afrin'e yönelik askeri operasyonu ile ilgili sosyal medya paylaşımları ve yaptıkları haberler gerekçe gösterilerek Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme Hayri Demir ve Sibel Hürtaş yönünden kovuşturmanın durdurulmasına ve Türk Ceza Kanunu'nun 301. Maddesi uyarınca yargılanma için Adalet Bakanlığı'ndan izin istenmesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Bu dava kapsamında tutuklu yargılanan 3 kişi (Barış Ceyhan, Saim Serin ve Lezgin Tekay) davanın 6 Eylül 2018 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti. Mahkeme ayrıca HDP milletvekili Kemal Bülbül'ün dosyasının ayrılmasına karar vermişti.

ÇHD Üyesi Avukatlar

ÇHD Genel Başkanı Avukat Selçuk Kozağaçlı ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi Avukat Barkın Timtik hakkında İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen kararın Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nde bozularak 2 avukat hakkındaki dosyanın İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam etmekte olan başka bir dosya ile birleştirilmesine karar verilmesi üzerine davanın yeniden görülmesine 7 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Selçuk Kozağaçlı ve Barkın Timtik duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme 2 avukatın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 15 Eylül 2021 tarihine erteledi. 17 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Selçuk Kozağaçlı ve Barkın Timtik'in 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılmasını talep etti. Avukatların soruşturmanın genişletilmesini talebini reddeden mahkeme, 2 avukatın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 5 Ocak 2022 tarihine erteledi.

İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi tutuksuz yargılanan Ayşegül Çağatay, Yağmur Ereren, Didem Baydar Ünsal, Yaprak Türkmen'in 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' suçundan ayrı ayrı 3 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına; aynı suçtan Ahmet Mandacı ile Zehra Özdemir'in ayrı ayrı 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına ve haklarına yurtdışı yasağı uygulanmasına karar vermişti. Mahkeme Oya Aslan ile Günay Dağ'ın "firari" olmalarından dolayı savunmalarının alınmamış olması nedeniyle dosyalarının ayrılmasına hükmetmişti. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Özgür Yılmaz ve Ebru Timtik'in 13 yıl 6 ay; Behiç Aşçı ve Şükriye Erden'in 12 yıl; Engin Gökoğlu, Aytaç Ünsal, Süleyman Gökten'in 10 yıl 6 ay; Aycan Çiçek ve Naciye Demir'in 9 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetmişti. Yargıtay 3 avukat (Barkın Timtik, Selçuk Kozağaçlı ve Ezgi Çakır) hakkındaki hükümler hariç olmak üzere verilen cezaları onamıştı. ÇHD ve Halkın Hukuk Bürosu avukatları 8 Kasım 2017 tarihinde gözaltına alınış ve 13 Kasım 2017 tarihinde tutuklanmıştı. Haklarında açılan davanın 14 Eylül 2018 tarihinde görülen duruşmasında 17 avukat hakkında verilen tahliye kararına savcılığın yaptığı itiraz sonucu 6 avukat (Selçuk Kozağaçlı, Ahmet Mandacı, Aytaç Ünsal, Aycan Çiçek, Engin Gökoğlu ve Behiç Aşçı) 16 ve 17 Eylül 2018 tarihlerinde mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de yapılan eyleme yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan insan hakları savunucusu TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar'ın da aralarında olduğu 3 kişi (Aytül Uçar, Emine Akbaba ve İrem Çelikbaş) hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandığı 12 Temmuz 2021 tarihinde öğrenildi. Davanın 18 Kasım 2021 tarihinde görülmesi gereken ilk duruşması duruşma hakiminin izinli olması nedeniyle ileri bir tarihe ertelendi.

İHD Adana Şube Başkanı Yakup Ataş

İnsan Hakları Derneği (İHD) Adana Şubesi Başkanı avukat Yakup Ataş hakkında Ermeni Soykırımı ile ilgili 24 Nisan 2021 tarihinde dernek binasında yapılan açıklama gerekçe gösterilerek soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Yakup Ataş'ın 16 Eylül 2021 tarihinde Adana Adliyesi'nde savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

İHD Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sait Çağlayan

İHD Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sait Çağlayan hakkında Hakkari 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Sait Çağlayan'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

TİHV Kurucular Kurulu üyesi Dr. Mehmet Selim Ölçer

TİHV Kurucular Kurulu üyesi, çeşitli dönemlerde yönetim kurulu üyeliği ve 2000-2003 yılları arasında Genel Sekreterlik görevini üstlenmiş olan Dr. Mehmet Selim Ölçer hakkında, Sarmaşık Yoksullukla Mücadele Derneği'ne yönelik soruşturma kapsamında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mehmet Selim Ölçer'in 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' suçundan 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetti.

TİHV Yönetim Kurulu Üyesi Şebnem Korur Fincancı

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesine destek için "Nöbetçi Genel Yayın Yönetmeliği" kampanyasına katıldıkları gerekçesiyle, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, yazar Ahmet Nesin ve Türkiye Tabipleri Birliği Merkez konseyi Başkanı ve TİHV Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen beraat kararının İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 3 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme bozma kararına uyulmasına, dosyanın Özgür Gündem ana davası ile birleştirilmesi hususunda İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nden muvafakat istenmesine ve tanık İnan Kızılkaya'nın dinlenmesi için tebligat çıkarılmasına karar vererek duruşmayı 6 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın 30 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Ahmet Nesin'in savunmasının alınması için yurtdışı adresine talimat yazılmasına ve gazetenin sorumlu yazı işleri müdürü İnan Kızılkaya'nın tanık olarak bir sonraki duruşmada dinlenmesine karar vererek duruşmayı 1 Şubat 2022 tarihine erteledi.

4.3.5. Sendika, Vakıf, Dernek, İnisiyatif ve Platformların Üye ve Yöneticileri Hakkında Açılmış Davalar

2021 yılında sendika, dernek, vakıf, meslek örgütleri, inisiyatif ve platformların üye ve yöneticisi olan en az 122 kişi hakkında açılmış 41 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 29 kişi beraat ederken, 15 kişi toplam 119 yıl 5 ay hapis cezası ile cezalandırıldı.

Malatya'da Yargılanan DTK Delegeleri

3'ü tutuklu 20 kişi hakkında DTK delegesi oldukları iddiasıyla Malatya 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Tutuklu 3 kişi (Ali Piro, Özgür İncesu ve Hasan Basri Çıplak) duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutuldukları cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme 3 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 19 Mart 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 12 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 3 kişiyi (Ali Piro, Hüsamettin Kurultay ve Hüseyin Koğu) 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 17 kişinin ise beraatına karar verdi.

10 Ekim 2020 tarihinde 11 kişi tutuklanmıştı. Bu kişilerden 8'i yapılan itiraz üzerine, 3'ü ise davanın 14 Ocak 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında serbest bırakılmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Fatma Gül hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Fatma Gül'ü 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan Kişi

DTK'ye yönelik soruşturma kapsamında Mahmut Demir isimli kişi hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza

Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Mahmut Demir'i 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İstanbul'da Yargılanan HDK Eş Sözcüsü

Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Eş Sözcüsü Sedat Şenoğlu hakkında İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Sedat Şenoğlu duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Sedat Şenoğlu'nun tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 30 Ocak 2022 tarihine erteledi. 8 Eylül 2020 tarihinde gözaltına alınan Sedat Şenoğlu, 11 Eylül 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan TJA Sözcüsü

TJA Sözcüsü Ayşe Gökkan hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Ayşe Gökkan hakkında tutuklanmasına yönelik yakalama kararı verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. 31 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada Ayşe Gökkan'ın Kürtçe savunma yapma talebinin, "ara celselerde Kürtçe savunma yapılamayacağını" öne süren mahkeme heyeti tarafından reddedildiği öğrenildi. Mahkeme Ayşe Gökkan'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Davanın 31 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme duruşmaya sadece 2 kişinin izleyici olarak alınmasına izin verdi. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, Ayşe Gökkan'ın iki kez 'örgüt üyesi olmak' suçundan toplam 30 yıl ve 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 5 yıl olmak üzere toplam 35 yıla kadar hapis cezası le cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme Ayşe Gökkan'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

13 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada Ayşe Gökkan savunmasında iddianamenin kendisine verilmediğini belirterek hakkındaki suçlamalara yanıt vermek için ek süre talebinde bulundu. Ayşe Gökkan'ın savunmasında sonra avukat Berfin Gökkan ile mahkeme başkanı arasında bir tartışma yaşandığı ve tartışma sonrasında mahkeme salona polis çağrıldığı öğrenildi. Mahkeme Ayşe Gökkan'ın savunma için ek süre talebini reddetti. Mahkeme başkanının avukatlara yönelik tutumuna itiraz eden Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren'in sözünün mahkeme başkanı tarafından kesildiği ve daha sonra Nahit Eren ve Mehdi Özdemir'in mahkeme başkanının talimatı ile polis tarafından zorla mahkeme salonundan çıkartıldığı bildirildi.

Avukatların mahkeme salonundan çıkartılmasına itiraz edenlerin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Verilen aranın ardından duruşma salonuna sadece Ayşe Gökkan'ın avukatlarının girmesine izin verildi. Mahkeme, avukatların duruşmanın ertelenmesi yönündeki talebini ve daha sonra reddi hakim talebini reddetti. Mahkeme Ayşe Gökkan'ın tutukluluk hâlinin devamına, duruşmada yaşananlarla ilgili Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına karar vererek duruşmayı 20 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren mahkeme salonunda yaşananlara ilişkin olarak şu açıklamayı yaptı: "Ben mahkeme heyeti ile görüşmeye gelmeden önce zaten meslektaşlarıma yönelik polisleri çağırıp, 'bunları yaka paça dışarı atın' denilmiş. Ben de duruşma salonunda gözlem amaçlı beklerken mahkeme başkanı meslektaşımıza nezaketi aşacak şekilde müdahalede bulundu. Baro başkanı olarak bu tutumu kabul etmeyeceğimizi söyledim. Daha sözümü bitirmeden salona doldurduğu içeride olan onlarca polis memurlarına el kol işareti yaparak talimat verdi. Polisler kollarımızdan tutup bizi salondan atmaya kalktı ve ağza alınmayacak hakaretlerde bulunuldu."

Davanın 20 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Ayşe Gökkan'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan 12 yıl ve ayrıca 7 yıl 6 ay; 'örgüte bilerek isteyerek yardım etmek' suçundan 7 yıl 6 ay ve 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 3 yıl olmak üzere 30 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetti.

Ayşe Gökkan, 27 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmada verilen tutuklamaya yönelik yakalama kararı sonrasında gözaltına alınmış, 28 Ocak 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan Rosa Kadın Derneği Üyesi

Rosa Derneği üyesi Fatma Gültekin hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan Yazar

Yazar Faik Bulut hakkında DTK'ye yönelik bir soruşturma kapsamında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Faik Bulut'un beraatına karar verdi.

Van'da Yargılanan Dernek Üyeleri

Van'ın Tuşba ilçesinin HDP'li Belediye Meclisi üyesi Berken Kızılkaraboğa, Star Kadın Derneği Başkanı Serap Güvenç, HDP Van İl Eş Başkanı Handan Karakoyun ile Tevgera Jinên Azad (TJA) aktivisti 3 kişi hakkında Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 1 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın görülmesine 19 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 1 erteledi. 1 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınan 15 kişiden 2'si tutuklanmış, 13 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Soruşturma dosyası ayrılan 6 kişi hakkında söz konusu dava açılmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan TTB Yüksek Onur Kurulu Üyesi

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Yüksek Onur Kurulu üyesi Dr. Şeyhmus Gökalp hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Şubat 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Şeyhmus Gökalp'in DTK faaliyetlerine katıldığı gerekçesiyle 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay ile 15 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Davayı sadece TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı ve konsey üyeleri, TTB Yüksek Onur Kurulu Üyeleri'nin aralarında olduğu 18 kişinin takip etmesine izin verildi. Duruşmayı takip etmek üzere gelen diğer kişilerin duruma salonuna girmesine izin verilmediği öğrenildi. Şeyhmus Gökalp duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Şeyhmus Gökalp'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

15 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Şeyhmus Gökalp'in DTK faaliyetlerine katıldığı gerekçesiyle 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay ile 15 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. 19 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Şeyhmus Gökalp'in beraatına hükmetti.

Şeyhmus Gökalp 23 Kasım 2020 tarihinde tutuklanmış ve davanın 10 Şubat 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Batman'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Mekiye Ormancı hakkında Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme Mekiye Ormancı'nın tahliyesine karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Mekiye Ormancı 9 Ekim 2018 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan DTK Üyesi

DTK Divan Üyesi Jiyan Taş hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Jiyan Taş'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan Dernek Eş Başkanı

Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED) Eş Başkanı Elif Haran hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Elif Haran duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Elif Haran'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. 14 Temmuz 2020 tarihinde gözaltına alınan ve 18 Temmuz 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanan Elif Haran, davanın 6 Kasım 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Diyarbakır'da Yargılanan Rosa Kadın Derneği Başkanı

Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Mart 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme Adalet Kaya hakkındaki adli kontrol şartını kaldırdı ve duruşmayı 6 Eylül 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Diyarbakır'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Ceylan Aslan hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülme-

sine 3 Mart 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Van'da Yargılanan DTK Delegeleri

28 kişi hakkında DTK delegesi oldukları gerekçesiyle Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme 28 kişi hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar vererek duruşmayı erteledi. DTK faaliyetlerine yönelik bir soruşturma kapsamında 21 Mart 2019 tarihinde gözaltına alınan 28 kişiden 7'si (Çetin Uyar, Faysal Parlak, Bazi Aslan, Hakan Demir, İbrahim Irmak, Medine Tufan, Mesut Erzengin) 26 Mart 2019 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' gerekçesiyle tutuklanmıştı. 7 kişi davanın 29 Kasım 2019 tarihinde görülen duruşmasında serbest bırakılmıştı.

Van'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Sevil Rojbin Çetin hakkında Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Sevil Rojbin Çetin duruşmaya tutulduğu cezaevlerinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Sevil Rojbin Çetin'in tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi. 26 Haziran 2020 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alınan Sevil Rojbin Çetin 7 Temmuz 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Eskişehir'de Yargılanan SGDF Üyesi

SGDF üyesi Gözde Sivaslıoğlu hakkında Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Mart 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme Gözde Sivaslıoğlu'nun beraatına hükmetti. Gözde Sivaslıoğlu, 8 Eylül 2021 tarihinde ESP ve SGDF'ye yönelik bir soruşturma kapsamında gözaltına alınmış ve 11 Eylül 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan Rosa Kadın Derneği Üyesi

Rosa Kadın Derneği kurucu üyesi ve 24. dönem milletvekili Ayla Akat Ata hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Ayla Akat Ata duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme davanın, Kobanê soruşturmaları kapsamında Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davayla birleştirilmesi talebinin cevabının beklenmesine, gizli tanıkların mahkeme huzurunda dinlenmesi için Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne müzekkere yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi. Davanın 9 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme dava dosyasının Kobanê davası ile birleştirilmesine karar verdi. Ayla Akat Ata 25 Eylül 2020 tarihinde Ankara merkezli Kobanê soruşturması kapsamında gözaltına alınmış, 2 Ekim 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Zelal Bilgin hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 30 Mart 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Zelal Bilgin'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 8 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Zelal Bilgin duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Zelal Bilgin'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

Mersin'de Yargılanan Sendika Yöneticisi

Basın, Yayın, İletişim ve Posta Emekçileri Sendikası (Haber-Sen) eski Genel Başkanı Musa Özdemir hakkında Mersin 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 31 Mart 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme Musa Özdemir'in adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi. Musa Özdemir 8 Ocak 2021 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmıştı.

TJA Aktivisti Hakkında Dava

TJA aktivisti Gülcihan Şimşek hakkında Rosa Kadın Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında açılan davanın karar duruşması 31 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Gülcihan Şimşek'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

Diyarbakır'da Yargılanan Sendika Üyesi

Eğitim-Sen Diyarbakır Şubesi eski Eş Başkanı Abbas Şahin hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 6 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Abbas Şahin'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan beraatına karar verdi.

İstanbul'da Yargılanan Sendika Yöneticisi

Limter-İş Örgütlenme Uzmanı Deniz Bakır hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Deniz Bakır duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Deniz Bakır'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 1 Haziran 2021 tarihine erteledi. Deniz Bakır 14 Ocak 2021 tarihinde gözaltına alınmış, 17 Ocak 2021 tarihinde tutuklanmıştı. Davanın karar duruşması 7 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Deniz Bakır'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükümle birlikte Deniz Bakır'ın tahliyesine karar verdi.

Ankara'da Yargılanan Dernek Üyeleri

SGDF üyeleri Okan Danacı, Yücel Yavuz ve Devrim Taylan Eryılmaz hakkında Ankara 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Nisan 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 3 kişinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. 3 kişi duruşmaya tutuldukları cezaevlerinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme Yücel Yavuz ve Devrim Taylan Eryılmaz'ın adli kontrol şartıyla tahliyesine, Okan Danacı'nın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 25 Haziran 2021 tarihine erteledi.

10 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Okan Danacı'nın adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 25 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Yücel Yavuz ve Devrim Taylan Eryılmaz 16 Ekim 2020 tarihinde gözaltına alınmış ve 19 Ekim 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Okan Danacı ise 15 Aralık 2020 tarihinde gözaltına alınmış ve 16 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Yücel Yavuz ve Devrim Taylan Eryılmaz davanın 8 Nisan 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Diyarbakır'da Yargılanan Dernek Üyesi

Meryem Soylu (81) hakkında MEBYA-DER yönelik soruşturma kapsamında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Mayıs 2021 tarihinde başlandı. Meryem Soylu duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Meryem Soylu'nun tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Sonraki duruşmalar 14 Eylül ve 14 Aralık 2021 tarihlerinde görüldü. Mahkeme duruşmayı 15 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Meryem Soylu, 2 Mart 2021 tarihinde tutuklanmış ve davanın 25 Mayıs 2021 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Diyarbakır'da Yargılanan Rosa Kadın Derneği Yöneticisi

Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu üyesi avukat Elif Tirenç İpek Ulaş hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Haziran 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 4 Ekim 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Diyarbakır'da Yargılanan Dernek Eş Başkanı

MEBYA-DER Eş Başkanı Şeyhmus Karadağ hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Şeyhmus Karadağ duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Şeyhmus Karadağ'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

İzmir Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkında Soruşturma

1 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyanet İşleri Başkanı'nın LGBTİ'ler hakkındaki ayrımcı ifadeleri ile ilgili 25 Nisan 2021 tarihinde yaptıkları açıklama nedeniyle İzmir Barosu Başkanı ve Baro Yönetim Kurulu üyeleri hakkında soruşturma açılmasına Adalet Bakanlığı tarafından izin verildiği öğrenildi.

Antalya Baro Başkanı'nın Yargılandığı Dava

Antalya Baro Başkanı Polat Balkan hakkında Deniz Gezmiş, Mahir Çayan ve Ulaş Bardakçı ile ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Antalya 33. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Temmuz 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme savunmaların ardından Deniz Gezmiş, Mahir Çayan ve Ulaş Bardakçı'nın sabıka kaydının istenmesine karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan Rosa Kadın Derneği Üyesi

Kadın Akademisi üyesi Figen Aras hakkında Rosa Kadın Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Figen Aras'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Figen Aras duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Figen Aras'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 26 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Van'da Yargılanan Star Derneği Üyesi

Star Derneği kurucu üyesi Rojbin Bor hakkında İpek Er isimli çocuğa cinsel saldırıda bulunarak onun ölümüne neden olduğu iddiasıyla yargılanan uzman çavuş M. O. ile ilgili yaptığı paylaşımlar gerekçe gösterilerek Van 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Rojbin Bor'un beraatına karar verdi.

Diyarbakır'da Yargılanan TJA Aktivisti

TJA aktivisti Figen Ekti hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 29 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. Tanık ifadelerinin ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 8 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme aynı iddiayla açılmış 2 ayrı davada daha önce verilen beraat kararlarını gerekçe göstererek davanın düşürülmesine karar verdi.

Meslekten İhraç Edilen Ankara Tabip Odası Yöneticisi

Ankara Tabip Odası İnsan Hakları Komisyonu üyesi Dr. Benan Koyuncu 1 Ekim 2021 tarihinde "7145 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 26.maddesi ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 35. madde gerekçe gösterilerek meslekten ihraç edildi. Söz konusu kanun, OHAL'in kaldırılmasının ardından, 31 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe girmişti.

Diyarbakır'da Yargılanan Dernek Başkanı

MEBYA-DER Eş Başkanı Yüksel Almas hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Ekim 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Yüksel Almas'ın 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Yüksel Almas duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Yüksel Almas'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Davanın 13 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Yüksel Almas'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 10 yıl hapis cezası ile cezalandırdı ve tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

27 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alınan Yüksel Almas 9 Mart 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Yargılanan MEBYA-DER Üyesi

MEBYA-DER yöneticisi Halime Topus hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Ekim 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Halime Topus'un 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme ilk duruşmada Halime Topus'un beraatına karar verdi.

Gazeteci ile ESP ve SGDF Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Ali Sönmez Kayar, ESP merkez yönetim kurulu üyesi Sıtkı Güngör, KESK üyesi Narin Duru, SGDF merkez yönetim kurulu üyesi Ali Deniz Esen'in de olduğu 9 kişi hakkında İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılan davanın görülmesine 7 Ekim 2021 tarihinde tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

1 Şubat 2018 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan Sıtkı Güngör, Ali Deniz Esen, Narin Duru, Eren Bulut ve Ali Sönmez Kayar 6 Şubat 2018 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmış ve mahkemenin 31 Ekim 2018 tarihinde görülen duruşmasında adli kontrol şartıyla tahliye edilmişti.

İzmir'de Sendika Üye ve Yöneticilerinin Yargılandığı Dava

KESK üye ve yöneticisi 22 kişi hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla İzmir 12. Ağır Ceza Mahke-

mesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 22 kişinin beraatına karar verdi.

KESK yönetici ve üyesi 22 kişi 28 Mayıs 2009 tarihinde tutuklanmış, 2011 yılında mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' suçundan hapis cezası ile cezalandırılmıştı. Anayasa Mahkemesi 2020 yılında 22 kişinin yeniden yargılanmasına hükmetmişti.

Diyarbakır'da Rosa Kadın Derneği Üyesinin Yargılandığı Dava

Rosa Derneği üyesi Fatma Gültekin hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için dava dosyasının savcılığa verilmesine karar vererek duruşmayı 20 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Diyarbakır'da Yargılanan Kişi

Barış Annesi Makbule Özbek (72) hakkında DTK'ye yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Makbule Özbek duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme erteledi.

Hakkari'de TJA Aktivistinin Yargılandığı Dava

TJA aktivisti Seyhan Başak hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Seyhan Başak'ın savunmasını Kürtçe yapmak istemesi üzerine mahkeme başkanının, "Sen Türkçe biliyorsun ama anadilde savunma yapmak için Kürtçe konuşuyorsun. Bunun bir ücret bedeli var, ödemek zorundasın" dediği öğrenildi. Mahkeme, Seyhan Başak'ın adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi ve duruşmayı erteledi.

Van'da Yargılanan Dernek Eş Başkanı

MEBYA-DER Eş Başkanı Gülistan Önver'in de aralarında bulunduğu, 10'u tutuklu 17 kişi hakkında derneğin faaliyetleri gerekçe gösterilerek Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Aralık 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 17 kişinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme 10 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 18 Şubat 2022 tarihine erteledi. 10 kişi 28 Mayıs 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Diyarbakır'da Dernek Eş Başkanı'nın Yargılandığı Dava

Göç Edenlerle Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği (GÖÇ-DER) Diyarbakır Şubesi eski Eş Başkanı Yılmaz Kan hakkında Demokratik Toplum Kongresi'ne yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Yılmaz Kan'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Mal Varlıkları Dondurulan Kişiler

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 24 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan kararı ile 770 kişiye ve Niagara Vakfı'na ait Türkiye'de bulunan malvarlıklarını Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanun kapsamında dondurdu.

Diyarbakır'da Yargılanan Dernek Üyeleri

KHK ile kapatılan Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği üyesi 2 kişi hakkında (Mahmut Erinç ve Haydar Kılıçoğlu) hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 2 kişinin 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' suçundan ayrı ayrı 5 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi, daha sonra cezayı 2 yıl 1 aya indirdi.

DİAYDER Davası

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Din Alimleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (DİAYDER) üye ve yöneticisi 9'u tutuklu 23 kişi hakkında hazırlanan iddianame 30 Aralık 2021 tarihinde İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın ilk duruşması 18 Şubat 2022 tarihinde görülecek.

İddianamede 23 kişinin 'örgüt üyesi olmak', 'örgüte yardım etmek' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

4.3.6. Diğer Davalar

2021 yılında 3'ü çocuk en az 322 kişi hakkında 'örgüte yardım ve yataklık etmek', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüt üyesi olmak' gibi gerekçeler ile daha önceden açılmış 29 davanın görülmesine devam edildi.

Osman Kavala'nın Yargılandığı Dava

İş insanı Osman Kavala hakkında İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Osman Kavala'nın 'Anayasa'yı ihlal' ve 'siyasal ve askeri casusluk' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Osman Kavala duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Tanık ifadelerinin ve savunmaların ardından mahkeme Osman Kavala'nın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve dava dosyasının Gezi Parkı eylemleri ile ilgili olarak İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan dava ile birleştirilmesine hükmetti.

İstanbul'da Avukatın Yargılandığı Dava

Avukat Oya Aslan hakkında İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 12 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Oya Aslan'ın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. Sonraki duruşmalar 1 Nisan, 29 Haziran, 20 Eylül ve 13 Aralık 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

20 Aralık 2019 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan Oya Aslan 27 Aralık 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

Diyarbakır Barosu Eski Başkanı'nın Yargılandığı Dava

Diyarbakır Barosu eski Başkanı Mehmet Emin Aktar hakkında Demokratik Toplum Kongresi (DTK) tarafından düzenlenen etkinliklere katıldığı gerekçesiyle Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Ocak 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme avukat Mehmet Emin Aktar'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan Kişi

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclisi üyeliği düşürülen Mehmet Akdoğan hakkında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılan davanın karar duruşması 29 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Akdoğan'ın beraatına karar verdi.

Van'da Çocukların Yargılandığı Dava

Ö. S. (14, e), Ş. Y. (16, e) ve O. D. (17, e) isimli 3 çocuk hakkında Van 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede, 15 Şubat 2019 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde gözaltına alınan ve gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kalan 3 çocuğun 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak', 'görevi yaptırmamak için direnme', 'tehlikeli maddeleri izinsiz bulundurma veya el değiştirme', 'hakaret' suçlarından 10 yıldan 26 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir. 3 çocuğun savunmalarının ardından mahkeme duruşmayı 29 Haziran 2021 tarihine erteledi.

3 çocuğun maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin Van Barosu avukatları tarafından yapılan suç duyurusu sonrasında açılan soruşturmanın ise halen devam ettiği öğrenildi.

Davanın 16 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme duruşmayı 12 Nisan 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan Kişi

Emrah Doğan hakkında İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Emrah Doğan'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 11 yıl 3 ay ve 'tehdit' suçundan 8 yıl 4 ay olmak üzere toplam 19 yıl 7 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Emrah Doğan 18 Ocak 2019 tarihinde İstanbul'da tutuklanmıştı. Emrah Doğan'ın kardeşi Dilek Doğan, İstanbul'un Sarıyer ilçesindeki evlerine 18 Ekim 2015 tarihinde yapılan baskında polis tarafından öldürülmüştü.

İzmir'de Yargılanan Kişiler

3 Aralık 2015 tarihinde İstanbul'un Sancaktepe ilçesindeki bir eve düzenlenen polis baskını sırasın-

da öldürülen Dilan Kortak'ın İzmir'de yapılan cenazesine katıldıkları gerekçesiyle 24 kişi hakkında İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 12 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 24 kişinin 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 7 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 5 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 24 kişinin beraatına, HDP İzmir il binasına düzenlenen saldırıda yaşamını yitiren Deniz Poyraz hakkındaki davanın düşürülmesine karar verdi.

Antalya'da Yargılanan Kişiler

27 kişi hakkında haklarında Antalya 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Mart 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 27 kişinin 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Urfa'da Yargılanan Kişi

Dozgin Temo (Çiçek Kobanê) isimli kişi hakkında Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Dozgin Temo'nun 'devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak' suçundan ağırlaştırılmış müebbet, 'öldürme' suçundan 10 yıl 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi. Özgür Suriye Ordusu'na bağlı birlikler tarafından 21 Ekim 2019 tarihinde Urfa'ya getirilen Suriye vatandaşı Dozgin Temo, Türkiye'de gözaltına alınıp tutuklanmıştı.

Sur'dan Tahliye Edilenlerin Yargılandığı Dava

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar nedeniyle ilçede mahsur kaldıktan sonra 2016 yılının Şubat ve Mart aylarında tahliye edilen kişiler arasında yer alan Helin Yapıcı hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 6 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Helin Yapıcı'yı 'devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma' suçundan müebbet hapis, 'kasten öldürmeye teşebbüs' suçundan 10 yıl 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

Ankara'daki "İşimi Geri İstiyorum" eylemi katılımcılarından Nuriye Gülmen ve İdil Kültür Merkezi çalışanı Yasemin Karadağ hakkında İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 5 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme 2 kişinin tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı erteledi. Sonraki duruşmalar 10 Haziran ve 21 Ekim 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

5 Ağustos 2020 tarihinde İstanbul'daki İdil Kültür Merkezi'ne yapılan polis baskını ile gözaltına alınan 6 kişiden Nuriye Gülmen ve Yasemin Karadağ, 11 Ağustos 2020 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

Aralarında Ankara "İşimi Geri İstiyorum Eylemi" katılımcılarından Nuriye Gülmen'in de olduğu 9'u tutuklu tutuklu 16 kişi hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme tutuklu 6 kişinin (Ezgi Kırlangıç, Işılgül Çakmak, Mehmet Göçebe, Özlem Karataş, Songül Say ve Turan Dolu) tahliyesine, 3 kişinin (Nuriye Gülmen, Rıdvan Akbaş ve Yasemin Karadağ) tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 17 Kasım 2020 tarihinde gözaltına alınan 16 kişiden 9'u 22 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Mardin'de Yargılanan Rahip

Mor Yakup Manastırı Rahibi Sefer Bileçen hakkında Mardin 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Nisan 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme Sefer Bileçen'i 'örgüte yardım etmek' suçundan 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

9 Ocak 2020 tarihinde gözaltına alınan ve 10 Ocak 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanan Rahip Sefer Bileçen, avukatının itirazı üzerine 14 Ocak 2020 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı.

Hakkari'de Yargılanan Kişi

Perihan Karaman isimli bir kişi hakkında Hakkari

1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Mayıs 2021 tarihinde görüldü.

Perihan Karaman duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Mahkeme Perihan Karaman'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay ve 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 8 ay olmak üzere toplam 9 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Diyarbakır'da Yargılanan Kişi

DTK yönelik bir soruşturma kapsamında çocuk hakları aktivisti Ümran Baturay hakkında 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddialarıyla, Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Mayıs 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ümran Baturay'ın beraatına karar verdi.

İstanbul'da Avukatın Yargılandığı Dava

Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatlarından Can Tombul hakkında İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Haziran 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Can Tombul'u 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Can Tombul 31 Temmuz 2018 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınmış, 3 Ağustos 2018 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmış ve davanın 12 Eylül 2019 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Urfa'da Avukatın Yargılandığı Dava

Avukat Sevda Çelik Özbingöl hakkında Urfa 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Haziran 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Sevda Çelik Özbingöl'ü 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 6 ay; '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan 3 yıl 9 ay; 'örgüt propagandası yapmak' suçundan1 yıl 3 ay olmak üzere toplam 11 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İstanbul KCK Ana Davası

Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) üye ve yöneticilerinin de aralarında olduğu 205 kişi hakkında İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme, duruşmayı 4 Kasım 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 17 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Ayten Öztürk Davası

8 Mart 2018 tarihinde Lübnan'da gözaltına alınan ve daha sonra Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) tarafından sorgulandığı 6 ay boyunca işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan Ayten Öztürk hakkında İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 10 Haziran 2021 tarihinde görüldü.

Duruşmaya izleyici ve gazeteci alınmadığı öğrenildi. Ayten Öztürk duruşmaya katıldı ve maruz kaldığı işkence ve kötü muameleyi bir kez daha anlattı. Ayten Öztürk ifadesinde şunları belirtti: "Kaçırıldığımı haykırmak istedim. Ama ağzımı açar açmaz bantladılar. İki-üç kişi bana saldırıp tüm elbiselerimi birkaç saniyede çıkardı. Çırılçıplak bir şekilde sert süngerli bir hücreye konuldum. Gözlerim bağlı, ellerim arkadan kelepçeliydi. Bazen onların verdikleri giysilerle bazen de çıplak halde orada tutuyorlardı. Bu hücrede 6 ay boyunca akıl almaz işkenceler yaşadım. İlk 3-4 ay gözlerim hiç açılmadı. Kelepçelerim çözülmedi (…) Ankara'da resmi bir kurumun alt katıydı. Haftanın belli günlerinde yukarıdan gelen topuklu ayakkabı sesleri duyuyordum. Belli saatlerde sesler kesiliyordu. Bir gün işkencedeyken bir kadının sesini duydum. 'Bugün komisyon gelecek' diyordu. Yani resmi bir kurumdu burası (…) Hâlâ vücudumda elektroşok izleri var. Oraya girmeden 65 kiloyken, çıktığımda 40 kiloydum."

Savunmaların ardından mahkeme Ayten Öztürk'ü iki kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırdı ve ev hapsi tedbiri ile tahliyesine karar verdi.

Ayten Öztürk'ün cezaevi çıkışında hakkında açılmış başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve Silivri İlçe Jandarma Karakolu'na götürüldüğü öğrenildi. Ayrıca savcılığın Ayten Öztürk'ün tahliye kararına itiraz ettiği bildirildi. Ayten Öztürk'ün 21 saat gözaltında tutulduktan sonra 11 Haziran 2021 tarihinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Mart 2018 tarihinde Lübnan'da gözaltına alınan ve daha sonra Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) tarafından sorgulandığı 6 ay boyunca işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan Ayten Öztürk

yargılandığı davada 10 Haziran 2021 tarihinde ev hapis tedbiri ile tahliye edilmişti. Cezaevi çıkışında hakkında açılmış başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek gözaltına alınmış ve daha sonra serbest bırakılmıştı. Savcılığın tahliye kararına yaptığı itiraz üzerine 15 Haziran 2021 tarihinde bir kez daha gözaltına alınan Ayten Öztürk, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

Urfa'da Gözaltında İşkence ve Diğer Kötü Muameleye Maruz Kalan Kişilerin Yargılandığı Dava

18 Mayıs 2019 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Dergili mahallesinde çıkan ve 1 polis ile 2 HPG militanın öldüğü çatışma sonrasında gözaltına alınan ve gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kalan 8'i tutuklu 17 kişi hakkında Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 25 Haziran 2021 tarihinde görüldü.

Cindi Zencirkıran maruz kaldığı işkence ve kötü muameleyi anlattığı savunmasında şunları belirtti: "Bizi karakol bahçesinde ters kelepçe ile saatlerce beklettiler. Üzerimize basıp geçiyorlardı. Kemiklerimi kırdılar. Burnumu, göğüs kafesimdeki kemiği kırdılar. Cinsel organıma elektrik verdiler. İşkence altında ifade verdim. Bana 'eğer bu ifadeyi imzalamazsan sana tekrar işkence ederiz' diyorlardı. İşkence altında ifade verdim. Bu ifadeyi daha önce de kabul etmediğimi belirtmiştim."

Celal Yıldırım ise şunları ifade etti: "TEM Şube'de bize çeşitli işkenceler yaptılar. İşkenceden sırtımı sakatladılar. Elektrik verdiler. Ayaklarımdan tavana astılar. İşkence edildiğime dair hazırlanan rapor hâlâ bana iletilmedi. Bize evraklar imzalatıldı."

Müvekkillerinin işkence ve diğer kötü muamele ile ifade vermeye zorlandıklarını belirten avukatlar bunların delil olarak dosyaya konulamayacağını ve Urfa Cumhuriyet Savcısı'nın işkenceye yönelik yürüttüğü soruşturmanın dosyaya eklenmesi gerektiğini belirttiler.

Mahkeme savunmaların ardından 'örgüt üyesi olmak' suçundan 2 kişiyi (Celal Ercan ve Zeki Alakuş) ayrı ayrı 7 yıl 6 ay; 1 kişiyi (Mehmet Alakuş) 5 yıl hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 'örgüte yardım etmek' suçundan 5 kişiyi (Celal Yıldırım, Fahrettin Alakuş, Cindi Zencirkıran, Ömer Gül ve Vakkas Kılıç) ayrı ayrı 3 yıl 6 ay; 6 kişiyi (Gazeley Alakuş, Fatma Alakuş, Mehmet Hayri Çiftçi, Sariye Gümüş, Niyazi Gümüş ve Ruken Deniz) ayrı ayrı 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 3 kişinin ise beraatına karar verdi.

Adana'da Avukatın Yargılandığı Dava

Avukat Özgür Yakut hakkında Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Temmuz 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Özgür Yakut'un 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Özgür Yakut duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Özgür Yakut'un adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 28 Ekim 2021 tarihine erteledi. Özgür Yakut 23 Nisan 2021 tarihinde Adana'da tutuklanmıştı.

Abdullah Öcalan'ın Avukatları Hakkında Açılan Dava

6 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın avukatları Rezan Sarıca, Ali Maden, Baran Doğan, Cengiz Yürekli, İnan Akmeşe, Mahmut Taşçı ve Mehmet Selim Okçuoğlu hakkında soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında avukatların savcılığa ifade verdiği öğrenildi. Soruşturma kapsamında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

Davanın görülmesine 14 Eylül 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 7 avukatın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme avukatların yargılamanın Adalet Bakanlığı'na sorulması yönündeki talebini reddetti. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 16 Aralık 2021 tarihine erteledi.

Davanın bir sonraki duruşması 17 Mart 2022 tarihine ertelendi.

Artvin'de Yargılanan Vicdani Retçi

26 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Şendoğan Yazıcı hakkında askere gitmeyip Askeri Ceza Kanunu'nun 63/1-d maddesine muhalefet ettiği iddiasıyla Artvin Borçka Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada mahkemenin Şendoğan Yazıcı'yı 16 ay hapis cezası ile cezalandırdığı öğrenildi.

Tunceli'de Avukatın Yargılandığı Dava

Avukat Zafer Çellik hakkında Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

Savunmaların ardından mahkeme Zafer Çellik'in tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 27 Eylül 2021 tarihine erteledi. 22 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Zafer Çellik'in tahliyesine karar vererek duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Zafer Çellik 1 Nisan 2021 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmıştı.

Mersin'de Sanatçının Yargılandığı Dava

Ses sanatçısı Kadir Çat hakkında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla Mersin 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Kadir Çat'ın beraatına karar verdi.

Mersin'de Yargılanan Sanatçı

Müzisyen Dilan Demir hakkında Mersin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 12 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Dilan Demir'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

Kayseri'de Yargılanan Kişi

1 Ağustos 2021 tarihinde Almanya'dan geldiği Kayseri Havalimanı'nda hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alınıp tutuklanan Almanya vatandaşı Mahmut Güneş hakkında Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 12 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mahmut Güneş'i 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 2 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

İstanbul'da Avukatın Yargılandığı Dava

Stajyer avukat Sinan Bin hakkında İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Sinan Bin'i 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Van'da Avukatın Yargılandığı Dava

2019 yılında Van'ın İpekyolu ilçesinde götürüldükleri karakolda işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan 3 çocuğun avukatlığını yapan Mariye Bildirici hakkında polislere "İşkencecisiniz" dediği gerekçesiyle Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 29 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Davada müşteki olan polislerin duruşmaya silahlarıyla katılmaları üzerine duruşma savcısının söz konusu polisler hakkında soruşturma başlatılması için Van Cumhuriyet Başsavcılığı'na ve Van Emniyet Müdürlüğü'ne yazı yazılmasını istediği öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 31 Ocak 2022 tarihine erteledi.

4.4. SİYASİ PARTİ, DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURUMLARIN BİNALARINA YÖNELİK KOLLUK GÜÇLERİ TARAFINDAN YAPILAN BASKINLAR

4.4.1. Kolluk Güçleri Tarafından Basılan Siyasi Parti Binaları

2021 yılında 1 siyasi partinin genel merkezi, 2 il ve 1 ilçe binası ile 1 siyasi partinin 3 il, 19 ilçe binası polis tarafından basıldı.

20 Ocak 2021 tarihinde PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle 27 Kasım 2020 tarihinde Türkiye genelindeki cezaevlerinde başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için HDP İstanbul'daki ilçe binalarına asılan pankartlar, savcılık kararı ile ilçe binalarına baskın düzenleyen polis tarafından indirildi. Binalarda yapılan aramalarda pankartlara ve açlık grevleri ile ilgili bildirilere el konulduğu öğrenildi. Polis tarafından baskın düzenlenen HDP ilçe binaları: Bağcılar, Ümraniye, Sancaktepe, Esenyurt, Beylikdüzü, Sultangazi, Beyoğlu, Kağıthane, Gaziosmanpaşa, Esenler, Üsküdar, Kartal, Maltepe, Güngören, Şişli. Baskınlar sonrasında bazı HDP İlçe Eş Başkanları gözaltına alındı. Gözaltına alınan İlçe Eş Başkanlarının sayısı ve isimleri öğrenilemedi.

ESP Genel Merkezi, İstanbul il binası, İzmir il binası ve İzmir'de Bayraklı ilçe binası 15 Ocak 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. ESP Genel Merkezi'ne yapılan baskın sonrasında yapılan aramada parti temsilcilerinin bulunmadığı ve arama sonrasında binada bulunan evraklara polis tarafından el konulduğu öğrenildi.

HDP'nin İstanbul'un Esenyurt ilçesindeki binası 24 Ocak 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Baskının gerekçesinin Esenyurt Belediyesi tarafından ilçe binasında yapılan dezenfekte işlemi sırasında çekilen ve Esenyurt Belediyesi tarafından sosyal medyada paylaşılan bir resimde PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın resminin bulunması olduğu öğrenildi. Yapılan arama sonrasında ilçe binasında bulunan evrak, doküman, kitap, flama ve bayraklara el konulduğu ve İlçe Eş Başkanları Dilan Kılıç ve Ercan Sağlam'ın gözaltına alındığı öğrenildi. HDP İlçe Eş Başkanları aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HDP üye ve yöneticilerine yönelik bir soruşturma kapsamında 14 Şubat 2021 tarihinde HDP Aydın il binasının polis tarafından basıldığı ve binada arama yapıldığı öğrenildi.

Batman'da HDP üye ve yöneticilerine yönelik bir soruşturma kapsamında 15 Şubat 2021 tarihinde HDP Batman il ve merkez ilçe binalarının polis tarafından basıldığı ve binalarda arama yapıldığı öğrenildi.

HDP Adıyaman il binası, 6 Nisan 2021 tarihinde Adıyaman 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen izne dayanarak polis tarafından basıldı. Parti binasında yapılan arama sonrasında dijital malzemelere el konulduğu öğrenildi.

HDP Pertek ilçe binası, 8 Nisan 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Parti binasında yapılan arama sonrasında dijital malzemelere ve dokümanlara el konulduğu öğrenildi.

11 Ağustos 2021 tarihinde HDP Muş İl Eş Başkanı Belma Nergiz'in gözaltına alınmasının ardından HDP il binasında arama yapıldığı öğrenildi.

17 Kasım 2021 tarihinde Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde HDP ilçe binası polis tarafından basıldı. Yapılan aramada binada bulunan yayınlara, dijital malzemelere el konulduğu öğrenildi.

11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde HDP ilçe binası polis tarafından basıldı. Parti binasında yapılan arama sırasında eşyaların dağıtıldığı ve binada bulunan dijital malzemeler ile gazetelere, kimi fotoğraf ve flamalara el konulduğu öğrenildi.

4.4.2. Kolluk Güçleri Tarafından Basılan Dernek, Vakıf ve Diğer Kurumlar

2021 yılında 3 derneğe ait binalara polis tarafından baskın düzenlendi ve binalarda arama yapıldı.

21 Eylül 2021 tarihinde Adana'da ATUHAY-Der ve Çukurova Tutuklu ve Hükümlü Aileleriyle Yardımlaşma Derneği'ne polis tarafından baskın düzenlediği ve yapılan aramada kimi resmi evraklara el konulduğu öğrenildi.

EGE TUHAYDER'in İzmir'in Konak ilçesinde bulunan ofisinin 7 Ekim 2021 tarihinde polis tarafından basıldığı ve binada yapılan arama sonrasında evrak ve dosyalara el konulduğu öğrenildi.

26 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde bulunan Anadolu Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (ANYAKAY-DER) binası polis tarafından basıldı.

4.5. KAPATMA DAVASI AÇILAN SİYASİ PARTİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahin 17 Mart 2021 tarihinde HDP'nin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesi'nde dava açtı. İddianamede "HDP üyelerinin beyan ve eylemleriyle demokratik ve evrensel hukuk kurallarının kabul etmeyeceği şekilde davrandıkları, PKK terör örgütü ve bağlı örgütlerle birlikte hareket ettikleri, örgütün uzantısı olarak faaliyetlerde bulunarak, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve ortadan kaldırmayı amaçladıkları" belirtilmektedir. İddianamede HDP üye ve yöneticisi 687 kişi hakkında 5 yıl boyunca siyasi yasak talep edilmektedir.

HDP'nin kapatılması istemiyle hazırlanan iddianamenin Anayasa Mahkemesi tarafından usul ve evrak eksiklikleri gerekçe gösterilerek iade edilmesi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, hazırladığı yeni iddianameyi 7 Haziran 2021 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne gönderildi.

İddianamede "terör eylemlerinin odağı olduğu, üyelerinin beyan ve eylemleriyle devletin milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı, ortadan kaldırmayı amaçladıkları" gerekçesiyle HDP'nin kapatılmasının yanı sıra, 500 parti üyesi hakkında siyasi yasak ve partinin banka hesaplarına tedbir konulmasının talep edildiği öğrenildi.

21 Haziran 2021 tarihinde Anayasa Mahkemesi (AYM), Yargıtay tarafından HDP'nin kapatılması talebiyle hazırlanan iddianamenin oybirliği ile kabulüne karar verdi. AYM, hazine yardımlarının tutulduğu banka hesabına bloke konulması yönündeki tedbir talebini ise reddetti.

Anayasa Mahkemesi, HDP'nin kapatılması talebiyle açılan davada, dava dosyasının ve dijital verilerin incelenmesi için partinin 30 günlük ek savunma süresi talebini 2 Eylül 2021 tarihinde kabul etti. HDP'nin savunmasını 5 Kasım 2021 tarihinde mahkemeye iletmesinin ardından, Yargıtay Başsavcısı'nın 29 Kasım 2021 tarihinde esas hakkındaki mütalaasını mahkemeye sunduğu öğrenildi. Yargıtay Başsavcısı'nın esas hakkındaki mütalaasında HDP'nin kapatılması ve kimi siyasetçilere siyasi yasak getirilmesi talebini yenilediği bildirildi.

Ayrıca 12 Aralık 2021 tarihinde yapılan HDP İstanbul il kongresi hakkında kongrede atılan sloganlar ve söylenen şarkılar gerekçe gösterilerek İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün şikayeti üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı öğrenildi.

4.6. KAYYIM ATAMALARI VE GÖREVDEN ALMALAR

4.6.1. Belediyeler

31 Mart 2019 tarihinde yapılan yerel seçimlerden 31 Aralık 2022 tarihine dek, 3 büyükşehir, 5 il, 34 ilçe, 7 belde belediyesi olmak üzere 49 belediyeye kayyım atanmış oldu, 1 ilçede belediye başkanı görevden alındı.

2 Mart 2021 tarihinde gözaltına alınan Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun aynı gün içinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine Karaçoban Kaymakamı kayyım olarak atandı.

Diyarbakır'ın Çınar ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Necla Tamriş 15 Haziran 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı.

4.6.2. Görevden Uzaklaştırılan, Yerine Kayyım Atanan Belediye ve İl Genel Meclis Üyeleri, Muhtarlar

2021 yılında belediye meclisi üyesi 7 kişi, il genel meclisi üyesi 3 kişi ve 2 muhtar İçişleri Bakanlığı'nın kararı ile görevden alındı.

Antep'in Şahinbey ilçesinde CHP'li Belediye Meclisi üyesi Hurşit Besle'nin 7 Ocak 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından hakkındaki bir soruşturma gerekçe gösterilerek görevden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Antep'in Şehitkamil ilçesinde CHP'li Belediye Meclisi üyesi Adnan Erol'un 7 Ocak 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından hakkındaki bir soruşturma gerekçe gösterilerek görevden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Muş İl Genel Meclisi'ne HDP'den seçilen Savcı Arslan ve Mehmet Emin Taşer 7 Şubat 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından haklarında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla başlatılan soruşturmalar gerekçe gösterilerek görevden uzaklaştırıldı.

HDP'li Siirt İl Genel Meclisi üyesi Mehmet Kaysı 22 Mart 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından, hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılmış bir soruştura gerekçe gösterilerek görevden uzaklaştırıldı.

Diyarbakır'ın Çınar ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Necla Tamriş ile Eğil ilçe Belediye Meclisi üyesi Bahar Karakaş Uluğ, Kayapınar ilçe Belediye Meclisi üyeleri Nursel Akbal, Ruken Bekalp, Yenişehir ilçe Belediye Meclisi üyesi Emine Kaya ve Ergani ilçe Belediye Meclisi üyesi Sevican Yaşar 15 Haziran 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı.

Samsun'un Vezirköprü ilçesinde tarım arazilerinin toplulaştırılması kararını protesto etmek için belediye binası önünde yapılan eylem nedeniyle Adatepe Mahallesi muhtarı Cemil Akbaş ve Esentepe Mahallesi muhtarı Semra Ersoy'un 4 Ekim 2021 tarihinde Vezirköprü Kaymakamlığı tarafından görevden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

5. TOPLANTI VE GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ

Türkiye'de barışçıl toplantı ve gösterilere yönelik mülki idare yoluyla engelleme ve kolluk kuvvetleri yoluyla müdahale ne yazık ki her geçen yıl daha da vahim bir tabloyu oluşturacak şekilde karşımıza çıkıyor. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 27 Nisan 2021 tarihli "Ses ve Görüntü Kaydı Alınması" başlıklı genelgesine de dayanarak, haber takibi sırasında gazetecilerin kolluk kuvvetleri tarafından sıklıkla şiddet yoluyla engellendiğini 2021 yılında çok sayıda örnekte görmekteyiz[50]. Bu durum, Türkiye'de toplantı ve gösteri özgürlüğünün nasıl ihlal edildiğini belgelemeyi de giderek zorlaştırmaktadır, bu bölümde dikkate sunduğumuz ihlaller ancak bu zorluğa rağmen tespit edebildiklerimizle sınırlıdır. Türkiye'de toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün önündeki bir diğer engel mülki idare amirleri tarafından alınan yasaklama kararlarıdır. Ancak 2020 yılıyla birlikte hayatımıza dahil olan Covid-19 salgını, bu yasaklama kararlarını bir başka boyuta taşıdı. 2020 yılında valilikler ve kaymakamlıkların eylem ve etkinliklere yönelik yasaklama kararlarında sıklıkla "İl Hıfzıssıhha Kurulu"na atıfta bulunulduğunu, yanı sıra Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilen sokağa çıkma yasaklarının toplumsal yaşamı kısıtladığı gibi toplantı ve gösteri yapma özgürlüğünü de belirli süreler için kullanılamaz hale getirdiğini gördük. Bu durum 2021 yılında daha da baskın bir hal alarak devam etti. Örneğin, 29 Nisan 2021 tarihinde başlayan Türkiye genelinde kesintisiz uygulanan sokağa çıkma yasaklarının ilanından önce çeşitli illerde valilikler ve kaymakamlıklar tarafından eylem ve etkinlikler yasaklandı. Sadece 15-20 Nisan 2021 tarihleri arasında 8 il (Aydın, Denizli, Edirne, Hakkari, İstanbul, Kocaeli, Siirt ve Van) ve 2 ilçede (Gebze ve Kartal) eylem ve etkinlikler 1 Mayıs'ı da kapsayacak şekilde 15 gün ile 1 ay arasında sürelerde yasaklandı. Bu durum Türkiye'de Covid-19 salgını ile mücadelenin bir güvenlik sorunu olarak ele alındığının, yurttaşların bir araya gelme ve gösteri yapma özgürlüklerinin bir de salgın koşulları bahanesiyle engellendiğinin bir kanıtı oldu. Valiler ve kaymakamlar, kendilerine 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. maddesi ile verilen yetkiye dayanarak aldıkları bireysel veya toplu olarak yapılan eylem ve etkinliklere yönelik yasaklama kararlarını, art arda ilan edilerek yasanın en fazla 30 gün ile sınırladığı eylem ve etkinlik yasaklarını fiilen kesintisiz ve süresiz hale getirmektedirler.

Sivil toplum örgütleri, siyasi partiler, insan hakları savunucuları, kadınlar, LGBTİ+lar, mahpus yakınları, çevre ve kent hakkı savunucuları, işçi ve emekçiler, öğrenciler gibi birçok kesim tarafından yapılan eylemlere yönelik kolluk kuvvetlerinin müdahale sayısı 2021 yılında 303 olmuştur, ayrıca 91 toplantı ve gösteri kolluk kuvvetleri tarafından engellenmiştir. Bu müdahalelerde 28'i çocuk 3 bin 701 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alınmış, en az 55 kişi yaralanmıştır. Gözaltına alınanlardan 43'ü tutuklanmış, 242 kişi adli kontrol şartıyla, 45 kişi ev hapsi şartıyla serbest bırakılmıştır. Ayrıca en az 331 kişiye katıldıkları eylem ve etkinliklerde "Covid-19 kapsamında alınan önlemlere uymadıkları" gerekçesiyle toplam en az 1.030.410 TL para cezası uygulanmıştır. Söz konusu müdahalelere ilişkin tespitlerimiz aşağıda yer almaktadır.

50 Bu uygulamalara dair detayları Düşünce ve İfade Özgürlüğü bölümünde bulabilirsiniz.

Çeşitli toplantı ve gösterilere katıldıkları için 1024 kişinin, haklarında açılan 48 davada yargılanmalarına devam edildi. Sonuçlanan davalarda 79 kişi beraat ederken, 132 kişi toplam 194 yıl 6 ay 12 gün hapis ve 63 bin TL para cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2021 yılında katıldıkları etkinlikler gerekçe gösterilerek 120 kişi hakkında soruşturma açıldı.

"İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır" şeklindeki 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesine ve "Bölge valisi, vali veya kaymakam, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması hâlinde yasaklayabilir" şeklindeki 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. maddesine dayanarak mülki idare mirleri (valiler ve kaymakamlar) tarafından alınan, eylem ve etkinlik yasakları ise milyonlarca yurttaşın toplantı ve gösteri özgürlüğünü engellemektedir. Bu yasaklar "önceden izin almaksızın barışçıl toplantı ve gösteri yapma hakkı"nı güvence altına alan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 34. maddesini adeta kullanılamaz hale getirmektedir. Söz konusu yasakların, gerekçeleri incelendiğinde, kimi zaman belirli bir eyleme, kimi zaman belirli bir gruba, kimi zaman belirli bir söyleme ve talebe yönelik olmakta ve böylece ayrımcı bir nitelik kazandığı; çoğu kez de "milli güvenlik" gibi bir gerekçeye dayandırılarak toplantı ve gösteri özgürlüğünü kamu güvenliğini tehlikeye atan bir olgu gibi resmettiği görülmektedir. 2021 yılında 26 ilde ve 5 ilçede yaşayan 44.310.211 yurttaş en kısası 1 en uzunu 30 gün süreyle olmak üzere valilikler ve kaymakamlıklar tarafından 134 kez eylem ve etkinliklerin yasaklanması nedeniyle toplantı ve gösteri özgürlüğünü kullanamamıştır.

Valilik ve kaymakamlıklar il ve ilçelerde basın açıklaması, miting, yürüyüş, panel gibi eylem ve etkinliklerin yanı sıra, afiş asma, bildiri dağıtma, imza toplama gibi faaliyetleri de yasaklamaktadır. Bu nedenle, siyasi partilerin ve sendikaların binalarına ya da reklam panolarına asılan afiş ve pankartların kolluk kuvvetleri müdahalesiyle kaldırılmasına ilişkin olaylara bu bölümde yer verdik. Elbette bu müdahaleler sadece toplantı ve gösteri özgürlüğünün değil, aynı manda düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin de ihlalidir.

5 ilde ve 1 ilçede siyasi partiler tarafından reklam panolarına asılan afişler, 12 il ve 62 ilçede siyasi partilerin binalarına asılan pankartlar, 1 sendika şubesine asılan pankart ve 1 ilde kadın örgütleri tarafından reklam panolarına asılan afişler olmak üzere, toplam 85 kez afiş ve pankartlara kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edildi. 1 ilde HDP yöneticilerine parti binasına asılan pankart gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı

2021 yılında Türkiye'de toplantı ve gösteri özgürlüğüne yönelik engelleme ve müdahalelere ilişkin ayrıntılar aşağıdaki gibidir.

5.1. EYLEM VE ETKİNLİKLERE YÖNELİK MÜDAHALE VE ENGELLEMELER

5.1.1. "İşimi Geri İstiyorum" Eylemleri

9 Kasım 2016 tarihinde Ankara Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde işimi geri istiyorum diyerek oturma eylemi başlatan KHK ile işinden ihraç edilen kamu emekçisi Nuriye Gülmen'e daha sonra yine KHK ile mesleklerinden ihraç edilmiş Semih Özakça, Veli Saçılık, Acun Karadağ ve 10'un üzerinde kamu emekçisi katılmıştı. Bu kişilerden Nuriye Gülmen ve Semih Özakça daha sonra 9 Mart 2017 tarihinde açlık grevine başlamıştı. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça eylemlerine 28 Ocak 2018 tarihinde son vermişti. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın 23 Mayıs 2017 tarihinde tutuklanmasını takiben İnsan Hakları Anıtı polis tarafından abluka altına alınmış ve Anıt çevresinde yapılacak eylemler yasaklanmıştı. Bunun üzerine kamu emekçileri eylemlerini her gün insan hakları anıtı önünde saat 13.30 ve 18.00'de basın açıklaması yaparak sürdürmüşlerdi. Basın açıklamalarına da izin vermeyen polis, her seferinde kamu emekçilerine müdahale ederek onları fiziksel şiddet kullanarak gözaltına almaya ya da alandan uzaklaştırmaya devam etti.

2021 yılında Ankara'da ve İstanbul'da yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eylemlerine yönelik 20 polis müdahalesinde en az 24 kişi gözaltına alındı.

Ankara Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde 2016 yılından bu yana devam eden "İşimi geri istiyorum" eylemlerine katılan KHK ile işlerinden ihraç edilmiş kamu emekçileri ile onlara destek olan kişiler, 13 Ağustos 2020 tarihinde Ankara ve Düzce'de yapılan ev baskınlarında gözaltına alınmıştı. Gözaltına alınan 7 kişiden 1'i (Gülnaz Bozkurt) 22 Ağustos 2020 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 6 kişi (Nazan Bozkurt, Acun Karadağ, Mahmut Konuk, Mehmet Dersulu, Armağan Özbaş ve Alev Şahin) aynı tarihte çıkarıldıkları mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmıştı. Haklarında açılan davanın 9 Aralık 2020 tarihinde görülen ilk duruşmasında Armağan Özbaş ve Mahmut Konuk, 27 Ocak 2021 tarihinde görülen duruşmasında Acun Karadağ ve 5 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında ise Nazan Bozkurt tahliye edildi. Alev Şahin ve Mehmet Dersulu ise 5 Haziran 2021 tarihinde tahliye edildi.

"İşimi Geri İstiyorum" eylemi kapsamında Ankara Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde KHK ile ihraç edilen kamu emekçileri adına basın açıklamaları yapılmaya 2021 yılında devam edildi. 24 Mayıs 2021 tarihinde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, eyleme katılanları fiziksel şiddet kullanarak alandan uzaklaştırdı. Ayrıca Çankaya Toplum Sağlığı Merkezi önünde eylem yapan Mahmut Konuk, 2 kez (4 ve 25 Ocak 2021 tarihlerinde) polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı.

KHK ile ihraç edildikleri işlerine geri dönmek isteyen kamu emekçileri tarafından İstanbul'da Bakırköy Meydanı'nda yapılan oturma eylemine 17 kez (26 Nisan, 10 Mayıs, 17 Mayıs, 24 Mayıs, 31 Mayıs, 7 Haziran, 14 Haziran, 21 Haziran, 28 Haziran, 5 Temmuz, 12 Temmuz, 19 Temmuz, 26 Temmuz, 2 Ağustos, 9 Ağustos, 16 Ağustos, 23 Ağustos 2021) müdahale eden polis 2 kişiyi Nursel Tanrıverdi'yi ve ona destek olmak için eyleme katılanları 22 kez gözaltına aldı.

5.1.2. Cezaevlerinde Yaşanan Hak İhlalleri ile İlgili Eylemler

2021 yılında cezaevlerindeki hak ihlalleri ile ilgili, hasta mahpusların durumuna dikkat çekmek amacıyla ve PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle 27 Kasım 2020 tarihinde cezaevlerinde başlatılan süresiz ve dönüşümlü açlık grevi ile ilgili olmak üzere, cezaevleri ile ilgili olarak yapılmak istenen 18 basın açıklamasına müdahale eden polis, 28 toplantıyı da engelledi. Müdahalelerde en az 63 kişi gözaltına alındı, 2 kişi yaralandı.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde 27 Kasım 2020 tarihinde başlatılan süresiz ve dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için 21 Ocak 2021 tarihinde HDP tarafından İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 8 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

21 Ocak 2021 tarihinde Tunceli'de yapılan basın açıklamasına da polis açıklamada geçen "İmralı, tecrit, açlık grevi" ifadelerini gerekçe göstererek müdahale etti. Polisin müdahalesi sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

22 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde HDP tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Polisin basın açıklaması yapılmasına izin vermemesi üzerine HDP milletvekilleri Cizre Kaymakamlığı önünde bir açıklama yaptı. Bu açıklama sırasında polisin gazetecileri görüntü almasına izin vermediği ve milletvekilleri dışında açıklamaya katılmak isteyenleri engellediği öğrenildi.

25 Ocak 2021 tarihinde HDP Urfa il binasına asılan üzerinde "Tecrit insanlık suçudur açlık grevine ses ol, cezaevlerinden haberin var mı?" yazılı pankart polis tarafından indirildi. Pankartın indirilmesine karşı çıkan 3 kişi (HDP Urfa İl Eş Başkanı Emine Çetiner, Ahmet İsek ve Mehmet Ferit Tamğa) polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. 3 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

27 Ocak 2021 tarihinde Bingöl'de yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Polisin basın açıklaması yapılmasına izin vermemesi üzerine basın açıklamasının parti binasının penceresinden okunduğu öğrenildi.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için MEBYA-DER tarafından 27 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'da bulunan İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Basına açıklamasına izin verilmemesi üzerine HDP Sur ilçe binası önünde giden grubun basın açıklaması yapmasına burada da polis tarafından izin verilmedi.

28 Ocak ve 4 Şubat 2021 tarihlerinde Tunceli'de, 1 Şubat 2021 tarihinde Mersin'de, 3 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılmak istenen basın açıklamalarına polis tarafından izin verilmedi.

Cezaevlerindeki hak ihlallerine ve çıplak arama dayatmalarına ilişkin 9 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde HDP tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

10 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır D Tipi Cezaevi önünde HDP tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Polisin izin vermemesi üzerine basın açıklamasına katılan grubun HDP Kayapınar ilçe binasının önüne gittiği fakat polisin burada da açıklama yapılmasına izin vermediği öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılmak istenen "Tecride Son, Yaşam için Adalet" yürüyüşüne polis tarafından izin verilmedi. Polisin engellemesi üzerine DBP Eş Genel Başkanı Saliha Aydeniz ile HDP milletvekillerinin de aralarında bulunduğu grup bulundukları yerde oturma eylemi gerçekleştirdi.

17 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesindeki Koşuyolu Parkı'ndaki İnsan Hakları Anıtı önündeki basın açıklamasına polis izin vermedi.

24 Şubat, 3 Mart, 10 Mart, 17 Mart ve 31 Mart 2021 tarihlerinde HDP tarafından Diyarbakır'da yapılmak istenen basın açıklamalarına polis tarafından izin verilmedi. Polisin görüntü almak isteyen gazetecileri de engellediği bildirildi.

7 Nisan, 14 Nisan ve 21 Nisan 2021 tarihlerinde Diyarbakır'da Koşuyolu Parkı'nda HDP, TJA ve TUAY-DER tarafından yapılmak istenen basın açıklamalarına polis tarafından izin verilmedi. Parkı barikatlarla çevirerek girişleri engelleyen polisin gazetecilerin görüntü almasına engel olduğu öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir, Bağlar, Sur ve Kayapınar ilçelerinde yapılmak istenen basın açıklamalarına polis tarafından izin verilmedi. Polisin ayrıca haber takibi yapan gazetecileri uzaklaştırdığı öğrenildi.

22 Mart 2021 tarihinde İstanbul Çağlayan Adliyesi içinde basın açıklaması yapmak isteyen TAYAD üyelerine müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan 2 kişi (Feridun Osmanağaoğlu ve Bengisu Demirel) aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

23 Mart 2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu önünde basın açıklaması yapmak isteyen TAYAD üyelerine polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Adli Tıp Kurumu önünde 20 Nisan 2021 tarihinde yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde 2 kişi (Hasan Basri Yıldız ve Özmen Çim), 21 Nisan 2021 tarihinde 2 kişi (Hasan Basri Yıldız Cemil Kurt) ve 26 Nisan 2021 tarihinde 3 kişi (Hasan Basri Yıldız, Bengisu Demirel ve Cemil Kurt) fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için HDP tarafından 19 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine basın açıklaması için gelenler bulundukları yerde oturma eylemi yaptı. Polisin gazetecilerin görüntü almasına engel olduğu öğrenildi.

17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecrit ile ilgili olarak DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis izin vermedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklaması HDP milletvekilleri tarafından gerçekleştirildi. Gazetecilerin görüntü almasına polis tarafından izin verilmedi. Daha sonra, basın açıklamasına katılmak üzere gelenler tarafından yapılan yürüyüşe polis müdahale etti. Müdahale sırasında biri HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun olmak üzere en az 2 kişi yaralandı. Müdahale sırasında gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

26 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridi protesto etmek için HDP ve HDK tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından kaymakamlığın yasaklama kararı gerekçe gösterilerek izin verilmedi. Polisin izin vermemesi üzerine başka bir yerde gerçekleştirilen basın açıklaması sonrasında dağılan gruba polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için Barış Anneleri Meclisi tarafından 10 Temmuz 2021 tarihinde Batman'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis izin vermedi. Polisin ayrıca basın açıklamasına katılmak üzere Diyarbakır'dan gelen Barış Anneleri'ni taşıyan aracın Batman'a girmesine de izin vermediği öğrenildi.

TAYAD üyeleri tarafından Yunanistan'da tutuklu bulunan yakınlarının serbest bırakılması için İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki Yunanistan Konsolosluğu önünde 14 Temmuz 2021 tarihinde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 4 kişiyi (Hatun Polat, Cansu Kalender, Feridun Osmanağaoğlu ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

13 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da Çağlayan Adliyesi'nde hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılması için yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 8 kişiyi gözaltına aldı. 7 kişinin (Cemil Kurt, Cansu Kalender, Muhammet Akyıldız, Hasan Basri Yıldız, Erdinç Öksüz, Özmen Çim ve Can Kaba) aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, başka bir soruşturma kapsamında hakkında gözaltı kararı olan 1 kişinin (Hüseyin Kütük) ise halen gözaltında olduğu öğrenildi.

Hasta mahpus Ayşe Özdoğan'ın serbest bırakılması için 19 Ekim 2021 tarihinde Antalya'da yapılan eyleme müdahale eden polis Ayşe Özdoğan'ın annesi Fatma Karakuzu'yu ve Melek Çetinkaya'yı gözaltı-

na aldı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin serbest bırakıldı.

15 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde hasta mahpuslarla ilgili yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 2 kişiyi (Nergis Doğru ve Özmen Mertkan Çim) gözaltına aldı. 2 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılması için 7 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Adli Tıp Kurumu önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, 3 kişiyi gözaltına aldı. 2 kişinin (Nergis Doğru ve Feridun Osmanağaoğlu) aynı gün içinde serbest bırakıldığı, 1 kişinin (Ali Dilmen) ise hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle halen gözaltında olduğu öğrenildi.

Cezaevlerindeki hak ihlalleri ile ilgili HDP tarafından 8 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Cezaevlerindeki tecrit, hak ihlalleri ve hasta mahpuslar ile ilgili Demokratik Kurumlar Platformu'nun (DKP) çağrısıyla 23 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yapılacak basın açıklamasına katılmak üzere biraya gelen ve aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) milletvekillerinin de olduğu gruba müdahale eden polis 11 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında polisin gazetecilerin görüntü almasına da izin vermediği öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

25 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde Taksim Meydanı'nda, hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılması talebiyle TAYAD tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti, 2 kişiyi (Coşkun Öztekin ve Nergis Doğru) fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Tutsaklarla Dayanışma İnisiyatifi (TDİ) tarafından cezaevlerindeki hak ihlalleri ile ilgili 30 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, aralarında TDİ dönem sözcüsü Erkan Çıta'nın da olduğu 11 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gazetecilerin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

5.1.3. Kadın ve LGBTİ+ Haklarına Dair Eylemler

2021 yılında, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, Onur Yürüyüşü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü de dahil olmak üzere kadın ve LGBTİ+ haklarına dair çok sayıda eylem ve etkinlik polis müdahalesi ve engellemesiyle karşılaştı.

20 Mart 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesinin ardından yapılan protestolara da polis müdahale etti.

Ayrıca, Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasına yönelik çeşitli illerdeki protestolarda LGBTİ+ sembollerinin ve aktivistlerinin de özel olarak hedef alındığını, LGBTİ+ Çalışmaları Aday Kulübü'nün kapatıldığını da belirtmek gerekir. Bu sürece dair tespitlerimizi "Öğrenci Eylemlerine Yönelik Müdahaleler" bölümünde bulabilirsiniz.

2021 yılında kadın ve LGBTİ+ haklarına dair en az 22 toplantı ve gösteriye müdahale edildi, 9 etkinlik ise engellendi. Müdahalelerde en az 191 kişi gözaltına alındı, en az 4 kişi yaralandı. Gözaltına alınanların 2'si ev hapsi, 7'si ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. İstanbul'da yapılan Feminist Gece Yürüyüşü sonrasında evleri basılarak gözaltına alınan 18 kişiden 2'sinin gözaltında çıplak aramaya maruz kaldıkları öğrenildi. Ayrıca en az 1 olayda gözaltına alınanlar tecavüz tehdidine maruz kaldı, 1 kişi polis tarafından taciz edildi. 6 kişiye Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemlere uymadıkları gerekçesiyle toplam 21 bin 598 bin TL para cezası uygulandı.

5.1.3.1. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında 22 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde Avcılar Kadın Platformu tarafından yapılmak istenen "8 Mart direnen kadınlar fotoğraf sergisi" etkinliğine polis tarafından izin verilmedi. Etkinliklerine izin verilmeyen, polis tarafından etrafları çevrilen ve fiziksel şiddete maruz kalan ka-

dınlar, bulundukları yerde oturma eylemi yaptı.

HDP Kadın Meclisi tarafından 1 Mart 2021 tarihinde "Kadınlar için Adalet" kampanyası kapsamında İstanbul'un Bakırköy ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında 6 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan mitinge katılmak isteyen LGBTİ+ kortejinin alana girmesine polis tarafından izin verilmedi. Polisin engelleme girişimine rağmen LGBTİ+ korteji alana girdi. Ayrıca polisin LGBTİ+ sembollerinin ve gökkuşağı renginde şemsiyelerin miting alanına alınmasına izin vermediği öğrenildi. Miting sonrasında polis LGBTİ+ aktivistlerinin olduğu bir taksiyi durdurdu ve içindekileri fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. LGBTİ+'ların gözaltına alınmasına itiraz eden kadınlar da polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Müdahaleyi görüntüleyen gazetecilerin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve 1 gazetecinin (Şener Yılmaz Aslan) gözaltına alındığı öğrenildi. Müdahaleler sonucu toplam 9 kişi gözaltına alındı. Kadıköy Kaymakamlığı gözaltılar ile ilgili 6 Mart 2021tarihinde şu açıklamayı yaptı: "Kontrol noktasından geçmek isteyen 20 kişilik LGBTİ+ grubu, güvenlik güçlerinin görev yapmasını engelleyerek mukavemet göstermişlerdir. Dağılımlar esnasında aynı grubun yeniden mukavemet göstermesi üzerine, güvenlik güçlerine görevini yaptırmamak için direnen 9 kişi yakalanarak gözaltına alınmış olup, adli işlemlere devam edilmektedir." İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne götürülen 9 kişinin uzun süre avukatları ile görüşmelerine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. 7 Mart 2021 tarihinde mahkemeye sevk edilen 9 kişiden 2'si (Yıldız İdil Şen ve Güneş Çetin) 1 ay süreyle ev hapsi tedbiri ve 7'si adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi'nde yapılan Feminist Gece Yürüyüşü sonrasında Karaköy vapur iskelesinde yapılacak basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Basın açıklamasına katılmak için yürüyen bir gruba müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı.

8 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da İstiklal Caddesi'nde yapılan Feminist Gece Yürüyüşü'ne katılan 18 kişi yürüyüş sırasında atılan sloganlarda 'Cumhurbaşkanı'na hakaret edildiği' gerekçesiyle 10 Mart 2021 tarihinde evlerine yapılan polis baskınlarıyla gözaltına alındı. 11 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden gözaltına alınan 18 kadından 2'sinin gözaltında çıplak arama uygulamasına maruz bırakıldığı öğrenildi. 18 kişi 11 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5.1.3.2. İstanbul Sözleşmesi ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

20 Mart 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye İstanbul Sözleşmesi'nden çekildi. Kararda şöyle denilmektedir: "Türkiye Cumhuriyeti adına 11/5/2011 tarihinde imzalanan ve 10/2/2012 tarihli ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesine, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3'üncü maddesi gereğince karar verilmiştir."[51]

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını protesto etmek için 20 Mart 2021 tarihinde Ankara'da yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi. Engelleme üzerine yürüyüş yapan kadınlara müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişilerin isimleri öğrenilemedi.

20 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde basın açıklaması yapmak üzere toplanan kişilere polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sonucunda gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

Türkiye'nin Cumhurbaşkanı kararı ile İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini protesto etmek için 27 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılmak istenen basın açıklaması öncesindeki yürüyüş, taşınan pankartları gerekçe gösteren polis tarafından engellenmek istendi. Polisin basın açıklaması yapılacak alana LGBTİ+ bayrağıyla girilmesini de engellemeye çalıştığı, alana girmek isteyen çok sayıda kişiye kalkanlarla fiziksel şiddet

51 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210320-49.pdf

uyguladığı, bazı kişilerin yere düşerek yaralandığı öğrenildi.

30 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını protesto etmek için düzenlenen yürüyüşe katılan Mersin Kadın Platformu'nun 6 üyesine, Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemlere uymadıkları gerekçesiyle toplam 21 bin 598 bin TL ceza kesildiği öğrenildi.

KESK İstanbul Kadın Meclisi tarafından Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini protesto etmek için 31 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da Galata Köprüsü'nde yapmak istediği yürüyüş polis tarafından engellendi.

İstanbul Sözleşmesi ile ilgili 13 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de bulunan Cumhurbaşkanlığı İletişim Bürosu önünde Sosyalist Kadın Meclisleri (SKM) ve Özgür Genç Kadın (ÖGK) üyesi kadınlar tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 4 kişiyi (Gül Gök, Meryem Yıldırım, Güngör Didar Gül ve İrem Nur Çelikbaş) gözaltına aldı. 4 kişi 14 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasının 10. yıldönümü ile ilgili, 11 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde Yaşamak İstiyoruz İnisiyatifi üyeleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 3 kişiyi (Havva Cuştan, Sinem Tuğcu, Rabia Ada) fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

İstanbul Sözleşmesi ile ilgili yapılan eylem nedeniyle 33 kişi hakkında açılan davanın 7 Haziran 2021 tarihinde görülecek duruşması öncesinde Ankara Adliyesi önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 15 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Polisin biber gazı kullandığı müdahale sırasında 1 kişinin astım krizi geçirdiği bildirildi. Polisin gazetecilerin çekim yapmasına da engel olduğu ve bir gazetecinin telefonuna el koyup yere attığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

16 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Sakarya Caddesi'nde İstanbul Sözleşmesi ile ilgili düzenlenecek mitinge çağrı yapmak için yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 18 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan kadınların gözaltı aracında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı, tecavüz ile tehdit edildiği ve 1 kadının tacize maruz kaldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan İlay Kadiroğlu maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muameleye ilişkin şu açıklamayı yaptı: "Gözaltı aracında hastaneye gitmeden kimliklerimizi ve telefonlarımızı vermeyi reddettiğimiz için 3 erkek 1 kadın polisin ağır şiddetine ve işkencesine maruz kaldık. Tecavüz ve şiddet tehditleri eşliğinde işkenceye maruz kalıyoruz. Aynı araçta gözaltına alınan bir arkadaşımız polis tarafından taciz edildi." 18 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

19 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Maltepe ilçesinde Eşitlik İçin Kadın Platformu'nun (EŞİK) çağrısıyla yapılan miting bittikten sonra dağılan gruba müdahale eden polis 6 kişiyi (Özge Turan, Tuğgen Gümüşay, İlke Gürsoy, Zehra Aydemir, Ekin Gündoğan, Eren Kaya) fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar anı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

24 Haziran 2021 tarihinde Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılmasına dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin iptali için yaptıkları başvurunun öne alınması için Danıştay'a ek dilekçe veren Eşitlik İçin Kadın Platformu (EŞİK) tarafından Danıştay binası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini protesto etmek için 1 Temmuz 2021 tarihinde İzmir'de yapılacak basın açıklaması için Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde toplananlara polis biber gazı ve kalkanlarını kullanarak müdahale etti. Engellemeye rağmen ara sokaklarda toplanıp yürümek isteyenlere polis bir kez daha biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yapılan yürüyüşe polis biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

5.1.3.3. Onur Haftası ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

19 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de yapılmak istenen LGBT Onur Yürüyüşü'ne polis tarafından izin verilmedi. Polisin izin vermemesi üzerine yürüyüş için toplanan kitlenin bulundukları yerde basın açıklaması yaptığı öğrenildi.

Onur Haftası kapsamında 22 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Adalar ilçesinde yapılması planlanan pikniğin polisin mekân sahibini tehdit etmesi üzerine iptal edilerek Şişli ilçesindeki Maçka Parkı'na taşındığı öğrenildi. Polis, Maçka Parkı'nda yapılmak istenen pikniğe Kaymakamlık'ın yasaklama kararını gerekçe göstererek müdahale etti. Gökkuşağı renginde maske takanları, üzerinde gökkuşağı rengi olanları parka almayan polis, piknik için parkta bulunanları ise fiziksel şiddet kullanarak zorla parktan çıkardı. Müdahale sonucu 1 kişinin gözaltına alındığı (Efecan Bozkurt), 1 kişinin ise kolunun kırıldığı öğrenildi. Müdahale sırasında avukatların da polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve gözaltına alınmak istendiği bildirildi. Gözaltına alınan kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Beyoğlu Kaymakamlığı, 26 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Onur Haftası kapsamında 26 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yapılmak istenen Onur Yürüyüşünü ve aynı kapsamda yapılacak her türlü eylemi yasakladı. Yasaklama kararına rağmen Onur Yürüyüşünü gerçekleştirmek için İstiklal Caddesi üzerinde toplanan gruplara polis müdahale etti. İstiklal Caddesi ve çevresinde gün boyu süren müdahaleler sırasında çok sayıda kişinin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı, 47 kişinin işkence ve kötü muamele ile gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları bildirildi. Polis, haber takibi yapan gazetecilere fiziksel şiddet uyguladı. AFP foto muhabiri Bülent Kılıç, polis tarafından boğazına diz ile bastırılarak ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındı. Olayla ilgili olarak Bülent Kılıç "Ben öldürülmeye çalışıldım, savcılık sadece mala zarardan soruşturmaya izin veriyor. Polis fotoğraf makinemi tamire götürdü. Ben malında değilim, benim canıma kastedildi" dedi. Gazeteci Bülent Kılıç'ın işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalarak gözaltına alınması ile ilgili olarak bir sosyal medya paylaşımı yapan İçişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Ersoy, "İzinsiz gösteri sırasında polise direnenleri gözaltına almak zorbalık değildir" dedi. Oturduğu sokakta polisin ses bombası kullanmasını "Çocuk uyuyor" diyerek protesto eden bir kişi evine savcılık izni olmadan yapıldığı bildirilen polis baskını sonrasında gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği 28 Haziran 2021 tarihinde yaptığı bir açıklama ile İstanbul'da Onur Yürüyüşü'ne yönelik polis müdahalesini kınayarak cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılık ve şiddeti sona erdirmek için, Türkiye'yi işkence ve şiddeti engellemek, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğinin suç olmaktan çıkarılması ve ifade özgürlüğünün korunması gibi acil önlemleri almaya çağırdı.

26 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Yüksel Caddesi üzerinde bulunan İnsan Hakları Anıtı'na gökkuşağı renklerinden balonların asılmasına polis tarafından "Bu renkler olmaz" denilerek izin verilmediği öğrenildi.

Onur Haftası kapsamında 29 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Tunalı Hilmi Caddesi'nde yapılan Onur Yürüyüşü'ne biber gazı ile müdahale eden polis 20 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasında "kahrolsun nefret" diyerek polis müdahalesine tepki gösteren 1 kişinin de olduğu bildirildi. Gözaltına alınanların konuldukları gözaltı araçlarında da işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi.

Onur Haftası kapsamında 29 Haziran 2021 tarihinde Eskişehir'de yapılan Onur Yürüyüşü öncesinde gökkuşağı renginde semboller taşıdıkları gerekçesiyle 5 kişi gözaltına alındı. Daha sonra gerçekleştirilen Onur Yürüyüşü'ne de müdahale eden polis en az 15 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Ayrıca 2 gazeteci, polis müdahalesine karşı çıkan Eskişehir Barosu Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu üyesi avukat Anıl Yüksel ile iki turistin de gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan 25 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

5.1.3.4. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

22 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'da 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü kapsamında Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) Kadın Platformu tarafından yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti. Gözaltına alınanın olmadığı müdahale sırasında polisin ayrıca gazetecilerin görüntü almasını da engellediği öğrenildi. Polisin müdahalesine rağmen basın açıklamasının yapıldığı bildirildi.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında, İstanbul'un Beyoğlu

ilçesindeki İstiklal Caddesi'nde yürüyüş yapmak isteyen kadınlara polis biber gazı ve plastik mermi kullanarak müdahale etti. Gözaltına alınanın olmadığı, çok sayıda kişinin ise gazdan etkilendiği bildirildi.

25 Kasım 2021 tarihinde Adana Kadın Platformu'nun 5 Ocak Meydanı'ndan İnönü Parkı'na yapmak istediği yürüyüş polis tarafından engellendi. Polisin yolu kapatması üzerine kadınların kaldırımdan yürüdüğü öğrenildi.

5.1.3.5. Diğer Eylem ve Etkinliklere Yönelik Müdahaleler

5 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da Gülistan Doku'nun kaybolmasının birinci yılı nedeniyle Ankara Kadın Platformu tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis, aralarında gazetecilerin de olduğu 18 kişiyi gözaltına alındı. Müdahale sırasında polisin gazetecilerin kameralarını kırdığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Ankara Kadın Platformu üyeleri Fatma Kılıçaslan, Sude Sivri, Yelda Öztürk, Deniz Akbıyık, Leyla Mavili, Beste Uymaz, Zeynep Ülger, Yaren Tuncer ve Yarenur Çetin; gazeteciler Habibe Eren, Öznur Değer, Eylül Deniz Yaşar.

16 Şubat 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Kuğulu Park'ta hükümet tarafından kurulması planlanan "Kadın Üniversiteleri" ile ilgili yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 10 kişiyi gözaltına aldı. Polisin görüntü almak isteyen gazetecileri de engellediği öğrenildi. Gözaltına alınan kişiler aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HDP Kadın Meclisi ve Tevgera Jinên Azad (TJA) tarafından "Herkes için Adalet Kampanyası" kapsamında 17 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki Dağkapı Meydanı'nda yapılmak istenen insan zinciri eylemine polis tarafından izin verilmedi.

Antalya'da Azra Gülendam Haytaoğlu ve Maraş'ta Emine Gökkız isimli kadınların öldürülmesini protesto etmek için 3 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki belediye binası önünde yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti. Polisin haber takibi yapan gazetecilerin görüntü almasına da engel olduğu ve Jinnews muhabirinin kimliğine el koyarak onu gözaltına almakla tehdit ettiği öğrenildi. Müdahale sonucu 15 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Nebiye Merttürk, Esma Nur Çağlak, Başak Yılmaz, Buse Üçer, Sena Bademli, İlay Kadiroğlu, Ekin Deniz Savrum, Seda Özkan, Süheyla Oğuz, Ayşenur Gidergi, Dilara Sağlam, Aleyna Melek Sert, Mizgin Tekdal, Hazal Sürkit, Zekiye Elif Yıldız.

Kadın cinayetlerini protesto etmek için 6 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eylem sonrasında dağılan gruba müdahale eden polis 1 kişiyi atılan sloganları gerekçe göstererek gözaltına aldı.

Ankara'da trans kadınlara saldıran kişilerin yargılandığı davanın 1 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşması sonrasında Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği tarafından Ankara Adliyesi önünde yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti. Gözaltına alınan kimsenin olmadığı müdahale sırasında basın açıklamasına katılanların fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Polisin ayrıca basının görüntü almasına izin vermediği bildirildi.

12 Ekim 2021 tarihinde Esra Yıldız isimli kadının öldürülmesi ile ilgili, Avcılar Kadın Platformu tarafından 18 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde yapılmak istenen yürüyüşe polis izin vermedi.

25 Aralık 2021 tarihinde Mardin Şahmaran Kadın Platformu üyeleri tarafından taciz, tecavüz ve kadın cinayetlerine karşı Kamu Emekçileri Sendikalar Konfederasyonu (KESK) Nusaybin temsilciliği önünde yapılmak istenen basın açıklaması, polis tarafından, Mardin Valiliği tarafından alınan eylem ve etkinlik yasağı gerekçesiyle engellendi. Engelleme üzerine açıklamanın sendika binasında yapıldığı öğrenildi.

5.1.4. Öğrenci Eylem ve Etkinlikleri

2 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasıyla başlayan protestolar, özerk üniversite ve eşitlik talebiyle çok sayıda ile yayıldı. Bu süreçte toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün yanı sıra, işkence ve kötü muamele yasağı, ayrımcılık yasağı, ifade ve basın özgürlüğü ve konut dokunulmazlığı da çok kereler ihlal edildi. 15 Şubat 2021 tarihi itibarıyla protestolara yönelik müdahalelerde ve ev baskınları sırasında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları gerekçesiyle TİHV'e başvuran kişi sayısı 60 olmuştur[52].

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanan Melih Bulu'nun ardından bu kez Naci İnci'nin yine Cumhurbaşkanı tarafından atanmasına yönelik protestolar devam etti. Ayrıca öğrencilerin barınma hakları için yaptıkları eylemlere de polis müdahale etti.

Tespitlerimize göre, 2021 yılında öğrenciler tarafından yapılan 65 barışçıl toplantı ve gösteriye polis ve özel güvenlik birimleri tarafından müdahale edilmiş, en az 6 eylem engellenmiştir. Müdahalelerde 1122 kişi, protestolara katıldıkları gerekçesiyle ev baskınlarında 45 kişi, protestolara katıldıkları gerekçesiyle açılan soruşturmalar kapsamında 35 kişi olmak üzere en az 1202 kişi işkence ve kötü muameleyle gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınanlardan 13'ü tutuklanmış; 19 kişi ev hapsi tedbiriyle, 93 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır. Ayrıca, aralarında gazetecilerin de olduğu en az 25 kişi maruz kaldıkları işkence ve kötü muamele nedeniyle yaralanmıştır.

4 Ocak 2021 tarihinde, Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasını protesto etmek için kampus önünde basın açıklaması yapan öğrencilere müdahale eden polis, 2 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

5-6 Ocak 2021 tarihlerinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında, basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle 45 kişi gözaltına alındı. Gözaltında çıplak arama dahil işkence ve kötü muameleye maruz kalan kişiler ile görüşmek üzere 6 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne giden İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı avukat Eren Keskin'in gözaltındakilerle görüşmesine polis tarafından izin verilmedi. Gözaltına alınanlarla ilgili 6 Ocak 2021 tarihinde İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi'nde yapılan basın toplantısı sonrasında Mısra Sapan isimli 1 kişi polis tarafından gözaltına alındı. 45 kişi 7 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

6 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasını protesto etmek için Ankara'da bulunan Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri tarafından Milli Kütüphane önünde yapılan kitap okuma etkinliğine müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişiler aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

İstanbul'da gözaltına alınanlarla ilgili olarak, 7 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılmak istenen yürüyüşe polis tarafından izin verilmedi.

8 Ocak 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Yüzüncü Yıl Mahallesi'nde yapılan eyleme müdahale eden polis en az 13 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında Deniz Baran Erbudak isimli 1 kişinin ayağının polis tarafından kırıldığı öğrenildi. Deniz Baran Erbudak basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Dizleri ile bastıklarında ayağım kırıldı, daha sonra birden fazla kişi basmaya başladı (…) Gözaltına alındıktan sonra götürüldüğüm ilk hastanede muayene edilmeden 'bir şey yok' denilerek gönderildik (…) Daha sonra Çankaya ilçesi 29 Mayıs Devlet Hastanesi'ne kaldırıldım. Tomografi sonucunda bacağımda iki ayrı noktada kırık olduğu, çapraz bağların koptuğu ve çok sayıda lezyon olduğu ortaya çıktı."

8 Ocak 2021 tarihinde Ankara Güvenpark'ta yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis en az 28 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Polisin ayrıca eyleme katılacaklarını iddia ettiği 2 kişiyi evlerinin önünde gözaltına aldığı öğrenildi. Haberlerde 2 kişinin 3 saat polis otoparkında bir

52 https://tihv.org.tr/ozel-raporlar-ve-degerlendirmeler/bogazici-universitesine-cumhurbaskani-tarafindan-rektor-atanmasina-yonelik-itiraz-surecinde-yasanan-hak-ihlallerine-dair-on-degerlendirme-raporu/

araç içinde bekletildikten sonra haklarında herhangi bir işlem yapılmadan serbest bırakıldığı belirtildi.

Boğaziçi Üniversitesi'ne yapılan rektör atamasını protesto etmek için yapılan eylemlere katıldıkları gerekçesiyle haklarındaki soruşturma kapsamında 12 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne ifade vermeye giden 4 kişi gözaltına alındı. 1 kişi polisteki ifade işlemlerinin ardından, 3 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

SGDF üyesi Mert Karadağ, Boğaziçi Üniversitesi'ne yapılan rektör atamasını protesto etmek için yapılan eylemlere katıldığı gerekçesiyle hakkındaki soruşturma kapsamında 12 Ocak 2021 tarihinde ifadeye vermeye gittiği İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı.

8 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sonucu Deniz Baran Erbudak'ın ayağının kırılması ile ilgili yapılacak suç duyurusu öncesinde Ankara Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 5 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında gazetecilerin görüntü almasına izin verilmediği öğrenildi.

20 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanması ile ilgili protesto eylemlerine destek için bildiri dağıtan 2 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi kampüsünde düzenlenen bir sergi etkinliğinde, bir Kâbe resminin yere konulduğu iddiasıyla 30 Ocak 2021 tarihinde 5 kişi gözaltına alındı. Soruşturma kapsamında Boğaziçi Üniversitesi Güzel Sanatlar Kulübü ile Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Çalışmaları Kulübü'nde polis tarafından arama yapıldığı öğrenildi. İstanbul Valiliği 30 Ocak 2021 tarihide yaptığı açıklamada aramalarda "bir kitap, LGBTİ+ bayrakları ile eylemlerde kullanılan çeşitli afiş ve pankartların ele geçirildiğini" belirtti. 1 kişi polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Aynı gün mahkemeye sevk edilen 2 kişi 'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme' iddiasıyla tutuklandı, 2 kişi ise ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlara ilişkin İçişleri Bakanı sosyal medya hesabı üzerinden "4 LGBT sapkını gözaltına alındı!" şeklinde bir açıklama yaptı.

2 kişinin tutuklanmasını protesto etmek için 1 Şubat 2021 tarihinde üniversite kampusu önünde yapılan eyleme polis müdahale etti. Üniversite öğrencilerinin kampus dışına çıkmasına izin vermeyen polis, eyleme katılmak için kampusa gelmek isteyenleri de fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına aldı. Polisin ayrıca öğrencilere destek için gelen HDP milletvekillerinin kampusa girmesine izin vermediği ve haber takibi yapan gazetecileri engellediği öğrenildi. Ayrıca kampus yakınlarında yürümekte olan öğrencilere müdahale eden polis çok sayıda öğrenciyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Akşam saatlerinde Boğaziçi Üniversitesi kampusuna giren polis, Rektörlük binası önünde bekleyen öğrencileri fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. İstanbul Valiliği gün içindeki müdahaleler sonucu 159 kişinin gözaltına alındığını açıkladı. Polis müdahalesi sonucu 1 öğrencinin kaşının patladığı, 1 öğrencinin çenesinin kırıldığı, 1 öğrencinin ise başına aldığı darbe sonucu beyin cerrahisi servisine sevk edildiği öğrenildi. 2 Şubat 2021 tarihinde serbest bırakılan 7 kişinin aynı gün içinde tekrar gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerden 98'i 2 Şubat 2021 tarihinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

İzmir Üniversite Dayanışması tarafından 1 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemlere yönelik polis müdahalelerini ve LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılığı protesto etmek için yapılan eyleme müdahale eden polis 27 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Polisin ayrıca ve "Devletin istemediği hiçbir görüntüyü çekmezsiniz" diyerek haber takibi yapan gazetecilere GBT uygulaması yaptığı ve çektikleri görüntüleri sildiği öğrenildi. 27 kişi ifade işlemlerinin ardından 2 Şubat 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

2 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da Çankaya Belediyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 83 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişilerin ters kelepçeli şekilde yere yatırılarak işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, bazı kişilerin yaralandığı bildirildi. Polisin gazetecilerin görüntü almasını da engellediği öğrenildi. 83 kişi 3 Şubat 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

2 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis biber gazı ve plastik mermi kullanarak müdahale etti. 108 kişinin fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındığı öğrenildi. Aralarında Halk TV muha-

biri Erdinç Yılmaz, kameraman Murat Erkmen ve DİSK Basın-İş yönetim kurulu üyesi Elif Akgül'ün de olduğu en az 6 kişi ise plastik mermi ve fiziksel şiddet nedeniyle yaralandı. En az 1 kadın gözaltı sırasında taciz edildi. Polisin alanda bulunan Türkiye İşçi Partisi (TİP) Hatay Milletvekili Barış Atay'ı gözaltına almaya çalıştığı, HDP milletvekillerinin ise polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Gözaltına alınan 108 kişiden 98'si 2 Şubat 2021 tarihinde serbest bırakıldı. 10 kişi ise 2 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı.

2 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde bulunan Boğaziçi Üniversitesi kampusu önündeki otobüs durağında bulunan çok sayıda öğrenci polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Kampus önünden hareket eden bazı otobüslerin de durdurulduğu ve içinde bulunan öğrencilerin fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındığı öğrenildi. Ayrıca Beşiktaş İskelesi'nden Kadıköy'e giden vapura binmek isteyen öğrencilerin de Genel Bilgi Taraması uygulamasından geçirildikleri ve vapura alınmadıkları bildirildi. 2 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan 51 kişiden 39'u adli kontrol şartıyla olmak üzere 4 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

3 Şubat 2021 tarihinde İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri ile İzmir Üniversite Dayanışması tarafından Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde yapılmak istenen basın açıklaması öncesinde polis açıklama için toplananlara biber gazı, plastik mermi ve cop kullanarak müdahale etti ve fiziksel şiddet kullanarak çok sayıda kişiyi gözaltına aldı. Polisin haber takibi yapan gazetecileri de engellediği öğrenildi. Daha sonra Gündoğdu Meydanı'nda bir araya gelen kişilere de müdahale eden polis çok sayıda kişiyi yere yatırıp ters kelepçe uygulayarak gözaltına aldı. Aralarında 2 avukatın da (Erdoğan Akdoğdu ve Tuğçe Nazlı Akın) olduğu 51 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

2 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Çalışmaları Aday Kulübü'nün adaylık statüsünün rektörlüğün kararı ile kaldırılarak kapatıldığı öğrenildi. LGBTİ+ Çalışmaları Aday Kulübü'nün kapatılması ile ilgili sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun şunları belirtti: "Kutsal değerlerimizi ayaklar altına almaya çalışanlara karşı üniversite yönetimi meşru bir tasarrufta bulunmuştur."

4 Şubat 2021 tarihinde Samsun'da yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Parti Meclisi üyesi Seçkin Kır, HDP Samsun İl Eş Başkanı Fatma Şençelik, SYKP Samsun İl Eş başkanı İlhan Cüre, SYKP üyesi Kürşat Aslan, Halkevleri Eğitim Sekreteri Hüseyin Aksoy, Halkevleri Bölge Temsilcisi Kadir İlik'in de olduğu 19 kişiyi gözaltına aldı.

4 Şubat 2021 tarihinde Bursa'da yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 17 kişiyi gözaltına aldı.

4 Şubat 2021 tarihinde Çanakkale'de düzenlenmek istenen foruma müdahale eden polis aralarında Çanakkale Tabip Odası Başkanı Güleda Erensoy'un da olduğu 9 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle 4 Şubat 2021 tarihinde 23 kişi gözaltına alındı. 2 kişi (Anıl Akyüz ve Şilan Delipalta) tutuklandı. 11 kişi ev hapis tedbiriyle, 10 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Tutuklama kararını protesto eden ve aralarında avukatların ve milletvekillerinin de olduğu gruba adliye binası içinde polisin müdahale ettiği öğrenildi.

İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde penceresine "Boğaziçi Abluka Altında, Aşağıya Bakmayacağız" yazısı asan bir vatandaşın evini basan polis pencereye asılan yazıları söktüğü ve tutanak tuttuğu öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı 4 Şubat 2021 itibarıyla ile 38 kentte gözaltına alınan 528 kişiden 2'sinin tutuklandığını, 108'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 498'inin serbest bırakıldığını, 28 kişinin ise halen gözaltında olduğunu açıkladı.

5 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 26 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar 6 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 6'sı adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı. Gözaltına alınan 2 kadının çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. İzmir Valiliği yaptığı açıklama ile çıplak arama iddialarını yalanladı. Çıplak arama dayatması iddialarının Valilik tarafın yalanlanması üzerine İzmir Barosu şu açıklamayı yaptı: "İzmir Valiliği tarafından yapılan açıklama ve servis edilen görün-

tülerde, arama işlemine başından itibaren avukatların eşlik ettiği algısı yaratılmaya çalışılmaktadır. Bu iddia tümüyle gerçek dışı olup çıplak arama işkencesi iddiaları sevk edilen ilk beş kişi arasında bulunan iki kadına ve meslektaşlarımızın şube binasına alınmadığı zamana ilişkindir (…) İfadeye katılmak üzere Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne giden avukatlar arama yapıldığı gerekçesiyle başlangıçta ifadelerin alındığı İl Emniyet Müdürlüğü binasına alınmamış, başsavcı ile yapılan görüşmeler sonucunda ve ancak başsavcının verdiği talimat ile içeri girebilmişlerdir. Avukatların içeri girmesinden sonra müvekkilleri ile yaptıkları görüşmelerde iki kadın tarafından kendilerine çıplak arama işkencesi yapıldığı bildirilmiştir (…) İşkence faili şüpheli kolluk görevlilerinin eşkâlleri müvekkil görüşmeleri sonucunda avukatlarınca tespit edilmiş ve haklarında ifadeye katılan avukatlar tarafından suç duyurusunda bulunulmuştur."

5 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında avukatların da oluğu 29 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 29 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5 Şubat 2021 tarihinde Eğitim-Sen Adana şubesine ait binanın içinde KESK Adana Şubeler Platformu, Adana Tabip Odası, Adana Barosu, TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu, Adana Emek ve Demokrasi Güçleri, Çukurova Öğretim Elemanları Derneği, Adana Üniversite Dayanışması tarafından yapılacak basın açıklamasına katılmak üzere gelen 10 kişi bina önünde polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar 6 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İstanbul'da gözaltına alınan 6 kişiden 4'ü (Necmettin Erdem, Akın Karakuş, Ömer Şengel ve Murat Can Demirci) 6 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 2 kişi ise ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı. Murat Can Demirci, 5 Mart 2021 tarihinde tutukluluğuna yapılan itirazın kabul edilmesi üzerine tahliye edildi. Ömer Şengel, 29 Mart 2021 tarihinde yapılan itiraz üzerine tahliye edildi.

8 Şubat 2021 tarihinde Tunceli'de yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 9 Şubat 2021 tarihinde Artvin'in Kemalpaşa ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Müdahale sonucu yaralanan 2 kişinin hastaneye kaldırıldığı, 2 kişinin ise gözaltına alındığı öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da, duvarlara Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını ve öğrencilerin tutuklanmasını protesto eden yazılar yazdıkları iddiasıyla 5 kişi gözaltına alındı. 5 kişi 11 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Söz konusu 5 kişiye destek için 11 Şubat 2021 tarihinde İstanbul Çağlayan Adliyesi'nde toplanan gruba müdahale eden polis 9 kişiyi gözaltına aldı, 9 kişi 12 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Bu gruba yönelik polis müdahalesini ve gözaltıları protesto etmek için İstanbul'un Esenyurt ilçesinde gerçekleştirilen yürüyüş sonrasında yapılan ev baskınlarında Halkevleri üyesi 3 kişi gözaltına alındı. 3 kişi 12 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İstanbul'da gözaltına alınan Bilgi Üniversitesi öğrencisi Hasan Koral Hacıbeyoğlu, 10 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

11 Şubat 2021 tarihinde Kocaeli Üniversite Dayanışması tarafından Kocaeli'de yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında Eğitim-Sen Kocaeli Şube Sekreteri Ömer Furkan Özdemir'in de olduğu 17 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

12 Şubat 2021 tarihinde Bursa'da yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Parti Meclisi üyesi Yüksel Akgün ile gazeteciler Ozan Kaplanoğlu, Nur Derya ve Gökay Küpeli'nin de olduğu 19 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında gözaltına alınan Ozan Kaplanoğlu'nun omzunun maruz kaldığı şiddet sonucu çıktığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar arasında bulunan 3 çocuk aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 16 kişi ise 14 Şubat 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

21 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da 2 kişi Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atamasını protesto etmek için yapılan eylemlere katıldıkları ve bu eylemler sırasında tutuklanan Şilan Delipalta tarafından yazılan mektubu çoğaltarak dağıttıkları gerekçesiyle gözaltına alındı. 2 kişi, 22 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ve 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddialarıyla ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı.

24 Şubat 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde çeşitli yerlere üzerinde "Üniversiteye Kelepçe Vurulamaz Bundan Sonrası Hepimizde" yazılı pankartlar astıkları iddiasıyla 2 kişi gözaltına alındı.

15 Mart 2021 tarihinde Adana'da, Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektör ile ilgili "Üniversiteler AKP teşkilatı değildir. Kayyumlar gidecek" yazılı afiş astığı gerekçesiyle SGDF Merkez Yürütme Kurulu üyesi Birkan Polat'a 13.237 TL idari para cezası kesildiği öğrenildi.

1 Şubat 2021 tarihinde yapılan basın açıklamasında "LGBTİ+ bayrağı taşıdığı" gerekçesiyle hakkında disiplin soruşturması başlatılan 1 öğrenciye destek olmak amacıyla 25 Mart 2021 tarihinde Kuzey Kampüs'e girmek isteyen 4 öğrenci, LGBTİ+ bayrağı taşıdıkları gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı. Kuzey Kampüs'te boykot için bir araya gelen öğrencilere müdahale eden polis 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 12 öğrencinin, Covid-19 testi için götürüldükleri hastanede kelepçeli muayeneye karşı çıktıkları gerekçesiyle işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldıkları, 1 öğrencinin burnunun kırıldığı öğrenildi. 12 kişi 26 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Mart 2021 tarihinde Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde gözaltına alınan öğrencilerle ilgili yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 52 kişiyi işkence ve kötü muameleyle, ters kelepçe uygulayarak gözaltına aldı. Basında yer alan haberlerde, gözaltına alınan kişilerin ters kelepçelenerek yerde sürüklendikleri, sözlü şiddet ve tecavüz tehdidine maruz kaldıkları belirtildi. Öğrencilerle görüşmek için İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne giden avukatların içeri alınmadığı öğrenildi. Aralarında gazeteci Yağmur Kaya'nın da olduğu 52 kişi, 27 Mart 2021 tarihinde 6'sı adli adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

1 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis, en az 35 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı. Gözaltı sırasında ve gözaltı aracında ters kelepçelenen, fiziksel şiddete maruz kalan ve sürüklenen kişilerden en az 2'sinin yaralandığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Adana Öğrenci Dayanışması tarafından, tutuklanan öğrencilerin serbest bırakılması ve özerk üniversite talebiyle 1 Nisan 2021 tarihinde Gençlik Meydanı'nda yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi. Engelleme üzerine başka bir yerde açıklama yapmak isteyen öğrencilerin pankartlarına polis tarafından el konulduğu, açıklamaya katılmak isteyen kişilere GBT uygulaması yapıldığı öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto eylemlerine destek için afiş ve pankart asan 4 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

31 Mayıs 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için üniversitenin Güney Kampusu'nda çadır nöbeti eylemi yapan öğrencilere polis ve özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmazken, öğrencilerin zorla kampustan çıkarıldığı öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da bulunan Medeniyet Üniversitesi'nin kapısına "Bulu'dan Boğaziçi'ne rektör Medeniyet'e hoca olmaz!" yazılı pankart asan 2 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasının altıncı ayı nedeniyle 2 Temmuz 2021 tarihinde üniversite kampüsü içinde etkinlik düzenleyen ve geceyi kampüste geçiren üniversite öğrencileri Rektörlük'ün üniversiteyi 'güvenlik ve sağlık riskleri' gerekçesiyle 5 Temmuz 2021 saat 07.00'de kapatma kararının üzerine 3 Temmuz 2021 tarihinde polis ve özel güvenlik tarafından fiziksel şiddet kullanılarak kampüs dışına çıkarıldı.

3 Temmuz 2021 tarihinde bu kararı ve öğrencilerin kampüsten çıkarılmasını protesto etmek için kampüs kapısında yapılan eyleme polis müdahale etti ve eyleme katılanları kapının önünden uzaklaştırdı.

Polisin ayrıca 2 akademisyenin kampüse girmesine izin vermediği öğrenildi.

Naci İnci'nin Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanmasını protesto etmek için 23 Ağustos 2021 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Sarıyer ilçe binası önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 1'i gazeteci (Ozan Acıdere) 9 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

19 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) yapılmak istenen alternatif mezuniyet törenine polis tarafından izin verilmedi. Polis 5 kişiyi (Hakan Kıyak, Zeynep Kıyak, Mert Ömerbeyoğlu, Tuğulka Köseoğlu ve Aşkın Kızılarslan) fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişiler aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

20 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da barınma hakkı talebiyle İlhan Erdost Parkı'nda çadır kuran üniversite öğrencilerine müdahale eden polis en az 7 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Eylül 2021 tarihinde Eskişehir'de barınma hakkı talebiyle nöbet eylemi yapan üniversite öğrencilerine müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Barınma hakkı için 22 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde SGDF tarafından yapılan yürüyüşe müdahale eden polis 4 kişiyi (Azize Deniz Akşar, Elif Bayburt, Ercan Küçükkaya, Mustafa Kazak) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Barınma hakkı için 22 Eylül 2021 tarihinde Ankara ve Kocaeli'de yapılmak istenen nöbet eylemine polis izin vermedi.

23 Eylül 2021 tarihinde İzmir'de barınma hakkı talebiyle SGDF üyeleri tarafından Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) il binası önünde yapılan eyleme müdahale eden polis 3 kişiyi (Gamze Toprak, İsmail Temel, Tuncay Yıldırım) gözaltına aldı.

Barınma hakkı için 23 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da yapılmak istenen nöbet eylemine polis izin vermedi.

27 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Moda Parkı'nda nöbet eylemi yapan öğrencilere müdahale eden polis 28 kişiyi işkence ve diğer kötü muamele uygulayarak gözaltına aldı.

Barınma hakkı için 27 Eylül 2021 tarihinde İzmir'in Karşıyaka ilçesindeki nöbet eylemine yönelik polis müdahalesinde 8 kişi, Buca ilçesindeki nöbet eylemine yönelik polis müdahalesinde ise 33 kişi işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalarak gözaltına alındı. Müdahale sırasında 1 kişinin (Mehmet Kasar) parmağının kırıldığı bildirildi. Gözaltına alınan kişilerin sağlık kontrolü için götürüldükleri İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi girişinde de polisin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldıkları öğrenildi. Ayrıca gözaltına alınanlarla görüşmek için İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne giden ÖHD üyesi 2 avukatın (Halil Coşkun ve Burak Yılmaz) engellendiği ve polisin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları bildirildi. İzmir ve İstanbul'da gözaltına alınan 69 kişi ifade işlemlerinin ardından 28 Eylül 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

27 Eylül 2021 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Yerleşkesi'nde yapılan Edebiyat Fakültesi mezuniyet töreninde "Kayyum Rektör İstemiyoruz" yazılı pankart açan bir öğrenci, İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili yazılar bulunan maske takan 2 öğrenci ve LGBTİ+ bayrağı taşıyan bir öğrenci olmak üzere en az 4 öğrenci, kendilerine müdahale eden özel güvenlik güçlerinin fiziksel şiddetine maruz kaldı.

1 Ekim 2021 tarihinde İzmir'de barınma talebiyle İzmir Üniversite Dayanışması tarafından yapılmak isten yürüyüşe polis tarafından izin verilmedi.

4 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanan Naci İnci'yi protesto eden öğrencilere özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi. 5 Ekim 2021 tarihinde 4 kişi gözaltına alındı. Gözaltıları protesto etmek için Güney Kampüs önünde oturma eylemi yapanlara müdahale eden polis 6 kişiyi daha gözaltına aldı. 10 kişiden 2'si (Enis Berke Gök ve Caner Perit Özen) 6 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'Toplantı ve gösteri kanuna muhalefet etmek' ve 'kamu malına zarar vermek' iddialarıyla tutuklandı. 5'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 8 kişi ise serbest bırakıldı.

Öğrencilerin Rektör Naci İnci'nin şikayeti üzerine gözaltına alındığı öğrenildi.

Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanan Naci İnci'yi protesto etmek için yapılan eylem nedeniyle 2 kişinin tutuklanmasını protesto etmek için 7 Ekim 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 13 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak ve ters kelepçeleyerek gözaltına aldı. Müdahale sırasında polisin kalkanlarını kullanarak gazetecilerin görüntü almasına engel olduğu ve gazetecileri basın açıklamasının yapılacağı alanın dışına çıkardığı öğrenildi. 1 kişinin ise gazetecilere röportaj verdiği sırada gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınan 14 kişiden 10'u aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 4 kişi 8 Ekim 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Aynı eylemle ilgili olarak Naci İnci'nin şikayeti üzerine 1 kişinin 9 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındığı ve 10 Ekim 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

19 Ekim 2021 tarihinde barınma hakkı için İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yapılan nöbet eylemine özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu öğrencilerin nöbet eyleminin yapıldığı binadan çıkarıldığı ve müdahale sırasında en az 1 öğrencinin yaralandığı öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için rektörlük binası önünde 22 Ekim 2021 tarihinde yapılmak istenen nöbet eylemine müdahale eden özel güvenlik birimleri eylem için kurulan çadırlara el koydu. Daha sonra müdahale eden polis 45 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sonrası üniversite kampüsüne girmek isteyen HDP İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'ya özel güvenlik birimleri tarafından izin verilmediği öğrenildi. Gözaltına alınan 45 kişi, 3'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 25 Ekim 2021 tarihinde rektörlük binası önünde yapılmak istenen nöbet eylemine özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

6 Kasım 2021 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu'nun kuruluş yıldönümü dolayısıyla İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü önünde, Şişli ilçesindeki Çağlayan Adliye binası önünde, Üsküdar ilçesindeki Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) binası önünde, Fatih ilçesindeki Kredi ve Yurtlar Kurumu İstanbul İl Müdürlüğü önünde, Kadıköy Vergi Dairesi önünde yapılan 5 eyleme yönelik polis müdahalelerinde Gençlik Komiteleri üyesi toplam 18 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 18 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Kasım 2021 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) kuruluş yıldönümü dolayısıyla Ankara Üniversitesi Cebeci Kampusu önünde yapılan eyleme müdahale eden polis 11 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Ayrıca polisin gazetecilerin görüntü almasına da engel olduğu öğrenildi. Gözaltına alınan 3 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

12 Kasım 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektör ile ilgili 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Yönelik Kanun kapsamında alınan tedbir kararını protesto etmek için yapılan, rektörlük binasına kırmızı boya atma eylemi gerekçe gösterilerek 3 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 3 kişi 14 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafında adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

6 Aralık 2021 tarihinde İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi kampüsü içinde "ekonomik krize karşı öğrenci çay dayanışması" adıyla açılan standa üniversitenin özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu standın kaldırıldığı ve öğrencilere okula çağrılan polis tarafından GBT uygulaması yapıldığı öğrenildi.

"Barınamıyoruz Hareketi" tarafından barınma hakkı talebiyle 12 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da yapılacak olan eylem için İzmir ve İstanbul'dan Ankara'ya gelenleri taşıyan otobüslerin kente girmesine polis tarafından izin verilmedi. Polis, Ankara girişinde bekleyen gruplara müdahale etti. Müdahale sırasında en az 10 kişinin yaralandığı öğrenildi. Aynı gerekçe ile Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Yüksel Caddesi'nde yapılan eyleme de polis müdahale etti ve eyleme katılanları fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 12 Aralık 2021 tarihinde

Ankara'da yaşanan polis müdahalelerinde gözaltına alınan toplam 90 kişinin aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

Ankara Üniversitesi öğrenicileri tarafından ekonomik kriz ile ilgili 14 Aralık 2021 tarihinde üniversite kampüsünde yapılan foruma polis ve özel güvenlik birimleri müdahale etti. Müdahale sonucu aralarında Eğitim Sen Ankara 5 Nolu Üniversiteler Şubesi Başkanı akademisyen Mutlu Arslan'ın da olduğu 13 kişinin fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındığı ve aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

5.1.5. İşçi ve Emekçi Eylem ve Etkinlikleri

2021 yılında sendikalı oldukları için işten çıkarılan ya da fazla mesai ücretleri ve maaşları ödenmeyen işçilerin, yaşam ve özlük hakları için bir araya gelen sağlık emekçilerinin sendika ve meslek örgütleri aracılığıyla düzenledikleri barışçıl toplantı ve gösteriler engelleme ve müdahale ile karşılaştı. Yıl boyunca işçi ve emekçiler tarafından yapılmak istenen en az 35 eyleme kolluk kuvvetleri müdahale etti, en az 9 eylem engellendi. Bu müdahalelerde 517 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı, en az 13 kişi yaralandı, 3 kişi tutuklandı, gözaltına alınıp serbest bırakılan 10 kişiye ise idari para cezası kesildi.

Sendika üyesi oldukları gerekçesiyle işten atılan Cargill işçilerinin eylemlerinin bininci günü dolayısıyla 11 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da Tarım ve Orman Bakanlığı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Bunun üzerine Tekgıda-İş sendikası binası önünde oturma eylemi yapan işçilere müdahale eden polis 10 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan 10 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gece geç saatlerde serbest bırakılan işçilerin ve sendika yöneticilerinin de içinde olduğu aracın polis tarafından durdurulduğu ve araçta bulunanlara sokağa çıkma yasağını ihlal ettikleri gerekçesiyle idari para cezası kesildiği öğrenildi.

22 Ocak 2021 tarihinde Ankara Şehir Hastanesi'nde sağlık çalışanları tarafından özlük haklarının iyileştirilmesi talebiyle yapılan protesto eylemine müdahale eden polis aralarında Ankara Tabip Odası (ATO) Başkanı Ali Karakoç'un da olduğu 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

İşten atılan PTT çalışanları tarafından 2 Şubat 2021 tarihinde İzmir'deki PTT Genel Müdürlüğü önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Sendika üyesi olduktan sonra ilk önce zorunlu ücretsiz izne çıkartılan ve daha sonra işlerine son verilen Migros işçileri tarafından 5 Mart 2021 tarihinde Kocaeli'de bulunan Migros Depo önünde 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü için yapılan çağrıya müdahale eden polis 14 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Aynı tarihte Migros'un bağlı olduğu Anadolu Grup'a ait binanın önünde yapılan eyleme yönelik polis müdahalesi sonucu ise 8 kişi gözaltına alındı. Aralarında Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN) Genel Başkanı Murat Bostancı'nın da olduğu 22 kişi aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Migros işçilerinin, Migros Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan'ın İstanbul'un Beykoz ilçesindeki villası önünde 29 Mart 2021 tarihinde yapmak istedikleri basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde 17 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Aralarında sendika yöneticilerinin de olduğu 17 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

31 Mart 2021 tarihinde yine aynı yerde yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde 16 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Aralarında sendika yöneticilerinin de olduğu 16 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Tuncay Özilhan'ın İstanbul'un Beykoz ilçesindeki villası önünde 5 Nisan 2021 tarihinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sonucu 1 kişinin fenalaştığı öğrenildi. Müdahale sonucu kaç kişinin gözaltına alındığı öğrenilemedi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Nisan 2021 tarihinde aynı yerde yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sonucu 36 kişi gözaltına alındı. Müdahale sırasında en az 1 kişinin yaralandığı öğrenildi. Sendikanın örgütlenme uzmanı Kemal Yılmaz'ın sağlık kontrolü

için götürüldüğü hastanede ters kelepçe dayatmasını kabul etmediği için polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve kolunun kırıldığı bildirildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

14 Nisan 2021 tarihinde aynı yerde yapılmak istenen basın açıklamasına polis fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti. Müdahale sonucu 14 kişi gözaltına alındı. Polisin gazetecilere de müdahale ettiği öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

"Yaşam Hakkımızdan Vazgeçmiyoruz, Ölümleri Durdurun" talebiyle 15 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'daki İl Sağlık Müdürlüğü önünde sağlık meslek örgütleri tarafından yapılacak basın açıklamasına katılmak üzere yürüyüş yapmak isteyen sağlık emekçilerine polis izin vermedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklamasının başka bir yerde yapıldığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 15 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

PTT-SEN üyesi oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan PTT işçileri tarafından 15 Nisan 2021 tarihinde İstanbul SGK İl Müdürlüğü önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında PTT-SEN Örgütlenme Uzmanı Ayşe Büşra Yılmaz'ın da olduğu 8 kişiyi gözaltına aldı. Polisin ayrıca gözaltına alınanların telefonlarına el koyduğu ve müdahaleye ilişkin görüntüleri sildiği öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Sendika üyesi olduktan sonra işine son verilen Dilbent Türker ile ona desteğe gelenler tarafından 16 Nisan 2021 tarihinde işten çıkarıldığı İstanbul'daki Sinbo fabrikası önünde yapılmak istenen çadır kurma eylemine polis tarafından yapılan müdahale sonucu 2 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Polis müdahalesini protesto etmek için aynı yerde yapılmak isten ikinci eyleme de müdahale eden polis 8 kişiyi daha gözaltına aldı. Gözaltına alınan 10 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Dilbent Türker tarafından 17 Nisan 2021 tarihinde işten çıkarıldığı İstanbul'daki Sinbo fabrikası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 3'ü gazeteci 5 kişiyi (Dilbent Türker, Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası [TOMİS] İstanbul Temsilcisi Onur Eyidoğan, Kızıl Bayrak muhabiri Kardelen Yoğungan, Özgür Gelecek muhabiri Taylan Özgür Öztaş ve Mücadele Birliği muhabiri Serpil Ünal) gözaltına aldı. 4 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinden sonra serbest bırakılırken, Mücadele Birliği muhabiri Serpil Ünal'ın başka bir soruşturma gerekçesiyle halen gözaltında tutulduğu öğrenildi.

Kayı İnşaat işçileri tarafından, şirketin konkordato ilan etmesi ile ilgili davanın duruşmasının görüleceği İstanbul Kartal Adliyesi önünde 16 Nisan 2021 tarihinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Bayrampaşa Belediyesi'nde isten atılan işçilerin işe geri dönmesi talebiyle 16 Nisan 2021 tarihinde belediye binası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis izin vermedi.

Sendika üyesi olduktan sonra işine son verilen 29 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Üsküdar ilçesinde Emek ve Adalet Platformu üyeleri tarafından iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçiler için kılınmak istenen gıyabi cenaze namazına polis müdahale etti ve 8 kişiyi fiziksel şiddet uygulayarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet ile ilgili Ankara Tabip Odası tarafından 3 Haziran 2021 tarihinde Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi bahçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Sendika üyesi oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan Dilbent Türker ile Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) temsilcisi Onur Eyidoğan 30 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesindeki Unkapanı Sosyal Güvenlik Kurumu kapısına kendilerini zincirlediler. Zinciri kıran polis 2 kişiyi gözaltına aldı. Polisin ayrıca gazetecilerin çekim yapmasına engel olduğu ve 1 gazeteciye ait basın kartına bir süre el koyduğu öğrenildi.

Dilbent Türker'in 31 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde başlayacak Ankara yürüyüşüne polis müdahale etti. Müdahale sonucu Dilbent Türker ve TOMİS İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan gözaltına alındı. Gözaltına alınanların serbest bırakılması talebiyle yapılan oturma eylemine de polis müdahale etti. Müdahale sonucu 6

kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

1 Ağustos 2021 tarihinde Ankara Yürüyüşü'ne İstanbul'un Küçükçekmece ilçesinde müdahale eden polis Dilbent Türker ve Onur Eyidoğan'ı gözaltına aldı. 2 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

2 Ağustos 2021 tarihinde Ankara Yürüyüşü'ne İstanbul'un Kadıköy ilçesinde müdahale eden polis Dilbent Türker, Onur Eyidoğan ile Genç İşçi Derneği üyesi 3 kişiyi gözaltına aldı.

Dilbent Türker'in Ankara yürüyüşüne 3 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Kartal ilçesinde polis müdahale etti. Müdahale sonucu Dilbent Türker ve TOMİS İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan ile Genç İşçi Derneği (GİDER) üyeleri Batuhan Çotur, Nazlı Şen ve Murat Yıldırım gözaltına alındı. 2 kişi (Batuhan Çotur ve Murat Yıldırım) savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından, 3 kişi ise aynı gün içinde çıkarıldıkları mahkeme tarafından yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

Ankara yürüyüşüne 4 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Tuzla ilçesinde polis müdahale etti. Müdahale sonucu Dilbent Türker ve TOMİS İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan gözaltına alındı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Ankara yürüyüşünün 11. gününde, 10 Ağustos 2021 tarihinde Bolu'da polisin müdahale etmesi sonucu Dilbent Türker ve TOMİS İstanbul temsilcisi Onur Eyidoğan gözaltına alındı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Sendikalı oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan Sinbo işçileri tarafından 13 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 14 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan 14 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Dilbent Türker, Onur Eydoğan, Dilbirin Acar, Hasan Akman, Mustafa Feroğlu, Songül Doğan, Dilan Mollaahmetoğlu, Berhat Uzunay, Enes Sait Şahin, Enes Uğur Tekin, Doğuş Özdemir, Güney Akgün, Deniz Akbıyık ve İsmail Arıkan.

Tazminat hakları için Manisa'nın Soma ilçesinden Ankara'ya yürüyen maden işçilerinin önü Ankara girişinde polis tarafından kesildi. Ankara'ya girmesine izin verilmeyen işçilerin bulundukları yerde oturma eylemi yaptığı öğrenildi.

Tazminat hakları için Manisa'nın Soma ilçesinden Ankara'ya yaptıkları yürüyüş Ankara girişinde engellenen maden işçilerinin 8 Temmuz 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yapmak istedikleri yürüyüşe polis tarafından izin verilmedi. Yürüyüşe izin verilmemesi üzerine işçilerin bulundukları yerde yaptıkları oturma eylemine devam ettikleri öğrenildi.

10 Temmuz 2021 tarihinde Bursa'da sendika üyesi oldukları gerekçesiyle işlerine son verilen Destek Otomotiv işçilerinin fabrika önünde ve içinde başladığı eyleme polis müdahale etti. Müdahale sonucu 7 işçinin yaralandığı ve hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

12 Temmuz 2021 tarihinde sendika üyesi oldukları gerekçesiyle Pegasus Hava Yolları tarafından işten çıkarılan işçilerin şirketin İstanbul'da bulunan genel merkezinde yapmak istediği eyleme polis tarafından izin verilmedi. Polisin müdahalesi sonucu aralarında sendika yöneticilerinin olduğu işçiler binadan çıkartıldı.

4 Ağustos 2021 tarihinde Ankara Şehir Hastanesi'nde Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) yöneticileri tarafından bildiri dağıtılmasına özel güvenlik birimleri tarafından izin verilmedi.

5 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul Boğaziçi Üniversitesi önünde Eğitim Sen 6 Nolu Şube tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklaması kampus içindeki sendika temsilciliği önünde yapıldı.

15 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da Şişli Belediye binası önünde yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eylemine müdahale eden polis en az 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında 3 kişinin (Türkan Albayrak, Ramazan Çelik, Salih Diknel) vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Türkan Albayrak, Turan Aktaş, Ramazan Çelik, Kahgil Yazar, Merve Demirel, Mehmet Tunçay, Coşkun Öztekin ve Salih Diknel.

24 Eylül 2021 tarihinde Bolu'da CHP il binası önünde yapılmak istenen "İşimizi Geri İstiyoruz" eylemine müdahale eden polis 3 kişiyi (Ramazan Çelik, Salih Bitnel ve Muhammet Akyıldız) gözaltı-

na aldı. Söz konusu 3 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

İstanbul'da Şişli Belediyesi'ndeki işlerinden çıkarılan işçilerin Ankara'da CHP Genel Merkezi önünde 20 Ekim 2021 tarihinde yaptıkları "İşimi Geri İstiyorum" eylemine müdahale eden polis 4 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

23 Eylül 2021 tarihinde Tekirdağ'da grevde olan Bel Karper ve Adkotürk işçilere vali ile görüşmek üzere gittikleri valilik binası önünde müdahale eden polis 58 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sonucunda en az bir kişinin (Tek Gıda-İş sendikası örgütlenme uzmanı Yunus Durdu) yaralandığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar 24 Eylül 2021 tarihinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

1 Ekim 2021 tarihinde Ankara'da Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası (Eğitim-İş) tarafından "sağlıklı eğitim istiyoruz" talebiyle Milli Eğitim Bakanlığı'na yapılmak istenen yürüyüşe polis tarafından izin verilmedi.

4 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Ümraniye ilçesindeki geri dönüşüm depolarına Ümraniye Belediyesi'ne bağlı zabıta ekipleri ile birlikte baskın yapan polis, tepki gösteren işçilere biber gazı ve plastik mermi kullanarak müdahale etti, en az 20 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan işçilerden 3'ü 5 Ekim 2021 tarihinde çıkarıldıkları mahkeme tarafından 'görevli memura mukavemet' ve 'kamu güvenliğini ve genel güvenliği tehlikeye sokma' suçundan tutuklandı. İstanbul Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Denetim çalışmalarını engellemek için atık kâğıt ve çöpleri yakan, taş atarak görevli personele ve araçlara saldırmak suretiyle (25) personelin yaralanmasına ve (8) araçta maddi hasara sebebiyet veren yaklaşık (20) kişilik gruptan (3) şüpheli şahıs hakkında adli işlem başlatılmıştır. Bu işyerlerinde, sosyal güvenceden yoksun bir şekilde çalıştırıldıkları tespit edilen düzensiz göç kapsamındaki (33) yabancı uyruklu şahıs, sınır dışı işlemleri yapılmak üzere İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne teslim edilmiştir." Geri Dönüşüm İşçileri Derneği Başkanı Ali Mendillioğlu ise 5 Ekim 2021 tarihinde yaptığı açıklamada valilik tarafından belirtilen yaralama, hasar ve yabancı uyruklu kişilerin gözaltına alınmasına dair bilgilerin doğru olmadığını ifade etti.

5 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Ümraniye ilçesindeki geri dönüşüm depolarına baskın düzenleyen polis, en az 200 kişiyi gözaltına aldı. Ayrıca işçilere ait barakalar yıkıldı ve atık taşıma araçlarına polis tarafından el konuldu.

23 Ekim 2021 tarihinde Ankara'da trafik kazasında yaşamını yitiren Dr. Rümeysa Berin Şen için Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından 25 Ekim 2021 tarihinde, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yapılan basın açıklamasına, valiliğin eylem yasağını gerekçe göstererek müdahale eden polis, TİHV başvuru hekimi ve Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Dr. Hüseyin Yaviç ile TİHV Temsilcilik Sekreteri Sevim Çiçek'i gözaltına aldı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Valiliğin son yasaklama kararıyla Van'da eylem ve etkinlikler 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana kesintisiz 1804 güne uzatılmıştı.

Yapımı devam etmekte olan Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde çalışan işçilerin maaşlarının ödenmemesi gerekçesiyle yaptığı iş bırakma eylemine jandarma ve özel güvenlik birimleri 14 Kasım 2021 tarihinde fiziksel şiddet kullanarak müdahale etti.

Sendikalı oldukları gerekçesiyle işten çıkarıldıkları bildirilen Uğur Tekstil işçilerin 22 Kasım 2021 tarihinde Urfa'daki 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde yaptığı yürüyüşe müdahale eden jandarma 2 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

39 gündür grevde olan Bakırköy Belediyesi işçileri ve onlara destek için gelenler tarafından 2 Aralık 2021 tarihinde belediye binası önünde yapılan eyleme yönelik polis müdahalesinde 1 kişi gözaltına alındı.

20 Aralık 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki CHP Genel Merkezi önünde yapılan "İşimizi Geri İstiyoruz" eylemine müdahale eden polis 4 kişiyi (Salih Bitnel, Turan Aktaş, Kakil Yazar ve Ramazan Çelik) gözaltına aldı.

26 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Köprüsü'ne "Bakırköy Belediye Başkanı Bülent Kerimoğlu işçi emek düşmanı" yazılı pankart asan Bakırköy Belediyesi'nin grevdeki işçilerine polis müdahale etti, 10 kişi gözaltına alındı.

27 Aralık 2021 tarihinde İnşaat-İş üyesi işçiler tarafından ödenmeyen mesai ücretlerinin ödenmesi talebiyle çalıştıkları şirketin Ankara'daki ofisi önün-

de yaptığı eyleme müdahale eden polis aralarında sendika yöneticisi Anıl Deniz Gider'in de olduğu 4 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanların, Kabahatler Kanunu kapsamında para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

27 Aralık 2021 tarihinde şirketin İstanbul'daki ofisi önünde yapılan basın açıklamasına Beşiktaş Kaymakamlığı'nın yasaklama kararını gerekçe göstererek müdahale eden polis aralarında sendika Başkanı Neslihan Açar ve sendika yöneticisi Kemal Yılmaz'ın da olduğu 9 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5.1.6. 1 Mayıs ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

29 Nisan 2021 tarihinden 17 Mayıs 2021 tarihine kadar Türkiye genelinde etkin olan sokağa çıkma yasağının ilanından önce 8 il ve 2 ilçede, 1 Mayıs'ı da kapsayacak şekilde eylem ve etkinlikler yasaklanmıştı. Valilik ve kaymakamlıkların yasaklama kararlarına ilişkin detaylı bilgiyi ilgili bölümde bulabilirsiniz. 1 Mayıs ile ilgili yapılmak istenen basın açıklaması, bildiri dağıtma ve afiş asma gibi eylem ve etkinliklere ve 1 Mayıs günü yapılan gösterilere en az 26 kez müdahale edildi, 3 etkinlik ise engellendi. En az 490 kişi işkence ve kötü muameleyle gözaltına alındı, 1 kişi yaralandı. 9 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı 263 kişiye toplam 888 bin TL idari para cezası verildi. Afiş astıkları için 3 kişiye Kabahatler Kanunu uyarınca toplam 39.711 TL idari para cezası uygulandı.

15 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da 1 Mayıs ile ilgili bildiri dağıtan Birleşik Mücadele Güçleri üyelerine müdahale eden polis 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 8 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından Kabahatler Kanunu kapsamında para cezası verilerek serbest bırakıldı. Gözaltına alınan kişiler: Zarife Çamalan, Hacer Atahan, Enes Said Şahin, Selim Doğan Koç, Deniz Akbıyık, Dîlan Mollaahmetoğlu, Barış Ceyhan, Berhat Uzunay.

19 Nisan 2021 tarihinde Adana'da 1 Mayıs ile ilgili afiş asan Emek Partisi yöneticisi 3 kişiye Kabahatler Kanunu uyarınca toplam 39.711 TL idari para cezası kesildiği öğrenildi.

21 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Bakırköy ilçesindeki Özgürlük Meydanı'nda Bakırköy ve Bayrampaşa Belediyesi ile Sinbo, SML Etiket ve Tur Assist işçileri ile İstanbul 1 Mayıs Platformu tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında avukat Seher Dursun'un da olduğu en az 30 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında polisin gazetecilerin görüntü almasına da engel olduğu öğrenildi. Gözaltına alınanlar ayı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde 1 Mayıs ile ilgili yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 1'i avukat 41 kişiyi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde 1 Mayıs bildirisi dağıtan Halkevi üyelerine müdahale eden polis 7 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

22 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Sancaktepe ilçesine bağlı Sarıgazi mahallesinde 1 Mayıs ile ilgili afiş asan gruba müdahale eden polis 8 kişiyi gözaltına aldı.

22 Nisan 2021 tarihinde Manisa'da Emek Partisi üyelerinin bildiri dağıtmasına polis tarafından izin verilmedi.

27 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde, işten çıkarılan Sinbo ve SML işçileri tarafından 1 Mayıs kutlamalarına getirilen yasaklama hakkında yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 3'ü gazeteci (Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Muhammet Enes, Jinnews muhabiri Sena Dolar ve Kızılbayrak muhabiri Kardelen Yoğungan) 33 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Basında yer alan haberlerden, gözaltına alınanların götürüldükleri Beylikdüzü Devlet Hastanesi'ndeki sağlık muayenesinden sonrasında polisin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. Haberde ayrıca polisin hastanenin acil servisinde görevli sağlık çalışanlarına da sözlü ve fiziki şiddette bulunduğu belirtildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesindeki Kartaltepe Parkı'nda Tuzluçayır Kadınları Dayanışma Derneği tarafından 1 Mayıs ile ilgili yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından

izin verilmedi. Bunun üzerine basın açıklamasının dernek binasının önünde yapıldığı öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesinde 1 Mayıs ile ilgili bildiri dağıtan Mamak 1 Mayıs Platformu üyelerine müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı. İsimleri öğrenilemeyen 6 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerini ardından serbest bırakıldı.

29 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de DİSK, KESK, TMMOB, İzmir Tabip Odası ve İzmir Barosu tarafından yapılan 1 Mayıs eylemine müdahale eden polis 3 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltın alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

29 Nisan 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde 1 Mayıs ile ilgili basın açıklamasının ardından polis eyleme katılanlara taşıdıkları bayrakları katlamadıkları, önlüklerini çıkartmadıkları gerekçesiyle biber gazıyla müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

29 Nisan 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde 1 Mayıs için yaptıkları eylem sonrasında parti binasına yürümek isteyen Sosyalist Emekçiler Partisi (SEP) üyelerine polis biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

29 Nisan 2021 tarihinde Van'da KESK, DİSK, TTB ve TMMOB tarafından 1 Mayıs ile ilgili yapılmak istenen basın açıklamasına katılmak üzere DİSK binasında toplananların binadan çıkmasına polis tarafından izin verilmedi.

1 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinden Taksim Meydanı'na yürümek isteyen gruba müdahale eden polis 21 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale esnasında polis gazetecilerin görüntü almasına engel oldu. Gözaltına alınanlar 8'i adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Taksim Meydanı'na yürümek isteyen Emekçi Hareket Partisi (EHP) üyelerine müdahale eden polis aralarında Parti Sözcüsü Özge Akman'ın da olduğu 20 parti üyesi gözaltına alındı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Taksim Meydanı'na yürümek isteyen Birleşik Mücadele Güçleri üyelerine polis müdahale etti. 15 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde Taksim'de Devrim Hareketi üyesi 10 kişi, Mecidiyeköy'de SODAP üyesi 19 kişi gözaltına alındı.

Taksim Meydanı çevresindeki müdahaleler sırasında gazetecilerin görüntü almasına Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından 27 Nisan 2021 tarihinde yayınlanan genelge gerekçe gösterilerek engel olunduğu öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Birleşik Mücadele Güçleri tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 4 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul genelindeki eylemlerde gözaltına alınan toplam 255 kişi 9'u adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

3 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 1 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan eylemlerde gözaltına alınan 255 kişiye toplam 888 bin TL idari para cezası verildiği öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'daki Yüzüncüyıl Mahallesi'nde yapılan eyleme müdahale eden polis Öğrenci Kolektifleri üyesi 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Kızılay Meydanı'na doğru yürümek isteyen Devrimci Anarşist Federasyon üyesi 3 kişi polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Kızılay Meydanı'na doğru yürümek isteyen EHP üyelerine müdahale eden polis 7 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı. Müdahale sırasında polisin Yol TV muhabirinin çekim yapmasına engel olduğu öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesinde yapılan eyleme müdahale eden polis aralarında haber takibi yapan Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Ceylan Şahinli'nin de olduğu 5 kişiyi gözaltına aldı. Ankara genelindeki eylemlerde toplam 41 kişinin gözaltına alındığı ve aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde İzmir'in Konak ilçesinde 1 Mayıs İnisiyatifi tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 10 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde İzmir'in Bornova ilçesinde bir binanın çatısına çıkıp pankart açan 2 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

1 Mayıs 2021 tarihinde İzmir'in Buca ilçesinde 1 Mayıs İnisiyatifi tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 10 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Antalya'da yapılan eyleme müdahale eden polis Halkevi üyesi 4 kişiyi gözaltına aldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Trabzon'da Halkevi ve Öğrenci Kolektifleri tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 12 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında Halkevleri genel yürütme kurulu üyesi Berna Demirtaş'ın gözünden yaralandığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Artvin'in Hopa ilçesinde 1 Mayıs eylemine katılacakları iddiasıyla aralarında Halkevleri, Sol Parti, Türkiye İşçi Partisi, Umut-Sen üyelerinin de olduğu en az 20 kişi evlerinin önünde polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

5.1.7. Çevre ve Kent Hakkı ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

Çevre ve kent hakkına ilişkin 2021 yılında yapılmak istenen 13 eyleme müdahale edildi, 2 eylem ise engellendi. En az 119 kişi işkence ve kötü muameleyle gözaltına alındı. Ayrıca 1 protesto gösterisine katıldıkları gerekçesiyle 24 kişi evlerinden gözaltına alındı, 6'sı tutuklandı.

Tokat'ın Erbaa ve Taşova ilçelerinde siyanürle altın aranmasını protesto etmek için 10 Şubat 2021 tarihinde Taşova Çevre Platformu tarafından Amasya'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

5 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Eyüpsultan ilçesinde yapılmak istenen kentsel dönüşümü protesto eden ve elektrik, su ve doğalgazı kesmeye gelen ekiplere engel olanlara polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınanların sayısı ve isimleri öğrenilemedi.

8 Nisan 2021 tarihinde Hatay'ın İskenderun ilçesine bağlı Akçay mahallesinde yapılmak istenen taş ocağı ile ilgili düzenlenen Çevre Etki Değerlendirme toplantısını protesto edenlere müdahale polis Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi (SYKP) üye ve yöneticisi 4 kişiyi (Mert Aslanyürek, Çınar Taş, Belgin Ayrancı ve Yaren Sakar) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

25 Nisan 2021 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine müdahale eden jandarma 15 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

26 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına karşı çıkanlara yönelik polis müdahalesini protesto etmek için yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Engelleme üzerine basın açıklaması CHP Kadıköy ilçe binansın içinde yapıldı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine katılmak isteyen 5 kişi jandarma tarafından gözaltına alındı ve aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınan kişilerin telefonlarına el konulduğu ve müdahaleye ait görüntülerin silindiği öğrenildi.

3 Mayıs 2021 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine katılmak isteyen 1 kişi jandarma tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişinin ismi öğrenilemedi.

6 Mayıs 2021 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına karşı tutulan doğa nöbetine yönelik baskıları protesto etmek için Cengiz Holding'in İstanbul'un Üsküdar ilçesindeki binası önünde ESP ve SGDF üyeleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 4 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına karşı Gençlik Hareketi Koordinasyonu üyeleri tarafından 17 Mayıs 2021 tarihinde Cengiz Holding'in İstanbul'un Üsküdar ilçesinde bulunan binası önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 13 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar polisteki ifade işlemlerin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

25 Mayıs 2021 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine müdahale eden jandarma 2 kişiyi (Ömer Tuncer ve Yüksel Fazlıoğlu) gözaltına aldı.

27 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Yurtbaşı mahallesinde yapılmak istenen taş ocağını protesto edenlere jandarma ve korucular havaya ateş ederek müdahale etti. Müdahale sırasında 4 kişinin gözaltına alındığı ve aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Maraş'a bağlı Çöçelli köyüne yapılmak istenen biyokütle enerji santralini protesto eden köylülere jandarma biber gazı ile müdahale ettiği öğrenildi. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

9 Ağustos 2021 tarihinde Muğla'nın Milas ilçesindeki Akbelen ormanında ağaç kesilmesine engel olmak için nöbet eylemi yapanlara müdahale eden jandarma bu kişileri zor kullanarak eylem alanından çıkardı.

14 Ağustos 2021 tarihinde Bitlis'te bulunan yaklaşık 700 binanın riskli alan kararı gerekçe gösterilerek boşaltılmak istenmesine karşı çıkanlara plastik mermi ve gaz bombası ile müdahale eden polis 70 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında yaralananların da olduğu öğrenildi.

29 Eylül 2021 tarihinde Samsun'un Vezirköprü ilçesinde tarım arazilerinin toplulaştırılması kararını protesto etmek için belediye binası önünde yapılan eylem nedeniyle 24 kişi evlerinden gözaltına alındı. 24 kişiden 6'sı 30 Eylül 2021 ve takip eden tarihlerde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 18 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

14 Kasım 2021 tarihinde Muğla'nın Milas ilçesinde yapılan zeytin şenliğine termik santral işletmelerinin sponsor olmasını protesto eden İkizköy Çevre Komitesi üyesi Deniz Gümüşel polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. 'Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama' iddiasıyla gözaltına alınan Deniz Gümüşel 15 Kasım 2021 tarihinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5.1.8. Newroz Kutlamaları

2021 yılında yapılan en az 6 Newroz kutlamasına müdahale edildi, bu müdahalelerde 12'si çocuk 132 kişi gözaltına alındı, en az 1 kişi yaralandı. Gözaltına alınanlardan 1'i tutuklandı, 18 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ayrıca, Newroz kutlamalarını takiben Batman, Konya ve Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında da 45 kişi gözaltına alındı. Osmaniye'de valilik yasağını gerekçe göstererek Newroz kutlamasını engelleyen polis, Newroz'a katılmak için gelenlere Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemlere uymadıkları gerekçesiyle para cezası uyguladı. Newroz bildirisi dağıtan 3 kişiye Kabahatler Kanunu gerekçe gösterilerek toplam 39 bin 711 TL para cezası uygulandı.

15 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Beylikdüzü ilçesinde yapılan Newroz kutlamasına müdahale eden polis, uçurulmak istenen dilek fenerlerine el koydu ve HDP ilçe Eş Başkanı Aydın Alp ile ilçe yöneticisi İsmail Türkmen'i ifadelerini almak üzere karakola götürdü.

21 Mart 2021 tarihinde Eskişehir'de yapılan Newroz kutlaması öncesinde bildiri dağıtan HDP üyesi 3 kişiye Kabahatler Kanunu gerekçe gösterilerek toplam 39 bin 711 TL idari para cezası kesildiği 7 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden öğrenildi.

21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da yapılan Newroz kutlaması sırasında alana girerken sarı-kırmızı-yeşil şal taktıkları gerekçesiyle 6'sı çocuk 100 kişi gözaltına alındı. 87 kişinin aynı gün içinde serbest bırakıldığı, 13 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Dilan Çelik, Ayhan Seven, Dilşah Aba, Aynur Kaya, Dilan Yıldız, Bedirhan Güçmez, Gurbet Tarhan, Mülkiye Ozan, Şükran Kader, Cahide Bakırhan, Ömer Üstündal, Welat Zenol, Murat Kertay, Eylem Okuşu, Hanife Yılmaz, Hilal Ekin, Sibel Yüksel Demirel, Gürsel Kocaağa, Emine Nazlı, Yusuf Topkaya, Mehmet Salih Kocadağ, Yusuf Zengin, Ömer Kaya ve Hastın Ahmet.

23 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır merkez ve ilçelerinde yapılan ev baskınlarında 21 kişi, Diyarbakır'daki Newroz kutlamalarına katıldıkları gerekçe-

siyle gözaltına alındı. 15 kişi hakkında da yakalama kararı olduğu öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerden isimleri öğrenilenler: Ayşegül Söğüt, Yasin Çetin, Sıddık Polat, Vedat Kızıl, Talat Özdemir ve Metin Vural.

21 Mart 2021 tarihinde Adana'da yapılan Newroz kutlaması sırasında, kutlamaya katılan kişilere hakaret eden polise tepki gösterdiği gerekçesiyle avukat Özgür Yakut fiziksel şiddet uygulanarak gözaltına alındı. Özgür Yakut'un maruz kaldığı fiziksel şiddet nedeniyle ayak bileğinde ezilme olduğu öğrenildi. Ayrıca, çantasında Atılım gazetesi bulunduğu gerekçesiyle Ömer Temel isimli ESP üyesi 1 kişi, slogan attıkları ve HDP bayrakları salladıkları gerekçesiyle 3'ü çocuk 6 kişi (Mahfuz Çelik, Özcan Dal, Yahya Çin, B. K., S. T., H. H. S.) gözaltına alındı. Ömer Temel 23 Mart 2021 tarihinde çıkarıldığı mahkeme tarafından 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' iddiasıyla tutuklandı. 3'ü çocuk 6 kişi ise 24 Mart 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yapılan Newroz kutlamaları sırasında kontrol noktalarında bekleyen kişilere polis biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sırasında gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

21 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan Newroz kutlamalarında 11 kişi polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar 10'u adli kontrol şartıyla olmak üzere aynı gün serbest bırakıldı.

20 Mart 2021 tarihinde Malatya'da yapılan Newroz kutlaması alanında bir kontrol noktasında İkbal Yalçınkaya isimli bir kişi 2 çocuğuyla birlikte gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin 12 yaşındaki çocuklarından birinin taktığı sarı-kırmızı-yeşil renklerde şal olduğu öğrenildi. Gözaltına alınan 2 çocuğun anneleri ile birlikte götürüldükleri Terörle Mücadele Şubesi'nde sorgulandıkları bildirildi. Gözaltına alınan 3 kişi aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

21 Mart 2021 tarihinde Konya'nın Cihanbeyli ilçesine bağlı Gölyazı köyünde Newroz kutlaması yapan 11 kişi jandarma tarafından 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' gerekçesiyle gözaltına alındı. Konya Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 11 kişi hakkında 24 saat avukatla görüşme kısıtlılığı getirildiği ve gözaltı süresinin 4 gün uzatıldığı öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerin isimleri: Muhammed Deveci, Hamit Karayel, Hacı Karagöz, Hüseyin Apaydın, Mehmet Altuntaş, Hasan Bıçakçı, Fikret Aydın, Bünyamin Havutçu, Deniz Yıldız, Hasan Onat, İsmail Yıldırımpınar.

22 Mart 2021 tarihinde Osmaniye'de yapılmak istenen Newroz kutlaması, valilik tarafından Covid-19 salgınına dair önlemler kapsamında yasaklandığı gerekçesiyle polis tarafından engellendi. Newroz kutlaması ile ilgili valiliğe daha önce yapılan başvuru kabul edilmişti. Newroz kutlamasına katılmak için gelen kişilere Covid-19 kapsamında alınan önlemlere uymadıkları gerekçesiyle para cezası kesildiği öğrenildi.

21 Mart 2021 tarihinde Urfa'da yapılan Newroz kutlamasında 'örgüt propagandası' yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan 1'i çocuk 8 kişiden 7'si (Abdulkadir Avul, Gül Akat, Zeliha Kaya, Meryem Özdemir, Yeter Türkmen, Perihan Yıldırım, İbrahim Demir) 24 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından yurt dışına çıkış yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 1 çocuk (M. T. Ç.) 25 Mart 2021 tarihinde yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

19 Nisan 2021 tarihinde Batman'da Newroz kutlamasına yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınan 13 kişi 23 Nisan 2021 tarihinde 3'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

5.1.9. 1 Eylül Dünya Barış Günü ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgili olarak ilgili yapılmak istenen 5 etkinlik yasaklandı ve engellendi. Polisin müdahale ettiği 1 etkinlikte 2'si çocuk 47 kişi gözaltına alındı.

1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında Ankara'da 2 Eylül 2021 tarihinde saat 17.00'de yapılacak mitinge valilik tarafından izin verilmedi.

1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında Ankara Garı önünde Ankara Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis izin vermedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklaması KESK Genel Merkezi önünde yapıldı.

Aynı amaçla Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen yürüyüşe polis izin vermedi. Yürüyüşe izin

verilmemesi üzerine grup bulunduğu yerde basın açıklaması yaptı.

Aynı amaçla Urfa'da Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen yürüyüşe polis izin vermedi. Yürüyüşe izin verilmemesi üzerine grup bulunduğu yerde basın açıklaması yaptı.

1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında 5 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da yapılacak mitingin 4 Eylül 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından yasaklandığı ve sonrasında daha önce mitingin Bakırköy Pazar Alanı'nda yapılmasına izin veren İstanbul Valiliği'nin izni iptal ettiği öğrenildi.

Mitingin yasaklanmasını protesto etmek için 5 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis, aralarında ESP Eş Genel Başkanı Şahin Tümüklü ile 2 çocuğun da olduğu en az 47 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5.1.10. 10 Ekim Ankara Gar Katliamı Anmaları

10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Garı önündeki mitinge yönelik bombalı saldırıda ölenleri anmak için yapılmak istenen anmaya (2 kez) ve anmaya çağrı yapanlara polis müdahale etti, 25 kişi gözaltına alındı.

6 Ekim 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde 10 Ekim Katliamı ile ilgili duvara yazı yazan Devrimci Anarşist Federasyonu üyesi 3 kişi polis tarafından gözaltına alındı. 3 kişi aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da düzenlenen barış mitingine yönelik bombalı saldırıda hayatını kaybedenleri anmak üzere 10 Ekim 2021 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesi Binası önünde toplananlara plastik mermi ve biber gazı ile müdahale eden polis 11 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sonrasında aynı yerde toplananlara ikinci kez müdahale eden polis 11 kişiyi daha gözaltına aldı. Gözaltına alınan 22 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

10 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden 10 Ekim Katliamı'nın yıldönümünde Ankara Garı önüne Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından yerleştirilen ağaç fidanlarının Ankara Valiliği'nin kararıyla kaldırıldığı öğrenildi.

5.1.11. Şenyaşar Ailesinin Adalet Nöbeti

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP Milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonucunda 4 kişi (Mehmet Yılmaz, Esvet Şenyaşar ve oğulları Celal Şenyaşar ile Adil Şenyaşar) yaşamını yitirmiş, 9 kişi ise yaralanmıştı. Yaralılardan Fadıl Şenyaşar 17 Haziran 2018 tarihinde hastaneden taburcu edildikten sonra gözaltına alınarak tutuklanmış, Enver Yıldız ise 18 Eylül 2019 tarihinde Urfa Adliyesi'nde gözaltına alınarak tutuklanmıştı. Emine Şenyaşar ile olayda yaralanan Ferit Şenyaşar'ın da aralarında olduğu, 2'si tutuklu 13 kişi hakkında dava açılmıştı.

Şenyaşar ailesi 8 Mart 2021 tarihinde Urfa Adliyesi önünde adalet nöbetine başladı. Adalet nöbetine polis 8 kez müdahale etti, eyleme katılanlar 9 kez gözaltına alındı, 1 kişi maruz kaldığı fiziksel şiddet nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Şenyaşar ailesi üyelerinin 2 kez adliye binasına girişleri engellendi.

15 Mart 2021 tarihinde Emine Şenyaşar 'kamu görevlisine hakaret etme' iddiasıyla gözaltına alındı, aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Emine Şenyaşar'ın Urfa Adliyesi'nin bahçesine girmesinin 16 Mart 2021 tarihinde Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kararı ile yasaklandığı öğrenildi. Yasaklama kararı üzerine adliye bahçesine alınmayan Emine Şenyaşar'ın adalet nöbeti eylemini adliyenin giriş kapısında yaptığı bildirildi.

18 Mart 2021 tarihinde Emine Şenyaşar'ın Urfa Adliyesi'nin önünde yapmak istediği adalet nöbeti eylemine polis tarafından "araç ve yaya geçişini engellediği" gerekçesiyle izin verilmedi. Engelleme üzerine savcı ile görüşmek isteyen Emine Şenyaşar, oğlu Ferit Şenyaşar ve avukatlarının adliye binasına girişine polis tarafından 'eylem yapacakları'

gerekçesiyle izin verilmedi. Konu ile ilgili tutanak tutularak polisler hakkında şikayette bulunulduğu öğrenildi. Polisin adliye önünden uzaklaştırdığı Emine Şenyaşar'ın eylemini başka bir yerde devam ettirdiği öğrenildi.

Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, 25 Mart 2021 tarihinde gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' olduğu öğrenildi. Polisin gazetecilerin görüntü almasını engellediği ve gazetecilere GBT uygulaması yaptığı bildirildi. Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, 30 Mart 2021 tarihinde gözaltına alındı. 2 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, Urfa Adliyesi önünde sürdürdükleri adalet nöbeti eyleminin 24. gününde, 1 Nisan 2021 polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı. Ferit Şenyaşar'ın maruz kaldığı şiddet nedeniyle baygınlık geçirdiği ve hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Adliye önünden zor kullanılarak uzaklaştırılmak istendiğini belirten Ferit Şenyaşar basında yer alan ifadelerinde şunları söyledi: "Oradan ayrılmak istemedim, beni yerden sürükleyerek Adliye bahçe kapısının önünde on metre kadar sürüklediler, iki taksi arasında ayağım arabaya tıkılınca Adliyenin güvenlik amiri ya da müdürü tekmelerle beni darp etti, bilincim yerindeydi, bana vurma dedim, ondan sonrasını hatırlamıyorum, bilincimi kaybettim".

Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, Urfa Adliyesi önünde yaptıkları adalet nöbeti eylemine 18 Mayıs 2021 tarihinde HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ın gözaltına alınması üzerine adalet nöbeti, aralarında HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan'ın da olduğu HDP heyeti tarafından gerçekleştirildi. Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

22 Haziran 2021 tarihinde Emine Şenyaşar'ın Urfa Adliyesi önünde yaptığı adalet nöbeti eylemine polis, "adliye bahçesinde oturma ve ayakta durmanın yasak olduğu" gerekçesi ile müdahale etti. Müdahale sonucu bayılan Emine Şenyaşar'ın daha sonra reddetmesine rağmen zorla hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Müdahale sırasında 1 gazetecinin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve zor kullanılarak adliye binasının bahçesinden çıkartıldığı öğrenildi.

Emine Şenyaşar ile Ferit Şenyaşar, Urfa Adliyesi önünde yaptıkları adalet nöbeti eylemine HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan tarafından 14 Temmuz 2021 tarihinde yapılacak ziyaret öncesinde gözaltına alındı. 2 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinden sonra serbest bırakıldı.

Emine Şenyaşar'ın adalet nöbetine 4 Kasım 2021 tarihinde de polis müdahale etti. Polis müdahalesi sırasında Emine Şenyaşar'ın sağlık sorunları nedeniyle kolunda serum takılı olduğu öğrenildi. Polis amirinin görevli polislere "Zorla hastaneye götürün. Burası adliye, hastane değil" dediği bildirildi. Emine Şenyaşar'ın hastaneye gitmeyi reddettiği öğrenildi.

5.1.12. Ekonomik Kriz ile İlgili Eylem ve Etkinlikler

2021 yılında ekonomik krizi ve hükümetin ekonomi politikalarını protesto etmek için yapılan 19 barışçıl eyleme müdahale edildi, 138 kişi gözaltına alındı.

13 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde Türk Lirası'nın Amerikan Doları karşındaki değer kaybını protesto etmek için Halkevi tarafından düzenlenen basın açıklamasına müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

14 Kasım 2021 tarihinde Van'da, satış yaptığı araç ile zamları protesto eden Abdullah Onar isimli bir esnaf polisin müdahalesi sonucu gözaltına alındı. Abdullah Onar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Ekonomik krizi ve hükümetin ekonomik politikalarını protesto etmek için Kocaeli'nin Derince ilçesinde 23 Kasım 2021 tarihinde yapılan eyleme müdahale eden polis aralarında haber takibi yapan Evrensel Gazetesi Kocaeli Temsilcisi Gözde Meydan ile Emek Partisi (EMEP) Derince İlçe Başkanı Adem Korkmaz'ın da olduğu 6 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe 23 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde yapılan eyleme müdahale

eden polis 3 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 23 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinde yapılan eyleme polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 23 Kasım 2021 tarihinde Eskişehir'de yapılan eyleme müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 23 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi kampusunda yapılan eyleme polis biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 23 Kasım 2021 tarihinde İzmir'in Buca ilçesinde yapılan eyleme polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Beylikdüzü ilçesinde yapılan barışçıl toplantı ve gösterilere kaymakamlığın eylem ve etkinliklere ilişkin yasaklama kararı olduğu gerekçesiyle müdahale eden polis 10 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eyleme müdahale eden polis 7 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak ve ters kelepçeleyerek gözaltına aldı. Gün içinde Kadıköy'de yapılan eylemlerde toplamda en az 55 kişinin gözaltına alındığı ve gözaltına alınanların gözaltı aracının içinde fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Polisin ayrıca gazetecilerin görüntü almasını da engellediği bildirildi.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Bakırköy ilçesinde yapılan eyleme kaymakamlığın eylem ve etkinliklere ilişkin yasaklama kararı olduğu gerekçesiyle müdahale eden polis, 1 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde yapılmak istenen eyleme polis kaymakamlığın eylem ve etkinliklere ilişkin yasaklama kararı olduğu gerekçesiyle izin vermedi. Polisin izin vermemesi üzerine basın açıklamasının başka bir yerde yapıldığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Maltepe ilçesinde yapılan eyleme polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da yapılan eyleme müdahale eden polis Süreyya Bey isimli 1 kişiyi göz atına aldı. Bir süre kendisinden haber alınamayan ve polisin gözaltında olduğunu kabul etmediği ve daha sonra bir polis karakoluna götürüldüğü öğrenilen Süreyya Bey aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesinde yapılan eyleme müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi kampusunda yapılan eyleme polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Aynı gerekçe ile Çanakkale'de Pirinççiler Meydanı'nda yapılan eyleme müdahale eden polis 15 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 24 Kasım 2021 tarihinde Mersin'in Pozcu ilçesinde yapılan eyleme müdahale eden polis 3 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 28 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından Çankaya Belediyesi önünde yapılmak istenen eyleme polis müdahale etti, 22 kişiyi işkence ve kötü muamele ile gözaltına aldı. Polisin ayrıca gazetecilere de müdahale ettiği, fiziksel şiddet uygulayarak gazetecileri alandan uzaklaştırıldığı, Jinnews muhabiri Öznur Değer'i işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldığı, ters kelepçe uyguladığı ve fotoğraf makinesine el koyduğu öğrenildi. Müdahale sırasında en az 2 kişinin yaralandığı bildirildi. Ayrıca eyleme katılmak üzere Konur Sokak'ta bulunan 2 kişi de polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Deniz Gündoğdu, Songül Doğan, Zarife Çamalan, Vedat Karahan, Hüseyin Gökoğlu, Mustafa Feroğlu, Hasan Akman, Şamil Parlak, Süreyya Bey ve gazeteci Öznur Değer. Gözaltına alınan 25 kişi aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5.1.13. Siyasi Partiler, Platformlar ve İnisiyatiflerin Eylem ve Etkinlikleri

2021 yılında siyasi partiler tarafından yapılmak istenen, yukarıda belirttiğimiz kapsamlar dışında kalan eylem ve etkinliklerin en az 21'ine müdahale edildi, en az 14 etkinlik engellendi. Bu müdahalelerde 10'u çocuk en az 214 kişi gözaltına alındı, en az 2 kişi yaralandı. 1 kişi tutuklandı, 44 kişi adli kontrol, 24 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı. 46 kişiye "Covid-19 kapsamında alınan önlemlere uymadıkları" gerekçesiyle ayrı ayrı 900 TL olmak üzere toplam 41.400 TL para cezası uygulandı.

8 Ocak 2021 tarihinde Van'da DTK, DBP ve HDP tarafından düzenlenen basın açıklamasına katılmak üzere biraya gelen ve aralarında DTK ve DBP Eş Başkanları ile HDP milletvekillerinin olduğu gruba polis gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

Gökhan Güneş'in İstanbul'un Başakşehir ilçesinde zorla bir araca bindirilerek kaçırılması ile ilgili olarak ESP tarafından 25 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Valiliği önünde yapılan eyleme müdahale eden polis 5 kişiyi (Hıdır Yılmaz, Çınar Altan, Recep Acar, Ulaş Budak, Necmettin Erden) gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 25 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Esenyurt ilçesinde eylem yapan ESP üyesi 1 kişi (Murat Doğan) polis tarafından gözaltına alındı.

29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından yapılan yürüyüşe polis müdahale etti. Müdahale sonucu 6'sı çocuk 26 kişi gözaltına alındı. 3 kişi (Kezban Kuday, Besna Türkmen ve Hasan Erdem) ayını gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 23 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi. 6 çocuk, 4'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere 1 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı. Gözaltına alınan diğer 17 kişi de aynı gün içinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Taybet Tatlı, Seyhan Erener, Abdi Onur Çakır, Berfin Can, Halide Keser, Bermal Can, Leyla Bayram, Veysi Sarıtak, Aycan Dayanan, Mehmet Acar, Şiyar Koç, Emine Kaya, Suzan Aşkın, Besna Türkmen, Gülistan Yılmaz, Kezban Kuday, Ferhat Kalkan, Diyar Acar, Zekeriya Aşkın, Delil Ürek, Sezgin Yavuz, Nuran Acar, Hasan Erdem.

4 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde Birleşik Mücadele Güçleri'nin kuruluşunu duyurmak için yapılacak basın açıklamasına katılmak için HDP Kadıköy ilçe binasından açıklamanın yapılacağı yere doğru yürümeye başlayan ve aralarında milletvekillerinin de olduğu gruba polis biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etti. Polisin haber takibi yapan gazetecilere de fiziksel şiddet uyguladığı ve Mezopotamya Ajansı muhabiri Rojin Altay ile Özgür Gelecek muhabiri Taylan Öztaş'ı gözaltına aldığı öğrenildi. Gün boyu devam eden müdahaleler sonucu aralarında ESP Eş Genel Başkanı Şahin Tümüklü, Devrimci Parti Genel Başkanı Elif Torun Öneren ve BEKSAV Eş Başkanı Ahmet Uçar'ın de olduğu 65 kişi gözaltına alındı. Müdahale sırasında HDP milletvekilleri Gülistan Kılıç Koçyiğit, Nuran İmir, Dilan Dirayet Taşdemir, Kemal Bülbül, Dilşat Canbaz ve Musa Piroğlu'nun da polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı; polisin Nuran İmir'i gözaltına almak istediği ve fiziksel şiddet kullanarak gözaltı aracına bindirdiği öğrenildi. Müdahale sonucu 1 kişinin hastaneye kaldırıldığı bildirildi. Polis müdahalesi sonucu ters kelepçe takılarak gözaltına alınan 68 kişi arasında yer alan 4 çocuk, 5 Şubat 2021 tarihinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı. Aynı müdahale sırasında gözaltına alınan Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Rojin Altay, 5 Şubat 2021 tarihinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı. 63 kişi 24'ü ev hapsi tedbiri ve 29'u adli kontrol şartıyla olmak üzere 9 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı. Serbest bırakılan 2 kişinin (Ali Hasan Akgül, Hasan Koral Hacıbeyoğlu) polis tarafından tekrar gözaltına alındığı öğrenildi. Ev hapsi tedbiri ile serbest bırakılanlardan isimleri öğrenilenler: ESP Eş Genel Başkanı Şahin Tümüklü, Devrimci Parti Genel Başkanı Elif Torun Öneren, Devrimci Parti Genel Başkan Yardımcısı Burcugül Çubuk, Muhammed Bedran Çoğaltay, Pınar Türk, Erkan Tepeli, Leyla Aygün, Emrah Tuncer, Besra İşsever, Hıdır Devrim, Ezgi Yergin, Ali Hasan Akgül, Cevdet Konak, Metin Özken, Mikail Selçuka, Ali Bal, Hasan Hüseyin Yeşilova, Yılmaz Coruk.

6 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman'da HDP, DTK, TJA, DBP tarafından

düzenlenen yürüyüşe katıldıkları gerekçesiyle 46 kişiye sosyal mesafe kurallarına uymadıkları gerekçesiyle ayrı ayrı 900 TL idari para cezası kesildiği öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde devam etmekte olan sokağa çıkma yasağı sırasında 7 Şubat 2016 tarihinde 2 ayrı bodrumda yaşamını yitirenleri anmak için 9 Şubat 2021 tarihinde HDP tarafından Cizre Asri Mezarlığı'nda yapılmak istenen anma etkinliğine polis tarafından izin verilmedi.

HDP tarafından "Herkes için Adalet" kampanyası kapsamında 22 Şubat 2021 tarihinde Van'ın Saray ilçesinde bulunan Kapıköy Sınır Kapısı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Basın açıklamasının engellenmesi üzerine aralarında HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan'ın da olduğu grup polis tarafından durduruldukları yerde bir basın açıklaması yaptı. Polisin gazetecilerin görüntü almasına izin vermediği öğrenildi.

Kültürel asimilasyon ve sansür ile ilgili HDP ve HDK Kültür Sanat Komisyonu tarafından 24 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) verdiği kararın uygulanması taleplerini içeren dilekçelerini Adalet Bakanlığı'na göndermek için 26 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de PTT binası önünde bir araya gelen HDP üyelerinin basın açıklaması yapmasına polis tarafından izin verilmedi.

HDP Iğdır il örgütü tarafından Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesi ve HDP'ye kapatma davası açılması ile ilgili olarak 19 Mart 2021 tarihinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Basın açıklamasını okuyan HDP milletvekili Habip Eksik'in polisin fiziksel müdahalesine maruz kaldığı ve etrafının polis tarafından çevrilerek açıklamaya katılmak isteyen kişilerin engellendiği öğrenildi.

16 Nisan 2021 tarihinde Zonguldak'ta CHP tarafından hazırlanan "Tek Adam A.Ş. Elektrik Faturası" ve "Tek Adam A.Ş. Doğalgaz Faturası" başlıklı broşürlerin dağıtımının "tek adam" ifadesi gerekçe gösterilerek verilen savcılık kararına dayanılarak polis tarafından engellendiği öğrenildi. Broşürün dağıtıldığı stantta bulunan parti üyelerinin de polis tarafından ifadelerinin alındığı bildirildi.

26 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da görülecek Kobanê davası ile ilgili HDP il binası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahale edildi. Müdahale sırasında 2 gazeteci (Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Enes Sezgin ve Artı TV kameramanı Bilal Meyveci) gözaltına alındı. Gözaltına alınan 2 gazeteci polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

29 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'de HDP üyeleri tarafından partilerine yönelik engellemeleri protesto etmek için valilik önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

26 Mayıs 2021 tarihinde Adana'da Sedat Peker'in videolarında gündeme gelen iddialarla ilgili Adana Demokrasi Güçleri ve Toplumsal Özgürlük Partisi (TÖP) tarafından yapılmak istenen 2 ayrı basın açıklamasına valiliğin yasaklama kararını gerekçe gösteren polis tarafından izin verilmedi.

Aynı gerekçe ile Adana'da TİP üyelerinin bildiri dağıtmasına da polis tarafından izin verilmedi.

5 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde EMEP, HDP, TİP, Halkevleri ve TÖP tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 35 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında TİP İstanbul Milletvekili Ahmet Şık ile HDP İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun da polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

11 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde, Sedat Peker tarafından yayınlanan videolarda gündeme gelen iddialarla ilgili olarak Devrimci Parti tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 10 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. HDP İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun da polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Müdahale sırasında bir kişinin gözünden yaralandığı bildirildi. Gözaltına alınanlar 12 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Madenci Heykeli önünde 15-16 Haziran İşçi Eylemleri ile ilgili HDP tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında

HDP Ankara İl Eş Başkanı Vezir Coşkun Parlak'ın da olduğu 6 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı.

HDP İzmir il binasına yönelik saldırıda Deniz Poyraz'ın öldürülmesiyle ilgili HDP üyeleri tarafından 23 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de yapılan oturma eylemine polis biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

İzmir'de HDP il binasına düzenlenen saldırıda öldürülen Deniz Poyraz ile ilgili 26 Haziran 2021 tarihinde yapılan eylem ile ilgili olarak 29 Haziran 2021 tarihinde Van'da 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar polisteki ifade işlemlerinin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir il binasına yönelik silahlı saldırıyı ve saldırıda Deniz Poyraz'ın öldürülmesini protesto etmek için aynı gün İstanbul'da düzenlenen oturma eylemine yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan 2 kişiden 1'i (HDP Gençlik Meclisi üyesi Salih Karatay) 18 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe ile 19 Haziran 2021 tarihinde Batman'da yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde 16 kişi gözaltına alındı. Müdahale sırasında HDP milletvekillerinin de fiziksel şiddete maruz kaldığı ve Batman Belediye Eş Başkanı Mehmet Demir'in fiziksel şiddet kullanılarak ve yere yatırılıp ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Batman Belediyesi Eş Başkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz, TJA Batman Sözcüsü Gülistan Sönük, HDP İl Eş Başkanı Fatma Ablay, HDP Kozluk İlçe Eş Başkanı Ömer Emen, HDP il yöneticileri Emin Şahin, Mecit Çeken, Hüseyin Akman, HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Ümit Akbıyık, Şakir Can, Belediye Encümeni Şirin Şen, Kozluk ilçe yöneticisi Halide Altuboğa, HDP Batman merkez ilçe yöneticileri Mehmet Eren, Eşref Büyüktop, HDP üyesi Halise Kaya, Tufan Ekinci.

Aynı gerekçe ile 19 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Güvenpark'ta yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti ve 5 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 4 kişi (Ertürk Soysal, Murat Can Çoban, Çetin Karakaya ve Rıfat Savaş Turhan) aynı gün içinde serbest bırakıldı. 1 kişi (Ozan Deniz Ödemiş) hakkında açılan bir soruşturma gerekçe gösterilerek savcılığa sevk edildi.

HDP Kocaeli milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun Anayasa Mahkemesi'nin verdiği ihlal kararına rağmen tahliye edilmemesini protesto etmek için HDP tarafından Sincan Cezaevi Kampusu önünde yapılan adalet nöbeti eylemine polis müdahale etti. Müdahale sırasında gazetecilerin de polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve kimi gazetecilerin ekipmanlarına polis tarafından el konulduğu öğrenildi. Müdahale sonucu Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun oğlu Salih Gergerlioğlu, Bahadır Demircan, Ali İmran Daşkaya ve Melek Çetinkaya ile Artı TV kameramanı Nazım Fayık fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, Artı TV kameramanı Nazım Fayık adli kontrol şartıyla olmak üzere aynı gün içinde serbest bırakıldı.

18 Ağustos 2021 tarihinde aralarında HDP heyeti tarafından Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yapılmak istenen esnaf ziyaretine izin vermeyen polisin heyetin etrafını kalkanlarla çevirdiği öğrenildi.

Mezopotamya Kültür Merkezi'nin (MKM) 30. kuruluş yılı kapsamında yapılacak olan konserin yasaklanmasını protesto etmek için HDP Gençlik Meclisi üyeleri tarafından 16 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde yapılan yürüyüşe müdahale eden polis aralarında gazeteciler Muhammed Enes Sezgin ile Mahmut Altuntaş'ın olduğu 10 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içine polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Dokunulmazlıkları kaldırılan HDP'li milletvekillerinin 4 Kasım 2016 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanmasının yıldönümü nedeniyle 4 Kasım 2021 tarihinde Ağrı'da yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Ağrı İl Eş Başkanları Semra Özden ile Erol Berke'nin de olduğu 9 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe ile Van'da yapılmak istenen basın açıklamasına valiliğin eylem ve etkinliklere yönelik yasaklama kararını gerekçe göstererek müdahale eden polis TUHAYDER yöneticisi Edibe Babur ile

HDP Parti Meclisi üyesi Musa İtah'ı fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına aldı. Müdahaleye rağmen basın açıklamasının HDP İpekyolu ilçe binası önünde gerçekleştirildiği öğrenildi. Gözaltına alınan 2 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe ile Tunceli'de yapılmak istenen basın açıklamasına valiliğin eylem ve etkinliklere yönelik yasaklama kararını gerekçe gösteren polis tarafından izin verilmedi.

Aynı gerekçe il Ankara'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Aynı gerekçe ile Adana'da yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklaması parti binasının önünde gerçekleştirildi.

Aynı gerekçe ile İzmir'de yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından "yargıya taşınmış bir konu hakkında açıklama yapılamaz" gerekçesiyle izin verilmedi.

11 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'un Maltepe ilçesinde ekonomik kriz ile ilgili bildiri dağıtan SYKP üyelerine polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

25 Aralık 2021 tarihinde Mersin'in Yenişehir ilçesinde stant açarak ekonomik krizle ilgili bildiri dağıtan HDK üyesi 4 kişi (HDK Mersin Eş Sözcüsü Şerife Kılıç, Selahattin Güvenç, Sabriye Kozan ve Ahmet Teki), standı kaldırmak ve bildirilere el koymak isteyen polis tarafından "görevli memura görevini yaptırmamak için direnmek" iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltına alınan 4 kişi aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

5.1.14. Diğer Eylem ve Etkinlikler

2021 yılında anma, basın açıklaması, protesto eylemi gibi diğer etkinliklere en az 58 kez müdahale edildi, 11 etkinlik engellendi. 6'sı çocuk 468 kişi gözaltına alındı, en az 12 kişi yaralandı. Gözaltına alınan 19 kişi tutuklandı, 63 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

9 Ocak 2013 tarihinde Paris'te silahlı saldırı sonucu yaşamını yitiren Sakine Cansız için aralarında HDP milletvekillerinin de olduğu bir grup tarafından Tunceli'deki mezarı başında yapılmak istenen anma etkinliğine polis tarafından izin verilmedi.

ÖHD, ÇHD, Toplumsal Hukuk ve Demokrasi İçin Hukukçular Grubu üyesi avukatlar tarafından "Tehlikedeki Avukatlar Günü" dolayısıyla 22 Ocak 2021 tarihinde Ankara Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemler gereke gösterilerek izin verilmedi.

Gökhan Güneş'in 20 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Başakşehir ilçesinde çalıştığı işyerinin önünde 5 kişi tarafından zorla bir araca bindirilerek kaçırılması ile ilgili olarak 22 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Galatasaray Meydanı'nda yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 4 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: ESP il yöneticisi Çınar Altan, Melek Bulut, Ferhat Harun ve Zübeyde Güneş.

22 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü önünde bekleyen Güneş ailesine destek için orada bulunan 2 kişi (Hıdır Yılmaz ve Ömer Akgün) polis tarafından gözaltına alındı.

Aynı gerekçe ile 23 Haziran 2021 tarihinde İkitelli Şehit Zeki Kaya Polis Karakolu önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 12 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlar: Nurhayat Güneş, Gülhayat Güneş, Sine Güneş, Zübeyde Güneş, Nazlıca Güneş, HDP Parti Meclisi üyesi Helin Yılmaz, Ezgi Gökçay, Ferhat Harun Pehlivan, Bedran Çoğaltay, Tanya Kara, Ela Deniz Albayrak, Özge Doğan.

Aynı gerekçe ile 24 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'un Başakşehir ilçesindeki Arena Park önünde yapılan basın açıklaması sonrasında 5 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar: Gülhayat Toraman, Nurhayat Güneş, Ferhat Harun Pehlivan, Özge Doğan, Hacı Toraman.

29 Ocak 1980'de Trabzon'da uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitiren İhsan Hacımuratoğlu isimli bir kişi için 29 Ocak 2021 tarihinde Artvin'in Hopa ilçesinde yapılan anmaya jandarma taşınan pankartları gerekçe göstererek müdahale etti. Müdahale sırasında 1 kişi başından yaralandı. Anma etkinliği sonrasında aralarında Sol Parti Hopa İlçe Başkanı'nın da olduğu 3 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar 30 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilişinin yıldönümü nedeniyle 15 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki Şişhane Meydanı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına katılmak üzere HDK binasından yürümek isteyen ve aralarında HDP milletvekillerinin de olduğu gruba polis tarafından izin verilmedi. Polisin engellemesi üzerine basın açıklaması HDK binası önünde yapıldı.

Sokağa çıkma yasakları sırasında Şırnak'ın Cizre ilçesinde yaşamını yitiren gazeteci Rohat Aktaş ve DBP Parti Meclisi üyesi Mehmet Yavuzer için 26 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesindeki mezarlıkta yapılmak istenen anmaya polis tarafından izin verilmedi. Mezarlıkta anma yapılmasına izin verilmemesi üzerine mezarlığın önünde bir basın açıklaması yapıldığı öğrenildi.

HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesini protesto etmek için 18 Mart 2021 tarihinde Ankara'da yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 9 kişiyi (Melek Çetinkaya, Cemal Yıldırım, Nadire Demirkol, Zana Aksu, Muhammed Semih Karaoğlu, Halil İbrahim İlhan, Resul Kalyoncu, İbrahim Demir Yürek ve Adnan Vural) gözaltına aldı. Polisin gazetecilerin görüntü almasını engellediği öğrenildi. 9 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

26 Mart 2021 tarihinde Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde, 18 Ağustos 2020 tarihinde tutuklanan Mehmet Özdemir için adalet talebiyle yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 1'i çocuk 3 kişiyi (Betül Özdemir, Hasan Basri Yıldız ve Ş. İ. Ö.) fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 3 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

26 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Şişli Etfal Hastanesi önünde Halkevi üyeleri tarafından yapılan "Aşıda patent kaldırılsın" talebiyle yapılan basın açıklamasına polis müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

3 Mayıs 2021 tarihinde Antep'teki çeşitli camilerde Furkan Vakfı üyeleri tarafından yapılan "itikaf" ibadetine müdahale eden polis toplam 56 kişiyi, Manisa'daki camilerde ise 10 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında polisin cami içinde biber gazı sıktığı bildirildi. Konuyla ilgili yaptığı açıklamada "Şahısların camiden çıkmama konusunda direnmeleri üzerine şahıslar kademeli güç kullanmak suretiyle gözaltına alınmış, olaya karışarak polise mukavemet gösteren kişiler hakkında tehdit, hakaret, sokağa çıkma yasağı ihlali ve sosyal mesafe kuralına riayet etmemekten adli ve idari işlem başlatılmıştır" diyen Antep Valiliği, ayrıca cami içinde biber gazı sıkan personelin açığa alındığını ve hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığını belirtti.

4 Mayıs 2021 tarihinde Mersin'de ve Adana'daki çeşitli camilerde yapılan "itikaf" ibadetine de polis tarafından müdahale edildi. Müdahaleler sonucu aralarında Furkan Vakfı Kurucu Başkanı Alparslan Kuytul'un da olduğu çok sayıda kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Gözaltına alınan bazı kişilere ters kelepçe takıldığı bildirildi. Gözaltıları protesto etmek için Alparslan Kuytul'un Adana'daki evinin önünde toplananlar da polis müdahalesi sonucu fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Adana'da müvekkilleri ile görüşmek üzere Emniyet Müdürlüğü'ne giden bir avukatın polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Yakınları gözaltına alınanların Adana Emniyet Müdürlüğü önünde toplanması üzerine polisin gruba müdahale ettiği ve bazı kişileri gözaltına aldığı öğrenildi. 4 Mayıs 2021 tarihinde camilerde, Alparslan Kuytul'un evi önünde ve Emniyet Müdürlüğü önünde toplam kaç kişinin gözaltına alındığı ve isimleri öğrenilemedi.

5 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'daki 2 ayrı camide Furkan Vakfı üyeleri tarafından yapılan "itikaf" ibadetine müdahale eden polis toplam 10 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

4 Mayıs 2021 tarihinde Adana'daki camilerde Furkan Vakfı üyeleri tarafından yapılan "itikaf" ibadetine yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan ve aralarında Furkan Vakfı Kurucu Genel Başkanı Alparslan Kuytul'un da olduğu 4 kişi 8 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Müzisyen Ethem Tüzer, Covid-19 salgını sırasında intihar eden müzisyenler ile ilgili 17 Mayıs 2021 tarihinde Batman Valiliği önünde yaptığı eyleme müdahale eden polis tarafından gözaltına alındı. Ethem Tüzer, aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

17 Mayıs 2021 tarihinde Mersin'de İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında suç duyurusunda bulunan bir kişinin Mersin Adliyesi önünde yapmak

istediği basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

18 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde Birleşik Gençlik Meclisleri (BGM) tarafından İbrahim Kaypakkaya'yı anmak için yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 15 kişiyi gözaltına aldı. Polisin gazetecilerin görüntü almasını da engellediği öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm yıldönümünde yapılan anmaya katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 8 kişiden 6'sı 26 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 2 kişi ise savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. Tutuklanan kişilerin isimleri: Arzu Özdemir, Celal Koç, Samed Karaca, Bedirhan Özcan, Ünal Yiğit, İsmail Tepeli.

21 Temmuz 2020 tarihinde bisiklet sürerken bir aracın çarpması sonucu yaşamını yitiren Umut Gündüz ile ilgili ailesi tarafından 19 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da Adalet Bakanlığı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

Birleşik Gençlik Meclisleri (BGM), Kaldıraç ve Sosyalist Öğrenci Hareketi tarafından İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarını protesto etmek için İstanbul'da Taksim Meydanı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 15 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

20 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'nın Mamak ilçesindeki Tekmezar Parkı'nda, İbrahim Kaypakkaya için yapılan anmaya müdahale eden polis 13 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişilerin evlerinin de polis tarafından basıldığı bildirildi. 13 kişi, 26 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

25 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da AKP İl Başkanlığı önünde Halkevleri üyeleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı. 5 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

27 Mayıs 2021 tarihinde Artvin'in Hopa ilçesinde yaş çaya uygulanan kota ve kontenjan uygulamasını protesto etmek için Çaykur Müdürlüğü'ne yürüyüş yapmak isteyenlere müdahale eden polis 32 kişiyi gözaltına aldı. Müdahale sırasında 2 kişinin yaralandığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

28 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde Gençlik Meclisleri tarafından, Sedat Peker'in açıklamaları ile ilgili yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 2 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

31 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesinde Gezi Parkı eylemlerinin yıldönümü dolayısıyla yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 13 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

Aynı gerekçe ile İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde bulunan Makine Mühendisleri Odası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından kaymakamlığın yasaklama kararı gerekçe gösterilerek izin verilmedi. Polis ayrıca İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi önünde Kayıplar Haftası için basın açıklamasına katılanların Makine Mühendisleri Odası önündeki basın açıklamasına katılmak üzere yürümesine de izin vermedi.

1 Haziran 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulunan Güvenpark'ta Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Ethem Sarısülük'ü anmak için yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 9 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. 9 kişi 2 Haziran 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Gözaltına alınan SES üye ve yöneticileri ile ilgili 1 Haziran 2021 tarihinde Ankara Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

7 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da düzenlenecek Kürtçe Dil Mitingi polis tarafından engellendi. Mitinge katılmak üzere toplanan gruplara yönelik polis müdahalesi sonucu 1 kişinin yaralandığı öğrenildi. Müdahaleler sırasında gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

8 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Bağcılar ilçesinde 2 çocuğun cinsel saldırıya uğramasını protesto eden gruba polis havaya ateş ederek müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki Taksim Meydanı'nda Sedat Peker'in sosyal medya üzerinden paylaştığı videolarında gündeme gelen iddialarla ilgili yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 26 kişiyi fiziksel şiddet kulla-

narak gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

15 Haziran 2021 tarihinde Ankara'da milletvekilleri ile görüşmek üzere TBMM'ye giden 3 kişi (Nursel Tanrıverdi, Merve Demirel ve Muhammet Yıldız) '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Kanunu'na muhalefet' gerekçesiyle TBMM kapısında gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesindeki bir maden ocağında yaşanan ve 301 madencinin ölümüne yol açan iş cinayeti ile ilgili açılan davada verilen kararı protesto etmek için 16 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de bulunan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı önünde Öğrenci Kolektifleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 3 kişiyi gözaltına aldı. Polis daha sonra çevrede bulunan başka bir kişiyi daha gözaltına aldı. Gözaltına alınan 4 kişi aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından, 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren geçerli olacak "normalleşme kararları" arasında duyurulan ve mekânlarda saat 24'ten sonra müziği yasaklayan kararı protesto etmek için 22 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde verilen sokak konserine müdahale eden polis konseri veren sanatçıyı ve 6 kişiyi gözaltına aldı. 7 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

4 Temmuz 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Dikmen Ahmet Arif Parkı'nda Suruç Katliamı'nın altıncı yıldönümü ile ilgili bildiri dağıtanlara müdahale eden polis 5 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında polisin havaya 10 el ateş ettiği öğrenildi. Basında yer alan haberlerde polisin bildiri dağıtanları "Sizin kafanıza sıkmak lazım ama bunu yapamıyorum şimdilik" diyerek tehdit ettiği öğrenildi. Gözaltına alınanların götürüldüğü hastanenin önüne giden 4 kişinin de polis tarafından GBT uygulaması yapıldıktan sonra gözaltına alındığı öğrenildi. 9 kişi 5 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

8 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'in Derik ilçesine bağlı Anıtlı kırsal mahallesinde sulama kuyularına elektrik sağlayan trafoların Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ekipleri tarafından sökülmesini protesto edenlere jandarma biber gazı ve havaya ateş ederek müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

"Suruç için adalet, herkes için adalet" kampanyası kapsamında 9 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde belediye binası önünde gerçekleştirilen basın açıklaması sonrasında Ankara'ya yürümek isteyen Suruç Aileleri İnisiyatifi üyelerine müdahale eden polis 5 kişiyi (Volkan Uyar, Ümmühan Özdemir, Yaren Tuncer, Emrah Topaloğlu, Mustafa Kazak) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Suruç Katliamı ile ilgili ESP ve SGDF üyeleri tarafından 10 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yapılan yürüyüşe müdahale eden polis 6 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak ve ters kelepçeleyerek gözaltına aldı. Gözaltına alınan 5 kişi aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 1 kişinin ise başka bir soruşturma kapsamında halen gözaltında olduğu öğrenildi.

Suruç Aileleri İnisiyatifi tarafından 10 Temmuz 2021 tarihinde Ankara'da yapılacak anma öncesinde eyleme katılacakların aracını durduran polis araçtan çıkanlara biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sonucu 13 kişi fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. 13 kişi aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlardan Yaren Tuncer basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Darp edilirken bir pet şişede bulunan gazlı su suratıma doğru atıldı. Sol gözüm tamamen gazlı suyla doldu ve bir süre göremedim. Bu sırada yerde sürüklendim, tekmelendim, cinsiyetçi küfürlerle araca fırlatıldım (…) Saçlarımı çekmeye, tekme atmaya devam etti. Bir tanesi boğazıma sarıldı ve koluyla beni boğmaya başladı. 'Nefes alamıyorum' dediğimde daha da çok boğazımı sıktı ve cinsiyetçi küfür etmeye devam etti. Bir noktadan sonra dizlerim çözüldü, bu sırada boğazımı sıkmayı bıraktı araçtan çıkarıp, başka bir gözaltı aracına darp edilerek işkenceyle bindirildim."

20 Temmuz 2015 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde gerçekleştirilen bombalı saldırıda yaşamını yitiren 33 kişiyi anmak için 18 Temmuz 2021 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde yapılan etkinliğe müdahale eden polis 19 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişiler aynı gün

içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanların isimleri: Ayşe Bezeğiş, Elif Kesen, Onur Yoldaş Mete, Cihan Azizoğlu, Mutlu Özşimşek, Ali Baskın, Hüseyin Para, Canser Dayanır, Serhat Yaman, Recep Koltuk, Ulaş Can Taylan Argüç, Barış Bozkurt, Hüseyin Emun, Recep Körlük, Berk Alıcı, Selahattin Burnaz, Bülent Sunar, Esat Kaya, Yalçın Emun.

Aynı gerekçeyle 20 Temmuz 2021 tarihinde Ankara'da Güvenpark'ta yapılan anmaya müdahale eden polis 23 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı. Polis müdahalesi sonucunda Ertürk Soysal'ın başından yaralandığı, Zeynep Ülger'in kolunun kırıldığı, Emir Parlak'ın ise burnunun çatladığı öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerden Ertürk Soysal maruz kaldığı işkence ve kötü muameleye dair şunları belirtti: "Arkamdan darbe aldığım için vuranın yüzünü göremedim. Telsizle vurdukları an yere düştüm, kafam kanamaya başladı. O ana dair videoyu da izledim. Başımın kanadığı net şekilde görülüyor. Bu esnada 3-4 polis geldi, yerdeyken beni tekmelemeye başladı. Ters kelepçeli şekilde gözaltı aracına bindirildim. Daha sonra araçta beklettiler, hastaneye getirildiğimde durumunum acil olmasına rağmen beklettiler". Gözaltına alınan Emir Parlak ise şunları ifade etti: "Konur sokakta toplandık. Yürüyüşe geçtiğimiz esnada polisin ağır saldırısına maruz kaldık, birçoğumuz yerlerde tekmelendik, sürüklendik, dizleriyle boğazımıza, sırtımıza basıldı. Bu saldırı kelepçelendikten sonra bindirildiğimiz otobüslerde devam etti". Gözaltına alınanlar ifade işlemlerinin ardından 21 Temmuz 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

Aynı gerekçeyle İzmir'in Karşıyaka ilçesinde 20 Temmuz 2021 tarihinde yapılan anmaya müdahale eden polis 10 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Aynı gerekçeyle İstanbul'un Kadıköy ilçesinde 20 Temmuz 2021 tarihinde yapılan anmaya müdahale eden polis 5'i çocuk 62 kişiyi işkence ve kötü muameleyle gözaltına aldı. Gözaltına alınanların götürüldükleri Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde de işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, daha sonra götürüldükleri İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne gelen avukatlarla görüşmelerine izin verilmediği öğrenildi. Polisin plastik mermi kullandığı müdahale sırasında gazeteciler Emre Orman, Fatoş Erdoğan ve Yasin Akgül yaralandı. Ayrıca polisin gazetecilerin görüntü almasını engellediği, kameralarına ve cep telefonlarına el koyarak kırdığı bildirildi. Gözaltına alınan kişilerden biri basında yer alan ifadelerinde şunları belirtti: "Kapalı bir alanda, 20 kişinin bulunduğu alanda, gözlerimize direk gaz sıkıldı. (…) Küfürler ve hakaretlere maruz kaldık". Bir diğer kişi ise şunları belirtti: "Gözaltı aracına götürülürken tekme tokat darbeleriyle işkenceye maruz kaldım. Araç içinde özellikle kadınlara erkek polisler saldırdı. Küfürler, tehditler, boğaz sıkmalar, yumruklar (…) Müdahale etmeye çalıştığımızda bize de işkence yapıldı. Polisin arkadaşlarıma yönelik işkencesine müdahale ettiğim için araçtan atıldım, kaskla kafama vuruldu, bayıldım. Bir süre baygın kaldım, baygın haldeyken çok sıkı bir şekilde ters kelepçe takıldı". Gözaltına alınanlardan 50'si aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 12 kişi (Vedat Çınar Altan, Can Papila, Eren Kaya, Mısra Sapan, Volkan Atmaca, Azad Aksoy, Atakan Polat, Sedef Özer, Rıdvan Salih Gezegen, Harun Kaya, Batuhan Çotur, Hasan Doğan) ise '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet', 'polise mukavemet' ve 'Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni, Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve devletin yargı organlarını alenen aşağılamak' iddialarıyla sevk edildikleri mahkeme tarafından 21 Temmuz 2021 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

9 Temmuz 2021 tarihinde Adıyaman'da yapılan ev baskınlarında, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın "yetki belgesi" almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapmayı yasaklayan kanun teklifine yönelik protestolara katıldıkları gerekçesiyle 16 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 10'u 12 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'görevli memura görevini yaptırmama', 'yol kapatarak seyahat özgürlüğünü engelleme' iddialarıyla tutuklandı. 6 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için 30 Temmuz 2021 tarihinde Van'da yapılan eyleme müdahale eden polis 3 kişiyi gözaltına aldı. Müdahale sırasında Mesut Bor isimli kişinin omzunun çıktığı öğrenildi. 31 Temmuz 2021 tarihinde Van'da yapılan ev baskınları sonrasında gözaltına alınanların sayısı 9'a çıktı.

Gözaltına alınanların isimleri: HDP Parti Meclisi üyesi Hazal Karabey, Mesut Bor, Ferat Azan, Arjin Tuncer, Çetin Temel, Rojhat Duman, Rojin Varhan, Nurullah Pekbay ve Dilovan Duru.

Aynı gerekçe ile 31 Temmuz 2021 tarihinde yine Van'da yapılan ikinci bir eyleme de müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 31 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'de yapılan eyleme müdahale eden polis 3 kişiyi gözaltına aldı.

Aynı gerekçe ile 31 Temmuz 2021 tarihinde HDP tarafından İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenen protesto eylemi sonrasında dağılan gruplara Kasımpaşa mahallesinde ırkçı bir grubun saldırdığı öğrenildi. Saldırı sırasında aralarında gazeteciler Mehmet Enes Sezgin, Rojin Altay, Derya Saadet, Ceylan Bulut, Taylan Öztaş, Hayri Tunç'un olduğu çok sayıda kişinin yaralandığı öğrenildi. Saldırı sonrasında gazeteci Mehmet Enes Sezgin gözaltına alındı. Mehmet Enes Sezgin'in konulduğu polis aracında da fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Saldırı sonrasında gazeteci Taylan Öztaş'ın sağlık raporu almak üzere gittiği Taksim Hastanesi'nde ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınan 2'si gazeteci toplam 6 kişi 1 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 2'si (Taylan Öztaş ve Enes Sezgin) adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

Aynı gerekçe ile 31 Temmuz 2021 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde belediye binasının önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis atılan sloganları gerekçe göstererek biber gazı ile müdahale etti. Polisin daha sonra KESK Genel Merkezi ve HDP Ankara İl Binası önünde toplanan gruplara da aynı gerekçe ile müdahale ettiği öğrenildi. Müdahale sırasında Mezopotamya Ajansı muhabiri Delal Akyüz'ün polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve çektiği görüntülerin polis tarafından zorla silindiği öğrenildi. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için 2 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da HDP, DTK, DBP, TJA tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine, aralarında milletvekillerinin de olduğu grubun bulundukları yerde oturma eylemi yaptığı öğrenildi.

30 Temmuz 2021 tarihinde Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy mahallesinde Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto etmek için 30 Temmuz 2021 tarihinde Van'da yapılan eylem gerekçesiyle gözaltına alınan 10 kişiden 3'ü (Nurullah Pekbay, Dilovan Duru ve Rojhat Duman) 6 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 'polise mukavemet' iddiasıyla tutuklandı. 7 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Konya'da 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırıyı protesto ettikleri gerekçesiyle 2 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alınan 4 kişi 6 Ağustos 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) tarafından yapılan elektrik kesintisini protesto etmek için 10 Ağustos 2021 tarihinde Urfa-Mardin karayolunu kapatan çitçilere müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı.

Elektrik kesintileri ve yüksek elektrik faturaları nedeniyle Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'yi (DEDAŞ) protesto etmek için 11 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesinde yapılan protesto gösterisi ile ilgili açılan soruşturma kapsamında ifadeye çağrılan 18 kişinin ifade vermek için gittikleri Urfa İl Jandarma Komutanlığı'nda gözaltına alındıkları öğrenildi. 18 kişi, 13 Ağustos 2021 tarihinde 13'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

11 Ağustos 2021 tarihinde Adana'da ırkçılık karşıtı bildiri dağıtan Birleşik Mücadele Güçleri (BMG) ve Birleşik Gençlik Meclisleri (BGM) üyelerine müdahale eden polis 5 kişiyi (Barış Kaya, Ömer Temel, Canser Dayanır, Taylan Çelik ve Hüseyin Emun) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Hatay'ın Samandağ ilçesinde evine yapılan polis baskını sırasında kalp krizi geçiren Edibe Özçelik'in 20 Ocak 2020 tarihinde yaşamını yitirmesi ile ilgili 22 Ağustos 2021 tarihinde Edibe Özçelik'in evi önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 4 kişiyi (Merve Demirel, Ümit Özçelik, Can Kaba, Şura Başer) işkence ve kötü muamele ile gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar 23 Ağustos 2021 tarihinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Temmuz 2018'de Çorlu'da meydana gelen tren faciasında hayatını kaybedenlerin ailelerinin yargılandığı davanın 13 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşması sonrasında yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

10 Eylül 2021 tarihinde ifade vermek üzere gittikleri Adana Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alınan ve gözaltında işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan Furkan Vakfı üyesi 3 kişiyi Adana Adliyesi önünde bekleyen ve aralarında Furkan Vakfı Kurucu Genel Başkanı Alparslan Kuytul'un da olduğu vakıf üyelerine polis biber gazı ve copla müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

15 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde DEDAŞ'ın sayaçlarını elektrik direklerine taşımasını protesto edenlere polis tazyikli su ve biber gazı ile müdahale etti. Müdahale sonucu gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

16 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yapılan ev baskınlarında en az 7 kişinin (Bayram Aygürt, Ferit Doman, Ferdi Erdinç, Reşat Taşdemir, Arif Bozkuş, Kadir Doster ve Yılmaz Şanlı) DEDAŞ'ın protesto edildiği eyleme katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

1 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde Adli Tıp Kurumu önünde hasta mahpus Ali Osman Köse'nin serbest bırakılması talebiyle yapılan eyleme müdahale eden polis 2 kişiyi (Nergis Doğru ve Cem Bulut) gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

15 Ekim 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında en az 80 kişinin gözaltına alınmasını protesto etmek için 18 Ekim 2021 tarihinde İstanbul Çağlayan Adliyesi önünde Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Derneği (TAYAD) üyeleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, 3 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

13 Kasım 2021 tarihinde Batman'da kayıp yakınları ve insan hakları savunucuları tarafından İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından valilik yasağı gerekçe gösterilerek izin verilmedi. Polisin izin vermemesi üzerine basın açıklamasının İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi'nde yapıldığı öğrenildi.

27 Kasım 2021 tarihinde, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Bafê köyünde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ekiplerini protesto edenlere jandarma biber gazı kullanarak müdahale etti, çok sayıda kişinin gazdan etkilendiği bildirildi. Jandarmanın ayrıca havaya ateş açtığı ve 1 kişiyi (Mahbusa Varlı) gözaltına aldığı öğrenildi.

Hayvanlara yönelik şiddeti protesto etmek için 13 Aralık 2021 tarihinde Konya'da Valilik binası önüne silahla vurulmuş bir köpeğin cansız bedeni ve 4 yavru köpekle gelerek basın açıklaması yapan Hayrettin Bulan isimli bir kişi polis tarafında "izinsiz eylem yaptığı" gerekçesiyle gözaltına alındı.

27 Aralık 2021 tarihinde Bingöl'de Tevhid Kitapevi polis tarafından basıldı. Baskını protesto edenlere yönelik polisin fiziksel müdahalesi sonucu 3 kişinin yaralandığı öğrenildi.

5.1.15. Kolluk Kuvvetleri Tarafından İndirilen Pankart ve Afişler

Bir sonraki bölümde ele alacağımız eylem ve etkinlik yasaklarında da göreceğiniz gibi, valilik ve kaymakamlıklar il ve ilçelerde basın açıklaması, miting, yürüyüş, panel gibi eylem ve etkinliklerin yanı sıra, afiş asma, bildiri dağıtma, imza toplama gibi faaliyetleri de yasaklamaktadır. Bu nedenle, siyasi partilerin ve sendikaların binalarına ya da reklam panolarına asılan afiş ve pankartların kolluk kuvvetleri müdahalesiyle kaldırılmasına ilişkin olaylara bu bölümde yer verdik. Elbette bu müdahaleler sadece toplantı ve gösteri özgürlüğünün değil, düşünce ve ifade özgürlüğünün ve örgütlenme özgürlüğünün de ihlalidir.

5 ilde ve 1 ilçede siyasi partiler tarafından reklam panolarına asılan afişler, 12 il ve 62 ilçede siyasi partilerin binalarına asılan pankartlar, 1 sendika şubesine asılan pankart ve 1 ilde kadın örgütleri tarafından reklam panolarına asılan afişler olmak üzere, toplam 85 kez afiş ve pankartlara kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edildi. 1 ilde HDP yöneticilerine parti binasına asılan pankart gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı.

PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle 27 Kasım 2020 tarihinde

Türkiye genelindeki cezaevlerinde başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek için HDP İstanbul'daki ilçe binalarına asılan pankartlar, 20 Ocak 2021 tarihinde savcılık kararı ile ilçe binalarına baskın düzenleyen polis tarafından indirildi. Binalarda yapılan aramalarda pankartlara ve açlık grevleri ile ilgili bildirilere el konulduğu öğrenildi. Polis tarafından baskın düzenlenen HDP ilçe binaları: Bağcılar, Ümraniye, Sancaktepe, Esenyurt, Beylikdüzü, Sultangazi, Beyoğlu, Kağıthane, Gaziosmanpaşa, Esenler, Üsküdar, Kartal, Maltepe, Güngören, Şişli. Baskınlar sonrasında bazı HDP İlçe Eş Başkanları gözaltına alındı. Gözaltına alınan İlçe Eş Başkanlarının sayısı ve isimleri öğrenilemedi.

20 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden HDP tarafından düzenlenen "Herkes için Adalet" kampanyası kapsamında Batman'da il genelindeki panolara asılacak afişlerle ilgili yapılan başvurunun valilik tarafından reddedildiği öğrenildi. Valiliğin yanıtında "İlan ve broşürlerin içerik itibariyle halk arasında hukuk sistemimize karşı olumsuz algılar oluşturularak halkımızın tahrik edilmeye, kışkırtılmaya çalışılabileceği, bu durumun marjinal gruplarca provoke edilerek kanuna aykırı yürüyüş eylem gibi etkinlikler doğurabileceği, oluşan huzur ortamı ve kamu düzenini bozabileceğinden bahse konu olan afişlerin asılması uygun görülmemiştir" denildiği bildirildi.

6 Nisan 2021 tarihinde, Artvin'in Hopa ilçesinde Sol Parti ilçe binasına İstanbul Sözleşmesi ile ilgili asılan pankartın indirilmesi için polisin Sol Parti Hopa İlçe Başkanı'nı aradığı, pankartın indirilmemesi üzerine polisin ilçe binasına gelerek pankartı indirdiği öğrenildi.

7 Nisan 2021 tarihinde aynı pankartın Sol Parti Borçka ilçe binasına asılması üzerine Sol Parti İlçe Başkanı'nın jandarma tarafından arandığı ve pankartı indirmesinin istendiği, kabul etmemesi üzerine gözaltına alındığı ve aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı bildirildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Sol Parti Artvin il binasına İstanbul Sözleşmesi ile ilgili asılan pankart gerekçe gösterilerek İl Başkanı'nın polis tarafından gözaltına alındığı ve ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde Bursa'nın Mudanya ilçesinde CHP tarafından reklam panolarına asılan ve üzerinde "128 Milyar Dolar Nerede?" yazılı afişlerin savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde Kastamonu'da CHP tarafından reklam panolarına asılan aynı afişin savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

11 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de CHP tarafından reklam panolarına asılan aynı afişin savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

13 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'da CHP il binasına ve 39 ilçe binasına asılan üzerinde "128 Milyar Dolar Nerede?" yazılı pankartların savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

13 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de reklam panolarına asılan afişler ikinci kez savcılık talimatı ile indirildi.

13 Nisan 2021 tarihinde Kocaeli'de reklam panolarına asılan aynı afiş Kocaeli Büyük Şehir Belediyesi görevlileri tarafından indirildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Amasya'da CHP il binasına asılan ve üzerinde "128 Milyar Dolar Nerede?" yazılı pankartın valilik talimatı ile indirildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Sakarya'da CHP il binasına asılan pankartın mahkeme kararı ile indirildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde CHP tarafından Bilecik'te reklam panolarına asılan afişlerin savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Niğde'de CHP il binasına asılan pankartın savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi. Pankartla ilgili olarak CHP İl Başkanı'nın Niğde Emniyet Müdürlüğü'nde 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan ifade verdiği öğrenildi.

14 Nisan 201 tarihinde Karaman'da CHP il binasına asılan pankartın valilik kararı gerekçe gösterilerek indirildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Tunceli'de CHP il binasına asılan pankart savcılığın talimatı ile indirildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Kastamonu'da CHP il binasına asılan ve üzerinde "256 Kağadın Yarısını Nettiniz Deyvesenize" yazlı pankart savcılığın talimatıyla indirildi.

15 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'da CHP Başakşehir ilçe binasına asılan ve üzerinde "128" yazılı

pankartın savcılık talimatı üzerine parti yöneticileri tarafından indirildiği öğrenildi.

16 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Sultangazi ilçesinde HDP ilçe binasına İstanbul Sözleşmesi ile ilgili asılan pankart polis tarafından Kaymakamlık kararı gerekçe gösterilerek indirildi.

17 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de Sol Parti il binasına asılan ve üzerinde "İstanbul Sözleşmesi Bizimdir" yazılı pankart valiliğin afiş yasağı gerekçe gösterilerek polis tarafından indirildi.

16 Nisan 2021 tarihinde Burdur'da CHP Bucak ilçe binasına asılan ve üzerinde "128 milyar nerede" yazılı pankart savcılık talimatı üzerine indirildi. Pankartla ilgili ayrıca CHP Bucak ilçe başkanına 13 bin 237 TL idari para cezası verildiği öğrenildi.

17 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de CHP Karşıyaka ilçe binasına asılan aynı pankartın savcılık talimatı üzerine parti yöneticileri tarafından indirildiği öğrenildi.

17 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de CHP il binasına asılan ve üzerinde "128 Dolar" yazılı pankartın valiliğin afiş yasağı gerekçe gösterilerek polis tarafından indirildi.

20 Nisan 2021 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde HDP ilçe binasına İstanbul Sözleşmesi ile ilgili asılan pankart polis tarafından indirildi.

20 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Bartın'da CHP tarafından asılan "128 milyar nerede" pankartı ile onu çağrıştırabilecek her türlü afiş ve pankartın Bartın Valiliği'nin kararı ile yasaklandığı öğrenildi.

20 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden CHP tarafından Diyarbakır il binasına asılan ve 12 Nisan 2021 tarihinde indirilen "128 milyar nerede" pankartı nedeniyle CHP Diyarbakır İl Başkanlığı'na 13.237 TL idari para cezası kesildiği öğrenildi.

30 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de CHP il binasına asılan "İşçiler 1 Mayıs'ta soruyor, 128 milyar dolar nerede?" ve DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası 2 Nolu Şube binasına asılan "Milyonlar aç, milyonlar işsiz, kahrolsun saray rejiminiz, nerede bu 128" yazılı pankartlar polis tarafından valilik yasağı gerekçe gösterilerek indirildi.

29 Haziran 2021 tarihinde Van Kadın Platformu tarafından şehrin çeşitli yerlerindeki panolara asılan "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" afişlerinin "milli güvenliğe, ahlaka ve adaba aykırılık" gerekçesiyle Van Valiliği'nin talimatıyla polis tarafından indirildi.

30 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, HDP İzmir il binasına düzenlenen saldırıda öldürülen Deniz Poyraz ile ilgili olarak HDP Çanakkale il binasına asılan "hesap vereceksiniz" pankartının polis tarafından indirilmek istendiği fakat buna parti yöneticileri tarafından izin verilmediği öğrenildi. Binada kimsenin olmadığı bir saate pankartı indiren polisin HDP yöneticisi 2 kişi hakkında 'halkı kin ve nefret suçuna teşvik etme' suçundan soruşturma açtığı bildirildi.

Konya'da 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırı ile ilgili Van'da HDP il ve İpekyolu ilçe binasına asılan pankartların 8 Ağustos 2021 tarihinde Van Cumhuriyet Savcılığı'nın kararı ile indirildiği öğrenildi.

5.2. EYLEM VE ETKİNLİK YASAKLARI

5.2.1. Yasaklanan Eylem ve Etkinlikler

2021 yılında İstanbul Onur Yürüyüşü, 1 Mayıs ve 1 Eylül Dünya Barış Günü etkinlikleri de dahil olmak üzere en az 26 etkinlik mülki idareler tarafından yasaklandı.

Gebze Sendikalar Birliği tarafından 1 Mayıs kutlaması için yapılan başvuru 16 Nisan 2021 tarihinde Gebze Kaymakamlığı tarafından eylem ve etkinliklere yönelik valilikçe alınan yasaklama kararı gerekçe gösterilerek reddedildi.

26 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'un Maltepe ilçesinde gerçekleştirilecek olan Onur Yürüyüşü için yapılan başvuru İstanbul Valiliği tarafından "halkın huzur ve güvenliğinin, genel sağlığın ve genel ahlakın korunması ve olası şiddet ve terör olaylarının engellenmesi" gerekçesiyle 24 Haziran 2021 tarihinde reddedil.

Grup Yorum tarafından yayınlanacak internet konserinin 1 Temmuz 2021 tarihinde yapılacak çekimlerinin Beyoğlu Kaymakamlığı'nın kararı ile yasaklandığı öğrenildi.

20 Ağustos 2021 tarihinde Kızıltepe Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Covid-19 salgınına karşı aşı çağrısı yapmak üzere Özgürlük Meydanı'nda yapılmak istenen etkinlik için Kızıltepe Kaymakamlığı'na yapılan başvurunun, Mardin Valiliği'nin kent genelindeki eylem ve etkinlikleri yasaklayan kararı gerekçe gösterilerek reddedildiği öğrenildi.

1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında Ankara'da 2 Eylül 2021 tarihinde saat 17.00'de yapılacak mitinge valilik tarafından izin verilmedi.

1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında 5 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da yapılacak mitingin 4 Eylül 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından yasaklandığı ve sonrasında daha önce mitingin Bakırköy Pazar Alanı'nda yapılmasına izin veren İstanbul Valiliği'nin izni iptal ettiği öğrenildi.

5 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden İstanbul'un Ataşehir ilçesinde düzenlenecek olan 1 Mayıs Mahallesi Kuruluş Festivali'nin Kaymakamlık tarafından yasaklandığı öğrenildi.

18 Eylül 2021 tarihinde Adana'da Kaldırım Müzik Topluluğu ve Grup Munzur'un katılımıyla düzenlenecek konserin Valilik tarafından polise ihbar yapıldığı gerekçesiyle yasaklandığı öğrenildi.

İHD Hatay Şubesi tarafından Defne ilçesinde düzenlenmek istenen "Barış ve Dayanışma" konseri 25 Eylül 2021 tarihinde Defne Kaymakamlığı tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek yasaklandı.

5 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Valiliği'nin İstanbul Aile Hekimleri Platformu tarafından 7 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da yapılması planlanan mitinge izi vermediği öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde HDP ilçe örgütü tarafından düzenlenmek istenen şölen ile ilgili başvuruya Cizre Kaymakamlığı'nın 11 Ekim 2021 tarihinde Covid-19 salgınını gerekçe göstererek olumsuz yanıt verdiği öğrenildi.

13 Ekim 2021 tarihinde Mardin'de Avesta Yayınları tarafından düzenlenen Kürtçe söyleşinin polis tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek engellenmek istendiği ve polisin engelleme girişimi sonrasında etkinliğin yayınevi tarafından sonlandırıldığı öğrenildi.

MKM'nin 30. kuruluş yılı kapsamında 16 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Bostancı Gösteri Merkezi'nde düzenlenecek konser, İstanbul Valiliği'nden alınan izne rağmen, Kadıköy Kaymakamlığı tarafından 'huzur ve güvenliğin, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi' gerekçesiyle 16 Ekim 2021 tarihinde yasaklandı.

İHD İstanbul Şubesi Hapishane Komisyonu tarafından hasta mahpusların serbest bırakılması talebiyle yapılan "F Oturumu"nun 500. haftası dolayısıyla 22 Ekim 2021 tarihinde Beşiktaş ilçesindeki Barbaros Meydanı'nda düzenlenmek istenen basın açıklamasının yasaklandığı ve yasaklama üzerine basın açıklamasının İHD İstanbul Şubesi önünde yapıldığı öğrenildi.

Mezopotamya Kültür Merkezi'nin (MKM) 30. kuruluş yılı etkinlikleri kapsamında 24 Ekim 2021 tarihinde Adana Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu'nda düzenlenecek konser Adana Valiliği tarafın-

dan 'milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesi ihtimali, başkalarının hak ve özgürlüklerini tehlikeye sokacağı' gerekçesiyle yasaklandı. Yasaklama kararı üzerine konser aynı tarihte HDP Adana il binasında gerçekleştirildi.

Tunceli Belediyesi tarafından düzenlenen bir atölye çalışması sonrasında 22 Ekim 2021 tarihinde Seyit Rıza Meydanı'nda yapılmak istenen müzik dinletisine polis tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek izin verilmediği öğrenildi.

28 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hatay'ın Antakya ilçesinde 27 Ekim 2021 tarihinde sergilenecek olan Karahindiba isimli oyunun Hatay Valiliği tarafından 'uygun görülmemiştir' denilerek yasaklandığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde oyunun, içinde geçen 'testis' kelimesi nedeniyle yasaklandığı iddia edildi.

9 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesindeki Emir Ali Kültür Merkezi'nde sergilenecek "Ölüm Uykudaydı" isimli oyunun Fatih Kaymakamlığı tarafından kamu güvenliği gerekçe gösterilerek yasaklandığı öğrenildi.

Dersim Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Seyit Rıza'nın idam edilmesinin yıldönümü nedeniyle 15 Kasım 2021 tarihinde Tunceli'de yapılmak istenen anma programına Tunceli Valiliği tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

18 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Yenigün Kadın Dayanışma Derneği tarafından 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında kentin 3 ayrı yerinde stant açmak için yapılan başvurunun Tunceli Valiliği tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek reddedildiği öğrenildi.

3 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mardin Valiliği'nin Amed Şehir Tiyatrosu tarafından sahnelenecek olan Kürtçe Tartuffe oyununa kentteki eylem ve etkinlik yasağını gerekçe göstererek izin vermediği öğrenildi.

7 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Gençlik Meclisi'nin Urfa'da uyuşturucu kullanımına karşı bildiri dağıtmak için yaptığı başvurunun Urfa Valiliği tarafından reddedildiği öğrenildi.

"Barınamıyoruz Hareketi" tarafından barınma hakkı talebiyle 12 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da yapılacak olan eylem, 10 Aralık 2021 tarihinde Ankara Valiliği tarafından "kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk görevinin ifası bakımlarından uygun görülmemiştir" denilerek yasaklandı.

Emek ve Demokrasi Platformu tarafından 17 Aralık 2021 tarihinde Tunceli'de yapılacak mitinge, Tunceli Valiliği tarafından eylem ve etkinlik yasakları ile Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek izin verilmediği öğrenildi.

18 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Gelecek Partisi'nin ikinci kuruluş yıldönümü nedeniyle 19 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'da yapılacak etkinliğin valiliğin kararı ile yasaklandığı öğrenildi. Etkinliği duyuran anons araçlarının da engellendiği bildirildi.

25 Aralık 2021 tarihinde HDK İl Meclisi tarafından ekonomik krizle ilgili olarak dağıtılan "Geçinemiyoruz" başlıklı bildiri hakkında Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından toplatma kararı çıkarıldığı öğrenildi.

5.2.2. İl ve İlçelerde Eylem ve Etkinliklerin Yasaklanması

2021 yılında nüfusu toplam 44.310.211 olan 26 ilde ve 5 ilçede en kısası 1 en uzunu 30 gün süreyle olmak üzere valilikler ve kaymakamlıklar tarafından 134 kez eylem ve etkinlikler yasaklandı. 1 ilde sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile birlikler ve kooperatiflerin genel kurul dahil yapacakları geniş katılımlı her türlü etkinlikler 15 gün süreyle ertelendi. Eylem ve etkinliklerin yasaklandığı il ve ilçelere dair bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Adana

Adana Valiliği 5 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, açık ve kapalı yer toplantısı, protesto eylemi, konser, şenlik, festival, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, çelenk sunma, açlık grevi, anma töreni, afiş/pankart/poster asma, el ilanı dağıtma, imza masası açma, konferans, panel ve benzeri eylem ve etkinlikleri 5 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

Ağrı

Ağrı Valiliği 21 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, kamu kurum ve kuruluşun kendi binası dışında yapacakları basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni, şenlik, konser, eğlence, oyun temsili gösteri, broşür, bildiri dağıtımı afiş ve pankart asılması ve benzeri eylem ve etkinlikleri 18 Haziran 2021 tarihi itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

Antalya

Antalya Valiliği 2 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde katılım sayısı ve maske – mesafe – temizlik kurallarına bakılmaksızın yürüyüş, oturma eylemi, stant/çadır kurma, imza kampanyası, zincir ve benzeri materyaller kullanılarak insanların bağlanması/kilitlenmesi, çelenk koyma, sticker yapıştırma, broşür dağıtma, afiş/pankart asma, protesto gösterileri ve benzeri eylem ve etkinlikleri 3 Şubat 2021 itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

Antep

Antep Valiliği 30 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, açık yer toplantısı ile protesto eylemi, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, açlık grevi, anma töreni, afiş, pankart ve poster asma, el ilanı ve bildiri dağıtma, imza masası açma, meşale yakma ve taşıma, konferans, panel, seminer, kermes, yardım toplama faaliyetleri ve benzeri eylem ve etkinlikleri 1 Şubat 2021 itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

Aydın

Aydın Valiliği 16 Nisan 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde geniş katılımlı her tür eylem ve etkinliği 16 Nisan 2021 itibarıyla 1 ay süreyle yasakladı.

Aydın Valiliği 7 Temmuz 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde toplantı ve gösteri yürüyüş, miting, basın açıklaması, oturma eylemi, bildiri dağıtma, fotoğraf sergisi, açılış partisi, söyleşi, piknik, panel, konser, imza kampanyası, afiş pankart asma, protesto eylemi, şenlik, festival ve benzeri eylem ve etkinlikleri 7 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla 6 gün süreyle yasakladı. Yasaklama kararının 11 Temmuz 2021 tarihinde yapılması planlanan Onur Yürüyüşü için Aydın Valiliği'ne yapılan başvuru sonrasında alındığı öğrenildi.

Batman

Batman Valiliği 14 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Batman M Tipi Cezaevi çevresinde her türlü açık ve kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı dağıtma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 14 Ocak 2021 tarihi itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı. Ayrıca il genelinde her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni, el ilanı dağıtma, pankart/afiş asma ve benzeri eylem ve etkinlikler mülki idare amirinin iznine bağlandı. Valilik il genelinde açık ve kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı dağıtma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 7 Mart 2021 tarihi itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

Denizli

Denizli Valiliği 9 Şubat ve 14 Nisan 2021 tarihlerinde olmak üzere 2 kez, il genelinde açık hava toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, oturma eylemi, protesto eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikleri 1 ay süreyle yasakladı.

Diyarbakır

Diyarbakır Valiliği 1 Haziran 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile İl Hıfzıssıhha Kurulu kararlarına göre "Dönemsel açıdan zorunluluk taşıyan spor kulüplerinin genel kurulları hariç olmak üzere sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile birlikler ve kooperatiflerin genel kurul dahil yapacakları geniş katılımlı her türlü etkinlikleri" 15 Haziran 2021 tarihine kadar ertelediğini duyurdu.

Edirne

Edirne Valiliği 16 Nisan 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde basın açıklaması, toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, açık hava toplantısı, yürüyüş, protesto gösterisi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açma, çadır kurma, imza kampanyası, konser, şenlik, el ilanı/bildiri/broşür dağıtma, afiş/poster/pankart asma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 16 Nisan 2021 itibarıyla 14 gün süreyle yasakladı.

Eskişehir

Eskişehir Valiliği il genelinde toplanma ve toplanma teşebbüsünde bulunma, yürüyüş, oturma eylemi, stant/çadır kurma, bildiri dağıtma, afiş/pankart asma, protesto eylemi ve benzeri eylem etkinlikleri 8 Şubat 2021 ve 1 Eylül 2021 itibarıyla 2 kez 15 gün süreyle yasakladı.

Hakkari

Hakkari Valiliği 1 Ocak, 16 Ocak, 31 Ocak, 15 Şubat, 2 Mart, 17 Mart, 1 Nisan, 16 Nisan, 17 Mayıs, 1 Haziran, 16 Haziran, 1 Temmuz, 16 Temmuz, 31 Temmuz, 15 Ağustos, 30 Ağustos, 14 Eylül, 29 Eylül, 15 Ekim, 29 Ekim, 13 Kasım, 28 Kasım, 13 Aralık 2021 tarihlerinde olmak üzere 23 kez, il genelinde miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto, yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı, halk toplantıları, ses-yayın araçları ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama, imza kampanyası, dilek feneri, balon uçurtmak, kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, sinevizyon ve benzeri faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş, poster asma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 15 gün süreyle yasakladı. Valilik eylem ve etkinlikleri 28 Aralık 2021 tarihinde yıl içinde 24. kez olmak üzere 1 gün süreyle yasakladı. Hakkari'de 5 Haziran 2020 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 572 güne uzatılmış oldu.

Hatay

Hatay Valiliği 18 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, açık ve kapalı yer toplantısı, protesto eylemi, konser, şenlik, festival, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, açlık grevi, anma töreni, afiş asma, el ilanı ve bildiri dağıtma, pankart asma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 19 Şubat 2021 itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı.

İskenderun

İskenderun Kaymakamlığı 7 Nisan 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile ilçe genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, açık ve kapalı yer toplantısı ile protesto eylemi, konser, şenlik, festival, miting, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, çelenk sunma törenleri, açlık grevi, anma töreni, afiş, pankart ve poster asma, el ilanı ve bildiri dağıtmak, imza masası açmak, meşale yakmak ve taşımak, konferans, panel ve benzeri eylem ve etkinlikleri 8 Nisan 2021 itibarıyla 7 gün süreyle yasakladı.

İstanbul

İstanbul Valiliği 6 Ocak 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Beşiktaş ve Sarıyer ilçelerinde her türlü toplantı, gösteri ve yürüyüşün yasaklandığını açıkladı. Valilik tarafından yapılan açıklamada herhangi bir süre kısıtlaması bulunmamaktadır. 19 Nisan 2021 tarihinde yapılan açıklama ile il genelinde geniş katılımlı her tür etkinlik 17 Mayıs 2021 tarihine kadar yasaklandı.

Bakırköy

Bakırköy Kaymakamlığı 31 Ağustos 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile ilçe genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, oturma eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikleri 2 Eylül 2021 itibarıyla 5 gün süreyle yasakladı.

Bakırköy Kaymakamlığı 31 Ağustos 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile ilçe genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, oturma eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikleri 2 Eylül 2021 itibarıyla 5 gün süreyle yasakladı.

Beykoz

31 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Beykoz ilçesinde bulunan Çubuklu mahallesinde yapılacak gösteri, yürüyüş ve basın açıklaması gibi eylem ve etkinliklerin Beykoz Kaymakamlığı tarafından 15 gün süreyle yasaklandığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı sendikalar masası ve asayiş büro polislerinin, DGD-SEN Başkanı Murat Bostancı'yı arayarak söz konusu yasağı bildirdiği belirtildi. Beykoz Kaymakamlığı'nın resmi internet sitesinde yasaklama kararına ilişkin bir duyuru bulunmamaktadır.

Kadıköy

Kadıköy Kaymakamlığı 31 Mart 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile ilçe genelinde açık alanlarda toplantı ve gösteri yürüyüşlerini "toplumun salgından korunması ve salgının yayılımının engellenmesi çalışmalarına olumsuz tesir edebileceği" gerekçesiyle süresiz olarak yasakladı. Kaymakam-

lık 2 Şubat 2021 tarihinde yaptığı bir açıklama ile yasağın 7 gün süreyle olduğunu duyurdu.

Kartal

Kartal Kaymakamlığı 8 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile ilçe açık ve kapalı alanlardaki her türlü toplantı, gösteri ve yürüyüşü 8 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 7 gün süreyle yasakladı. Kartal'da miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, yürüyüş ve toplanmalar, basın açıklamaları, stant açma, imza toplama, imza kampanyası, anma toplantısı, el ilanı, bildiri, broşür dağıtımı, afiş, poster asma, etiket yapıştırma ve benzeri eylem ve etkinlikler 15 Nisan 2021 itibarıyla 1 ay süreyle yasaklandı.

İzmir

İzmir Valiliği 26 Mayıs 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde açık veya kapalı yerlerde miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, çelenk sunma, oturma eylemi, imza kampanyası, el ilanı ve broşür dağıtma, anma töreni, toplu karşılama ve benzeri eylem ve etkinlikleri 26 Mayıs 2021 itibarıyla 7 gün süreyle yasakladı.

Kocaeli

Kocaeli Valiliği 15 Nisan 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde geniş katılımlı her tür eylem ve etkinliği 16 Nisan 2021 itibarıyla 1 ay süreyle yasakladı.

Maraş

Maraş Valiliği 14 Aralık 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde açık hava toplantılarını 15 Aralık 2021 itibarıyla 14 gün süreyle yasakladı.

Mardin

Mardin Valiliği 22 Ocak 2021 tarihinde 30 gün süreyle, 21 Şubat, 7 Mart, 22 Mart 2021 tarihlerinde 15 gün süreyle, 6 Nisan 2021 tarihinde 30 gün süreyle, 19 Nisan 2021 tarihinde bir kez daha 30 gün süreyle, 6 Mayıs ve 6 Haziran 2021 tarihlerinde 30 gün süreyle il genelinde açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikleri 8 kez yasakladı. 6 Temmuz, 21 Temmuz, 5 Ağustos, 20 Ağustos, 4 Eylül, 19 Eylül, 4 Ekim, 19 Ekim, 3 Kasım, 18 Kasım, 3 Aralık ve 18 Aralık 2021 tarihlerinde 15 gün süreyle olmak üzere il genelinde açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikler 12 kez yasaklandı. Basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi ve benzeri eylem ve etkinlikler ise mülki idare amirinin iznine bağlandı. Mardin'de 17 Ekim 2019 tarihinden bu yana kesintisiz uygulanan eylem ve etkinlik yasağı böylece 806 güne ulaşmış oldu.

Muş

Muş Valiliği il genelinde miting, açık yer toplantısı, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto ve yürüyüş, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, stant açma, imza toplama konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma, basın açıklaması, kapalı yer toplantısı ve benzeri eylem ve etkinlikleri 7 Ocak, 10 Şubat, 4 Mart, 19 Mart, 3 Nisan, 19 Haziran, 13 Temmuz, 31 Temmuz, 15 Ağustos, 1 Eylül, 2 Ekim, 19 Ekim, 4 Kasım ve 25 Kasım 2021 tarihlerinde 14 kez 15 gün süreyle yasakladı.

Osmaniye

Osmaniye Valiliği 30 Mart 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile mülki amirliklerin uygun göreceği sosyal mesafe kuralına uyularak yapılacak etkinlikler hariç olmak üzere il genelinde miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, açık alanda toplanma, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni ve benzeri türdeki eylem ile etkinlikler, oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikler, ticari kimliği bulunan tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılması, pankart ve afiş asılması gibi etkinlikleri 30 Mart 2021 itibarıyla 15 gün süreyle yasaklandığını duyurdu. Valilik eylem ve etkinlikleri 13 Haziran 2021 itibarıyla bir kez daha 15 gün süreyle yasakladı.

Rize

Rize Valiliği 17 Mayıs ve 1 Haziran 2021 tarihlerinde, İkizdere ilçesinde yürüyüş, protesto eylemi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açma, çadır kur-

ma, açık ve kapalı yer toplantısı yapma, yüksek sesli yayın yapan araçlar ile konvoy düzenleme, imza kampanyası, konser, şenlik ve miting düzenleme, el ilanı, bildiri ve broşür dağıtma, afiş ve poster asma, toplu karşılama ve uğurlama, basın açıklaması yapma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 2 kez 15 gün süreyle yasakladı.

Siirt

Siirt Valiliği 5 Nisan, 20 Nisan, 4 Haziran ve 19 Temmuz 2021 tarihlerinde olmak üzere miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni ve benzeri eylem ve etkinlikleri 4 kez 15 gün süreyle yasakladı.

Şırnak

Şırnak Valiliği 2 Mart ve 14 Ağustos 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde her türlü açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, toplu olarak karşılama ve uğurlama merasimleri, kurum ve kuruluşların kendi binası dışında yapacakları basın açıklaması, oturma eylemi, miting, çadır kurma, imza kampanyası, stant açma, kitlesel cenaze merasimi, anma töreni, şenlik, konser, eğlence, oyun temsili, gösteri ve benzeri eylem ve etkinlikleri 2 kez 15 gün süreyle yasakladı.

Trabzon

Trabzon Valiliği 19 Nisan 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde açık hava toplantısı, kapalı yer toplantısı, yürüyüş, miting, basın açıklaması, protesto eylemi, çadır kurma, insan zinciri, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, el ilanı ve broşür dağıtma, anma töreni, toplu karşılama açılış ve benzeri eylem ve etkinlikleri 19 Nisan 2021 itibarıyla 7 gün süreyle yasakladı.

Tunceli

Tunceli Valiliği 12 Ocak 2022 tarihinde 15 gün süreyle, 27 Ocak, 26 Şubat, 28 Mart, 16 Temmuz, 15 Ağustos tarihlerinde olmak üzere 5 kez 30 gün süreyle il genelinde her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, açık hava toplantısı, protesto eylemi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açmak, imza kampanyası, konser, şenlik, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş ve poster açmak, meşale yakma ve taşıma, konferans ve benzer tüm eylem ve etkinlikleri yasakladı. 14 Eylül, 29 Eylül, 25 Ekim, 9 Kasım, 24 Kasım ve 9 Aralık 2021 tarihlerinde olmak üzere 6 kez 15 gün süreyle eylem ve etkinlikler yasaklandı, basın açıklamaları ise mülki idarenin iznine bağlandı.

Urfa

Urfa Valiliği il sınırları içinde bulunan cezaevlerine bir kilometre mesafesi içinde bulunan yerlerde her türlü toplanma, gösteri, yürüyüş, basın açıklaması, röportaj, kamera çekimi, pankart açma ve taşıma, slogan atma, cep telefonu ile fotoğraf ve video çekimi yapma, stant açma, eylemsel davranışlarda bulunma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 12 Ocak 2021 itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı. 27 Ocak, 26 Şubat ve 28 Mart 2021 tarihlerinde 30 gün süreyle olmak üzere 3 kez il genelinde her türlü eylem ve etkinlik yasaklandı. Valilik il sınırları içinde yer alan cezaevlerinin kampüsünde, eklentilerinde ve tel örgü sınırının 1 km mesafesi içinde yapılacak 'toplanma, gösteri ve yürüyüş, basın açıklaması, röportaj, kamera çekimi, pankart açma ve taşıma, slogan atma, yazılı veya üzerinde sembol bulunan kıyafetlerle cezaevine girme, cep telefonu ile çekim yapma, fotoğraf çekme, stant açma, eylemsel davranışlarda bulunma' gibi eylem ve etkinlikleri 21 Ekim ile 28 Ekim 2021 tarihleri arasında yasakladı.

Van

Van Valiliği 4 Ocak, 19 Ocak, 3 Şubat, 18 Şubat, 5 Mart, 20 Mart, 4 Nisan, 19 Nisan, 4 Mayıs, 19 Mayıs, 3 Haziran, 18 Haziran, 3 Temmuz, 18 Temmuz, 2 Ağustos, 17 Ağustos, 1 Eylül, 16 Eylül, 1 Ekim, 16 Ekim, 31 Ekim, 15 Kasım, 30 Kasım, 15 Aralık ve 30 Aralık 2021 tarihlerinde olmak üzere il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 25 kez 15 gün süreyle yasakladı. Valilik basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması gibi etkinlikleri ise mülki idarenin iznine bağladı. Bu kararlar ile 31 Aralık 2021 itibarıyla Van'da 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 1867 güne uzatılmış oldu.

5.3. EYLEM VE ETKİNLİKLERE KATILDIKLARI İÇİN HAKLARINDA SORUŞTURMA AÇILAN VE YARGILANAN KİŞİLER

Çeşitli toplantı ve gösterilere katıldıkları için 1024 kişinin, haklarında açılmış 48 davada yargılanmalarına devam edildi. Sonuçlanan davaların 79 kişi beraat ederken, 132 kişi toplam 194 yıl 6 ay 12 gün hapis ve 63 bin TL para cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2021 yılında katıldıkları etkinlikler gerekçe gösterilerek 120 kişi hakkında soruşturma açıldı.

Van'da Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

10 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 8 Ocak 2021 tarihinde Van'da DTK, DBP, HDP tarafından düzenlenen basın açıklamasına ilişkin olarak Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve bu soruşturma kapsamında DBP Van İl Eş Başkanları Gülderen Varlı ve Çetin Uyar'ın ifadeye çağrıldığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında basın açıklamasını takip eden gazeteci Ruşen Takva'nın da Van Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne giderek ifade verdiği bildirildi.

ODTÜ Öğrencilerinin Yargılandığı Dava

4'ü ODTÜ öğrencisi 5 kişi hakkında 6 Temmuz 2018 tarihinde düzenlenen mezuniyet töreninde taşınan "Tayyipler Alemi" karikatürünün yer aldığı pankart nedeniyle Ankara 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 5 kişinin 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan beraatına karar verdi.

Bitlis'te Yargılanan Kişiler

Aralarında Tatvan Belediyesi eski Eş Başkanı Abdullah Ok, Mutki Belediyesi eski Eş Başkanı Esma Gümüş, DBP Bitlis eski İl Eş Başkanı Enver Barin'in de olduğu 24 kişi hakkında 6 Ocak 2016 tarihinde Bitlis'te HDP tarafından düzenlenen "Kadına karşı şiddete hayır" yürüyüşüne katıldıkları gerekçesiyle Bitlis 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 24 kişiyi 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama' suçundan ayrı ayrı 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

İzmir'de Yargılanan Kişiler

Muğla'da yaşayan Pınar Gültekin isimli bir kadının Cemal Metin Avcı isimli bir erkek tarafından öldürülmesini protesto etmek için 21 Temmuz 2020 tarihinde İzmir Alsancak'ta yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 12 kişi hakkında İzmir 47. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 20 Ocak 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 12 kişi hakkında 'görevi yaptırmamak için direnme', 'kamu malına zarar verme' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir. Yargılanan kişilerden Arzu Sert savunmasında şunları belirtti: "İşkence gördük, hakaretlere maruz bırakıldık, yerlerde sürükledik. Gözaltına alındığımız araçta şiddet devam etti." Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilecek.

Diyarbakır'da Yargılanan Kişiler

5 kişi (SES Diyarbakır Şubesi eski Eş Başkanı Gönül Adıbelli, yerine kayyım atanan Diyarbakır'ın Hazro ilçesinin Belediye Eş Başkanı Gülistan Ekti, TJA aktivisti Bahar Karakaş Uluğ ile Gurbet Özel ve Hasibe Yazdı) hakkında 2019 yılında PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan açlık grevlerine dikkat çekmek için yapılan yürüyüşe katıldıkları gerekçesiyle Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede 5 kişinin '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme' ve 'örgüt üyesi olmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmayı erteledi.

Ankara'da "İşimi Geri İstiyorum" Eylemi Katılımcılarının Yargılandığı Dava

KHK ile ihraç edilen kamu emekçilerinin işe geri

dönme talebiyle başlattıkları Ankara ve Düzce'de yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eylemlerinin katılımcıları Acun Karadağ, Nazan Bozkurt, Alev Şahin, Mehmet Dersulu, Mahmut Konuk, Armağan Özbaş hakkında Ankara 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Acun Karadağ'ın tahliyesine, Nazan Bozkurt, Alev Şahin, Mehmet Dersulu'nun tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 5 Nisan 2021 tarihine erteledi. 5 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Nazan Bozkurt'un tahliyesine, Alev Şahin ve Mehmet Dersulu'nun tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi. Ankara ve Düzce'de 13 Ağustos 2020 tarihinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 7 kişiden 6'sı 22 Ağustos 2020 tarihinde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklanmış, 1 kişi (Gülnaz Bozkurt) adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Mahmut Konuk ile Armağan Özbaş davanın 9 Aralık 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti. 5 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Alev Şahin ve Mehmet Dersulu'nun tahliyesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Haklarında Soruşturma Açılan Avukatlar

28 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, çoklu barolara izin veren yasayı protesto etmek için Ankara'da düzenlenen eyleme katıldıkları gerekçesiyle 23 avukat hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Sinop'ta Yargılanan Yaşam Savunucuları

37 yaşam savunucusu hakkında Sinop'un Gerze ilçesinde inşa edilmek istenen termik santrali protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle Gerze Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 37 kişiyi 'iş ve çalışma hürriyetini ihlal', 'görevi yaptırmamak için direnme', 'kamu malına zarar verme', 'arazide kasten yangın çıkarma', 'kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne silahlı olarak katılmak', 'kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemek ve yönetmek' suçlarından toplam 42 yıl 9 ay 27 gün hapis ve 63 bin TL para cezası ile cezalandırdı. Gerze'de kurulmak istenen termik santrale karşı 5 Eylül 2011 tarihinde yapılan eyleme polis biber gazı, tazyikli su ve cop kullanarak müdahale etmiş, en az 18 kişi yaralanmıştı. Termik santral projesi Orman Kanunu'na aykırı olduğu için 2015 yılında iptal edilmişti.

Ankara'da Yargılanan Kişiler

Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencisi ve mezunu 12 kişi hakkında kampus içindeki ormanlık alana yapılmak istenen Kredi Yurtlar Kurumu yurduna karşı eylem yaptıkları gerekçesiyle Ankara 46. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Şubat 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 12 kişinin 'kanuna aykırı şekilde düzenlenen toplantı ve gösteriye katılarak, yapılan uyarılara rağmen dağılmama' ve 'kamu malına zarar verme' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 25 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Kırklareli'de Yargılanan Kişiler

4 işçi ve DİSK/Tekstil Merter Şube Başkanı Asalettin Arslanoğlu hakkında, Kırklareli'de çalıştıkları fabrikanın önünde eylem yaptıkları gerekçesiyle açılan davanın karar duruşması 5 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 5 kişinin beraatına karar verdi.

İstanbul'da Suruç Anması Nedeniyle Yargılanan Kişiler

Suruç Katliamı'nın 5. yıldönümü nedeniyle İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eyleme yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan 56 kişi hakkında İstanbul Anadolu Adliyesi 31. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 29 Haziran 2021 tarihine erteledi.

İzmir'de Yargılanan Kişiler

24 kişi hakkında, kadına yönelik erkek şiddetine karşı İzmir'de düzenlenen "Las Tesis" dans etkinliği nedeniyle İzmir Bayraklı 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. 15 Aralık 2019 tarihindeki protestoya katılan 9 kadın gözaltına alınmış, 15 kişi ise 17 Aralık 2019 tarihinde ifade vermeye çağrılmıştı. 19 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme duruşmayı 31 Mart 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

6 kişi hakkında, kadına yönelik erkek şiddetine karşı İstanbul'da düzenlenen "Las Tesis" dans etkinliği nedeniyle İstanbul Anadolu 29. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme tanıkların dinlenmesi talebini "dosyada toplanan delillerin karar verilmesine yeterli olduğu" gerekçesiyle reddetti ve duruşmayı erteledi. 10 Haziran 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 6 kişinin beraatına karar verdi.

İstanbul'da Kayyım Protestoları Nedeniyle Yargılanan Kişiler

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Tunahan Turhan ve Özgür Gelecek gazetesi muhabiri Taylan Öztaş'ın da olduğu 38 kişi hakkında, kayyım atamalarını protesto etmek için 22 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle İstanbul Anadolu Adliyesi 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 30 Eylül 2021 tarihine erteledi. Davanın bir sonraki duruşması 8 Mart 2022 tarihinde görülecek.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

2019 yılında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona ermesi talebiyle cezaevlerindeki açlık grevine dikkat çekmek için İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi önünde basın açıklaması yaptıkları gerekçesiyle 15 mahpus yakını (Latife Buğday, Sürreya Kılınç, Nesibe Başaran, Zübeyde Adar, Selamet Demir, Sinem Güzel, Emine Erbek, Hafize Şahin, Ayşegül Yalçın, Sümanperi Akyıldız, Kumri Akgül ve Zehra Doğan, Sakine Yakut, Melek Başkale, Zeliha Gün) hakkında Bakırköy 13 Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Mart 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede 15 kişinin '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet', 'polise mukavemet' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 13 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Boğaziçi Üniversitesi Öğrencileri

2'si tutuklu 7 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi hakkında Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektörü protesto eylemleri kapsamında açılan sergideki Kabe resmi gerekçe gösterilerek İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Mart 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme tutuklu Selahattin Can Uğuzeş ile Doğu Demirtaş'ın tahliyesine, Sena Nur Baş hakkındaki ev hapsi tedbirinin kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 5 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Davanın 5 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmasında iki özel güvenlik görevlisi tanık olarak dinlendi. Avukatlar tanık ifadeleri sırasında hakimin taraflı davrandığı gerekçesiyle reddi hakim talebinde bulundu. Bu talebi reddeden ve talebi bir üst mahkemeye gönderen mahkeme duruşmayı erteledi. 17 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme duruşmayı 9 Şubat 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 4 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle 4'ü tutuklu 6 kişi (Akın Karakuş, Necmettin Erdem, Hasan Koral Hacıbeyoğlu, Ömer Şengel, Recep Acar, Yunus Emre Karaca) hakkında İstanbul Anadolu 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Mart 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme Necmettin Erdem, Akın Karakuş ve Koral Hacıbeyoğlu'nun tahliyesine, başka bir davadan tutuklu yargılanan Ömer Şengel'in tutukluluğunun devamına, Recep Acar ve Yunus Emre Karaca hakkındaki ev hapsi kararının kaldırılmasına hükmetti ve duruşmayı 20 Ekim 2021 tarihine erteledi. Ömer Şengel, 29 Mart 2021 tarihinde yapılan itiraz üzerine tahliye edildi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

İstanbul'un Ataşehir ilçesindeki 1 Mayıs Mahallesi'nde 2 Eylül Kuruluş Festivali kapsamında 6 Eylül 2020 tarihinde yapılmak istenen yürüyüşe yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 24 kişi hakkında İstanbul Anadolu 43. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Mart 2021 tarihinde başlandı. PSAKD Ataşehir Şube Başkanı Gülsev Kaya ve Yönetim Kurulu Üyesi Bahar Tekin Gayretli'nin de aralarında olduğu 24 kişi 7 Eylül 2020 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Mahkeme duruşmaya katılmayan kişinin

ifadesinin alınmasına karar vererek duruşmayı 1 Temmuz 2021 tarihine ertelendi.

Cumartesi Anneleri Hakkında Açılan Dava

Cumartesi Anneleri'nin Galatasaray Meydanı'nda 700. buluşmasına yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan ve aralarında Cumartesi Anneleri ile hak savunucularının olduğu 46 kişi hakkında İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Mart 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 46 kişinin '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme avukatların derhal beraat kararını reddetti, eksik ifadelerin alınması için duruşmayı 12 Temmuz 2021 tarihine erteledi. Cumartesi Anneleri'nin zorla kaybedilen yakınlarının akıbetini sormak için her hafta gerçekleştirdiği buluşmaların 25 Ağustos 2018 tarihinde yapılacak 700.'sü Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından yasaklanmış, Galatasaray Meydanı'nda toplananlara müdahale eden polis 46 kişiyi gözaltına almıştı.

12 Temmuz 2021 tarihinde görülen duruşmada hakimin yapılan bir savunmaya "savunmanın dışına çıkma" diyerek müdahale etmesi üzerine avukatlar ile tartışma yaşandığı ve hakimin avukatlara "söz hakkı istemeden konuşanı dışarı atarım" dediği öğrenildi. Mahkeme ayrıca "Hakim bey, siz orada oturuyorsunuz diye hukuka aykırı davranamazsınız. Neden bağırıp duruyorsunuz. Hukuk size bu hakkı vermiyor" diyen CHP Milletvekili Mahmut Tanal'ın duruşma salonundan çıkarılması talimatı verdi ve daha sonra duruşmaya ara verdi. Ara sonrasında Mahmut Tanal duruşma salonuna alınmadı. Avukatların yaptığı reddi hakim talebini reddeden mahkeme duruşmayı 24 Kasım 2021 tarihine erteledi.

Davanın 24 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında, avukatlar bir önceki duruşmada yapılan reddi hakim talebinin işleme konulmaması gerekçesiyle bir kez daha reddi hakim talebinde bulundu. Taleplerinin tümünün reddedilmesi üzerine avukatların duruşma salonundan çıktığı öğrenildi. Verilen aranın ardından mahkeme duruşmayı 23 Mart 2022 tarihine erteledi.

Ankara Gar Katliamı Anması Nedeniyle Yargılanan Kişiler

Urfa Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Ankara Gar Meydanı'ndaki bombalı saldırıda yaşamını yitirenleri anmak için 11 Ekim 2015 tarihinde yapılan etkinliğe katıldıkları için 19 kişi hakkında Urfa 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 19 kişinin 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan ayrı ayrı 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Urfa'da Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

29 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa'da 2020 yılında yapılan 1 Eylül Dünya Barış Günü yürüyüşüne katıldıkları gerekçesiyle, aralarında DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır ve HDP Urfa İl Eş Başkanı Nergiz Çiğdem Karakeçili'nin de 29 kişi hakkında Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin Urfa 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildiği öğrenildi.

Batman'da Yargılanan Kişiler

Aralarında DBP eski Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel ve Jiyan Haber İmtiyaz Sahibi İdris Yayla'nın da olduğu 28 kişi hakkında 2016 yılında belediyelere kayyım atanmasını protesto etmek için yapılan basın açıklaması gerekçe gösterilerek Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Sebahat Tuncel'in bir sonraki duruşma için SEGBİS aracılığıyla hazır edilmesine karar veren mahkeme duruşmayı 7 Eylül 2021 tarihine erteledi.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

2'si tutuklu 23 kişi hakkında Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto etmek için 2 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eylem nedeniyle İstanbul 38. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Duruşmada savunmaların ardından 5 polis memuru tanık olarak dinlendi. Mahkeme tutuklu Anıl Akyüz ve Şilan Delipalta'nın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 18 Haziran 2021 tarihine erteledi. davanın görülmesine 18 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 25 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Adana'da Yargılanan Kişiler

HDP Adana İl Eş Başkanları Gülseren Tural ve Mehmet Masum Eriğ, Adana Barosu eski Başkanı avukat Gazi Mengücek Çıtırık'ın da aralarında

bulunduğu 14 kişi hakkında Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyeleri'ne kayyım atanmasını protesto etmek için 26 Ağustos 2020 tarihinde düzenlenen basın açıklaması nedeniyle Adana 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Davanın karar duruşması 30 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme 14 kişinin beraatına karar verdi.

İzmir'de Sendika Üyesi Hakkında Açılan Soruşturma:

Genel-İş İzmir 2 Nolu Şube Kadın Komisyonu üyesi Zeynep Zarıçlar hakkında İstanbul Sözleşmesi ile ilgili yapılan basın açıklamasındaki konuşmasında geçen "diktatör" sözü nedeniyle soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Zeynep Zarıçlar'ın 12 Nisan 2021 tarihinde İzmir İl Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Ordu'da Yargılanan Kişiler

Ordu'nun Korgan ilçesinde yapılmak istenen hidroelektrik santraline (HES) karşı mücadele eden Adem Güney, Ali Baymak, Hakan Top, Hamide Salduz, Muhammet Güney, Mustafa Varmış ve Taner Güney hakkında Korgan Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Nisan 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 7 kişinin 'iş ve çalışma hürriyetini ihlal' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 25 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Antalya'da Yargılanan Kişiler

40 kişi hakkında 2013 yılında Antalya'da Gezi Parkı ile ilgili yapılan eylemler nedeniyle Antalya 18. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 14 kişi 'kamu malına zarar verme' suçundan 10 ay, 23 kişiyi 'görevi yaptırmamak için direnme' suçundan 8 ay 10 gün, 3 kişiyi 'yakarak kamu malına zarar verme' suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme sabıka kaydı bulunan 5 kişi dışında tüm sanıklar için hükmün açıklanması geri bıraktı.

Hakkari'de Yargılanan Barış Annesi

Barış Annesi Fatma Turan hakkında bir etkinlikte yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek Hakkari 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Mayıs 2021 tarihinde başlandı İlk duruşmada kararını açıklayan mahkeme Fatma Turan'ı 'halkı kin ve nefrete alenen tahrik' suçundan 10 ay ve 'suç ve suçluyu övme' suçundan 25 gün olmak üzere toplam 10 ay 25 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Boğaziçi Üniversitesi Öğrencileri

Boğaziçi Üniversitesi'ne kayyım atanmasını protesto etmek için kampus önünde yapılan eylemde "gökkuşağı bayrağı" taşıdıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 12 kişi hakkında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

İddianamede 12 kişinin '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan cezalandırılmaları istenmektedir.

Davanın ilk duruşması 4 Haziran 2021 tarihinde görüldü Savunmaların ardından 12 kişi ile ilgili adli kontrol şartlarının kısmen kaldırılmasına karar veren mahkeme duruşmayı 28 Haziran 2021 tarihine erteledi.

28 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme öğrenciler hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 13 Ekim 2021 tarihine erteledi. Davanın bir sonraki duruşması 18 Ocak 2022 tarihine ertelendi.

Ankara'da Yargılanan Kişiler

33 kişi hakkında 12 Ağustos 2020 tarihinde Ankara'nın Çankaya ilçesinde İstanbul Sözleşmesi ile ilgili yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle Ankara 28. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2021 yılı içinde başlandı.

Davanın ilk duruşması 7 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Avukatlar ve milletvekilleri dışında davayı izlemek isteyen basın mensuplarının ve diğer kişilerin duruşma salonuna alınmasına izin verilmedi. Duruşma öncesi yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesini ve gözaltıları protesto etmek amacıyla yargılanan kişilerin duruşmaya katılmadığı öğrenildi. Avukatların basın açıklamasına katılanları fiziksel şiddet kullanarak gözaltına alan polisler ile ilgili yaptığı suç duyurusunu reddeden mahkeme duruşmayı 26 Kasım 2021 tarihine erteledi.

26 Kasım 2021 tarihindeki duruşmada mahkeme, Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'nde bulunan eylem görüntülerinin incelenmesine karar verdi ve duruşmayı 23 Mart 2022 tarihine erteledi.

Hakkari'de Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

Musa Orhan isimli uzman çavuş tarafından cinsel saldırıya uğrayan ve daha sonra intihar eden İpek Er isimli çocuk ile ilgili 8 Aralık 2020 tarihinde Hakkari'de yapılan basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle aralarında HDP üye ve yöneticileri ile 1 avukatın olduğu 19 kişi hakkında soruşturma açıldığı ve bu kişilerin 11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Haklarında soruşturma açılanların isimleri: HDP Parti Meclisi üyesi Erol Cengiz, HDP Hakkari İl eski Eş Başkanı Sinan Kaya, HDP Merkez İlçe Eş Başkanı İsmail Seven, HDP Yüksekova İlçe Eş Başkanları Şadiye Kırmızıgül ve Abdulkerim Akdoğan, HDP Çukurca İlçe Eş Başkanları Lahice Yaşlı ve Ebubekir Kanar, HDP üyeleri Derya Özdemir, Selcan Saygı, Öznur Evin, Aliye Timur, Sinem Duran, Emine Armut, Selim Güler, Emin Ertuş, Hasan Engin, İbrahim İnci, Orhan Gür ile ÖHD üyesi avukat Harika Günay Karataş.

Gezi/Çarşı Davası

35 kişi hakkında 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri nedeniyle açılan davada verilen beraat kararının Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine davanın İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmesine 12 Temmuz 2021 tarihinde başlandı.

Cumhurbaşkanı'nın davaya katılma talebini kabul eden mahkeme dava dosyasının Gezi Davası ile birleştirmesi talebine ilişkin bir karar vermeden duruşmayı 8 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Gezi Davası

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri ile ilgili İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 9 kişiye (Osman Kavala, Mücella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Ali Hakan Altınay, Yiğit Aksakoğlu, Yiğit Ali Ekmekçi, Çiğdem Mater Utku ve Mine Özerden) verilen beraat kararını 22 Ocak 2021 tarihinde bozmuştu.

Davanın yeniden görülmesine 21 Mayıs 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme Osman Kavala'nın tutukluluk hâlinin devamına, ayrıca, yurtdışındaki sanıklar için yakalama kararının beklenmesine ve Gezi davası ile birleştirilmesi istenen Çarşı davasının incelenmesi için 13. Ağır Ceza Mahkemesinden dosyanın istenmesine karar verdi. Duruşma 6 Ağustos 2021 tarihine ertelendi.

5 Ağustos 2021 tarihinde Gezi Davası ve Çarşı Davası birleştirildi, davada yargılananların sayısı 52 oldu ve sonraki duruşmanın 8 Ekim 2021 tarihinde görülmesine hükmedildi.

Mahkeme, avukatların Gezi Davası ile Çarşı Davası'nın yeniden ayrılması yönündeki talebini reddetti. Karar üzerine Çarşı Davası'nda yargılanan kişilerin avukatları duruşma salonunu terk etti. Savunmaların ardından mahkeme Osman Kavala'nın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 26 Kasım 2021 tarihine erteledi.

26 Kasım 2021 tarihindeki duruşmaya, hakkındaki başka bir davadan tutuklu bulunan iş insanı Osman Kavala duruşmaya katılmadı. Mahkeme yurt dışındaki sanıklar hakkında çıkarılan yakalama kararının beklenmesine ve Osman Kavala'nın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı 17 Ocak 2022 tarihine erteledi. Mahkeme heyetinden üye hakim Kürşad Bektaş'ın tutukluluğun devamı kararına şerh koyduğu öğrenildi.

1 Kasım 2017 tarihinde tutuklanan Osman Kavala, Gezi eylemleri ile ilgili davada 18 Şubat 2020 tarihinde verilen beraat kararına rağmen, hakkında 2016 yılındaki darbe girişimi ile ilgili açılan başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek cezaevinden tahliye edilmeden yeniden tutuklanmıştı.

52 kişi hakkında 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri nedeniyle İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 23 Aralık 2021 tarihinde yapılan aylık tutukluluk incelemesinde, iş insanı Osman Kavala'nın tutukluluk hâlinin devamına oy çokluğu ile karar verildiği, mahkeme heyetinden bir üye hakimin karara "Osma Kavala'nın savunmasının alınmış olması, delillerin toplanmış olması, dosyanın geldiği bu aşamadan sonra Kavala'nın delil karartma ihtimalinin olmadığı" gerekçesiyle karara şerh koyduğu öğrenildi.

Şırnak'ta Yargılanan Kişiler

28 Aralık 2011 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde Türk Hava Kuvvetleri'ne bağlı savaş uçaklarının bombardımanı sonucu yaşamını yitiren 34 kişinin 16 yakını hakkında 2015 yılında yapılan anma etkinliğine katıldıkları gerekçesiyle Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan

davanın görülmesine 14 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 4 Ekim 2021 tarihine erteledi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 24 Ocak 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Feminist Gece Yürüyüşü Nedeniyle Yargılanan Kişiler

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, 8 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde yapılan Feminist Gece Yürüyüşü nedeniyle 17 kişi hakkında hazırlanan iddianame 23 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul 10. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

İddianamede 17 kişinin 'kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme yönetme bunların hareketlerine katılma' ve eylemde atılan sloganlar gerekçe gösterilerek 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlarından toplam 2 yıl 8 aydan 7 yıl 8 aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılmaları istenmektedir.

Osmaniye'de Yargılanan Kişiler

2018 yılında Osmaniye'de yapılan Newroz kutlamaları nedeniyle, HDP'den milletvekili adayı olan Müslüm Çağan ile sunucu Erdal Tecik hakkında Osmaniye Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin Osmaniye 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 9 Eylül 2021 tarihinde kabul edildiği öğrenildi. İddianamede 2 kişinin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Davanın ilk duruşması 18 Aralık 2021 tarihinde görüldü.

İstanbul'da Onur Yürüyüşü Davası

9 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 26 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 19. Onur Yürüyüşü'ne yönelik polis müdahalesi sonuç gözaltına alınan 46 kişi hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildiği öğrenildi.

Davanın görülmesine 2 Kasım 2021 tarihinde başlandı. İddianamede 8 kişinin 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 10 Aralık 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Urfa'da Yargılanan Kişi

9 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Emine Şenyaşar hakkında Urfa Adliyesi önünde yaptığı Adalet Nöbeti eylemi sırasındaki sözleri nedeniyle AKP Urfa milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın şikayeti üzerine Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin Urfa Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildiği öğrenildi.

İddianamede Emine Şenyaşar'ın 'kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde o dönem AKP milletvekili adayı olan İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında Emine Şenyaşar'ın eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülmüştü.

Ankara'da Yargılanan Kişiler

8 Temmuz 2018'de Çorlu'da meydana gelen tren faciasında hayatını kaybedenlerin aileleri ve avukatları tarafından 12 Haziran 2019 tarihinde Anayasa Mahkemesi önünde gerçekleştirilen ve polisin müdahale ettiği Adalet Nöbeti gerekçesiyle, 7 kişi (Mısra Öz Sel, İsmail Kartal, Hüseyin Şahin, Burak Arı ile avukatlar Gökmen Yeşil, Mürsel Ünder ve Selvi Yüzbaşıoğlu Saltan) hakkında Ankara 50. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Eylül 2021 tarihinde devam edildi.

Duruşmada savunmaların ardından müşteki olarak polis memuru A. S. dinlendi. Polis memuru ifadesinde "Ben kimden şikayetçi olduğumu bilmiyordum, bugün öğrendim. Sanıkları orada gördüm ama beni darp edip, etmediklerini bilmiyorum. Şikayetçi değilim, şikayetimi geri çekmek istiyorum" dedi. Dinlenen diğer polis memurlarının da şikayetlerini geri çektikleri öğrenildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 2 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Batman'da Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

Batman'da 14 Ağustos 2021 tarihinde düzenlenen miting sırasında çalan Kürtçe parçaya eşlik edip halay çektikleri gerekçesiyle 13 kişi hakkında Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve bu kişilerin 15 Eylül 2021 tarihinde Batman İl Emniyet Müdürlüğüne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Ankara'da Onur Yürüyüşü Davası

ODTÜ'de 10 Mayıs 2019 tarihinde düzenlenen 9.

Onur Yürüyüşü'ne yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 19 kişi hakkında '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' iddiasıyla Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 19 kişi hakkında beraat kararı verdi.

İstanbul'da Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanan Naci İnci'yi protesto etmek için yapılan eylem ile ilgili olarak Naci İnci'nin şikâyeti üzerine haklarında soruşturma açılan 5 kişinin 12 Ekim 2021 tarihinde savcılığa ifade verdiği ve daha sonra sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Şırnak'ta Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

Şırnak'ın İdil ilçesinde polis zırhlı aracının çarpması sonucu yaşamını yitiren Miraç Miroğlu'nu anmak için yapılan etkinlik nedeniyle HDP'li İl Genel Meclisi üyesi Elfesya Nas ve sanatçı Abdullah Ayav hakkında İdil Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve Elfesya Nas'ın 12 Ekim 2021 tarihinde İdil İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Adana'da Haklarında Soruşturma Açılan Kişiler

12 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 12 Eylül askeri darbesi sonrasında idam edilen Mustafa Özenç için ölüm yıldönümü olan 20 Ağustos 2021 tarihinde Adana'da mezarı başında yapılan anmaya katılan 25 kişi hakkında Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve 25 kişinin Adana İl Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Batman'da Gazeteci ve Diğer Kişilerin Yargılandığı Dava

HDP Gençlik Meclisi tarafından Batman'ın Hasankeyf ilçesinin sular altına kalacak olmasını protesto etmek için 12 Haziran 2019 tarihinde yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan ve aralarında gazeteci Sonya Bayık'ın da olduğu 13 kişi hakkında Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ekim 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 13 kişinin '2911 sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanununa muhalefet etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

İzmir'de Gazeteci ve Avukatların Yargılandığı Dava

Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediyelerine kayyum atanmasını protesto etmek için 22 Ağustos 2019 tarihinde İzmir'de yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sırasında gözaltına alınan 1 gazeteci ve 25 avukat hakkında İzmir 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Ekim 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 26 kişinin 'kanuna aykırı toplantı veya gösteri yürüyüşlerine katılma' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Duruşmada avukatlar reddi hakim talebinde bulundu. Mahkeme bu talebin değerlendirilmesine karar vererek duruşmayı 11 Şubat 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Eyleme Katıldıkları İçin Yargılanan Kişiler

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto etmek için İstanbul'un Kadıköy ilçesinde 2 Şubat 2021 tarihinde yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 9 kişi hakkında İstanbul Anadolu 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 20 Ekim 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 9 kişinin 'kamu malına zarar vermek', 'görevi yaptırmamak için direnmek' ve 'polis mukavemet' suçlarından 6 yıl ile 11 yıl arasında değişen hapis cezalarıyla cezalandırılmaları istenmektedir.

Mahkeme 7 kişi hakkında adli kontrol şartlarının kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 11 Mayıs 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Eyleme Katıldıkları İçin Yargılanan Kişiler

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 1 Şubat 2021 tarihinde yapılan eylemde gözaltına alınan 97 kişi hakkında İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması 26 ve 27 Ekim tarihlerinde görüldü.

Mahkeme mazeret bildirmeden duruşmaya katılmayan 13 kişi hakkında zorla getirme kararı vererek duruşmayı 10 Ocak 2022 tarihine erteledi.

İstanbul'da Avukatların Yargılandığı Dava

1 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 19 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyelerine kayyım atanmasını protesto etmek için İstanbul Adliyesi önünde yapılan basın açıklaması gerekçe gösterilerek avukatlar Akçay Taşçı, Avni Güçlü Sevimli, Eren Keskin, Gökmen Yeşil, Gülhan Kaya, Hüseyin Boğatekin, Kemal Aytaç, Sinan Zincir ve Yaprak Türkmen hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandığı öğrenildi.

İddianamede 9 avukatın '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Hatay'da Yargılanan Gazeteci ve Diğer Kişiler

Aralarında gazeteci Ali Arslan Dadük'ün de olduğu 28 kişi hakkında Suruç Katliamı'nda yaşamını yitirenleri anmak için 21 Temmuz 2015 tarihinde Hatay'ın Samandağ ilçesinde yapılan etkinlik gerekçe gösterilerek açılan davanın karar duruşması 12 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme haber takibi yaptığı sırada ters kelepçelenerek gözaltına alınan ve yargılama sürecinde gazeteci olduğuna ilişkin belgeleri mahkemeye sunan Ali Arslan Dadük'ü 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen dağılmama' ve 'görevi yaptırmamak için direnme' suçlarından 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 7 kişiyi de aynı suçtan ayrı ayır 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve cezaları erteledi. Mahkeme 20 kişinin ise beraatına karar verdi.

İzmir'de Yargılanan Kişiler

3 kişi hakkında IŞİD'in Kobanê'ye saldırılarını protesto etmek için 2014 yılında yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hacay Yılmaz'ı 'örgüt propagandası yapmak' ve '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan 1 yıl 4 ay; Mehmet Turhan'ı 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 10 ay; Seyithan Semo'yu 'polise mukavemet' suçundan 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Hacay Yılmaz ve Mehmet Turhan'a verdiği cezaları para cezasına çevirdi. Seyithan Semo'ya verdiği cezada ise hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Mersin'de Yargılanan Kişiler

Mersin Nükleer Karşıtı Platformu üyesi 17 kişi hakkında Akkuyu Nükleer Güç Santrali önünde 11 Mart 2021 tarihinde yapılmak istenen basın açıklaması gerekçe gösterilerek Mersin Gülnar Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 17 kişinin beraatına karar verdi.

Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Yargılandığı Dava

2'si tutuklu 52 kişi hakkında, Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto eylemine katıldıkları için 'kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak' ve 'toplantı ve gösteri kanununa muhalefet etmek' iddialarıyla İstanbul 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Duruşma salonunun küçük olması nedeniyle duruşmanın İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'ne taşındığı öğrenildi.

4 Ekim 2021 tarihinde kampüsteki eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan ve 6 Ekim 2021 tarihinde tutuklanan ve bu davada tutuksuz yargılanan Caner Perit Özer, savunmasında şunları belirtti: "Protesto hakkımızı kullandık. Her hangi bir suç işlemedik. Melih Bulu kampüse polis çağırdı yerlerde sürüklenerek gözaltına alındık. 51 gündür tek kişilik hücrede kalıyorum". Duruşmaya mağdur sıfatıyla katılan 4 güvenlik görevlisinin şikâyetçi olmadıklarını ve davaya bu aşamadan sonra katılmak istemediklerini ifade ettikleri, müşteki sıfatıyla katılan Ejder K. isimli güvenlik görevlisinin de şikâyetçi olmadığını belirttiği öğrenildi. Mahkemenin ara kararını açıklamadan önce gazetecileri duruşma salonundan çıkarmak istediği bildirildi. Mahkeme, 22 kişi hakkında adli kontrol şartının kaldırılmasına, Caner Perit Özer'in duruşmalardan vareste tutulmasına karar verdi ve duruşmayı 29 Kasım 2021 tarihine erteledi.

29 Kasım 2021 tarihinde görülecek duruşmanın salonunun küçük olması nedeniyle İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne taşındığı öğrenildi. Savunmaların ardından mahkeme, savunmalarını yapan 22 kişi hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 21 Şubat 2022 tarihine erteledi.

İzmir'de Eyleme Katıldıkları İçin Yargılanan Kişiler

7 kişi hakkında, 'toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefet', 'görevi yaptırmamak için direnme' ve 'kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret' iddialarıyla İzmir 27. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Söz konusu 7 kişi Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto etmek için 5 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de düzenlenen eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınmıştı. Mahkeme, 7 kişi hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 13 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Yargılandığı Dava

36 kişi hakkında Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto eylemlerine katıldıkları için İstanbul Anadolu 48. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme duruşmaya katılmayan sanıkların bir sonraki duruşmada hazır edilmesine karar vererek duruşmayı 2 Mart 2022 tarihine erteledi.

Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Yargılandığı Dava

2'si tutuklu (Enis Berke Gök ve Caner Perit Özen) 14 kişi hakkında İstanbul Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için yapılan eylemler nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın ilk duruşması 7 Ocak 2022 tarihinde görülecek.

İddianamede 14 kişinin 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak, ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama', 'kişiyi, yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle birden fazla kişiyle hürriyetinden yoksun kılma', 'görevi yaptırmamak için direnme' ve 'kara ulaşım araçlarını kaçırma veya alıkoyma' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

Rize'nin İkizdere ilçesine yapılmak istenen taş ocağını protesto etmek için 17 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'un Üsküdar ilçesindeki Cengiz Holding binası önünde yapılan eylemde gözaltına alınan 13 kişi hakkında İstanbul Anadolu Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 13 kişinin beraatına karar verdi.

İstanbul'da Yargılanan Kişiler

8 Mart 2020 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde yapılan Feminist Gece Yürüyüşü'ne katıldıkları gerekçesiyle aralarında gazeteci Buse Söğütlü'nün de olduğu 35 kişi hakkında İstanbul 53. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 29 Aralık 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 35 kişinin '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet', 'görevi yaptırmamak için direnme' ve 'kamu malına zarar' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 28 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Ankara'da Hakkında Soruşturma Açılan Kişiler

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını protesto etmek için 2 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da yapılan eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan 64 kişi hakkında, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturmada 9 Aralık 2021 tarihinde "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı verildiği öğrenildi.

6. DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

AİHM 2021 yılı istatistiklerine göre Türkiye, Rusya'nın ardından hakkında en fazla dava başvurusu olan ülke konumundadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni (AİHS) en çok ihlal eden ülkeler sıralamasında ise 76 kararla Türkiye dördüncü sırada. Söz konusu kararların 31'inde düşünce ve ifade özgürlüğü ile ilgili maddelerin ihlali tespit edilmiştir. 1959-2021 yılları arasında AİHM'de Türkiye hakkında 3 bin 385 ihlal kararı vermiş, bunların 418'i yine düşünce ve ifade özgürlüğü ile ilgili ihlaller olmuştu.[53]

2021 yılı basın çalışanlarının gözaltı, tutuklama, soruşturma, dava, tehdit gibi baskı yöntemlerine yine sıklıkla maruz kaldığı bir yıl oldu. Erişim engelleriyle, basın-yayın organlarına çeşitli denetleme kurumları aracılığıyla verilen cezalarla haber alma hakkı ihlal edildi. Haberlere ve sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşımlarına erişim "kişisel hakların ihlali" ve "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gibi gerekçelerle engellendi.

Kişi güvenliği bölümünde değinilen Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 27 Nisan 2021 tarihli "Ses ve Görüntü Kaydı Alınması" başlıklı genelgesi aynı zamanda haberleşme özgürlüğünün ihlali niteliğindedir. Nitekim 11 Kasım 2021 tarihinde söz konusu genelgeye dair yürütmeyi durdurma kararı veren Danıştay 10. Dairesi, haberleşme özgürlüğünün temel unsurlarını, haber, düşünce ve kanıları serbestçe öğrenebilme, toplayabilme, açıklayabilme, yayabilme haklarının oluşturduğunu belirterek, haberleşme özgürlüğünün, görsel ve yazılı medya araçları yoluyla fikir, düşünce ve haberlerin yayılmasını güvence altına alan ve daha özel bir ifade biçimi olan basın özgürlüğünü de kapsadığını ifade etti.[54]

2021 yılında ulaştığımız verilere göre en az 3'ü yabancı olmak üzere en az 54 gazeteci ve basın çalışanı gözaltına alındı. 2 kişi tutuklanırken, 2 gazeteci adli kontrol şartıyla, 4 gazeteci ise ev hapsi ve yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı. 1 yabancı gazeteci ise sınır dışı edildi. 5 gazeteci haber takibi sırasında polisin, 3 gazeteci bekçilerin, 6 gazeteci ise ırkçı bir grubun fiziksel şiddetine maruz kaldı, en az 11 gazeteci yaralandı. Haber takip ettikleri sırada en az 6 gazeteci kolluk kuvvetleri tarafından engellendi.

1 gazeteci şüpheli biçimde ölü bulundu, 1'i Almanya'daki evinde olmak üzere 14 gazeteci saldırıya maruz kaldı. 3'ü polis tarafından olmak üzere 5 gazeteci tehdit edildi. 1 gazeteci kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan kişilerce alıkonuldu. 2 gazetecinin evlerine, 2 gazetecinin ise çalışma ofislerine polis tarafından baskın düzenlendi.

250 basın çalışanı hakkında açılan 120 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 68 kişi beraat etti, 41 gazeteci toplam 87 yıl, 1 ay 14 gün hapis, 45.180 Türk Lirası para cezası ile cezalandırıldı. 24 gazeteci hakkında soruşturma başlatıldı.

53 https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/256792-turkiye-nin-aihm-bilancosu-ifade-ozgurlugu-ihlallerinde-birinci

54 https://www.aa.com.tr/tr/gundem/egmnin-ses-ve-goruntu-kaydi-alinmasi-konulu-genelgesinin-yurutmesi-durduruldu/2418194

En az 1339 habere, 134 internet içeriğine, 40 sosyal medya paylaşımına, en az 5 sosyal medya hesabına ve basın-yayın kurumlarına ait 58 internet sitesine erişim, kişilik haklarının ihlali, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gibi gerekçelerle mahkeme kararlarıyla engellendi.

İfade Özgürlüğü Derneği'nin EngelliWeb projesi kapsamında hazırladığı rapora göre, 2020 sonu itibarıyla Türkiye'den 467 bin 11 web sitesi 764 farklı kurum (mahkemeler ve idari kurumlar) tarafından verilen 408 bin 808 farklı kararla erişime engellenmiştir. Ayrıca 150 bin URL adresine, 7 bin 500 Twitter hesabına, 50 bin tweete, 12 bin YouTube videosuna, 8 bin Facebook içeriğine ve 6 bin 800 Instagram içeriğine de 5651 sayılı Kanun ve diğer hükümlere istinaden erişim engellenmiştir.[55]

2021 yılında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından 10 televizyon kanalı, 1 radyo kanalı ve 2 dijital platform olmak üzere toplam 13 yayın kuruluşuna 3 kez program durdurma, 71 kez ise idari para cezaları verildi. Basın İlan Kurumu tarafından 1 gazeteye toplam 13 gün ilan kesme ve 20 bin 953 TL para cezası, 1 gazeteye ise 4 gün ilan kesme cezası verildi.

RTÜK üyesi İlhan Taşçı, 24 Aralık 2021 tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımla, 1 Ocak ile 24 Aralık 2021 tarihleri arasında toplam 50 üst kurul toplantısı yapan RTÜK'ün "iktidarı sorgulayan, yeri geldiğinde eleştiren ve öznel yayıncılık ve özgür yayıncılık yapmaya çalışan kanallara" toplam 21 milyon 500 bin lira tutarında 71 kez idari para cezası kesildiğini, diğer kanallara yapılan 100 bin şikayete rağmen herhangi bir para cezası uygulanmadığını duyurdu.[56]

2021 yılında 2 basın yayın kuruluşu kolluk güçleri tarafından basıldı, 5 kişi gözaltına alındı.

1 kitap hakkında sınırlama, 1 kitap ve 2 dergi hakkında toplatma kararı verildi.

İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre 2021'de, geçen yıla göre % 94 artışla 146 bin 167 sosyal medya hesabı ile ilgili çalışma yapılmış, tespit edilen 60 bin 51 kişi hakkında yasal işlem tesis edilmiş, gözaltına alınan 1911 kişiden 73'ü adli makamlarca tutuklanmıştır.[57]

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2021 Faaliyet Raporu'nda "örgüt propagandası yapmak, halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk etmek, Cumhurbaşkanı'na hakaret, devletin bölünmez bütünlüğüne kast etmek, Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılamak, Atatürk'e hakaret etmek gibi gerekçelerle toplam 106 bin 808 sosyal medya hesabı incelenmiş, 46 bin 646 hesap kullanıcısı tespit edilmiştir" [58] denilmektedir.

18 Ocak 2021 tarihinde Türkiye'den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcıları Twitter, Periscope ve Pinterest'e temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüklerini yerine getirmedikleri gerekçesiyle Türkiye'den reklam alma yasağı getiren karar Resmi Gazete'de yayınlandı. BTK Türkiye'den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcıları Facebook, Twitter, YouTube, TikTok, Periscope, Pinterest ve Instagram'a temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüklerini yerine getirmedikleri gerekçesiyle ilk önce 4 Kasım 2020 tarihinde 10'ar milyon TL ve 3 Aralık 2020 tarihinde ise 30'ar milyon TL para cezası vermişti. Bu cezayı takiben Facebook, Youtube, Tiktok ve Instagram Türkiye'de temsilci belirleyeceklerini açıklamışlardı.

Twitter tarafından 11 Ocak 2022 tarihinde yayınlanan rapora göre, Ocak-Haziran 2021 döneminde Türkiye'de devlet kurumlarından ve kolluk kuvvetleri, içerik ve kullanıcılara dair söz konusu sosyal medya platformundan 335 kez bilgi talebinde bulundu.[59]

55 https://ifade.org.tr/reports/EngelliWeb_2020.pdf

56 https://artigercek.com/haberler/tasci-rtuk-un-yillik-karnesini-acikladi-rtuk-iktidar-medyasina-kor

57 https://www.aa.com.tr/tr/gundem/icisleri-bakanligi-sozcusu-catakli-2021de-1140-terorist-etkisiz-hale-getirildi/2464934

58 https://www.egm.gov.tr/kurumlar/egm.gov.tr/IcSite/strateji/Planlama/2021_IDARE_FAALIYET_RAPORU.pdf

59 https://transparency.twitter.com/tr/reports/countries/tr.html

Sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle en az 26 kişi hakkında açılan 20 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 9 kişi beraat etti, 6 kişi toplam 3 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Aralarında TTB Merkez Konseyi Başkanı ve TİHV Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın da olduğu 3 kişi toplam 25 bin 337 Türk Lirası para cezasıyla cezalandırıldı. En az 36 kişiye soruşturma açıldı. Ayrıca orman yangınları ile ilgili "Help Turkey!" (Türkiye'ye Yardım Edin!) şeklindeki bir sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle resen soruşturma başlatıldı ancak söz konusu soruşturmanın kaç kişi hakkında olduğu bilinmemektedir.

Türk Ceza Kanunu'nun "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar" başlıklı Üçünü Kısım'ında yer alan ve Cumhurbaşkanı'na hakareti düzenleyen 299. maddesi, Türkiye'de düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki en önemli engellerden biri olmaya devam etmektedir. Adalet Bakanlığı'nın 2021 yılı Adalet İstatistikleri'ne göre, TCK md. 299-301 kapsamında 20 bin 046'sı kovuşturmaya yer olmadığı yönünde, 10 bin 622'si kamu davası açılması yönünde ve 17 bin 401'i de diğer kararlar olmak üzere 48 bin 069 soruşturma sürdürülmüştür.[60] 407'si çocuk, 224'ü yabancı uyruklu olmak üzere 12 bin 670 kişi hakkında dava açılmıştır.[61] Açılan davalardaki suç sayısı cari yıl içinde açılan ve bozularak gelen davalardaki suçları kapsadığı için, soruşturma sonucunda kamu davası açılması yönündeki karar sayısından fazladır. 4582'si mahkumiyet, 2369'u beraat, 4465'i hükmün açıklanmasının geri bırakılması, 1258'i yetkisizlik/görevsizlik/birleştirme ve 1260'ı diğer kararlar olmak üzere 13 bin 934 dava karara bağlanmıştır.[62] Söz konusu soruşturma ve yargılamaların tamamı basında yer almadığı için, raporlarımıza bunun yalnızca "görünen" kısmı yansımaktadır.

Tespitlerimize göre "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla gözaltına alınan 1'i çocuk 15 kişi gözaltına alındı, 7 kişi tutuklandı.

11'i gazeteci, 9'u sanatçı olmak üzere, aralarında insan hakları savunucusu TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar'ın da olduğu en az 42 kişi hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle açılan davaların görülmesine devam edildi. 1'i gazeteci 13 kişi hakkında soruşturma açıldı. 4'ü gazeteci, 3'ü sanatçı olmak üzere 11 kişi beraat etti. 4'ü gazeteci 2'si sanatçı olmak üzere 15 kişi toplam 16 yıl 5 ay 2 gün hapis cezasıyla, 1'i gazeteci 2 kişi 14 bin Türk Lirası para cezasıyla cezalandırıldı. Ayrıca CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında açılan 3 davada mahkeme toplam 470 bin TL manevi tazminat ödenmesine hükmetti.

2021 yılı Adalet İstatistikleri'ne göre 5816 Sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun kapsamında Cumhuriyet Başsavcılıklarında 2757'si kovuşturmaya yer olmadığı yönünde, 1014'ü kamu davası açılması yönünde ve 1968'i diğer kararlar olmak üzere karara bağlanmış 5739 soruşturma sürdürülmüştür.[63] 2021 yılı içinde 95'i çocuk, 29'u yabancı uyruklu olmak üzere 1302 kişi hakkında dava açılmıştır.[64] 594'ü mahkumiyet, 302'si beraat, 587'si hükmün açıklanmasının geri bırakılması, 158'i yetkisizlik/görevsizlik/birleştirme ve 108'i diğer kararlar olmak üzere 1749 dava karara bağlanmıştır.[65]

60 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 1.15 "Cumhuriyet Başsavcılıklarında TCK Uyarınca Sonuçlanan Soruşturmalardaki Suç Sayısının Karar ve Suç Türüne Göre Dağılımı", s. 21.

61 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 2.11 "Ceza Mahkemelerine TCK Uyarınca Açılan Davalardaki Suç Sayılarının Suç Türüne Göre Dağılımı", s. 41.

62 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 2.12 "Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Karara Bağlanan Davalarda Sanıkların Suçlarına İlişkin Verilen Karar Sayısının Suç ve Karar Türüne Göre Dağılımı", s. 43.

63 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 1.16 "Cumhuriyet Başsavcılıklarında Özel Kanunlar Uyarınca Sonuçlanan Soruşturmalardaki Suç Sayısının Karar ve Suç Türüne Göre Dağılımı", s. 23.

64 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 2.13 "Ceza Mahkemelerine TCK Uyarınca Açılan Davalardaki Suç Sayılarının Suç Türüne Göre Dağılımı", s. 45.

65 Adli İstatistikler, 2021. Tablo 2.14 "Ceza Mahkemelerine TCK Uyarınca Açılan Davalardaki Suç Sayılarının Suç Türüne Göre Dağılımı", s. 47.

Tespitlerimize göre 5816 Sayılı Kanun kapsamında 2021 yılında 2 kişi gözaltına alındı, 1 kişi tutuklandı. 1 gazeteci ve 1 yazar hakkında soruşturma açıldı, hakkında dava açılan 1 kişi 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldı.

2021 yılında en 18 sanatçı ve yazar hakkında daha önceden açılmış olan davaların görülmesine devam edildi. 3 kişi hakkında ise soruşturma açıldı. Söz konusu davaların 9'u "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle açılmıştı. Sonuçlanan davalarda 3 kişi beraat etti, 6 kişi toplam 7 yıl 4 ay 7 gün hapis cezasıyla, 1 kişi 5.200 TL para cezasıyla cezalandırıldı.

Aralarında baro yöneticilerinin de olduğu 24 kişi hakkında çeşitli açıklamaları ve ifadeleri nedeniyle, 'örgüt propagandası yapmak', 'Askerlik Kanunu'na muhalefet', 'halkı kin ve nefrete sevk etmek', 'Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama', 'suçu ve suçluyu övmek' gibi gerekçelerle açılan 3 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 1 kişi toplam 18 ay hapis ve 10.000 TL para cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2 kişi hakkında 3 soruşturma açıldı.

6.1. BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

MLSA tarafından derlenen verilere göre 6 Mart 2022 tarihi itibarıyla Türkiye'de cezaevlerinde en az 46 gazeteci tutulmaktadır[66]. Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütünün basın özgürlüğü listesinde Türkiye 180 ülke arasında 153. sıradadır[67].

2021 yılında ulaştığımız verilere göre en az 3'ü yabancı olmak üzere en az 54 gazeteci ve basın çalışanı gözaltına alındı. 2 kişi tutuklanırken 2 gazeteci adli kontrol şartıyla, 4 gazeteci ise ev hapsi ve yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı. 1 yabancı gazeteci ise sınır dışı edildi. 5 gazeteci haber takibi sırasında polisin, 3 gazeteci bekçilerin, 6 gazeteci ise ırkçı bir grubun fiziksel şiddetine maruz kaldı, fiziksel şiddetine maruz kaldı, en az 11 gazeteci yaralandı. Haber takip ettikleri sırada en az 6 gazeteci kolluk kuvvetleri tarafından engellendi.

2021 yılında 1 gazeteci şüpheli biçimde ölü bulundu, 1'i Almanya'daki evinde olmak üzere 14 gazeteci saldırıya maruz kaldı. 3'ü polis tarafından olmak üzere 5 gazeteci tehdit edildi. 1 gazeteci kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan kişilerce alıkonuldu. 2 gazetecinin evlerine, 2 gazetecinin ise çalışma ofislerine polis tarafından baskın düzenlendi.

2021 yılında 250 basın çalışanı hakkında açılan 120 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 68 kişi beraat etti, 41 gazeteci toplam 87 yıl, 1 ay 14 gün hapis, 45.180 TL para cezası ile cezalandırıldı. 24 gazeteci hakkında soruşturma başlatıldı.

6.1.1. Gazetecilere ve Basın Çalışanlarına Yönelik Gözaltı ve Tutuklamalar

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Mehmet Aslan, 5 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da Antalya merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Mehmet Aslan'ın Antalya'ya götürüldüğü öğrenildi. Mehmet Aslan 8 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.

Gazeteci Mehmet Bakır 5 Ocak 2021 tarihinde Sivas'ta sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Mehmet Bakır aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

5 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da Gülistan Doku'nun kaybolmasının birinci yılı nedeniyle Ankara Kadın Platformu tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis, aralarında 3 gazetecinin de (Habibe Eren, Öznur Değer, Eylül Deniz Yaşar olduğu 18 kişiyi gözaltına aldı.

ETHA muhabiri Pınar Gayıp 14 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı. Pınar Gayıp 18 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından ev hapsi tedbiriyle serbest bırakıldı.

4 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde Birleşik Mücadele Güçleri'nin kuruluşunu duyurmak için yapılacak basın açıklamasına katılmak için HDP Kadıköy ilçe binasından açıklamanın yapılacağı yere doğru yürümeye başlayan ve aralarında milletvekillerinin de olduğu gruba polis biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etti. Polisin haber takibi yapan gazetecilere de fiziksel şiddet uyguladığı ve Mezopotamya Ajansı muhabiri Rojin Altay ile Özgür Gelecek muhabiri Taylan Öztaş'ı gözaltına aldığı öğrenildi.

Foto muhabir ve Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Ozan Acıdere, 8 Şubat 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi Güney kampusu girişinde polis tarafından gözaltına alındı. Ozan Acıdere, 9 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından ev hapsi tedbiri ile serbest bırakıldı.

Evrensel gazetesi yazarı Ayşen Şahin, 8 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek polis tarafından gözaltına alındı.

66 "Cezaevindeki Gazeteciler ve Medya Çalışanları", https://www.mlsaturkey.com/tr/cezaevindeki-gazeteciler-ve-medya-calisanlari/ Erişim tarihi: 7 Mart 2022.

67 https://rsf.org/en/taxonomy/term/145 Erişim tarihi: 14 Mart 2022.

Ayşen Şahin aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Korkusuz gazetesi yazarı Ahmet Takan 8 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da hakkında açılan bir davada ifade vermediği gerekçesiyle gözaltına alındı. Ahmet Takan aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

12 Şubat 2021 tarihinde Bursa'da yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Parti Meclisi üyesi Yüksel Akgün ile gazeteciler Ozan Kaplanoğlu, Nur Derya ve Gökay Küpeli'nin de olduğu 19 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı. Müdahale sırasında gözaltına alınan Ozan Kaplanoğlu'nun omzunun maruz kaldığı şiddet sonucu çıktığı öğrenildi.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında 6 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan miting sonrasında LGBTİ+ aktivistlerinin olduğu bir taksiyi durduran ve içindekileri fiziksel şiddet kullanarak gözaltına alan polisin müdahalesini görüntüleyen gazeteci Şener Yılmaz Aslan gözaltına alındı.

10 Mart 2021 tarihinde Siirt'in Baykan ilçesine bağlı Veysel Karani beldesinde yapılan bir yol kontrolünde hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan gazeteci Zekeriya Güzipek, aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Gazeteci Enver Aysever 17 Mart 2021 tarihinde hakkında açılmış bir soruşturma kapsamında ifade vermek üzere gittiği polis karakolunda, hakkındaki başka bir soruşturmada verilmiş yakalama kararı gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Enver Aysever, aynı gün içinde İstanbul Anadolu Adliyesi'ndeki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Diyarbakır'da yapılacak Newroz kutlamasını takip etmek için Türkiye'de gelen Fransız gazeteci Sylv Mercadier İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda 20 Mart 2021 tarihinde gözaltına alındı. Sylv Mercadier 'Türkiye'ye girişi sakıncalı olduğu' gerekçesiyle 21 Mart 2021 tarihinde sınır dışı edildi.

Gazeteci Ruhi Karadağ, yazdığı bir kitapta 'örgüt propagandası' yaptığı iddiasıyla 24 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gözaltına alındı. Ruhi Karadağ, 26 Mart 2021 tarihinde yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

26 Mart 2021 tarihinde Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde gözaltına alınan öğrencilerle ilgili yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında gazeteci Yağmur Kaya'nın da olduğu 52 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da aralarında Jinnews muhabiri Beritan Canözer'in de olduğu 25 kişi gözaltına alındı. Beritan Canözer 8 Nisan 2021 tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Dilbent Türker tarafından 17 Nisan 2021 tarihinde işten çıkarıldığı İstanbul'daki Sinbo fabrikası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 3'ü gazeteci 5 kişiyi (Dilbent Türker, Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası [TOMİS] İstanbul Temsilcisi Onur Eyidoğan, Kızıl Bayrak muhabiri Kardelen Yoğungan, Özgür Gelecek muhabiri Taylan Özgür Öztaş ve Mücadele Birliği muhabiri Serpil Ünal) gözaltına aldı.

26 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da görülecek Kobanê davası ile ilgili HDP il binası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahale edildi. Müdahale sırasında 2 gazeteci (Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Enes Sezgin ve Artı TV kameramanı Bilal Meyveci) gözaltına alındı. Gözaltına alınan 2 gazeteci polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

27 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde, işten çıkarılan Sinbo ve SML işçileri tarafından 1 Mayıs kutlamalarına getirilen yasaklama hakkında yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 3'ü gazeteci (Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Muhammet Enes, Jinnews muhabiri Sena Dolar ve Kızılbayrak muhabiri Kardelen Yoğungan) 33 kişiyi gözaltına aldı.

5 Mayıs 2021 tarihinde İzmir'de gözaltına alınan PİRHA muhabiri Ersin Özgül aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı suç duyurusu sonrasında gazeteciler Hadi Özışık ve Süleyman Özışık'ın İstanbul'un Ataşehir ilçesinde bulunan çalışma ofisinin 22 Mayıs 2021 tarihinde polis tarafından basıldığı ve yapılan arama sonrası gazetecilere ait bilgisayarlara ve cep telefonlarına el konulduğu öğrenildi.

Gazeteci Lokman Gezgin, 16 Haziran 2021 tarihinde Covid-19 aşısı olmak için gittiği hastanede hak-

kında kesinleşmiş hapis cezası olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Lokman Gezgin aynı gün içinde tutuklanarak Van T Tipi Cezaevi'ne götürüldü.

26 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan Onur Yürüyüşü'ne yönelik polis müdahalesinde AFP foto muhabiri Bülent Kılıç, polis tarafından boğazına diz ile bastırılarak ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındı. Olayla ilgili olarak Bülent Kılıç "Ben öldürülmeye çalışıldım, savcılık sadece mala zarardan soruşturmaya izin veriyor. Polis fotoğraf makinemi tamire götürdü. Ben malında değilim, benim canıma kastedildi" dedi. Gazeteci Bülent Kılıç'ın işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalarak gözaltına alınması ile ilgili olarak bir sosyal medya paylaşımı yapan İçişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Ersoy, "İzinsiz gösteri sırasında polise direnenleri gözaltına almak zorbalık değildir" dedi.

29 Haziran 2021 tarihinde Eskişehir'de yapılan Onur Yürüyüşü'ne müdahale eden polis 2 gazeteciyi gözaltına aldı.

2 Temmuz 2021 tarihinde Bursa'da gazeteci İrfan Aydın sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na ve İçişleri Bakanı'na hakaret ettiği' gerekçesiyle gözaltına alındı. İrfan Aydın ifade işlemlerinin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

BirGün gazetesi Haber Müdürü Uğur Şahin, 3 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinde bir erkeğin kadına yönelik şiddetini görüntülemek isterken polis tarafından basın kartını göstermesine rağmen gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesinin, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan ve polisin müdahalesi sırasında izinsiz çekim yapmayı yasaklayan genelge olduğu öğrenildi. Uğur Şahin aynı gün içinde serbest bırakıldı.

Jinnwes Haber Ajansı muhabiri Beritan Canözer 13 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Beritan Canözer, 16 Ağustos 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Naci İnci'nin Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanmasını protesto etmek için 23 Ağustos 2021 tarihinde AKP Sarıyer ilçe binası önünde yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde gazeteci Ozan Acıdere gözaltına alındı.

Konya'da 7 kişinin ırkçı saldırı sonucu öldürülmesini protesto etmek için 31 Temmuz 2021 tarihinde HDP tarafından İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenen eylem sonrasında dağılan gruplara Kasımpaşa mahallesinde ırkçı bir grubun saldırdığı öğrenildi. Saldırı sırasında aralarında gazeteciler Mehmet Enes Sezgin, Rojin Altay, Derya Saadet, Ceylan Bulut, Taylan Öztaş, Hayri Tunç'un olduğu çok sayıda kişinin yaralandığı öğrenildi. Saldırı sonrasında gazeteci Mehmet Enes Sezgin gözaltına alındı. Mehmet Enes Sezgin'in konulduğu polis aracında da fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Saldırı sonrasında gazeteci Taylan Öztaş'ın sağlık raporu almak üzere gittiği Taksim Hastanesi'nde ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınan 2'si gazeteci toplam 6 kişi 1 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından 2'si (Taylan Öztaş ve Enes Sezgin) adli kontrol şartıyla olmak üzere serbest bırakıldı.

ETHA muhabiri Tunahan Turhan, ESP üye ve yöneticilerine yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 13 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı. Soruşturma kapsamında gözaltına alınanların sayısının 18'e çıktığı ve gözaltı süresinin 4 gün uzatıldığı öğrenildi.

A3 Haber Genel Yayın Yönetmeni Süleyman Gençel 23 Eylül 2021 tarihinde İzmir'de gözaltına alındı ve aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Hollanda vatandaşı RTL muhabiri Olaf Koens ile kameraman Pepijn Nagtzaam 27 Eylül 2021 tarihinde haber takibi için bulundukları Edirne'de askeri yasak bölgeye girdikleri gerekçesiyle gözaltına alındı. Gazeteciler aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

9 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Suriye vatandaşı mülteciler tarafından sosyal medyada paylaşılan videoları haberleştirdiği gerekçesiyle İstanbul'da gözaltına alınan ve Suriye'ye sınır dışı edilmek üzere Antep'teki bir geri gönderme merkezine götürülen Suriye vatandaşı gazeteci Majed Shama'nın serbest bırakıldığı öğrenildi. Söz konusu videolarla ilgili Türkiye genelinde 31 kişi gözaltına alınmış ve sınır dışı edilmek üzere İstanbul İl Göç İdaresi'ne götürülmüştü.

Gazeteci Burak Şefkat'in Mersin'deki evi 15 Kasım 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Haberde polisin baskın sırasında evde olmayan gazeteciyi telefonla arayarak en yakın karakola gitmesini söylediği belirtildi. Tarsus'ta bir karakola giden gaze-

tecinin hakkında herhangi bir gözaltı ve yakalama kararı olmamasına rağmen karakoldan ayrılmasına "Misafirimizsiniz, haber bekliyoruz" denilerek izin verilmediği ve daha sonra Tarsus İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü ve ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Söz konusu haberlerde Burak Şefkat'in evinin İskenderun 2. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yolsuzluk iddialarıyla ilgili sosyal medya hesabı üzerinden yapacağı canlı yayından birkaç saat önce basıldığı belirtildi.

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Emrullah Acar 19 Kasım 2021 tarihinde Malatya merkezli bir soruşturma kapsamında Urfa'da gözaltına alındı. Emrullah Acar aynı gün içinde Malatya'ya götürüldü. 21 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden soruşturma dosyası ile ilgili gizlilik kararı verildiği öğrenildi. Emrullah Acar 24 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Hakkari'de polis ile bir servis şoförü arasında yaşanan tartışmayı çeken Colemêrg Haber İmtiyaz Sahibi Mimar Kaya, "çekim yapamazsın" denilerek polis tarafından gözaltına alındı.Mimar Kaya gözaltına alınmadan hemen önce yaptığı sosyal medya paylaşımında şunları belirtti: "Çevre yolunda şehir içi minibüsü ve özel harekat polisleri arasında yol verme tartışmasını çektiğim için şu anda gözaltına alınmaktayım. Yaşanan tartışmayı çektiğim için yaklaşık bir saattir çevre yolunda polis ekipleri tarafından gözaltına alınıp bekletiliyorum. Basın kartı ve GBT sorgulaması yapılacağı için bekliyorum."

Halk TV muhabiri Hazar Dost 8 Aralık 2021 tarihinde Antalya Havalimanı'nda yaptığı bir haber ile ilgili hakkında açılan soruşturma nedeniyle gözaltına alındı. Hazar Dost aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

"Barınamıyoruz Hareketi" tarafından barınma hakkı talebiyle 12 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da yapılacak eyleme katılmak üzere Ankara'ya gelenlere yönelik polis müdahalesi sırasında 3 gazeteci (Nebiye Arı, Yağmur Kaya ve Hilal Işık) 'basın kartları olmadığı' gerekçesiyle gözaltına alındı. Gazeteciler aynı gün içinde serbest bırakıldı.

12 Aralık 2021 tarihinde Antalya'da 'Kendine Muhabir' isimli Youtube kanalında sokak röportajları yapan Hasan Köksoy ile İlave TV Youtube kanalı muhabiri Arif Kocabıyık ile editör Turan Kural gözaltına alındı. 'Sade Vatandaş' Youtube kanalından Mehmet Koyuncu'nun ise evine yapılan polis baskını sırasında evde olmadığı için gözaltına alınmadığı öğrenildi. Gözaltına alınan 3 kişi 13 Aralık 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından ev hapsi şartı ve yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı.

22 Aralık 2021 tarihinde ETHA İzmir muhabiri Ertürk Yılmaz gözaltına alındı. Ertürk Yılmaz ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

6.1.2. Gazetecilere ve Basın Çalışanlarına Yönelik Tehdit, Saldırı ve Engellemeler

Yeniçağ gazetesi Ankara Temsilcisi Orhan Uğuroğlu 15 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da kimliği belirsiz 3 kişinin saldırısına maruz kaldı. Saldırı sonucunda Orhan Uğuroğlu'nun kolundan yaralandığı öğrenildi. Saldırganların Uğuroğlu'na "MHP'den geliyoruz. MHP'yi eleştirme. Ülkücüler bunun hesabını sorar" dedikleri bildirildi.

KRT TV kanalı programcısı avukat Afşin Hatipoğlu 14 Ocak 2021 tarihinde İstanbul'da kimliği belirsiz 3 kişinin saldırısına maruz kaldı. Saldırı sonucunda Afşin Hatipoğlu'nun yaralandığı öğrenildi. Saldırganların Hatipoğlu'nu "Konuştuklarına dikkat et" diyerek tehdit ettikleri bildirildi.

31 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Gökçer Tahincioğlu'nun "Görünmeyen" isimli bir sosyal medya hesabı tarafından ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

KRT TV'de 'Kent ve Yaşam' programını hazırlayıp sunan Osman Güdü, 4 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'un Kartal ilçesinde kimliği belirsiz bir kişinin saldırısına uğradı. Başına aldığı darbeler sonucu yaralanan Osman Güdü'nün hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

23 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Yeniçağ gazetesi yazarı Murat Ağırel'in sosyal medya üzerinden gönderilen mesajlar yoluyla ölümle tehdit edildiği öğrenildi.

Gazeteci Levent Gültekin, 8 Mart 2021 tarihinde bir programa katılmak üzere gittiği Halk TV'nin İstanbul'un Bakırköy ilçesinde bulunan merkez binası önünde 25 kişi oldukları öğrenilen kimliği belirsiz bir grubun saldırısına uğradı. Levent Gültekin'in vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı saldırı ile ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Baş-

savcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Levent Gültekin maruz kaldığı saldırı ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "Geçen haftaki konuşmamın ardından sosyal medyadan ciddi tehditler aldım, Bakırköy meydanında kanala doğru yürüdüğümde iki kişiyle göz göze geldim. Bunlar beni takip etmeye başladılar, bir süre sonra da saldırdılar." Saldırı ile ilgili olarak 23 Mart 2021 tarihinde gözaltına alınan 3 kişiden 2'si (Ö. D. ve M. E. K.) tutuklandı, 1 kişi (M. A. D.) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Nisan 2021 tarihinde Ankara'da görülen Kobanê davasını takip eden Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Diren Yurtsever ve Selman Güzelyüz'ün polisin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları ve davayı takip etmelerine izin verilmediği öğrenildi. Polisin muhabirlere "Müdürümüzden emir aldık, Mezopotamya Ajansı'nı burada bulundurmayacağız" dediği bildirildi.

12 Mayıs 2021 tarihinde İstiklal gazetesinin yayın yönetmeni Hüseyin Arif Çakmak gazetenin İstanbul'un Zeytinburnu ilçesindeki ofisine gelen bir kişinin silahlı saldırısına uğradı.

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Lezgin Tekay'ın 25 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'dan geldiği Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminalinde (AŞTİ) kendilerini "istihbarat" olarak tanıtan 5 kişi tarafından plakasız bir araca bindirilerek 2 saat boyunca zorla alıkonulduğu ve daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Alıkonulduğu süre boyunca Lezgin Tekay'ın ajanlık dayatmasına maruz kaldığı bildirildi.

DHA muhabiri Ahmet Atmaca'nın 10 Haziran 2021 tarihinde Antep'te haber takibi için bulunduğu Adli Tıp Kurumu binasında bir grubun saldırısına uğradığı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi.

Yeniçağ gazetesi Samsun muhabiri İbrahim Akkuş'un, Samsun'un 19 Mayıs ilçesinde inşa edilen devlet hastanesindeki eksikler ile ilgili yaptığı bir haber sonrasında, 22 Haziran 2021 tarihinde gittiği belediye binasında inşat firmasının çalışanlarının saldırısına maruz kaldığı ve başından yaralandığı öğrenildi. Olayla ilgili gözaltına alınan 3 kişi polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

İHA muhabiri Mustafa Uslu'nun 22 Haziran 2021 tarihinde Kocaeli'nin Dilova ilçesinde İyi Parti Grup Başkanvekili Lütfi Türkkan'a ait çiftlikte yapılan yıkım çalışmalarını takip ederken, aralarında Türkkan'ın şoförünün de olduğu iddia edilen bir grubun saldırısına uğradığı ve yüzünden yaralandığı öğrenildi. Saldırı ile ilgili 4 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Türkiyeli gazeteci Erk Acarer 7 Temmuz 2021 tarihinde Almanya'nın Berlin şehrindeki evinde saldırıya uğradı. Saldırı sonucunda Erk Acarer'in yüzünden ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi. Erk Acarer basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "Oturduğum binanın müşterek avlusunda silahlı üç kişinin saldırısına uğradım. Saldırganlardan biri 'Yazmayacaksın ulan' diye bağırıyordu. Olay sırasında tanıklar çok fazla arttığı için silah kullanamadılar."

Filistin gazeteci Musab Yousef, 24 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul'un Şişli ilçesinde gittiği bir restoranda ırkçı saldırıya maruz kaldı. Musab Yousef'un yüzünden yaralandığı öğrenildi. Musab Yousef, ırkçı saldırı ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "Dün ırkçılıkla darp edildim 3 kişi tarafından. 'Burası senin ülken değil defol git' dedi garson. 'Bu ülkeye gelip bunu yapamazsın' dedi diğer bir garson."

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Yeni Yaşam gazetesi dağıtıcısı Resul Demir'in Mersin'de "O gazeteyi dağıttığın sürece başına bir şeyler gelecek" ve "Resul, daha önce 3 defa tutuklandın. Sen uslu durmuyorsun. Yeni bir dosya açılmasını ve tekrar cezaevine gitmek mi istiyorsun" denilerek polis tarafından iki ayrı tarihte tehdit edildiği öğrenildi.

Konya'da 7 kişinin ırkçı saldırı sonucu öldürülmesini protesto etmek için 31 Temmuz 2021 tarihinde HDP tarafından İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenen eylem sonrasında dağılan gruplara Kasımpaşa mahallesinde ırkçı bir grubun saldırdığı öğrenildi. Saldırı sırasında aralarında gazeteciler Mehmet Enes Sezgin, Rojin Altay, Derya Saadet, Ceylan Bulut, Taylan Öztaş, Hayri Tunç'un olduğu çok sayıda kişinin yaralandığı öğrenildi.

5 Ağustos 2021 tarihinde Muğla'nın Marmaris ilçesindeki İçmeler beldesinde, orman yangınları ile ilgili Halk TV tarafından yapılan canlı yayına müdahale eden bir grup, program sunucusu Gökmen Karadağ ile konuk gazeteciler İsmail Saymaz, Murat Ağırel, avukat Salim Şen ve CHP Muğla milletvekili Burak Erbay'a saldırıda bulundu. Cam şişelerle gazetecilere müdahale eden saldırganların "Yanlış şeyler konuşursanız engelleriz" dedikleri

bildirildi. Gözaltına alınan 5 kişiden 4'ü (B. T., Ş. U., S. Y., F. Ç.) polisteki ifade işlemlerinin ardından, 1 kişi (M. T.) ise savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

8 Ağustos 2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un Marmaris'in Muğla ilçesinde halk ile yaptığı görüşmeleri takip eden Birgün gazetesi muhabiri Sarya Toprak'ın çekim yapmasının ilk önce polis tarafından daha sonra ise "Gazeteci olsan da çekim yapamazsın, kapat" diyen Bakan tarafından engellendiği ve çekim yapmaya devam etmesi üzerine polis tarafından zorla alandan çıkartıldığı öğrenildi.

QHA Türkçe Yayın Yönetmeni Aydın Taş 9 Ağustos 2021 tarihide Ankara'daki ofisinde ölü bulundu. Aydın Taş'ın ölüm nedeni öğrenilemedi.

10 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Murat Ağırel'in Emrah Çelik isimli bir kişi tarafından sosyal medya üzerinden tehdit edildiği öğrenildi.

11 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'nın Altındağ ilçesinde Suriyeli mültecilere ait evlere, dükkanlara ve araçlara yönelik ırkçı saldırıları takip eden gazeteciler Seda Taşkın ile Büşra Taşkıran'ın polis tarafından bir araca bindirilerek olay yerinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

18 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'un Beylikdüzü ilçesinde haber takibi yapan 3 gazetecinin (Ahmet Yeşilmen, Kubilay Özev ve Erdal Can İçelli) bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ahmet Yeşilmen sosyal medya hesabı üzerinden şu açıklamayı yaptı: "Dün gece Beylikdüzü'nde kaybolan ve ardından kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden Zümra Nur'u haberleştirmek için bulunduğumuz yerde ben, kameramanım Kubilay Özev ve İHA muhabiri Erdal Can İçelli bekçilerin saldırısına uğradık."

Gazeteci Celal Eren Çelik 2 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğradı. Saldırı sonucu Celal Eren Çelik'in yaralanmadığı öğrenildi.

FOX Haber muhabiri Barış Kaya'nın 2 Eylül 2021 tarihinde AKP Sözcüsü Ömer Çelik'in basın toplantısına katılmak üzere gittiği AKP Genel Merkezi'ne alınmadığı öğrenildi.

Birol Yıldırım isimli kişinin Esenyurt Polis Merkezi'nde yaşamını yitirmesi ile ilgili davanın 20 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmasını takip eden gazeteci Canan Coşkun'un polis tarafından "İnşallah sizin de başınıza gelir" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

26 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman'da Jiyan Haber gazetesi İmtiyaz Sahibi İdris Yayla'nın kimliği belirsiz kişilerce telefonla aranarak tehdit edildiği ve evinin önünde silahla havaya ateş edildiği öğrenildi. İdris Yayla basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: "3 Eylül'de saat 01.45'te Yunanistan'a ait telefon koduyla arandım. Önce mesaj attılar. Daha sonra Whatsapp üzerinden aradılar. Aradıklarında 'eleştiriniz nedir?' diye sordum. Ama kendilerini hakaret ve tehdit için hazırlamışlardı. Haberlere son vermemizi istediler. Sonrasında tehdit yağdırmaya başladılar. 'Kulaklarını kesip seni öldüreceğiz. Leşini de sokağa atacağız. Gazeteyi kapat, kendine sıradan bir iş yap, otur oturduğun yerde' diye tehdit ettiler. Yapılan tehdidin ardından aynı gece evimin önünde 5 el silah sesi duyulması üzerine balkona çıktım. Balkona çıktığımda kimseyi görmedim. Sabah komşularım iki kişinin evimin önünde havaya ateş açtığını ve siyah bir araca binip kaçtığını söylediler."

Gazeteci Fatoş Erdoğan'ın 5 Ekim 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemi takip ederken polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

10 Ekim Ankara Katliamı'nda yaşamını yitirenleri anmak için 10 Ekim 2021 tarihinde Ankara'da yapılan etkinliğe yönelik polis müdahalesi sırasında haber takibi yapan ANKA muhabiri Tamer Arda Erşin'in polisin engellemesine maruz kaldığı ve polis tarafından "dörde bölerim seni" denilerek tehdit edildiği öğrenildi.

29 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Cumhuriyet gazetesi, FOX TV kanalı ve ANKA Ajansı'nın muhabir, foto muhabir ve kameramanlarının 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla Ankara'daki Anıtkabir'de düzenlenen törene, İletişim Başkanlığı'nın uyguladığı akreditasyon gerekçe gösterilerek alınmadığı öğrenildi.

18 Kasım 2021 tarihinde Van'ın Edremit ilçesinde Jinnews muhabiri Hikmet Tunç'un kaldığı evin polis tarafından 'evde silah ve bomba olduğu yönünde ihbar olduğu' gerekçe gösterilerek basıldığı ve evde arama yapıldığı öğrenildi. Arama sonrasında gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

28 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Dilbirin Turgut'un Batman'daki evi 27 Kasım 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Gözaltına alınan kimse olmadığı bildirildi.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında 23 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Sise köyünde bulunan mezarlığa yapılmak istenen ziyarete polis ve jandarma tarafından izin verilmedi. Polisin ayrıca haber takibi yapan gazeteciler Derya Ren ve Eylem Akdağ'a fiziksel şiddet kullanarak müdahale ettiği ve çekim yaptıkları ekipmanlara el koyduğu öğrenildi. El konulan ekipmanların daha sonra geri verildiği bildirildi.

4 Aralık 2021 tarihinde Tunceli'nin Nazımiye ilçesinde sokak röportajı yapan PİRHA muhabiri Cihan Berk'e polis tarafından müdahale edildiği ve röportaj yapmasına izin verilmediği öğrenildi.

6.1.3. Gazeteciler ve Basın Çalışanları Hakkında Açılmış Dava ve Soruşturmalar

Cem Bahtiyar

2 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Cem Bahtiyar hakkında Cumhurbaşkanı'na ait Twitter hesabından yapılan bir paylaşıma yaptığı yorum ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Bandırma Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla iddianame hazırlandığı öğrenildi.

Can Ataklı

Gazeteci Can Ataklı hakkında "Tayyip Erdoğan seçimle gider mi? Bana göre hayır. Tayyip Erdoğan'ın artık seçimle bu ülkenin başından gitmesi bana pek mümkün görünmüyor" şeklindeki sözleri nedeniyle 4 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Hacı Yusuf Topaloğlu

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Hacı Yusuf Topaloğlu hakkında Adıyaman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla açılan davanın karar duruşması 5 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hacı Yusuf Topaloğlu'nun beraatına karar verdi.

Müyesser Yıldız, İsmail Dükel

Oda TV Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız, Erdal Baran, Tele1 Ankara Temsilcisi İsmail Dükel hakkında Ankara 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede 3 kişinin 'devletin güvenliğine ve yararları bakımından gizli kalması gereken bilgileri açıklama' suçundan 6 yıl 3 aydan 17 yıl 6 aya kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmektedir. Duruşmada Müyesser Yıldız ve İsmail Dükel hakkında zincirleme bir biçimde 'devletin güvenliğine ilişkin belgeleri temin etme' suçlamasıyla hazırlanan yeni bir iddianamenin bu dava ile birleştirildiği öğrenildi. Savunmaların ardından mahkeme Erdal Baran'ın tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 5 Şubat 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 8 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Müyesser Yıldız'ı 2 yıl 6 ay, İsmail Dükel'i 1 yıl 15 gün, Erdal Baran'ı ise 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme İsmail Dükel'e verilen cezayı erteledi.

Söz konusu 3 kişi 8 Haziran 2020 tarihinde gözaltına alınmış, Müyesser Yıldız ve Erdal Baran 11 Haziran 2020 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmış, İsmail Dükel ise adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı.

Pelin Ünker, Peter Limbourg

6 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Deutsche Welle'de (DW) 21 Eylül 2020'de yer alan "ABD Bankalarından Suçlama" başlık haber nedeniyle gazeteci Pelin Ünker ve DW müdürü Peter Limbourg hakkında Aktif Bank'ın şikayeti üzerine soruşturma açıldığı ve bu soruşturma kapsamında Pelin Ünker'in İstanbul Emniyeti Mali Suçlarla Mücadele Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

Ayten Akgün

Gazeteci Ayten Akgün hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul Anadolu 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ayten Akgün'ü 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Melis Alphan

Gazeteci Melis Alphan hakkında 2015 yılında Diyarbakır'daki Newroz kutlamaları ile ilgili o tarihte yaptığı bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 13 Ocak 2021 tarihinde İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

Davanın görülmesine 6 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Melis Alphan'ın 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı erteledi.

21 Mayıs 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Melis Alphan'ın beraatına karar verdi.

Dicle Müftüoğlu

DFG Eş Başkanı Dicle Müftüoğlu hakkında sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve bu soruşturma kapsamında Dicle Müftüoğlu'nun 13 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

Ruken Demir

Mezopotamya Ajansı muhabiri Ruken Demir hakkında 'örgüt üyesi olmak' gerekçesiyle İzmir 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

Savunmaların ardından mahkeme Ruken Demir hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılması talebini reddederek duruşmayı erteledi. 23 Şubat 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Ruken Demir hakkındaki adli kontrol şartını kaldırdı ve duruşmayı 8 Haziran 2021 tarihine erteledi. 5 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme duruşmayı 12 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Ruken Demir 12 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve 16 Kasım 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmış ve hakkında açılan davanın 5 Mart 2020 tarihinde görülen ilk duruşmasında tahliye edilmişti.

Ferhat Çelik

Mezopotamya Ajansı Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ferhat Çelik hakkında haber ajansında 4 Ekim 2018 tarihinde yayınlanan "Bayburt'ta tutukluların yemeklerine böcek konuluyor" başlıklı haber nedeniyle Bayburt Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame Bayburt Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 14 Ocak 2021 tarihinde kabul edildi. Davanın görülmesine 2 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme ilk duruşmada kararını açıklayarak Ferhat Çelik'in beraatına karar verdi.

Ferhat Çelik

Diyarbakır Barosu eski Başkanı Cihan Aydın, Mezopotamya Ajansı Yazı İşleri Müdürü Ferhat Çelik, Antalya Baro Başkanı Polat Balkan, Antep Barosu Başkanı Bektaş Şarıklı ve avukat Hanefi Kandemir hakkında Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesi hakimini 'örgütlere hedef gösterdikleri' iddiasıyla açılan soruşturmada Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 3 Eylül 2021 tarihinde takipsizlik kararı verdiği öğrenildi.

Ferhat Çelik

Mezopotamya Ajansı Yazı İşleri Müdürü Ferhat Çelik hakkında Van'da gözaltına alınan iki kişinin helikopterden atılması ve işkenceye maruz kalması ile ilgili haberleri yapan gazetecilerin gözaltına alınmasına ilişkin "Gazetecilere gözaltı talimatı aynı yerden" başlık haber nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve Ferhat Çelik'in 23 Eylül 2021 tarihinde polis karakoluna giderek ifade verdiği öğrenildi.

Cengiz Çandar

Gazeteci Cengiz Çandar hakkında 2017 yılında yaptığı bir sosyal medya paylaşımında 'suç ve suçluyu övdüğü' gerekçesiyle İstanbul 30. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 19 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Yurtdışında olan Cengiz Çandar duruşmaya katılmadı. Mahkeme Cengiz Çandar'ın ifadesinin istinabe yoluyla alınması talebini reddederek Cengiz Çandar hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı erteledi. 15 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Cengiz Çandar ile ilgili yakalama kararının kaldırıp istinabe işlemlerinin devamın karar verdi ve duruşmayı 23 Eylül 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Emrah Çaçan

Gazeteci Emrah Çaçan ile HDP Bursa İl Eş Başkanı Aynur Yılmaz'ın da aralarında olduğu 7 kişi hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterile-

rek açılan davanın karar duruşması 19 Ocak 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 kişiyi (Davut Toktaş) 3 yıl 2 ay, 1 kişiyi (Resul Baykara) 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Emrah Çaçan, Aynur Yılmaz ve diğer 3 kişinin ise beraatına karar verdi.

Hatice Şahin

Yeni Yaşam gazetesi muhabiri Hatice Şahin hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 20 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Hatice Şahin'in 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme celse arasında 2 gizli tanığın dinlenmesine karar vererek duruşmayı 24 Mart 2021 tarihine erteledi.

24 Mart 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Hatice Şahin hakkında yurtdışına çıkış yasağının devamına karar vererek duruşmayı 28 Haziran 2021 tarihine erteledi. 11 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Hatice Şahin hakkındaki adli kontrol tedbirlerinin kaldırılmasına karar vererek duruşmayı 26 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Zeynel Abidin Bulut

Gazeteci Zeynel Abidin Bulut hakkında, 2011 yılında Tunceli'de yaşamını yitiren gazeteci Mazlum Erenci'nin anmasına katıldığı gerekçesiyle Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 21 Ocak 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından ilk duruşmada kararını açıklamayan mahkeme Abidin Bulut'u 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Sefer Selvi

Karikatürist Sefer Selvi hakkında Evrensel gazetesinde yayınlanan bir karikatüründe 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul 18. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 21 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Sefer Selvi'nin beraatına karar verdi.

Durket Süren

Gazeteci Durket Süren hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Durket Süren'in sosyal medya paylaşımları ve KHK ile kapatılmış Azadiya Welat ve Özgür Gündem gazetelerinin yasaklı sayılarının satışını yaptığı gerekçesiyle 'örgüte yardım etmek' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından 1 yıldan 8 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 26 Nisan 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 20 Eylül 2021 tarihinde görüldü, sonraki duruşma 13 Aralık 2021 tarihine ertelendi. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Durket Süren'in 'örgüte yardım etmek' suçundan beraatına karar verilmesini, 'örgüt propagandası yapmak' suçundan ise 10 aydan 5 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 22 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Alev Şahin, Hazal Ocak

Cumhuriyet gazetesi Sorumlu Yazı işleri Müdürü Alev Şahin ve muhabir Hazal Ocak hakkında 6 Ekim 2019 tarihli "Boğaz manzaralı lüks müştemilat" başlıklı haber nedeniyle İstanbul Anadolu 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede gazetecilerin Mehmet Cengiz'in şikayeti üzerine "itibar zedeleme" suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme davanın düşürülmesine karar verdi.

Reyhan Çapan

Gazeteci Reyhan Çapan hakkında İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Reyhan Çapan'ın 'örgüt propagandası yapmak', 'basın-yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak', 'örgüt açıklamalarını basma veya yayınlama' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Reyhan Çapan ve avukatlarının katılmadığı duruşmayı mahkeme ileri bir tarihe erteledi.

Davanın görülmesine 30 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 16 Mart 2022 tarihine erteledi.

Kemal Karagöz, Kemal Demir

KHK ile kapatılan TV10 çalışanları Kemal Karagöz ve Kemal Demir hakkında İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 2 kişinin 'örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' iddiasıyla cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Derya Okatan

Gazeteci Derya Okatan hakkında Sorumlu Yazı İşleri Müdürü olduğu dönemde Etkin Haber Ajansı'nda (ETHA) yer alan "Mersin Kadın Platformu: Tacizci avukat Onur Kale'yi teşhir ediyoruz" başlıklı haber nedeniyle İstanbul 39. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Derya Okatan'ın 'hakaret' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. 7 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 16 Aralık 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edildi.

Derya Okatan

Gazeteci Derya Okatan hakkında Suriye'nin Afrin bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen askeri operasyon ile ilgili, Etkin Haber Ajansı'nın Sorumlu Yazı İşleri Müdürü olduğu dönemde ajansa ait sosyal medya hesabından yapılan paylaşımlar gerekçe gösterilerek Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 26 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Derya Okatan

Gazeteci Derya Okatan hakkında Sorumlu Yazı İşleri Müdürü olduğu dönemde Etkin Haber Ajansı'nda yer alan "Mersin Kadın Platformu: Tacizci avukat Onur Kale'yi teşhir ediyoruz" başlıklı haber nedeniyle İstanbul 39. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Aralık 2022 tarihinde devam edildi. İddianamede Derya Okatan'ın 'hakaret' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Hakimin izinli olması gerekçesiyle mahkeme ileri bir tarihe ertelendi.

Osman Çalık

Kapatılan Samanyolu TV'nin Genel Yayın Yöneteni Osman Çalık hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Osman Çalık'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Veysi Sarısözen, Osman Akın

Gazeteciler Veysi Sarısözen ve Osman Akın hakkında İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede gazetecilerin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılmaları istenmektedir. Mahkeme duruşmayı 2 Haziran 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 2 Şubat 2022 tarihinde görülecek.

Naci Kaya, İdris Sayılğan

Edirne'de mültecilerin sınır geçişine ilişkin haber takibi yaptıkları sırada gözaltına alınan Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Naci Kaya ve İdris Sayılğan hakkında Edirne 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Ocak 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 2 gazetecinin 'askeri bölgeye izinsiz geçiş yapma' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme gözaltı işlemini yapan askerlerin dinlenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 14 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme 2 gazetecinin de beraatına karar verdi.

Sibel Eres, Kadir Cesur, Nahide Aslan, Gülsün Altan, Serdar Altan, Koçali Özipek

KHK ile kapatılan Van TV sunucuları Sibel Eres, Kadir Cesur, Nahide Aslan, Gülsün Altan, program yapımcısı Serdar Altan, Sorumlu Müdür Koçali Özipek ve Van TV ortaklarından Gürcan Bayrakçı ile Nedim Dalga hakkında Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 29 Ocak 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan Nahide Aslan'ı 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Serdar Altan, Gülsüm Altan, Kadir Cesur ve Sibel Erez'in beraatına, Nedim Dalga, Koçali Özipek ve Gürcan Bayrakçı hakkındaki dosyanın düşürülmesine hükmetti.

İdris Sayılğan

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı muhabiri İdris Sayılğan hakkında Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'zincirleme bir şekilde örgüt propagandası yapmak' suçundan İdris Sayılğan'ı 4 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

Özgür Gündem Davası

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesine destek için "Nöbetçi Genel Yayın Yönetmeliği" kampanyasına katıldıkları gerekçesiyle, Sınır Tanıma-

yan Gazeteciler (RSF) Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, yazar Ahmet Nesin ve Türkiye Tabipleri Birliği Merkez konseyi Başkanı ve TİHV Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen beraat kararının İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 3 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme bozma kararına uyulmasına, dosyanın Özgür Gündem ana davası ile birleştirilmesi hususunda İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nden muvafakat istenmesine ve tanık İnan Kızılkaya'nın dinlenmesi için tebligat çıkarılmasına karar vererek duruşmayı 6 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın 30 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Ahmet Nesin'in savunmasının alınması için yurtdışı adresine talimat yazılmasına ve gazetenin sorumlu yazı işleri müdürü İnan Kızılkaya'nın tanık olarak bir sonraki duruşmada dinlenmesine karar vererek duruşmayı 1 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Alican Uludağ

Gazeteci Alican Uludağ hakkında Ankara eski Cumhuriyet Başsavcısı Yüksel Kocaman ile ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Ankara 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Alican Uludağ'ı 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme' suçundan 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Ramazan Akoğul

KHK ile kapatılan DİHA muhabiri Ramazan Akoğul hakkında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Ramazan Akoğul'un 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 25 Mayıs 2021 tarihine erteledi. Davanın 26 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme duruşmayı 2022 yılına erteledi.

Dindar Karataş

Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Dindar Karataş hakkında Erzurum 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Dindar Karataş'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Dindar Karataş duruşmaya SEGBİS aracılığıyla tutulduğu cezaevinden katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Dindar Karataş'ın tahliyesine karar vererek duruşmayı 27 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Dindar Karataş 24 Kasım 2020 tarihinde gözaltına alınmış ve 26 Kasım 2020 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

7 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada savcı esas hakkındaki mütalaasını açıkladı ve Dindar Karataş'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmasını istedi. 17 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Dindar Karataş'ın beraatına hükmetti.

Hatice Kamer

Sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla hakkında açılan davada verilen beraat kararının Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bozulması üzerine gazeteci Hatice Kamer hakkında açılan davanın Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmesine 9 Şubat 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme bir kez daha Hatice Kamer'in beraatına karar verdi.

Selda Manduz

Gazeteci Selda Manduz hakkında Kars 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Selda Manduz'un 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 9 Mart 2021 tarihine erteledi.

Davanın 8 Nisan 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Selda Manduz'un beraatına hükmetti.

Melike Aydın

Jinnews muhabiri Melike Aydın hakkında yaptığı haberler gerekçe gösterilerek İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

8 Haziran 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Melike Aydın'ın beraatına hükmetti.

12 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınan ve 16 Kasım 2019 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklanan Melike Aydın, 30 Ocak 2020 tarihinde avukatlarının tutukluğuna yaptığı itirazın kabul edilmesi üzerine serbest bırakılmıştı.

Özer Akdemir

Evrensel gazetesi İzmir temsilcisi Özer Akdemir ve işçi İlyas Tekin hakkında Aydın'ın Çine ilçesindeki bir maden işletmesinde işçilerin çalışma koşulları ile ilgili gazetede yer alan bir fotoğraf nedeniyle Çine Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 2 kişinin 'kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme ve yayma' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 26 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 2 kişinin beraatına hükmetti.

Arif Aslan

Gazeteci Arif Aslan hakkında Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Arif Aslan'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. 18 Mart 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Arif Aslan'ın beraatına hükmetti.

Semiha Şahin, Pınar Gayıp

ETHA editörü Semiha Şahin ve muhabir Pınar Gayıp'ın da aralarında bulunduğu 4 kişi hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Şubat 2020 tarihinde devam edildi.

İddianamede 4 kişinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmayı 15 Nisan 2021 tarihine erteledi. Sonraki duruşmalar 14 Temmuz ve 9 Kasım 2021 tarihlerinde görüldü. Davanın görülmesine 10 Mart 2022 tarihinde devam edilecek.

Nagehan Alçı

Gazeteci Nagehan Alçı hakkında İstanbul 37. Asliye Ceza Mahkemesi hakimi Hakkı Yalçınkaya'nın şikâyeti sonucu açılan davasının görülmesine İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. İddianame Nagehan Alçı'nın 'kamu görevlisine alenen hakaret' suçundan 1 yıl 2 aydan 2 yıl 4 aya kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

Davanın karar duruşması 31 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Nagehan Alçı'nın 'kamu görevlisine alenen hakaret' suçundan 7.080 Türk Lirası adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

Zana Kaya, İnan Kızılkaya, Kemal Sancılı, Eren Keskin

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya, imtiyaz sahibi Kemal Sancılı ile İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Şubat 2021 tarihinde görüldü. 9 kişi hakkında açılan davanın 14 Şubat 2020 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 4 kişi yönünden dosyanın ayrılmasına karar vermişti. Savunmaların ardından mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan Eren Keskin, İnan Kızılkaya ve Kemal Sancılı'yı ayrı ayrı 6 yıl 3'er ay hapis; 'örgüt propagandası yapmak' suçundan Zana Kaya'yı ise 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Özgür Gündem Davası

16 Ağustos 2016 tarihinde KHK ile kapatılanb Özgür Gündem gazetesine yönelik polis baskını sırasında yaşananlarla ilgili olarak 22 kişi hakkında İstanbul 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 'polise mukavemet' iddiası ile açılan davanın görülmesine 16 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 22 Nisan 2021 tarihine erteledi.

Mahkeme haklarında yakalama kararı olanların dosyalarının ayrılmasına, dava dosyasının esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için savcılığa gönderilmesine karar vererek duruşmayı 1 Temmuz 2021 tarihine erteledi. 21 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 22 kişinin beraatına karar verdi.

Eren Keskin, Hüseyin Aykol, Reyhan Çapan, Hasan Başak

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesinin Eş Genel Yayın Yönetmeni Eren Keskin ve Hüseyin Aykol ile gazetenin Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan ve gazeteci Hasan Başak hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 24 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 22 Haziran 2021 tarihine erteledi. 3

Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme duruşmayı 23 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Eren Keskin, Reyhan Çapan

KHK ile kapatılan Özgür Gündem Gazetesi Eş Genel Yayın Yönetmeni ve aynı zamanda İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin ile Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan hakkında Berkin Elvan ile ilgili haberler gerekçe gösterilerek açılan davada verilen 10.461 TL para cezasının Yargıtay tarafından az bulunarak bozulması üzerine davanın İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yeniden görülmesine 18 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme duruşma hakiminin izinli olması nedeniyle ileri bir tarihe ertelendi.

Davanın 23 Aralık 2021 tarihinde görülmesi gereken duruşması mahkeme hakimi izinli olduğu gerekçesiyle ileri bir tarihe ertelendi.

Fatih Gönül

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı'nın eski çalışanı Fatih Gönül hakkında Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

Fatih Gönül duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Fatih Gönül'ün tahliyesine karar vererek duruşmayı 27 Mayıs 2021 tarihine erteledi. Davanın 25 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Fatih Gönül'ün beraatına karar verdi.

Adnan Bilen, Cemil Uğur, Şehriban Abi, Nazan Sala ve Zeynep Durgut

Osman Şiban ve Servet Turgut isimli iki kişinin maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muamele iddialarını haberleştiren gazeteciler Adnan Bilen, Cemil Uğur, Şehriban Abi, Nazan Sala ve Zeynep Durgut hakkında Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

Davanın görülmesine 2 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek sadece 4 gazetecinin duruşmayı izlemesine izin verildiği öğrenildi. Savunmaların ardından mahkeme tutuklu gazeteciler Adnan Bilen ve Cemil Uğur, Şehriban Abi, Nazan Sala'nın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 2 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

21 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme polis tarafından el konulan dijital materyallerin gazetecilere iade edilmesi talebini reddederek duruşmayı 6 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Van'ın Çatak ilçesinde gözaltına alınan 2 kişinin helikopterden atıldığı iddialarını haberleştirdikten sonra 6 Ekim 2020 tarihinde gözaltına alınan 5 gazeteciden 4'ü 9 Ekim 2020 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmıştı. 4 gazeteci davanın 2 Nisan 2021 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Barış Barıştıran

Gün TV eski Sorumlu Müdürü Barış Barıştıran, DTK Eş Başkanlık Divan üyesi Hilmi Aydoğdu ve Mustafa Çukur hakkında, 26 Mart 2016 yılında Diyarbakır'da yapılan DTK kongresinin Gün TV'de canlı yayınlanması gerekçesiyle 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Mustafa Çukur ve Barış Barıştıran'ın 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılmasını, Hilmi Aydoğdu'nun ise beraatını istedi.

Davanın karar duruşması 16 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mustafa Çukur'un 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Barış Barıştıran ve Hilmi Aydoğdu'nun ise beraatına karar verdi.

İsmail Çoban

KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesinin eski Yazı İşleri Müdürü İsmail Çoban hakkında Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Şubat 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede İsmail Çoban'ın gazetede yer alan haberler nedeniyle 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 4 Mayıs 2021 tarihine erteledi.

Davanın karar duruşması 29 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme gazetecilerin duruşmayı izlemesine izin vermedi. Savunmaların ardından mahkeme 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçundan İsmail Çoban'ı 4 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İsmail Çoban

Mersin Tarsus 3 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesi eski Yazı İşleri Müdürü İsmail Çoban hakkında Tarsus 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşmasının 31 Mart 2021 tarihinde görüldüğü 4 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden öğrenildi.

İddianamede İsmail Çoban'ın Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nden kesip biriktirdiği kupürler gerekçe gösterilerek 'infaz kurumuna veya tutukevine yasak eşya sokma' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme İsmail Çoban'ı 2 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

İsminaz Temel, Havva Cuştan

Aralarında Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatları Sezin Uçar, Özlem Gümüştaş, Gülhan Kaya ve Ali Haydar Doğan, ETHA haber müdürü İsminaz Temel ile muhabir Havva Cuştan'ın ve ve ESP üye ve yöneticilerinin olduğu 23 kişi hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme, sanıklar ile ilgili adli kontrol şartının kaldırılması talebini reddetti ve duruşmayı 25 Mayıs 2021 tarihine ertelendi. Bir sonraki duruşma 15 Şubat 2022 tarihinde görülecek.

Abdurrahman Gök

2017 yılında Diyarbakır'da düzenlenen Newroz kutlamaları sırasında Kemal Kurkut'un polis tarafından öldürülmesini fotoğraflayan gazeteci Abdurrahman Gök hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Abdurrahman Gök'ün sosyal medya paylaşımları, gazetecilik faaliyetleri gerekçe gösterilerek 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 3 Haziran 2021 tarihine erteledi.

3 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme esas hakkındaki mütalaasını hazırlanması için dava dosyasının savcılığa gönderilmesine karar verdi ve duruşmayı 30 Eylül 2021 tarihine erteledi. 30 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada savcının dava dosyasında yer almayan iki fotoğraf nedeniyle Abdurrahman Gök hakkında suç duyurusunda bulunulmasını talep ettiği ve bu talebin mahkeme tarafından kabul edildiği öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 20 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Hakkı Boltan

Gazeteci Hakkı Boltan hakkında DTK'ye yönelik soruşturma kapsamında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hakkı Boltan'ın beraatına karar verdi.

Hakkı Boltan

Gazeteci Hakkı Boltan hakkında sokağa çıkma yasakları sırasında Cizre'deki bir bodrumda yaşamını yitirenler ile ilgili yaptığı açıklamada Cumhurbaşkanı'na ve dönemin Başbakanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 11 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Davanın karar duruşması 29 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hakkı Boltan'ı 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 1 yıl 2 ay 7 gün, 'Ahmet Davutoğlu'na hakaret' suçundan 10 ay olmak üzere toplam 2 yıl 17 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Öznur Kalender

Karikatürist Öznur Kalender hakkında İsmailağa tarikatı lideri Ahmet Mahmut Ünlü'yü çizdiği bir karikatür nedeniyle İstanbul Anadolu 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Şubat 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Öznur Kalender 'din büyüklerine hakaret ederek toplumun dini inançlarını rencide etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 8 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Erk Acarer

Gazeteci Erk Acarer hakkında, yaptığı "Orduda ve Yargıda SADAT" başlıklı haber nedeniyle SADAT Uluslararası Savunma Danışmanlık şirketi ve şirketin kurucusu Adnan Tanrıverdi'nin şikayeti üzerine İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Erk Acarer ve avukatının mazeret bildirerek katılmadığı duruşmada kararını açıklayan mahkeme Erk Acer'in şirkete 5 bin TL, Adnan Tanrıverdi'ye 5 bin TL olmak üzere toplam 10 bin TL manevi tazminat ödemesine hükmetti.

Fatih Portakal

Gazeteci Fatih Portakal hakkında 'Bankacılık Kanunu'na muhalefet' ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddialarıyla İstanbul 46. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Fatih Portakal'ın beraatına karar verdi.

Nurcan Yalçın

Gazeteci Nurcan Yalçın hakkında Rosa Kadın Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Nurcan Yalçın'ın 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 9 Haziran 2021 tarihine erteledi.

28 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Nurcan Yalçın'ın 'örgüt üyesi olmak' ve 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçlarından 8 yıl 6 ay ile 20 yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılmasını istedi.

Davanın 22 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Nurcan Yalçın'ı "örgüt propagandası yapmak' ve 'örgüte yardım etmek' suçlarından toplam 3 yıl 7 ay 27 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Sadiye Eser

Aralarında gazeteci Sadiye Eser'in de olduğu 34 kişi hakkında İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede sanıkların 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 18 Haziran 2021 tarihine erteledi. 9 Kasım 2021 tarihinde mahkeme duruşmayı 25 Şubat 2022 tarihine erteledi.

KCK Basın Davası

46 gazeteci hakkında İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan ve "KCK Basın Davası" olarak bilinen davanın görülmesine 3 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 22 Haziran 2021 tarihine erteledi.

23 Kasım 2021 tarihinde mahkeme duruşmayı 22 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Hüseyin Aykol, Zana Kaya, İnan Kızılkaya

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesi Genel Yayın Yönetmenleri Hüseyin Aykol ile Zana Kaya, sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya ve siyasetçi Hatip Dicle hakkında İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Hatip Dicle hakkındaki yakalama kararının devamına karar verdi ve duruşmayı 13 Temmuz 2021 tarihine erteledi. 16 Kasım 2021 tarihinde görülmesi gereken duruşması mahkeme başkanının izinli olması gerekçesiyle ileri bir tarihe ertelendi.

Can Dündar, İnan Kızılkaya

KHK ile kapatılan Özgür Gündem gazetesine destek için "Nöbetçi Genel Yayın Yönetmeliği" kampanyasına katıldığı gerekçesiyle gazeteci Can Dündar ile gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya hakkında İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Can Dündar hakkındaki yakalama emrinin infazının beklenmesine karar vererek duruşmayı 13 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

2 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada gazetecilerin Covid-19 salgını kapsamında alınan tedbirler gerekçe gösterilerek duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi. Mahkeme Can Dündar hakkındaki yakalama emrinin infazının beklenmesine karar vererek duruşmayı 24 Mart 2022 tarihine erteledi.

Ahmet Altan, Yasemin Çongar, Yıldıray Oğur, Tuncay Opçin ve Mehmet Baransu

Taraf gazetesinin eski çalışanları Ahmet Altan, Yasemin Çongar, Yıldıray Oğur, Tuncay Opçin ve Mehmet Baransu hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede sanıkların 'devletin güvenliğine ilişkin belgeleri tahrip etme, amacı dışında kullanma, hile ile alma, çalma', 'devletin güvenliğine ilişkin gizli belgeleri temin etme', 'devletin güvenliğine ve siyasal yararlarına ilişkin gizli kalması gereken bilgileri açıklama' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme Mehmet Baransu'nun tutukluluk hâlinin devamına karar vererek duruşmayı 2 Haziran 2021 tarihine erteledi.

19 Ekim 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme avukatların reddi hakim talebine bulunması üzerine bu talebin bir üst mahkemede karara bağlanması için duruşmayı 4 Mart 2022 tarihine erteledi.

Abdullah Kaya

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı muhabiri Abdullah Kaya hakkında Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Abdullah Kaya'nın 'örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte bilerek, isteyerek yardım etmek', 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme, duruşmayı 1 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

2 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme, Abdullah Kaya'nın el konulan teknik malzemelerinin iadesi için Diyadin İlçe Jandarma Komutanlığı'na tekrar müzekkere yazılmasına karar vererek duruşmayı 20 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Tunahan Turhan, Taylan Özgür Öztaş

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Tunahan Turhan ve Özgür Gelecek gazetesi muhabiri Taylan Özgür Öztaş'ın da olduğu 38 kişi hakkında, kayyım atamalarını protesto etmek için 22 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yapılan eyleme katıldıkları gerekçesiyle İstanbul Anadolu Adliyesi 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 30 Eylül 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 8 Mart 2022 tarihinde görülecek.

Sibel Hürtaş, Hayri Demir, Barış Ceyhan

Aralarında gazeteciler Sibel Hürtaş, Hayri Demir, Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Barış Ceyhan ile İHD MYK üyesi Nuray Çevirmen'in de olduğu 11 kişi hakkında TSK'nin Afrin'e yönelik askeri operasyonu ile ilgili sosyal medya paylaşımları ve yaptıkları haberler gerekçe gösterilerek Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Hayri Demir ve Sibel Hürtaş yönünden kovuşturmanın durdurulmasına ve Türk Ceza Kanunu'nun 301. Maddesi uyarınca yargılanma için Adalet Bakanlığı'ndan izin istenmesine karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

Hayri Demir

Gazeteci Hayri Demir hakkında 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddialarıyla Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 21 Aralık 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Hayri Demir hakkındaki adli kontrol tedbirinin kaldırılması talebini reddederek duruşmayı 19 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Oktay Candemir

Gazeteci Oktay Candemir hakkında 'yazdığı bir yazıda Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Van 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Oktay Candemir'in beraatına karar verdi.

Oktay Candemir

Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gazeteci Oktay Candemir ile ilgili hazırlanan iddianame 8 Nisan 2021 tarihinde Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın ilk duruşması 17 Haziran 2021 tarihinde görüldü ve duruşma 23 Eylül 2021 tarihine ertelendi.

İddianamede evine yapılan baskında el konulan dijital malzemelerde yer alan fotoğraf ve videolar ile sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Oktay Candemir'in 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. İddianamede 2014 ve 2015 yıllarına ait sosyal medya paylaşımlarının, 2005-2009 arasında Demokratik Toplum Partisi tarafından yapılan eylem ve etkinliklerde haber amaçlı çekilen görüntülerin yer aldığı öğrenildi.

18 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Oktay Candemir'in beraatına hükmetti.

Oktay Candemir

Gazeteci Oktay Candemir hakkında yaptığı bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Oktay Candemir'in 19 Ekim 2021 tarihinde Van Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

3 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Oktay Candemir hakkında yaptığı bir haber nedeniyle Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'hakaret' iddiasıyla açılan soruşturmada takipsizlik kararı verildiği öğrenildi.

Rojhat Doğru

Gazeteci Rojhat Doğru hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Rojhat Doğru'nun 'devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak', 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 4 Mayıs 2021 tarihine erteledi. 14 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, Rohjat Doğru'nun ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılmasını talep etti. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 6 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Hazal Ocak

Cumhuriyet gazetesi muhabiri Hazal Ocak hakkında Gaziantep Şahinbey Belediyesi tarafından 20 bin TL manevi tazminat talebiyle Gaziantep 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme, davanın reddine karar verdi

Hayko Bağdat

Gazeteci Hayko Bağdat hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Hayko Bağdat'ın 'zincirleme şekilde basın yoluyla örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 10 ay 15 günden 13 yıl 1 ay 15 güne kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Kibriye Evren

Gazeteci Kibriye Evren hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Kibriye Evren'in 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Kibriye Evren duruşmada hazır bulundu ve savunma yaptı. Mahkeme duruşmayı erteledi.

24 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Kibriye Evren hakkında Mersin 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan bir başka davanın görülmekte olan dava ile birleştirilmesi konusunda muvafakat verilmesi için ilgili mahkemeye yazı yazılmasına karar vererek duruşmayı erteledi.

11 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme Kibriye Evren hakkındaki yurtdışı yasağının kaldırılması talebini reddederek duruşmayı 24 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Kibriye Evren, aralarında gazeteci ve siyasetçilerin bulunduğu 142 kişinin gözaltına alındığı operasyonun ardından 9 Ekim 2018 tarihinde Diyarbakır'da tutuklanmıştı. Kibriye Evren yargılandığı davanın 12 Kasım 2019 tarihinde görülen ilk duruşmasında serbest bırakılmıştı.

Sadık Topaloğlu, Sadiye Eser

Mezopotamya Ajansı muhabirleri Sadık Topaloğlu ve Sadiye Eser hakkında İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 2 gazetecinin 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme gazeteciler hakkındaki yurtdışı yasağının devamına karar verdi ve duruşmayı 8 Haziran 2021 tarihine erteledi.

Sonraki duruşmalar 21 Eylül ve 18 Kasım 2021 tarihlerinde görüldü. Bir sonraki duruşma 11 Ocak 2022 tarihinde görülecek.

Süleyman Acar, Songül Yücel, Serpil Ünal

Mücadele Birliği gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Süleyman Acar, Önsöz dergisi Genel Yayın Yönetmeni Songül Yücel, Emekçi Kadınlar (EKA) üyesi Nurten Karahancı, Atılım gazetesi muhabiri Serpil Ünal ve İnci Şahin ile Tuğba Acar isimli iki kişi hakkında, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Afrin'e yönelik askeri harekatına ilişkin sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 9 Mart 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Süleyman Acar, Songül Yücel, Nurten Karahancı, Serpil Ünal, İnci Şahin ve Tuğba Acar'ı 'örgüt propagandası yapmak' suçundan ayrı ayrı 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Süleyman Acar dışındaki sanıklar için hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Hakan Aygün

Gazeteci Hakan Aygün hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'dini değerleri aşağıladığı' gerekçesiyle Bodrum 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 16 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hakan Aygün'ü 7 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Hakan Aygün sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 3 Nisan 2020 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanmış, 5 Mayıs 2020 tarihinde tahliye edilmişti.

Hakan Dirik, Erk Acarer

Gazeteciler Hakan Dirik ve Erk Acarer hakkında Suriye'deki cihatçı gruplara sarin gazı yapımında kullanılan kimyasal madde sevkiyatı yapıldığına ilişkin iddiaları haberleştirdikleri gerekçesiyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Yılmaz Özdil

Gazeteci Yılmaz Özdil hakkında yazdığı "Yobazın tehdidi" başlıklı bir yazısı nedeniyle Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ebubekir Sifil'in şikayeti üzerine 'hakaret' ve 'halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Yılmaz Özdil'in 10 Mart 2021 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Bürosu'na ifade verdiği öğrenildi.

Gazeteci Yılmaz Özdil hakkında bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle 'Atatürk'ün hatırasına hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Yılmaz Özdil'in 2 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Adliyesi'nde savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

Seyhan Avşar, Necdet Önemli

Cumhuriyet gazetesi muhabiri Seyhan Avşar ve Sözcü gazetesinin internet sayfasının eski sorumlu müdürü Necdet Önemli hakkında 'kamu görevlisini hedef gösterme' İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Mart 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede gazetecilerin 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme savunmaların ardından 2 gazetecinin beraatına karar verdi.

Aziz Oruç

Gazeteci Aziz Oruç ile Ersin Çaksu hakkında KHK ile kapatılan Özgürlükçü Demokrasi gazetesinde çıkan kimi haberler nedeniyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Mart 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede 2 kişinin 'devleti, hükümeti, askeri veya emniyet teşkilatını alenen aşağılama' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 13 Temmuz 2021 tarihine erteledi.

Davanın 30 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Ersin Çaksu hakkındaki yakalama kararının devamına karar verdi ve duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Aziz Oruç

Gazeteci Aziz Oruç ile HDP Doğubayazıt İlçe Eş Başkanı Abdullah Ekelek'in aralarında olduğu 5 kişi hakkında Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 10 Eylül 2021 tarihine erteledi.

Aziz Oruç ile Abdullah Ekelek 11 Aralık 2019 tarihinde Ağrı-Doğubayazıt karayolunda, İkram Müftüoğlu ise aynı tarihte evine yapılan baskında gözaltına alınmıştı. Abdullah Ekelek ve İkram Müftüoğlu 13 Aralık 2019 tarihinde, Aziz Oruç ise 18 Aralık 2020 tarihinde tutuklanmıştı. Abdullah Ekelek ve İkram Müftüoğlu davanın 21 Temmuz 2020 tarihinde görülen ilk duruşmasında, Aziz Oruç ise davanın 9 Kasım 2020 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişlerdi.

Aziz Oruç

Gazeteci Aziz Oruç hakkında 2011 yılında katıldığı bir eylem gerekçe gösterilerek açılan davada verilen 6 yıl 3 ay hapis cezasının Yargıtay tarafından bozulması üzerine dava 28 Ekim 2021 tarihinde İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden görüldü. Mahkeme Aziz Oruç'un beraatına karar verdi.

Alican Uludağ, Olcay Büyüktaş Akça

Cumhuriyet gazetesi eski muhabiri Alican Uludağ ile gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Olcay

Büyüktaş Akça hakkında gazetede 22 Kasım 2019 tarihinde yer alan "Emniyet 8 gün önceden Ankara'daki gar katliamı hazırlığını biliyormuş" başlıklı haber nedeniyle İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

Davanın 15 Haziran 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 2 gazetecinin beraatına hükmetti.

Ali Ergin Demirhan

Sendika.org editörü Ali Ergin Demirhan hakkında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Mart 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede Ocak 2018 ile Mart 2018 tarihleri arasında internet sitesinde yer alan kimi haberler gerekçe gösterilerek Ali Engin Demirhan'ın 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme Ali Engin Demirhan'ı 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 7.000 TL para cezası ile cezalandırdı.

Adil Demirci

Aralarında Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Adil Demirci, ESP üyesi Mesut Çeki ve SGDF üye ve yöneticisi 23 kişi hakkında İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Mart 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 15 Eylül 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Hazal Ocak, Vedat Arık, Olcay Büyüktaş Akça, İpek Özbey

Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Hazal Ocak, foto muhabir Vedat Arık, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Olcay Büyüktaş Akça ve Yazı İşleri Müdürü İpek Özbey hakkında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un kiraladığı vakıf arazisine yaptırdığı binaların İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yıkılmasına dair yapılan haber nedeniyle İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Mart 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede gazetecilerin 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme' ve 'özel hayatın gizliliğini ihlal' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir. Mahkeme Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un davaya katılma talebini kabul etti ve duruşmayı 24 Haziran 2021 tarihine erteledi. 1 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme duruşmayı 31 Mart 2022 tarihine erteledi.

İbrahim Karakaş

Yeni Yaşam gazetesi çalışanı İbrahim Karakaş hakkında Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Mart 2021 tarihinde başlandı.

1 Haziran 2021 tarihinde esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, İbrahim Karakaş'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Savunmaların ardından mahkeme İbrahim Karakaş'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi ve duruşmayı erteledi.

12 Ağustos 2021 tarihinde görülen karar duruşmasına İbrahim Karakaş tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Mahkeme İbrahim Karakaş'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca İbrahim Karakaş'ın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi. İbrahim Karakaş 6 Kasım 2020 tarihinde tutuklanmıştı.

Buse Söğütlü

Gazete Yolculuk muhabiri Buse Söğütlü hakkında 'terörle mücadelede görev almış kişiyi hedef göstermek' iddiasıyla İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 24 Mart 2021 tarihinde görülmesi gereken duruşması, "mahkemenin dosya yükü" gerekçesiyle 14 Nisan 2021 tarihine ertelendi. Bir sonraki duruşma 14 Eylül 2021 tarihinde görülecek. Bir sonraki duruşma 29 Ocak 2022 tarihinde görülecek.

Şahin Alpay, Ali Bulaç, Mümtazer Türköne ve Mehmet Özdemir

Şahin Alpay, Ali Bulaç, Mümtazer Türköne ve Mehmet Özdemir hakkında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen mahkumiyet kararlarının Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından 'eksik inceleme' gerekçesiyle bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 13 Nisan 2021 tarihinde başlandı.

Şahin Alpay, Ali Bulaç ve Mümtazer Türköne duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Mahkeme Mehmet Özdemir hakkında yakalama kararı çıkartıl-

masına karar verdi ve duruşmayı 9 Eylül 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşma 11 Ocak 2022 tarihinde görülecek.

Cem Şimşek

Evrensel gazetesi eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Cem Şimşek hakkında gazetede yayınlanan "Alman karikatüristler Erdoğan'ı fena çizdi" başlıklı haberde Cumhurbaşkanı'na hakaret edildiği iddiasıyla Bakırköy 27. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

8 Temmuz 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Cem Şimşek'i 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve cezayı erteledi.

Erol Mütercimler

Yazar Erol Mütercimler hakkında katıldığı bir televizyon programında imam hatip liseleri mezunları ile ilgili söylediği sözler nedeniyle İstanbul 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 19 Nisan 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme Erol Mütercimler'i 'halkın bir kesimini sosyal sınıf, cinsiyet ve bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılama' suçundan 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve cezayı erteledi.

İnci Aydın

Yeni Yaşam Gazetesi Yazı İşleri Müdürü İnci Aydın hakkında gazetenin 17 Temmuz 2020 tarihli nüshasında yer alan bir haber nedeniyle İstanbul 26 Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 20 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme İnci Aydın'ın beraatına karar verdi.

Rojda Aydın, Halime Parlak, Nurcan Yalçın, Ahmet Kanbal ve Mehmet Şah Oruç

20 Ağustos 2019 tarihinde Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım atanmasına yönelik protestolar sırasında gözaltına alınan 5'i gazeteci (Rojda Aydın, Halime Parlak, Nurcan Yalçın, Ahmet Kanbal ve Mehmet Şah Oruç) 8 kişi hakkında hakkında Mardin 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 13 Ekim 2021 tarihine erteledi.

Davanın 20 Ekim 2021 tarihinde görülecek duruşmasından önce 18 Ekim 2021 tarihinde esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı 8 kişiye ilişkin beraat kararı verilmesini talep etti. 20 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 8 kişinin beraatına hükmetti.

Bülent Şık

"Bu Suça ortak Olmayacağız" başlıklı bildirinin imzacılarından Yrd. Doç. Dr. Bülent Şık hakkında Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen fakat sonuçları kamuoyu ile paylaşılmayan bir projedeki bulguları "Türkiye'yi kanser eden ürünleri devlet gizledi, biz açıklıyoruz! İşte zehir listesi!" başlıklı yazı dizisi ile kamuoyuna açıkladığı gerekçesiyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 29 Nisan 2021 tarihinde görüldü.

İddianamede Bülent Şık'ın 'göreve ilişkin sırrın açıklanması', 'yasaklanan bilgileri temin', 'yasaklanan bilgileri açıklama' suçlarından 5 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme Bülent Şık'ın beraatına karar verdi.

Baransel Ağca

10 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, 28 Mart 2019 tarihinde Elazığ'daki evinde şüpheli bir biçimde ölü bulunan Kazakistan vatandaşı Yeldana Kaharman'ın Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı tarafından hazırlanan otopsi raporunu yayınlayan gazeteci Baransel Ağca hakkında soruşturma açıldığı öğrenildi. Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı Yeldana Kaharman'ın ölümüyle ilgili soruşturmada 16 Ekim 2019 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığı yönünde karar vermişti.

Deniz Yücel

Die Welt gazetesinin Türkiye Temsilcisi Deniz Yücel hakkında 2016 yılı içinde yaptığı 2 ayrı haberde geçen "Kürt annesini göremeden ölmesi" ve "Ermenilere yapılan soykırım" şeklindeki ifadeler nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandı.

İddianamede Deniz Yücel'in 'Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni alenen aşağılama' suçundan 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir.

İddianamenin 12 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildiği öğrenildi.

Mehmet Aslan

Gazeteci Mehmet Aslan hakkında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 26 Mayıs 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Mehmet Aslan'ın 'örgüt üyesi olma', 'kitleleri galeyana getirici/ kışkırtıcı haber yapma' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Mehmet Aslan duruşmaya tutulduğu Antalya L Tipi Cezaevi'nden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme, Mehmet Aslan'ın tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 14 Ekim 2021 tarihine erteledi. Davanın karar duruşması 16 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mehmet Aslan'ın beraatına hükmetti.

Mehmet Aslan 9 Ocak 2021 tarihinde tutuklanmıştı.

Roza Metina

Gazeteci Roza Metina hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 27 Mayıs 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Roza Metina'nın 'örgüt üyesi olma' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 14 Eylül 2021 tarihine erteledi.

14 Eylül 2021 tarihinde esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Roza Metina'nın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılması istedi. Mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın 12 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Roza Metina'nın beraatına karar verdi. Savcının karara karşı aynı gün içinde istinaf başvurusu yaptığı öğrenildi.

Canan Coşkun, Ali Açar ve Can Uğur

Gazeteciler Canan Coşkun, Ali Açar ve Can Uğur hakkında Berkin Elvan'ın ölümüyle ilgili yaptıkları haberlerde terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef gösterdikleri gerekçesiyle İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın 7 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme 3 gazetecinin beraatına karar verdi.

Sabiha Temizkan

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, gazeteci Sabiha Temizkan hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek açılan davada 'örgüt propagandası yapma' suçundan verilen 1 yıl 3 ay hapis cezasını 8 Haziran 2021 tarihinde bozdu ve Sabiha Temizkan'ın beraatına karar verdi.

Nurcan Kaya

Artı Gerçek haber sitesi yazarı Nurcan Kaya hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Haziran 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Nurcan Kaya'nın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir. Mahkeme duruşmayı erteledi.

27 Eylül 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Nurcan Kaya'nın 1 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Ozan Kaplanoğlu

Bursamuhalif.com haber sitesinin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ozan Kaplanoğlu hakkında Suriye'nin Afrin bölgesine yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen harekat ile ilgili bir basın açıklamasını haberleştirdiği gerekçesiyle Bursa 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 10 Haziran 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan Ozan Kaplanoğlu'nu 1 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Ruşen Takva

Gazeteci Ruşen Takva hakkında takip ettiği bir basın açıklaması gerekçe gösterilerek Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Haziran 2021 tarihinde başlandı.

Ruşen Takva duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ve tanık ifadelerinin ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

Davanın karar duruşması 12 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ruşen Takva'nın beraatına karar verdi.

Ayşe Kara

Gazeteci Ayşe Kara hakkında, yaptığı haberler

gerekçe gösterilerek 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Haziran 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme, Ayşe Kara hakkındaki yurtdışı yasağının devamına karar verdi ve duruşmayı 9 Kasım 2021 tarihine erteledi.

9 Kasım 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Ayşe Kara'nın beraatına hükmetti.

Aslıhan Gencay

21 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Aslıhan Gencay hakkında Sivas Açık Cezaevi'nde tutulduğu süre içinde maruz kaldığı çıplak arama dayatmasını kabul etmediği gerekçesiyle Sivas Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşmasının 14 Haziran 2021 tarihinde görüldüğü ve mahkemenin Aslıhan Gencay'ı 'görevli memura görevini yaptırmamak için direnme' suçundan 6 ay 7 gün hapis cezasıyla cezalandırdığı öğrenildi.

Ahmet Kanbal, Yağmur Kaya

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin ile gazeteciler Ahmet Kanbal ve Yağmur Kaya hakkında Jandarma Genel Komutanlığı Komutan Yardımcısı Korgeneral Musa Çitil'in şikayeti üzerine 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme' iddiasıyla Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında gazeteci Ahmet Kanbal'ın 21 Haziran 2021 tarihinde Mardin Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Ahmet Kanbal

Gazeteci Ahmet Kanbal hakkında Jandarma Genel Komutan Yardımcısı Korgeneral Musa Çitil'in şikayeti üzerine Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 5 Ağustos 2021 tarihinde Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

İddianamede Ahmet Kanbal'ın yaptığı bir sosyal medya paylaşımında 'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterdiği' ve 'Musa Çitil'e hakaret ettiği' gerekçesiyle cezalandırılması istenmektedir.

Davanın görülmesine 10 Aralık 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 2 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Ahmet Kanbal

Mezopotamya Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal hakkında yaptığı bir haberde "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterdiği" gerekçesiyle Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Ahmet Kanbal'ın 25 Ağustos 2021 tarihinde Mardin İl Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Mustafa Sönmez

Gazeteci ve yazar Mustafa Sönmez hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul Anadolu 26. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mustafa Sönmez'in beraatına karar verdi.

Şerife Oruç

KHK ile kapatılan DİHA muhabiri Şerife Oruç hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 24 Haziran 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme duruşmaya katılmayan tanık Devran Çakır hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı 11 Kasım 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

5 Temmuz 2016 tarihinde tutuklanan Şerife Oruç, yargılandığı davanın 9 Temmuz 2018 tarihinde görülen duruşmasında adli kontrol şartıyla tahliye edilmişti.

Zeynep Durgut

Mezopotamya Ajansı muhabiri Zeynep Durgut hakkında, yaptığı bir haber nedeniyle 'suç ve suçluyu övme' iddiasıyla Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Zeynep Durgut'un 7 Temmuz 2021 tarihinde Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Ömer Çelik, Metin Yoksu, Tunca Öğreten, Mahir Kanaat, Eray Sargın, Derya Okatan

6 gazeteci (KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı Haber Müdürü Ömer Çelik ve muhabir Metin Yoksu, Diken haber portalı eski editörü Tunca Öğreten, Birgün gazetesi çalışanı Mahir Kanaat; Yolculuk gazetesi Yazı İşleri Müdürü Eray Sargın ve Etkin Haber Ajansı Haber Müdürü Derya Okatan)

hakkında İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Temmuz 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 6 gazetecinin, eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'a ait, Redhack tarafından ulaşılan ve daha sonra internet ortamında yayınlanan elektronik postaları haberleştirdikleri gerekçesiyle 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri değiştirme veya yok etme' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme, gazeteciler hakkındaki adli kontrol şartının devamına ve kovuşturmanın genişletilmesine karar vererek duruşmayı 9 Aralık 2021 tarihine erteledi. Davanın karar duruşması 31 Aralık 2021 tarihinde görüldü.

Mahkeme 6 gazetecinin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan beraatına, Ömer Çelik, Metin Yoksu, Tunca Öğreten, Mahir Kanaat ve Eray Sargın'ın 'verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme' suçundan ayrı ayrı 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmetti ve hapis cezalarını erteledi.

25 Aralık 2016 tarihinde gözaltına alınan 6 gazeteciden 3'ü 17 Ocak 2017 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Ömer Çelik davanın 24 Ekim 2017 tarihinde görülen ilk duruşmasında, Tunca Öğreten ve Mahir Kanaat ise davanın 6 Aralık 2017 tarihinde görülen duruşmasında tahliye edilmişti.

Özgür Boğatekin

Adıyaman'ın Gerger ilçesinde gazeteci Özgür Boğatekin hakkında Konya'da 7 kişinin yaşamını yitirdiği ırkçı saldırı ile ilgili yaptığı sosyal medya paylaşımları nedeniyle Gerger Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Özgür Boğatekin'in soruşturma kapsamında 2 Ağustos 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi. Açılan soruşturmada Adıyaman Gerger Cumhuriyet Başsavcılığı'nın takipsizlik kararı verdiği öğrenildi.

Hikmet Tunç

Jinnews Haber Ajansı muhabiri Hikmet Tunç hakkında 13 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı "4 milyon 500 bin TL karşılığında peşkeş çektiği Muradiye Şelalesi kaderine terk edildi" başlıklı haberde Muradiye Belediyesi'ne o dönem kayyım olarak atanan Harun Yücel'e hakaret ettiği iddiasıyla Muradiye Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 12 Ağustos 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hikmet Tunç'u 8 ay 22 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Öznur Değer

Jinnews muhabiri Öznur Değer hakkında, Konya'da Dedeoğulları ailesinden 7 kişinin öldürülmesiyle ilgili yaptığı haber nedeniyle Mardin Kızıltepe Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı ve bu soruşturma kapsamında Öznur Değer'in 1 Eylül 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

Mahmut Oral

Gazeteci Mahmut Oral hakkında Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'ne yönelik bir soruşturma kapsamında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Mahmut Oral'ın 'örgüte yardım etmek' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Mahmut Oral duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme Mahmut Oral'ın beraatına karar verdi.

Meşale Tolu, Mukaddes Erdoğdu Çelik

Aralarında ETHA muhabiri Meşale Tolu ve yazar Mukaddes Erdoğdu Çelik'in de bulunduğu 27 kişi hakkında İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Eylül 2021 tarihinde devam edildi. Duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı, 13 kişinin 'örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılmasını, 14 kişi hakkında ise beraat kararı verilmesini istedi. Mahkeme duruşmayı 24 Aralık 2021 tarihine erteledi. Davanın sonraki duruşmaları 2022 yılı içinde görüldü.

Yelda Çiçek

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım atanmasını protesto etmek için yapılan eylemleri takip ettiği sırada gözaltına alınan gazeteci Yelda Çiçek hakkında Diyarbakır 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 22 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşüne Kanunu'na muhalefet' suçundan Yelda Çiçek'i 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Eren Tutel

Birgün gazetesi Spor Editörü Eren Tutel hakkında Wushu Federasyonu'ndaki usulsüzlüklerle ilgili yaptığı haber nedeniyle Federasyon Başkanı ve kızının şikâyeti üzerine İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 30 Eylül 2021 tarihinde başlandı.

Eren Tutel duruşmaya katıldı ve savunma yaptı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 1 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Can Dündar

19 Ocak 2014 tarihinde Adana ve Hatay'da MİT tırlarının durdurulmasına ilişkin görüntülerin yayınlanmasıyla ilgili olarak Cumhuriyet gazetesi eski Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar hakkında İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 6 Ekim 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede Can Dündar'ın 'gizli kalması gereken bilgileri casusluk maksadıyla temin etme', 'örgüte yardım etmek' suçlarından cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme Cumhurbaşkanı'nın davaya müdahil olma talebini kabul ederek duruşmayı 29 Aralık 2021 tarihine erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Hasan Cemal

Gazeteci-yazar Hasan Cemal hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Hasan Cemal'in 8 Ekim 2021 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Büro Amirliği'nde ifade verdiği öğrenildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianamenin İstanbul 41. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 10 Aralık 2021 tarihinde kabul edildiği öğrenildi. Davanın ilk duruşması 12 Nisan 2022 tarihinde görülecek.

Serkan Ozan, Olcay Büyüktaş Akça, Ozan Yurtoğlu, Hazal Ocak

Cumhuriyet gazetesi genel yayın koordinatörü Serkan Ozan, sorumlu yazı işleri müdürü Olcay Büyüktaş Akça, internet sorumlu haber müdürü Ozan Yurtoğlu ve muhabir Hazal Ocak hakkında Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan "Bilal Erdoğan'ın şanslı arkadaşı" başlıklı haber gerekçe gösterilerek İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ekim 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın görülmesine 2022 yılı içinde devam edilmektedir.

Doğan Ergün

İleri Haber Genel Yayın Yönetmeni Doğan Ergün hakkında 2014 yılına ait bir haberde 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul Anadolu 45. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Doğan Ergün'ü 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Sinan Aygül

Bitlis Gazeteciler Cemiyeti Başkanı ve Bitlis News Genel Yayın Yönetmeni Sinan Aygül hakkında Bitlis 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Sinan Aygül'ü 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 16.660 TL adli para cezası ile cezalandırdı.

Sonya Bayık

HDP Gençlik Meclisi tarafından Batman'ın Hasankeyf ilçesinin sular altına kalacak olmasını protesto etmek için 12 Haziran 2019 tarihinde yapılan basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan ve aralarında gazeteci Sonya Bayık'ın da olduğu 13 kişi hakkında Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Ekim 2021 tarihinde devam edildi.

İddianamede 13 kişinin '2911 sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanununa muhalefet etme' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Mahkeme duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Barış Pehlivan

24 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, gazeteci Barış Pehlivan hakkında Jandarma Genel Komutanlığı ile ilgili yazdığı bir yazı nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Barış Pehlivan'ın ifadesinin alındığı öğrenildi.

Fırat Fıstık

24 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Gerçek Gündem muhabiri Fırat Fıstık hakkında Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanan Naci İnci ile ilgili yaptığı haber nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı öğrenildi.

Pınar Gayıp

ETHA editörü Pınar Gayıp hakkında İpek Er isimli çocuğa cinsel saldırıda bulunduğu ve intiharına yol açtığı iddiasıyla yargılanan uzman çavuş Musa Orhan ile ilgili yaptığı sosyal medya paylaşımları ve röportaj gerekçe gösterilerek İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Pınar Gayıp'ın 26 Ekim 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

Azad Dal

Yayıncı Azad Zal hakkına DTK'ye yönelik soruşturma kapsamında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Esas hakkındaki mütalaasını açıklayan iddia makamı Azad Zal'ın 'örgüt üyesi olmak' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 10 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Azad Zal, 26 Haziran 2020 tarihinde gözaltına alındıktan sonra tutuklanmış ve avukatlarının yaptığı itiraz üzerine 18 Temmuz 2020 tarihinde serbest bırakılmıştı.

Özgürlükçü Demokrasi Davası

KHK ile kapatılan Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı 14 kişi hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme gazeteciler ile ilgili yurtdışı yasağının kaldırılması talebini reddederek duruşmayı 17 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Sibel Hürtaş

Ankara'da Çoklu Baro Yasası'nı protesto eylemlerini takip ettiği sırada polisin işkence ve kötü muamelesine maruz kalarak gözaltına alınan gazeteci Sibel Hürtaş hakkında görevli polis memurlarının şikayeti üzerine 'polise direnme' iddiasıyla Ankara 37. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 9 Kasım 2021 tarihinde başlandı.

Sibel Hürtaş duruşmaya ve ifadesinde şunları belirtti: "Ben oraya haber değeri taşıdığı için gittim. İddianamede sıfatların karıştırıldığını düşünüyorum. Orada görevi engellenen kişi benim. Gazeteci haber yapar. Orada benim kamu görevim engellendi. Gözaltına alındığım esnada ve gözaltı aracında ciddi işkenceye ve şiddete maruz kaldım. Bahsi geçen kadın polis hakkında şikayette bulundum. Hastane bana iki gün iş göremez raporu verdi."

Mahkeme duruşmaya katılmayan şikayetçi 3 polis memuru hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı 12 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Ali Arslan Dadük

Aralarında gazeteci Ali Arslan Dadük'ün de olduğu 28 kişi hakkında Suruç Katliamı'nda yaşamını yitirenleri anmak için 21 Temmuz 2015 tarihinde Hatay'ın Samandağ ilçesinde yapılan etkinlik gerekçe gösterilerek açılan davanın karar duruşması 12 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme haber takibi yaptığı sırada ters kelepçelenerek gözaltına alınan ve yargılama sürecinde gazeteci olduğuna ilişkin belgeleri mahkemeye sunan Ali Arslan Dadük'ü 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen dağılmama' ve 'görevi yaptırmamak için direnme' suçlarından 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 7 kişiyi de aynı suçtan ayrı ayır 10 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve cezaları erteledi. Mahkeme 20 kişinin ise beraatına karar verdi.

Yakup Önal

Şarköy'ün Sesi gazetesinin Yazı İşleri Müdürü Yakup Önal hakkında Şarköy Belediye Başkan Yardımcısı ile ilgili yaptığı haber nedeniyle Tekirdağ Şarköy Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 18 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme gazetecinin beraatına karar verdi.

Julin Serignac, Gerard Biard, Laurent Sourisseau, Alice Petit

Fransız Charlie Hebdo dergisinin Genel Yayın Direktörü Julin Serignac, Yazı İşleri Müdürü Gerard Biard, Genel Yayın Yönetmeni Laurent Sourisseau ve karikatürist Alice Petit hakkında derginin kapağında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile ilgili yer alan bir karikatür nedeniyle Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Kasım 2021 tarihinde başlandı.

Mahkeme Cumhurbaşkanı'nın avukatının davaya katılma talebini kabul etti ve duruşmayı 1 Haziran 2022 tarihine erteledi.

Jacop Philip John Gıngell Hanrahan, Philip John Pendlebury

Amerika merkezli Vice News muhabiri Jacop Philip John Gıngell Hanrahan, kameraman Philip John Pendlebury ile onlarla birlikte çalışan tercüman Mohamed İsmael Rasool ve şoför Abdurrahman Direkçi hakkında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Kasım 2021 tarihinde devam edildi.

Mahkeme gazetecilerin ifadelerinin İngiltere'den istinabe yoluyla alınması için 2016 yılında yazılan yazıya verilecek cevabın beklenmesine ve akıbetinin sorulmasına karar vererek bir sonraki duruşmayı 24 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Sokağa çıkma yasaklarının ilan edildiği Cizre, Silopi, Nusaybin ve Sur'da yaşananlara ilişkin belgesel çekimi yapmak amacıyla Diyarbakır'a gelen Vice News muhabiri Jacop Philip John Gıngell Hanrahan ve kameraman Philip John Pendlebury ile tercüman Mohamed İsmael Rasool ve şoför Abdurrahman Direkçi, 28 Ağustos 2015 tarihinde konakladıkları otele yapılan baskın sonrası gözaltına alınmışlardı. İngiltere vatandaşı gazeteciler ve tercüman "'örgüte yardım etmek' iddiasıyla tutuklanmış, şoför ise tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştı. İngiliz gazeteciler 3 Eylül 2015 tarihinde serbest bırakılmışlar ve sonrasında sınır dışı edilmişlerdi. Irak vatandaşı tercüman ise 4 Ocak 2016 tarihinde tahliye edilmişti.

Deniz Yücel

Die Welt gazetesinin Türkiye Temsilcisi Deniz Yücel hakkında 2016 yılı içinde yaptığı 2 ayrı haber gerekçesiyle 'Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni alenen aşağılama' ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddialarıyla İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 25 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Covid-19 salgını gerekçesiyle duruşma salonuna gazetecilerin ve izleyicilerin alınmadığı öğrenildi. Ayrıca mahkeme başkanının değiştiği bildirildi. Mahkeme, Deniz Yücel'in ifadesinin istinabe yoluyla alınması için müzekkere yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 12 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Ferzen Çatak, Dilgeş Ruvanas, Kadri Esen

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı muhabirleri Ferzen Çatak ve Dilgeş Ruvanas ile KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi muhabiri Kadri Esen hakkında, 'örgüt propagandası yapmak', 'örgüt üyesi olmak' ve 'kamu görevlilerini hedef göstermek' iddialarıyla Şırnak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 26 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Kadri Esen ve Dilgeş Ruvanas'ın beraatına, Ferzen Çatak hakkındaki dosyanın ayrılmasına karar verdi. Savcılığın beraat kararına itiraz ettiği öğrenildi. 3 gazeteci Şırnak'ın İdil ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında 28 Şubat 2016 tarihinde evlerine yapılan baskın sonucunda gözaltına alınmıştı.

Ceren Sözeri

Gazeteci Ceren Sözeri hakkında "AKP'ye kim oy kaybettirdi" başlıklı yazısı nedeniyle Turkuvaz Medya Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Serhat Albayrak'ın şikâyetiyle İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 29 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 13 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Zekine Türkeri

Gazeteci Zekine Türkeri hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 2 Aralık 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede Zekine Türkeri'nin 'zincirleme örgüt propagandası yapmak' suçundan cezalandırılması istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 15 Mart 2022 tarihine erteledi.

Mehmet Emin Kurnaz

Birgün gazetesi editörü Mehmet Emin Kurnaz hakkında gazetede yer alan bir haberde Cumhurbaşkanı'na ve MHP Genel Başkanı'na hakaret edildiği iddiasıyla açılan davanın görülmesine 6 Aralık 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 17 Mart 2022 tarihine erteledi.

Gülşen Koçuk

Jinnews editörü Gülşen Koçuk hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Aralık 2021

tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme ilk duruşmada kararını açıklayarak Gülşen Koçuk'u 1 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Ercan Yeltaş, Veysi Altın

Rojeva Medya gazetesi dağıtımcıları Ercan Yeltaş ve Veysi Altın hakkında Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen beraat kararının bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine 14 Aralık 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 22 Mart 2022 tarihine erteledi.

Enver Aysever

Gazeteci Enver Aysever hakkında sosyal medyada paylaştığı bir karikatür gerekçe gösterilerek İstanbul Anadolu 37. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 21 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ener Aysever'i 'halkı kin ve nefrete sevk etme' suçundan 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve daha sonra bu cezayı 4.500 TL adli para cezasına çevirdi.

Doğan Ergün, İzel Sezer

İleri Haber eski Genel Yayın Yönetmeni Doğan Ergün ve dönemin Sorumlu Müdürü İzel Sezer hakkında rüşvet iddialarıyla ilgili yaptıkları bir haber nedeniyle İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Aralık 2021 tarihinde başlandı.

İddianamede 2 gazetecinin 'kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verilerin basın ve yayın yoluyla hukuka aykırı olarak ifşa edilmesi', 'iftira' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir.

Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 10 Mart 2022 tarihine erteledi.

Sevilay Yılmaz

Habertürk yazarı Sevilay Yılmaz hakkında Sedat Peker'in videoları ile ilgili 27 Mayıs 2021 ve 11 Haziran 2021 tarihli iki yazısı nedeniyle İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun şikayeti üzerine 'kamu görevlisine hakaret' ve 'iftira' iddialarıyla soruşturma açıldığı ve Sevilay Yılmaz'ın 30 Aralık 2021 tarihinde basın savcılığına ifade verdiği öğrenildi.

6.1.4. İnternet Sitelerine ve Sosyal Medya Hesaplarına Getirilen Erişim Engelleri

2021 yılında en az 1339 habere, 134 internet içeriğine, 40 sosyal medya paylaşımına, en az 5 sosyal medya hesabına ve basın-yayın kurumlarına ait 56 internet sitesine erişim, kişilik haklarının ihlali, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gibi gerekçelerle mahkeme kararlarıyla engellendi.

AKP milletvekili Ravza Kavakçı'ya hakaret ettiği iddia edilen bir kişiye yargılandığı davada verilen beraat kararına ilişkin https://www.sabah.com.tr, https://www.takvim.com.tr/, https://www.yeniakit.com.tr/ internet sitelerinde yer alan haberlere İstanbul Anadolu 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 6 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan'ın yazdığı yeni kitaba ilişkin https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://ilerihaber.org/, https://t24.com.tr/, https://odatv4.com/ internet sitelerinde yer alan toplam 6 habere Anadolu 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 6 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Yeneroğlu'nun açıklamasının yer aldığı https://t24.com.tr/ internet sitesinde yayınlanan bir videoya İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

A. T. isimli bir kadının maruz kaldığı cinsel saldırı iddiası ile ilgili paylaşımlarda bulunan Avukat Hakları Grubu'na ait sosyal medya hesabına (@AvukatHG) İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://odatv4.com/, https://www.birgun.net/, https://www.sozcu.com.tr/, http://www.gazeteduvar.com.tr/ ve https://www.aykiri.com.tr/ internet sitelerinde yer alan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki önceki döneme ait yolsuzluk iddiaları ile ilgili haberlerin engellenmesiyle ilgili yapılan haberlerin tekrar engellenmesi üzerine yeniden yapılan haberlere İstanbul Bakırköy 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

15 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Marksist Teori Dergisi'ne ait http://marksistteori1.org internet sitesine Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://t24.com.tr/, http://www.krttv.com.tr/ internet sitelerinde yer alan CHP Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Cumhurbaşkanı'nın avukatı ile ilgili yaptığı açıklamalara dair haberlere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://ifade.org.tr/ internet sitesinde yer alan bir içeriğe İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.yenicaggazetesi.com.tr/, https://t24.com.tr/ internet sitelerinde yer alan hileli et haberlerine Bursa 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net/ internet sitesinde yer alan Türkiye Wushu Federasyonu Başkan Vekili ilgili 3 habere Sakarya 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 29 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://eksisozluk.com, https://t24.com.tr, https://www.birgun.net/ internet sitelerinde yer alan komşusunun köpeğini silahla vurarak öldüren bir kişi ile ilgili haberlere ve içeriklere 29 Ocak 2021 tarihinde Ankara Sulh Ceza Hakimliği'nin 29 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.yenicaggazetesi.com.tr internet sitesinde yer alan "TRT'nin harcamaları denetimden çıkarılmış" başlıklı Murat Ağırel'e ait yazıya İstanbul Anadolu 26. Sulh Ceza Hakimliği'nin 269 Ocak 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, http://www.krttv.com.tr, https://t24.com.tr internet sitesinde yer alan Burak ve Bilal Erdoğan'ın arkadaşlarının aldığı ihalelere ilişkin haberlere İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://www.sozcu.com.tr internet sitesinde yer alan İsmail Saymaz'a ait "Ceberrut devlet virüsü" başlıklı köşe yazısına Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 17 Aralık 2020 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Alınteri gazetesine ait https://gazete.alinteri1.org internet sitesine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Şubat 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://www.cumhuriyet.com.tr internet sitesinde yer alan, 15 Temmuz Hakkaniyet Ocakları Genel Başkanı'nın açıklamalarından ötürü ifadeye çağırılması ile ilgili habere Artvin Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Milletvekili Yıldırım Kaya tarafından Zehra Vakfı ile ilgili yapılan bir sosyal medya paylaşımına Bursa 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net/ internet sitesinde yer alan Boğaziçi Üniversitesi Kadın+ Dayanışması ile ilgili habere İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net/, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.milligazete.com.tr internet sitelerinde yer alan Kocaeli Üniversitesi rektörünün oğlunun Cumhurbaşkanlığı Kamu Diplomasi Koordinasyon Kurulu'na atanması ile ilgili haberlere Kocaeli 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net/,https://halktv.com.tr, https://artigercek.com, https://sol.org.tr, internet sitelerinde Bilal Erdoğan'ın kayınpederinin ve bir arkadaşının aldığı ihaleler ile ilgili toplam 6 habere İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 10 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net/,https://halktv.com.tr, https://odatv4.com internet sitelerinde yer alan, "Devlet benim. Ben Külliye'nin adamıyım" dediği iddia edilen bir kişinin Cumhurbaşkanı'na şikayet edilmesi ile ilgili haberlere Elazığ Keban Sulh Ceza Hakimliği'nin 10 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://diken.com.tr ile Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne ait http://www.mimarist.org internet sitelerinde yer alan, Üsküdar'daki kentsel dönüşüm planının iptal edilmesiyle ilgili haberlere İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://umutgazetesi19.org, https://raperinagel21.com, https://ydgenclik3.net, https://yenidemokrasi13.net internet sitelerine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Şubat 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

17 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://nuceciwan69.com internet sitesine Osmaniye 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Şubat 2021 tarihli kararı, https://nuceciwan70.com internet sitesine ise Maraş 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 10 Şubat 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

17 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://ahval.me internet sitesine Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin, https://partizanmim13 internet sitesine Adana 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin, https://alinteri1.org internet sitesine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin ve https://yenidemokrasi12.net internet sitesine Bursa 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Şubat 2021 tarihli kararları ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.sozcu.com.tr, https://www.cumhuriyet.com.tr, http://www.diken.com.tr internet sitelerinde yer alan CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun bir öğretim görevlisi tarafından tehdit edilmesine ilişkin haberlere Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 17 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://t24.com.tr, https://tele1.com.tr internet sitelerinde yer alan, bir iş kadınının parasını almakla suçlanan savcı hakkındaki dosyanın kapatılmasına ilişkin haberine İstanbul Bakırköy 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 18 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.gazeteduvar.com.tr, https://www.cumhuriyet.com.tr ve http://www.diken.com.tr internet sitelerinde eski Maliye ve Hazine Bakanı Berat Albayrak hakkında yer alan 3 habere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 19 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.sozcu.com.tr, https://www.aykiri.com.tr, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan CHP Gençlik Kolları'nın eski Maliye ve Hazine Bakanı Berat Albayrak ile ilgili hazırladığı afişe ilişkin haberlere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 19 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://tele1.com.tr internet siteleri ile bir sosyal medya hesabında CHP Milletvekili Faik Öztrak'ın açıklamalarına ilişkin haber ve paylaşıma İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 19 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://odatv4.com internet sitesinde yer alan 6 habere Sakarya 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Mezopotamya haber ajansına ait http://mezopotamyaajansi27.com internet sitesine Kayseri 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Şubat 2021 tarihli kararı erişim engeli getirildiği öğrenildi.

25 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, komşusunun köpeğini öldüren bir iş insan ile ilgili çeşitli internet sitelerinde yer alan toplam 120 habere daha önce konuyla ilgili Beykoz ve Ankara 3. Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından 4 kez erişim yasağı getirilen haberler ile benzer içeriğe sahip olduğu gerekçesiyle, Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 19 Şubat 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://sol.org.tr/, https://www.yenisafak.com, https://eksisozluk.com internet sitelerinde yer alan Elazığ'da bazı kişiler tarafından yaptığı ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı'na şikayet edilen bir kişi ile ilgili haberlere Elazığ Keban Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan, Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından üretilen ve kamu kurumlarına hediye edilen milyonlarca lira tutarında tüy dökücü krem ile ilgili haberlere İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://eksisozluk.com internet sitesinde yer alan eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak hakkında açılan 3 başlığa İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr internet sitesinde yer alan "FETÖ/PDY soruşturması" ile ilgili bir habere Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.sozcu.com.tr, https://www.haberler.com internet sitelerinde yer alan PTT ile ilgili haberlere Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Şubat 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Mezopotamya Haber Ajansı'na ait http://mezopotamyaajansi27.com internet sitesine Osmaniye 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Mart 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin haber ajansına ait http://etha17.com internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Mart 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP'ye ait resmi sosyal medya hesaplarından eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ve Merkez Bankası'nın dolar rezervleri ile ilgili yapılan 3 paylaşıma İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İyi Parti Grup Başkanvekili Lütfü Türkkan ve CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'e ait sosyal medya hesaplarında Merkez Bankası'nın dolar rezervleri ile ilgili yapılan paylaşımlara İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://gazetemanifesto.com ve https://eksisozluk.com internet sitelerinde yer alan, bir iş kadının parasını almakla suçlanan bir savcı ile ilgili dosyanın kapatılmasına ilişkin haber ve paylaşımlara İstanbul Bakırköy 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.gazeteduvar.com.tr, https://odatv4.com ve https://susma24.com internet sitelerinde bir cezaevi hekiminin yerine hekim hakkında soruşturma yürüten savcının eşinin atanması ile ilgili haberlere İstanbul Bakırköy 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://ifade.org.tr internet sitesinde yer alan, dolandırıcılık iddialarına ismi karışan bir kişinin İzmir Adliyesi'nde bir savcının odasından çıkarken yakalandığına ilişkin haberlere erişim yasağı getirilmesi ile ilgili içeriğe İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://ifade.org.tr internet sitesinde yer alan, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde hakkında taciz şikayeti bulunan akademisyenin bölüm başkanlığına atanması ile ilgili içeriğe Rize Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.tarimdanhaber.com internet sitelerinde yer alan, yazar Murat Ağırel'e ait bir yazıya Bursa 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç ve CHP Milletvekili Aykut Erdoğdu'ya ait sosyal medya hesaplarında Merkez Bankası'nın dolar rezervleri ile ilgili yapılan paylaşımlara İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://t24.com.tr internet sitesinde yer alan Halkbank davası ile ilgili bir habere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.dw.com/tr/ , http://www.diken.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr internet sitelerinde gazeteci Pelin Ünker hakkında Paradise Papers haberleri nedeniyle açılan dava ile ilgili haberlere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://odatv4.com, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://susma24.com internet sitelerinde Serhat Albayrak'ın adının geçtiği 3 habere İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://sol.org.tr/, https://odatv4.com/ ve https://www.gercekgundem.com/ internet sitelerinde yer alan, Ordulu bir iş insanı ile Anayasa Mahkemesi üyesi İrfan Fidan hakkındaki haberlere erişim, Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 17 Mart 2021 tarihli kararıyla engellendi.

AKP Elazığ Milletvekili Tolga Ağar'ın cinsel saldırısına maruz kaldığı ve intihar ettiği iddia edilen Kırgız gazeteci Yeldana Kaharman ile ilgili haberlerin engellenmesine ilişkin 97 internet sitesinde yer alan haber ve içeriğe erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle, Elazığ 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24 Mart 2021 tarihli kararıyla engellendi.

Cumhurbaşkanı'nın avukatıyla birlikte bir mahpusu kayıt dışı şekilde ziyaret eden bir başsavcı vekilinin görevden alınması ile ilgili https://www.sozcu.com.tr/ internet sitesinde yer alan haber, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, Antalya 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24 Mart 2021 tarihli kararıyla erişime engellendi.

İskefe Deri Fabrikası'nda iş kazası ve fabrikada sendikal örgütlenmenin engellenmesi ile ilgili https://www.evrensel.net/ internet sitesinde yer alan haber, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 17 Mart 2021 tarihli kararıyla erişime engellendi.

Özel bir şirket hakkında Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan suç duyurusuna dair https://www.hurriyet.com.tr/, https://www.sabah.com.tr/ ve https://www.yenisafak.com/ internet sitelerinde yer alan haberler, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, Ankara 7. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 23 Mart 2021 tarihli kararıyla erişime engellendi.

Rüşvet, tefecilik, görevi kötüye kullanma ve suç işlemek için örgüt kurma iddialarıyla hakkında suç duyurusunda bulunulan ancak soruşturma başlatılmayan bir savcı ile ilgili haberlerin erişime engellenmesi ile ilgili https://ifade.org.tr/ internet sitesindeki bir içerik, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, Bakırköy 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Mart 2021 tarihli kararıyla erişime engellendi.

İstanbul bağımsız milletvekili Ahmet Şık'ın sosyal medya hesabından, AKP milletvekili Ahmet Aydın'ın kuzeni ve danışmanı Ömer Faruk Işık ile ilgili yaptığı paylaşım, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, Ankara 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 29 Mart 2021 tarihli kararıyla erişime engellendi.

https://www.sozcu.com.tr ve https://www.sabah.com.tr internet sitelerinde yer alan CHP Osmangazi eski ilçe başkanı hakkındaki cinsel taciz iddialarıyla ile ilgili 3 ayrı habere Bursa 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Nisan 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net, https://www.veryansintv.com, https://halktv.com.tr internet sitelerinde amiral rütbesinde bir askere ilişkin haberlere Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 31 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews16.xyz, https://www. jinnews17.xyz, https://www. jinnews18.xyz, internet sitelerine Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Nisan 2021 tarihli kararı ile milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Çeşitli internet sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında yer alan Ilısu Barajı kamulaştırmasında 21 kişinin aldığı toplam 90 milyon TL'lik rüşvete ait olduğu öne sürülen görüntülere Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Mart 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://artigercek.com internet sitesinde yer alan toplam 95 haber ve köşe yazısına Türkiye ge-

nelindeki çeşitli Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından verilen kararlar ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

http://www.diken.com.tr/, https://www.dw.com/tr/, https://www.evrensel.net/, https://www.yurtgazetesi.com.tr/ internet sitesi ile 2 ayrı sosyal medya hesabında yer alan haber ve paylaşımlara İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 9 Nisan 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

www.birgun.net/ ve https://sol.org.tr/ internet sitelerinde yer alan İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesini "Hayırlı olsun, daha yapacak çok iş var" diyerek kutlayan rehber öğretmen hakkındaki toplam 3 habere Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 13 Nisan 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://gazetemanifesto.com, https://www.kocaeligazetesi.com.tr, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan Kocaeli Üniversitesi Rektörü'nün oğlunun Cumhurbaşkanlığı'na atanması ile ilgili haberlere İstanbul Anadolu 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 14 Nisan 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Mezopotamya Haber Ajansı'na ait alan adlarına Diyarbakır 4. ve 5. Sulh Ceza Hakimliklerinin 14 Nisan 2021 tarihli kararları ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://onedio.com, https://www.posta.com.tr, https://www.hurriyet.com.tr internet sitelerinde yer alan, 17-25 Aralık yolsuzluk soruşturması kapsamında tutuklandıktan sonra serbest bırakılan Reza Zarrab'ın boşanma davasına ilişkin haberlere Bodrum 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Nisan 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Mezopotamya Haber ajansına ait http://mezopotamyaajansi31.com/ internet sitesine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 19 Nisan 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait http://jinnews19.xyz/ internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 19 Nisan 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

http://jinnews20.xyz/, http://umutgazetesi23.org ve http://yenidemokrasi16.net internet sitelerine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20 Nisan 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.sozcu.com.tr, https://odatv4.com ve https://www.hurriyetdailynews.com internet sitelerinde yer alan AKP Balıkesir milletvekilinin oğluna gönderilen ayakkabı kutusundan esrar çıkması ile ilgili haberlere Balıkesir Bandırma Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Nisan 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews22.xyz internet sitesine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Nisan 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews24.xyz internet sitesi ile Mezopotamya haber ajansına ait https://www.mezopotamyaajansi34.com internet sitesine Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Mayıs 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews25.xyz internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Mayıs 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sedat Peker'e ait https://www.sedatpeker.com internet sitesine Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Mayıs 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews27.xyz internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Mayıs 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://kirsehirhaberturk.com, https://www.sozcu.com.tr internet sitelerinde yer alan Aksaray'ın Sarıyahşi ilçesinin Belediye Başkanı'nın belediye imkanlarını şahsi işleri için kullandığına dair haberlere Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Mayıs 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net, https://artigercek.com internet sitelerinde yer alan Van'ın İpekyolu ilçesinde bir kişinin Kaymakam'ın karşısında ayağa kalkmadığı gerekçesiyle fiziksel şiddete maruz kalmasına ilişkin haberlere Van 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Mayıs 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.gercekgundem.com, https://www.yurtgazetesi.com.tr internet sitelerinde yer alan Sedat Peker'in yayınladığı videolara ilişkin haberlere Manisa Alaşehir Sulh Ceza Hakimliği'nin 27 Mayıs 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gazeteci Erk Acarer'e ait sosyal medya hesabında yer alan Mehmet Ağar ve Arif Çetin ile ilgili paylaşımlara Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sedat Peker'in yayınladığı 2 ayrı video ile yaptığı 1 sosyal medya paylaşımına Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.dw.com/, https://odatv4.com internet sitelerinde yer alan, bir iş insanın tahliyesine dair haberlere Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 31 Mayıs 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği 3 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden öğrenildi.

https://odatv4.com, https://www.sozcu.com.tr, https://t24.com.tr internet sitelerinde yer alan Bilal Erdoğan ile ilgili haberlere İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 28 Mayıs 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği 4 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden öğrenildi.

https://odatv4.com, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan Bodrum'da bir otelin kıyıya borik asit dökmesine dair haberlere İstanbul Büyükçekmece 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://halktv.com.tr, https://www.birgun.net internet sitelerinde yer alan Prof. Dr. Bedri Gencer ile ilgili haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 4 Haziran 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sedat Peker'e ait sosyal medya hesabında yapılan 6 ayrı paylaşıma Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sedat Peker'e ait sosyal medya hesabından yapılan 3 ayrı paylaşıma Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sedat Peker'e ait sosyal medya hesabından yapılan 13 ayrı paylaşıma Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://odatv4.com, https://eksisozluk.com internet sitelerinde yer alan Beykoz Belediye Başkan Yardımcısı ile ilgili haber ve içeriklere Beykoz Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://artigercek.com internet sitelerinde yer alan AKP Ankara il yöneticisi ile ilgili toplam 3 habere İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 17 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.birgun.net internet sitesi ile kimi sosyal medya hesaplarında yer alan İHH ile ilgili toplam 4 haber ve paylaşıma İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Haziran, İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Haziran ve İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği'nin 18 Haziran 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr internet sitesinde yer alan SADAT hakkında verilen soru önergelerinin yanıtsız kalması ile ilgili habere İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 18 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gazeteci Erk Acarer'e ait sosyal medya hesaplarında yer alan yer İHH ile ilgili 1 paylaşıma İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Haziran 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews28.xyz, https://www.jinnews29.xyz, internet sitelerine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Haziran

2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Sedat Peker'e ait 3 ayrı sosyal medya hesabına (Youtube, Twitter ve Instagram) ve bu hesaplardan yapılan kimi paylaşımlara "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

ETHA'ya ait https://www.etha18.com, internet sitesine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Haziran 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

http://mezopotamyaajansi35.com, https://yoltv.com internet siteleri ile Türkiye İşçi Partisi İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a ait sosyal medya hesabında yer alan, HDP İzmir il binasına saldırı düzenleyen kişinin sıklıkla İzmir Valiliği tarafından yönetilen otele gittiğine ilişkin haber ve paylaşıma İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Haziran 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

2 sosyal medya hesabında yer alan, Avusturya'da tutuklanan firari iş insanı Sezgin Baran Korkmaz'ın dönemin Yatırım Ajansı'nın eski başkanı ve Varlık Fonu Genel Müdürü hakkındaki sözlerine ilişkin 2 paylaşıma İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.gazeteduvar.com.tr, https://www.birgun.net, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan İzmir İl Milli Eğitim Müdürü ile ilgili haberlere İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 29 Haziran 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.haber.sol.org.tr, https://www.aykiri.com.tr, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan firari iş insanı Sezgin Baran Korkmaz'ın bir Yargıtay üyesi ile yemek yediğine dair fotoğrafın sosyal medyada paylaşılmasıyla ilgili haberlere Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğinin 1 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha19.com internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Temmuz 2021 tarihli kararları ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://kizilbayrak51.net, https://umutgazetesi29.org internet sitelerine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Temmuz 2021 tarihli kararları ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.diken.com.tr, https://www.evrensel.net, https://www.a3haber.com internet sitelerinde yer alan İzmir İl Milli Eğitim Müdürü ile ilgili haberlere İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Uşak Valisi'nin Covid-19 kapsamında alınan önlemlerin denetimi sırasında sokakta gördüğü kişilere bağırmasıyla ilgili haberler de dahil 133 ayrı habere Antalya 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Sağlık Bakanlığı tarafından açılan bir ihale ile ilgili toplam 55 ayrı habere Ankara Batı 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 5 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.sozcu.com.tr, https://halktv.com.tr internet siteleri ile kimi sosyal medya hesaplarında yer alan, İçişleri Bakanı'nın kuzeni ile ilgili haberlere ve sosyal medya paylaşımlarına Ankara Batı 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 7 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.cumhuriyet.com.tr, https://odatv4.com, https://www.yenicaggazetesi.com.tr internet sitelerinde yer alan Milli Eğitim Bakanı ile ilgili haberlere Ankara Batı 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 7 Temmuz 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politika Kurulu üyesi ve AKP Yerel Yönetimler Başkan Yardımcısı Korkmaz Karaca hakkında Sedat Peker'in iddialarıyla ilgili https://sendika.org/, https://www.krttv.com.tr/ ve https://www.sozcu.com.tr/ internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 14 Temmuz 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İçişleri Bakanı'nın kuzeninin Sosyal Güvenlik Kurumu'na medikal malzeme satışıyla ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://www.birgun.net/

ve https://www.gazeteduvar.com.tr/ internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Temmuz 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İş insanı Fettah Tamince ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://www.birgun.net/ ve https://www.aydinlik.com.tr/ internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Antalya 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Temmuz 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.kizilbayrak52.net ve https://www.umutgazetesi30.org internet sitelerine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Temmuz 2021 tarihli kararları ile milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.kizilbayrak53.net ve https://www.umutgazetesi31.org internet sitelerine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 27 Temmuz 2021 tarihli kararları ile milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://bianet.org/ internet sitesinde yeren alan toplam 141 içeriğe Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews30.xyz internet sitesine Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 9 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İfade Özgürlüğü Derneği'ne ait https://ifade.org.tr/ internet sitesinde yer alan bir içeriğe Büyükçekmece 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 10 Ağustos 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engelli getirildiği öğrenildi.

13 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, bir iş insanı ile ilgili çeşitli internet sitelerinde yer alan 61 habere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 12 Ağustos 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

14 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, https://www.kizilbayrak54.net internet sitesine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 6 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://www.nupel.info internet sitesine Eskişehir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 9 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha21.com, internet sitesine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 12 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

15 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Atlas de revê (@ruyaatlasi) isimli sosyal medya hesabına Ardahan Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İfade Özgürlüğü Derneği'ne ait https://ifade.org.tr/ internet sitesinde yer alan bir içeriğe Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 17 Ağustos 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engelli getirildiği öğrenildi.

https://www.milligazete.com.tr, https://artigercek.com, https://abcgazetesi.com internet sitelerinde yer alan haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin (ESB) 17 Ağustos 2021 tarihli kararı ile erişim engelli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews31.xyz internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha22.com internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Ağustos 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Başkanı ve Halkbank ile ilgili https://t24.com.tr, https://abcgazetesi.com ve https://ajansspor.com internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Ağustos 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Aralarında kamu görevlilerinin de olduğu 20 kişinin organize suç örgütü kurmak iddiasıyla yargılandığı "Zindaşti davası" adıyla bilinen dava ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr/, https://www.

birgun.net/ ve https://www.diken.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 1 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews32.xyz, https://www.jinnews34.xyz internet sitelerine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 6 Eylül 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Bodrum'daki orman yangını sırasında bir otelin tahliye edilmesi ile ilgili https://www.birgun.net/ ve https://www.sozcu.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Muğla Milas Sulh Ceza Hakimliği'nin 6 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gezi Parkı eylemleri sırasında eylemcilere saldıran kişinin gözaltına alınmasıyla ile ilgili www.cumhuriyet.com.tr internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 13 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın katıldığı bir programın YouTube'da yayınlanan kaydına ve bu program ile ilgili https://tele1.com.tr ve https://t24.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Beykoz Sulh Ceza Hakimliği'nin 10 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Altınbaş Üniversitesi'nin kurucularının gözaltına alınması ile ilgili https://halktv.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr, https://www.gercekgundem.com internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Bolu Mudurnu Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinnews36.xyz ve https://www.jinnews37.xyz internet sitelerine Diyarbakır 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Eylül 2021 tarihli kararı ile milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Polis baskını sırasında polis açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Dilek Doğan ile ilgili https://www.diken.com.tr, https://www.hurriyet.com.tr, https://sendika.org internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gazeteci Barış Terkoğlu'nun yazdığı bir yazı ile ilgili www.cumhuriyet.com.tr, https://t24.com.tr internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait www.etha23.com internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Eylül 2021 tarihli kararı ile milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Jinnews haber ajansına ait https://www.jinews38.xyz, internet sitesine Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Eylül 2021 tarihli kararı ile milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gercüş Belediyesi'nin yaptığı bir ihaleye ilişkin https://www.cumhuriyet.com.tr, https://ilerihaber.org, https://www.evrensel.net internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Batman Gercüş Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Bilal Erdoğan'ın arkadaşının aldığı ihale ile ilgili haberlerinin engellenmesi ile ilgili haberlerin engellenmesi ile ilgili haberlerin engellenmesi ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.diken.com.tr, https://halktv.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul'da yapılan kimi ihalelere ilişkin https://www.cumhuriyet.com.tr (2 haber), https://tele1.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr, https://www.birgun.net, https://www.sozcu.com.tr internet sitelerinde yer alan toplam 6 habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 28 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

AKP Mersin İl Başkanı ve kimi akrabaları hakkında https://www.cumhuriyet.com.tr ve https://www.birgun.net, internet sitelerinde yer alan toplam 6 habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Mersin

2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nu tehdit eden bir kişinin daha önce cinayet ve işkence suçundan cezalandırılmasıyla ilgili https://www.durushaber.com.tr, https://artigercek.com, https://penceretv.com internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Silivri Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Eylül 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Vogue Hotel'in mülk sahibi ve işletmecisi ile ilgili https://haber.sol.org.tr, https://odatv4.com, https://eksisozluk.com internet sitelerinde yer alan haber ve içeriklere unutulma hakkı kapsamında İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Eylül 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği, bu haber ve içeriklerin silinerek arama motorlarından çıkartılmasına karar verildiği öğrenildi.

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndaki terfi ve atamalarla ilgili açıklamalarına dair https://odatv4.com internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Eskişehir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hesaplarına haciz işlemi uygulatan firma ve sahibi hakkında https://www.birgun.net (2 haber), https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.diken.com.tr, https://odatv4.com ve https://www.gazeteduvar.com.tr internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 4 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkındaki rüşvet iddialarıyla ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr, https://www.birgun.net internet sitesinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 7 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkındaki rüşvet iddiaları ve bu iddialara ilişkin haberlere erişim engeli getirilmesiyle ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://ilerihaber.org, http://www.dokuzsekiz.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda yaşanan sahte sağlık raporu iddiasıyla ilgili https://halktv.com.tr, https://www.gercekgundem.com, https://www.karadenizgazete.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Silivri Sulh Ceza Hakimliği'nin 13 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Çemişgezek Kaymakamı ile ilgili https://birgün.com.tr internet sitesinde yer alan habere ve sosyal medya paylaşımlarına kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Tunceli Çemişgezek Sulh Ceza Hakimliği'nin 13 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin rektör Naci İnci'nin şikayeti üzerine tutuklanmasına dair https://www.gercekgundem.com internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

TÜGVA belgeleriyle ilgili https://ilerihaber.org internet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Osmaniye 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 15 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

HSK üyesinin istifa sebebiyle ilgili https://www.dw.com/tr/gündem/s-10201, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://haber.sol.org.tr/mobil internet sitesinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 16 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gazeteci Fatih Polat'ın "Yaralı Yonca" adlı kitaba dair 2015 yılında https://www.evrensel.net/ internet sitesinde yayınlanan yazıya "milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması" gerekçesiyle Burdur Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla 19 Ekim 2021 tarihinde erişim engeli getirildiği öğrenildi.

TİP İstanbul Milletvekili Ahmet Şık tarafından Ziraat Bankası'yla ilgili verilen soru önergesine ilişkin https://ilerihaber.org, https://kronos34.news internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkındaki rüşvet iddialarıyla ilgili www.yenicaggazetesi.

com.tr/, https://tr.sputniknews.com, https://www.gercekgundem.com internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir açıklamasına ilişkin https://www.diken.com.tr internet sitesinde yer alan bir habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 21 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Boğaziçi Üniversitesi Genel Sekreteri Nedim Malkoç ile ilgili iddialara ilişkin https://www.sozcu.com.tr, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.medyatava.com internet sitelerinde yer alan haberlere, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Ekim 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha25.com internet sitesine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Ekim 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Gazeteci Timur Soykan'ın TÜGVA ile ilgili yazısı hakkında https://www.birgun.net/, https://halktv.com.tr, https://kronos34.news internet sitelerinde yer alan haberlere Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25 Ekim 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

"Cüppeli Ahmet" olarak bilinen Ahmet Mahmut Ünlü'nün bir yakını ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.gercekgundem.com, https://artigercek.com internet sitelerinde yer alan haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 22 Ekim 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha26.com internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Kasım 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İfade Özgürlüğü Derneği'ne ait https://ifade.org.tr internet sitesinde yer alan bir içeriğe kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Kasım 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hesaplarına haciz işlemi uygulatan firma sahibi hakkında çeşitli haber sitelerinde yer alan toplam 120 içeriğe kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Kasım 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://kizilbayrak56.net internet sitesine Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Kasım 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha26.com internet sitesine Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 23 Kasım 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://umutgazetesi36.org internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Kasım 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

https://kizilbayrak57.net internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30 Kasım 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir açıklamasına ilişkin https://www.diken.com.tr internet sitesinde yer alan bir habere İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi. Aynı habere ilişkin daha önce Antalya 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından getirilen erişim engeli, Antalya 4. Sulh Ceza Hakimliği tarafından kaldırılmıştı.

Cumhurbaşkanı ile ilgili biri https://www.birgun.net ve ikisi https://www.cumhuriyet.com.tr internet sitelerinde yer alan toplam 3 habere İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

TÜGVA ile ilgili biri https://www.cumhuriyet.com.tr ve ikisi https://www.evrensel.net/ internet sitelerinde yer alan toplam 3 habere İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Kastamonu Üniversitesi Rektörü ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://tele1.com.tr ve https://halktv.com.tr/ internet sitelerinde yer alan haberlere Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin bazı vakıflara tahsis edilen yerleri tahliye etmesiyle ilgili https://odatv4.com internet sitesinde yer alan habere İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Rize Şube Başkanı Gençağa Karafazlı hakkında, yaptığı haberler gerekçe gösterilerek açılan davalar ve haberlere erişim engelleriyle ilgili https://rizenabiz.com/ ve https://kuzeytv.org/ internet sitelerinde yer alan haberlere Rize Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararıyla erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 11 Şubat 2020 tarihinde partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmaya ilişkin https://www.birgun.net, https://t24.com.tr, https://www.diken.com.tr, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://odatv4.com, https://sendika.org, https://gazeteport.com, https://gazetemanifesto.com, http://yarinhaber.net, https://tr.mehrnews.com, https://muhalefet.org, https://www.turkiyehaberajansi.com, https://www.ulusal.com.tr, https://www.halkinhabercisi.com, http://www.egeninsesi.com internet sitelerinde ve Yurttaş TV'ye ait sosyal medya hesaplarında yer alan bir habere Cumhurbaşkanı'nın avukatlarının başvurusu üzerine İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Bir çevrimiçi cüzdan uygulaması ile ilgili https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.tv100.com, https://www.yeniakit.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Aydın Nazilli Sulh Ceza Hakimliği'nin 7 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İstanbul Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkındaki rüşvet iddialarıyla ilgili https://haber.sol.org.tr, https://t24.com.tr, https://tele1.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 9 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Antalya'da bir öğrencinin kaldığı yurtta bir çalışan tarafından öldürülmesine ilişkin https://www.a3haber.com, https://halktv.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr internet sitelerinde yer alan haberlere Antalya 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 11 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Develi Kaymakamı'nın eski görevleri sırasında yaşanan olaylarla ilgili https://halktv.com.tr, https://www.cumhuriyet.com.tr, https://www.gazeteduvar.com.tr (2 haber), https://www.evrensel.net internet sitelerinde yer alan toplam 5 habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Kayseri Develi Sulh Ceza Hakimliği'nin 9, 10 ve 17 Aralık 2021 tarihli kararları ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Etkin Haber Ajansı'na ait https://www.etha27.com internet sitesine Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Aralık 2021 tarihli kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

CNR Holding Yönetim Kurulu Başkanı ile ilgili çeşitli internet sitelerinde yer alan toplam 351 habere İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 22 Aralık 2021 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in beraat ettiği bir dava ile ilgili https://www.gazeteduvar.com.tr internet sitesinde yer alan habere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin 21 Aralık 2021 tarihli kararı ile daha önce engellenen haberlerle benzer içerikte olduğu gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

Aksaray'da bir öğretmeninin öğrencisine şiddet uygulamasıyla ilgili haberlere, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle, Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24 Aralık 2021 tarihli kararı ile erişim engeli getirildiği öğrenildi.

6.1.5. Basın ve Yayın Organlarına Verilen Cezalar

2021 yılında RTÜK tarafından 10 televizyon kanalı, 1 radyo kanalı ve 2 dijital platform olmak üzere toplam 13 yayın kuruluşuna 3 kez program durdurma, toplam 21 milyon 500 bin lira tutarında 71 kez idari para cezası verildi. Basın İlan Kurumu tarafından 1 gazeteye toplam 13 gün ilan kesme ve 20 bin 953 TL para cezası, 1 gazeteye ise 4 gün ilan kesme cezası verildi.

4 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Evrensel gazetesine, 25. yılı için verdiği televizyon reklamında sarı kırmızı yeşil şal taşıyan çocuk bulunduğu gerekçesiyle Ticaret Bakanlığı tarafından 20.953 TL idari para cezası verildiği öğrenildi. RTÜK, 28 Ağustos 2020 tarihinde aynı reklam nedeniyle Tele1 televizyon kanalını üst sınırdan idari para cezası ile cezalandırmıştı.

12 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Evrensel gazetesine "Cumhuriyet kaçak villa haberi nedeniyle ifadeye çağrıldı" başlıklı haber nedeniyle Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından 3 gün ilan ve reklam kesme cezası verildiği öğrenildi. Son verilen ceza ile son bir yıl içinde Evrensel gazetesine verilen ilan ve reklam kesme cezasının 68 gün olduğu bildirildi.

31 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Evrensel gazetesine, Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasına dair protestolar ile ilgili haberde yer alan "saldırı" ifadesi gerekçesiyle BİK tarafından 5 gün ilan ve reklam kesme cezası verildiği öğrenildi. Cezanın gerekçesinde "Habere konu olan olaylarda kolluk kuvvetleri tarafından yapılan müdahalenin 'müdahale' yerine haber başlığında 'saldırı' olarak ifade edilmesinin Cumhuriyetimize ve halkımıza sadakatle bağlı kolluk kuvvetlerimiz hakkında toplumumuzda olumsuz algı yaratmaya yönelik olduğu görülmüştür" denilmektedir.

13 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Sözüm Var' isimli programda CHP eski Milletvekili Fikri Sağlar'ın sarf ettiği "Ben türbanlı bir hâkimin karşısına gittiğimde adaleti yerine getirebileceği doğrultusunda kuşkum var" şeklindeki sözler nedeniyle Halk TV'ye idari para cezası verildiği öğrenildi.

13 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından, ana haber bülteninde yayında sarf edilen "Az sonra Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, bizim kadınlığımıza, yuvamıza, ailemize, çocuk sahibi olmamıza, iş yaşamımıza dair nasıl, neye karıştığı ile ilgili haberi de getireceğiz ekrana. Öyle olduğu müddetçe bu cinayetler de devam edecek gibi görünüyor" şeklindeki sözler nedeniyle Tele1 kanalına idari para cezası verdiği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Özlem Gürses ile 20. Saat' isimli programda yer alan bir haber nedeniyle Halk TV'ye idari para cezası verildiği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından, 'Enine Boyuna' programına katılan bir kişinin sarf ettiği "Vali militan, kaymakam militan, yargıçlar militan" şeklindeki sözler nedeniyle Habertürk kanalına idari para cezası verdiği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından, 'Akşam Haberleri' programında sunucu Zafer Arapkirli tarafından sarf edilen "Nedense şu anda güvenlik kuvvetlerinin halkın polisi olması gereken kuvvetlerimiz iktidarın sanki militanlarıymış gibi kullanılmaya çalışılıyor" şeklindeki sözler nedeniyle KRT TV kanalına idari para cezası verdiği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, bir programda Cumhurbaşkanı ile ilgili kullanılan "diktatör" ifadesi nedeniyle Tele1 kanalına idari para cezası verdiği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Ana Haber' bültendeki bir haber nedeniyle FOX TV kanalına idari para cezası verildiği öğrenildi.

31 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Medya Mahallesi' programında sarf edilen bazı ifadelerin "Allah'ı hafife alır" nitelikte olduğu gerekçesiyle; 'Kayda Geçsin' programında Ankara eski Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ile ilgili ifadeler gerekçesiyle; 'İki Yorum' programında eski Başbakanlardan Necmettin Erbakan hakkındaki ifadeler ve yine aynı programda yayının alt bandında geçen ifadeler gerekçesiyle Halk TV'ye 4 kez idari para cezası verildiği öğrenildi.

31 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından '18 Dakika' programında sarf edilen "İslami terör" ifadesinin "toplumun dini hassasiyetlerine aykırı" olduğu gerekçesiyle Tele1 televizyon kanalına idari para cezası verildiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından ana haber bülteninde yer alan bir haber nedeniyle Halk TV'ye idari para cezası verildiği öğrenildi.

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Şimdiki Zaman' isimli programa katılan CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç'un "Tüm diktatörlerin başına gelen onun da başına gelecektir. Türkiye'nin tek kurtuluşu Recep Tayyip Erdoğan'ın iktidardan gitmesidir" şeklindeki sözleri nedeniyle KRT TV televizyon kanalına üst sınırdan idari para cezası verildiği öğrenildi.

21 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından, 'Haber Masası' programına katılan bir kişinin MHP hakkında sarf ettiği sözler nedeniyle Halk TV'ye üst sınırdan idari para cezası verdiği öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından CHP Grup Başkanvekili Engin Altay'ın katıldığı 'Şimdiki Zaman' programında Cumhurbaşkanı ile ilgili sarf ettiği sözler nedeniyle KRT TV'ye idari para cezası verildiği öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından 'Ankara Rüzgarı' programındaki sözler nedeniyle Tele1 kanalına idari para cezası verildiği öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Evrensel gazetesine Ceren Sözeri'ye ait "Vatan destan yazmış halk nefes alamıyor" başlıklı yazı nedeniyle BİK tarafından 5 gün ilan ve reklam kesme cezası verildiği öğrenildi. Son verilen ceza ile Evrensel gazetesine verilen ilan ve reklam kesme cezasının 103 gün olduğu bildirildi.

7 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından Cemo isimli şarkı nedeniyle Halk TV'ye 3 kez program durdurma ve idari para cezası verildiği öğrenildi.

7 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından FOX TV, KRT, TV100 ve Tele 1 kanallarına idari para cezası verildiği öğrenildi.

28 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından, bir programda Cumhurbaşkanı'nın sağlık durumu ile ilgili bir haber nedeniyle Tele1 TV'ye; bir programda Türkiye Futbol Federasyonu ile ilgili sarf elden sözler nedeniyle Bloomberg TV'ye idari para cezaları verildiği öğrenildi.

11 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından orman yangınları ve yangın haberlerine ilişkin sansür girişimleri ile ilgili haberler nedeniyle KRT (3 kez), FOX TV (3 kez), Haber Türk (1 kez), Halk TV (4 kez), TR 35 (1 kez) ve TELE 1 (3 kez) kanallarına toplam 17 kez idari para cezası verdiği öğrenildi.

Basında yer alan haberlerde ayrıca Cumhuriyet Halk Partisi'nden RTÜK üyesi İlhan Taşçı'nın RTÜK Başkanı'nın televizyon kanallarına orman yangınlarına ilişkin haberler ile ilgili gönderdiği mesajı kamuoyu ile paylaşmak suretiyle "ihsas-ı rey"de bulunduğu gerekçesiyle 11 Ağustos 2021 tarihinde yapılan toplantıdan çıkartıldığı öğrenildi.

11 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından Halk TV, Fox TV, KRT TV, Kanal D, TR 35 ve Tele1 kanallarına idari para cezası verdiği öğrenildi.

27 Ekim 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından TÜGVA ile ilgili yaptığı yayınlar nedeniyle Halk TV'ye ve Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu Başkanvekili ve TBMM eski Başkanı İsmail Kahraman hakkındaki haberler nedeniyle Tele1 kanalına idari para cezaları verildiği öğrenildi.

24 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından radyo programcısı Nihat Sırdar'ın programında sarf ettiği "İBAN'larla toplanan yardımların nereye gittiği belli değil" şeklindeki sözleri nedeniyle Kafa Radyo'ya idari para cezası verildiği öğrenildi.

28 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Sözcü gazetesine Saygı Öztürk'ün 2 ayrı köşe yazısı nedeniyle BİK tarafından 4 gün ilan ve reklam kesme cezası verildiği öğrenildi.

15 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK dijital platform Exxen'de yayınlanan "Konuşanlar" adlı programın 44. bölümünün ''Türk aile yapısına ve ahlâkına uygun olmadığı' gerekçesiyle; yine dijital platform Netflix'te yayın-

lanan "Ortaya Karışık İlişkiler" isimli filmin 'toplumun manevi değerlerine ve genel ahlaka aykırı olduğu' olduğu gerekçesiyle söz konusu platformlara idari para cezası verilmesine ve katalogdan çıkarılmasına karar verdiği öğrenildi.

15 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden RTÜK tarafından Tele1, Halk TV, Fox Tv ve Dmax kanallarına idari para cezası verdiği öğrenildi.

29 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, RTÜK tarafından FOX TV, Halk TV ve Tele 1 kanallarına idari para cezaları verildiği öğrenildi.

6.1.6. Basın ve Yayın Organlarına Yönelik Polis Baskınları

2021 yılında 2 basın yayın kuruluşu kolluk güçleri tarafından basıldı, 5 kişi gözaltına alındı.

İstanbul'un Sultangazi ilçesindeki Ozan Yayıncılık bürosu 10 Mart 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Polis baskını sonrasında 5 kişi (Aslıhan Buçaklar, Emrah Yayla, Ferdi İşçi, Murat Ulusoy ve Yurdagül Gümüş) gözaltına alındı. 5 kişi 12 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Etkin Haber Ajansı'nın İstanbul'da bulunan bürosu 14 Ocak 2021 tarihinde polis tarafından basıldı. Binada yapılan aramada bilgisayarlara, kameralara ve dijital malzemelere ve 6.600 TL paraya el konulduğu öğrenildi.

6.1.7. Toplatılan Yayınlar

1 kitap hakkında sınırlama, 1 kitap ve 2 dergi hakkında toplatma kararı verildi.

3 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu'nun "Büyülü Gökkuşağı" isimli kitap hakkında "18 yaşından küçüklerin maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacak nitelikte oldukları" gerekçesiyle 1117 Sayılı Kanun'un 4. maddesindeki sınırlamalara tâbi olmasına karar verdiği öğrenildi. Bu sınırlamalara göre söz konusu kitapların ön kapaklarına "Küçüklere zararlıdır" damga veya işaretinin basılması zorunlu tutulacak, kitaplar açık sergilerde satılamayacak; herhangi bir yayın organında reklam ya da ilanı yapılamayacak ve okul ve benzeri yerlere sokulamayacak.

28 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Nurettin Demirtaş tarafından yazılan ve Belge Yayınları tarafından basılan "Onur Borcu" isimli kitap hakkında Nöbetçi İstanbul Sulh Ceza Hakimliği tarafından basım, dağıtım ve satış yasağı getirilmesine, basılan kitaplara el konulmasına karar verildiği öğrenildi.

Halkın Hukuk Bürosu 28 Temmuz 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile Halk Okulu dergisinin 89. sayısı hakkında toplatma kararı olduğu gerekçesiyle matbaadaki nüshalarına el konulduğunu ve Yılmaz Viraner isimli bir kişinin gözaltına alındığını duyurdu.

18 Eylül 2021 tarihinde basında çıkan haberlerden, Teori ve Politika dergisinin 82. sayısının İbrahim Kaypakkaya ile ilgili bir yazı gerekçe gösterilerek toplatıldığı öğrenildi.

6.2. SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARI GEREKÇESİYLE GÖZALTINA ALINAN, TUTUKLANAN, HAKLARINDA SORUŞTURMA VE DAVA AÇILAN KİŞİLER

6.2.1. Sosyal Medya Paylaşımları Gerekçesiyle Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Kişiler

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2021 Faaliyet Raporu'nda "örgüt propagandası yapmak, halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk etmek, Cumhurbaşkanı'na hakaret, devletin bölünmez bütünlüğüne kast etmek, Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılamak, Atatürk'e hakaret etmek gibi gerekçelerle toplam 106 bin 808 sosyal medya hesabı incelenmiş, 46 bin 646 hesap kullanıcısı tespit edilmiştir" denilmektedir.[68]

İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre 2021'de, geçen yıla göre % 94'lük bir artışla 146 bin 167 sosyal medya hesabı ile ilgili çalışma yapılmış, tespit edilen 60 bin 51 kişi hakkında yasal işlem tesis edilmiş, aralarında çocukların ve mültecilerin/göçmenlerin de olduğu gözaltına alınan 1911 kişiden 73'ü adli makamlarca tutuklanmıştır.[69] Aşağıda yer alanlar basında yer almış ve böylece tespit edilebilmiş olanlardır.

13 Ocak 2021 tarihinde Urfa'da yapılan ev baskınlarında 9 kişi "sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları" gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin isimleri öğrenilemedi.

20 Ocak 2021 tarihinde Antalya'nın Alanya ilçesinde yapılan ev baskınlarında 4 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. 4 kişiden 3'ü (Abdulhakim Aktaş, Hasan Perioğlu, Cemal Dalgıç) 22 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 1 kişinin (Zelal Dalgıç) halen gözaltında olduğu öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Batman'da yapılan ev baskınlarında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek aralarında HDP üye ve yöneticilerinin de olduğu 7 kişi (HDP Batman ilçe yöneticisi Ayşe Adlığ, HDP Gençlik meclisi üyesi Harun Aydın ve Zeki Çınar, Emin Okan, Özcan Okan, Mehmet Şah Çetin, Mehmet Tahir Kaygusuz) gözaltına alındı.

3 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasına karşı yapılan protestolara ilişin sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 8 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

7 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de sosyal medya paylaşımları ve bir sosyal medya hesabının yöneticisi olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan MSGSÜ öğrencisi Beyza Buldağ, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'halkı kin, nefret, düşmanlığa ve suç işlemeye tahrik' iddiasıyla tutuklandı. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul'da gözaltına alınan HDP Gençlik Meclisi üyesi Muhammed Ünal, 7 Şubat 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Muhammed Ünal ile Beyza Buldağ 12 Şubat 2021 tarihinde avukatlarının tutukluluklarına yaptığı itirazın kabul edilmesi üzerine serbest bırakıldı.

11 Şubat 2021 tarihinde Konya'da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan ve aralarında HDP Kulu eski ilçe Eş Başkanı Süleyman İnan'ın da olduğu 7 kişi 12 Şubat 2021 tarihinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlar: Süleyman İnan, İsmet Üçler, Osman Ekici, Erdal Taşkıran, Mustafa Yılmaz, Hasan Oyucu, Ekrem Söğüt.

13 Şubat 2021 tarihinde Adana'nın Seyhan ilçesinde sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan 5 kişi (F. Ş., M. K., H. T., A. S. ve S. B.) aynı gün içinde sevk

68 https://www.egm.gov.tr/kurumlar/egm.gov.tr/IcSite/strateji/Planlama/2021_IDARE_FAALIYET_RAPORU.pdf

69 https://www.aa.com.tr/tr/gundem/icisleri-bakanligi-sozcusu-catakli-2021de-1140-terorist-etkisiz-hale-getirildi/2464934

edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

13 Şubat 2021 tarihinde Adana'da sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan 2 kişi 13 Şubat 2021 tarihinde mahkemeye sevk edildi. Müslüm Oruç'un ev hapsi tedbiri ile ve M. S. isimli kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da 7 kişi (Ahmet Alpaslan, Behçet Ekinci, Hacı Baş, Mazlum Burur, Şivan Erdal, Ahmet Celil Önen ve Burhan Gizlenmiş) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. 1 kişinin kanser hastası olduğu gerekçesiyle serbest bırakıldığı öğrenildi.

Abdullah Yaman isimli bir kişi 15 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Abdullah Yaman aynı gün içinde polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı

15 Şubat 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan 4 kişi (Merhas Gündüz, Devrim Gündüz, Necati Bülbül ve Cengiz Çetin) polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

S. E. isimli bir kişi 24 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da İçişleri Bakanı hakkındaki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek gözaltına alındı ve aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından ev hapsi tedbiri ve haftada bir öfke kontrolüne ilişkin seminere katılma şartı ile serbest bırakıldı.

3 Mart 2021 tarihinde Bursa'da lise öğrencisi bir çocuğun sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve aynı gün içinde savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Batman'da bir polis zırhlı aracının çocukları kovalamasıyla ilgili olarak HDP Batman İl Örgütü tarafından yapılan sosyal medya paylaşımı ile ilgili olarak Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme' iddiasıyla 4 Mart 2021 tarihinde soruşturma açıldığı öğrenildi.

B. isimli bir kişi Bitlis'te 11 askerin öldüğü olayla ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle 5 Mart 2021 tarihinde Samsun'da gözaltına alındı. Y. B., aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek hakkında açılan soruşturma kapsamında 5 Mart 2021 tarihinde ifade veren Kızıl Okyanus aktivisti Havin Özcan, aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

10 Mart 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınında HDP üyesi Mehmet Masyan sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

Emek Partisi Malatya İl Disiplin Kurulu üyesi Hasan Bali, 25 Mart 2021 tarihinde sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alındı. Hasan Bali aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

26 Mart 2021 tarihinde sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle Antep'te gözaltına alınan Emek Partisi üyesi Nail Ulutaş, 27 Mart 2021 tarihinde yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

26 Mart 2021 tarihinde Nevşehir'in Avanos ilçesinde yapılan ev baskınında HDP üyesi Nilgün Salmaner 'sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yapmak' gerekçesiyle gözaltına alındı. Aynı gün içinde ev hapsi koşuluyla serbest bırakıldı.

3 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de yapılan ev baskınlarında 7 kişi sosyal medya paylaşımlarında 'örgüt propagandası yaptıkları' iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri öğrenilemedi.

TSK tarafından IKBY sınırları içinde yer alan Gare bölgesine yönelik düzenlenen askeri operasyonla ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Konya'da gözaltına alınan Recep Kayacı isimli bir kişi 16 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı.

Sosyal medyada paylaştıkları bir videoda 'Devletin egemenlik alametlerini aşağıladıkları' gerekçesiyle gözaltına alınan 2 kişi 30 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

4 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Furkan Vakfı üyelerine yönelik polis müdahalesini eleştiren bir sosyal medya paylaşımı yaptığı gerekçesiyle İzmir'de gözaltına alınıp sonra serbest bırakılan Munip Ali isimli Suriye vatandaşı bir mültecinin idari gözetim altına alındığı ve sonrasında hakkında 'sınır dışı edilme' kararı verildiği ve Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'ne götürüleceği öğrenildi.

11 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul'da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Taylan Kulaçoğlu, 12 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

2016 yılında KHK ile mesleğinden ihraç edilen Sümeyya Avcı isimli bir kişi, 19 Mayıs 2021 tarihinde, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Antalya'da gözaltına alındı.

2016 yılında KHK ile mesleğinden ihraç edilen ve 19 Mayıs 2021 tarihinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Antalya'da gözaltına alınan Sümeyya Avcı, 20 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

20 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Urfa'nın Viranşehir ilçesinde Cumhuriyet Savcısı olarak görev yapan Eyüp Akbulut'un Covid-19 salgını sürecinde alınan önlemlere dair eleştirilerini sosyal medyada yayınladığı için hakkında soruşturma başlatan HSK 2. Dairesi tarafından geçici olarak görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

22 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da 1 kişi 8. Ana Jet Üssü Komutanlığı'na yapılan saldırısıyla ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

22 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da 8. Ana Jet Üssü Komutanlığı'na yapılan saldırısıyla ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan F. K. isimli kişi, 24 Mayıs 2021 tarihinde serbest bırakıldı.

3 Haziran 2021 tarihinde Batman'da 3 kişi sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin isimleri öğrenilemedi.

3 Haziran 2021 tarihinde Batman'da sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 3 kişi 4 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Müzisyen ve yazar Güvenç Dağüstün 2 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul Sabiha Gökçen Hava Limanı'nda sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Güvenç Dağüstün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Sedat Peker ile ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul'da gözaltına alınan S. K. isimli bir kişi 9 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Aynı gerekçe ile 9 Temmuz 2021 tarihinde Giresun'da gözaltına alınan bir çocuğun aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

4 Ağustos 2021 tarihinde Kocaeli'de 3 kişi (Mehmet Emin Babaoğlu, İlhan Tun ve Eşref Avras) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

13 Ağustos 2021 tarihinde Van'da yapılan ev baskınlarında 15 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Gözaltı alınanlardan isimleri öğrenilenler: Ferhat Azan, Rojin Varhan, Siyabend Aslan

13 Ağustos 2021 tarihinde Mersin'de yapılan ev baskınlarında 4 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin Mersin İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

15 Ağustos 2021 tarihinde Bursa'da yapılan ev baskınlarında 4 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Fatih Başak, Hakim Çelepkolu.

13 Ağustos 2021 tarihinde Van'da yapılan ev baskınlarında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan 15 kişiden 3'ü (Ferhat Azan, Çetin Temel ve Rojin Varhan) 16 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 12 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

18 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'da aralarında HDP Basın Bürosu çalışanı Ece Şimşek'in de olduğu 6 kişi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. 6 kişiden 1'i (Fatma Bilge) 20 Ağustos 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı. 5 kişi (HDP Basın Bürosu çalışanı Ece Şimşek, Şehriban Başak, Mehmet Duymaz, Devrim Temel, Ahmet Özkaya) ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 27 Ekim 2021 tarihinde yaptığı açıklamayla bir sokak röportajında geçen ve Suriyelilerin daha rahat ekonomik koşullarda olduğunu iddia eden bir ifadeyi, muz yedikleri videolarla protesto ettikleri gerekçe-

siyle 7 mültecinin gözaltına alındığını ve sınır dışı edileceğini duyurdu. Açıklamada "yabancı uyruklu olduğu değerlendirilen kişilerce muhtelif sosyal medya platformlarından provokatif amaçlı 'muz yeme' eylemi içerikli paylaşımları yapan tüm şahıslar hakkında gerekli adli ve idari işlemlerin" yapılacağı belirtildi. Söz konusu soruşturma kapsamında toplam 45 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Elazığ Fırat Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü'nde araştırma görevlisi olan Hifzullah Kutum "Şoreşa Îlonê hemû Kurdan pîroz be, Bijî Kurdistan" (Eylül Devrimi tüm Kürtlere kutlu olsun. Yaşasın Kürdistan)" şeklindeki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek 5 Kasım 2021 tarihinde gözaltına alındı ve 6 Kasım 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandı. Ayrıca haberlerde, Hifzullah Kutum'un görevden alındığı belirtildi. Hifzullah Kutum, 10 Kasım 2021 tarihinde avukatının yaptığı itirazın kabul edilmesi üzerine tahliye edildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü, 24 Kasım 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile 271 sosyal medya hesabı hakkında ekonomik kriz ve hükümetin ekonomik politikaları ile ilgili yaptıkları sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek yasal işlem başlatıldığını duyurdu.

26 Kasım 2021 tarihinde Adana'da sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan 17 kişi 29 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

17 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan ve yapılan itiraz üzerine 8 Aralık 2021 tarihinde tahliye edilen SGDF üyesi B. P., aynı gün içinde başka bir dosya kapsamında hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle tekrar gözaltına alındı.

9 Aralık 2021 tarihinde Malatya'da 2 kişi sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındı.

6.2.2. Sosyal Medya Paylaşımları Gerekçesiyle Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler

Sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle en az 26 kişi hakkında açılan 20 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 9 kişi beraat etti, 6 kişi toplam 3 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldı. Aralarında TTB Merkez Konseyi Başkanı ve TİHV Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın da olduğu 3 kişi toplam 25 bin 337 Türk Lirası para cezasıyla cezalandırıldı. En az 36 kişiye soruşturma açıldı. Ayrıca orman yangınları ile ilgili "Help Turkey!" (Türkiye'ye Yardım Edin!) şeklindeki bir sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle resen soruşturma başlatıldı ancak söz konusu soruşturmanın kaç kişi hakkında olduğu bilinmemektedir.

15 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, sunucu Öykü Serter hakkında 30 Ekim 2020 tarihinde İzmir'de meydana gelen deprem sonrasında yaptığı sosyal medya paylaşımı nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Gazeteci İdris Yılmaz hakkında 2018 yılında Suriye'nin Afrin bölgesine yönelik TSK tarafından yapılan harekatla ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Van Erciş 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 18 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme İdris Yılmaz'ın beraatına karar verdi.

Cezaevindeki gazeteci Aziz Oruç'un eşi Hülya Oruç hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 18 Ocak 2021 tarihinde başlandı. İddianamede Hülya Oruç'un 'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme' suçundan 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. Davanın karar duruşması 3 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hülya Oruç'un beraatına karar verdi.

TTB Merkez Konseyi Başkanı ve TİHV Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı hakkında 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri sıra-

sında yaptığı bir sosyal medya paylaşımında dönemin başbakanına hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Anadolu Adliyesi 42. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme, Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'yı 7.080 TL para cezası ile cezalandırdı.

DBP Arsuz İlçe Eş Başkanı Fatma Güreş hakkında Kuzey ve Doğu Suriye'ye yönelik TSK tarafından gerçekleştirilen askeri harekâtla ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Hatay 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Fatma Güreş'in beraatına karar verdi.

23 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Hatay'da yaşayan Hüseyin Gör isimli bir kişi hakkında sosyal medya paylaşımına yapılan yorumu beğenmek yoluyla 'Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'a hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde hakkında açılan davada, duruşma yapılmaksızın Hüseyin Gör'ün 8 ay 25 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı öğrenildi.

Murat Övüç isimli bir kişi hakkında sosyal medyada paylaştığı bir videoda kullandığı "Seni pis Ermeni seni… Siz Ermeniler pisliksiniz!" ifadeleri nedeniyle, 'halkın bir kesimini ırk temelli aşağılamak' iddiasıyla İstanbul 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Murat Övüç'ün beraatına karar verdi.

Avukat Efkan Bolaç hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle soruşturma açıldığı ve Efkan Bolaç'ın 19 Nisan 2021 tarihinde savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

7 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, "LGBTİ+ çocuklar vardır" şeklindeki sosyal medya paylaşımı nedeniyle hakkında soruşturma açılan 1 kişinin İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdiği öğrenildi.

2 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, ismi öğrenilemeyen bir kişi hakkında, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile ilgili bir internet sitesinde yer alan habere yaptığı yorum nedeniyle Ankara 25. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada sanığın 'hakaret' suçundan 5.300 TL adli para cezası ile cezalandırıldığı ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı öğrenildi.

Buse Üçer isimli Kadın Savunma Ağı üyesi hakkında kadın cinayetleriyle ilgili "Bu şehri ateşe vereceğimiz günler yakın!" şeklindeki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Ankara'da açılan davanın 14 Haziran 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme Buse Üçer'in beraatına karar verdi.

Türkiye Tekel Bayiler Platformu Başkanı Özgür Aybaş hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek soruşturma açıldığı ve Özgür Aybaş'ın soruşturma kapsamında 9 Temmuz 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

16 Temmuz 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, aralarında HDP'li Tuşba Belediye Meclisi üyesi Ayşe Minaz ile yerine kayyım atanan Muradiye Belediye Eş Başkanı Leyla Balkan'ın da olduğu 7 kişi hakkında, İstanbul Sözleşmesi ile ilgili yürüyüş için hazırlanan videoyu sosyal medya hesaplarından paylaştıkları gerekçesiyle Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği öğrenildi. 7 kişi hakkında 'toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet' iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması 11 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 17 Mart 2022 tarihine erteledi.

5 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Türkiye'de devam etmekte olan orman yangınları ile ilgili olarak sosyal medyada "Help Turkey" [Türkiye'ye Yardım Edin] paylaşımı yapan kişiler hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı öğrenildi. Kaç kişi hakkında soruşturma açıldığı öğrenilemedi.

10 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Ekşi Sözlük internet sitesinde yer alan "halkın ayaklanması için daha ne olması gerekiyor" başlıklı içerik hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

26 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, vicdani retçi Şendoğan Yazıcı hakkında "Askere gitmeyin, militarist düzenin bir parçası olmayın, askerlikten soğuyun, buz kessin ülkenin dört bir yanı, insanlık dışı uygulamaların milyonlarcasının yaşandığı, aşağılanmaları, rezillikleri yaşamayın ve yaşatmayın" şeklindeki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Artvin Borçka Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada mahke-

menin Şendoğan Yazıcı'yı 'halkı askerlikten soğutma' ve 'Türkiye Cumhuriyeti devletini, TBMM'yi, Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve devletin yargı organlarını alenen aşağılama' ve 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından toplam 42 ay 6 gün hapis cezasıyla cezalandırdığı ve daha sonra bu cezayı 12 bin 957 TL para cezasına çevirdiği öğrenildi.

Modacı Barbaros Şansal hakkında İstanbul 52. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Barbaros Şansal'ı 'Türkiye Cumhuriyeti hükümetini alenen aşağılama' suçundan 3 ay 22 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca hükmün açıklanmasını geri bırakmadı.

Kadir Sert hakkında HPG militanı olan ablasına ait bir fotoğrafı sosyal medyada paylaştığı gerekçesiyle Hatay 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Eylül 2021 tarihinde başlandı. Savunmaların ardından mahkeme ilk duruşmada kararını açıkladı ve Kadir Sert'i 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı. Basında yer alan haberlerden, Kadir Sert hakkında aynı fotoğrafı paylaştığı gerekçesiyle daha önce de bir dava açıldığı ve davada Kadir Sert'in yine 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı öğrenildi.

Prof. Dr. Yaman Akdeniz hakkında İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde Serhat Albayrak ile ilgili haberlere getirilen erişim yasağına ilişkin yaptığı paylaşım gerekçe gösterilerek 100.000 TL manevi tazminat talebiyle açılan davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme tazminat talebini reddetti.

Beyza Buldağ hakkında Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasını ve öğrencilerin tutuklanmasını protesto eden sosyal medya paylaşımları yaptığı gerekçe gösterilerek İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Beyza Buldağ'ın beraatına karar verdi. Beyza Buldağ 7 Şubat 2021 tarihinde tutuklanmış, yapılan itiraz üzerine 12 Şubat 2021 tarihinde tahliye edilmişti.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından G. A. isimli kişi hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'a hakaret ettiği iddiasıyla hazırlanan iddianamenin 1 Ekim 2021 tarihinde İstanbul Anadolu 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildiği öğrenildi. Davanın görülmesine 9 Şubat 2022 tarihinde başlanacak.

Antalya Barosu eski Başkanı Polat Balkan hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımlarında 'suçu ve suçluyu övdüğü' iddiasıyla Antalya 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Polat Balkan'ın beraatına karar verdi.

'Pucca' olarak bilinen Pınar Yıldırım'ın, hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul Anadolu 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 22 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında 'halkın bir kesimini sosyal sınıf, din, mezhep, cinsiyet, bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılama' suçundan 5 ay 18 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı öğrenildi.

3 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Cumhurbaşkanı'nın sağlık durumu ile ilgili sosyal medya paylaşımları yaptıkları gerekçesiyle Türkiye genelinde 30 kişi hakkında Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Bu paylaşımlarla ilgili olarak ayrıca Cumhurbaşkanı tarafından suç duyurusunda bulunulduğu bildirildi.

Ali Cin isimli bir kişi hakkında, 2015 yılında sosyal medya hesabından PKK lideri Abdullah Öcalan'ın fotoğrafını paylaşarak 'örgüt propagandası yapmak' ve 'suçu ve suçluyu övmek' gerekçesiyle Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 25 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ali Cin'in beraatına hükmetti.

18 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Elif Yerlikaya isimli bir kişi hakkında aralarında "Hoçça ğalın ben gidiyom"un da olduğu kimi sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "Türkiye Cumhuriyeti Devletini, kurum ve organlarını alenen aşağılama' ve 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddialarıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

24 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, ODTÜ öğrencisi Tunahan Gözlügöl'ün rektör Verşan Kök'ün şikayeti üzerine, sosyal medya paylaşımı gerekçesiyle hakkında açılan davada "hakaret" suçundan 8 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı öğrenildi.

25 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Sol Parti Keçiören İlçe Başkanı Murat Güzel hakkında, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra idam edilen Hıdır Aslan'ın fotoğrafını sosyal medya hesabında paylaştığı gerekçesiyle 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Murat Güzel'in soruşturma kapsamında Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne ifade verdiği öğrenildi.

6.3. CUMHURBAŞKANI'NA HAKARET GEREKÇESİYLE GÖZALTINA ALINAN, TUTUKLANAN, HAKLARINDA SORUŞTURMA VE DAVA AÇILAN KİŞİLER

6.3.1. Cumhurbaşkanı'na Hakaret Gerekçesiyle Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Kişiler

Dokümantasyon merkezimizin ulaştığı verilere göre "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla gözaltına alınan 1'i çocuk 15 kişi gözaltına alındı, 7 kişi tutuklandı.

İstanbul'da sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alınan E. E. isimli bir kişi 22 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. E. E. isimli kişi 21 Ocak 2021 tarihinde İçişleri Bakanı'nın annesine hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alınmış ve sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. İçişleri Bakanı'nın E. E.'nin adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasının ardından yaptığı sosyal medya paylaşımı sonrasında yapılan incelemeler neticesinde E. E. tekrar gözaltına alınmıştı.

Avukat Mert Yaşar, AKP Grup Başkan Vekili ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile ilgili sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek 23 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı. Aynı gün içinde mahkemeye sevk edilen Mert Yaşar 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' gerekçesiyle tutuklandı. Adalet Bakanlığı'nın Mert Yaşar hakkında İstanbul Barosu tarafından disiplin soruşturması başlatılması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı gönderdiği öğrenildi.

29 Nisan 2021 tarihinde Muğla'da sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alınan ve adli kontrol şartıyla serbest bırakılan A. C. isimli kişi, paylaşımlarına devam ettiği gerekçesiyle 30 Nisan 2021 tarihinde bir kez daha gözaltına alındı ve aynı gün sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

1 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde S. T. (14) isimli bir çocuğun sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındığı ve aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Nisan 2021 tarihinde Muğla'da sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alınan ve adli kontrol şartıyla serbest bırakılan A. C. isimli kişi, paylaşımlarına devam ettiği gerekçesiyle 30 Nisan 2021 tarihinde bir kez daha gözaltına alındı ve aynı gün sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

SYKP üyesi Ahmet Saymadi, 2016'da yaptığı bir sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla 8 Mayıs 2021 tarihinde Çanakkale'de gözaltına alındı. Ahmet Saymadi, aynı gün içinde ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

HKP Genel Sekreter Yardımcısı Av. Tacettin Çolak, partisinin İzmir il binasına asılan "Soru Bir: Diploma Nerede?", "Soru İki: Amerika'da boynuna takılan Yahudi Cesaret Madalyası Nerede?" "Soru Üç: 128 Milyar Dolar ve 188 Ton Altın Nerede?" pankartları nedeniyle 22 Mayıs 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı'na hakaret iddiasıyla gözaltına alındı. Tacettin Çolak aynı gün içinde savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

Şehinşah ismiyle bilinen şarkıcı Ufuk Yıkılmaz 5 Haziran 2021 tarihinde İzmir'de Cumhurbaşkanı'na hakaret iddiasıyla gözaltına alındı. Ufuk Yıkılmaz 6 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

Antalya'nın Gündoğmuş ilçesinde devam etmekte olan orman yangınına müdahale sırasında Y. T. isimli bir kişinin Cumhurbaşkanı'na ve Manavgat Belediye Başkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla 7 Ağustos 2021 tarihinde gözaltına alındığı ve aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.

27 Eylül 2021 tarihinde yaptığı bir konuşmada 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alınan CHP Denizli İl Gençlik Kolları Başkanı Tugay Odabaşıoğlu, 28 Eylül 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. Tugay Odabaşıoğlu 11 Ekim 2021 tarihinde Denizli 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararı ile tahliye edildi.

10 Ekim Katliamı'nda yaşamını yitiren Osman Turan Bozacı için Rize'deki mezarı başında yapılan anma etkinliğinde konuşan oğlu Çağlayan Bozacı, aynı gün içinde çağrılığı karakolda 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla gözaltına alındı. Çağlayan Bozacı 11 Ekim 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Ses sanatçısı Mehmet Ali Basut 10 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı ve aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'örgüt propagandası yapmak' ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddialarıyla tutuklandı.

15 Kasım 2021 tarihinde Tekirdağ'ın Muratlı ilçesinde 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alınan H. B. isimli bir kişi aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

A. Ç. isimli bir kişi 11 Aralık 2021 tarihinde Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde kaymakamlık binasında asılı Cumhurbaşkanı'na ait fotoğrafı yere atıp hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındı. A. Ç. 11 Aralık 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

6.3.2. Cumhurbaşkanı'na Hakaret Gerekçesiyle Haklarında Soruşturma ve Dava Açılan Kişiler

11'i gazeteci, 9'u sanatçı olmak üzere, aralarında insan hakları savunucusu TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar'ın da olduğu en az 42 kişi hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle açılan davaların görülmesine devam edildi. 1'i gazeteci 13 kişi hakkında soruşturma açıldı.[70] 4'ü gazeteci, 3'ü sanatçı olmak üzere 11 kişi beraat etti. 4'ü gazeteci 2'si sanatçı olmak üzere 15 kişi toplam 16 yıl 5 ay 2 gün hapis cezasıyla, 1'i gazeteci 2 kişi 14 bin Türk Lirası para cezasıyla cezalandırıldı. Ayrıca CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında açılan 3 davada mahkeme toplam 470 bin TL manevi tazminat ödenmesine hükmetti.

Avukat M. Y. hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na ve AKP Tokat Milletvekili Özlem Zengin'e hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul 23. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın 22 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında Mahkeme Mert Yaşar'ı 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 7.000 TL adli para cezası ile cezalandırdı. 'Kamu görevlisine hakaret' suçundan ise beraatına karar verdi.

28 Ocak 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü öğretim üyesi Dr. Bülent N. N. hakkında final sınavında sorulan iki soruda yer aldığı iddia edilen "Tayyip her zaman kazanır" ve "Tayyip'e sor" şeklindeki cevap seçenekleri nedeniyle Marmara Üniversitesi tarafından idari soruşturma açıldığı öğrenildi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkında, yaptığı bir konuşmada 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanı'na 100.000 TL manevi tazminat ödemesine hükmetti.

HDP Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer ile HDP eski milletvekilleri İdris Baluken ve Çağlar Demirel hakkında yaptıkları konuşmalarda 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettikleri' iddiasıyla Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 4 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi.

11 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden KHK ile ihraç edilen akademisyen Cenk Yiğiter hakkında 'sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Ankara 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada verilen 1 yıl 5 ay 15 gün hapis cezasının Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Ceza Dairesi tarafından onandığı öğrenildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire eski Başkanı Sabri Uzun hakkında yaptığı sosyal med-

70 Gazeteciler ve sanatçılar hakkında açılan davalara ilişkin detayları sırasıyla Basın Özgürlüğü ve Sanatçıların Yargılandığı Davalar bölümlerinde bulabilirsiniz.

ya paylaşımında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Ankara 31. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Sabri Uzun'un 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi ve cezayı erteledi.

TBMM'nin 18. ve 19. dönem milletvekili Mahmut Alınak hakkında sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Kars 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Mart 2021 tarihinde görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Mahmut Alınak'ın beratına karar verdi.

CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu hakkında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul Bakırköy 37. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 8 Nisan 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Sezgin Tanrıkulu hakkındaki yargılamanın durdurulmasına karar verdi.

Avukat İsmet Hancı hakkında katıldığı bir eylemde "Kahrolsun Recep Tayyip Erdoğan diktatörlüğü" şeklinde slogan attığı iddiasıyla Antalya 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme İsmet Hancı'nın beraatına karar verdi.

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla açılan davanın karar duruşması 29 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Canan Kaftancıoğlu'nun 56.000 TL tazminat ödemesine karar verdi. Yapılan istinaf başvurusunu 10 Aralık 2021 tarihinde karara bağlayan İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi, tazminat miktarını 290.000 TL'ye çıkardı.

17 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ali Sancaktutan isimli kişi hakkında yaptığı bir sokak röportajındaki sözleri nedeniyle 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Ali Sancaktutan'un Rize Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

21 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, "128 milyar dolar nerede?" şeklinde sosyal medya paylaşımı yapan bir kişi hakkında Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

27 Eylül 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mehmet Şah Tekiner isimli bir kişinin, hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' gerekçesiyle Diyarbakır 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı öğrenildi. Haberde, söz konusu davanın Mehmet Şah Tekiner'in Almanya'da yayın yapan Bild gazetesinin, 5 Kasım 2016 tarihli "Diktatör Erdoğan? Sırada Daha Ne Var?" manşetli haberini sosyal medya hesabında paylaştığı gerekçesiyle açıldığı bildirildi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin attığı gaz kapsülüyle yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan ve babası Sami Elvan hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' gerekçesiyle hazırlanan iddianame 29 Eylül 2021 tarihinde İstanbul 43. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın görülmesine 20 Ocak 2022 tarihinde başlanacak.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında babası ve kardeşleri öldürülen Ferit Şenyaşar hakkında, yaptığı bir açıklamada geçen ifadeler nedeniyle Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Ferit Şenyaşar'ın 6 Ekim 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

2018 yılında evine yapılan polis baskını sonrasında arşivine el konulan video aktivisti ve belgeselci Oktay İnce hakkında, anonim bir sosyal medya hesabından yapılan paylaşımlar gerekçe gösterilerek İzmir Kemalpaşa 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 19 Ekim 2021 tarihinde başlandı. İlk duruşmada esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Oktay İnce'nin 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme duruşmayı 23 Kasım 2021 tarihine erteledi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 30 Kasım 2021 tarihine erteledi. Davanın karar duruşması 30 Kasım tarihinde görüldü. Mahkeme Oktay İnce'yi 1 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Prof. Dr. Ali Nesin hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İzmir Selçuk Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ali Nesin'in beraatına karar verdi.

Yüksel Üstün isimli bir kişi hakkında "Tayyip kendisini Müslüman gösteren bir Yahudi'dir" şeklindeki sosyal medya paylaşımı nedeniyle Bursa 23. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Kasım 2021 tarihinde görüldü, Mahkeme Yüksel Üstün'ü 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçundan 7.000 TL adli para cezası ile cezalandırdı.

Avukat Hakan Mazman hakkında 15 Temmuz Darbe Girişimi ile ilgili yaptığı sosyal medya paylaşımında "Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği" iddiasıyla Hatay İskenderun 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Davanın görülmesine 9 Kasım 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 30 Kasım 2021 tarihe erteledi. Davanın karar duruşması 30 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Hakan Mazman'ı 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de yapılan eyleme yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan insan hakları savunucusu TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar'ın da aralarında olduğu 3 kişi (Aytül Uçar, Emine Akbaba ve İrem Çelikbaş) hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 18 Kasım 2021 tarihinde görülmesi gereken ilk duruşması duruşma hakiminin izinli olması nedeniyle ileri bir tarihe ertelendi.

DBP Parti Meclisi üyesi Nazım Kök hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Mardin Nusaybin 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 19 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Nazım Kök'ü 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

H. Ş. isimli bir kişi hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Kayseri 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 30 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme H. Ş.'yi 1 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

CHP tarafından hazırlanan "Sabıka Holding" başlıklı broşür nedeniyle CHP yöneticisi 7 kişi hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı ve bu kişilerin 1 Aralık 2021 tarihinde savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

CHP İzmir eski milletvekili Zeynep Altıok Akatlı hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla açılan davanın karar duruşması 2 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Zeynep Altıok Akatlı'yı 11 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

CHP Denizli İl Gençlik Kolları Başkanı Tugay Odabaşıoğlu hakkında yaptığı bir konuşmada 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame 3 Aralık 2021 tarihinde Denizli 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Tugay Odabaşıoğlu 28 Eylül 2021 tarihinde tutuklanmış, 11 Ekim 2021 tarihinde ise tahliye edilmişti.

Ankara'da Yüksel Caddesi'nde yapılan "İşimi Geri İstiyorum" eylemi katılımcılarından, KHK ile ihraç edilmiş olan Mahmut Konuk hakkında, eylemlerdeki sözleri ile Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Ankara 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Aralık 2021 tarihinde başlandı. 21 Aralık 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında mahkeme, Mahmut Konuk'un beraatına karar verdi.

14 Aralık 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden Ahmet Saymadi isimli bir kişi hakkında 28 Kasım 2015 tarihinde öldürülen Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi ile ilgili sosyal medyada paylaştığı bir karikatür gerekçe gösterilerek İzmir Karşıyaka 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşmasının 9 Aralık 2021 tarihinde görüldüğü öğrenildi. Mahkeme sanığı Cumhurbaşkanı'na hakaret suçundan 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca Ahmet Saymadi'yi Cumhurbaşkanı'nın avukatına 5.100 TL vekalet ücreti ödemesine hükmetti.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkında partisinin bir grup toplantısındaki konuşmasında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanı'na 80 bin Türk Lirası manevi tazminat ödemesine hükmetti.

6.4. ATATÜRK'E HAKARET GEREKÇESİYLE GÖZALTINA ALINAN, TUTUKLANAN VE YARGILANAN KİŞİLER

5816 Sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun kapsamında 2 kişi gözaltına alındı, 1 kişi tutuklandı. 1 gazeteci ve 1 yazar hakkında soruşturma açıldı, hakkında dava açılan 1 kişi 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldı.

Gazeteci Yılmaz Özdil hakkında bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle 'Atatürk'ün hatırasına hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Yılmaz Özdil'in 2 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Adliyesi'nde savcılığa ifade verdiği öğrenildi.

25 Nisan 2021 tarihinde Konya'nın Sarayönü ilçesinde F. G. isimli bir kişi Atatürk'e hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındı.

20 Ekim 2021 tarihinde basında yer alana haberlerden, Çankırı'nın Orta ilçesinde Şehit Erkan Er Yatılı Bölge Okulu'nun bahçesinde bulunan Atatürk büstünün 18 Ekim 2021 tarihinde kırılmasıyla ilgili olarak gözaltına alınan 1 kişi (Ö. D.) sevk edildiği mahkeme tarafından 'Atatürk'e hakaret' suçundan tutuklandı.

Yazar Orhan Pamuk hakkında "Veba Geceleri" isimli kitabında 'Atatürk'e ve Türk bayrağına hakaret edildiği' gerekçesiyle yapılan suç duyurusuna ilişkin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından takipsizlik kararı verilmişti. 8 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, karara yapılan itirazın Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği tarafından kabul edildiği ve Orhan Pamuk hakkında savcılık tarafından tekrar soruşturma açılarak iddianame düzenlenmesine karar verildiği öğrenildi.

Fatih Tezcan isimli kişi hakkında "'Araplar bizi sattı' diyen kardeşim, hadi onlar bir kez İngiliz'e uydu, sen aynı İngiliz'e hilafeti satan Yahudi'ye 'Ulu Önderim' diyorsun ya" şeklindeki sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek İstanbul Büyükçekmece 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'Atatürk'ün hatırasına alenen hakaret' suçundan 1 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırdı ve 'sabıkalı olması, suçtan önceki ve sonraki davranışları, tekrar suç işlemeyeceği yönünde kanaat oluşmaması' gerekçesiyle hükmün açıklanmasını geri bırakmadı.

6.5. SANATÇILARIN YARGILANDIĞI DAVALAR

2021 yılında en az 18 sanatçı ve yazar hakkında daha önceden açılmış olan davaların görülmesine devam edildi. En az 3 kişi hakkında ise soruşturma açıldı. Söz konusu davaların 9'u "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle açılmıştı. Sonuçlanan davalarda 3 kişi beraat etti, 6 kişi toplam 7 yıl 4 ay 7 gün hapis cezasıyla, 1 kişi 5.200 Türk Lirası para cezasıyla cezalandırıldı.

Ahmet Telli

Şair Ahmet Telli hakkında kendisine ait olmayan bir sosyal medya hesabından yapılan bir paylaşım gerekçe gösterilerek 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla Ankara 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ahmet Telli'nin beraatına karar verdi.

Nilüfer Aydan

Sanatçı Nilüfer Aydan hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul Anadolu 37. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 16 Ocak 2021 tarihinde devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. Oyuncu Davanın karar duruşması 30 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Nilüfer Aydan'ın 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Metin Akpınar, Müjdat Gezen

Sanatçılar Metin Akpınar ve Müjdat Gezen hakkında 21 Aralık 2018 tarihinde Halk TV'de konuk olarak katıldıkları Halk Arenası programındaki konuşmalarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettikleri iddiası ile İstanbul Anadolu 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Metin Akpınar ve Müjdat Gezen'in ayrı ayrı 4 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı erteledi. Davanın karar duruşması 1 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Müjdat Gezen ve Metin Akpınar'ın beraatına karar verdi.

Ferhat Tunç

Sanatçı Ferhat Tunç hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İstanbul Büyükçekmece 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 14 Eylül 2021 tarihine erteledi. Bir sonraki duruşmada ahkeme Almanya'da bulunan Ferhat Tunç için yeni bir yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı 25 Ocak 2022 tarihine erteledi.

Ferhat Tunç

Sanatçı Ferhat Tunç hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle İstanbul Büyükçekmece 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 3 Mart 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede Ferhat Tunç'un 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlarından cezalandırılması istenmektedir. Duruşmada Almanya'da bulunan Ferhat Tunç'un ifadesinin istinabe yoluyla alınması talebinin Darmstadt Savcılığı tarafından reddedildiği ve dosyanın iade edildiği bildirildi. Söz konusu yanıtta şu ifadelerin yer aldığı öğrenildi: "İfade özgürlüğü hakkının Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasasınca vazgeçilmez bir hak olduğundan bahisle, adli yardımlaşma talebinizin yerine getirilmesinin Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi'nin 2-b maddesi uyarınca Federal Almanya Cumhuriyeti'nin anayasal düzenine aykırı olduğu gerekçesiyle yerine getirilemediği bildirilmektedir." Mahkeme duruşmayı 22 Ağustos 2021 tarihine erteledi. 22 Eylül 2021 tarihinde görülen duruşmada Ferhat Tunç'un hakkındaki suçlamalara ilişkin yaptığı yazılı savunmanın mahkemeye sunulduğu öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 22 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Ferhat Tunç

Sanatçı Ferhat Tunç hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımında dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'a hakaret ettiği iddiasıyla Bakırköy 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 21 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme Ferhat Tunç hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar vererek duruşmayı 17 Mart 2022 tarihine erteledi.

Ferhat Tunç

Sanatçı Ferhat Tunç hakkında sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı gerekçesiyle İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 10 Ekim 2021 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 29 Nisan 2022 tarihine erteledi.

Genco Erkal

Tiyatro sanatçısı Genco Erkal hakkında yaptığı bir sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla soruşturma açıldığı ve Genco Erkal'ın bu soruşturma kapsamında 19 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu'na ifade verdiği öğrenildi. 23 Ağustos 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, tiyatro sanatçısı Genco Erkal hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandığı ve hazırlanan iddianamenin İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderildiği öğrenildi. İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'ne açılan davanın görülmesine 25 Kasım 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme başkanının talimatıyla Covid-19 salgını gerekçesiyle duruşma salonuna gazetecilerin ve izleyicilerin alınmadığı öğrenildi. Mahkeme duruşmayı 11 Mart 2022 tarihine erteledi.

Yılmaz Odabaşı

Yazar Yılmaz Odabaşı hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla Yalova 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Yılmaz Odabaşı'nı 11 ay 20 gün hapis cezasıyla cezalandırdı ve cezayı ertelemedi.

Ezgi Mola

2 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, oyuncu Ezgi Mola hakkında, İpek Er isimli çocuğa cinsel saldırıda bulunarak intihara sürüklediği iddiasıyla yargılanan Uzman Çavuş Musa Orhan ile ilgili "Tecavüzcü şerefsizi dışarı salan vicdanınızda boğulun. Artık yasa, dua, dilek, istek, rica, umut her şeyi elimizden aldınız ya! Ne diyim! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!!! #MusaOrhanTutuklansin" şeklindeki sosyal medya paylaşımı nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamenin Ankara 31. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildiği öğrenildi. İddianamede Ezgi Mola'nın 'sesli, yazılı veya görüntülü bir ileti ile hakaret' ve 'hakaret' suçlarından 2 yıl 4 aya kadar hapis cezası ile cezalandırılması istenmektedir. Ankara 31. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Ezgi Mola'yı 'hakaret' suçundan 5.200 TL para cezası ile cezalandırdı.

Yavuz Ekinci

Yazar Yavuz Ekinci hakkında 2013 ve 2014 yılına ait sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamenin 24 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildiği öğrenildi. Davanın ilk duruşmasının 9 Eylül 2021 tarihinde görüleceği bildirildi. Davanın görülmesine 2022 yılında devam edilecek.

Gökhan Yavuzel

Yazar Gökhan Yavuzel hakkında sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla Urfa 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 15 Eylül 2021 tarihinde başlandı. Gökhan Yavuzel duruşmaya katılmadı. Mahkeme Gökhan Yavuzel hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi ve duruşmayı 22 Şubat 2022 tarihine erteledi.

Mehmet Özer

Fotoğraf sanatçısı ve şair Mehmet Özer hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Ekim2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Mehmet Özer'i 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve cezayı erteledi.

Berna Laçin

18 Ekim 2021 tarihinde, oyuncu Berna Laçin hakkında sosyal medya hesabında yaptığı "kiraz pahalı" şeklindeki paylaşım gerekçe gösterilerek soruşturma açıldığı ve Berna Laçin'in ifadeye çağrıldığı öğrenildi.

Erdal Yıldırım

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) eski yöneticisi ve yazar Erdal Yıldırım hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Erdal Yıldırım'ı 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve cezayı ertelemedi.

Veysi Altay

Yönetmen Veysi Altay ve dönemin Batman Belediyesi Yılmaz Güney Sineması Müdürü Dicle Anter hakkında "Nû Jîn" isimli belgesel filmin 14 Ekim 2015 tarihinde Batman'da yapılan gösterimi nedeniyle Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada Veysi Altay'a verilen 2 yıl 6 ay ve Dicle Anter'e verilen 2 yıl 1 ay hapis cezalarının bozulması üzerine davanın yeniden görülmesine başlandı. 7 Ekim 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında Mahkeme savunmaların ardından Veysi Altay'ı 1 yıl 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı. Mahkeme Dicle Anter'i ise 10 ay hapis cezasıyla cezalandırdı ve cezayı 6.000 TL para cezasına çevirdi.

Orhan Pamuk

Yazar Orhan Pamuk hakkında "Veba Geceleri" isimli kitabında 'Atatürk'e ve Türk bayrağına hakaret edildiği' gerekçesiyle yapılan suç duyurusu hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından takipsizlik kararı verilmişti. 8 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, karara yapılan itirazın Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği tarafından kabul edildiği ve Orhan Pamuk hakkında savcılık tarafından tekrar soruşturma açılarak iddianame düzenlenmesine karar verildiği öğrenildi.

Veysi Ermiş

Ses sanatçısı Veysi Ermiş hakkında söylediği şarkılarda geçen "Kürdistan" ifadesi nedeniyle İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 6 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırdı ve cezayı erteledi.

Levent Üzümcü

Tiyatro sanatçısı Levent Üzümcü hakkında yaptığı bir sokak performansındaki sözleri nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve nefrete sevk etme' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında Levent Üzümcü'nün 11 Kasım 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

İlyas Arzu, Jiyan Savcı

Sanatçılar İlyas Arzu ile Jiyan Savcı hakkında Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 7 Aralık 2021 tarihinde başlandı. Mahkeme savunmaların ardından 2 kişinin tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 1 Mart 2021 tarihine erteledi. İlyas Arzu ile Jiyan Savcı 23 Mayıs 2021 tarihinde gözaltına alınmış ve 27 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklanmıştı.

6.6. DİĞER GEREKÇELERLE HAKKINDA SORUŞTURMA VE DAVA AÇILAN KİŞİLER

Aralarında baro yöneticilerinin de olduğu 24 kişi hakkında çeşitli açıklamaları ve ifadeleri nedeniyle, 'örgüt propagandası yapmak', 'Askerlik Kanunu'na muhalefet', 'halkı kin ve nefrete sevk etmek', 'Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama', 'suçu ve suçluyu övmek' gibi gerekçelerle açılan 3 davanın görülmesine devam edildi. Sonuçlanan davalarda 1 kişi toplam 18 ay hapis ve 10.000 TL para cezası ile cezalandırıldı. Ayrıca 2 kişi hakkında 3 soruşturma açıldı.

CHP Mersin eski Milletvekili ve Kültür ve Devlet eski Bakanı Fikri Sağlar hakkında "Türbanlı hâkim karşısına gittiğimde adaleti savunacağı konusunda kuşkum var. Bazıları militanca ve ideolojik takılıyor, bununla mücadele edilmeli" şeklindeki sözleri nedeniyle 4 Ocak 2021 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

5 Kasım 2021 tarihinde Fikri Sağlar hakkında, Habertürk TV kanalının eski sunucusu Veyis Ateş'e sosyal medya üzerinden yönelttiği "10 milyon avroyu kimin adına istedin?" sorusu gerekçesiyle İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya hakaret ettiği iddiasıyla soruşturma açıldı.

Diyarbakır Barosu'nun önceki dönem yönetim kurulu üyesi 11 avukat (Ahmet Özmen, Mahsum Bati, Nuşin Uysal Ekinci, Cihan Ülsen, Sertaç Buluttekin, Muhammet Neşet Girasun, Serhat Eren, İmran Gökdere, Velat Alan, Ahmet Dağ ve Nahit Eren) hakkında Diyarbakır 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Şubat 2021 tarihinde devam edildi. İddianamede avukatların Baro tarafından 24 Nisan 2017 tarihinde yapılan açıklamada "Ermeni Soykırımı" ifadesini kullandıkları, yapılan başka bir açıklamada "Kürdistan" ifadesini kullandıkları ve Hakkari'nin Oğul köyünde 1 sivil kişinin ölümüyle ilgili hazırlanan rapor gerekçesiyle TCK'nin 216. maddesine göre 'Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme' ve TCK'nin 301. maddesine göre 'Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir. Mahkeme, savunmaların ardından duruşmayı 25 Haziran 2021 tarihine erteledi. 17 Kasım 2021 tarihinde mahkeme duruşmayı 21 Şubat 2021 tarihine erteledi.

Vicdani retçi Zana Aksu hakkında Eruh Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 17 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'Askerlik Kanunu'na muhalefet etme' suçundan Zana Aksu'yu 18 ay hapis ve 10.000 TL para cezası ile cezalandırdı.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Ankara Barosu Başkanı Erinç Sağkan ve yönetim kurulunun 11 üyesi hakkında, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın ayrımcı ifadelerine dair yaptıkları basın açıklamasında 'kamu görevlisine hakaret' ettikleri gerekçesiyle hazırlanan iddianame, 27 Eylül 2021 tarihinde Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın görülmesine 15 Aralık 2021 tarihinde başlandı. Haklarında dava açılan 9 avukat duruşmaya katıldı. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 9 Mart 2022 tarihine erteledi.

Dersim Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Seyit Rıza'nın idam edilmesinin yıldönümü ile ilgili dağıtılan bildiri hakkında Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'suçu ve suçluyu övme' iddiasıyla soruşturma açıldığı ve soruşturma kapsamında, yerine kayyım atanmış Akpazar Belediyesi Eş Başkanı Orhan Çelebi'nin 18 Kasım 2021 tarihinde ifade verdiği öğrenildi.

7. KÜRT SORUNU

Yıllardır Türkiye'nin demokratikleşmesinin önündeki en büyük engellerden biri olan Kürt sorunu, varlığını tüm ağırlığı ile korumaya devam ediyor. Siyasal iktidar tarafından sorunun barışçıl ve demokratik çözümüne yönelik içtenlikli, bütünlüklü adımların atılmaması ülkenin yıllardır içinde olduğu ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal krizin daha da derinleşmesine neden oluyor. İktidarın siyasal tercihlerinin yanı sıra Ortadoğu'daki gelişmelerin de etkisi ile 7 Haziran 2015 Genel Seçimleri'nin hemen ardından başlayan silahlı çatışma ortamının halen devam ediyor olması da çözümsüzlüğün bir başka etkeni oluyor.

Türkiye'nin 2019 yılında başlattığı ve IKBY içindeki alanlara yönelik "Pençe" operasyon serisine 10 Şubat 2021 tarihinde "Pençe Kartal 2" adı verilen yeni bir askeri operasyonun eklenmesi, hem çatışma ortamının coğrafi sınırlarının genişlemesine hem de süreklilik/kalıcılık kazanmasına yol açtı. Böylesi koşullarda 2021 yılı, Kürt sorunu bağlamında başta yaşam hakkı olmak üzere ağır ve ciddi insan hakları ihlallerinin yoğun yaşandığı bir yıl oldu.

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin habere/bilgiye erişim olanaklarının tüm kısıtlılığına karşın gerçekleştirdiği ihlal tespitleri dahi durumun ne denli kaygı verici olduğunu ortaya koymaktadır.

2021 yılında Türkiye sınırları dahilinde ve dışında yaşanan operasyon ve saldırılar sonucu en az 405 kişi yaşamını yitirmiş, 73 kişi yaralanmıştır. Türkiye sınırları içindeki operasyon ve saldırılarda en az 144 kişi, IKBY sınırları içinde 244 kişi, Suriye sınırları içinde ise 17 kişi yaşamını yitirmiştir. Bu kapsamda daha ayrıntılı bilgilere raporumuzun yaşam hakkı ihlallerini değerlendirdiğimiz bölümünden ulaşabilirsiniz.

2021 yılında yaşanan yaşam hakkı ihlalleri bakımından çatışma ortamının yol açtığı dolaylı bir sonuç ise kara mayınları ve sahipsiz patlayıcılar nedeniyle yaşanan sivil ölümleri ve yaralanmaları. Yıl içinde 5 ayrı olayda kara mayınları ve sahipsiz patlayıcılar sonucu 2'si çocuk olmak üzere en az 6 kişi yaşamını yitirmiş, 1'i çocuk olmak üzere en az 5 kişi ise yaralanmıştır. 5 olayın tamamı operasyon ve çatışmaların yoğun yaşandığı bölgelerde meydana gelmiştir.

Diğer bir dolaylı sonuç ise polis, jandarma ve diğer resmi kurumlara ait araçların çarpması sonucu yaşanan sivil ölümleri ve yaralanmalarıdır. Yıl boyunca polis, jandarma ve diğer resmi kurumlara ait araçların sebep olduğu 9 ayrı olayda toplam 4'ü çocuk en az 6 kişi yaşamını yitirmiş, 6'sı çocuk en az 10 kişi ise yaralanmıştır. Söz konusu 9 olaydan 7'si operasyon ve çatışmaların yoğun yaşandığı bölgelerde meydana gelmiştir.

2015-2016 yıllarında yoğun biçimde uygulanan, uygulandığı il ve ilçelerde yaşadığı bilinen en az 1,8 milyondan fazla kişinin en temel yaşam ve sağlık haklarının ihlâl edilmesine yol açan, Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'nin raporlarında gerek iç gerekse uluslararası hukuk açısından yasal dayanağının bulunmadığı açıkça belirtilen, yanı sıra yine Venedik Komisyonu tarafından belirtilen başta kişinin özgürlük ve güvenlik hakkı olmak üzere; özel ve aile hayatına saygı hakkı; toplanma özgürlüğü; örgütlenme özgürlüğü; din özgürlüğü; bilgi alma ve verme özgürlüğü, mülkiyetin korunması hakkı, eğitim hakkı, işkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele yasağı, yaşam hakkı ve vücut bütünlüğü hakkı ihlallerine yol açan 'aralıksız/günboyu süren sokağa çıkma yasakları' daha kısa süreli ve küçük ölçekli de olsa tüm olumsuzlukları ile birlikte 2021 yılında da sürmüştür. TİHV Dokümantasyon Birimi'nin tespitlerine göre 2021 yılı içinde toplam 19 kez ve 41 gün sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Buna göre:

Bitlis ilinde;

Merkez ilçede (7 kez, 97 köy/mahalle, 25 gün);

Tatvan'da (1 kez, 10 köy/mahalle, 5 gün);

Hizan'da (1 kez, 12 köy, 1 gün).

Mardin ilinde;

Artuklu'da (3 kez, 6 mahalle,3 gün);

Derik'te (1 kez, 6 kırsal mahalle, 1 gün);

Kızıltepe'de (1 kez, 4 kırsal mahalle, 1 gün)

Mazıdağ'da (1 kez, 6 kırsal mahalle, 1 gün);

Nusaybin'de (3 kez, 24 kırsal mahalle, 3 gün);

Ömerli'de (1 kez, 1 kırsal mahalle, 1 gün).

Siyasal iktidarın, her şeyi güvenlik sorunu olarak gören ve kutuplaştırıcı politikaları, başta siyasal muhalifler olmak üzere inançları, etnik kimlikleri, cinsiyetleri ve cinsel yönelimleri farklı olanlara yönelik ötekileştirici, ayrımcı ve nefret içeren söylemleri, yanı sıra gerek Kürt sorununun, gerekse uluslararası sorunların çözümünde de çatışma ve savaşı tek yöntem hâline getirmesi toplum içinde ayrımcılığın ve nefretin, dolayısıyla şiddetin dalga dalga yayılmasına yol açmaktadır. Bu durum Kürtlerin nefret içerikli saldırılara daha fazla maruz kalmasına, dolayısıyla da bir arada yaşama iradesinin giderek zayıflamasına sebep oluyor. Nitekim 2 Ağustos 2021 tarihinde Antalya'nın Elmalı ilçesinde yaşanan mevsimlik tarım işçilerine yönelik ırkçı saldırı bunun tipik bir örneğini oluşturuyor. Saldırıyı gerçekleştiren ırkçı grup, mevsimlik tarım işi için ilçeye gelen Kurğa ailesine, *'Siz Kürtsünüz, sizi burada istemiyoruz. Size yarın akşama kadar süre veriyoruz. Yarın akşam Elmalı'yı terk etmeseniz, sizi ailenizle birlikte yakacağız'* diyorlar. Yetkililerin ve kolluk kuvvetleri tarafından önleyici ve koruyucu tedbirlerin yeterince alınmadığını gören aile ilçeyi terk etmek zorunda kalıyor.

2021 yılı içinde tespit edilebildiği kadarıyla ülke çapında en az 27 nefret içerikli ve ırkçı saldırı gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda 12 kişi yaşamını yitirmiş, 31 kişi ise yaralanmıştır. Söz konusu ırkçı saldırıların 19'u Kürtlere yöneliktir ve toplam 9 kişi yaşamını yitirmiş ve 26 kişi yaralanmıştır.

Elbette yaşanan bu kaygı verici ırkçı saldırılar bir sonuçtur. Üniversitelerden, mahkemelere, kamusal hizmetlerin sunumundan medyaya ve hatta cezaevlerine kadar toplumsal yaşamın her alanında görülen ayrımcı söylem ve uygulamalar, bunların cezasızlıkla korunması ve hatta teşvik edilmesi söz konusu sonuca yol açmaktadır. Raporumuzun konu başlıklarından biri olduğu için cezaevlerindeki bu tür uygulamalara dair bazı örneklerin aktarılması durumun vahametinin kavranması bakımından önemli olacaktır. Buna göre, 2021 yılı boyunca Kürtçe yayınlanan gazete ve kitapların cezaevlerine alınmadığı; bu tür yayınların kabulü hâlinde mahpuslardan çeviri parası talep edildiği; koğuşlarda yapılan aramalar sırasında mahpusların yanlarında bulunan Kürtçe kitaplara -idarenin onayı ile kendilerine verildiği halde- el konulduğu; Kürtçe yazılan mektupların çevirisi için mahpuslardan çeviri parası istendiği; bazı cezaevlerinde mahpusların telefon görüşmeleri sırasında Kürtçe konuşmalarının yasaklandığı veya Kürtçe konuşan mahpuslarının görüşmelerinin kesildiği, kimi cezaevlerinde ise ailesi ile telefonda Kürtçe konuşan mahpuslar hakkında disiplin soruşturması açıldığı; bir olayda aralarında Kürtçe konuşan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı; bazı cezaevlerinde Kürtçe şarkı söyleyen ve Kürtçe şarkılar eşliğinde halay çeken mahpuslar hakkında disiplin soruşturması açıldığı tespit edilmiştir.

Cezaevlerindeki ayrımcılığın bir başka biçimi ise kesinleşmiş cezalarının infazı için gerekli olan süreyi tamamlamış olmalarına rağmen, ağırlıklı kesimi Kürt siyasi mahpuslar olmak üzere bazı mahpusların 29 Aralık 2020 tarihinde 31349 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri İle Hükümlülerin Değerlendirmesine Dair Yönetmelik" kapsamında cezaevi idare ve gözlem kurullarının kararları ile tahliye edilmemeleridir. Halen kaç mahpusun idare ve gözlem kurullarının kararları ile tahliye edilmediği kesin olarak bilinmemekle birlikte 21 Kasım 2021 tarihinde basında yer alan bir habere göre 30 yıldır cezaevinde tutulan 66 Kürt siyasi mahpusun idare ve gözlem kurullarının verdiği kararlarla tahliye edilmediği öğrenilmiştir.

Cezaevlerinde yaşanmakta olan ayrımcılığa ilişkin vurgulanması gereken diğer bir önemli husus ise İmralı Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulmakta olan PKK lideri Abdullah Öcalan ile Hamili Yıldırım, Veysi Aktaş ve Ömer Hayri Konar'ın maruz kaldıkları hak ihlalleridir. Asrın Hukuk Bürosu avukatlarının, müvekkillerinin 2021 yılı içinde maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin hazırladıkları raporda, yıl içinde toplam 202 kez avukat görüşme başvurusu yapıldığını, bunlardan hiçbirine cevap verilmediğini belirtilmektedir. Aynı şekilde 2021 içinde yapılan 71 aile görüşü başvurusuna da ce-

vap verilmemiştir. 2021 yılı içinde sadece Abdullah Öcalan ile Hamili Yıldırım 25 Mart 2021 tarihinde bir kez telefon görüşmesi yapmıştır.

Aslında 2000 yılından bu yana uygulanmakta olan ve tutuklu ve hükümlülerin fiziksel ve psikolojik bütünlüklerinin ciddi şekilde zarar görmesine neden olan tek kişi ya da küçük grup izolasyonu (tecrit) uygulamaları cezaevlerinin çözülemeyen kronik bir sorunudur. Adalet Bakanlığı'nın halen yürürlükte olmakla birlikte uygulanmayan, 10 tutuklu ve hükümlünün haftada 10 saat bir araya gelerek sosyalleşmesini öngören 22 Ocak 2007 tarihli 45/1 Nolu Genelgesi'ne ve CPT "*Tutukevlerindeki mahpusların günün makul bir kısmını (sekiz saat veya daha fazla) hücreleri dışında, belirli amacı olan ve değişen faaliyetler yaparak geçirmeleri hedeflenmelidir. Doğal olarak, hüküm giymiş mahkumların bulunduğu kurumlardaki programlar daha da uygun olmalıdır.*" şeklindeki standart ilkesine rağmen izolasyon uygulamasının özel bir biçimi İmralı Cezaevi'nde yaşanmaktadır. Yukarıda paragrafta aktarılan 2021 yılında yaşanan aile ve avukat görüş yasakları aslında 2011 yılından bu yana devam etmektedir. Bu süreçte sadece 2019 yılında üç, 2020 yılında bir kez olmak üzere toplam dört kez aile görüşü ve 2019 yılında beş kez avukat görüşmesi yapılmıştır. Tüm bu tespitler, CPT'nin Türkiye cezaevlerine yaptığı 2017 ve 2019 yılı ziyaretleri sonucunda açıkladığı raporlarda dile getirdiği tavsiyelere uyulmadığını göstermektedir.

Raporumuzda yer verilen, 2021 yılında yaşanan ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüklerine yönelik ihlallerin boyut ve yoğunluğu Türkiye'de yurttaşlık alanını tümüyle daralttığını, hatta tahrif ve tahrip ettiğini açık bir şekilde ile ortaya koymaktadır. Bu tahribat, Kürt sorunu bağlamında daha yakıcı bir şekilde hissedilmektedir. "Milli güvenliğin ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle mahkeme kararlarıyla erişime engellenen basın-yayın kurumlarına ait internet sitelerine dair veriler de, Kürt sorunu konusundaki güvenlikçi yaklaşımın bir göstergesidir. 2021 yılı içinde 14 basın-yayın kurumuna ait 56 internet sitesine erişim engellenmiştir, engellenen internet siteleri arasında Jinnews (18 kez), Mezopotamya Ajansı (6 kez) gibi basın kurumları dikkat çekmektedir.[71]

Yıl içinde gözaltına alınan, tutuklanan ve haklarında dava açılan çok sayıda gazeteci, yazar, sanatçı ve siyasetçinin önemli bir bölümünü Kürt kökenli gazeteci, yazar, sanatçı ve siyasetçiler ya da Kürt sorununu ve barışçıl çözümünü dile getirenler oluşturmaktadır. Yıl boyunca çok sayıda kişi hakkında, sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları gerekçesiyle, özelliklede TSK tarafından IKBY sınırları içinde düzenlenen askeri operasyonla ilgili eleştirel sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek işlem başlatıldı. Başlatılan bu işlemler sonucunda çok sayıda kişi gözaltına alındı ya da tutuklandı. Bu konuda daha ayrıntılı bilgiye raporun düşünce ve ifade özgürlüğü ihlallerini ele alan bölümünde ulaşabilirsiniz.

Türkiye'de toplanma ve gösteri yapma özgürlüğünün önündeki en önemli engeli raporumuzun ilgili bölümünde de belirtildiği gibi mülki idare amirleri (valiler ve kaymakamlar) tarafından alınan yasaklama kararları ile kolluk kuvvetlerinin evrensel hukukta ve ülke yasalarında tanımlanan zor kullanma yetkisinin çok ötesine geçen kural dışı, denetlenmeyen ve cezalandırılmayan müdahaleleri oluşturuyor.

Mülki idare amirleri tarafından alınan yasak kararlarına dayanak oluşturan mevzuata, uygulamanın etki ve sonuçlarına dair değerlendirmeler raporumuzun ilgili bölümünde kapsamlı bir şekilde yapılmaktadır. Ancak uygulamanın Kürt sorunu bağlamında dikkat çeken yanı nüfusun çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu, çatışma ortamının etkilerinin en yoğun hissedildiği bazı illerde söz konusu yasakların aylar hatta yıllarca süren kesintisiz bir uygulama hâline getirilmiş olmasıdır. Başka bir deyişle Sıkıyönetim ve OHAL gibi demokrasiyle bağdaşmayan tedbirlerin mevzuattan kaldırıldığı iddiasına karşın söz konusu illerde uygulanan kesintisiz eylem ve etkinlik yasakları sonucu adı konmamış fiili ve kalıcı bir OHAL'in yaşanmasıdır.

Dayanak alınan yasalar, yasak kararlarını en fazla 30 gün ile sınırlamaktadır. Oysa mülki idare amir-

71 Basın-yayın kurumlarına ait internet sitelerinin erişime engellenmesiyle ilgili TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin ulaştığı veriler şöyledir: Alınteri gazetesi (2 kez), Ahwal haber sitesi (1 kez), Etkin Haber Ajansı (10 kez), Jinnews (18 kez), Kızılbayrak dergisi (4 kez), Marksist Teori dergisi (1 kez), Mezopotamya Haber Ajansı (6 kez), Nuçe Ciwan Ajansı (2 kez), Nupel haber sitesi (1 kez), Partizan dergisi (1 kez), Raperinagel haber sitesi (1 kez), Umut gazetesi (5 kez), Yeni Demokrasi dergisi (3 kez), Yeni Demokrat Gençlik dergisi (1 kez).

leri, alınan bir önceki yasak kararı biter bitmez, arada boş gün bırakmadan, bir yenisini alarak eylem ve etkinlik yasaklarını kesintisiz ve süresiz hale getirebilmektedirler. Yetkinin bu biçimde kullanılması Anayasa'nın 13. ve 15. Maddelerine aykırı olduğu gibi 34. Maddesi ile güvence altına toplanma ve gösteri yapma hakkının/özgürlüğünün özünü de ortadan kaldırmaktadır.

2021 yılında valilikler ve kaymakamlıklar, Türkiye genelinde 26 il ve 5 ilçede en kısası 1, en uzunu 30 gün süreyle olmak üzere 134 kez tüm eylem ve etkinlikleri yasaklamışlardır. Söz konusu illerin arasında yer alan, nüfusun çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Ağrı, Batman, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli, Urfa ve Van gibi iller yasak kararlarının sıklığı ve sürekliliği bakımından öne çıkmaktadır. Örneğin Muş'ta 2021 yılı boyunca 15 gün sürelerle 14 kez yasaklama kararı alınırken, Hakkari'de 5 Haziran 2020 tarihinden bu yana uygulanan kesintisiz eylem ve etkinlik yasakları 31 Aralık 2021 itibarıyla 572 güne, Mardin'de 17 Ekim 2019 tarihinden bu yana uygulanan yasaklar 31 Aralık 2021 itibarıyla kesintisiz 806 güne, Van'da ise 21 Kasım 2016 tarihinden itibaren uygulanan yasaklar ise kesintisiz 1867 güne ulaşmıştır.

Diyebiliriz ki söz konusu illerde başta HDP olmak üzere muhalif siyasi partiler, meslek örgütleri, sendikalar ve diğer sivil toplum örgütleri işlevlerini yerine getiremez, yani kamusal sorunlara müdahil olmaz hale gelmişlerdir. Yasakların nasıl bir ayrımcılığa yol açtığını Van'da yaşanan örnek bir olay çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Hatırlanacağı üzere Ankara Şehir Hastanesi Kadın Doğum Kliniği'nde çalışmakta olan Rümeysa Şen isimli asistan hekim, 23 Ekim 2021 tarihinde, tuttuğu 36 saatlik nöbetin ardından evine giderken yaşanan bir trafik kazası sonrası hayatını kaybetti. TTB tarafından yapılan açıklamalarda Dr. Rümeysa Şen'in ölümünü ağır çalışma koşullarının sebep olduğu bir cinayet olarak değerlendirdi. Olaydan iki gün sonra, 25 Ekim 2021 tarihinde TTB Asistan ve Genç Uzman Hekimler Kolu'nun çağrısıyla, sağlık çalışanları birçok ilde (İstanbul, İzmir, Bursa, Antalya, Adana, Şanlıurfa, Gaziantep, Mersin, Diyarbakır, Manisa, Samsun, Balıkesir, Aydın, Muğla, Eskişehir, Adıyaman, Zonguldak, Isparta ve Bolu) basın açıklamaları ve protesto etkinlikleri gerçekleştirdiler. Toplumda infial yaratan böylesi acı bir olay karşısında demokratik bir olgunlukla yapılan protestolar ve basın açıklamaları ülke genelinde sakin ve olaysız sonuçlanırken sadece Van'da basın açıklaması yapan sağlık çalışanları kolluk kuvvetlerinin müdahale ve şiddetine maruz kaldı. Valilik tarafından alınan eylem ve etkinlik yasağı gerekçe gösterilerek yapılan müdahale sonucunda TİHV Van Temsilciliği başvuru hekimi ve o dönem Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı olan Dr. Hüseyin Yaviç ile TİHV Van Temsilcisi Sevim Çiçek gözaltına alındılar. Daha sonra haklarında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet gerekçesiyle dava açıldı.

Barışçıl protesto ve gösteriler toplumsal grupların talep ve itirazlarını kendi seçtikleri biçimlerde ifade etmek üzere düzenlediği eylemlerdir. Bu eylemler evrensel insan hakları hukukunun temel normlarından biri olan "toplanma ve gösteri özgürlüğü" nün koruması altında yer alırlar. Bu özgürlüğün demokratik toplumlardaki asli değeri, yurttaşların barışçıl eylemler yoluyla kamusal alanda boy göstermelerini, böylece ortak kanaat ve irade oluşturma süreçlerine etkide bulunabilmelerini güvence altına almasından kaynaklanır. Oysa son dönemlerde Türkiye'de toplanma ve gösteri özgürlüğü keyfi biçimlerde kısıtlanmakta, kolluk kuvvetlerinin müdahale ve engellemeleri sonucu ihlal edilmekte ve sık sık da yukarıda aktarıldığı gibi mülki idare amirlerinin yasak kararları ile topyekun askıya alınmaktadır. Toplanma ve gösteri özgürlüğüne yönelik yaşanan yoğun ve sistematik ihlaller, Türkiye'de demokrasinin imha sürecinin ne boyutta olduğunu göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Bu kaygı verici süreç, aynı zamanda Kürt sorununun barışçıl yöntemlerle çözümünden de uzaklaşmanın bir ifadesidir. Bu durum, Kürtlerin eşit yurttaşlar olarak kamusal alanda yer alabilmeleri, böylece kendi sorun ve talepleri çerçevesinde kanaat ve irade oluşturma süreçlerine etkide bulunmalarını nerdeyse imkansız hale getirmektedir.

2021 yılında PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecride ve bu tecride karşı cezaevlerinde 27 Kasım 2020 tarihinde başlatılan açlık grevlerine dikkat çekmek için yapılmak istenen en az 4 basın açıklamasına müdahale edildi, 25 etkinlik ise engellendi; söz konusu müdahalelerde 22 kişi gözaltına alındı.

2021 yılında yapılan en az 6 Newroz kutlamasına müdahale edildi, bu müdahalelerde 12'si çocuk en

az 132 kişi gözaltına alındı ve en az 1 kişi yaralandı. Gözaltına alınanlardan 1'i tutuklandı, 18 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ayrıca, Newroz kutlamalarını takiben Batman, Konya ve Diyarbakır'da yapılan ev baskınlarında da 45 kişi gözaltına alındı. Osmaniye'de valilik yasağını gerekçe göstererek Newroz kutlamasını engelleyen polis, Newroz'a katılmak için gelenlere Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemlere uymadıkları gerekçesiyle idari para cezası uyguladı. Newroz bildirisi dağıtan 3 kişiye Kabahatler Kanunu gerekçe gösterilerek toplam 39 bin 711 TL para cezası uygulandı.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP Milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonucunda 4 kişi (Mehmet Yılmaz, Esvet Şenyaşar ve oğulları Celal Şenyaşar ile Adil Şenyaşar) yaşamını yitirmiş, 9 kişi ise yaralanmıştı. Yaralılardan Fadıl Şenyaşar 17 Haziran 2018 tarihinde hastaneden taburcu edildikten sonra gözaltına alınarak tutuklanmış, Enver Yıldız ise 18 Eylül 2019 tarihinde Urfa Adliyesi'nde gözaltına alınarak tutuklanmıştı. Daha sonra Emine Şenyaşar ile olayda yaralanan Ferit Şenyaşar'ın da aralarında olduğu, 2'si tutuklu 13 kişi hakkında dava açılmıştı. Şenyaşar ailesi yaşanan hukuksuzlukları protesto etmek ve adalet talebiyle 8 Mart 2021 tarihinde Urfa Adliyesi önünde adalet nöbetine başladı. Adalet nöbetine polis 8 kez müdahale etti, eyleme katılanlar 9 kez gözaltına alındı, 1 kişi maruz kaldığı fiziksel şiddet nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Şenyaşar ailesi üyelerinin 2 kez adliye binasına girişleri engellendi.

2021 yılında tespit edilen siyasi partilerin eylem ve etkinliklerine yönelik 20 müdahalenin 14'ü, 14 engellemenin ise 10'u HDP ve/veya DBP tarafından düzenlenen eylem ve etkinliklere yönelik gerçekleşti. Bu tür müdahalelerde gözaltına alınan toplam 204 kişinin 79'u yine HDP ve/veya DBP tarafından yapılmak istenen eylem ve etkinliklerde gözaltına alındı. Ayrıca Batman'da DBP, HDP, TJA ve DTK tarafından yapılan bir yürüyüşe katıldıkları için 46 kişiye "Covid-19 kapsamında alınan önlemlere uymadıkları" gerekçesiyle ayrı ayrı 900 TL olmak üzere toplam 41.400 TL para cezası uygulandı.

2021 yılında İstanbul Onur Yürüyüşü, 1 Mayıs ve 1 Eylül Dünya Barış Günü etkinlikleri de dahil olmak üzere mülki idareler tarafından çeşitli gerekçelerle yasaklanan 26 etkinlik arasında, özellikle Kürt kültürü ve sanatıyla ilgili etkinliklerin, ülke genelinde bu yönde bir tedbir yokken bile "Covid-19'un önlenmesi" gibi gerekçelerle yasaklandığı dikkat çekmektedir. Bu örnekler arasında 20 Ağustos 2021 tarihinde Kızıltepe Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Covid-19 salgınına karşı aşı çağrısı için yapılmak istenen etkinlik başvurusunun reddedilmesi, Şırnak'ın Cizre ilçesinde HDP ilçe örgütü tarafından düzenlenmek istenen şölen ile ilgili başvuruya Cizre Kaymakamlığı'nın 11 Ekim 2021 tarihinde Covid-19 salgınını gerekçe göstererek olumsuz yanıt vermesi, 13 Ekim 2021 tarihinde Mardin'de Avesta Yayınları tarafından düzenlenen Kürtçe söyleşinin polis tarafından Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek engellenmek istenmesi, Mezopotamya Kültür Merkezi'nin 30. kuruluş yılı kapsamında İstanbul ve Adana'da yapılacak konserlerin 'milli güvenliğin ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi' gibi gerekçelerle yasaklanması, Mardin Valiliği'nin Amed Şehir Tiyatrosu tarafından Kürtçe sahnelenecek olan Molier'in Tartuffe ismli oyununa kentteki eylem ve etkinlik yasağını gerekçe göstererek izin vermemesi, HDP Gençlik Meclisi'nin Urfa'da uyuşturucu kullanımına karşı bildiri dağıtmak için yaptığı başvurunun Urfa Valiliği tarafından reddedilmesi sayılabilir.

Yukarıda sıralanan örnekler toplantı ve gösteri özgürlüğü bağlamında Kürtlerin maruz kaldığı ihlallerin küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu konuda daha kapsamlı bilgi edinebilmek için raporumuzun ilgili bölümüne bakabilirsiniz.

Kürt sorununun demokratik ve barışçıl yöntemlerle çözümünden kaçınmanın bir sonucu olarak 2021 yılında yaşanan örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlallerin çok büyük bölümü, başta HDP olmak üzere Kürt sorunuyla ilişkili veya sorunun barışçıl çözümü yönünde çalışmalar yapan, ya da ağırlıkla Kürtlerin üyesi olduğu parti, dernek, vakıf vb. kuruluşlara yöneliktir.

TİHV tarafından 2021 yılında yayınlanan "Kuşatma Altındaki Yurttaşlık Alanı" başlıklı çalışmada ele alınan konulardan biri de örgütlenme özgürlüğü ihlalleridir. Çalışmada 2015-2019 yılları arasındaki TİHV' dokümantasyon Merkezi tarafından hazırlanan günlük insan hakları raporları taranarak ifade, medya, toplantı/gösteri ve örgütlenme özgürlükleri çerçevesinde değerlendirildi. Buna göre 2015 -2019 yılları arasında örgütlenme özgürlüğüne ilişkin sık ihlal yaşanan illerin başında İstanbul, Ankara ve İzmir'in yanı sıra Hakkari, Şırnak, Diyarbakır, Van

ve Mardin gibi Kürtlerin çoğunlukta olduğu illerin geldiği görülmektedir. Söz konusu illerin Türkiye nüfusuna oranı ile toplam ihlal sayısından aldıkları pay karşılaştırıldığında nüfusunun çoğunluğu Kürtlerden oluşan illerde örgütlenme özgürlüğü ihlallerinin daha yoğun olduğu görülmektedir. Örneğin, İstanbul'un Türkiye nüfusuna oranı % 18.7 iken çalışmada değerlendirmeye alınan ihlal toplamının % 7.4'ü İstanbul'da gerçekleşmiştir. Buna karşılık, Diyarbakır'ın Türkiye nüfusuna oranı % 2.1 iken ihlallerin % 6.9 bu ilde gerçekleşmiştir.[72]

Benzer bir tespit TİHV'in 2021 Yılı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu'nda da yapılmaktadır. 2021 yılı içinde TİHV'e işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığı gerekçesiyle 984 kişi başvurmuştur. Ancak bu kişilerden 972'si kapsamda kabul edilmiştir. Değerlendirmeye alınan başvuruların doğdukları yere göre dağılımına bakıldığında 2021 TÜİK[73] verilerine göre Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgesi doğumlular Türkiye nüfusunun % 30,6'sını oluştururken işkenceye ve diğer kötü muameleye maruz kalanlar içinde bu bölgelerde doğanların oranı % 63,7'dir. Önceki yıllara ait tedavi merkezleri raporlarında da bölge doğumluların benzer oranlarda yüksek olduğu saptanmıştır. Anadillerine göre dağılımına bakıldığında başvuruların % 68,9'u anadillerinin Kürtçe ve lehçeleri olduğunu belirtirken anadili Türkçe olanların başvuru oranı %30,4'tür. Tüm bu verilerden TİHV'e yapılan başvurularda Kürt etnik kimliğinde olanların diğer etnik kimliklere oranla işkence ve diğer kötü muameleye daha fazla uğradığı ve son yıllarda bu durumun değişmediği anlaşılmaktadır.

2021 yılında Kürtlerin oy verdiği ya da içinde aktif olarak faaliyet yürüttüğü siyasi parti üye ve yöneticilerine, seçilmiş Kürt milletvekilleri ve belediye başkanlarına, sendika, meslek örgütü ve diğer sivil toplum kuruluşlarının Kürt üye ve yöneticilerine yönelik gözaltı, tutuklama, soruşturma ve yargılamalar, eşit yurttaşlar olarak Kürtlerin örgütlenme özgürlüklerini kullanamadıklarını göstermektedir.

Hatırlanacağı üzere 2015 sonrasında, bilhassa da OHAL döneminde dokunulmazlıklarında kaldırılmasıyla başta HDP eş başkanları olmak üzere seçilmiş Kürt siyasetçilerine yönelik çok sayıda soruşturma ve dava açılmış, milletvekillikleri düşürülmüş, tutuklamalar olmuştu. Kürtleri adeta kamusal/siyasal alandan tasfiye etmeye yönelik bu süreç 2021 yılında da devam etmiştir.

Buna göre yıl içinde 1 milletvekili (HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu) tutuklanmış, önceki dönemlerde milletvekilliği yapmış 2 kişi ise (HDP eski Adıyaman milletvekili Behçet Yıldırım ile HDP eski Batman milletvekili Mehmet Ali Aslan) gözaltına alınmıştır. Söz konusu milletvekillerinden 1'i (Behçet Yıldırım) tutuklanmıştır.

2021 yılında 12 milletvekili (10 HDP, 1 CHP, 1 TİP) hakkında çeşitli gerekçeler ile soruşturma açılmıştır.

Yine 2021 yılında 75 milletvekili hakkında dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle 212 fezleke hazırlanmıştır. DBP'den 1 milletvekili hakkında hazırlanan 11 fezleke ile HDP'den 49 milletvekili hakkında hazırlanan 169 fezleke, söz konusu tasfiye sürecinde nedenli ısrarcı olunduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Önceki dönem milletvekili olan 13 kişi (11'i HDP'li, 1'i DBP'li, 1'i CHP'li) hakkında açılmış davaların görülmesine 2021 yılı içinde devam edilmiştir.

2021 yılında çeşitli siyasi partilerin üye ve yöneticisi olup gözaltına alınan 655 kişiden 564'ü HDP, 13'ü ise DBP' nin üye veya yöneticisidir. Gözaltına alınanlardan 8'i DBP, 1'i DEVA Partisi, 4'ü ESP ve 65'i HDP üye ve yöneticisi olmak üzere toplam 78 kişi ise tutuklanmıştır.

OHAL döneminde çıkarılan 674 Nolu KHK ile Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanlığı'na belediyelere kayyum atama, mülki idare amirlerine ise belediyelerin taşınır mallarına el koyma ve çalışanlarını görevden uzaklaştırma yetkisi verilmiştir. Sözü edilen kararnamenin akabinde DBP'nin yönetiminde olan 10 il (3'ü Büyükşehir), 63 ilçe ve 22 belde olmak üzere 95 belediyeye kayyum atanmış, 93 belediye eş başkanı, yüzlerce belediye meclis üyesi ve il genel meclis üyesi ise tutuklanmıştır. Kürtlerin eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yerel yönetimler aracılığıyla kamusal/siyasal alana katılma, müdahil

72 Daha ayrıntılı bilgi için bkz. https://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2021/12/Kusatma_Altindaki_Yurttaslik_Alani.pdf, S. 47 ve 48

73 İkamet edilen ile göre nüfus kütüğüne kayıtlı olunan il, https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=AdreseDayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2021-45500, Erişim Tarihi: 22.03.2022

olma imkanını tümüyle ortadan kaldıran kayyum uygulamasına 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri'nden sonra da devam edilmiştir. Seçim kampanyaları sırasında 'seçilmiş olsalar dahi Kürt belediye başkanlarının yerine kayyum atanacağını' açıkça ilan eden siyasal iktidar tarafından kısa süre içinde, HDP'nin kazandığı 3 büyükşehir, 5 il, 45 ilçe ve 12 belde belediyesi olmak üzere toplam 65 belediyeden 6'ına mazbataların verilmemesi yoluyla el konulmuştur. 31 Aralık 2021 tarihine kadar da 3 büyükşehir, 5 il, 34 ilçe, 7 belde belediyesi olmak üzere 49 belediyeye kayyım atanmıştır.

Başta seçme ve seçilme, örgütlenme ve ifade özgürlükleri olmak pek çok hak ve özgürlüğün ihlaline yol açan yerel yönetimlere yönelik baskı oluşturma ve el koyma politikaları 2021 yılında da devam etmiştir. Buna göre yıl boyunca 5'i belediye eş başkanı, 3'ü belediye eski eş başkanı, 22'si belediye meclisi üyesi, 2'si il genel meclisi üyesi, 1'i belediye encümen üyesi ve 1'i muhtar olmak üzere yerel yönetimlere seçilmiş 34 kişi gözaltına alındı. 1 belediye eş başkanı, 1 belediye eski eş başkanı, 7 belediye meclisi üyesi olmak üzere 9 kişi ise tutuklanmıştır. 2 ilçe belediye eş başkanı İçişleri Bakanı tarafından görevden alınarak yerlerine kayyum atandı. Belediye meclisi üyesi 7 kişi, il genel meclisi üyesi 3 kişi ise İçişleri Bakanlığı'nın kararı ile görevden alındı.

2021 yılında belediye başkanı / eş başkanı hakkında açılmış davalardan 4'ü beraatla sonuçlanırken, 22 kişi toplam 97 yıl 7 ay 5 gün hapis ve 12.580 TL para cezası ile cezalandırıldı. Toplam cezanın 93 yıl 3 ay ve 5 günlük hapis ve 5.500 TL'lik bölümü HDP ve DBP'den seçilmiş 15 belediye eş başkanına verildi.

2021 yılında HDP üyesi 3 milletvekili tehdit edilmiş, 1 milletvekili ise saldırıya uğramıştır. HDP milletvekilleri Kemal Bülbül ve Ömer Faruk Gergerlioğlu ölüm tehditleri alırken, Garo Paylan, Ermeni Soykırımı ile ilgili sosyal medya paylaşımı nedeniyle İstanbul bağımsız milletvekili Ümit Özdağ tarafından "Talat Paşa vatansever Ermenileri değil senin gibi arkadan vuranları sürdü. Sen de zamanı gelince bir Talat Paşa deneyimi yaşayacaksın" ifadeleri ile tehdit edildi. HDP milletvekili Tülay Hatimoğulları'nın ise Ankara'nın Çankaya ilçesindeki evine kendilerini sivil polis olarak tanıtan kişiler zorla girmeye çalıştı.

Yıl boyunca HDP'nin Genel Merkez binası ile il ve ilçe binalarına (İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Marmaris, Urfa, Elazığ) saldırılar oldu. Bu saldırılardan bir kısmı silah ve molotof kokteyli ile gerçekleştirildi. 1 kişi yaşamını yitirdi. Bu saldırılardan biri Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulanan HDP Genel Merkezi'ne yöneliktir. 14 Mayıs 2021 tarihinde kimliği belirsiz 3 kişilik grup tarafından HDP Genel Merkezine bir saldırı düzenlendi. Ölen ya da yaralananın olmadığı saldırıda parti binasında maddi zarar meydana geldi. 17 Haziran 2021 tarihinde ise HDP İzmir il binasına Onur Gencer isimli bir kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Saldırgan Onur Gencer, rehin aldığı parti çalışanı Deniz Poyraz'ı ateşli silahla vurarak öldürdü.

2021 yılı boyunca çok sayıda HDP üye ve yöneticisi yargılandı. Sonuçlanan davalarda onlarca kişi ceza aldı. Bu davalardan özellikle Kobanê davası öne çıktı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Kobanê soruşturması" kapsamında aralarında HDP eski Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ, Kars Belediye Eş Başkanları Şevin Alaca ve Ayhan Bilgen ile HDP yöneticilerinin de olduğu 27'si tutuklu 108 kişi hakkında hazırlanan iddianame 7 Ocak 2021 tarihinde Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Davanın görülmesine 26 Nisan 2021 tarihinde başlandı. Yıl boyunca görülen duruşmaların büyük bir kısmında adli yargılanma hakkının doğrudan ve dolaylı şekilde pek çok kez ihlal edildiği görülmektedir. İlk duruşmadan önce HDP Eş Genel Başkanları'nın da aralarında olduğu grup tarafından yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından engellendi. Duruşma salonunda avukatlara ayrılan bölümün bir kısmına çevik kuvvet polislerinin oturtulduğu, 100 avukatın yer olmadığı gerekçesiyle duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi. Mahkeme başkanının Covid-19 salgını nedeniyle 100 avukatın duruşma salonuna alınmayacağını belirtmesi üzerine avukatlar ile mahkeme heyeti arasında tartışma çıktı ve avukatlar duruşma salonunu terk etti. 14 Haziran 2021 tarihinde görülen duruşmada avukatların yaptığı reddi hakim talebine ilişkin bir üst mahkemeye yapılan başvurunun reddedildiği öğrenildi. Duruşma sırasında mahkeme başkanının savunma yapan avukatların sözünü kestiği ve söz almak isteyen avukatlar olmasına rağmen savcıdan avukatların kimi taleplerine ilişkin mütalaasını istediği bildirildi. 8 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmada mahkeme başkanının Hakim ve Savcılar Kurulu (HSK) kararıyla görevden alındığı ve yerine Ankara 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görevli

bir hakimin atandığı öğrenildi. 11 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmaya tutuklu siyasetçiler ile avukatlar katılmadı. Savcı, duruşmaya katılmayan avukatların mazeretlerinin kabul edilmemesini ve haklarında 'görevi kötüye kullanma' iddiasıyla suç duyurusunda bulunulmasını talep etti.

Davanın 29 Kasım 2021 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme heyetinde bulunan bir hakimin yerine başkasının görevlendirildiği öğrenildi. Yargılanan siyasetçiler ve avukatlar adil yargılama hakkı ve savunma koşullarının olmadığını belirterek duruşmalara katılmayacaklarını açıkladılar. Yargılanan siyasetçiler ve avukatları takip eden günlerde yapılan duruşmalara katılmadılar. Mahkeme bu yönde sunulan dilekçelerin sağlık ile ilgili olanlar dışında tümünün reddine karar verdi.

Davanın 7 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasını takip etmek isteyen gazetecilerin turkuaz renkte basın kartları olmadıkları gerekçesiyle duruşma salonuna alınmadığı öğrenildi.

Davanın 10 Aralık 2021 tarihinde görülen duruşmasında ise gazetecilerin telefonlarını ve bilgisayarlarını bıraktıktan sonra izleyici olarak duruşma salonuna alındıkları öğrenildi. Mahkeme, siyasetçiler ile avukatlarının duruşmaya gelmemeleri hâlinde duruşmalara katılma hakkından feragat ettikleri değerlendirilerek müşteki beyanlarının alınması ve delil inceleme aşamasına geçileceğine hükmetti. Davanın 2022 yılında da devam eden duruşmalarında benzer ihlaller gerçekleşti.

Temsil esasına dayalı demokratik rejimlerde yurttaşların siyasete katılımının başat aracı siyasal partilerdir. Yurttaşlar, partiler aracılığıyla örgütlenerek siyasal görüş ve taleplerini dile getirirler, toplumun tamamını veya bir bölümünü ilgilendiren sorunlara müdahale ederler, kamusal müzakereye ve karar alma süreçlerine katılırlar. Bu sıralananlar sivil ve siyasal haklar niteliğindedir ve Anayasa ile birlikte Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler tarafından teminat altına alınmıştır.

Buna karşın HDP hakkında AYM kapatılma istemiyle dava açılmıştır. Kapatma davası Kürtleri, katılım ve temsil mekanizmalarının dışına itecek, siyasal haklarını kullanma imkânından yoksun bırakacak bu gelişme, aynı zamanda toplumsal barışın ve bir arada yaşama iradesinin kaybına yol açağı için oldukça kaygı vericidir.

17 Mart 2021 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahin tarafından açılan davanın iddianamesinde *"HDP üyelerinin beyan ve eylemleriyle demokratik ve evrensel hukuk kurallarının kabul etmeyeceği şekilde davrandıkları, PKK terör örgütü ve bağlı örgütlerle birlikte hareket ettikleri, örgütün uzantısı olarak faaliyetlerde bulunarak, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve ortadan kaldırmayı amaçladıkları"* belirtilmektedir. Ayrıca iddianamede HDP'nin üye ve yöneticisi 687 kişi hakkında da 5 yıl boyunca siyasi yasak talep edilmektedir. AYM, iddianameyi usul ve evrak eksiklikleri gerekçesiyle iade etti. Bunun üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, hazırladığı yeni iddianameyi 7 Haziran 2021 tarihinde AYM'ye gönderdi. Yeni iddianamede siyasi yasak talep edilen parti üye ve yöneticisi sayısı 500'e düşürüldü ve partinin hazine yardımlarının tutulduğu banka hesabına tedbir konulması talep edildi. 21 Haziran 2021 tarihinde AYM, iddianameyi oybirliği kabul etti ve partinin banka hesabına bloke konulması yönündeki tedbir talebini ise reddetti. AYM, dava dosyasının ve dijital verilerin incelenmesi için HDP'nin 30 günlük ek savunma süresi talebini 2 Eylül 2021 tarihinde kabul etti. HDP'nin savunmasını 5 Kasım 2021 tarihinde mahkemeye iletmesinin ardından, Yargıtay Başsavcısı 29 Kasım 2021 tarihinde esas hakkındaki mütalaasını mahkemeye sundu.

8. DARBE GİRİŞİMİ

15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişiminin üzerinden 5 yıl geçmiş olmasına rağmen, 2021 yılında da darbe girişimi ile ilişkili oldukları iddiasıyla çok sayıda kişinin gözaltına alınmasına ve tutuklanmasına devam edildi. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu 15 Temmuz 2021 tarihinde katıldığı bir programda 15 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla darbe girişimi ile ilişkili olduğu iddiasıyla 312 bin 121 kişinin gözaltına alındığını duyurdu. Tespitlerimize göre bu yıl darbe girişimi ile ilişkilendirilerek gözaltına alınanların sayısı 5861, tutuklananların sayısı ise 800 olmuştur. Gözaltına alınanlardan 767'si adli kontrol şartıyla, 15 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakılmıştır.

Adalet Bakanlığı Sözcüsü Ertuğrul Çekin, 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili olarak açılmış 289 fiili davadan 288'inin 15 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla karara bağlandığını duyurdu. Buna göre ilk derece mahkemeler tarafından karara bağlanan 288 davada yargılanan 8 bin 724 kişiden 1634'ü ağırlaştırılmış müebbet, 1366'sı müebbet, 1890'ı 1 yıl 2 ay ile 20 yıl arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandırılmıştır. 2 bin 870 kişi hakkında beraat, 964 kişi hakkında ise ceza verilmesine yer olmadığına dair karar verilmiştir. Tespitlerimize göre 2021 yılında 747 kişi hakkında açılan 35 dava sonuçlanmıştır. Buna göre 20 kişi ağırlaştırılmış müebbet, 43 kişi müebbet hapis cezasıyla cezalandırılmıştır. 265 kişi toplam 13 bin 17 yıl hapis cezasıyla cezalandırılırken, 386 kişinin beraatına karar verilmiştir.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ihraç edilen kişi sayısının 14 Temmuz 2021 itibarıyla 23 bin 364 olduğunu açıkladı.

Olağanüstü Hal 19 Temmuz 2018 tarihinde mevzuattan kaldırılmış olmasına rağmen tüm OHAL uygulamalarını 2021 yılına kadar uzatan 7145 Sayılı Kanun, 28 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" başlıklı düzenleme ile bir yıl daha uzatıldı.

8.1. DARBE GİRİŞİMİYLE İLİŞKİLENDİRİLEREK GÖZALTINA ALINAN VE TUTUKLANAN KİŞİLER

Tespitlerimize göre 2021 yılında darbe girişimi ile ilişkilendirilerek gözaltına alınanların sayısı 5 bin 861, tutuklananların sayısı ise 800 olmuştur. Gözaltına alınanlardan 767'si adli kontrol şartıyla, 15 kişi ise ev hapsi şartıyla serbest bırakılmıştır.

Ocak ayında 724 kişi gözaltına alındı, 164 kişi tutuklandı, 113 kişi adli kontrol şartıyla, 2 kişi ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

Şubat ayında 541 kişi gözaltına alındı, 127 kişi tutuklandı, 152 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Mart ayında 669 kişi gözaltına alındı, 82 kişi tutuklandı, 106 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Nisan ayında 895 kişi gözaltına alındı, 229 kişi tutuklandı, 303 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Mayıs ayında 178 kişi gözaltına alındı, 9 kişi tutuklandı, 1 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Haziran ayında 476 kişi gözaltına alındı, 60 kişi tutuklandı, 17 kişi adli kontrol şartıyla, 6 kişi ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

Temmuz ayında 326 kişi gözaltına alındı, 80 kişi tutuklandı, 59 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Ağustos ayında 157 kişi gözaltına alındı.

Eylül ayında 453 kişi gözaltına alındı, 3 kişi tutuklandı, 8 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Ekim ayında 674 kişi gözaltına alındı.

Kasım ayında 531 kişi gözaltına alındı, 46 kişi tutuklandı, 8 kişi adli kontrol şartıyla, 7 kişi ev hapsi şartıyla serbest bırakıldı.

Aralık ayında 237 kişi gözaltına alındı.

4 Ocak 2021 tarihinde Edirne merkezli bir soruşturma kapsamında 11 ilde düzenlenen operasyonlarda 26 kişi gözaltına alındı.

5 Ocak 2021 tarihinde Kara Kuvvetleri Komutanlığı personeline yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 22 kişi gözaltına alındı.

6 Ocak 2021 tarihinde Adana'da yapılan ev baskınlarında 4 kişi; Ankara'da yapılan ev baskınında 1 kişi gözaltına alındı.

6 Ocak 2021 tarihinde Ukrayna'da gözaltına alınan 2 kişinin (Salih Fidan ve Samet Güre) sınır dışı edilerek Türkiye'ye getirildiği öğrenildi. 2 kişi 11 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

8 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da 18 kişi; Adana'da 2 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddia edilen 6 kişi gözaltına alındı.

Ankara'da gözaltına alınan 2 kişi 8 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

11 Ocak 2021 tarihinde Urfa'da yapılan ev baskınında 1 kişi gözaltına alındı.

12 Ocak 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 15 ilde düzenlenen operasyonlarda 32 kişi; yine İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 33 ilde düzenlenen operasyonlarda 74 kişi; Niğde merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 17 kişi; Ankara'da yapılan ev baskınlarında 15 kişi; yine Ankara merkezli bir başka soruşturma kapsamında 10 kişi gözaltına alındı.

13 Ocak 2021 tarihinde Edirne merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda 21 kişi; İstanbul'da 12 kişi gözaltına alındı.

15 Ocak 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 8 ilde düzenlenen operasyonlarda 20 kişi gözaltına alındı.

Muğla'da yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla gözaltına alınan 13 kişiden 11'i 17 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ev hapis tedbiri ile serbest bırakıldı. 1 kişinin ise halen gözaltında olduğu öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde Antalya merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 32 kişiden 19'u 18 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 11'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 13 kişi ise serbest bırakıldı.

19 ve 20 Ocak 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 60 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 198 kişi gözaltına alındı.

20 Ocak 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 2 ilde yapılan operasyonlarda 9 kişi; Ankara'da 3 kişi gözaltına alındı.

21 Ocak 2021 tarihinde Ordu merkezli bir soruşturma kapsamında 9 ilde yapılan operasyonlarda 13 kişi gözaltına alındı.

19 Ocak 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 198 kişiden 25'i 21 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 17 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 156 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi.

22 Ocak 2021 tarihinde 2011 yılında avukatlıktan hakim ve savcılığa geçiş sınavında çıkan soruların örgüt üyelerine sızdırılması iddiasıyla ilgili Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 23 ilde yapılan operasyonlarda 32 kişi gözaltına alındı.

19 Ocak 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 198 kişiden 86'sı 22 ve 23 Ocak 2021 tarihlerinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 52 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 2 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi. Buna göre bu soruşturma kapsamında tutuklananların sayısı 111, serbest bırakılanların sayısı ise 69'u adli kontrol şartıyla olmak üzere 87 oldu.

HSK tarafından meslekten ihraç edilen ve sonrasında gözaltına alınan 2 hakimden 1'i 24 Ocak 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

25 Ocak 2021 tarihinde Erzincan merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 9 kişi gözaltına alındı.

25 Ocak 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 36 kişi; Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 13 ilde düzenlenen operasyonlarda 10 kişi, İzmir'de 35 kişi gözaltına alındı. 25 Ocak 2021 tarihinde İzmir'de gözaltına alınan 35 kişiden 16'sı 29 Ocak 2021 tarihinde tutuklandı, 12'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 13 kişi serbest bırakıldı, 6 kişi ise haklarında soruşturmaların yürütüldüğü illere götürüldü.

27 Ocak 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 3 kişi gözaltına alındı.

19 Ocak 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 20 kişi 27 Ocak 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

27 Ocak 2021 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gözaltına alınan Ahmet Yiğit isimli bir kişinin Türkiye'ye getirildiği öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Erzincan merkezli bir soruşturma kapsamında 11 ilde düzenlenen operasyonlar sonucu 13 kişi gözaltına alındı.

29 Ocak 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 25 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 41 kişi gözaltına alındı.

31 Ocak 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 3 kişiden 2'si aynı gün sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ise ev hapis tedbiri ile serbest bırakıldı.

2 Şubat 2021 tarihinde Kayseri merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi gözaltına alındı.

2 Şubat 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 294 kişi hakkında gözaltı kararı verildi. Bu kişilerin yakalanması için 42 ilde operasyonlar yapıldığı öğrenildi.

4 Şubat 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 3 kişi; Ankara'da haklarında yakalama kararı olan 2 kişi gözaltına alındı.

İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 119 kişiden 62'si 5 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 57 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Şubat 2021 tarihinde 2005 yılında yapılan komiser yardımcılığına geçiş sınavına ilişkin Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 48 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği öğrenildi.

8 Şubat 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 38 ilde düzenlenen operasyonlarda 39 kişi gözaltına alındı.

9 Şubat 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 15 ilde düzenlenen operasyonlarda 27 kişi gözaltına alındı.

9 Şubat 2021 tarihinde Edirne merkezli bir soruşturma kapsamında 20 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği ve 20 kişinin yakalanması için 10 ilde operasyonlar yapıldığı öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Konya merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi; Ankara'da 1 kişi gözaltına alındı.

12 Şubat 2021 tarihinde İstanbul'da 14 kişi; Ankara'da 2 kişi gözaltına alındı.

15 Şubat 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Gürbüz Sevilay ve Tamer Avcı isimli 2 kişinin Özbekistan'da MİT tarafından yapılan bir operasyon ile Türkiye'ye getirildiği öğrenildi.

Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 53 kişiden 29'u 15 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 24 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınlarında 13 kişi gözaltına alındı.

23 Şubat 2021 tarihinde Antep merkezli bir soruşturma kapsamında 22 ilde düzenlenen operasyonlarda 50 kişi; Siirt merkezli bir soruşturma kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 14 kişi gözaltına alındı.

24 Şubat 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda 13 kişi gözaltına alındı.

24 Şubat 2021 tarihinde 2012 komiser yardımcılığına geçiş sınavına ilişkin bir soruşturma kapsamında 22 ilde düzenlenen operasyonlarda 31 kişi; yasadışı yollarla yurtdışına gitmeye çalıştıkları iddiasıyla Edirne'de 5 kişi gözaltına alındı.

24 Şubat 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 123 kişiden 36'sı 27 Şubat 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 71'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 87 kişi ise serbest bırakıldı.

Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla gözaltına alınan emekli tuğgeneral Nuri Cankıymaz 1 Mart 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

2 Mart 2021 tarihinde Ankara merkezli 3 ayrı soruşturma kapsamında toplam 56 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 25 kişi; Kocaeli'de 6 kişi gözaltına alındı.

3 Mart 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 8 ilde düzenlenen operasyonlarda 11 kişi gözaltına alındı.

4 Mart 2021 tarihinde Konya'da hakkında yakalama kararı olan 1 kişi gözaltına alındı.

Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla gözaltına alınan 3 kişi 4 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

5 Mart 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 13 kişi; Ankara 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 33 kişi gözaltına alındı.

7 Mart 2021 tarihinde Edirne'de 1 kişi yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla gözaltına alındı.

İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 11 kişi 7 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

8 Mart 2021 tarihinde Urfa merkezli bir soruşturma kapsamında 13 ilde düzenlenen operasyonlarda 35 kişi; İzmir'de yapılan ev baskınlarında 31 kişi gözaltına alındı.

9 Mart 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınlarında 1 kişi; Bitlis merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 4 kişi gözaltına alındı.

9 Mart 2021 tarihinde, 2005'te yapılan komiser yardımcılığına geçiş sınavına ilişkin Ankara merkezli soruşturma kapsamında 39 kişi; Ankara'da Bylock kullandıkları iddiasıyla 12 kişi; Bolu'da yol kontrolünde 6 kişi; Ankara'da yapılan ev baskınında 1 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddia edilen 5 kişi gözaltına alındı.

12 Mart 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 11 kişi gözaltına alındı.

Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla gözaltına alınan 4 kişi 14 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

15 Mart 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 32 ilde düzenlenen operasyonlarda 24 kişi gözaltına alındı.

8 Mart 2021 tarihinde İzmir'de gözaltına alınan 31 kişiden 18'i 15 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 13 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına kaçmaya çalıştıkları iddiasıyla gözaltına alınan 3 kişiden 2'si 16 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

18 Mart 2021 tarihinde Ankara Esenboğa Havalimanı'nda gözaltına alınan 1 kişi aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

18 Mart 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 67'si KHK ile meslekten ihraç edilmiş, 1'i emekli ve 7'si halen aktif görevde olan 75 emniyet personeli hakkında gözaltı kararı verildiği ve bu kişilerin yakalanması için 16 ilde operasyonlar düzenlendiği öğrenildi.

19 Mart 2021 tarihinde Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na yönelik Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde yapılan operasyonlarda 8 kişi gözaltına alındı.

20 Mart 2021 tarihinde Ankara'da meslekten ihraç edilmiş Danıştay eski üyesi Kasım Davas gözaltına alındı.

18 Mart 2021 tarihinde Ankara'da gözaltına alınan eski istihbarat albay Arif Yekebaş 22 Mart 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

23 Mart 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 3 kişi gözaltına alındı.

22 Mart 2021 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gözaltına alınan 1 kişi 24 Mart 2021 tarihinde Türkiye'ye getirildi.

24 Mart 2021 tarihinde Ankara'da 2 kişi gözaltına alındı.

17 ve 24 Mart 2021 tarihlerinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gözaltına alınan 2 kişi 25 Mart 2021 tarihinde Türkiye'ye getirildi.

23 Mart 2021 ve takip eden tarihlerde, TSK personeline yönelik İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 53 ilde ve KKTC'de yapılan operasyonlarda gözaltına alınan 172 kişiden 41'i 26 Mart 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı, 92'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 95 kişi serbest bırakıldı. 36 kişinin polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 11 ilde yapılan operasyonlarda 21 kişi gözaltına alındı.

30 Mart 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 25 ilde yapılan operasyonlarda 66 kişi, 2021 yılında yapılan komiser yardımcılığı sınavıyla ilgili Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 29 ilde yapılan operasyonlarda 54 kişi gözaltına alındı.

1 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına kaçmaya çalıştıkları iddiasıyla 10 kişi gözaltına alındı.

2 Nisan 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında aralarında avukatların da olduğu 14 kişi; Ankara merkezli bir başka soruşturma kapsamında 9 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 28 kişi gözaltına alındı.

İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 93 kişiden 25'i 3 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 43'ü adli kontrol şartıyla olmak üzere 65 kişi serbest bırakıldı. 3 kişinin ise halen gözaltında olduğu öğrenildi.

23 Mart 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan 33 kişi hakkında savcılık tarafından yapılan itirazın 3 Nisan 2021 tarihinde kabul edildiği ve 15 kişinin tekrar gözaltına alınarak tutuklandığı öğrenildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Balıkesir'de yapılan ev baskınlarında 11 kişi gözaltına alındı.

6 Nisan 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 13 ilde düzenlenen operasyonlarda 13 kişi; Kayseri'de 15 kişi gözaltına alındı.

9 Nisan 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 33 ilde düzenlenen operasyonlarda 45 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 9 ilde düzenlenen operasyonlarda 10 kişi gözaltına alındı.

Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına gitmeye çalıştıkları iddiasıyla gözaltına alınan 3 kişiden 2'si 11 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

12 Nisan 2021 tarihinde Adana'da yapılan ev baskınlarında 3 kişi gözaltına alındı.

13 Nisan 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 49 ilde düzenlenen operasyonlarda 54 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla 2 kişi gözaltına alındı.

Aydın'da gözaltına alınan 7 kişiden 1'i 13 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutukladı. 6 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

16 Nisan 2021 tarihinde İzmir'de 29 kişi gözaltına alındı.

İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 75 kişiden 27'si 16 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 15'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 48 kişi serbest bırakıldı.

17 Nisan 2021 tarihinde Aydın'ın Kuşadası ilçesinde yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 2 kişi gözaltına alındı.

Ankara'da gözaltına alınan 1 kişi 19 Nisan 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

20 Nisan 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 17 ilde düzenlenen operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

21 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan ev baskınlarında 30 kişi gözaltına alındı.

23 Nisan 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 8 kişi gözaltına alındı.

26 Nisan 2021 tarihinde İzmir ve İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 459'u muvazzaf asker 532 kişi hakkında yakalama kararı çıkartıldığı ve 62 ilde düzenlenen operasyonlarda bu kişilerden 426'sının gözaltına alındığı öğrenildi. İstanbul ve İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 426 kişiden 159'u 30 Nisan 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 239'u adli kontrol şartıyla olmak üzere 267 kişi serbest bırakıldı.

27 Nisan 2021 tarihinde Ankara'dan 2005 yılında yapılan polis memurluğundan komiser yardımcılığına geçiş sınavı hakkındaki soruşturma kapsamında 10 kişi gözaltına alındı.

4 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da 1 kişi ve İstanbul'da 1 kişi gözaltına alındı.

5 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 26 kişi; İstanbul'da yürütülen bir diğer soruşturma kapsamında 29 kişi gözaltına alındı.

29 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan 1 kişi 6 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

20 Mayıs 2021 tarihinde İzmir'de yapılan ev baskınlarında aralarında meslekten ihraç edilmiş askerlerin de olduğu 35 kişi gözaltına alındı.

4 Nisan 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 17 ilde düzenlenen operasyonlarda 14 kişi gözaltına alındı.

25 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da 23 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 9 ilde düzenlenen operasyonlarda 12 kişi gözaltına alındı.

27 Mayıs 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 7 kişi; Ankara'da 1 kişi gözaltına alındı.

28 Mayıs 2021 tarihinde İstanbul merkezli 6 ilde düzenlenen operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 15 kişiden 7'si 29 Mayıs 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1'i adli kontrol şartıyla olmak üzere 8 kişi serbest bırakıldı.

31 Mayıs 2021 tarihinde Tokat merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 6 kişi gözaltına alındı.

31 Mayıs 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Fethullah Gülen'in akrabası Selahaddin Gülen'in Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yurtdışında yaptığı bir operasyon ile Türkiye'ye getirilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Selahaddin Gülen'in Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde olduğu bildirildi. Cumhurbaşkanı, 19 Mayıs 2021 tarihinde yaptığı bir açıklamada , "Yakında FETÖ takımından da önemli bir ismi açıklayacağız, şu anda elimizde. Kimi yakaladık, hesaba çektik, onun açıklamasını da yapacağız" demişti. Selahaddin Gülen, 4 Haziran 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

2 Haziran 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 13 ilde düzenlenen operasyonlarda 22 kişi gözaltına alındı.

5 Haziran 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda 16 kişi gözaltına alındı.

8 Haziran 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda 26 kişi; Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 17 kişi gözaltına alındı.

14 Haziran 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 32 ilde düzenlenen operasyonlarda 57 kişi gözaltına alındı.

15 Haziran 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınlarında 17 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştığı iddia edilen 5 kişi gözaltına alındı.

17 Haziran 2021 tarihinde Konya merkezli bir operasyon kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi gözaltına alındı.

18 Haziran 2021 tarihinde İstanbul'da 22 kişi; Balıkesir'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 7 kişi gözaltına alındı.

22 Haziran 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 40 ilde düzenlenen operasyonlarda 98 kişi; Ankara'da düzenlenen ev baskınlarında 7 kişi gözaltına alındı.

23 Haziran 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınında 1 kişi gözaltına alındı.

24 Haziran 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Ankara'da yapılan ev baskınında 1 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında gözaltına alınan 113 kişiden 58'i 25 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 6'sı ev hapsi tedbiri, 16'sı adli kontrol şartıyla olmak üzere 53 kişi serbest bırakıldı. 2 kişinin halen gözaltında olduğu öğrenildi.

Denizli'de gözaltına alınan 3 kişiden 2'si 25 Haziran 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 1 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

29 Haziran 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 24 ilde düzenlenen operasyonlarda 22 kişi gözaltına alındı.

30 Haziran 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 23 ilde düzenlenen operasyonlarda 22 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştığı iddia edilen 5 kişi gözaltına alındı.

1 Temmuz 2021 tarihinde İzmir'de yapılan ev baskınlarında 17 kişi gözaltına alındı.

2 Temmuz 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 34 ilde düzenlenen operasyonlarda 20 kişi; İzmir'de 1 kişi gözaltına alındı.

İzmir'de gözaltına alınan 1 kişi 5 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

6 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 9 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi; Ankara'da yapılan ev baskınlarında 50 kişi; Aydın'da 1 kişi gözaltına alındı.

7 Temmuz 2021 tarihinde Adana merkezli bir soruşturma kapsamında iki ilde düzenlenen operasyonlarda 6 kişi gözaltına alındı.

8 Temmuz 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 4 kişi; Ankara'da 1 kişi gözaltına alındı.

9 Temmuz 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 2 ilde düzenlenen operasyonlarda 19 kişi; Ankara'da 10 kişi gözaltına alındı.

Etkin pişmanlık kapsamında verdiği ifadeyi yargılandığı davanın duruşmasında geri aldığı gerekçesiyle 8 Temmuz 2021 tarihinde gözaltına alınan eski Tuğgeneral Serdar Atasoy 9 Temmuz 2021 tarihinde tutuklandı.

Samsun'da gözaltına alınan 1 kişi 9 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) tarafından düzenlenen bir operasyon sonucu Kırgızistan'dan Türkiye'ye getirilen Orhan İnandı 12 Temmuz 2021 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

12 Temmuz 2022 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 47 ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 178 kişiden 76'sı 14 Temmuz 2021 tarihinde mahkeme tarafından tutuklandı, 59'u adli kontrolle olmak üzere 102 kişi serbest bırakıldı.

3 Ağustos 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 13 ilde düzenlenen operasyonlarda 26 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 8 kişi gözaltına alındı.

5 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınında 1 kişi gözaltına alındı.

6 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 25 ilde düzenlenen operasyonlarda 46 kişi gözaltına alındı.

7 Ağustos 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 13 kişi gözaltına alındı.

9 Ağustos 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 4 kişi gözaltına alındı.

10 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınında 11 kişi gözaltına alındı.

16 Ağustos 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 7 kişi gözaltına alındı.

26 Ağustos 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 11 kişi gözaltına alındı.

27 Ağustos 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 32 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında muvazzaf askerlerin de olduğu 30 kişi gözaltına alındı.

1 Eylül 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda 32 kişi, İzmir'de yapılan ev baskınlarında 17 kişi gözaltına alındı.

3 Eylül 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda 18 kişi, İstanbul'da ise 1 kişi gözaltına alındı

7 Eylül 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 41 ilde düzenlenen operasyonlarda 157 kişi, Konya merkezli bir soruşturma kapsamında 10 ilde düzenlenen operasyonlarda 8 kişi gözaltına alındı.

8 Eylül 2021 tarihinde Adana merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 10 kişi, Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddia edilen 1 kişi gözaltına alındı.

10 Eylül 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiası ile 9 kişi; İstanbul'da 1 kişi gözaltına alındı.

13 Eylül 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 23 ilde düzenlenen operasyonlarda 26 kişi gözaltına alındı.

15 Eylül 2021 tarihinde Adana'da yapılan ev baskınlarında 8 kişi gözaltına alındı.

20 Eylül 2021 tarihinde İstanbul'da 6 kişi; İstanbul'da bir başka soruşturma kapsamında 1 kişi gözaltına alındı.

21 Eylül 2021 tarihinde İstanbul merkezli 8 ilde düzenlenen operasyonlarda 25 kişi; Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 7 kişi gözaltına alındı.

Konya'da gözaltına alınan 11 kişiden 3'ü 21 Eylül 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı. 8 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

22 Eylül 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi; Muğla'nın Marmaris ilçesinde yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddia edilen 9 kişi gözaltına alındı.

22 Eylül 2021 tarihinde Ankara'da 1 kişi gözaltına alındı.

24 Eylül 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 19 ilde yapılan operasyonlarda 35 kişi; Ordu'da 43 kişi; Afyon'da 1 kişi gözaltına alındı.

28 Eylül 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 8 ilde yapılan operasyonlarda 11 kişi gözaltına alındı.

1 Ekim 2021 tarihinde Tekirdağ'da 5 kişi yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla gözaltına alındı.

5 Ekim 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 21 ilde düzenlenen operasyonlarda 41 kişi; İzmir'de 22 kişi; Antep merkezli bir soruşturma kapsamında 32 ilde düzenlenen operasyonlarda 81 kişi; Eskişehir'de 8 kişi gözaltına alındı.

6 Ekim 2021 tarihinde Ankara'da 3 kişi gözaltına alındı.

7 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da 20 kişi gözaltına alındı.

11 Ekim 2021 tarihinde Konya merkezli bir soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 7 kişi gözaltına alındı.

12 Ekim 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 8 kişi; İstanbul'da 26 kişi; Ankara'da 7 kişi gözaltına alındı.

14 Ekim 2021 tarihinde Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda 15 kişi; Bursa'da 9 kişi gözaltına alındı.

15 Ekim 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 45 ilde düzenlenen operasyonlarda 46 kişi gözaltına alındı.

18 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da 15 kişi gözaltına alındı.

19 Ekim 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 41 ilde düzenlenen operasyonlarda 108 kişi; Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 16 ilde düzenlenen operasyonlarda 54 kişi; Balıkesir merkezli bir soruşturma kapsamında 22 ilde düzenlenen operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

20 Ekim 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a geçmeye çalıştıkları iddia edilen 2 kişi ve İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 33 kişi gözaltına alındı.

22 Ekim 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 15 ilde düzenlenen operasyonlarda 14 kişi; yine Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 37 ilde düzenlenen operasyonlarda 67 kişi; Konya merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde düzenlenen operasyonlarda 17 kişi gözaltına alındı.

25 Ekim 2021 tarihinde İstanbul merkezli soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 7 kişi; Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla 3 kişi gözaltına alındı.

26 Ekim 2021 tarihinde Antep'te 13 kişi; İstanbul merkezli soruşturma kapsamında 7 ilde düzenlenen operasyonlarda 10 kişi gözaltına alındı.

27 Ekim 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 3 kişi gözaltına alındı.

2 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 40 ilde düzenlenen operasyonlarda 43 kişi gözaltına alındı.

3 Kasım 2021 tarihinde Bursa merkezli bir soruşturma kapsamında 6 ilde düzenlenen operasyonlarda 16 kişi; Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 13 kişi; Ankara 'da 9 kişi gözaltına alındı.

5 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 7 kişi gözaltına alındı.

9 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 25 ilde düzenlenen operasyonlarda 35 kişi; İzmir'de 25 kişi gözaltına alındı.

12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde yapılan operasyonlarda 16 kişi gözaltına alındı.

14 Kasım 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla 3 kişi gözaltına alındı.

16 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 28 ilde yapılan operasyonlarda 43 kişi; yine Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 12 ilde yapılan operasyonlarda 20 kişi gözaltına alındı.

17 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da yapılan ev baskınında 2 kişi gözaltına alındı.

Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkma iddiasıyla gözaltına alınan 2 kişi 17 Kasım 2021 tarihinde sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.

22 Kasım 2021 tarihinde Edirne'de yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştığı iddiasıyla 1 kişi gözaltına alındı.

23 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 42 ilde düzenlenen operasyonlarda 53 kişi gözaltına alındı.

24 Kasım 2021 tarihinde Adana'da 8 kişi; Malatya'da 6 kişi; İzmir'de 31 kişi gözaltına alındı.

26 Kasım 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 6 ilde düzenlenen operasyonlarda 16 kişi gözaltına alındı.

23 Kasım 2021 tarihinde İzmir merkezli bir soruşturma kapsamında 21 ilde düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 96 kişiden 44'ü 27 Kasım 2021 tarihinde tutuklandı. 37 kişi polisteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı, 7 kişi ev hapsi, 8 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

30 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da 58 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 28 kişi gözaltına alındı.

6 Aralık 2021 tarihinde İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 14 ilde düzenlenen operasyonlarda 24 kişi; yasadışı yollarla Yunanistan'a gitmeye çalıştıkları iddiasıyla Edirne'de 3 kişi; Van'da 13 kişi gözaltına alındı.

7 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da 20 kişi gözaltına alındı.

14 Aralık 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 43 ilde düzenlenen operasyonlarda 45 kişi gözaltına alındı.

17 Aralık 2021 tarihinde Ankara merkezli bir soruşturma kapsamında 5 ilde düzenlenen operasyonlarda 27 kişi gözaltına alındı.

21 Aralık 2021 tarihinde Bursa merkezli bir soruşturma kapsamında 4 ilde düzenlenen operasyonlarda 20 kişi; İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 16 ilde düzenlenen operasyonlarda 17 kişi; Ankara'da 17 kişi gözaltına alındı.

23 Aralık 2021 tarihinde İzmir açıklarında durdurulan bir teknede yasadışı yollarla yurtdışına çıkmaya çalıştıkları iddiasıyla 51 kişi gözaltına alındı.

8.2. DARBE GİRİŞİMİYLE İLİŞKİLENDİRİLEREK YARGILANAN KİŞİLER

747 kişi hakkında açılan 35 dava sonuçlandı. Buna göre 20 kişi ağırlaştırılmış müebbet, 43 kişi müebbet hapis cezasıyla cezalandırıldı. 265 kişi toplam 13 bin 17 yıl hapis cezasıyla cezalandırıldı, 386 kişi ise beraat etti.

17 kişi hakkında Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 18 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 2 sanığı 'anayasal düzeni ihlale teşebbüs' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 'anayasal düzeni ihlale teşebbüse yardım' suçunda 1 sanığı 16 yıl 6 ay, 6 sanığı 13 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan ise 1 sanığı 10 yıl 6 ay, 4 sanığı 8 yıl 1 ay 15 gün, 3 sanığı 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Selmet Şükür hakkında Sakarya 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 19 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüte yardım etmek' suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Sümeyye Ş. İsimli bir kişi hakkında Antep 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 21 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi eski üyesi Salih Buçukoğlu hakkında Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nde açılan davanın karar duruşması 25 Ocak 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Eski Korgeneral Metin İyidil, eski korgeneral Abdullah Barutçu, eski Tümgeneral Hamza Koçyiğit hakkında Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 2 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüse yardım etme' suçundan Metin İyidil, Hamza Koçyiğit ve Abdullah Barutcu'yu ayrı ayrı 12 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca Abdullah Barutçu'nun hükümle birlikte tutuklanmasına karar verdi.

Osman Özdil isimli 1 kişi hakkında Ankara 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Şubat 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl 4 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

Aralarında emniyet müdürlerinin de olduğu 18 kişi hakkında MİT görevlilerinin ifadeye çağrılmasına ilişkin soruşturma kapsamında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 10 kişiyi (Yurt Atayün, Ali Fuat Yılmazer, Kazım Aksoy, Erol Demirhan, Nuh Mehmet Damgacı ve Ayhan Albayrak, Sebahattin Kaplan, Musa Metin, Bilal İrice ve Ahmet Kılınçarslan) 'Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini engellemeye teşebbüs' suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan 4 kişiyi (Oğuzhan Ceylan, Veli Tuluy, Fazıl Adnan İzgi ve Erkan Ünal) 7 yıl 6 ay, 1 kişiyi (Mehmet Gökkılıç) 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırdı. Mahkeme 3 kişinin ise beraatına hükmetti.

18 kişi hakkında 15 Temmuz Darbe Girişimi sırasında İstanbul Kartal Köprüsü'ndeki olaylarla ilgili İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 5 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'cebir ve şiddet kullanarak T.C. Anayasası'nın öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüse yardım' suçundan 4 sanığı 15 yıl; 3 sanığı 12 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 6 sanığa ceza verilmesine yer olmadığına, 5 sanığın ise dosyalarının ayrılmasına hükmetti.

Ankara İl Jandarma eski Komutanı Kurmay Albay Cengiz Tarım hakkında Adana 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Mart 2021 tarihide görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' ve 'devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri temin etme ve açıklama' suçlarından toplam 21 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Eski astsubay olan H. K. hakkında Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığın 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

Eski üsteğmen D. E. Ç. hakkında Eskişehir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 24 Mart 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığın 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

497 kişi hakkında 15 Temmuz Darbe Girişimi sırasında Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı'ndaki olaylar ile ilgili Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 6 sanığı ağırlaştırılmış müebbet hapis, 32 sanığı müebbet hapis, 106 sanığı 6 yıl 3 ay ile 15 yıl 8 ay arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 354 sanığın ise beraatına karar verdi.

Yusuf Bekmezci isimli bir kişi hakkında İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 9 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt yöneticisi olma' suçundan 17 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

İsmail Hakkı Kısacık isimli bir kişi hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüte üye olmamakla birlikte bilerek ve isteyerek yardım etmek' suçundan 3 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Eski savcı Murat Dalkuş hakkında İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 20 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırdı.

7 kişi hakkında Ankara 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 28 Nisan 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanıkları 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay ile 10 yıl arasında değişen hapis cezaları ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca 2 sanığı 'resmi belgede sahtecilik' suçundan ayrı ayrı 3 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Ömer Şanlı hakkında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 27 Mayıs 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı Anayasa'yı ihlal suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırdı

Avukat Adnan Şeker hakkında Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

15 Temmuz Darbe Girişimi sırasında Muğla'nın Marmaris ilçesinde Cumhurbaşkanı'nın kaldığı oteldeki olaylarla ilgili olarak 37 kişi hakkında Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 30 sanığın 'nitelikli yağma' suçundan 18 kez 18 yıl, 5 sanığı 18 kez 15 yıl, 1 sanığı 15 kez 18 yıl hapis cezası ile cezalandırdı ve firari 1 sanığın dosyasının ayrılmasına hükmetti.

KHK ile kapatılan Kimse Yok mu Derneği çalışanı 38 kişi hakkında İstanbul30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüte üye olmaksızın yardım etme' suçundan 7 kişiyi 1 yıl 10 ay 15 gün ile 3 yıl 1 ay 15 gün arasında değişen sürelerde hapis cezası ile; 'örgüt üyesi olma' suçundan 16 kişiyi 6 yıl 3 ay hapis cezası ile; 'güveni kötüye kullanma' suçundan 2 kişiyi 30.000 TL para cezası ile cezalandırdı. Mahkeme ayrıca 12 kişinin beraatına, yaşamını yitirmiş 1 kişi hakkında davanın düşürülmesine karar verdi.

35 kişi hakkında İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 11 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 sanığı 6 yıl 3 ay; 'örgüte üye olmamakla birlikte yardım etmek' suçundan 11 sanığı 2 yıl 6 ay ile 1 yıl 6 ay 22 gün arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 14 sanığın beraatına, 4 firari sanığın dosyalarının ise ayrılmasına karar verdi.

22 kişi hakkında 15 Temmuz Darbe Girişimi sırasında İstanbul Tuzla Piyade Okulu'ndaki eylemlerle ilgili İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 8 kişiyi 'anayasayı ihlal suçuna yardım etme' suçundan 15 yıl hapis cezası ile cezalandırdı; firari 14 kişinin ise dosyalarının ayrılmasına karar verdi.

Yazar Talha Uğurluel hakkında İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 15 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan sanığı 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

3 kişi hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 18 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 1 kişiyi 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 10 ay 15 gün, 2 kişiyi ise 'örgüt üyesi olmamakla birlikte yardım etmek' suçundan ayrı ayrı 2 yıl 1 ay ve 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

5 kişi hakkında İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 25 Haziran 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 2 kişiyi 'örgüt yöneticisi olmak' suçundan 22 yıl 6 ay ve 18 yıl 9 ay hapis cezasıyla; 2 kişiyi 'örgüt üyesi olmak' suçundan 12 yıl 6 ay ve 5 yıl hapis cezasıyla cezalandırdı. Mahkeme 1 firari sanığın ise dosyasının ayrılmasına hükmetti.

Fatih Saraçoğlu hakkında Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Temmuz 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'örgüt üyesi olmak' suçundan sanığı 8 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Hakan Kuytul isimli bir kişi hakkında Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 16 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

Dicle Üniversitesi eski rektörü Prof. Dr. Ayşegül Jale Saraç hakkında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Eylül 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

16 kişi hakkında Kars 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 1 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme 'anayasal düzeni ortadan kaldırılmaya teşebbüs' suçundan 3 sanığı ağırlaştırılmış müebbet hapis; 9 sanığı müebbet hapis; 4 sanığı ayrı ayrı 12 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

F. A. isimli bir kişi hakkında Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Ekim 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırdı.

8 kişi hakkında Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 4 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme etkin pişmanlık hükümlerinden yararlandığı bildirilen 4 kişiyi 1 yıl 10 ay 15 gün ile 3 yıl 6 ay 15 gün arasında değişen sürelerde hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme 1 kişi hakkındaki davanın reddine, 1 sanığın dosyasının ayrılmasına ve 2 sanığın ise beraatına karar verdi.

Tutuklu sanıklar Enver Altaylı ve Mehmet Barıner ile tutuksuz sanık Büşra Chanatzoglou hakkında Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 8 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme Enver Altaylı'yı 'siyasi ve askeri casusluk' suçundan 13 yıl 4 ay ve 'örgüt üyesi olmak' suçundan 10 yıl olmak üzere toplam 23 yıl 4 ay hapis cezası ile; Mehmet Barıner'i 'siyasi ve askeri casusluk' suçundan 12 yıl 6 ay, 'örgüt üyesi olmak' suçundan 8 yıl 9 ay olmak üzere toplam 21 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırdı. Mahkeme Büşra Chanatzoglou'nun ise beraatına karar verdi.

Eski tuğgeneral Serdar Atasoy hakkında Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 9 Kasım 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' ve 'dolandırıcılık' suçlarından toplam 14 yıl 2 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

Kapatılan Bank Asya ortaklarından Kamil Yavuz hakkında Ankara 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 7 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay ve 'resmi belgede sahtecilik yapma' suçundan 3 yıl 7 ay olmak üzere toplam 11 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırdı ve sanığın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi.

Eski savcı Ferhat Sarıkaya hakkında Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Aralık 2021 tarihinde görüldü. Mahkeme sanığı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 10 yıl hapis cezası ile cezalandırdı.

TİHV GENEL MERKEZİ
Kültür Mah. Mithatpaşa Caddesi No: 49/11 6. Kat, 06420 Kızılay/ANKARA
Tel/Faks: (312) 310 66 36 • (312) 310 64 63
E-posta: tihv@tihv.org.tr

TİHV DİYARBAKIR TEMSİLCİLİĞİ
Yenişehir Mah. Prof. Dr. Selahattin Yazıcıoğlu Cad. Oryıl My Office
A-Blok No: 10-A Daire: 50 Kat: 14, 21100 Yenişehir/DİYARBAKIR
Tel/Faks: (412) 228 26 61 • 228 24 76
E-posta: diyarbakir@tihv.org.tr

TİHV İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
Bozkurt Mahallesi Türkbeyi Sokak Ferah Apartmanı No:113/6, 34360 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL
Tel/Faks: (212) 249 30 92 • 293 43 33
E-posta: istanbul@tihv.org.tr

TİHV İZMİR TEMSİLCİLİĞİ
Alsancak Mahallesi 1471. Sokak Kenet 1 Sitesi No:1/1-2, 35220 Konak/İZMİR
Tel/Faks: (232) 463 46 46 • 463 91 47
E-posta: izmir@tihv.org.tr

TİHV VAN TEMSİLCİLİĞİ
Şerefiye Mahallesi, Santral 6. Sokak Haydaroğlu İş Merkezi
B Blok No: 24-25 Kat:2 65100 İpekyolu/VAN
Tel/Faks: (432) 214 11 37 • 215 12 61
E-posta: van@tihv.org.tr

TİHV CİZRE REFERANS MERKEZİ
Dicle Mahallesi, Nurullah Caddesi No: 63/1, 73200 Cizre/ŞIRNAK
Tel/Faks: (486) 616 86 07 • 616 86 10
E-posta: cizre@tihv.org.tr

ISBN: XXXXXXXXX